JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK MEGYE

ELŐKÉSZÍTŐ FÁZIS - VIZSGÁLATOK

JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK MEGYE

TERÜLETRENDEZÉSI TERVÉNEK MÓDOSÍTÁSA

2018.

JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK MEGYE TERÜLETRENDEZÉSI TERVÉNEK MÓDOSÍTÁSA

ELŐKÉSZÍTŐ FÁZIS

MEGRENDELŐ: **Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzati Hivatal**
5000, Szolnok Kossuth Lajos u 2.
Képviselője: **Kovács Sándor** Közgyűlés elnöke

TERVEZŐ: **Város-Teampannon Kft.**
1053 Budapest, Veres Pálné u. 7.
Képviselője: **Koszorú Lajos** ügyvezető

VEZETŐ TERVEZŐK:

	Koszorú Lajos	Területrendező tervező TR 01-1346	Város-Teampannon Kft.
	Szántó Katalin	Területrendező tervező TR 01-2054	Város-Teampannon Kft.
	Tábori Attila	Területrendező tervező TR 01-0402	Város-Teampannon Kft.

TERVEZŐK:

	Polgár Judit	Szociológus	Város-Teampannon Kft.
	Tóth Helga	Településtervező	Város-Teampannon Kft.
	Szekeres Petra	Településtervező	Város-Teampannon Kft.

KÖZLEKEDÉS TERVEZŐK:

	Rhorer Ádám	Közlekedéstervező Tkö-01-3157	Közlekedés Kft.
	Szalai Nikolett	Közlekedéstervező	Közlekedés Kft.
	Vincze Andrea	Közlekedéstervező	Közlekedés Kft.

TARTALOM

BEVEZETÉS 3
1. NAGYTÉRSÉGI ÖSSZEFÜGGÉSEK ÉS KÜLSŐ KAPCSOLATOK VIZSGÁLATA 4
1.1. TRANSZEURÓPAI VÁROSHÁLÓZATOK 4
1.2. A KÁRPÁT-MEDENCE VÁROSHÁLÓZATI ÖSSZEFÜGGÉSEI 6
1.3. TRANSZEURÓPAI ZÖLDFOLYOSÓ HÁLÓZAT 8
2. ELŐZMÉNYEK FELTÁRÁSA 11
2.1. ORSZÁGOS FEJLESZTÉSI ÉS TERÜLETFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ 11
2.2. NEMZETI VIDÉKSTRATÉGIA 13
2.3. TISZA-STRATÉGIA MEGALAPOZÁSA (2010) 14
2.4. VÁSÁRHELYI TERV TOVÁBBFEJLESZTÉSE 18
2.5. TISZA-TÓ TÉRSÉG TERÜLETFEJLESZTÉSI PROGRAM 18
2.6. JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK MEGYE TERÜLETFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓJA 19
2.7. TÉRSÉGFEJLESZTÉSI ELŐTANULMÁNYOK 23
2.8. TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK ÁTFOGÓ ELEMZÉSE 26
3. TERMÉSZETI ÉS ÉPÍTETT KÖRNYEZET VIZSGÁLATA 27
3.1. TERMÉSZETI ADOTTSÁGOK, TERMÉSZETVÉDELEM 27
3.2. A TÁJ JELLEMZŐI 35
3.3. TÁJVÉDELEM 37
3.4. TERMŐFÖLD- ÉS TALAJVÉDELEM 38
3.5. VÍZVÉDELEM 45
3.6. ÉPÍTETT KÖRNYEZETI ÉS KULTURÁLIS ÖRÖKSÉGI ÉRTÉKEK 49
3.7. VILÁGÖRÖKSÉGI ÉS VILÁGÖRÖKSÉGI VÁRÓMÁNYOS ÉRTÉKEK 52
3.8. HONVÉDELEM 53
3.9. ÁSVÁNYVAGYON 54
3.10. HULLADÉKGAZDÁLKODÁS 55
3.11. TERMÉSZETI ÉS KÖRNYEZETI KOCKÁZATOK 58
3.12. ÉGHAJLATVÁLTOZÁS TERÜLETI VONATKOZÁSAI 65
4. A MEGYE TÉRSZERKEZETE 69
4.1. TELEPÜLÉSRENDSZER 69
4.2. TERÜLETHASZNÁLAT 80
4.3. KÖZLEKEDÉS 87
4.4. ENERGETIKAI HÁLÓZATOK 97
5. TÁRSADALOM 101
5.1. DEMOGRÁFIAI FOLYAMATOK 101
5.2. A LAKOSSÁG KÉPZETTSÉGE 102
5.3. SZAKKÉPZETT MUNKAERŐ 103
5.4. GAZDASÁGI AKTIVITÁS – JÖVEDELMI VISZONYOK 103
6. GAZDASÁGI ADOTTSÁGOK VIZSGÁLATA 103
6.1. FŐBB GAZDASÁGI ÁGAZATOK, AZOK FEJLŐDÉSI IRÁNYAI 106
6.2. A GAZDASÁG BELSŐ ÉS KÜLSŐ KAPCSOLATAI 110
6.3. A MEGYE GAZDASÁGÁNAK VERSENYKÉPESSÉGÉT BEFOLYÁSOLÓ TÉNYEZŐK 111
7. A TÁJ TERHELÉSÉNEK ÉS TERHELHETŐSÉGÉNEK MEGHATÁROZÁSA 112
8. A TERÜLETRENDEZÉSI TERV TERÜLETI HATÁSVIZSGÁLATÁNAK MEGKEZDÉSE 116
9. KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS JAVASOLT TEMATIKÁJA 117
MELLÉKLETEK 119

BEVEZETÉS

Jász-Nagykun-Szolnok Megye Önkormányzata 2018 tavaszán elindította a megyei területrendezési terv újabb, második módosításának előkészítését. A módosítást az Országos Területrendezési Tervről szóló 2003. évi XXVI. törvény 2013 év végén történt módosítása tette szükségessé, az összhangba hozásnak 2017. december 31-ig meg kellett volna történnie a 31/A. § előírásának értelmében.

A megyei területrendezési terv elsősorban az országos és térségi szintű fejlesztési igényeket hivatott összehangolni oly módon, hogy azok térben összerendezettek, összeszervezettek legyenek, és amelyekhez a településrendezési eszközök készítése, vagy módosítása során a helyi fejlesztési igényeket hozzá kell igazítani. Fontos feladata ugyanakkor a megyei területrendezési tervnek, hogy a jogszabályok szabta keretek között térben összehangolja a települések egyedi fejlesztési igényeit, illetve a helyi és a térségi igényeket. Alapvető irányelv, hogy az OTrT-ben meghatározott védelmi célú illetve a térség dinamizálódását, felzárkózását segítő, kínálatot teremtő térszerkezeti elemek, a megyei adottságait figyelembe véve, megfelelő egyensúlyukkal segítsék a megye integrálódását az európai térbe.

A területi tervezést megalapozó jogszabály a területfejlesztésről és területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény, melynek deklarált céljai a következők:

2. § *a) az ország valamennyi térségében a területi kohézió erősítése, a társadalmi és gazdasági növekedés elősegítése, a fenntartható fejlődés feltételeinek megteremtése, az innováció térbeli terjedésének elősegítése, a társadalmi, gazdasági és környezeti céloknak megfelelő térbeli szerkezet kialakítása;*

b) a főváros és a vidék, a városok és a községek, illetve a fejlett és az elmaradott térségek és települések közötti - az életkörülményekben, a gazdasági, a kulturális és az infrastrukturális feltételekben megnyilvánuló - jelentős különbségek mérséklése és a további válságterületek kialakulásának megakadályozása, társadalmi esélyegyenlőség biztosítása érdekében;

c) az ország térszerkezete, településrendszere harmonikus fejlődésének elősegítése;

d) a nemzeti és térségi identitástudat megtartása és erősítése.

A megyei területrendezési terv készítése során meg kell felelni a területfejlesztési koncepció, a területfejlesztési program és a területrendezési terv tartalmi követelményeiről, valamint illeszkedésük, kidolgozásuk, egyeztetésük, elfogadásuk és közzétételük részletes szabályairól szóló 218/2009. (X. 6.) Kormányrendelet előírásainak is, mely az egyes munkarészekhez kapcsolódó részletes tartalmi elvárásokat, valamint az egyezetés menetét határozza meg. Jelentős változás a korábbi szabályozáshoz képest, hogy a dokumentumok véleményeztetése digitális egyeztető felületen történik, mely jóval gyorsabbá teszi az egyeztetést, hiszen a postai megküldés idejével rövidül, az amúgy is egy hónapra olvadt határidő mellett. A kiemelt térségi és megyei területrendezési tervek készítése során az országos, a kiemelt térségi és a megyei övezetek területi érintettségével kapcsolatosan állásfoglalásra jogosult államigazgatási szervek körének kijelöléséről szóló 38/2009. (II. 27.) kormányrendelet legfontosabb elemei az **adatszolgáltatásra jogosult szervek körének jogszabályban rögzített adatszolgáltatási kötelezettsége**, mely alapján meghatározhatók az országos és térségi övezetek.

Jelentős változás az eddigi szabályozáshoz képest, hogy 2017 júniusa óta **egyedileg meghatározott övezeteket is kijelölhet** a megye, területének természeti, épített környezeti és gazdasági adottságainak védelmére és fejlesztésére, a térszerkezet szervezésére, illetve a területfejlesztési koncepciók és programok végrehajtása érdekében. Korábban csak ajánlások és intézkedések keretén belül lehetett a megye sajátosságait figyelembe vevő „szabályokat" előírni, amelyeket rendeleti erő híján nem lehetett megkövetelni a településektől. A tavalyi változtatással ez az akadály elhárult. Az egyedileg meghatározott övezetek kijelölésének feltétele, hogy az övezetek

a) szabályai a településrendezési eszközök készítésére és a településrendezési eszközökben meghatározott területfelhasználási egységek kijelölésére vonatkozhatnak,

b) nem lehetnek ellentétesek a megyét érintő országos és kiemelt térségi területrendezési tervekkel.

A megyei területrendezési terv módosításának megalapozását a *Helyzetelemzés* elkészítése szolgálja, mely részben a hatályos terv és koncepció helyzetelemzésére[1], azok vonatkozó fejezeteinek aktualizálásra és az államigazgatási szervek új adatszolgáltatására támaszkodik. A megye társadalmi helyzetének rövid bemutatását is tartalmazza jelen helyzetelemzés – bár a jogszabály kötelező tematikája ezt nem írja elő. A társadalomvizsgálat elengedhetetlen a megye teljes helyzetképének megismeréséhez.

1. NAGYTÉRSÉGI ÖSSZEFÜGGÉSEK ÉS KÜLSŐ KAPCSOLATOK VIZSGÁLATA

1.1. TRANSZEURÓPAI VÁROSHÁLÓZATOK

Európában erősödnek a hálózatok, térség- és országhatárokon átnyúló városhálózati csomópontok alakulnak ki. Piaci folyamatok és (főleg Európán belüli) migráció által generált folyamatról van szó, amelyre a transzeurópai, ún. TEN-T folyosók folyamatos építése, támogatása (ez által a nagyvárosok és multimodális kapcsolataik fejlesztése) ráerősít. A hálózatosodás időben változó sebességű, sokirányú és sokrétegű. A folyamat során egymással szorosabban vagy lazábban kooperáló, átfedő, állandó változásban lévő alrendszerek alakulnak ki, amelyek hol intézményesen-irányítottan (regionális kormányzás intézményei, mint például a regionális közlekedési szervezetek), hol pedig spontán működnek, új konfliktusokat generálva (lásd bevezető utakon keletkező dugók, fogyatkozó szabadterületek).

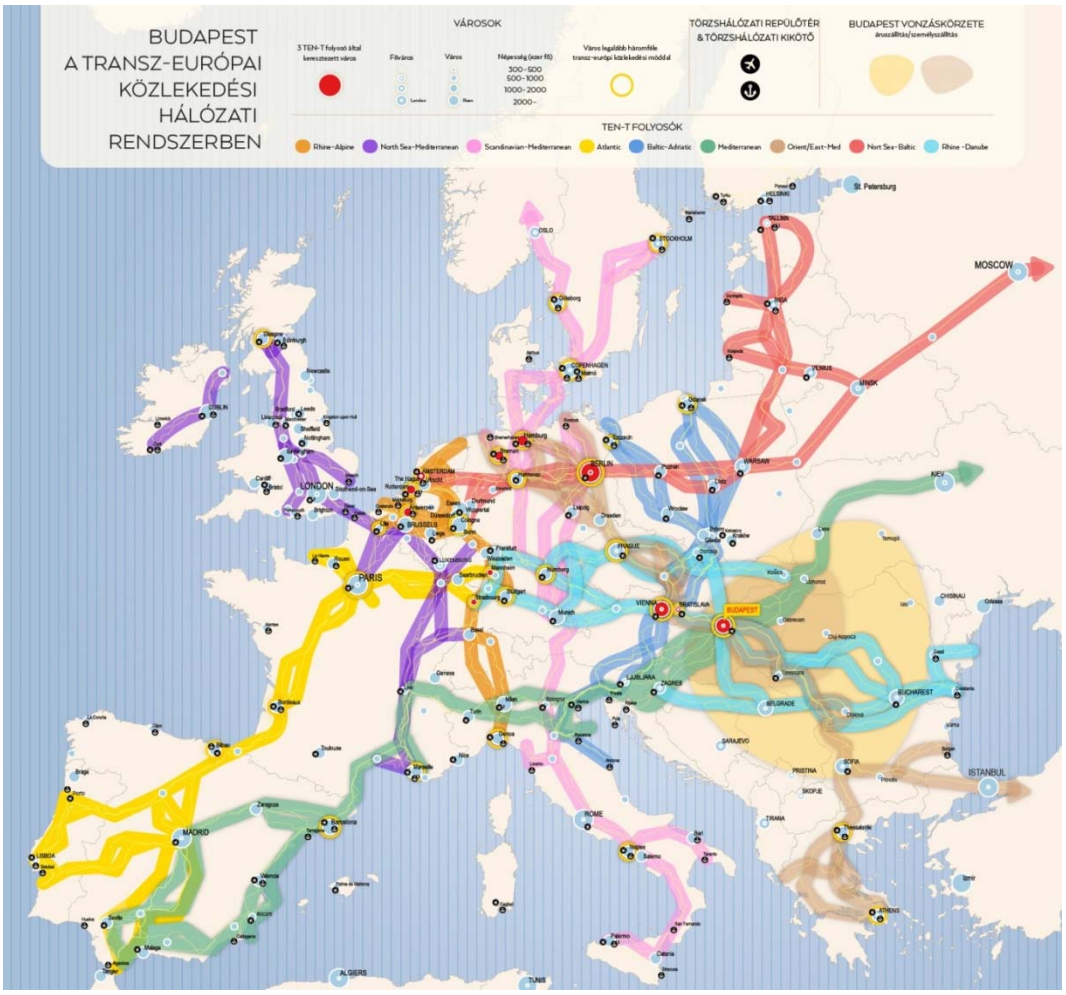
Az érintett nagyváros-térségek és többpólusú várossűrűsödések kiemelkedő befogadóképessége a koncentráció fokozódásának irányába hat. Ez ***globális, európai és országos viszonylatban is ösztönzi a jelentős népességsűrűsödési pólusok kialakulását,*** miközben ***e pólusok hatókörén kívüli tereket a népességfogyás, a gazdasági potenciál, az eltartóképesség csökkenése*** jellemzi. Az európai hálózatosodásnak, koncentrálódásnak és határokon átívelő kohéziónak ez a korábban nem látott mértéke egy ***új egyensúly felé vezető út***nak tűnik, amellyel az európai településrendszer – a globalizálódó világban – stabilitását, sokdimenziós működését fenntarthatóvá tudja fejleszteni és a fenntarthatóságát biztosítani.

A ***9 európai TEN-T folyosóból*** 4 érinti a Kárpát-medencét és ***3 a budapesti régiót-metropolisztérséget***. A csomópontok és folyosók folyamatos korszerűsödése, erőforrásvonzó képessége ***egy tengelyes rajzolatot alakít ki a kontinentális térben, felfűzve Magyarországot a Bécs-Győr-Budapest-Kecskemét-Szeged tengelyen***. E tengely egyre robosztusabbá válik, térben terjed, csápjaival magához kapcsolja a perifériák relatíve fajsúlyosabb centrumait, miközben kelet felé haladva egyre ritkább csomópont-sűrűségű háló képét adja ki.A tőke és az emberkincs erős koncentrációja jellemzi: ***az ország területének egyharmadán él a népesség 50%-a, ahol a GDP több mint 70%-át állítják elő***. Jász-Nagykun-Szolnok megye elsősorban Szolnok közvetítésével tud rákapcsolódni e dinamikus fejlődési tengelyre: egyrészt Kecskeméttel való kapcsolatának erősítésével, másrészt a Budapesti metropolisz térség elérhetőségének javulásával (M4 kiépülése), harmadrészt a Budapesti metropoliszba való beolvadással, ami elsősorban az Észak-jászsági agglomerációt jellemző folyamat.

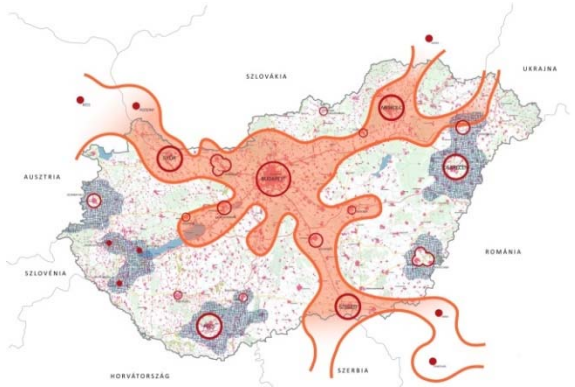
Ugyanakkor, ***az erősödő tengelyek hatókörén kívüli térben – a településhálózat alsó felében (apró, kis, közepes települések és városok) – átfogó szerepvesztés zajlott-zajlik***, a helyi gazdaságok eltartó képessége gyengül, a népesség fogyva öregszik, intézmények szűnnek meg, a helyi értelmiségi állások betöltetlenül maradnak. Felerősödött a bizonytalanság, nőtt a mobilitási hajlandóság, ami az elnéptelenedő, csökkenő gazdasági teljesítményű (a nemzetközi, is mind gyakrabban a hazai szakmai nyelvben is zsugorodónak nevezett[2]) térségek kiterjedését eredményezte. Az öregek, szegények, alulképzettek és cigányok szegregációja, az erőteljes elvándorlás, a tovább csökkenő eltartó képesség, az ökológiailag kedvezőtlen folyamatok tervezetlenül zajlanak.

[1] A hatályos területrendezési terv helyzetelemzése 2009-ben, a területfejlesztési koncepcióhoz készült helyzetelemzés 2012-ben készült

[2] http://www.terport.hu/hirek/varosfejlesztesi-torekvesek-a-zsugorodo-varosokban

1. ábra: Európai TEN-T folyosók

2. ábra: Kárpát-medencét átszelő európai fejlődési tengelyek (forrás: Város-Teampannon Kft)

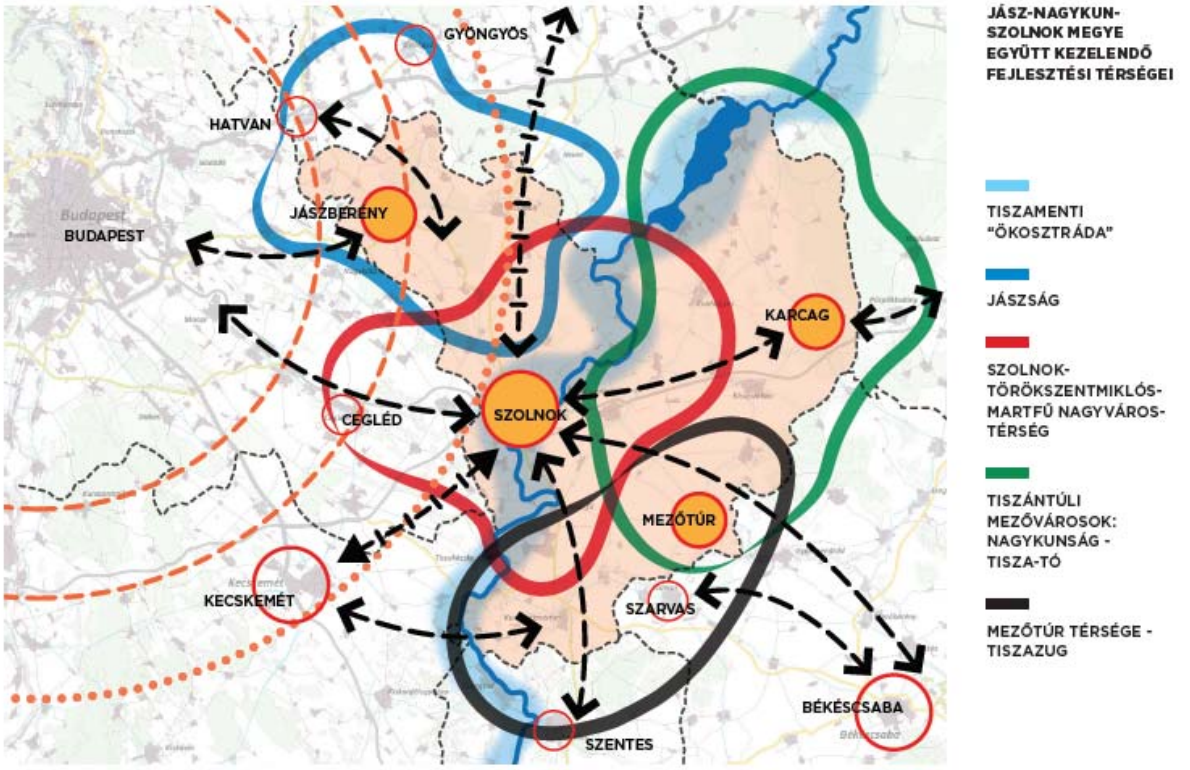
3. ábra: Elnéptelenedő, csökkenő gazdasági teljesítményű (zöld) és fejlődő (drapp) térségek (forrás: Város-Teampannon Kft)

A termelőerők (emberkincs, tőke, gazdaság) területi koncentrációjának nagyjából természetes folyamatát az intézményhálózat fokozódó centralizációja új kontextusba emelte. A 2014-ben elfogadott OFTK túllépett a korábbi területi kiegyenlítés és felzárkóztatás varázs-szavakon és világossá tette a városi koncentrációkra fókuszáló területpolitika szükségességét.

Az elmúlt évtizedekben aszimmetrikus folyamatok játszódtak le a hazai településrendszerben. A városok számának folyamatos és strukturálatlan növekedésének hatására, valamint a településhálózat egyre inkább hálózatos törvényszerűségek szerinti működésének következtében, a magyar városhálózat újraértelmezése időszerűnek látszik. ***A városok számbeli gyarapodásával párhuzamosan erősödött az államigazgatási és intézményi hálózat koncentrációja.*** Ma Budapesten kívül 345 város, azon belül 174 járásszékhely található, a**z**

érdemi térszervező központok száma azonban az életmód, a közlekedés és a kommunikáció robbanásszerű fejlődésének hatására lecsökkent. Érdemi térszervező szereppel 20-50 város bír.

Jelenleg (2018. 04.) hatályos OTrT nem foglalkozik az ország településeinek térbeli rendszerével és funkcionális elrendeződésével. A hatályos OFTK világos üzeneteinek megfelelően városhálózat előremutató térszerkezetbe foglalására ugyanakkor mielőbb szükség van. **Szolnok megye markáns területi tagoltsága** (Jászság, Szolnok és városegyüttese, Nagykunság és Tisza-tó, Mezőtúr térsége – Tiszazug) az egyes térségek belső kohéziója, történelmi identitása és fejlődési trendje kedvező feltételt kínál a térszervezés megújuló strukturájának kialakítására. Ehhez jelenleg már – kibővített területrendezési eszközrendszer – a megye önálló övezetalkotási lehetősége – kedvező jogi környezetet biztosít. Jól strukturált térszerkezet a leghatékonyabb termelőerő és egyben az élet számára legvonzóbb miliő, ennek kialakítása a megye eminens érdeke.

4. ábra: Jász-Nagykun-Szolnok megye együttkezelendő fejlesztési térségei a megye területfejlesztési koncepciója (2014-2020) alapján (forrás: Város-Teampannon Kft)

1.2. A KÁRPÁT-MEDENCE VÁROSHÁLÓZATI ÖSSZEFÜGGÉSEI

Az 1990 – 2016 közötti zaklatott rövid ciklusok során a területi folyamatok elszakadtak a hierarchikus településhálózati ideáktól, de eközben a spontán, és a tudatosan érvényesített szakpolitikák eredőjeként, felerősödött a pólusos fejlődési ciklus. A pólusokra vonatkozó népességnövekedési várakozás azonban nem igazolódott, de a tágabb környezet drámai térvesztése relatív súlynövekedést eredményez. A szűkebb nagyvárosi agglomerációk adatai viszont a városkörnyékek spontán működését, a valós, de tervezetlen szimbiózist jelzik, amihez nem társul semmilyen szinten politika.

A ***munkaerő-piaci vonzáskörzetek számának csökkenése és az ingázó foglalkoztatottak 10 év alatt bekövetkezett 5%-os növekedése,*** jól jelzi a településhálózatban zajló változásokat. Ennek elemei: a tőke és emberkincs koncentrációja (az ország területének egyharmadán él a népesség 50%-a, ahol a GDP 70%-át állítják elő) miközben az áramlás egyre erőteljesebben folyik a tengelyek és a beágyazott pólusok felé.

A Magyarország térszerkezetére erőteljesen ható európai nagytrendek egy sajátos Kárpát-medencei településhálózati rendszerrel találkoznak. A Kárpát-medence rendkívüli adottsága a ***határok közeli nagy- és középvárosok hálózata.*** E városok 20. századi modernizációs, gazdaságföldrajzi-térszervező szerepei, a teret

elevenen átmetsző trianoni feszes határok miatt, nem tudtak érvényesülni, viszont ebből is következően egymással párhuzamosan fejlődtek a számukra torzóként fennmaradt terek régióközpontjaként. ***Európa perifériáján, az így kialakult, határokra nőtt városegyüttesek kivételes lehetőséget kínálnak új európai léptékű térszervező pólustérségek-hálózati csomópontok kialakítására***. E városhálózati csomópontok és a Budapesti metropolis térséget összekötő folyosók az ország elsődleges fejlődési tengelyei. A ***hármas határtérségeket összekapcsoló városhálózati rendszerek és az európai fejlődési tengelyek szinergiája*** alakíthat ki egy olyan városhálózati struktúrát, amely – az európai nagyrendszerek regionális alrendszereként - képes lehet a Kárpát-medence településhálózati stabilitásának és fenntartható működésének biztosítására.

Jász-Nagykun-Szolnok megye ma elsősorban az M3-as menti urbanizációs folyosó révén kapcsolódik rá az európai fejlődési tengelyekre. E tangecionális kapcsolódás látványos következménye a Hatvan- Észak-Jászsági ipari agglomráció tartósnak látszó gazdasági trendjei. Viszonylagosságára utal ugyanakkor, hogy nincsen térségi tágabb kisugárzása. Hatvantól keletre és északra legfeljebb munkaerőpiac szempontjából bír komolyabb térszervező szereppel.

5. ábra: Hármashatáros városegyüttesek (forrás: Város-Teampannon Kft)

6. ábra: Kárpát-medencei városszövet lehetséges jövőképe (forrás: Város-Teampannon Kft)

Az **M4 kiépülése egy új, eddig az Alföld középső területein hiányzó tranzitkacsolatot** fog jelenteni a **Budapesti metropolisztérség és - a Nagyvárad- Debrecen-Nyíregyháza-Miskolc városhálózati csomópont közvetítésével - az Erdélyi-medence között**, erős térszervező központok hiányában azonban pusztán az út megépülése kevéssé fogja a megyét dinamizálni. A megye számára nagyon lényeges, hogy – az M4 megépítése mellett – a Bécs-Budapest-Szeged-Belgrád tengelyre is rá tudjon kapcsolódni. Ennek pedig a Kecskemét-Szolnok kapcsolat radikális javulása a feltétele, amit az M8 megépítése biztosíthatna. Az **M8 Kecskemét és Szolnok közötti szakaszának megépülése** következtetében – a megye középső, pólushiányos térségében jöhet létre **egy Kecskemét-Szolnok – Nagykőrös-Cegléd-Abony-Törökszentmiklós** többközpontú Közép-Alföldi pólus, amely a robusztus európai fejlődési tengelyre való rákapcsolódás mellett, illetve részben annak következtében is dinamizálhatja a ma erősen depressziós Közép-Alföldi térséget. E Közép-Alföldi pólus mellett szól, hogy a 2014-es OFTK-ban a városhálózat centralizációját tükröző célok is megfogalmazódtak, melyek a korábbi kiegyenlítős-felzárkóztató megrögzöttségtől való elszakadást világosan felvállalják.

A valóságban azonban a ***kohéziót erősítő terápia alkalmazása nem kezdődött meg, sőt, a Modern Nagyvárosok Program – célrendszer és stratégia hiányában – ennek éppen ellenében hat.***

A trendekhez való adekvát alkalmazkodás elmaradására is visszavezethetők a megye területi folyamatai, az évtizedek óta tartó folyamatos népességvesztés, a Tisza mente kimagasló természeti adottságai és társadalmi-gazdasági trendjei közötti égbekiáltó ellentét, a megye nyugati felének relatív dinamikája a megye keleti feléhez képest, a fenti folyamatokat igazolják. E folyamatok megértése ugyanakkor jól láthatóvá teszi a Jász-Nagykun-Szolnok megye számára kívánatos jövőkép elemeket:

- A ***Budapest-Kecskemét-Szeged tengely robusztusságának és térbeli kiterjedésének fokozódása***, a Szolnoki nagyvárosi településegyüttes erőteljes rákapcsolódása erre a tengelyre Kecskemét és Szolnok közötti sokdimenziós kohézió felépítése révén. Ez Kecskemétnek éppúgy érdeke, mint Szolnoknak, hiszen a ***„Szolnoki csáp" nélkül a jelenleg meglehetősen egydimenziós (autóipar által felfuttatott) Kecskemét aligha tudja a jelenleg látványosan hiányzó Közép-Alföldi pólus szerepet betölteni,*** már csak perifériális fekvése okán is.

  A ***Kecskemét-Szolnok szinergia hatás*** egyúttal a ***Budapesti metropolisztérség keleti perifériájának erősödését*** is eredményezi, fokozódó keleti irányú továbbgyűrűző hatással, ***erős pólustérség kialakulását eredményezve a Közép-Tiszán***, amely a Tisza mentén, észak és déli irányba gyűrűzhet tovább.
- A ***Miskolc-Tiszaújváros-Polgár-Nyíregyháza-Debrecen városhálózati csomópont megerősödése*** (ez az, amiben egy stratégiailag jól átgondolt Modern Nagyvárosok Program akár jelentős eredményeket is elérhetne). Ez az M3-as (egyúttal a 3. sz. Mediterrán TEN-T folyosó Budapest-Ukrán határ közötti szakasz) menti urbanizáció felgyorsulását, a jelenleg még gyengélkedő tengely robusztusságának fokozódását, déli (és északi) továbbgyűrűző hatásának erősödését szolgálná. Erre a tengelyre fűződik fel az Észak-Jászsági ipari agglomeráció, amely a megye legdinamikusabban fejlődő térsége és a megye északi részét bekapcsolja a Budapesti metropolisz térségbe.
- Egyúttal egy ***erősödő pólustérség alakul ki a Tisza észak-magyarországi térségében, amelynek továbbgyűrűző hatása érvényesülhet a folyó menti erősen depressziós térségben***.
- ***A Tisza mente komplex fejlesztési programjának megvalósítása*** a 600 km-es magyarországi Tisza-szakaszon és a megye, illetve országhatáron átívelő városhálózati csomópontok városaival együttműködve – integrált stratégia mentén, ahol az árvízvédelem- vízgazdálkodás-fejlesztés, városhálózat-fejlesztés, a vidékfejlesztés, a turizmusfejlesztés és a humánkincs fejlesztése egységes tervezési-szervezési-költségvetési keretekben, integrált területi beruházásként történik.

  A ***Tiszát a Budapesti metropolisztérségbe bekapcsoló Szolnok,*** ebben kezdeményező-vezető-koordináló szerepet vállalhat, ***a Tisza-térség fővárosává, a tiszai innovációk központjává válhat***.

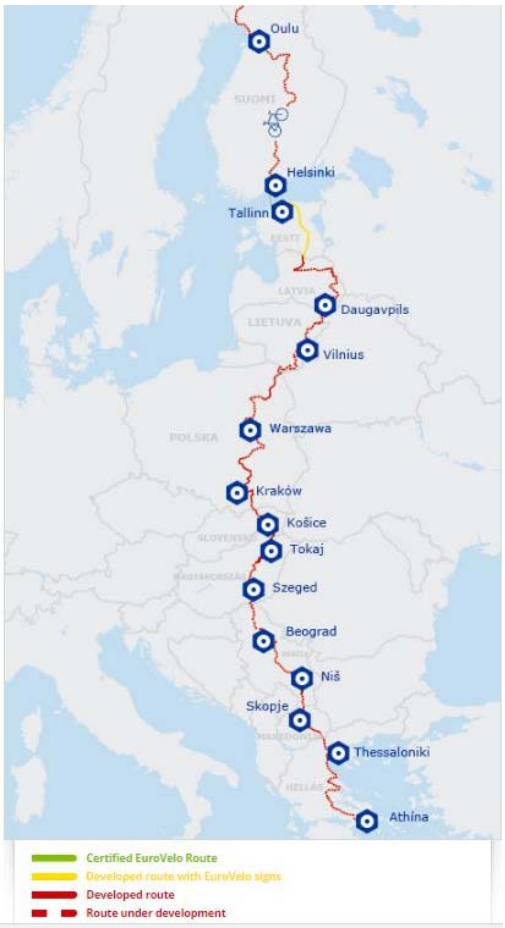
1.3. TRANSZEURÓPAI ZÖLDFOLYOSÓ HÁLÓZAT

A globális városhálózatok kialakulása életre hívta a globális fenntarthatósági kockázatok iránti érzékenység fokozódását. A transz-európai dinamikus urbanizációs tengelyekkel egyidejűleg az ***ökológiai védelmi rendszerek hálózatosítása*** is napirendre került. ***Nagy térigényű árvízvédelmi rendszerek (vésztározók), természetmegőrzési zónák, az ivóvízkészlet védelmét szolgáló védőövezetek, alternatív energiatermelés extenzív terei és a természetközeli aktív rekreációt, szabadtéri mozgás számára kialakított területek, zónák, hálózatok*** alkotják a transz-európai zöldfolyosó-hálózatokat.

A városhálózatok dinamikájával, sodrásával, sűrűségével, zajával szemben a ***zöldtengelyek*** mentén a nyugalom, a lassúság, a csönd, a regenerálódás képessége és lehetősége a legfőbb értékek. A zöldfolyosók nyújtotta ökológiai és rekreációs-regenerációs szolgáltatások a dinamikus tengelyek működőképességének fenntartásához és az ott koncentrálódó emberkincs életminőségének, alkotóképességének és készségeinek megőrzéséhez, folyamatos megújításához nagy-értékű ökológiai-aktív kikapcsolódási szolgáltatásokat nyújtanak. Az aktív kikapcsolódás transz-európai hálózatai az egészségmegőrzés és az egymás kultúrájára való rácsodálkozás-megismerés együttes élményét nyújtva biztosítják a kreatív energiák megújulásának és bővülésének lehetőségét.

7. ábra: EUROVELO európai kerékpáros hálózat

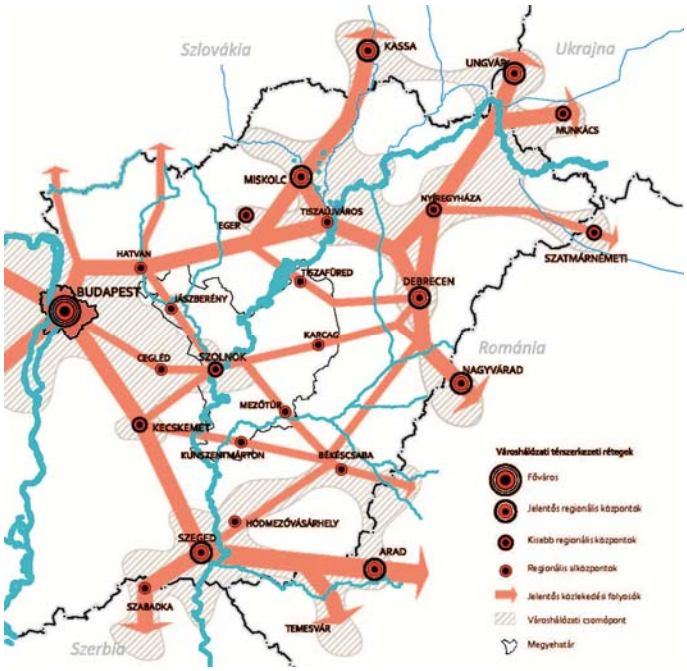

8. ábra: Jász-Nagykun-Szolnok megyét érintő Eurovelo 11

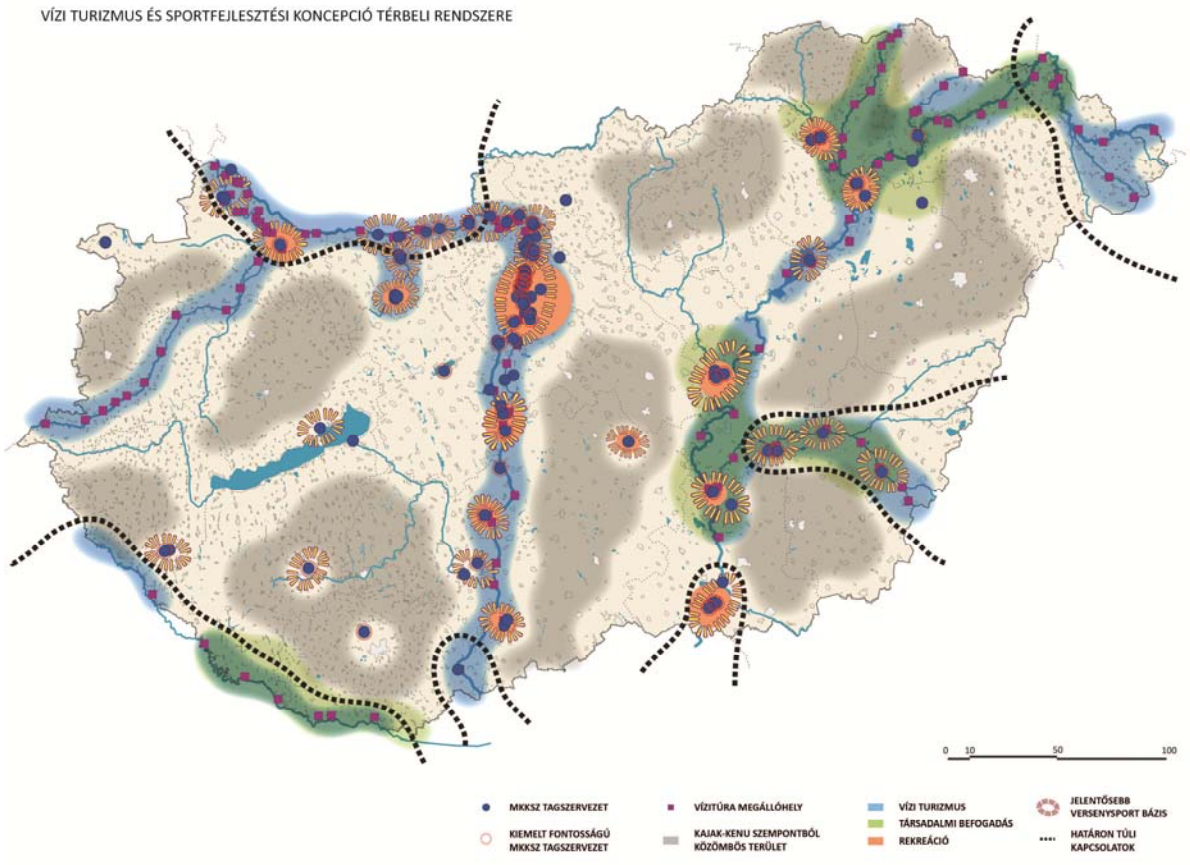
A kerékpárút, vízi út, lovas- és gyalogtúra-úthálózatok és az őket működtető szervezeti kapcsolatok keresztülfonják Európát. Ezen ***„vonalas szabadidős sportlétesítmények" egymással összekapcsolva bejárhatóvá teszik a dinamikus tengelyek közötti „lassú régiókat",*** ahol a megritkult népesség és a táj szolgáltatásait „fogyasztva" hozzájárulnak egy új fenntartóképesség kialakulásához.

A ***lassú hálózatok elérhetőségét, átjárhatóságát, a településhálózatot feltáró-szervező másodlagos tengelyek (országos-regionális), közlekedéshálózati elemek biztosítják***. E lassú terek iránti keresletet ***a táj vonzó változatosságát biztosító természetmegőrző, 21. századi komplex tájgazdálkodás és termékei*** *(gasztro, bor, ...)*, az ***európai színvonalú szolgáltatások*** és az azokat nyújtó ***képzett, idegen nyelveken kommunikálni képes szolgáltatók*** biztosítják. Mindezek együttesének megteremtése nem igényel több befektetést, mint az összeszerelőüzemek néhány éven belül az automatizáció miatt megszűnő munkahelyeinek létrehozása, miközben ***a táj és az általa eltartani képes, a mainál jóval kisebb létszámú népesség között új egyensúlyok kialakulásának feltételei alakulhatnak ki***.

A ***transz-európai „zöldhálózatok" hazai szakaszainak kiépítése, és a természetmegőrző, a klímaváltozással járó szélsőségekhez rugalmasan alkalmazkodni képes komplex tájgazdálkodási rendszerek kialakításához szükséges intézményi, támogatási, képzési háttér biztosítása, valamint*** a szolgáltatások működtetéséhez szükséges ***szakismerettel és készségekkel rendelkező emberkincs*** jelenléte, megteremti azt a tőkevonzó képességet, ami a magasabb befektetési és üzemeltetési költségű (golf, termál, gyógy, wellness, vadász-, versenysport-infrasturktúra) szolgáltatások megteremtéséhez szükségesek.

9. ábra: Dinamikus transz-európai tengelyek, lassú, ritkuló terek és e terek elérését-feltárását biztosító, településhálózatát szervező másodlagos tengelyek (forrás: Tisza-stratégia megalapozás)

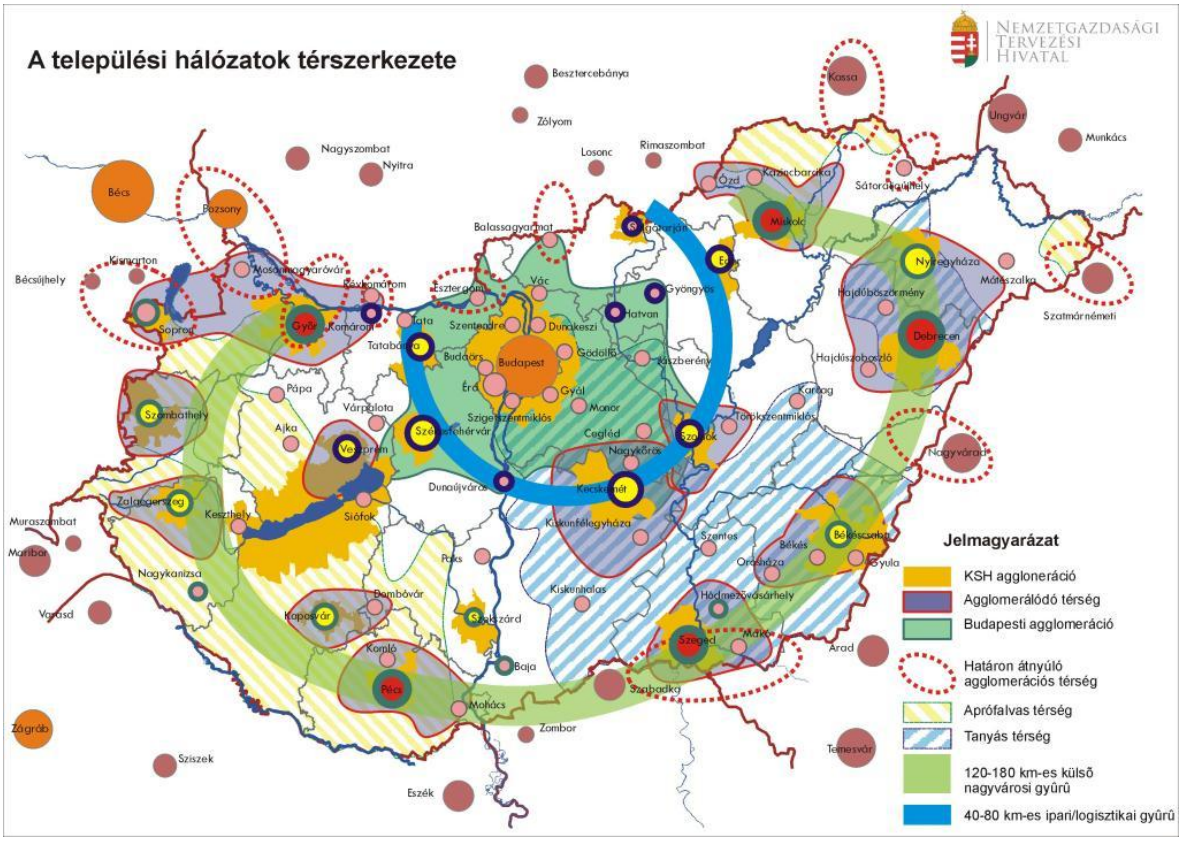
10. ábra: Magyar kajak és kenuszövetség Vízi Turizmus és Sportfejlesztési Koncepciója – térbeli rendszer (forrás: Város-Teampannon kft)

2. ELŐZMÉNYEK FELTÁRÁSA

2.1. ORSZÁGOS FEJLESZTÉSI ÉS TERÜLETFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ

A 2014. januárban hatályba lépett Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció (OFTK) irányváltást jelent abban a tekintetben, hogy a korábbi ***felzárkóztatás-orientált szemlélet helyett a gyorsan és hatékonyan dinamizálható térségek – a növekedési motorok – és tematikák – nemzetgazdasági jelentőségű ágazatok[3] – megerősítésére fókuszál***. Abból a filozófiából indul ki, hogy a felzárkóztatást elsősorban a ***„növekedési motorok" fejlesztésének továbbgyűrűző hatása*** fogja katalizálni megfelelő területi együttműködések, integrált fejlesztések közvetítő hatása révén.

A koncepció legfontosabb innovációja az ország település-hálózati térszerkezeti jövőképe. Ebben Szolnok (és Kecskemét), Jászberény (és Hatvan) a ***Budapesti metropolisztérség szélső városai***, a ***főváros körüli csapágyváros-rendszer kelet-magyarországi elemei***. ***Kecskemét és Szolnok - összeérő agglomerációikkal - az Alföld új – eddig hiányzó, a térséget dinamizáló pólusává válnak***. Az ***M4-es befejezése és az M8 Kecskemét Szolnok közötti szakaszának megépítése a Koncepció megvalósításának alapvető eszközei*** a két megyeszékhely közötti sokoldalú ***gazdasági-foglalkoztatási-szakképzési, közlekedési-logisztikai együttműködés ütemezett kialakítása mellett***.

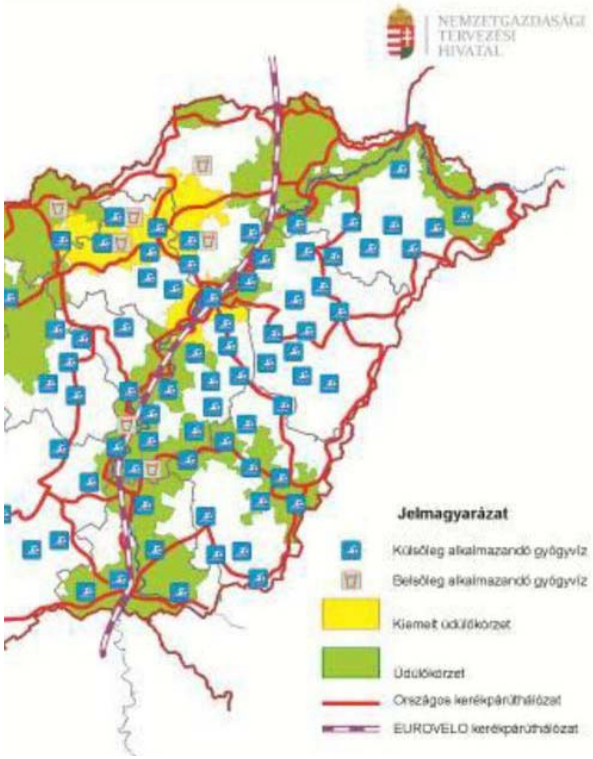

11. ábra: Települési hálózatok térszerkezete (forrás: Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció, 2014)

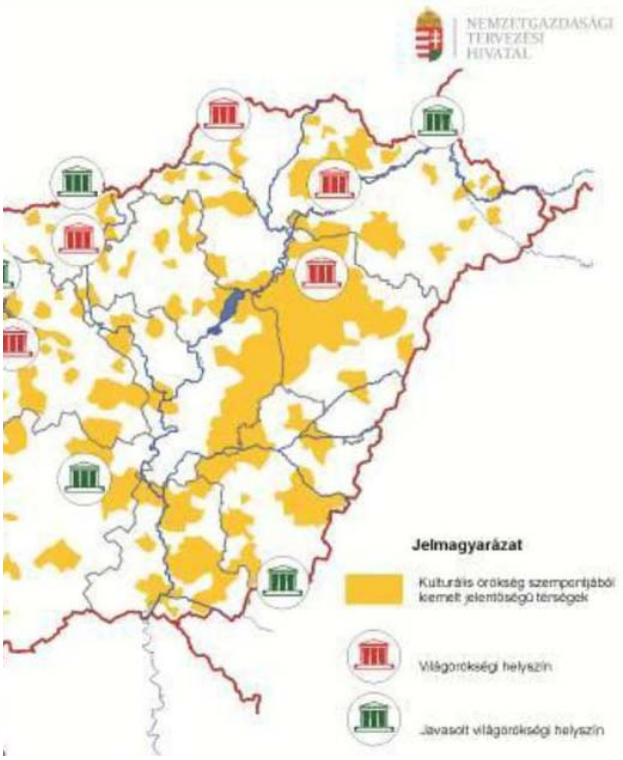
Szolnok és Jászberény, illetve térségük, a 22 növekedési motorként kijelölt térség (ún. HUB-ok) közé tartozik. A megye gazdaságában az ún. ***kiemelt ágazatok többsége jelentős súlyt képvisel***: vö. *járműipar, elektronikai ipar, turizmus, mezőgazdaság és élelmiszeripar, logisztika, (mezőgazdasági) gépipar*.

[3] A dokumentumban említett kiemelt ágazatok: autó és járműipar; elektronikai ipar, híradástechnika; egészségipar és gyógyszeripar; turizmus; mezőgazdaság és élelmiszeripar; építő- és építőanyag ipar; logisztika; gép- és szerszámgyártás; vegyipar). A dokumentum más részein előkerül még a kreatív ipar és az energiaipar (megújuló és nem megújuló). A kiemelt ágazatok jelentőségét vagy az ország versenyképességéhez, a GDP-hez, a külkereskedelmi mérleg javulásához való hozzájárulásuk mértéke, vagy a foglalkoztatásban betöltött, vagy potenciálisan betölthető szerepük határozza meg.

Jász-Nagykun-Szolnok megye szempontjából kiemelten fontos lenne az ***OFTK-ban szorgalmazott megyehatáron átlépő tervezés és fejlesztés intézményes lehetőségének biztosítása*** (Tisza mente, Körös mente, Kecskemét-Cegléd-Abony-Szolnok-Törökszentmiklós, Jászság-Gyöngyös-Hatvan, Tisza-tó-Hortobágy-Borsodi Mezőség). Ez a lehetőség az OFTK hatálybalépése óta inkább háttérbe szorult. Az együttműködés intézményei (lásd pl. Tisza menti megyék önkormányzatainak társulása) pénzügyi kapacitásuk és döntési kompetenciájuk bővítése helyett, megszűntek.

12. ábra: Turisztikai térszerkezet (forrás: Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció, 2014)

13. ábra: Védendő kulturális örökség (forrás: Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció, 2014)

Az OTFK a ***Tisza menti és a Tiszántúli depressziós térség kitörési pontjának a turizmusfejlesztést*** tekinti, amint a fenti térképek markánsan mutatnak. A jelentős ***termálkészlet, az EUROVELO, a Világörökségi Hortobágy és Tisza-tó, a Tisza és a Kőrösök mente***, és a kapcsolódó ***Nagykun kultúrtáj*** a térség kimagasló turisztikai potenciáljai.

2.2. NEMZETI VIDÉKSTRATÉGIA

A Nemzeti Vidékstratégia szerteágazó célrendszeréből a területrendezési vonatkozású, azon belül a Jász-Nagykun-Szolnok megyében is releváns elemeket foglaljuk össze.

VIDÉKSTARTÉGIA ELEMEI	TÖRVÉNYBEN ELŐÍRT VONATKOZÓ ÖVEZETEK, TÉRSÉGI SZERKEZETI TERVI ELEMEK
TERMÉSZETI ÉRTÉKEK ÉS ERŐFORRÁSOK VÉDELME, FENNTARTHATÓ HASZNÁLATA	
Talajvédelmi és ásványi nyersanyag-gazdálkodási program	Kiváló és jó termőhelyi adottságú szántóterületek, erdőgazdálkodási térség, kiváló termőhelyi adottságú és erdőtelepítésre javasolt területek övezet, települési térség *(visszafogása)*
Természeti értékek, területek, ökoszisztéma szolgáltatások védelme és helyreállítása program	Országos Ökológiai Hálózat övezetei; vegyes területfelhasználású térség; kiváló termőhelyi adottságú és erődtelepítésre javasolt területek övezete
Környezetbiztonsági program	Földtani veszélyforrás terület övezete; Nagyvízi meder és Vásárhelyi terv továbbfejlesztésével érintett terület
Vízkészlet- és vízminőség-védelmi program	Országos vízminőség-védelmi terület övezete
Területi vízgazdálkodási program	Tervezett Jászsági főcsatorna
FENNTARTHATÓ AGRÁRSZERKEZET- ÉS TERMELÉSPOLITIKA	
Ökológiai gazdálkodás program	Vegyes területfelhasználású térség, Országos Ökológiai Hálózat övezetei
Génmegőrzési program	
Táj- és agrár-környezetgazdálkodási program	
Állattenyésztés-fejlesztési program	
„Kert-Magyarország" kertészeti program	
Gyepgazdálkodás program	
Szántóföldi növénytermesztés program	Kiváló termőhelyi adottságú területek
Erdőprogram	Erdőgazdálkodási térség, Kiváló termőhelyi adottságú és erdőtelepítésre javasolt területek övezete
Halgazdálkodási program	Vízgazdálkodási térség, vegyes területfelhasználású térség
Vadgazdálkodási program	Erdőgazdálkodási térség, Vegyes területfelhasználású térség; Országos Ökológiai Hálózat övezetei,
HELYI GAZDASÁGFEJLESZTÉS	
Helyi energiatermelés és -ellátás program	Egyedi építmény által igénybevett térség, kiserőmű
TÉRSÉGI KOMPLEX VIDÉKFEJLESZTÉSI NEMZETI PROGRAMOK	
Tanyás térségek fejlesztési programja	települési térség, egyedi építmények által igénybevett térség, vegyes területfelhasználású térség
Tisza-völgy komplex fejlesztési program	Nagyvízi meder és Vásárhelyi terv továbbfejlesztésével érintett terület övezete; Országos Ökológiai Hálózat övezetei, vegyes területfelhasználású térség Tiszát kísérő és keresztező gyorsforgalmi (M44) és főút-hálózat-fejlesztés (Martfű-Törökszentmiklós; M3-Heves-Kisköre-Abádszalók-Kunhegyes; Polgár (M3)-Tiszaörs-Kunmadaras-Karcag Tisza menti országos kerékpárútvonal-fejlesztés

1. táblázat: Nemzeti videkstratégia vonatkozó elemei

2.3. TISZA-STRATÉGIA MEGALAPOZÁSA (2010)

2.3.1. A DOKUMENTUM ELKÉSZÍTÉSÉNEK INDOKLÁSA

- A ***Tisza mente gazdasági és jövedelmi elmaradottsága éles ellentétben áll a terület kimagasló potenciális eltartó képességével***. A térség értékei és a gazdaság preferenciái között óriási a szakadék: rosszul jövedelmező, minimális munkaerő-igényű, ökológiai szempontból és az adottságokra nézve kártékony gazdasági tevékenységek dominálnak.
- ***A térségbe juttatott sokmilliárd forint (lásd árapasztó tározók) nem fordították meg a rendszerváltással és a globális folyamatokkal elindult (felerősödött) negatív társadalmi-gazdasági spirált.*** A 2008. óta 100 milliárd forintot jóval meghaladó értékű árvízvédelmi fejlesztésből rendre elmaradtak azok a beavatkozások, amelyek a térségben élők jövedelemtermelő képességének javítását szolgálták volna.
- Az erre vonatkozó kormányhatározatok, törvényi kötelezettségek és sokkötetnyi tervanyag ellenére a ***Tisza mente összehangolt, rendszerbe szervezett, integrált fejlesztését ténylegesen szolgáló, a területrendezést, a területfejlesztést, a vidékfejlesztést és az infrastruktúrafejlesztést összehangoló program nem állt és ma sem áll rendelkezésre.***

A tanulmány célját a tervező Város-Teampannon Kft. a Tisza által érintett 7 megyéből álló Tisza Vízgyűjtő Programrégió Önkormányzati Társulás tagjaival közösen, a Tisza térségére irányuló, folyamatban lévő tervező-kutató-előkészítő munkákat (lásd nemzetközi TICAD projekt) is figyelembe véve határozta meg, majd a tanulmány részeként, annak első ütemében közösen pontosították. Eszerint, ***egy Tisza-menti fejlesztési stratégia megalapozása, a tér- és területszerkezet alakításában rejlő lehetőségek feltérképezése a feladat*** – átfogóan a hazai Tisza-szakasz menti térség egészére, illetve, amennyiben igény és lehetőség lesz rá, egyes később meghatározásra kerülő mintaterületekre vonatkozóan, részleteiben is. (Erre a későbbiekben, forráshiány miatt, nem került sor, a Vásárhelyi terv továbbfejlesztése a vízügyi igazgatás egyoldalú irányításával, lényegében a korábbi gyakorlatnak megfelelően folytatódott.)

Kiemelt célterületnek tekintjük a ***Tiszával közvetlenül érintkező településsort, ami 150 települést, 739 ezer hektárnyi területet, 715 ezer fő népességet (2009)*** jelent. A térség átlagos népsűrűsége közelíti a 100 fő/ km2-t, ami jól tükrözi a ***Tisza-mente urbánus-rurális karakterek közötti átmeneti jellegét***. A viszonylag nagy átlagos sűrűség ***a térség déli részének általános, illetve az északi rész mozaikos urbanizáltságából*** következik, miközben ***egyes szakaszokon igen alacsony népsűrűség***ű térségek is előfordulnak.

2.3.2. KONCEPCIONÁLIS KERETEK, MEGALAPOZÓ DOKUMENTUMOK

1107/2003. (XI. 5.) KORM. *HATÁROZAT*

A Tisza-völgy árvízi biztonságának növelését, valamint az érintett térség terület- és vidékfejlesztését szolgáló programról (a Vásárhelyi-terv továbbfejlesztése) szóló kormányhatározat a VTT-vel érintett térség terület- és vidékfejlesztési koncepciójának alapelveiként az alábbiakat határozta meg:

1. A koncepciónak, illetve ***a térségi fejlődésnek a társadalmi, a gazdasági és a táji rendszerek illeszkedésén és együttműködésén kell alapulnia***.

2. A fejlesztések célja az ***ártér fokozatos reaktiválása, amely az ártér ökológiai és vízrendszer-rehabilitálását jelenti a táji adottságokra épülő tájgazdálkodási rendszer kiépítésével***, amely magába foglalja az egészséges, mozaikos tájszerkezet helyreállítását és fenntartását.

3. ***A jövőben a táj- és vízhasználatnak egyaránt szolgálnia kell*** az éghajlatváltozásból, az ár- és belvízvédelemből, a vízháztartás kedvezővé alakításából származó stratégiai jelentőségű funkciók és feladatok ellátását, valamint a ***társadalmi-gazdasági degradációnak fenntartható fejlődéssé fordítását.***

4. ***A szükséges táj- és vízhasználat váltás alapja a VTT által biztosított szabályozott vízkivezetési lehetőség***.

5. Az árvízvédelmi célból elfogadott ***szabályozott vízkivezetést, ártér-reaktiválást úgy kell megvalósítani, hogy a víz továbbvezetésével, szétosztásával csökkenjen az árapasztó tározás okozta kár és a lehető legnagyobb mértékben biztosított legyen az ártér alkalmas területeinek gravitációs vízellátása az ökológiai és tájgazdálkodási rendszerek számára***.

6. Az ökológiai rendszerek között stratégiai jelentőségük alapján meg kell valósítani a természetes erdők helyreállítását, ökológiai szerepüknek megfelelő fenntartását, területük olyan arányra növelését, amely már lehetővé teszi az ***ártéri élőrendszer egészséges működését***.

7. A tájgazdálkodási rendszert a táji rendszerek működési sajátosságai szerint kell kialakítani, ***a táj térszintjei és a rehabilitálandó vízrendszerek által meghatározott élőhelyek potenciális haszonvételei, ezek piaci lehetőségei, a helyi társadalom képességei és szándékai, valamint az országos érdekű stratégiai jelentőségű funkciókat elismerő kifizetési rendszer alapján***. A tájgazdálkodás-váltást a kellő óvatosság és fokozatosság elve alapján árapasztó, illetve tájgazdálkodási mintaterületeken kell elkezdeni, a helyi társadalom közreműködésével.

8. A táji alkalmasság szerint meghatározott agrárgazdálkodási váltásnak az ártér magasabban fekvő, kedvezőbb agráradottságú területein a piaci követelmények mellett, elsősorban a termelés helyi társadalmat és környezetet érintő károkozásának megszüntetését kell jelentenie.

9. A térségi fejlődés egyéb ágazatai az eddigiekhez hasonlóan a népességmegtartást, ***a jövedelemszerzés lehetőségét és az életminőség javulását*** kell, hogy szolgálják, ezen belül kiemelt jelentősége van a tájhasználat váltás mellett a népesség összetételét is figyelembe vevő oktatási, képzési, integrációs és szociális programoknak, valamint a ***tájgazdálkodáson alapuló termékfeldolgozási, szolgáltatási és turisztikai fejlesztések***nek.

10. A víz jelenléte és az ártér sajátos helyzete következtében kiemelt figyelmet kell fordítani a vízminőség-védelemre, talajvédelemre, szennyvíz- és hulladékártalmatlanításra, beleértve a vízgyűjtőn történő nemzetközi együttműködést is.

„Ökosztráda" modell, 1990-es évek

A másik háttéranyag Horváth Benő ökológus (M-Teampannon kft) által kidolgozott ***„ökosztráda" modell*** volt. Eszerint a Tisza mai medre mentén kétoldalt találjuk azt a ***mintegy 1,5-5 (esetenként több) km széles területet, amelyet a Tisza az Újholocén folyamán meanderezve hozott létre***. Ez a Tisza medrét követő sáv, amely a talajon keresztül a mai napig intenzíven kapcsolódik a Tisza jelenkori (recens) medréhez és vízmozgásaihoz, a töltés mentesített oldalán, változó szélességben, a gáttal többé-kevésbé párhuzamosan húzódik. A szabályozásokat követően, a vizes élőhelyek visszaszorulásával e terület kiemelkedő ökológiai szerepe a talaj képzésében, a talajvíz szűrésében, a belvizek tárolásában, a holtágak, ártéri erdők által képzett élőhelyek fenntartásában, ökológiai folyosó működésében mutatható ki. ***A keleti országrészt átszelő, 600 km hosszú, természeti, kulturális és egyéb értékeket hordozó térséget*** elsődlegesen a Tisza ökológiai teréhez tartozó, vízminőségét közvetlenül befolyásoló, azzal egységes rendszert alkotó „ökológiai és vízminőségvédelmi pufferoló sávnak" kellene tekintetni, ami, összetett szerepénél fogva egyfajta "pszeudo ártér"-ként funkcionálhat.

Tisza-tó kiemelt üdülőkörzet területrendezési *terve*

Az 1996-1999 között a Teampannon Kft irányításával készült terv a Horváth Benő féle ökosztráda modellből kiindulva, illetve annak továbbfejlesztésével alakította ki a Tisza-tó térség differenciált övezeti rendszerét. A Tisza menti ***kisváros-párokra épülő „csigolyás szerkezet"*** azonosítása szolgált alapul a településrendszer és az abból levezethető közlekedési rendszer kialakításához. Mindezek integrációjára épült a ***térségspecifikus differenciált szabályozás***, valamint a ***fejlesztési feladatok meghatározása***.

A Dunán inneni országrész legnagyobb összefüggő, integrált turisztikai térséggé fejleszthető régiójának terve 4 kiemelt településre (Tiszafüred-Poroszló illetve Kisköre-Abádszalók), a településeket összekötő meglévő nyomvonalakra és a meglévő folyami átkelőkre (híd, rév, komp) építve alakítja ki – egymással összehangolva –

a térség település- és ökológiai rendszerét. A szerkezetalakításban és az övezetekben a térség fejlesztését előmozdító kínálati és védelmi rendszerek egyensúlya érvényesül.

TISZAI VÍZI TURIZMUSFEJLESZTÉSI PROGRAM, 2005

2005-ben az Aquaprofit Rt által kidolgozott tervdokumentum rendkívül részletesen vizsgálja ***a folyó menti 5-10 km-es sáv vízi turisztikai hasznosításának lehetőségeit***. A nagy értéke, hogy nem csupán a szűken vett feltételrendszert, hanem a háttér-infrastruktúrát, az intézményrendszert, a humánerőforrás feltételeket, a jogszabályi háttért stb. is feltárja. A Program fő célnak a Tisza völgy egészén az alapszolgáltatások és az alap háttérinfrastruktúra egységes, a piaci igényekhez igazodó színvonalának elérését tekinti. A Tiszához kötődő vízi turizmusban a tanulmány a keleti országrész társadalmi-gazdasági felemelkedésének egyik legfontosabb lehetőségét látja. A dokumentumban meghatározott fejlesztési célterületek:

1. evezős (kajak, kenu, csónak),

2. yacht, motoros kishajó,

3. kiránduló, üdülő, lakóhajó turizmus,

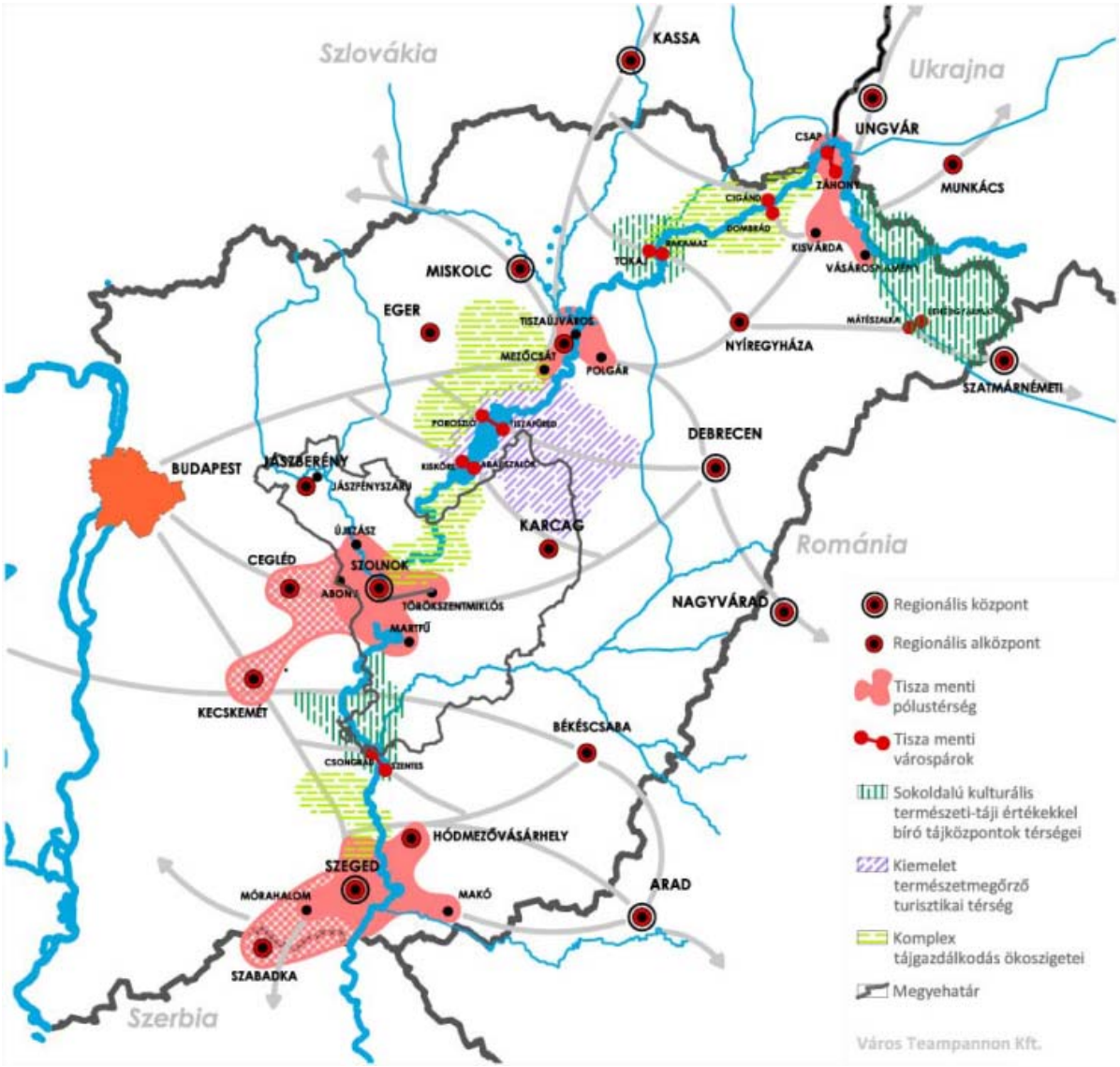
4. illetve a hozzájuk kapcsolható turisztikai formák (falusi, öko, gasztro-bor, kerékpáros, egészségturizmus stb).

A dokumentum célterületként ugyan nem említi, de a többi célterület keretében, mint többletszolgáltatás foglalkozik a fürdő (strand) turizmussal is. Kiemelt figyelmet fordít az ún. szektorsemleges tényezőkre (közlekedés, közműellátottság, humán erőforrás, közbiztonság, intézményi-jogszabályi háttér stb.

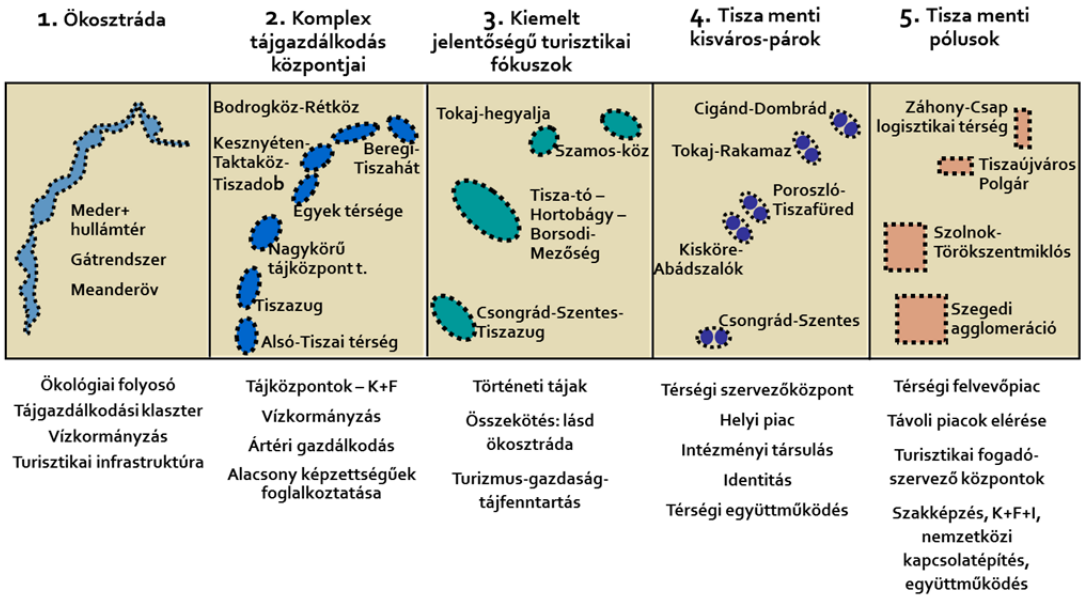
2.3.3. A TISZA STRATÉGIA MEGALAPOZÁSA C. DOKUMENTUM FŐ JAVASLATAI

A ***Tisza-stratégia megalapozása*** c. dokumentum a 600 km hosszú magyarországi Tisza szakaszra és térségére az alábbi ***jövőkép***et fogalmazza meg:

- A tér- és területszerkezet, a településrendszer és a tájrendszer illetve a népesség térbeli elrendeződése között új fenntartható egyensúlyi helyzet jön létre;
- A Tisza mente vízháztartásának változásaival „együtt mozogni", ezáltal e változásokat hatékonyan kezelni és erőforrásként hasznosítani képes dinamikus tájrendszer és ezt kiszolgáló vízgazdálkodási (intézmény)rendszer alakul ki;
- A Tiszával való együttélés olyan komplex tájgazdálkodási rendszeren alapul, amely a természeti, táji értékek fenntartására, fejlesztésére és hasznosítására építve képes a népességnek folyamatosan növekvő „jól-létet" biztosítani.

14. ábra Tisza Stratégia megalapozása, 2010, térszerkezet-alakítása (forrás: Város-Teampannon Kft, 2010)

15. ábra: Szerkezetalakító elemek és a hozzájuk kapcsolódó fejlesztési irányok (forrás: Város-Teampannon Kft, 2010)

A dokumentumban megfogalmazott átfogó cél:

A népesség változatos készségei és gazdasági képességei, illetve az eltérő adottságú Tisza menti térségek-tájak mai valóságos, gazdaságilag érvényesíthető adottságai közötti új egyensúlyi helyzetek és azt megfelelően működtetni képes társadalmi, gazdálkodási, intézményi rendszerek kialakítása.

Egy jövőbeli Tisza-stratégia alapja egyfelől a Tisza folytonossága (maga a folyó, hullámtere, a kétoldali gátak, valamint az ezzel szoros kapcsolatban álló ökológiai sáv (holocén meder), másfelől az ezt keresztező útvonalak, hídfők, városok által tagolt-határolt „gerinccsigolyák" alkotta változatos tájrendszer, amit ma Tisza mentének nevezünk.

A fentiekből levezetve, a szerkezetalakítás számára az alábbi stratégiai célokat határoztuk meg:

I. Tisza menti városhálózat kiteljesítése annak érdekében, hogy a városok képesek legyenek térségük adottságait kibontakoztató fejlődésének motorjaivá válni, a vidéki térségük kínálata számára fizetőképes keresletet, lakosai számára pedig magas színvonalú szolgáltatásokat nyújtani;

II. Komplex, rendszerbeszervezett, differenciált tájgazdálkodási rendszer kialakítása az egyes téregységeket jellemző adottságokkal, keresletekkel és a külső lehetőségekkel összhangban.

2.4. VÁSÁRHELYI TERV TOVÁBBFEJLESZTÉSE

A Vásárhelyi Terv Továbbfejlesztése – az első, 2003-ban elfogadott kormányhatározat szerint - egy integrált térségfejlesztési program lett volna, amely a tervek szerint az alábbiakat foglalta volna magában:

- a tiszai nagyvízi meder vízszállító-képességének javítása és a Tisza-völgyi árapasztó rendszer kialakítása
- a kapcsolódó kistérségekben az életfeltételeket javító földhasználati és fejlesztési program.

Az árapasztást úgy tervezték, hogy a tározókba minden olyan árhullámból vezethető víz, amelynek szintje a partokat meghaladja. A Tisza vízjárása szerint erre a lehetőségre 10 évből átlagosan 6-7 évben lehet számítani, amely korlátozott mértékben a vizek hasznosítására, valamint esetlegesen a mögöttes területek vízpótlására is lehetőséget ad. A tározók igénybevétele árvízi érdekből 30-40 évenként következik be. Egy tározónak a teljes mélységű elárasztása 100 évnél ritkább előfordulású. Annak a valószínűsége, hogy a meder összes tározója egyidejűleg teljes kapacitással feltöltődjön, 1 ezrelék alatti. A terv lezárulásával a Tisza teljes hazai szakaszán kb. 1 méteres vízszintcsökkenés elérése tervezett.

A fenti célokból az első cél megvalósult, a második cél lényegében nem. A falvakban megvalósult infrastruktúra beruházások az EU által előírt kötelező fejlesztések (ivóvízminőség-javítás, csatornázás), a kiépített üzemi utak kerékpáros használhatósága, esetleg egyéb, az árvízvédelmi beruházásoktól független infrastruktúrafejlesztések, szintén egyéb forrásokból valósultak meg. A földhasználati fejlesztések rendre elmaradtak, az érintett térségekben a szegénység nem csökkent, a foglalkoztatás nem javult.

2.5. TISZA-TÓ TÉRSÉG TERÜLETFEJLESZTÉSI PROGRAM

A 2014-2020 közötti európai uniós költségvetési ciklusra a Tisza-tó Területfejlesztési kft dolgozta ki a Tisza-tó Térség Területfejlesztési Programot, amely az alcíme szerint stratégiai és operatív program. A dokumentum jelentős (szövegszerű) átfedésben van a 2013-ban készült Tisza-tó térségfejlesztési Stratégiával, további helyzetfeltáró szövegrészekkel egészült ki. A dokumentumokban megfogalmazott átfogó célok:

- A jó ökológiai állapot – illetve a mesterséges és erősen módosított vízterek esetén – jó ökológiai potenciál és az ökoszisztéma szolgáltatások fenntartása és javítása a természeti adottságokkal történő ésszerű gazdálkodással, a környezet és természet védelmével és fenntartható használatának folytatásával.
- A települési térségi infrastrukturális rendszerek megfelelő állapotba fejlesztése, a kialakított rendszer folyamatos karbantartása.

- A térség ökológiai rendszerhez és annak eltartó képességéhez igazodó, egyedi, versenyképes gazdasági és turisztikai struktúrák kialakítása.
- A térség kitörési esélyeit javító külső és belső közlekedési kapcsolatok javítása.
- A kialakuló tájegységhez kapcsolódó identitástudat összetartozás, egybetartozás kialakítása a fejlesztési feladatok összekapcsolása, közös megvalósítása, a Tisza-tó térség különböző táji, térségi és települési relációiban a kohézió erősítése.

A Tisza-tó törvénytervezet szövegszerű javaslata fontos input lehet a megyei területrendezési terv (TRT) módosításához. Véleményünk szerint ugyanakkor a Tisza-tó törvénynek – a Balaton törvényhez hasonlóan – magának a Tisza-tó Kiemelt térség Területrendezési Tervéről kellene szólnia. Jelenlegi szövegtervezet azt sugallja, mintha külön készülne egy Tisza-tó törvény és egy kiemelt térségi TRT.

2.6. JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK MEGYE TERÜLETFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓJA

2013-ban került elfogadásra a megye területfejlesztési koncepciója. A koncepcióban megrajzolt **hosszú távú jövőkép** a megye Alföldön belüli sajátos elhelyezkedését, sokoldalú, de kitüntetett irányoktól mentes kapcsolatrendszerét, területének megosztottságát és egyes térségeinek markánsan eltérő identitását figyelembe véve vetítette ki a továbblépés eltérő irányokban kijelölt útjait. A koncepció a különféle adottságú térségekhez - tájakhoz és a népesség adottságaihoz igazított, és differenciált eszközökkel eltérhető célállapotokat fogalmaz meg.

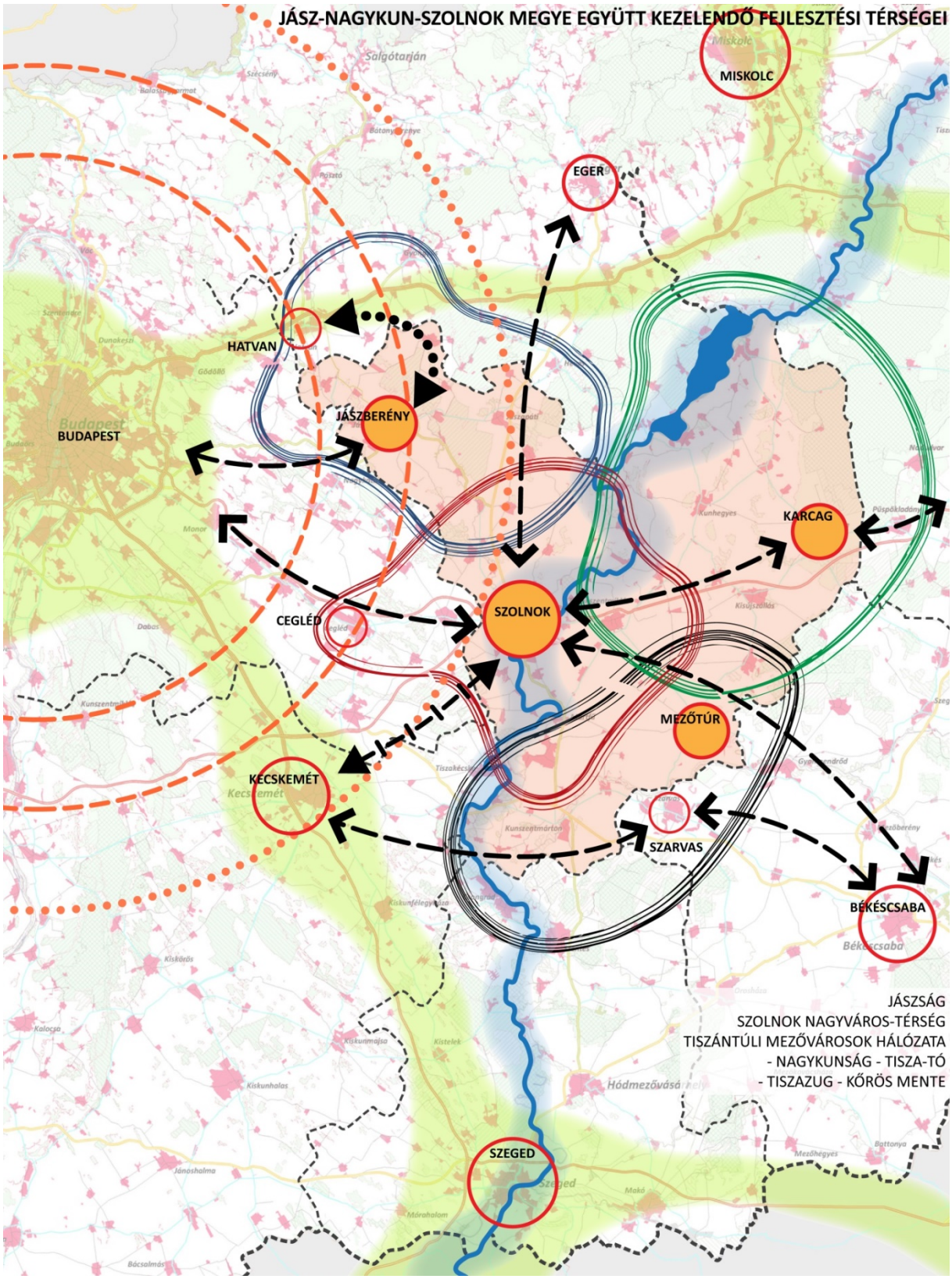
A térségenként eltérő fejlődési pályáktól függetlenül az **elérni kívánt közös cél 2030-ra**: a mainál ellenállóbb, az egyre összetettebbé és kiszámíthatatlanabbá váló **kihívásokhoz rugalmasan alkalmazkodni képes új egyensúlyi helyzetek** kialakulása.

Közös cél, hogy az új egyensúlyi helyzetekhez vezető folyamat következtében a Jász-Nagykun-Szolnok **megyében élők életminősége, képzettségi szintje, önbizalma, a társadalom tagjainak egymásba és a jövőbe vetett bizalma 2030-ra markánsan javuljon**. A megyéből elvándorolni szándékozók aránya látványosan csökkenjen. Az évezred első két évtizedét jellemző **kárelhárítást és válságkezelést a gazdaság, a társadalom és a környezettel való együttélés konszolidálódási és építkezési folyamatai váltják fel**.

A megye egyes térségei – Jászság; Szolnok - Törökszentmiklós - Martfű térsége; Tiszazug – **sikeresen és erőteljesen rákapcsolódnak a megyét érintő, illetve azt átszelő nemzetközi és hazai közlekedési-fejlődési folyosókra**, ami a gazdasági megerősödés alapja. A makrogazdasági fejlődési tengelyekhez való erőteljesebb kapcsolódás a megye pozícióját megerősíti, emellett azonban csak hosszabb távon csökkennek a belső területi különbségek.

A demográfiai előrejelzések szerint a megye **népességfogyása** továbbra is igen jelentős lesz, 2040 táján **60-70 ezer fővel kevesebben** fognak itt lakni. A népességcsökkenésnek ez a drámai mértéke területileg eltérő mértékben érinti a megye térségeit és településeit: a Tiszán túli térségben nagyobb méretű a csökkenés, mint a kedvezőbb fekvésű szolnoki várostérségben, vagy a Jászságban. Egyes térségekben jelentősen megnő a cigányság aránya, máshol az elöregedés érvényesül majd erőteljesebben.

A jövőképhez illeszkedően – a megye társadalmi, gazdasági és környezeti adottságai és kihívásai, illetve az azokra adható válaszok, a közigazgatási tradíciók, a táji-térszerkezeti kapcsolatok, a nagytérségi rendszerek várható alakulása és az együttműködési lehetőségek alapján - négy funkcionálisan együttkezelendő, ún. ***funkcionális várostérség (FVT)*** rajzódott ki, plusz a Tisza vízrendszerére és térségére (a Hármas-Körös térségét beleértve) szerveződő ötödik területi cél, mely a térségfejlesztés kereteit fő vonalakban meghatározza.

16. ábra Jász-Nagykun-Szolnok megye együtt kezelendő térségei

Területi célok (T1 – T5):

- Szolnok – Törökszentmiklós - Martfű térsége
- Jászság
- Nagykunság – Tisza-tavi térség
- Mezőtúr térsége - Tiszazug
- Tisza-mente és Hármas-Körös

A stratégia **specifikus célkitűzései** (S.1-S.4.) jellegükből adódóan nem kötődnek térséghez, a megye bármely térségében tervezhetők e célok megvalósítását szolgáló projektek, akár a térségi célok megvalósítását szolgáló térségi programokba integráltan.

A kijelölt **horizontális célok** az emberi és természeti erőforrások hatékony és fenntartható hasznosítását nevesítik.

A célhierarchia és a hozzárendelt prioritásrendszer felépítése és megvalósítása során **négy alapelv**nek kell érvényesülnie a koncepció szerint:

1. (jól) működő rendszerek, meglévő értékek továbbépítése, továbbfejlesztése, továbbgyűrűző hatásainak erősítése (pl. Jászság ipari potenciálja, agrárvertikum, országos jelentőségű turisztikai vonzerők, legjelentősebb térszervező központok, tájgazdálkodási innovációs bázis, felsőfokú szakképzés),

2. meglévő, de kihasználatlan térszerkezeti adottságok, területi, infrastrukturális, munkaerő kapacitások, tudások, készségek hasznosítása (pl. Szolnok pozíciójának megerősítése a Bécs-Budapest-Belgrád és a Tisza-völgy térrendszereiben, emberi erőforrás fejlesztése),

3. a fejlődés alapfeltételét jelentő infrastrukturális, tudás- és készségbeli, szervezeti, intézményi, szemléletbeli hiányok felszámolása, mérséklése a reális lehetőségek figyelembe vételével (nagytérségi kapcsolatok, esélyegyenlőség megteremtését szolgáló intézmények, integrált vízgazdálkodási infrastruktúra, info-kommunikációs infrastruktúra, együttműködés kultúrája, elérhetőség, szakképző intézmények),

4. a térség kihívásaira várhatóan adekvát választ adni képes jó gyakorlatok adottságokhoz illeszkedő alkalmazása és helyi innovatív megoldások kidolgozása (pl. Jászság városiasságának erősítése, Tisza menti „ökosztráda", tájgazdálkodási kísérleti programok, Nagykunság zöldipari arculatának felépítése, tájgondnokság rendszere, örökséggazdálkodás szakemberképzése, a társadalmi felzárkóztatás megyei intézményi hátterének felépítése).

JÖVŐKÉP 2030
VÁLTOZATOS EGYENSÚLYOK
ÁTFOGÓ CÉLOK 2030
Á1. ERŐTELJES KAPCSOLÓDÁS A MAKROGAZDASÁG FEJLŐDÉSI TENGELYEIRE
A megye a Budapest metropolisz-térség dinamikusan urbanizálódó külső gyűrűjének részévé illetve haszonélvezőjévé válik
Á2. VÁLTOZATOS KULTÚRTÁJAK DINAMIKUS EGYENSÚLYA
Kialakulnak a globális társadalmi, gazdasági és környezeti folyamatokhoz rugalmasan alkalmazkodni képes vidék társadalmi, intézményi, tájszerkezeti feltételei
Á3. EGÉSZSÉGES, KÉPZETT LAKOSSÁG, EGYÜTTMŰKÖDŐ TÁRSADALOM
A megyében fennmaradnak és dinamikusan bővülnek a tudás- és hálózattársadalomba való bekapcsolódás terén elért eredmények és kialakulnak a munkaerőpiacra jutásban korlátozott csoportok bekapcsolódásához szükséges feltételek
STRATÉGIA 2014-2020
TERÜLETI CÉLOK
T1. Szolnok nagyváros-térség pozíciójának megerősítése a Bécs-Budapest-Belgrád fejlődési tengely és a Tisza-völgy térrendszereiben
T2. Az ipari agglomeráció városiasságának erősítése és a gazdaság diverzifikációja a Jászságban
T3. Városhálózati szerepek és város-vidék kapcsolat megújítása a tiszántúli mezővárosi térségben
T4. Tiszazug és Körös mente pozíciójának és önfenntartó képességének javítása
T5. Tisza menti „ökosztráda" alrendszereinek kiépítése, a Tisza-tó és településeinek integrált turisztikai továbbfejlesztése
SPECIFIKUS CÉLOK
S1. A lakosság képzettségi szintjének és egészségi állapotának javítása
S2. Az agrárvertikum versenyképességének, tájfenntartó- és foglalkoztatási potenciáljának növelése
S3. Leszakadó társadalmi csoportok életminőségének és esélyegyenlőségének javítása
S4. A társadalom és a gazdaság megújulását, a táj konszolidációját hátráltató infrastrukturális hiányosságok felszámolása
HORIZONTÁLIS CÉLOK
H1. HÁLÓZAT-TÁRSADALOM KIÉPÜLÉSE: AZ ÖNSZERVEZŐDÉS ÉS EGYÜTTMŰKÖDÉS ERŐSÍTÉSE, A TÁRSADALMI TŐKE NÖVELÉSE
H2. HOZZÁJÁRULÁS AZ ORSZÁGOS MEGÚJULÓ ENERGIA HASZNOSÍTÁSI ARÁNY ÉS ENERGIAHATÉKONYSÁG NÖVELÉSÉHEZ
H3. ELŐRELÉPÉS A KOMPLEX TÁRSADALMI, GAZDASÁGI, KÖRNYEZETI FENNTARTHATÓSÁG TERÉN, SZERVEZETI-INTÉZMÉNYI FELTÉTELEK JAVÍTÁSA
H4. A FOGLALKOZTATÁS NÖVELÉSE A TÁRSADALOM MINDEN AKTÍV KORÚ SZEGMENSÉBEN

2.7. TÉRSÉGFEJLESZTÉSI ELŐTANULMÁNYOK

A megye 4 együttkezelendő térségére fejlesztési előtanulmányok készítéséről döntött a Megyei Közgyűlés 194/2013.(III.27.) számú határozata. Az együttkezelendő térségek: Jászság; Szolnok – Törökszentmiklós – Martfű; Nagykunság – Tisza-tavi térség; Mezőtúr térsége – Tiszazug.

Az együttkezelendő térségekre kidolgozott előtanulmányok célja, hogy a 2014-2020-as időszakra a megyei területfejlesztési stratégia és operatív program megalapozása érdekében, konkrét mikrotérségi fejlesztési célokat és projekteket, integrált programokat határozzon meg.

- **Jászság**

A megye többi területéhez képest a Jászság jól elkülöníthető egységet képez. A Jászság területén ma öt város található, melyek a Hatvan – Jászberény – Szolnok, valamint a Zagyva és a Tisza menti nyomvonalon fűződnek be az Alföld városhálózatába, míg a Tápiságon keresztül a Jászság észak-nyugati részét erős szálak kötik a budapesti agglomerációhoz.

A Jászság jövőképe: Együttműködésekben gazdag, versenyképes Jászság

A térség fejlesztésének irányai és prioritásai a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Területfejlesztési Koncepció elgondolásai szerint, a térség speciális adottságaihoz és igényeihez igazodva kerültek kialakításra.

Átfogó célok	Stratégiai célok	Akciók
1. Jászsági Ipari Övezet (Jászsági nagyprojekt)	1.1 Megfelelő üzleti környezet megteremtése	1.1.1 Megközelíthetőség
		1.1.2 Ipari park fejlesztése
		1.1.3 Szakemberek biztosítása
		1.1.4 Üzleti célú idegenforgalom fejlesztése
		1.1.5 Nemzetközi, multinacionális és hazai nagyvállalatok innovációs kapacitásának ösztönzése
	1.2 Hálózatosodás	1.2.1 Beszállítói program
		1.2.2 Térségi Ipari Klaszter létrehozása
2. Vidékies települések felzárkóztatása	2.1 Vidék élhetővé tétele	2.1.1 Jásszági integrált CLLD-k létrehozása
		2.1.2 Közlekedés fejlesztése
	2.2 Feldolgozóipar telepítése	2.2.1 Élelmiszeripari feldolgozók telepítése, a már meglévők fejlesztése
3. Önszerveződő társadalom	3.1 Idegenforgalom egységesítése	3.1.1 Fesztivál az egész nyár a Jászságban programsorozat
		3.1.2 Egységes turisztika
	3.2 A leghátrányosabb társadalmi rétegek és a leszakadó telelpülések felzárkóztatása	3.2.1 Helyi termékek és termelői önszervezőséd

- **Szolnok – Törökszentmiklós - Martfű**

A megye középső kelet-nyugat irányú tengelye a Szolnok – Törökszentmiklós – Martfű városok által dominált funkcionális várostérség(ek) településegyüttese, valamint a hozzájuk kapcsolódó, belső perifériára szorult kistelepülések.

Szolnok jövőképe: A Kecskemét-Szolnok gazdasági tengely valós tartalmainak köszönhetően, belső erőforrásainak „okos" és fenntartható kihasználásával Szolnok nagyvárostérség csapágyvárosi és regionális szerepe megerősödik, a Tisza Fővárosaként az integrált és adaptív vízgazdálkodás országosan elismert tudásközpontja.

Törökszentmiklós jövőképe: Törökszentmiklós várostérség a Közép-Alföldi Gazdasági Agglomeráció meghatározó tagja, sikeres és élhető mikrotérségi központ, a mezőgazdasági hagyományokra épülő

gazdaságfejlesztéssel és innovatív szociális felzárkóztatási programjaival sikerült megállítani térsége kedvezőtlen társadalmi folyamatait.

Martfű jövőképe: Martfű várostérség a Közép-Alföldi Gazdasági Agglomeráció meghatározó tagja, sikeres és élhető mikrotérségi központ, a mezőgazdasági hagyományokra épülő gazdaságfejlesztéssel és innovatív szociális felzárkóztatási programjaival sikerült megállítani térsége kedvezőtlen társadalmi folyamatait.

Tisza-menti települések jövőképe: A Tisza-mente és belső perifériákon lévő települések erős népességmegtartó és önfenntartó képességgel rendelkeznek, kihasználják természeti adottságaikat, helyi hagyományaikat és értékeiket, használják és hasznosítják az alternatív gazdaságfejlesztés eszközrendszerét és az integrált tájgazdálkodási mintaprojektek eredményeit.

A tanulmány által kezelt altérségek fejlesztési prioritásainak illeszkedését a megyei célrendszerhez a következő összefoglaló táblázat tartalmazza:

Átfogó célok 2030		Szolnok FVT	Török-szent-miklós FVT	Martfű FVT	Tisza-szent-imre
Á1.	Erőteljes kapcsolódás a makrogazdaság fejlődési tengelyeire	✓	✓	✓	
Á2.	Változatos kultúrtájak dinamikus egyensúlya			✓	✓
Á3.	Egészséges, képzett lakosság együttműködő társadalom	✓	✓	✓	✓
Stratégia 2014-2020					
Területi célok					
T1.	Szolnok nagyváros-térség pozíciójának megerősítése a Bécs-Budapest-Belgrád/Bukarest fejlődési tengely és a Tisza-völgy térrendszereiben	✓			
T2.	A városiasság erősítése és a gazdaság divercifikációja a jaszsági ipari agglomerációban				
T3.	Nagykunsági mezővárosi hálózat új térségi szerepeinek felépítése		✓		
T4.	Tiszazug és Kösö mente pozíciójának és önfenntartó képességének javítása			✓	
T5.	Tisza menti „ökosztráda" innovatív víz- és tájgazdálkodási alrendszereinek kiépítése és a Tisza-tó turisztikai térség integrált megújítása	✓			✓
Specifikus célok					
S1.	Az emberi erőforás fejlesztése: a felső- és középfokú oktatás-képzés minőségi és tarlalmi korszerűsítése, egészségfejlesztés	✓	✓	✓	
S2.	Az agrárvertikum együttműködésen alapúló konszolidációja, a versenyképesség, a tájfenntartó- és foglalkoztatási potenciál növelése		✓	✓	✓
S3.	Eseélyegyenlőség biztosításához szükséges társadalmi intézményi és finanszírozási feltételek megteremtése a leszakadó térségekben				✓
S4.	A társadalom és a gazdaság megújulását, a táj konszolidációját hátráltató infrastruktúrális hiányosságok felszámolása	✓	✓	✓	✓

- **Nagykunság és Tisza-tó vidéke**

A térség fejlesztésének irányai és prioritásai a Jász-Nagykun-Szolnok megyei Területfejlesztési Koncepció elgondolásai szerint, a térség speciális adottságaihoz és igényeihez igazodva kerültek kialakításra.

A tervezési terület fejesztési stratégiája alapvetően két, a megye egészére megfogalmazott területi célhoz illeszkedik:

Nagykunság mezővárosi hálózat új térségi szerepeinek felépítése;

Tisza-menti „öko-sztráda" alrendszereinek kiépítése, differenciált víz- és tájgazdálkodási rendszerek innovatív fejlesztése.

Átfogó célok	Stratégiai célok	Akciók
1. Nagykunság, mint a hozzáadottérték alapú élelmiszer-gazdaság egyik központja	1.1 Megfelelő tudásbázison és táji adottságokon alapuló mezőgazdasági feldolgozóipar újjáélesztése	1.1.1 Mezőgazdasági feldolgozóipar fejlődésének erősítése 1.1.2 Állattenyésztés, halászat szerepének növelése 1.1.3 Gazdaságos méretű kertgazdálkodás 1.1.4 Élelmiszeripari kutatás-fejlesztési tevékenység ösztönzése 1.1.5 Szakember ellátás 1.1.6 Megközelíthetőség, elérhetőség javítása
	1.2 Térség zöldipari arculatának erősítése	1.2.1 Megújuló- és bioenergia-hasznosítás 1.2.2 Erdők, energiaerdők telepítések 1.2.3 Hulladék újrahasznosítás
	1.3 Meglévő ipari bázisok kihasználása	1.3.1 Barnamezős területek újrahasznosítása, új telephelyek fejlesztése
2. Természetközeli egeszségturisztikai centrum	2.1 Egészségturisztika fejlesztése	2.1.1 Koncentrált wellness- és gyógyfürdőfejlesztés a kapcsolódó szolgáltatásokkal és egészséges marketing kialakításával
	2.2 Tisza-tó integrált turisztikai fejlesztése	2.2.1 Ökoturizmus fejlesztése 2.2.2 Túraközpont hálózat fejlesztése 2.2.2.1 Kerékpárút hálózat fejlesztés és kapcsolódás az EUROVELO hálózatba 2.2.2.2 Tisza-tó, mint integrált szabadidős és sportturisztikai központ 2.2.2.3 A kulturális turizmus fellendítése
2 A vidékitérségek komplex felzárkóztatása	3.1 Önszerveződő vidéki társadalom	3.1.1 Hagyományos vidéki mesterségek felélesztése, helyi termékek helyben történő felhasznlása és termelői önszerveződés
	3.2 Leszakadó térségek felzárkóztatása	3.2.1 Helyi vállalkozók támogatása (Szabad Vállalkozási Zóna) 3.2.2 Halmozottan hátrányos és leszakadó társadalmi rétegek felzárkóztatása

- **Mezőtúr és térsége –Tiszazug**

Jász-Nagykun-Szolnok megye déli-délkeleti részén, a Tisza és a Körös folyók, valamint a Hortobágy-Berettyó mentén, illetve a folyók közében található települések alkotják a Tiszazugi, illetve a Mezőtúri kistérséget, 2013-tól járás szintű közigazgatási egységet. A megye nagyobb tájegységei közül részben a Tisza-mentéhez, részben pedig a Nagykunsághoz tartoznak a terület települései. A Tiszazug, illetve a tőle keletre fekvő Mezőtúri kistérség kedvezőtlen közlekedés-földrajzi helyzete a Tisza szabályozás következményeként állandósult. A megye területfejlesztési koncepciójának célhierarchiájában megjelenő **T4. jelű területi cél, a Tiszazug és Körös mente pozíciójának és önfenntartó képességének javítását** nevesíti.

A megye egészére vonatkozóan öt darab területileg lehatárolható stratégiai cél és négy-négy specifikus és horizontális cél került meghatározásra. A területi célok közül a Kunszentmártoni és a Mezőtúri járás által képzett Tiszazug térségben három tekinthető relevánsnak. T3. „Városhálózati szerepek és város-vidék kapcsolat megújítása a tiszántúli mezővárosi térségben"; T4. „Tiszazug és Körös mente pozíciójának és önfenntartó képességének javítása", T5. „Tisza menti „ökosztráda" alrendszereinek kiépítése". Ezekhez kapcsolódóan az előtanulmány kialakította a térség területfejlesztési prioritásait, továbbá a specifikus célok mindegyikéhez meghatározásra kerültek a térségre szabott fejlesztéspolitikai prioritások is.

A térségfejlesztési előtanulmányban a térség lehetséges kitörési pontjaira megfogalmazott javaslatok:

1. *Helyi élelmiszergazdaság*
   - közétkeztetés ellátása helyben termelt élelmiszerekkel
   - helyi piacok, kiskereskedők ellátása helyben termelt élelmiszerekkel
   - szociális szövetkezetek létrehozása, működtetése
   - termelői és értékesítési csoportok elterjedése

- élelmiszerek feldolgozása, hozzáadott érték növelése
- ház körüli állattartás felvirágzása (reneszánsza)
- vágópontok létesítése: helyi húsellátás
- tájspecifikus (házias) élelmiszer termékek előállítása
- bio élelmiszer termelés

2. *Természeti kincsekre (vizekre) alapozott turizmus*
   - Cserkeszőlő: gyógyfürdő
   - Tiszaföldvár, Mezőtúr, Túrkeve: termálfürdők
   - Körös és Tisza folyók: evezős turizmus, és kishajós kiránduló turizmus
   - holtágak: horgászat, természetjárás
   - Tiszakürti arborétum
   - Hortobágy-Berettyó tanösvény
   - folyóparti szabad strandok
3. *Térségi iparfejlesztés, munkahelyteremtés*
   - Jelentős hozzáadott értékű termékek előállításának preferálása a tömegtermeléssel szemben
   - megújuló energia hasznosítása
   - szilikátipari nyersanyag hasznosítása: téglagyártás, fazekasság,
   - kis- és nagyüzemi élelmiszer feldolgozás
   - tradíciókra és innovációra alapozott kézműves ipar
   - agrárvertikum foglalkoztatási képességének maximalizálása (magas élőmunka igényű termelési kultúrák)
   - ipari parkok kapacitásának kiaknázása (pl. autóipari beszállítói klaszter)

2.8. TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK ÁTFOGÓ ELEMZÉSE

A településrendezési eszközök átfogó elemezése során a települések területrendezési szintű fejlesztéseit vizsgáljuk meg annak érdekében, hogy a megyei területrendezési terv megteremtse az összhangot a települési önkormányzati, megyei és országos szintű fejlesztési elképzelések között. Az előkészítő fázis lezárásáig a megye 78 településéből 33, tehát valamivel több, mint 40%-a küldte meg a megyei önkormányzat részére a hatályos településszerkezeti tervét.

A 2013 előtt készült településrendezési eszközök 2018. december 31-ig alkalmazhatók a magasabb rendű jogszabályok előírásai szerint. Ezt követően már csak az új településrendezési követelmények alapján készült településrendezési eszközök alkalmazhatók.

A beérkezett településrendezési eszközök alapján megállapítható, hogy nagyon kevés település készítette el a tervét az új településrendezési követelmények alapján, ugyanakkor a megküldött tervek negyedében történt településszerkezetet érintő módosítás, elsősorban új beépítésre szánt területek kijelölése. A további közel két tucat terv változatlan maradt a megyei területrendezési terv elfogadása óta.

2011 óta a nagyobb településeken, városokban jelöltek nagyobb volumenű fejlesztéseket, ezeket foglaltuk össze az *I. sz. mellékletben*.

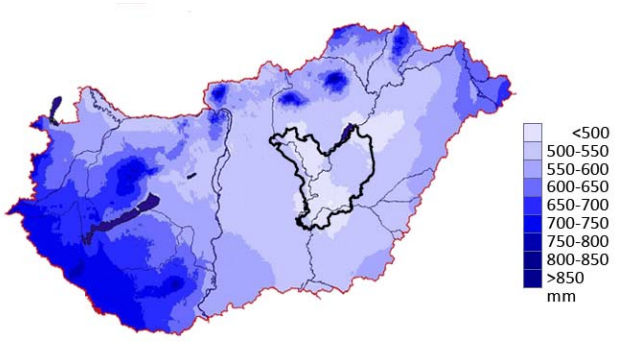
Összességében megállapítható, hogy egyedül Szolnokon és Újszászon történt jelentős változás a beépítésre szánt területkijelölésekben, a többi település esetében inkább korrekciókról, átrendezésről beszélhetünk területrendezési szinten, hiszen már jelenleg is jelentős fejlesztési, tartalékterületekkel rendelkeznek. Ugyanakkor megjelenik az igény a településüzemeltetés szempontjából kedvezőbb, kompaktabb településszerkezet kialakítására. Szép példája ennek Rákóczifalva, ahol a beépítésre szánt területek átrendezésével, lakóterület és gazdasági terület visszasorolással, nagyságrendekkel kedvezőbb szerkezet került kialakításra.

3. TERMÉSZETI ÉS ÉPÍTETT KÖRNYEZET VIZSGÁLATA

3.1. TERMÉSZETI ADOTTSÁGOK, TERMÉSZETVÉDELEM

Jász-Nagykun-Szolnok megye ***éghajlata*** zömében ***mérsékelten meleg-száraz, a középső területeken meleg-száraz.*** Az átlagos hőmérséklet az északi területeken 9,5-10,0 °C, a középső és déli területeken 10,0-10,5 °C között váltakozik. Az évi csapadékösszeg a megye legnagyobb részén 500-550 mm, viszont a megye középső részein helyezkednek el ***hazánk legszárazabb vidékei,*** ahol ez az érték az 500 mm-t sem éri el. Elsősorban szárazságtűrő, hosszú tenyészidejű és magas hőigényű növényfajták termesztésére alkalmas a terület, ahol megnő a vízvisszatartás és öntözés jelentősége. A megye felszíne egyenletesen sík, ezért a ***gyakori aszályok*** mellett belvizek is sújtják területét. Az elmúlt 30 évben az ***extrém meleg időjárási helyzetek gyakoribbá váltak***, az évi középhőmérséklet 1,5 °C-kal növekedett a térségben 1980 és 2009 között.

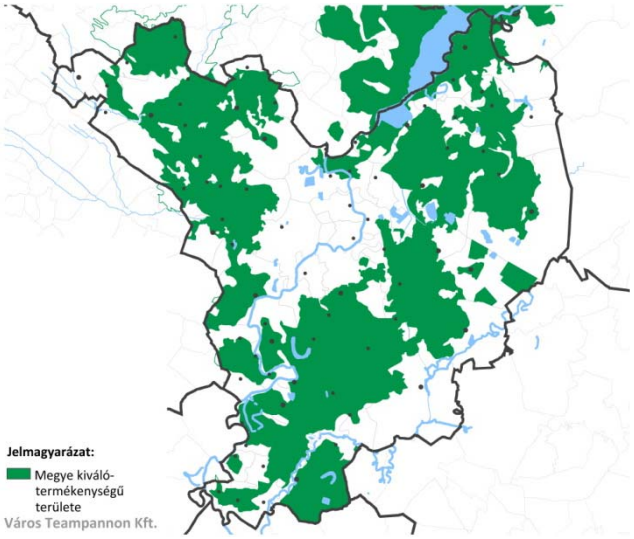
Az OMSZ értékelése szerint az elmúlt 50 évben az éves csapadékmennyiségben nem történt szignifikáns változás, ugyanakkor napi mennyisége, valamint a száraz periódusok hossza jelentősen növekedett. A klímaváltozásra utaló jelek sokasodnak, az extrém időjárási helyzetek növekedő tendenciát mutatnak, ezért egyre sürgetőbb az éghajlatváltozáshoz történő alkalmazkodás. Igen jók a megye talajadottságai: zömmel jó termékenységű talajok (elsősorban csernozjomok) találhatók a Jászságban, a Tiszafüredi-Kunhegyesi-sík és a Szolnok-Túri-sík területén. Összefüggő alacsony termékenységű talajok a megye középső részein, a folyóvölgyben (főképpen öntés talajok), valamint a megye keleti határvidékein (elsősorban szikesek) találhatók. Általánosságban megállapítható, hogy a megye területe száraz, gyér lefolyású, ***erősen vízhiányos terület. Jelentős folyói*** a Tisza és Hármas-Körös, kis vízhozamú vízfolyás a Zagyva, a Tarna, valamint az erősen módosított, vagy mesterségesen épített belvíz és öntöző csatornák (főművek, társulati kezelésű üzemközi művek, magán vagy önkormányzati kezelésű üzemi művek). A síkvidéki jelleg miatt a ***csatorna sűrűség jóval meghaladja az országos átlagot***. Ezek a csatornák általában a vízelvezetést szolgálják, jelentős hosszban kettős rendeltetésük van, a mezőgazdasági öntözési igények kielégítésére. A megye középső és keleti részében ***számos állóvíz*** található, melyek nagy része mesterséges, gazdasági érdekből kialakított halastó, kisebb részben belvíztározó, de a folyók mentén (a mentett és a hullámtérben) a szabályozásból eredően a holtágak száma is magas. A talajvíz mélysége változó: általában 2-4 m az évszakonkénti ingadozás mellett a déli területeken 4-6 m közötti. Mértékadó belvízi helyzetben azonban főleg Karcag, Kisújszállás, Mezőtúr térségében megközelíti a talajfelszínt is. A rétegvizek mennyisége elegendő a vízigények kielégítése szempontjából. A rétegvizek speciális típusa, a 30°C-ot meghaladó hőmérsékletű vizek, vagyis a termálvizek aránya magas.

17. ábra Átlagos éves csapadékösszeg (forrás: OMSZ)

3.1.1. TERMÉSZET ÉS TÁJVÉDELEM

TERMÉSZETVÉDELEM

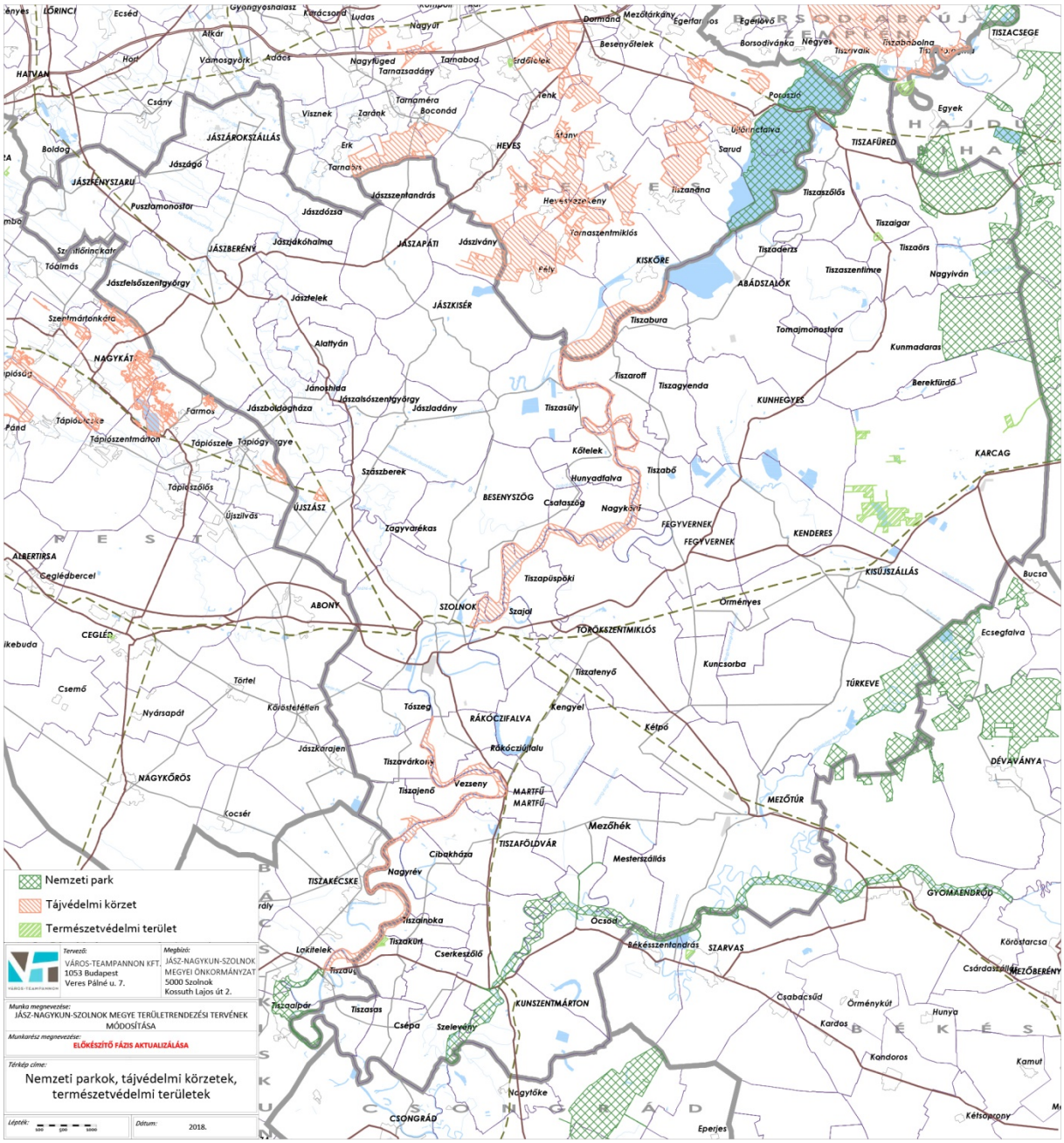
18. ábra: A megye kiváló termékenységű területei (Forrás: Agrotopográfiai térképek, FÖMI)

A megye területén jellemzően a szántóföldi növénytermesztés dominál, azonban a tájat több helyen szakítják meg vizenyős területek, illetve árterek és igen rossz termékenységű sziki puszták, rétek, legelők. A kevésbé bolygatott területeken megőrződött a természetes élővilág, melyeket különböző jogszabályok nyilvánítottak védetté. Így a megye területén megtalálhatók a védett természeti területek, a NATURA 2000 természetmegőrzési területek, a NATURA 2000 madárvédelmi területek, valamint az érzékeny természeti területek. ***A Hortobágyi Nemzeti Park – A puszta (melynek része a Tisza-tavi madárrezervátum) – UNESCO világörökségi terület és Ramsari terület is.***

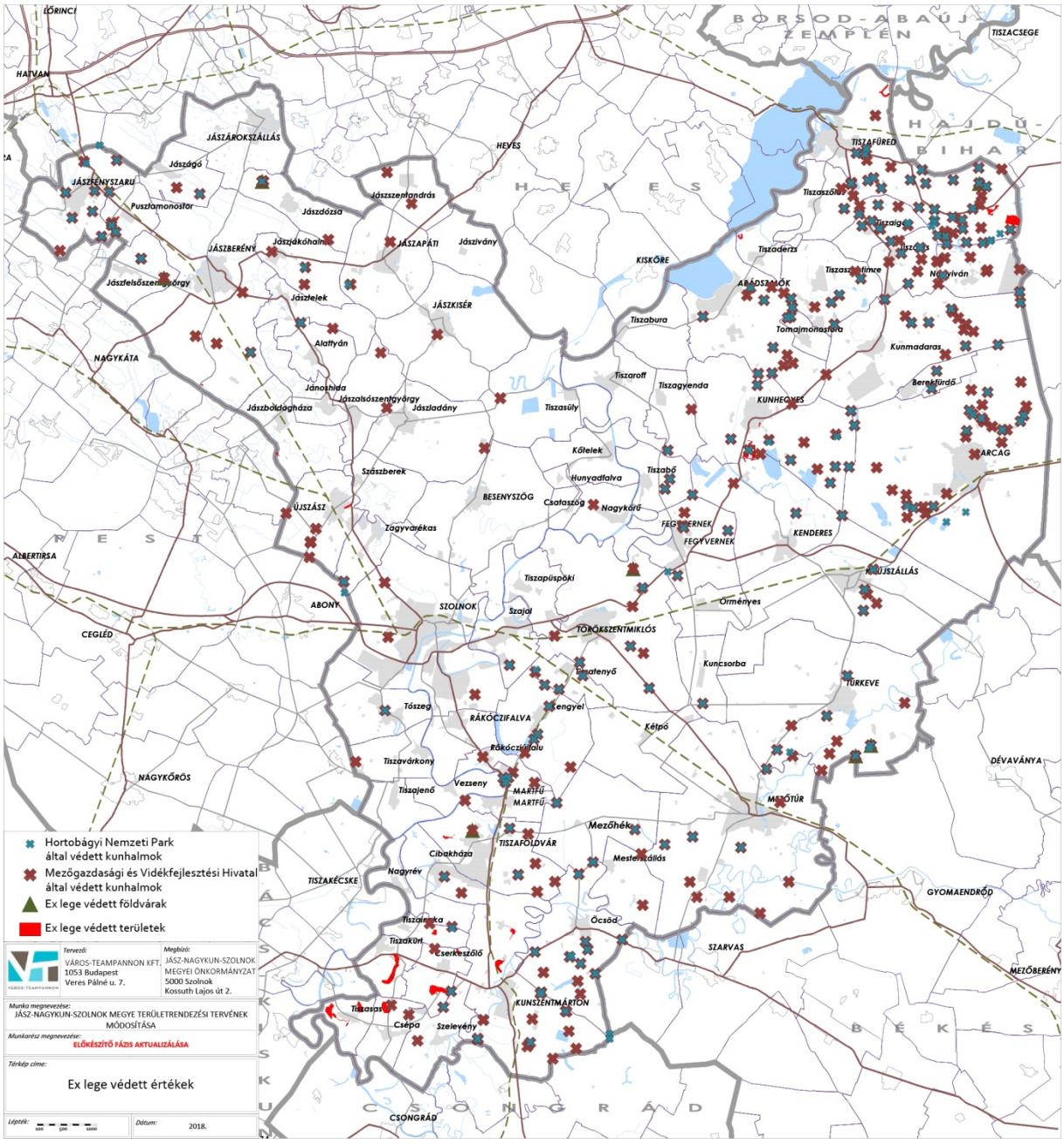
ORSZÁGOS JELENTŐSÉGŰ VÉDETT TERMÉSZETI TERÜLETEK

A megyében található országos jelentőségű védett természeti területek a 2011-es vizsgálatok óta nem változtak, területük nem növekedett. A megye peremterületeit három nemzeti park (Hortobágyi, Körös-Maros, Kiskunsági NP) érinti. Heves megye területéről pedig a Hevesi Füves Puszták Tájvédelmi Körzet nyúlik át a megye területére. A megye legjelentősebb védett területe, a nemzeti parki területeken kívül, a Közép-Tisza vidéki Tájvédelmi Körzet.

A védett területek a peremterületeken és a folyók hullámterén koncentrálódnak. A természetközeli vizes élőhelyek, rétek, lápok kis területre zsugorodtak az 1960-as 70-es évek nagyüzemi meliorációjának következményeként. A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. Tv. a lápokat és a szikes tavakat **ex lege** védetté nyilvánította. Az ex lege védett lápokat a 8005/2001. (MK. 156.) KöM tájékoztató tartalmazza. A felsorolás nem tartalmazza a más jogszabályok alapján országos jelentőségű védett természeti területen fekvő lápokat. Tiszaderzsen és Tiszafüreden találhatók ex lege lápterületek. A szikes tavakat a 8006/2001. (MK. 156.) KöM tájékoztató tartalmazza. A felsorolás nem tartalmazza a más jogszabályok alapján országos jelentőségű védett természeti területen fekvő szikes tavakat. Csépa, Cserkeszőlő, Karcag, Kunszentmárton, Tiszaföldvár, Tiszafüred, Tiszainoka, Tiszakürt, Tiszasas és Újszász településeken találhatók ex lege szikes tavak.

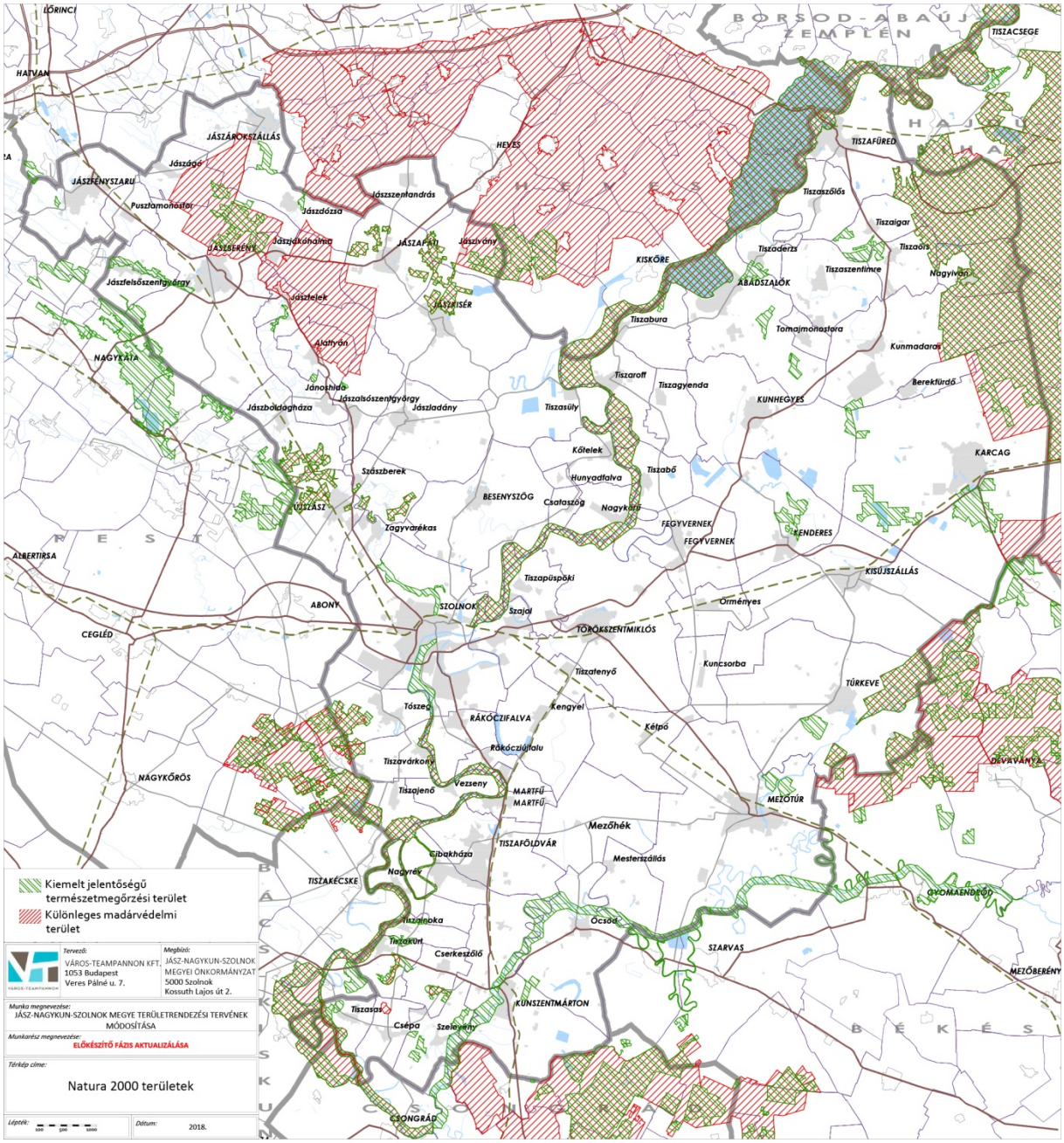

19. ábra: Védett természeti értékek

20. ábra: Ex lege védett értékek

NATURA 2000 TERÜLETEK

21. ábra: Natura 2000 területek

Az EU csatlakozás pillanatától Magyarországra is érvényes a két uniós direktíva, a Madárvédelmi- és az Élőhelyvédelmi Irányelv. Ezek értelmében hazánk köteles volt közösségi jelentőségű természetes élőhelyei, valamint állat- és növény-fajai védelmében területeket kijelölni, amelyek így az EU ökológiai hálózatának, a Natura 2000 hálózatnak a részeivé váltak. A Natura 2000 területeket, - a **különleges madárvédelmi területeket és a különleges természetmegőrzési, illetőleg a kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területeket -** az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X.8.) Kormányrendelet jelölte ki. Utóbbi területek fokozottan veszélyeztetettek és védelmük elsőbbséget élvez. Az érintett földrészleteket a 14/2010. (V.11.) KvVM rendelet tartalmazza. A Natura 2000 hálózat nem helyettesíti, hanem kiegészíti a természetvédelem hazánkban korábban is alkalmazott eszközeit (a nemzeti parkokat, tájvédelmi körzeteket és természetvédelmi területeket). Az eddig nem védett területen „a Natura 2000 terület kijelölésének célja az azokon található, kijelölésük alapjául szolgáló fajok és élőhelyek természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása, valamint a kijelölésük alapjául szolgáló

természeti állapot és az azt létrehozó, illetve fenntartó gazdálkodás feltételeinek biztosítása". Tehát a Natura 2000 területek létrehozásának célja és indoka kizárólag a jelölő EU jelentőségű fajok és élőhelytípusok védelme, ami eltér a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 28-29.§ szerinti hagyományos természetvédelmi oltalomtól. A Kormányrendelet 8.§ (2) bek. értelmében „a Natura 2000 terület céljának elérését nem veszélyeztető vagy nem sértő tevékenység korlátozás nélkül folytatható", vagyis a Natura 2000 területeken automatikus kizáró akadály semmilyen tevékenység esetén nem áll fenn. Azokon a területeken, ahol a természeti értékek állományai a jelenlegi kezelés mellett megmaradtak, ott a megfelelő kezelés az addigi gyakorlat fenntartása is lehet. Új területhasználati elképzelés esetén azonban mindenképpen meg kell vizsgálni, hogy annak milyen hatásai vannak a kijelölés alapját jelentő fajokra és élőhelyekre. A termelésszerkezet jelentős megváltoztatásának eseti, hatósági, a jogszabályi követelményeken felüli előírása miatt járhat kártalanítás a Natura 2000 területeken.

Külön támogatási rendszer került kidolgozásra a Natura 2000 gyep (legelő) hasznosítású területeire, 2012-től pedig már az erdőterületekre is. E területeken történő gazdálkodáshoz nyújtandó kompenzációs támogatást a 128/2007. (X. 31.) FVM rendelet és a 41/2012. (IV. 27.) VM rendelet szabályozza. Ezen kívül számos agrár-vidékfejlesztési támogatás esetén a Natura 2000 területeken gazdálkodók plusz pontokat kaphatnak a támogatásigénylés elbírálása során.

A Natura 2000 területek védelmében tehát különösen hangsúlyos a gazdálkodók, a fenntartó, hagyományos gazdálkodási módok szerepe. Általánosságban elmondhatjuk, hogy a Natura 2000 hálózattal a rezervátumszerű védelem helyett a társadalmi, kulturális, gazdasági és természetvédelmi érdekek összehangolására alapozó megóvás került előtérbe. A Natura 2000 területet érintő tevékenység, beruházás esetén az engedélyezési terv részeként hatásbecslést kell lefolytatni. Konfliktus lehet bányászat, vízügyi kezelés, belvízcsatornázás, útépítés, felújítás esetén.

A Jász-Nagykun-Szolnok megyét érintő Natura 2000 területek listáját a *II.melléklet* tartalmazza.

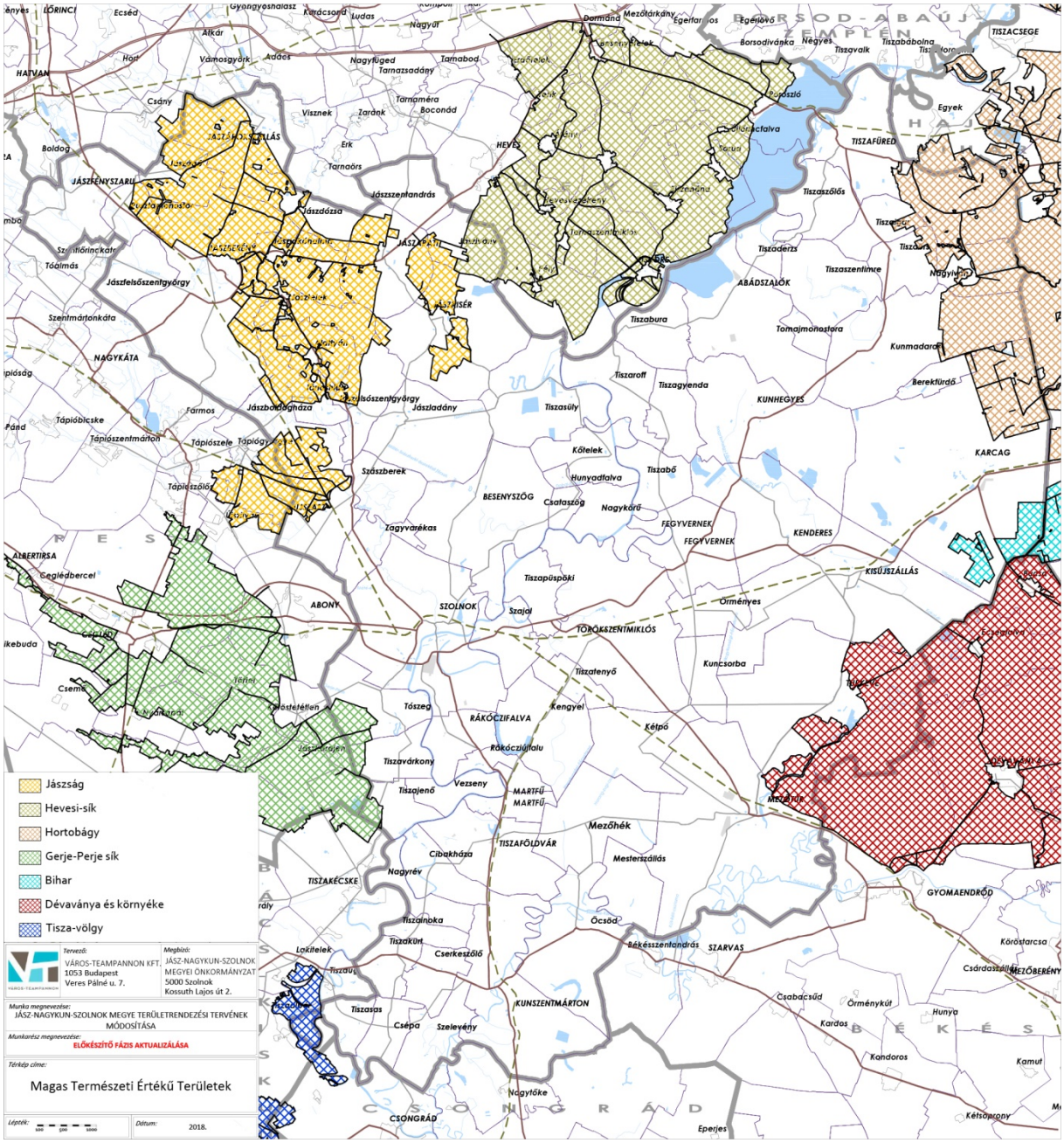
HELYI JELENTŐSÉGŰ VÉDETT TERMÉSZETI TERÜLETEK

Az országos védettség mellett a települési önkormányzatoknak lehetőségük van helyi jelentőségű védett természeti területek kijelölésére is. A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény részletesen szabályozza a védetté nyilvánítási eljárást. A helyi jelentőségű védett természeti területek országos nyilvántartását a természetvédelemért felelős tárca vezeti, ennek a megyére vonatkozó részlete látható a mellékelt táblázatban.

A minisztérium 47 helyi védett természeti területet tart nyilván a megyében, melynek háromnegyede természetvédelmi terület (1153,54 hektár). Természetvédelmi terület az ország jellegzetes és különleges természeti értékekben gazdag, kisebb összefüggő területe, amelynek elsődleges rendeltetése egy vagy több természeti érték, illetve ezek összefüggő rendszerének a védelme. Természeti emlék valamely különlegesen jelentős egyedi természeti érték, képződmény és annak védelmét szolgáló terület. Természeti emlék lehet védett forrás, víznyelő, kunhalom, földvár, de fasor és egyedi fa is. A megye természeti emlékei között található fecsketelep, park, egyedi fa, fasor és kunhalom is.

A megyei önkormányzatok fő feladata a helyi védett területekkel kapcsolatos települési önkormányzati feladatok összehangolása. A települési önkormányzatok feladata, hogy az illetékességi területükön található helyi jelentőségű védett természeti területek fenntartására tervet készítsenek, melyeknek összhangban kell lenniük az országos és regionális tervekkel. A tervet az önkormányzat képviselő-testülete rendelettel fogadja el. A tervek előterjesztéséhez a működési területe alapján érintett nemzeti park igazgatóság előzetes véleménye szükséges.

ÉRZÉKENY TERMÉSZETI TERÜLETEK (ÉTT)

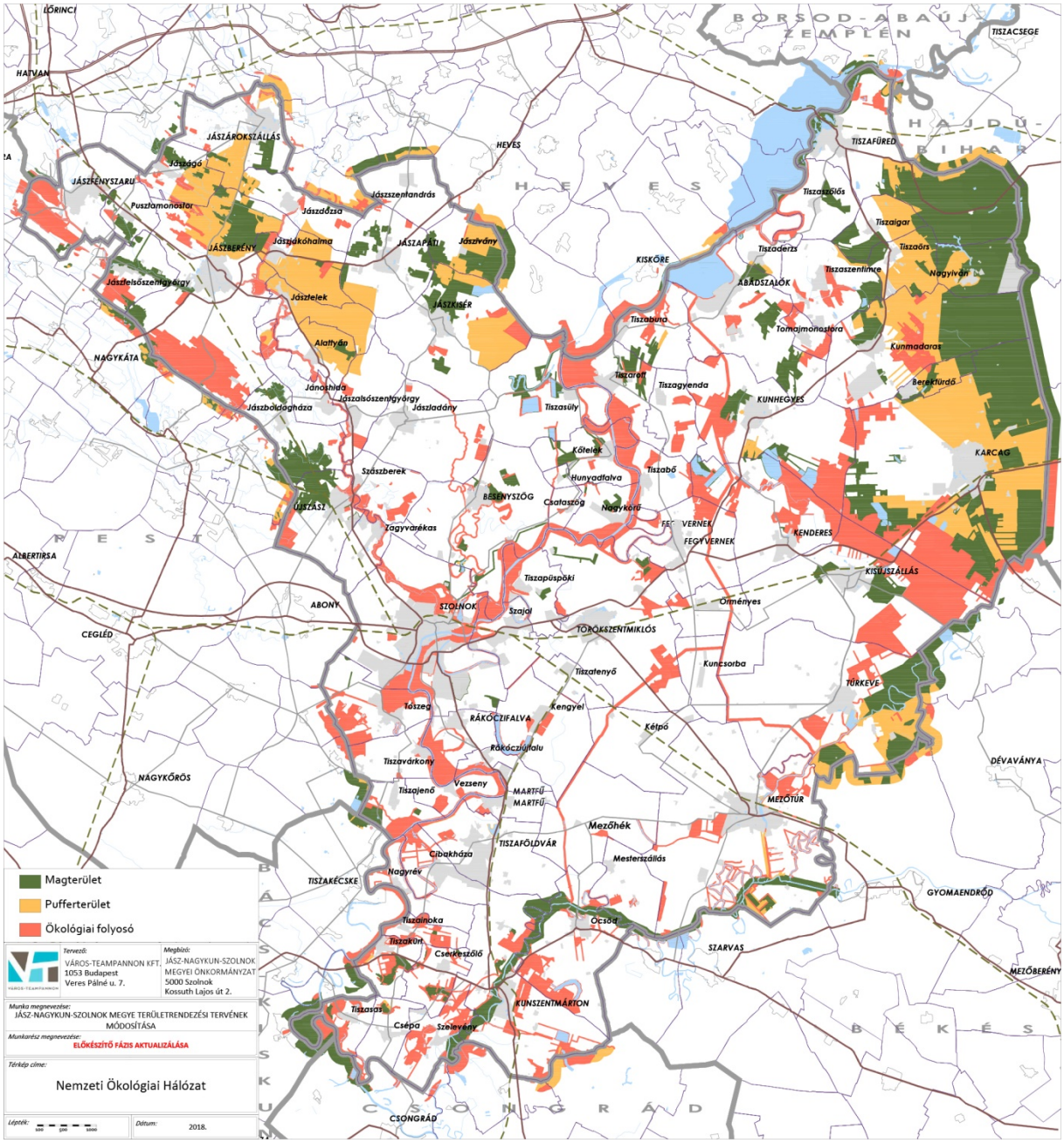
22. ábra: Magas Természeti Értékű Területek

Az érzékeny természeti területeket (ÉTT) a 2/2002. (I.23.) KöM-FVM együttes rendelet jelölte ki azzal a céllal, hogy a természeti, ökológiai szempontból érzékeny földrészleteken természetkímélő gazdálkodási módokat őrizzenek meg, és ösztönző támogatással biztosítsák az élőhelyek védelmét, a biológiai sokféleség, a tájképi és kultúrtörténeti értékek összehangolt megőrzését. Az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program által kijelölt Magas Természeti Értékű Területek (MTÉT) rendszer ezt felülírta, a támogatható területek számát csökkentette.

Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból nyújtott agrár-környezetgazdálkodási támogatások igénybevételének részletes feltételeiről szóló 61/2009. (V.14.) FVM rendelet 6. számú melléklete szerint a megye területét a Hevesi-sík, a Gerje-Perje-sík és a Hortobágy Magas Természeti Értékű Területe érinti, vagyis a Hajta és Tápió-mente, Bihari-sík, Gyula-Dobozi ártér települései már nem tartoznak a programhoz, valamint a Homokhátság és Dévaványa környéke már nem érinti a megye területét.

Az MTÉT-en belül a következő zonális programokra lehet támogatást szerezni: szántóföldi célprogramokkal (Kék vércse, túzok élőhelyvédelmi előírások, vadlúd és daruvédelmi előírások, madár és apróvad élőhelyfejlesztési előírások, vízerózió, szélerózió elleni védekezés előírásainak betartásával), gyepgazdálkodási célprogramokkal (túzok élőhelyfejlesztési előírások betartásával, természetvédelmi/környezetvédelmi célú gyeptelepítéssel).

ORSZÁGOS ÖKOLÓGIAI HÁLÓZAT

23. ábra: Nemzeti Ökogógiai Hálózat

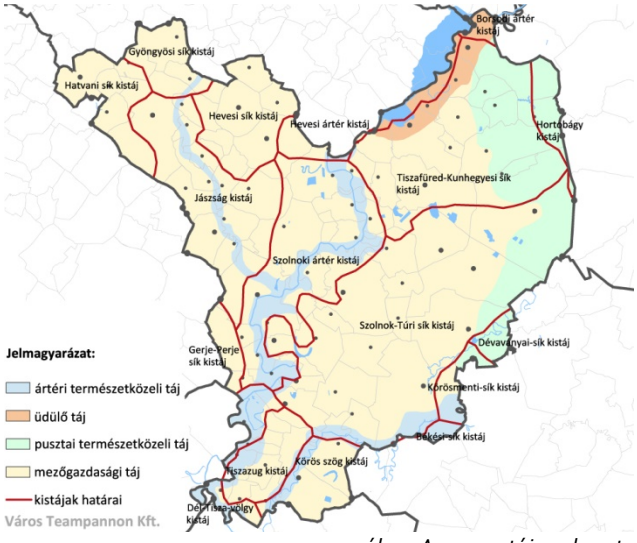
Országos Területrendezési Tervről szóló 2003. évi XXVI. tv. jelöli ki az országos ökológiai hálózat területét. A megyei területrendezési terv az országos ökológiai hálózat alapján magterület, pufferterület, ökológiai folyosó övezeteket jelölt ki. Az ökológiai hálózat megyét érintő területei a folyók (Tisza, Körös, Zagyva) térségében a Hortobágy és a Jászság térségében koncentrálódnak. Az ökológiai hálózat övezeteinek kijelölése során a védett területek mellett meghatározó jelentősége volt a Natura 2000 madárvédelmi területeknek és természetmegőrzési területeknek is. Ez az oka például annak, hogy a Hortobágy megyét érintő területein

kijelölt magterület jóval nagyobb, mint a HNP védett területe. A megye jászsági és tiszántúli területeinek - meghatározóan az északi felében - mozaikosan kijelölt magterületei is elsősorban a Natura 2000 természetmegőrzési és madárvédelmi területek rendszerének ismeretében értelmezhetők. Karcag területének közel fele ökológiai folyosó, ahol a város szennyvíztisztítója, és hulladéklerakója is található, utóbbit ráadásul 10 hektárral szeretnék bővíteni.

3.2. A TÁJ JELLEMZŐI

A megye nagyobb részére jellemző az ártéri síkság, a csatornahálózattal mentesített ártér, ahol túlnyomórészt a ***nagy, egybefüggő táblák*** dominálnak, és legfeljebb a dűlőutak mentén és táblák között található mezővédő erdősáv, fasor, mezsgye. A végeláthatatlan kultúrtájat néhol telepített akácos, a laposabb, szikes területeken rét-legelő, esetleg ligeterdők szakítják meg. A folyókhoz, árterekhez, illetve a mélyebben fekvő területekhez közeledve ezt a homogén tájképet a mozaikosabb jelleg váltja fel. Így a Tisza völgye, ártere, a Hármas-Körös, valamint a Tisza-tó környékének ártéri ligeterdői kapnak meghatározó szerepet a tájképben. A megye jelentősebb kistájai a következők: Jászság, Szolnoki ártér, Tiszafüred-Kunhegyesi sík, Hortobágy, Tiszazug, Szolnok-Túri síkság, Hatvani-sík, Gyöngyösi-sík, Hevesi-sík. Figyelemre méltó tájváltozási folyamat, hogy a Tisza-tó létrejötte után a környező kistájak peremvidékeinek átalakulásával egy teljesen új szerves üdülőtáj kialakulása zajlott.

A megye tájhasználatára meghatározóan a mezőgazdasági termelés jellemző, ennek ellenére természetvédelmi, tájképvédelmi, vízgazdálkodási, vízvédelmi és turisztikai szempontból kiemelhetők olyan tájegységek, amelyek eltérnek a hagyományos mezőgazdasági tájhasználattól. A megye tájszerkezetét az eltérő természeti adottságok az ökológiai, természetvédelmi érzékenység és a hagyományos tájhasználat alapján a következő tájegységekre oszthatók: **ártéri táj, üdülő táj, pusztai táj és mezőgazdasági táj.**

24. ábra: A megye tájszerkezete (forrás: Jász-Nagykun-Szolnok megye Területrendezési Terve - módosítás, Előkészítő fázis, Lázár Tibor, Környezetterv Kft. 2011)

Ártéri táj a Tisza-tótól délre a Tisza, a Zagyva és a Körös hullámtere, ártere, az ahhoz szervesen kapcsolódó holtágakkal, morotvákkal, természetes és természetközeli élőhelyekkel. Az ártéri táj területén meghatározóan fontos a felszíni vizek védelme, az árvízvédelem, a holtágak többfunkciós vízgazdálkodása. A hullámtéri területek és az azokhoz szervesen kapcsolódó természetközeli élőhelyek az ökológiai hálózat kiemelt jelentőségű részei. Ez a folytonos, vagy folytonossá tehető ökológiai rendszer teszi változatossá a megye meghatározó mezőgazdasági tájhasználatát. A három folyó ártéri területe közül a Tisza térségének turisztikai jelentőségét is ki kell hangsúlyozni. A vízi turizmus, továbbá a vízhez kötődő üdülés szempontjából a megye jelentős tájpotenciállal rendelkezik a Tisza-tó üdülőkörzete mellett a Tisza közvetlen térségében. A Tisza jobb és bal partjára felfűződő települések gazdaságfejlesztésében meghatározó szerepe van a turizmusnak. A megyében létezik egy ártéri tájgazdálkodási mintaterület is, a 2004-ben alakult Tisza Tájközpont Kht. által kidolgozott és vezetett Nagykörűi Tájgazdálkodási Program, mely jelentős eredményeket ért el tudományos és gyakorlati területen is. A program az ártéri gazdálkodás felújításával az egész Tisza vidék komplex agrárstrukturális, környezetvédelmi és vidékfejlesztési mintaprogramjává válhat. (bővebben: tiszatajkozpont.uw.hu/)

A Megye kiemelkedő táji adottsága a felszíni vízhálózat, azon belül is a legnagyobb Tisza folyó, mely nem csak a védművek közé szorított hullámtérrel együtt értendő táji elem, hanem fontos kapcsolódó területe az ún. Újholocén meder. Utóbbi az Újholocénben kialakult, a szabályozás előtti meanderező Tisza által érintett,

geológiai-talajtani-hidrológiai adottságai alapján jól lehatárolható terület, mely a térség alapvetően észak-déli irányú gerince: az ún. „ökosztráda". Vízgazdálkodási és ökológiai értelemben a különféle térszerkezeti rendszereket keresztezően szerves egységben működik a meder, a hullámtér, a töltés zónája az azon kívüli holtágak, morotvák, védett és kapcsolódó mezőgazdasági területek mélyen fekvő belvizes zónák együttese. Ez az ökosztráda egy korszerű, tájgazdasági klaszter térbeli megalapozása lehet.[4]

A Tisza menti ártéri tájhoz hasonlóan összetett a **Tisza-tó üdülőkörzet** megyei településeinek tó menti térsége, az **üdülő táj**. Ezen belül található a Tiszafüred térségi madárrezervátum, a Hortobágyi NP kiemelten érzékeny védett természeti területe, amely egyben a Natura 2000 madárvédelmi és természetmegőrzési területe is. Tiszafüred, Tiszaszőlős települések esetén a turisztikai, üdülési fejlesztést össze kell hangolni a természetvédelemmel. Az Abádszalóki öblözet az üdülőkörzet vízparti üdülés és vízi turizmus szempontjából legmeghatározóbb területe.

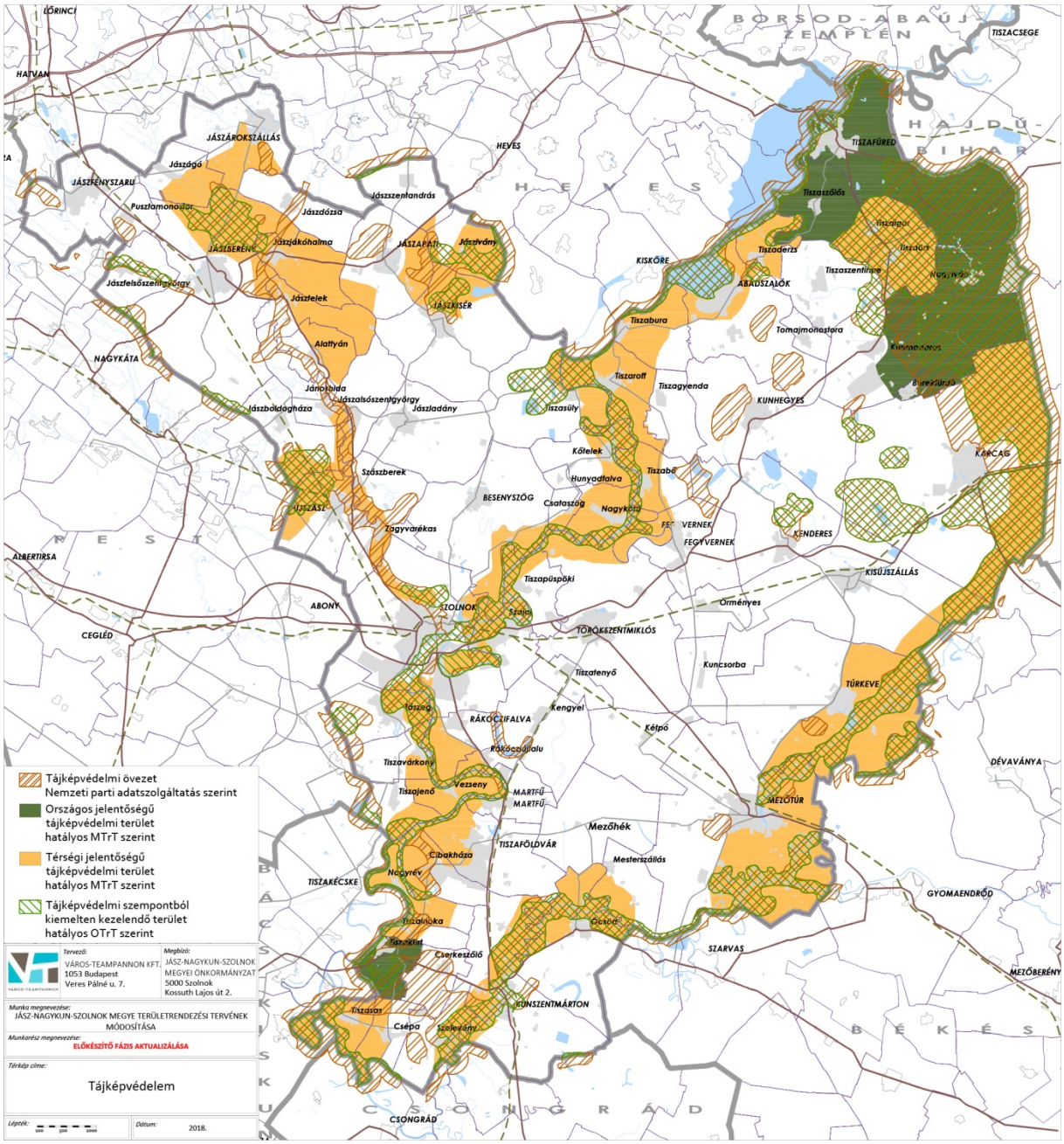
A Tisza-tó környezetében a táj változatosságát, tájképi értékét, biológiai aktivitását, sokféleségét növelő zöldfelületek, erdőterületek aránya meglehetősen alacsony. A megyei területrendezési terv a féktelen erdősítéssel szemben a történeti tájhasználathoz jobban alkalmazkodó, rugalmasabb tájfejlesztést lehetővé tevő vegyes területfelhasználást alkalmazza Abádszalók, Tiszaderzs, Tiszaszőlős térségében.

Az Alföld területére sajátosan jellemző **pusztai tájak** rendszerében kiemelt jelentősége van a Hortobágynak, amely területének nagy része nemzeti parkként, az UNESCO világörökségi területeként és az Európai Unió Natura 2000 madárvédelmi területeként, természetmegőrzési területeként egyaránt védett. Ez a kultúrtörténeti, táj- és természetvédelmi, ökológiai szempontból országos és nemzetközi jelentőségű pusztai táj kiemelt érzékenysége miatt egyedi megközelítést igényel. Ebbe a tájszerkezeti egységbe sorolható a Körös-Maros NP részét képező Túrkeve térségi pusztai védett terület is. A megyei területrendezési terv kiemelten kezeli a pusztai tájat, mint sajátos komplex tájgazdálkodási térséget, ahol fontos a legelők és rétek fenntartása, a külterjes, környezetkímélő, hagyományos állattenyésztés megőrzése, a vizes élőhelyek rehabilitációja, a pusztai táj szerves részét képező, tájba illeszkedő tanyák, pusztai épületek fenntartása. Folyamatban van a pusztai táj és pusztai élet fenntartását, a génmegőrzést, az ismeretterjesztést, az ökológiai turizmust egyaránt szolgáló fogadóközpontok, tájgazdálkodási központok kialakítása.

A megye területének meghatározó része hagyományosan árutermelő gazdálkodást szolgáló **mezőgazdasági táj,** ahol az alföldi folyók szabályozása óta a szántóföldi növénytermesztés a meghatározó. A mezőgazdasági táj elválaszthatatlan a településektől, hiszen a települések fejlődésében, városiasodásában a mezőgazdaságnak meghatározó szerepe volt. Ma már a foglalkoztatásban az egyes gazdasági ágazatok fontosságában a mezőgazdaság háttérbe szorult ugyan, de a táj fenntartása szempontjából, továbbá a tájhasználatot nagy arányban meghatározó szerepe miatt, jelentősége távlatban is fontos marad. A térség jelentős része kiváló termőhelyi adottságú szántóterület, de a többi területrész is kedvező termőhelyi adottságú. A térség területén a nagyüzemi melioráció következményeként a rétek, legelők a belvizes területekre szorultak vissza. Ezen mozaikos természetközeli élőhelyek nagy része Natura 2000 természetmegőrzési terület, tehát itt fontos a természetvédelmi érdekek érvényesítése a tájfenntartás során.

[4] Forrás: Tisza Stratégia megalapozása I. ütem, Horváth Benő, Szántó Katalin.

3.3. TÁJVÉDELEM

25. ábra: Tájképvédelem

Magyarország kistájainak katasztere az egyes kistájakkal kapcsolatban részletes leírást ad, melynek főbb megállapításait a vizsgálat korábbi fejezete tartalmazza. A 2014. évi OTrT az országos tájképvédelmi terület övezete helyett már a tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület övezetét állapítja meg, amelybe a természeti adottságok, rendszerek, valamint az emberi tevékenység kölcsönhatása, változása következtében kialakult olyan területek tartoznak, amelyek a táj látványa szempontjából sajátos és megkülönböztetett fontosságú, megőrzésre érdemes esztétikai jellemzőkkel bírnak. Az új övezet a védett folyó menti területeket és a Hortobágy területét érinti több település közigazgatási területén. A hatályos megyei területrendezési terv az országos mellett térségi jelentőségű tájképvédelmi övezetet is kijelölt. A megyei tervi lehatárolás a folyók mentén (a Zagyva kivételével) nagyobb területtel ugyan, de több helyen egybeesik az OTrT lehatárolással, mely a település és a táj harmonikus egységének megőrzése, a tájképi értékek halmozott jelenléte, a természeti értékekben való gazdagság és természetvédelmi érzékenység,

illetve kulturális örökségi adottságok figyelembevételével került kijelölésre a Tisza, a Zagyva és a Körös menti települések folyók menti térségben és a Tisza-tó Üdülőkörzet teljes térségében. A Üdülőkörzet határát a legújabb adatok alapján kiterjesztették a Hortobágy területére is, ezért érdemes a térségi jelentőségű tájképvédelmi területet ezzel is összevetni.

3.4. TERMŐFÖLD- ÉS TALAJVÉDELEM

3.4.1. A MEGYE TERMŐFÖLDHASZNÁLATA

A megye termőföldhasználatának meghatározó sajátossága a megye **558 000** hektáros területén belül a ***mezőgazdasági területek 74,5%-os aránya***, ezen belül pedig a ***szántóterületek igen magas aránya (közel 91%)***, ami az országos átlagot jóval meghaladja. A megye az ország mezőgazdasági hasznosítású földterületeinek ötödét birtokolja, a tökéletes síkság és a jó termőföld miatt. A ***gyepterületek aránya a mezőgazdasági területeken belül 8 %,*** a régióban a legalacsonyabb, de jelentős szerepet kap a megye termőföldhasználatában. A gyepterületek kb. 85%-a legelőként, 15%-a rétként van nyilvántartva. A legelők nagyobb részt a Jászberényi, a Karcagi és a Tiszafüredi Járási földhivatal illetőségi területén koncentrálódnak nagyobb arányban, a rétek több mint harmada a Kunszentmártoni földhivatal illetőségi területén. A többi művelési ág nem éri el a mezőgazdasági területeken belül a fél százalékot sem.

A mezőgazdaságilag művelt területnek 2-3%-át foglalják el a **kertészeti kultúrák**, kb. 5-7 ezer hektáron termesztenek zöldséget. A **gyümölcs- és szőlőterületek** egyre zsugorodnak a megyében, a legjelentősebb termőterületek a Jászságban találhatók. A ***szőlőterületek aránya nem jelentős***, az egész régió területén lévő szőlőterületek aránya az ország szőlőterületeiből együttesen nem éri el a 4,5 %-ot, a megye termőföldjeinek mindössze 0,3 %-án folyik szőlőtermelés, ami egyébként ***a régióban a legmagasabb arányt képviseli***. Kiemelkedő szőlőtermesztés (és bortermelés) szempontjából Abádszalók és Cserkeszőlő. Az időjárásnak leginkább kitett a gyümölcstermesztés, ahol a hűvös szeles idő és az éjszakai fagyok, majd nyáron a csapadékhiányos és nagyon meleg időszak miatt következtek be terméscsökkenések. A megye szőlőterületének közel 70%-a a Kunsági Borvidékhez tartozik, ezen belül is a Tisza menti körzet településein jellemző a szőlőtermelés.

Az erdőterületek 35 589 hektárral (FÖMI adat) a megyén belül csupán 6,38%-ot jelentenek, ami jelentősen elmarad az országos 20,8%-os átlagtól. Az erdők legnagyobb része a Szolnoki és a Törökszentmiklósi földhivatal illetékességi területén találhatók (a megye erdőterületeinek 25-25%-a) a Tisza és a Hármas-Kőrös mentén, valamint a Jászság dél-nyugati részén.

A szántóföldi növénytermesztésen belül a legnagyobb arányban gabonafélék (őszi búza, kukorica, őszi árpa, triticale, tavaszi árpa, zab, rozs) valamint olajos növények (napraforgó és repce) találhatók. Jelentős az öntözhető területek nagysága, kb. 40 000 hektár volt 2017-ben (ez kétszerese az 5 évvel ezelőtti adatnak), mely kedvez a vetőmagtermesztésnek (hibrid kukorica, napraforgó). A megyében az őszi búza a legfontosabb gabona, melynek területe 12%-kal járul hozzá az ország búza termőterületeihez. Vetésterülete 117 540 hektár (2017), vagyis 31%-a a szántó területeknek. Ipari növények közül pedig a napraforgó a legjelentősebb növény, ez 14%-ka az ország napraforgó területének. A napraforgó vetésterülete 95 606 hektár volt 2017-ben, 25%-a a szántó területnek.

A szója vetésterülete is egyre jelentősebb a megyében, mivel az új nemzeti fehérjeprogram egyik fő célkitűzése a genetikailag módosított szója importjának visszaszorítása. A megye természeti adottságai azonban nem kedvezőek a szója termesztésére, ezért csak intenzív agrotechnika mellett érdemes foglalkozni vele.

A **rizstermesztés**hez szükséges egyedülálló természeti adottságok csak Jász-Nagykun-Szolnok és Békés megyében találhatók az országban. A megyében ***2017-ben közel 1500 hektárt műveltek rizsföldként a Hortobágy-Berettyó csatorna mentén,*** ahol a napsütés mellett a víz is bőséggel megtalálható a Nagykunságban, Kisújszállás, Mezőtúr térségében. A hektáronkénti termésátlag általában eléri a 4,5-5 tonnát. A rizstermesztést az Európai Unió is erősen támogatja. ***A Darányi Ignác Tervben is szerepel a***

rizstámogatás. A rizstermesztés fejlesztése több kistérségi fejlesztési dokumentumban (Karcagi kistérség, Mezőtúri kistérség) és a megye területfejlesztési stratégiai programjában is megjelenik, mint specifikus cél. ***A megye a korábbi koncepciójában mintegy 1300-1400 hektárral tervezte a rizstermőterületet bővíteni.*** A rizstermesztés előnye, hogy a gyengébb talajok is alkalmasabbak a termesztésére (vízzáró réteg szükséges és öntéstalaj), továbbá a vízháztartás megfelelő kontrollja esetén a területen tartott vízkészletek egyik fontos hasznosítási területe lehet. Ökológiai szempontból is értékes, mivel bizonyos állatfajok számára megfelelő vizes élőhelyet biztosít.

A FÖMI 2018-as adatszolgáltatása szerint a **halastó** művelési ágú terület nagysága 304 hektár a megyében. A TAKARNET adatbázisa szerint 53 db földrészlet és 124 db alrészlet alapján több mint 2000 hektár a halastóként nyilvántartott terület. Ebből bizonytalan következtetés vonható le a halászat gazdasági jelentőségére vonatkozólag, mivel a holtágak, csatornák és folyók területei, melyek a halgazdaság szempontjából szintén meghatározóak lehetnek, kivett területként vannak nyilvántartva. A megye legtöbb halastavát a Karcagi Járási földhivatal illetékességi körébe tartozó 5 településen tartják nyilván.

A megye termőföldhasználatára elmondható, hogy meglehetősen homogén, annak ellenére, hogy a természeti-táji adottságok ennél változatosabb használatot indokolnának.

A ***birtokszerkezetre, üzemméretre*** vonatkozóan még mindig a kis parcellák a jellemzőek, annak ellenére, hogy már elindultak bizonyos birtokkoncentrációs folyamatok. 2017-ben 10 ezer őstermelői igazolványt érvényesítettek, ebből 1100 db kistermelő és 1568 családi gazdaság működött a megyében. Az őstermelők és családi gazdálkodók földhasználata 1200 hektárban lett maximalizálva, állattenyésztéssel foglalkozók esetében 1800 hektár a maximum az új Földtörvény szerint. A TAKARNET adatai is a birtokstruktúra elaprózódását mutatja: a szántó megyei átlaga 2 hektár, a körzeti földhivatalok illetékességi területén lévő átlagok közül csak a Mezőtúri földhivatal illetékességi területén számított átlag éri el az 5 hektárt: a legnagyobb birtokok jellemzően 100-240 hektár között vannak, az ennél nagyobbak halastavak vagy kivett területek (Tisza-tó).

TERMÉSZETI MEGHATÁROZOTTSÁG

A megyében található talajok igen változatos termékenységűek. A csernozjom típusba sorolható talajok legnagyobb része 80 vagy afeletti talajértékszámmal rendelkeznek (Agrotopográfiai térkép alapján). Nagyobb kiterjedésben ilyen talajok találhatók a Szolnok, Kisújszállás, Kunszentmárton által közrefogott területen, Karcag környékén, Tiszafüred környékén, és Jászapáti környékén. A legkevésbé termékeny talajok a homokos és szolonyeces/szoloncsákos részeken találhatók: Jászberénytől északra, Szolnoktól északra és a megye északkeleti részén. A megyei jelentőségű jó és kiváló tulajdonságú talajok területének megállapítása azért is fontos, mert az 1994. évi LV. Törvény 44. § (1) bekezdése szerint termőföldet csak kivételesen és elsősorban a gyengébb minőségű termőföld igénybevételével lehet más célú hasznosítással járó beruházás céljára felhasználni. A szőlő, a gyümölcsös, az öntözésre berendezett és meliorált terület, valamint az átlagosnál jobb minőségű termőföld csak különösen indokolt esetben, helyhez kötött beruházás esetén vehető igénybe és az indokolt szükségletnek megfelelő legkisebb területre korlátozva.

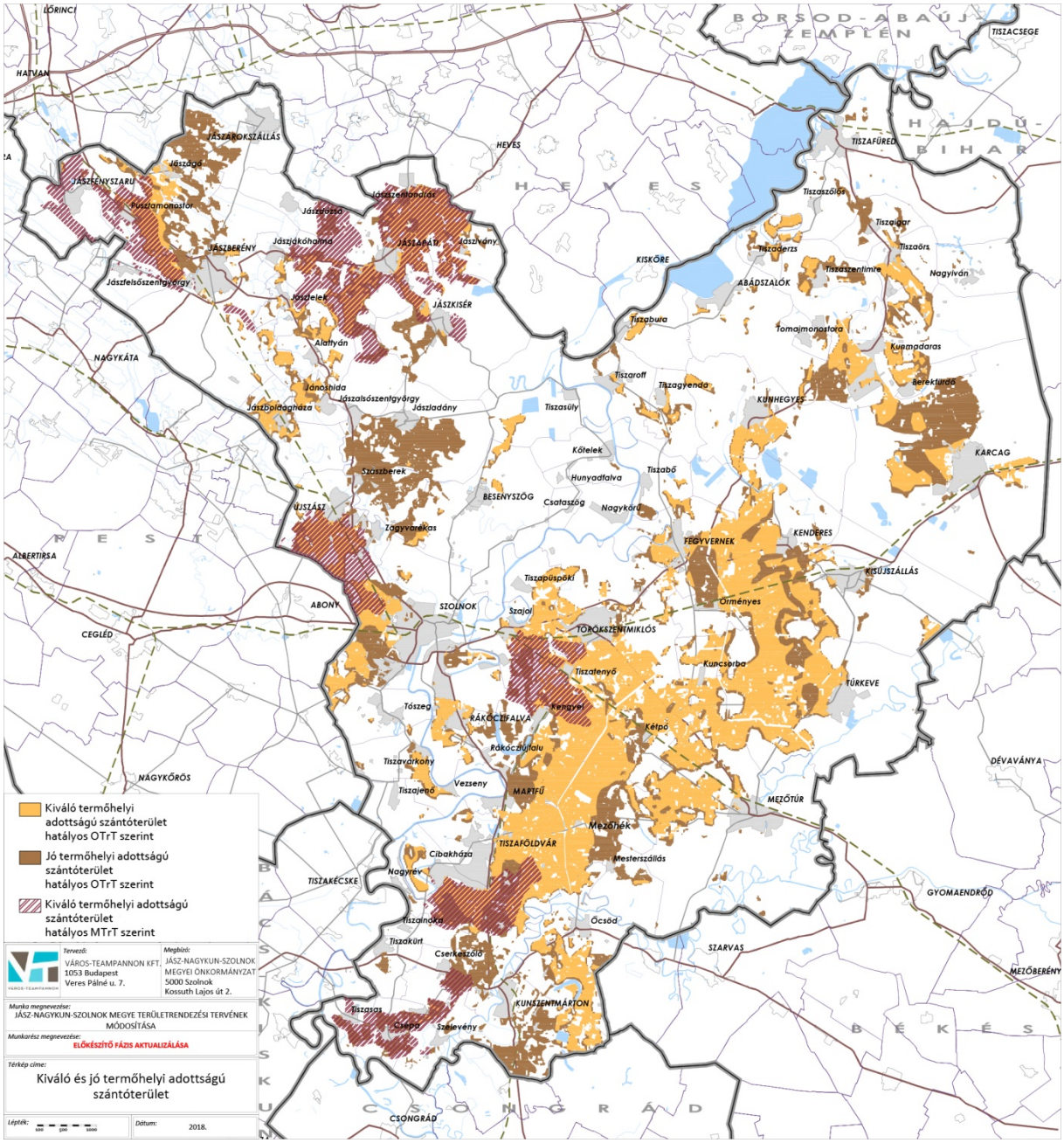
Az előzőekben leírt termőföldek kiterjedése nem minden esetben esik egybe a kiváló termőhelyi adottságú szántóterületekkel és a kedvezőtlen adottságú szántóterületekkel, ugyanis ezek a felmérések különböző céllal, és így különböző szempontrendszer alapján, komplex mutatók elemzésével készültek.

KIVÁLÓ ÉS JÓ TERMŐHELYI ADOTTSÁGÚ SZÁNTÓTERÜLETEK

Egy szántóterület termőhelyi adottsága több tényezőtől függ. Minőségét elsősorban az éghajlat, a domborzat és a talaj befolyásolja. Jász-Nagykun-Szolnok megye éghajlati adottságai a helyzetelemzés Éghajlatváltozás című fejezetében részletes bemutatásra kerültek, illetve az agrotopográfiai térkép alapján a korábbi vizsgálatok részletesen tárgyalták a megye talajadottságait. Ebben a fejezetben csak a megye termőhelyi adottságainak jogszabály szerinti besorolása és mezőgazdasági szempontú kiegészítő elemzése kerül bemutatásra.

JOGSZABÁLYI MEGHATÁROZOTTSÁG

Az OTrT előírja a kiváló és jó termőhelyi adottságokkal rendelkező területek megállapítását. A kiváló és jó termőhelyi adottságú szántóterületek övezete országos, kiemelt térségi és megyei területrendezési tervekben alkalmazott övezetek, amelyekbe az agroökológiai adottságai alapján kimagasló agrárpotenciállal rendelkező, ugyanakkor környezeti szempontból a legkevésbé érzékeny, ezért mezőgazdasági árutermelésre legalkalmasabb kiváló és jó minőségű és termőképességű szántóterületek tartoznak. A kiváló és jó termőhelyi adottságú területeket a fenti definíció alapján a SZIE-KTI munkatársai határolták le, és ez alapján jelölték ki az Országos Területrendezési Terv mellékleteként. A 2008. évi OTrT-ben meghatározottakhoz képest 2014-re jelentősen átalakult a kiváló termőhelyi adottságú szántóterületek kiterjedése és elhelyezkedése. Elsősorban a Jászberényi, Törökszentmiklósi, Mezőtúri és Karcagi kistérségben történt nagyobb változás, utóbbi három térségben nagyobb összefüggő kiváló szántó területek kerültek lehatárolásra. Az átstrukturálódás oka nem ismert. Az érintett 68 településhez újonnan **21 település** került be

26. ábra: Kiváló és jó termőhelyi adottságú szántóterületek

az érintettségbe, négy település viszont már nem érintett az övezettel. A kikerült települések: Jászalsószentgyörgy, Jászdózsa, Tiszainoka, Tiszasas. Jelentősen csökkent az övezet kiterjedése 13 településen, pl. Jászfényszaru, Pusztamonostor, Kunszentmárton, Nagyrév, Szajol, Tiszainoka, Zagyvarékas. A települési térséget közvetlenül nagyobb mértékben veszi körül a kiváló szántó övezete Szolnok, Törökszentmiklós, Tiszaföldvár, Mezőhék, Túrkeve, Kétpó, Fegyvernek, Kenderes, Tiszatenyő, Jászboldogháza, Jászapáti, Kunhegyes, Kunmadaras, Karcag, Tiszaörs közigazgatási határán belül. Az övezet nagysága az érintett 68 település közigazgatási határán belül 24 településen haladja meg az 1000 hektárt, 3 településen pedig a 4500 hektárt (Mezőhék, Törökszentmiklós, Túrkeve).

A kiváló termőhelyi adottságú szántóterület övezetére vonatkozóan az OTrT a következő fogalom meghatározást alkalmazza:

„kiváló növénytermesztési feltételekkel rendelkező szántóterületek tartoznak."

Az övezetre vonatkozóan az OTrT két szabályt tartalmaz.

Egyrészt a külszíni bányatelek megállapítása és bányászati tevékenység engedélyezése a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó szabályok szerint lehetséges. Másrészt beépítésre szánt terület csak kivételesen, egyéb lehetőség hiányában területrendezési hatósági eljárás alapján jelölhető ki.

A jó termőhelyi adottságú szántó terület övezetét a 2014. évi OTrT vezette be. A jó termőhelyi adottságú szántóterület övezetére vonatkozóan az OTrT a következő fogalom meghatározást alkalmazza:

„jó növénytermesztési feltételekkel rendelkező szántóterületek tartoznak."

Az övezetre vonatkozóan az OTrT csupán egy szabályt tartalmaz: *a jó termőhelyi adottságú szántóterület övezetét a településrendezési eszközökben a mezőgazdasági terület területfelhasználási egység kijelölésénél kell figyelembe venni.*

3.4.2. SAJÁTOS MEGYEI TÉRSÉGEK

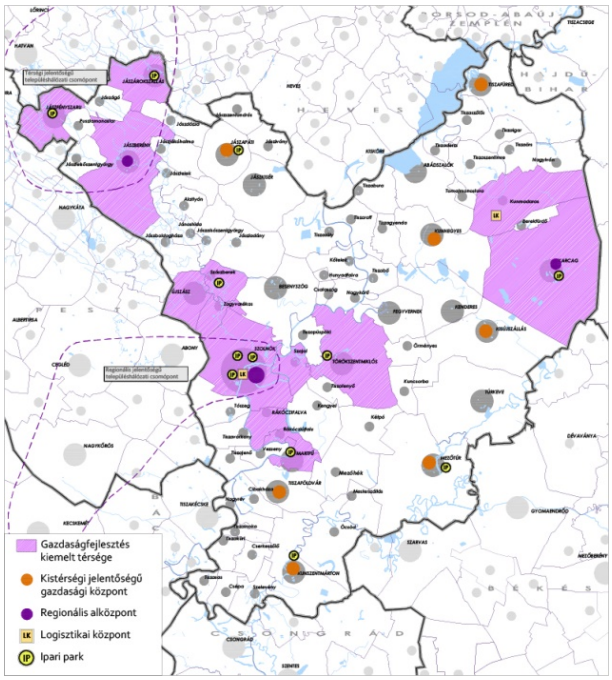
Jász-Nagykun-Szolnok megye területrendezési terve – az OTrT által előírt övezeteken túl – ú.n. **sajátos megyei térségeket** is lehatárolt, melyek között szerepel a **Térségi jelentőségű árutermelő mezőgazdasági terület** (A Határozat 2.10. számú melléklete). Erre a sajátos térségre akkor azért volt szükség, mert a kiváló termőhelyi adottságú szántóterületek övezete jelentősen lecsökkent 2008-ban, azonban ezen kívül további jelentős nagyságú terület rendelkezik jó termékenységű termőfölddel. A lehatárolás alapjául az Agrotopográfiai térkép szolgált. Az abban meghatározott talajértékszámok fejezik ki a talajok termékenységét, így a megye szerepét tekintve az 50 és 100% közötti talajértékszámú területek kerültek itt kijelölésre, melyek lefedik a megye közel felét. Az éghajlatváltozással összefüggésben ehhez hozzájárul még a megye kiterjedt csatornahálózata, melynek elemeit megfelelően karbantartva az öntözött területek nagysága kiterjeszthető. Az öntözéssel csökkenthetők az időjárás kedvezőtlen hatásai, így a kedvezőtlenebb klímával rendelkező területek terméshozamai fokozhatók. A határozat előírása a következő: „A térségi jelentőségű árutermelő mezőgazdasági térség területein az árutermelő gazdálkodásra alkalmas termőföldek védelme érdekében a kiváló termőhelyi adottságú szántóterületekre meghatározott ajánlásokat kell alkalmazni."

Az OTrT által kijelölt kiváló és jó termőhelyi adottságú szántóterület övezete sok helyen egybeesik ezzel a sajátos megyei térséggel, nagyobb eltérés Jászberény és Jászkisér területén található.

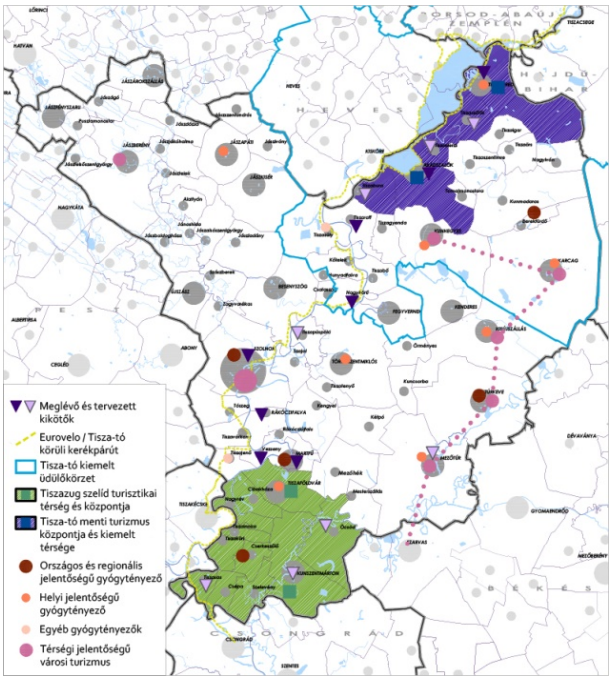
A gyümölcs termőhely védelme érdekében sajátos megyei térség az **Országos Gyümölcs Termőhely Kataszter** által érintett település is (a Határozat 2.11. számú melléklete), mely 39 települést érint. A lehatárolás az Érdi Gyümölcs és Dísznövénytermesztési Kutató Fejlesztő Nonprofit Közhasznú Kft. adatszolgáltatása alapján történt. A határozat szövege: „Az Országos Gyümölcs Termőhely Kataszter területével érintett település településrendezési tervének készítése során figyelembe kell venni, hogy az OTrT 8. § (2) bekezdése szerint a kataszter I. és II. osztályú területeihez tartozó földrészlet beépítésre szánt területté nem minősíthető."

A 127/2009. (IX.29.) FVM rendelet szerint a Kunsági borvidéknek 12 megyei település is része, mely két jászsági települési is része (Jászberény és Jászszentandrás). Az előző megyei térséggel összefüggésben a

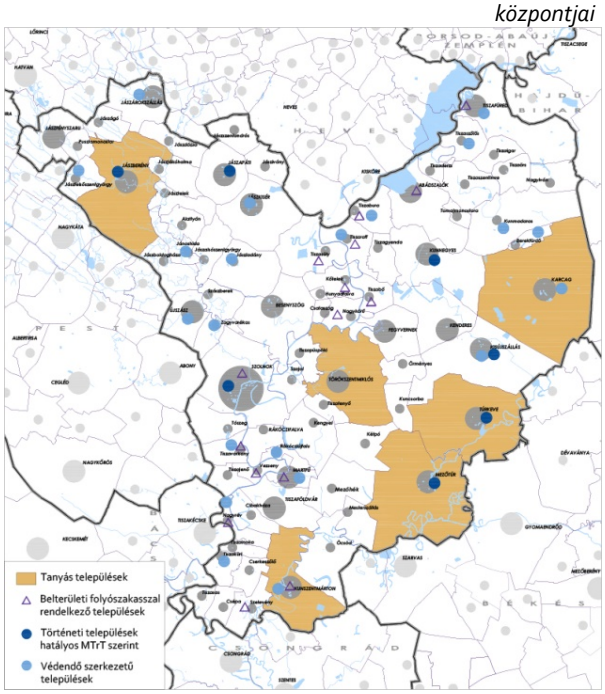
Borvidéki szőlőkataszter által érintett települések (a Határozat 2.12. számú melléklete) is szerepelnek a tervben, mint sajátos megyei térség. A határozat szövege: „Az övezet által érintett település településrendezési terveinek és helyi építési szabályzatának készítése során figyelembe kell venni, hogy az OTrT 8. § (1) bekezdése szerint „borvidéki település szőlő termőhelyi katasztere I-II. osztályú területeihez tartozó földrészlet beépítésre szánt területté nem minősíthető".

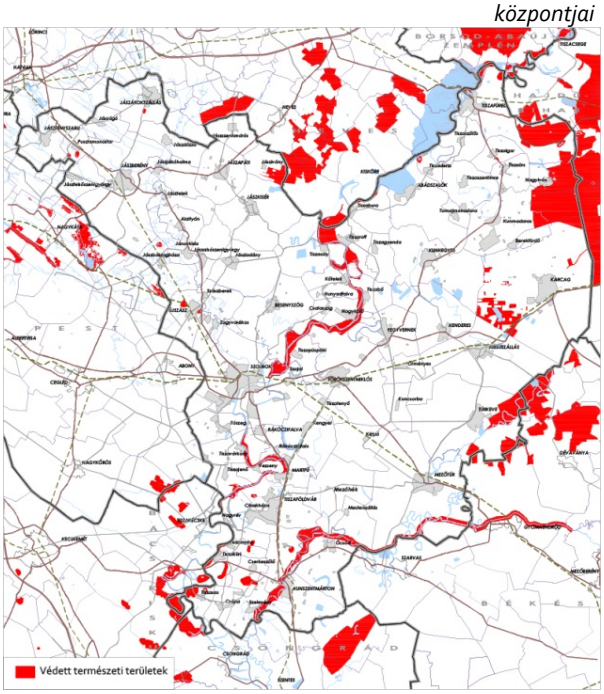
27. ábra: Gazdaságfejlesztés térségei és térségi jelentőségű központjai

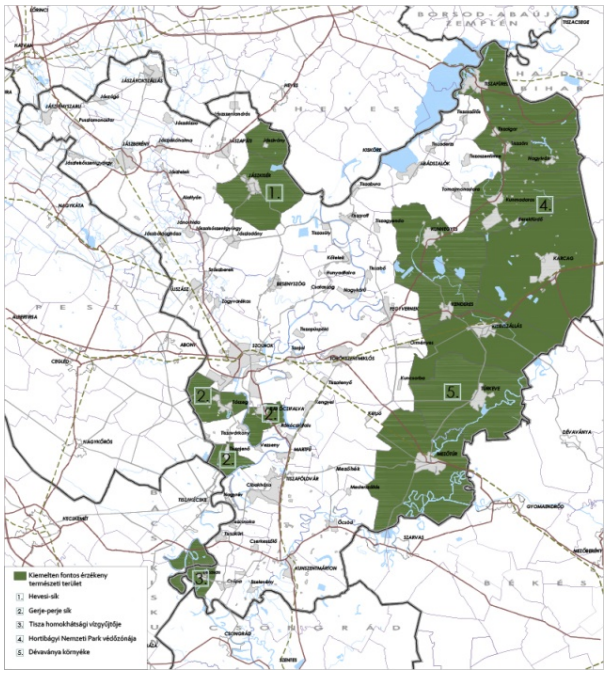
28. ábra: Turizmusfejlesztés térségei és térségi jelentőségű központjai

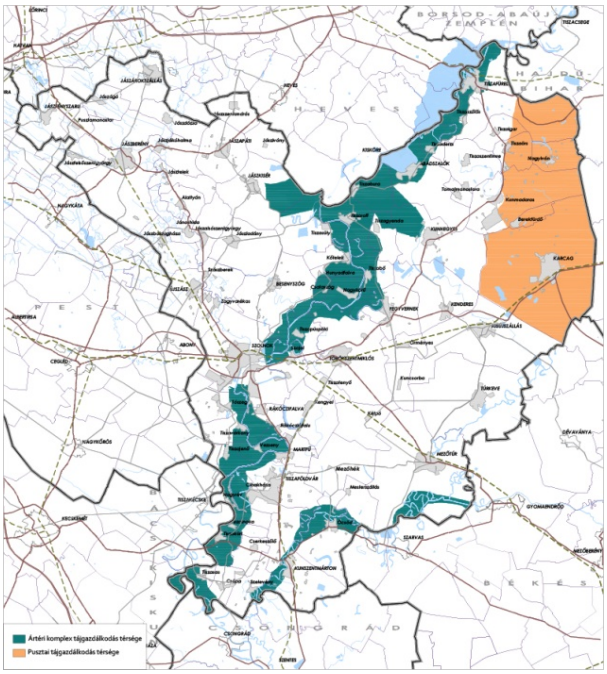
29. ábra: Érzékeny települési térségek

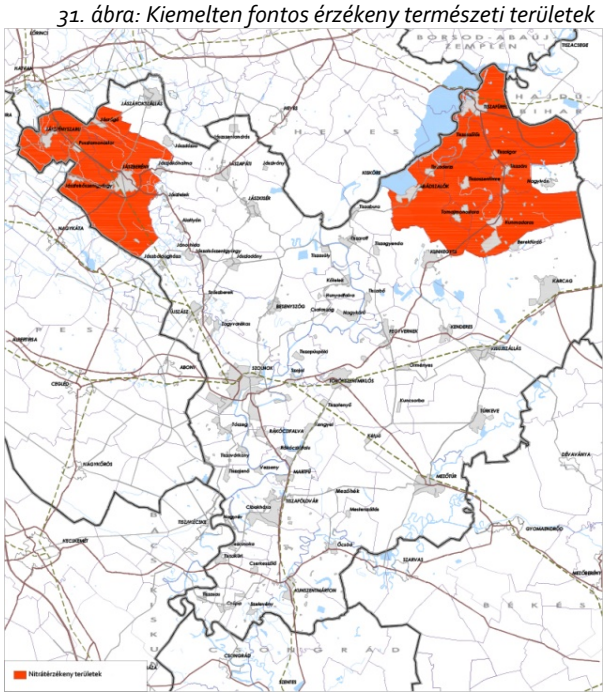
30. ábra: Védett természeti területek

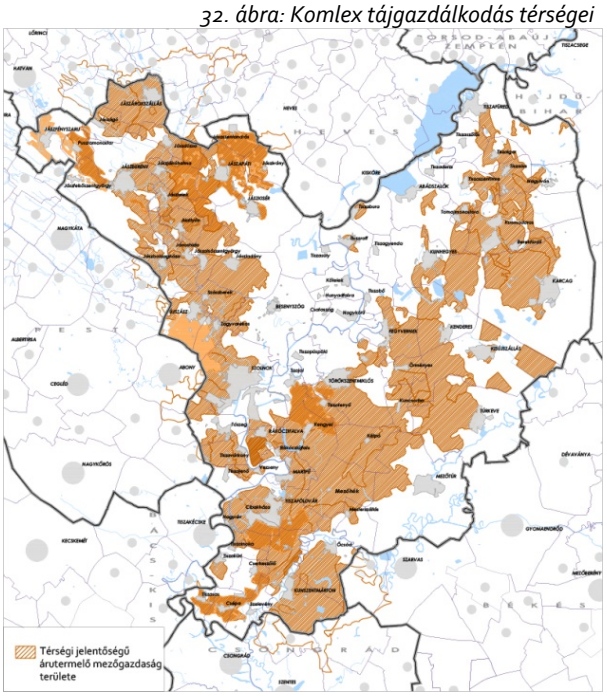
31. ábra: Kiemelten fontos érzékeny természeti területek

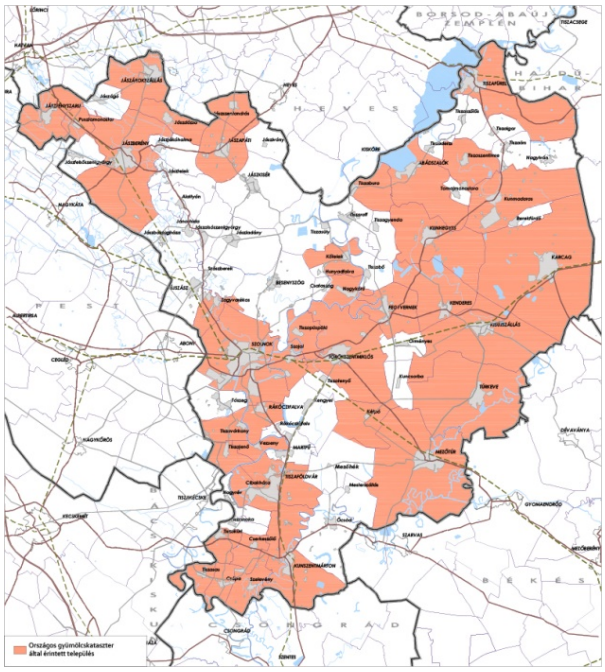
32. ábra: Komlex tájgazdálkodás térségei

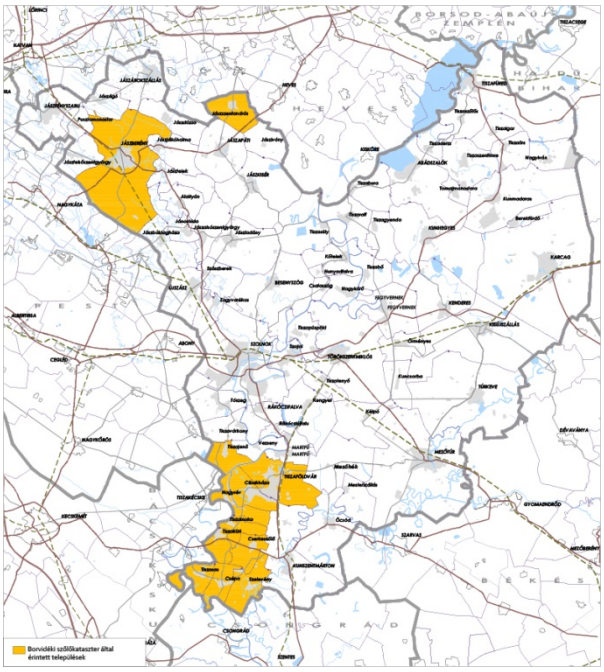
33. ábra: Nitrátérzékeny területek

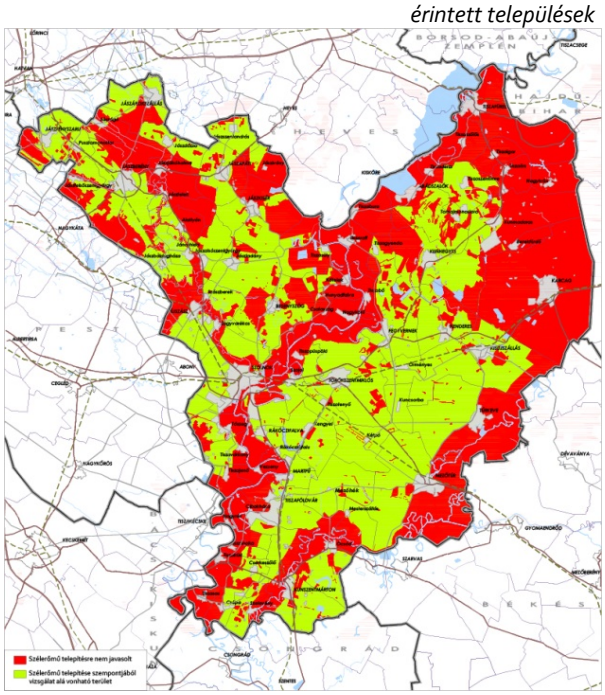
34. ábra: Térségi jelentőségű árutermelő mezőgazdaság területe

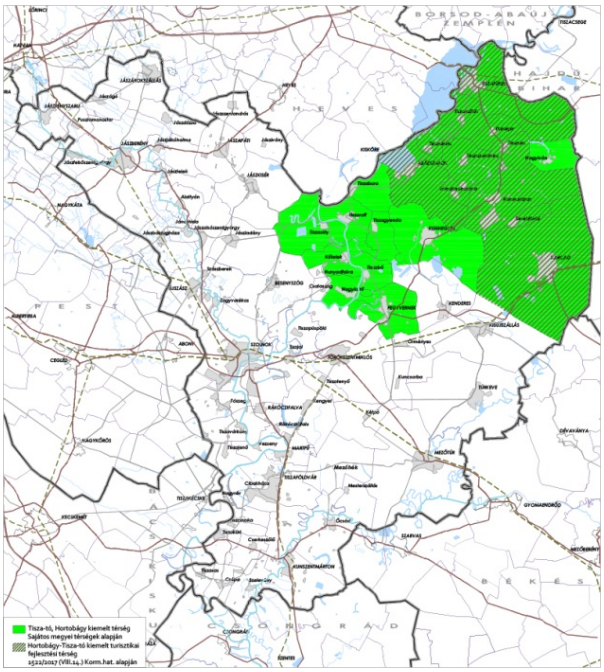
35. ábra: Országos gyümölcstermőhely kataszter által érintett települések

36. ábra: Borvidéki szőlőkataszter által érintett települések

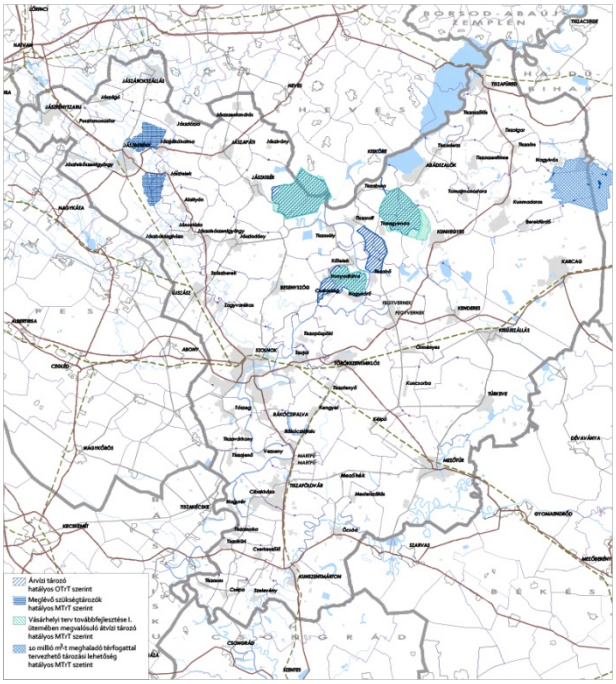
37. ábra: Szélerőmű telepítés szempontjából vizsgálat alá vonható területek

38. ábra: Hortobágy-Tisza-tó kiemelt turisztikai fejlesztési térség

3.5. VÍZVÉDELEM

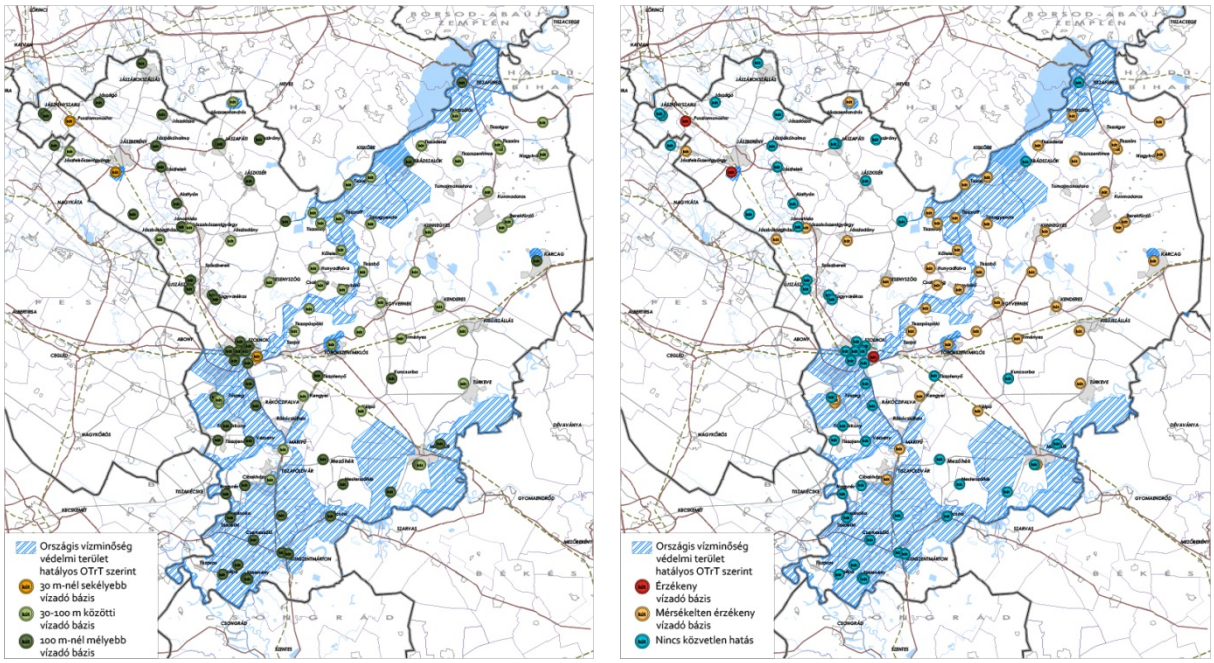
3.5.1. FELSZÍNI ÉS FELSZÍN ALATTI VÍZKÉSZLETEK

39. ábra: Szükségtározók

A megye felszíni ***vízkészlet-gazdálkodásában*** elsősorban a ***folyóknak és a Tisza-tónak*** (Kiskörei-víztározó) van jelentős szerepe. A folyók a tavaszi és nyár eleji időszakokban bővizűek, nyáron viszont igen kicsi a vízkészletük. A Tisza-Körös-völgyi Együttműködő Vízgazdálkodási Rendszer (TIKEVIR) Európa egyik legnagyobb összefüggő vízgazdálkodási rendszere, melynek célja a vízhiányos térségek vízkészletének pótlása a Tiszából történő vízátvezetéssel. Nélküle aszályos, száraz nyári időben ma már kiszáradna a Körös-völgy és a Tisza-völgy jelentős része. A TIKEVIR elsősorban térségi ökológiai vízpótlást, öntözést, halastavak vízellátását és a felesleges vizek elvezetését szolgáló vízrendszer. Kisvíz esetén e rendszeren keresztül történik a Körös és Hortobágy-Berettyó vízpótlása is. A 2015. évi rendkívül alacsony tiszai vízállások mellett például a vízlépcső által visszatartott többletvíz biztosította a vizet Szolnok és a környező települések ivóvíz ellátásához. Tervben van a Jászsági főcsatorna meghosszabbítása, mely a Zagyváig és Tarnáig vezetve jelentősen enyhítheti a Jászság vízhiányát. A már kiépített mezőgazdasági vízellátórendszerek közül a Nagykunsági hatásterülete a legnagyobb. A további üzemelő rendszerek teljes nettó hatásterülete: Jászsági: 44 300 ha, Tiszaföredi: 32 800 ha, Tiszavárkonyi: 3 500 ha, Gástyási: 9 500 ha. A meglévő öntözőrendszer további kiterjesztésére van szükség, melyhez a Jászsági-főcsatorna meghosszabbítása mellett, a meglévő belvízelvezető rendszer átalakítására van szükség (csatornarendszer, üzemeltetés módosítása, megcsapolás csökkentése, belvíztározók létesítése stb.). Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás az előbbieken túl a komplex tájgazdálkodás fokozatos bevezetését (pl. mozaikos termelési szerkezet kialakítása, mélyebb fekvésű, vizenyős/belvizes területek művelésből való kivonása), meliorációs rendszerek felélesztését, szárazságtűrő fajták ültetését, stb. is igényli.

A talajvíz szintje rendkívül változó a megyében. A megyét két sekélyrétegű víztest (talajvíz) érinti: a megye déli részén elhelyezkedő víztest gyenge, az északi részen fekvő pedig jó állapotú, de gyenge kockázatú minősítést kapott, elsősorban a csökkenő vízmennyiség ökoszisztémákra gyakorolt negatív, ill. bizonytalan következményei miatt. Kiemelt szerepe van a rétegvizeknek, mivel Szolnok és térségének kivételével ezeken a vízkészleteken alapul a közcélú, ipari és nem öntözési célú mezőgazdasági vízellátás. Az ivóvízkutak mellett számos hévízkút, gyógyvízkút és néhány ásványvízkút is található a megyében. A területen nincsen komoly mennyiségi probléma a réteg és hévízkészletekkel, annak ellenére sem, hogy a mélyebb víztartókban a nyomásszintek csökkenést mutatnak. A vízkészletek csökkenésének fő oka az utánpótlódás mértékét meghaladó, évtizedek óta tartó túlzott kitermelés.

40. ábra: Vízbázisok mélysége és érzékenysége

3.5.2. VÍZMINŐSÉG

A megye területrendezési tervében lehatárolt felszíni vizek vízminőség-védelmi területe a Kiskörei víztározó (Tisza-tó) környéki településeken, valamint a Közép-Tiszavidéken, a Zagyva torkolatánál és az ún. Szolnoki ártér területén található. A felszíni vizek esetén fő szennyezőforrásként a közvetlen és közvetett települési szennyvízbevezetést, valamint az ipari szennyvízbevezetést kell kiemelni (diffúz szennyezés jellemzi a mezőgazdasági (túltrágyázás, vegyszerhasználat) és hulladékelhelyezési tevékenységet (nem megfelelő szigetelés).

A vizek esetében mindenképpen kiemelendő az Európai Unió által elfogadott Víz Keretirányelv (VKI). Fő célkitűzése, hogy olyan keretet képezzen a felszíni és felszín alatti- vizek védelmére, amely lehetővé teszi, hogy lehetőleg 2015-re elérjük a víztestek 85%-ánál a jó ökológiai állapotot, vagy jó ökopotenciált. (A vízgyűjtő gazdálkodási tervekből egyértelműen látszik, hogy időbeni mentességet kell kérni 2021-ig, valamint 2027-ig a jó állapot eléréséhez).

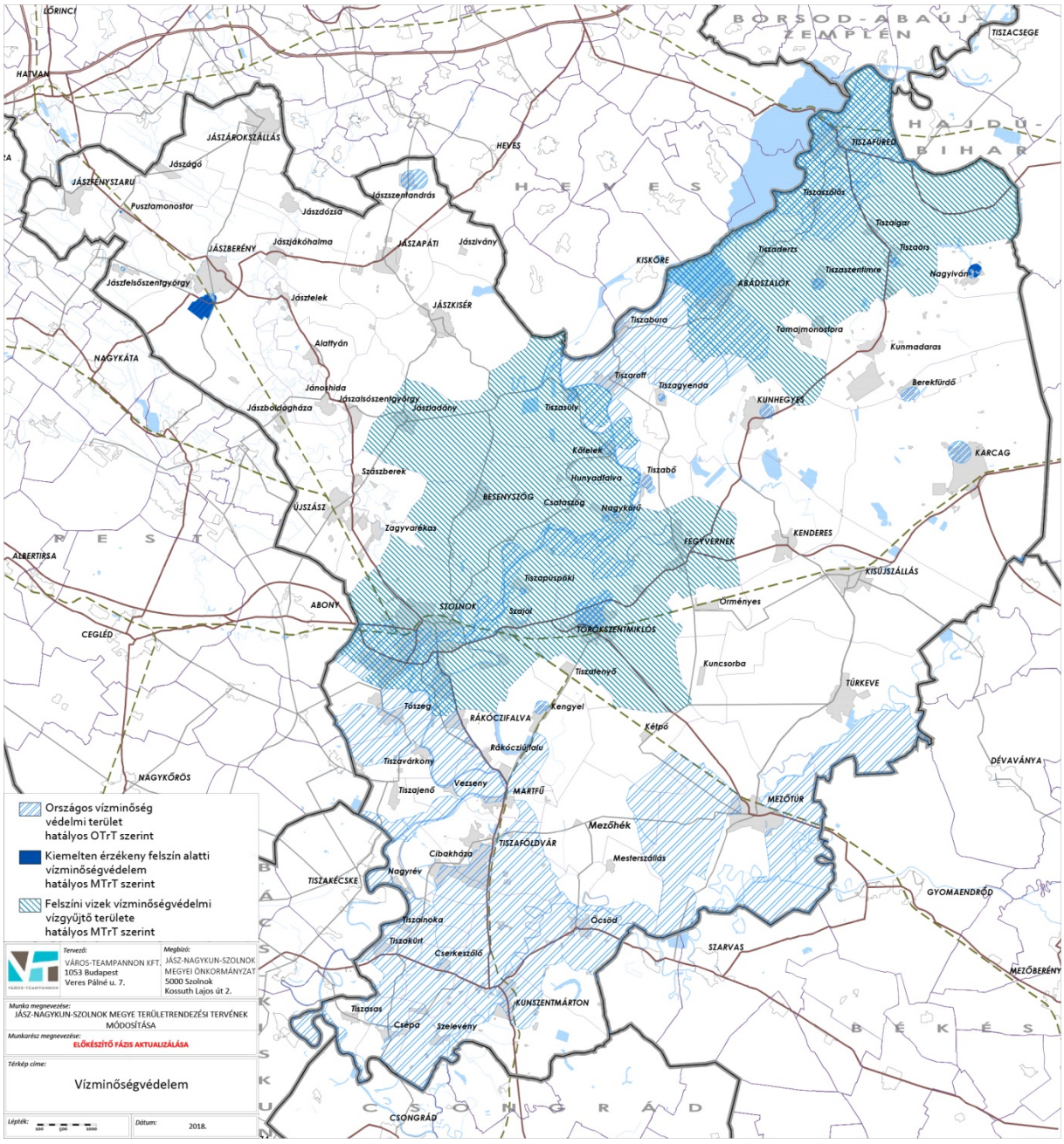
A legáltalánosabb probléma ***a tisztított szennyvizek, belterületi csapadékvizek bevezetéséből adódó tápanyag-tartalom túlzott megnövekedése***, illetve a természetközeli parti zonáció (az ökológiai szempontokat figyelembe vevő fenntartási tevékenység) hiánya.

A megye ***nitrátérzékeny területek***kel érintett településeit a vizek mezőgazdasági eredetű nitrát-szennyezéssel szembeni védelemről szóló 27/2006. (II.7.) Kormányrendelet jelölte ki. A rendelet szerint a Jászság és a Tisza-tótól keletre fekvő területek nitrátérzékenyek. A hatályos megyei terv sajátos megyei térségként lehatárolta ezeket a településeket.

A talajvizek általában erősen szennyezettek (gyakoriak a fekáliás eredetű szennyeződések) a belterületen. A már bezárt hulladéklerakók környezetében gyakori a magas nitráttartalom. Külterületeken helyenként ivóvíz minőségű talajvizek is előfordulnak.

3.5.3. VÍZVÉDELEM

A megye területrendezési tervében a rendelet mellékleteként lehatárolásra került a kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőségvédelmi terület és a felszíni vizek vízminőség-védelmi vízgyűjtő területe az OTrT-ben meghatározott területeken. Az övezet érinti a Kiskörei víztározó (Tisza-tó) környéki településeket, valamint a Közép-Tiszavidéket, a Zagyva torkolat és az ún. Szolnoki ártér területét.

41. ábra: Vízminőség-védelem

A 2014-ben módosított OTrT a vizek védelmére a korábbi két övezet helyett egy új övezetet vezetett be, az országos vízminőség-védelmi területet (továbbiakban ovvt), mely az országos területrendezési tervben megállapított, kiemelt térségi és megyei területrendezési tervben alkalmazott övezet, amelybe a felszíni és felszín alatti vizek, az emberi fogyasztásra, használatra szánt vizek és a vízkivételi művek, továbbá a halak életfeltételeinek biztosítása érdekében kijelölt vizek megóvását szolgáló védelem alatt álló területek tartoznak. Ez a lehatárolás sokban eltér a hatályos megyei tervben lehatárolt vízminőségvédelmi területektől. Az ovvt nagyobb összefüggő területet határolt le a Tisza mellett a Hortobágy-Berettyó és Hármas-Kőrös folyók mentén is, a Szolnoki és Tisza-tavi térségben pedig az eddigieknél kisebb vízvédelmi területet. A korábbi kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőségvédelmi terület övezete Pusztamonostor, Jászberény és Nagyiván területén továbbra is lehatárolásra került kisebb változásokkal. Ezek mellett újonnan hasonló kiterjedésű védelmi terület található Jászszentandrás, Jászfelsőszentgyörgy, Tiszagyenda, Tiszabő, Tiszasüly, Nagykörű, Tiszapüspöki, Kengyel, Kunhegyes, Tiszagyenda, Berekfürdő, Karcag, Tiszaszentimre, Tiszaörs települési térségének területén.

3.5.4. VÍZELLÁTÁS

A térségi jelentőségű ivóvízhálózatok kérdésköre szorosan összefügg a vízbázisok védelmével, a vízminőség-védelmi területekkel, valamint az ivóvíz minőségével. Ebben a fejezetben elsősorban az ivóvízhálózatok területigénye jelenik meg.

Az ivóvízbázisokat és az ivóvízhálózatokat a KÖTI-KÖVÍZIG, ATIVÍZIG és KÖRKÖVÍZIG bocsátotta a megyei önkormányzat rendelkezésére. A rendszereket az alábbi táblázat tartalmazza:

Ivóvízbázis (ivóvíznyerés) helye	Térségi ivóvízhálózaton keresztül ellátott települések
Szolnok (felszíni ivóvízbázis)	Szolnok-Szászberek-Tószeg-Újszász-Zagyvarékas-Szajol-Rákóczifalva-Rákócziújfalu
Csépa	Csépa-Tiszasas-Tiszaug
Tiszainoka	Tiszainoka-Nagyrév-Tiszakürt
Tiszabura	Tiszabura-Pusztataksony
Tiszaszentimre	Tiszaszentimre-Újszentgyörgy-Tomajmonostora

2. táblázat: Térségi jelentőségű ivóvízhálózatok (forrás: KÖTI-KÖVÍZIG)

A további települések nem kapcsolódnak ivóvízhálózathoz, hanem saját vízművel oldják meg a vízellátást.

A megye településeinek nagy részét felszín alatti vízkészletekből látják el. Szolnok és a hozzá kapcsolódó hét település (Rákóczifalva, Rákócziújfalu, Szajol, Szászberek, Tószeg, Újszász, Zagyvarékas) közös vízellátó rendszerhez tartozik (Víz- és Csatornaművek Koncessziós Zrt., Szajol – Tiszamenti Regionális Vízművek Zrt.). Vízigényét a Tisza folyóból, közvetlenül felszíni vízből elégítik ki, a Szolnoki Felszíni Vízművön keresztül. A vezetékes ivóvíz-ellátásba bekapcsolt lakások aránya 96% körüli, mely azt jelzi, hogy még mindig nincs minden külterületi lakott hely ellátva vezetékes ivóvízzel. A felszíni vízből ellátott településeken és hat, rétegvízből ellátott településen (Jászárokszállás, Jászágó, Jászfényszaru, Jászberény, Kengyel, Vezseny), az ivóvíz minősége megfelelő, viszont a többi település, településrész ivóvízminőségével probléma van (/volt). Az ivóvíz minőségét lerontja a határértéket meghaladó bór, fluorid, nitrit, arzén, vas, mangán, ammónium. Ezeket a problémákat elkezdte felszámolni az Észak-Alföldi Ivóvízminőség-javító Program, mely két ütemben valósul meg. Az I. ütem 12 települést érintett a megyében (Jászárokszállás, Jásztelek, Jászjákóhalma, Tiszabura, Tiszagyenda, Kunmadaras, Tiszaszentimre, Tomajmonostora, Nagyiván, Kisújszállás, Besenyszög, Tiszapüspöki), és 2011-ben lezárult. A II. ütemben részt vevő hét önkormányzati társulás esetében 2014 tavaszán elindultak a munkálatok.

	Bekapcsolt települések száma			Bekapcsolt lakások aránya		
	2005	2010	2014	2005	2010	2014
Ivóvízellátás	78	78	78	94,86%	95,25%	96,15%
Közcsatorna	45	50	52	48,7%	65,5%	70%

3. táblázat: Ivóvízellátásba, közcsatorna-hálózatba bekötött települések, lakások aránya (forrás: KSH)

3.5.5. SZENNYVÍZELVEZETÉS, TISZTÍTÁS

A szennyvízkezelés helyzete javult a megyében az elmúlt évtizedben, melynek eredményeként növekedett a közcsatornába bekapcsolt települések száma. Nagy ütemben növekedett a közcsatorna hálózatba bekapcsolt lakások aránya is, mely 2014-re elérte a **70%-os** szintet, 2018-ig pedig a megvalósult szennyvíz-csatorna beruházások miatt tovább nőtt.

A Kormány célként határozta meg, hogy országos szinten el kell érni a ***88-90%-os csatornázottságot***, a 2000 lakosegyenérték (LE) feletti szennyvízelvezetési agglomerációk megfelelő gyűjtőrendszerének és

szennyvíztisztító telepi kapacitásának kiépítésével (legalább biológiai fokozattal). Ezt a célt a Nemzeti Települési Szennyvíz-elvezetési és -tisztítási Megvalósítási Program révén kívánják elérni. A ***megvalósulás folyamatosan halad.***

2016-ra a ***15.000 LE-nél nagyobb szennyvízterheléssel érintett agglomerációk esetén*** az érintett megyei településeken folyamatosak a fejlesztések. Az utóbbi pár évben a Jászságban és a Tiszazugban valósult meg több projekt (Abádszalók, Kunhegyes, Jászladány, Jászfényszaru, Pusztamonostor, Túrkeve, Besenyszög, Cserkeszőlő, Kisújszállás, Mezőtúr, Kunszentmárton, Öcsöd Tiszatenyő, Tiszapüspöki).

A 2000 LE alatti települések esetében szakszerű közműpótlók (egyedi gyűjtés vagy kezelés, közterületi gyűjtés) kiépítésével lehet megoldani a szennyvízelhelyezést. Ez a megyében 19 települést érint, melyből kilencben már kiépült a szennyvízelvezető hálózat, valamint a szennyvíztisztító-telep (Fegyvernek, Jászladány, Jánoshida, Jásztelek, Mesterszállás, Mezőhék, Kengyel, Örményes, Tiszaszentimre).

A 2016-os adatok szerint 12 településen nincs megoldva a szennyvíz-elvezetés (Jászágó, Jászboldogháza, Jászivány, Kétpó, Kuncsorba, Nagyiván, Nagyrév, Tiszaigar, Tiszainoka, Tiszakürt, Tiszaörs, Tomajmonostora). További két településen (Tiszabő és Tiszabura) a beruházás indítás előtt áll, a hálózat még nincs kiépítve, de a fedezet már megvan rá.

3.6. ÉPÍTETT KÖRNYEZETI ÉS KULTURÁLIS ÖRÖKSÉGI ÉRTÉKEK

3.6.1. ÉPÍTÉSZETI ÖRÖKSÉG

Az épített környezet védelme a tárgyi, lakókörnyezeti életterünkkel való felelős bánásmód kötelezettsége. Rendszerszemlélet alapján az épített környezet védelme része az általában vett környezetvédelemnek, a településgazdálkodás intézményi-, gazdasági vetületének, a közéletnek (politika, vallás, stb.) az építésrendészetnek, és befoglaló kategóriaként tartalmazza a hagyományos értelemben vett műemlékvédelmet.

Az épített környezet értékei: az egyedi objektumok, történeti épületegyüttesek településszerkezetek organikusan alakuló struktúraként szemlélhetők. Hatásuk mind az egyén, mind a lakóközösség tudat-, érzelemvilágára, mentalitására igen jelentős (pl. az épített környezet minősége fejlesztheti vagy gátolhatja a közösségi érzést, elősegítheti a jó értelemben vett lokálpatriotizmust, ellene hathat az elvándorlási tendenciáknak, személyes jóérzést nyújthat az egyes ember és a közösség múlt-, jelen-, jövőbe ágyazottságának megéléséhez stb.).

Közvetlen, pénzben egyértelműen kifejezhető gazdasági haszna elsősorban a turisztikai hasznosuláson keresztül, valamivel közvetettebben az újrahasznosítás környezetvédelmi- környezetgazdálkodási hatásaiban érvényesül. Az elmaradott, elnéptelenedő térségekben az értékvédelem és a hozzá kapcsolódó turisztikai, üdülési célú hasznosítás a munkahelyteremtés és/vagy az épületállomány üdülési célú hasznosítása, falusi turizmus, stb. a település életben maradásának utolsó lehetőségét kínálhatja.

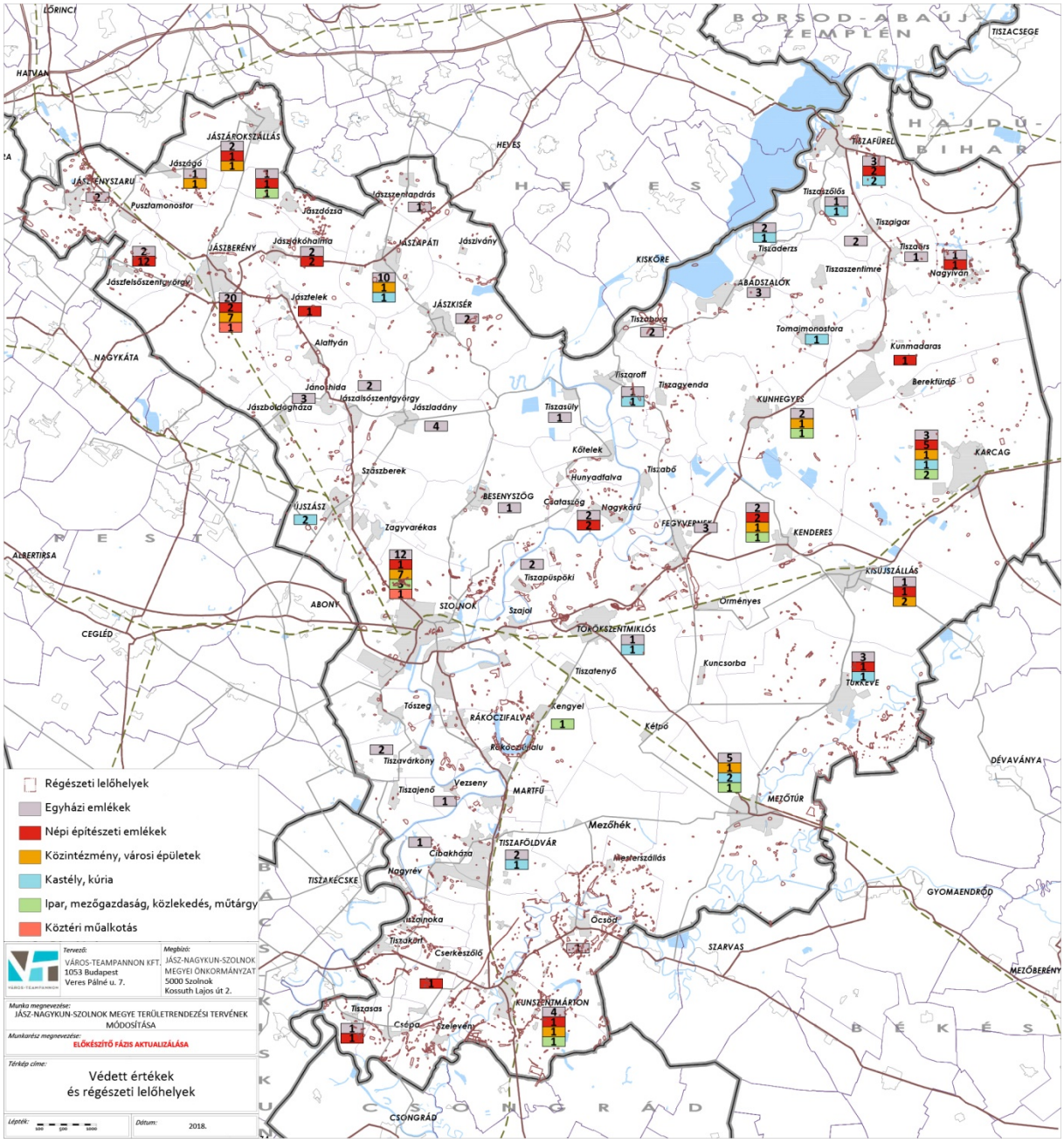
A területrendezésnek jelenleg nincsen eszköze a művi értékek és a régészeti területek védelmére. Azt OTrT 2008 és 2013 között hatályos változata tartalmazta a „kulturális szempontból kiemelten kezelendő terület övezetét", melyet a megyei területrendezési tervben történeti települési terület övezetébe és világörökség és világörökség-várományos terület övezetébe kellett sorolni. A szabályozás ellentmondásossága, továbbá a meglévő szabályozásokkal való inkompatibilitása (elnevezés, szabályozás célja, összhangja a műemléki értékekkel) miatt nehezen volt alkalmazható, ezért az OTrT 2013 év végi módosítása törölte az övezetek közül.

A megyei területrendezési terv ajánlásai tartalmazzák az érzékeny települési területek sajátos megyei térségét, melynek egyik alapja az egyedi településszerkezet megőrzése. Azok a települések kerültek ebbe a lehatárolásba, ahol az akkor hatályos területrendezési terv nem tartotta történeti településnek, ugyanakkor a helyi épített környezet egyedisége, sűrűsödése végett az adott településnek javasolt volt elkészíteni az építészeti örökség szakmai szabályai alapján a helyi védelmi rendeletét.

A településkép-védelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvény, valamint a 314/2012. (XI. 8.) Kormányrendelet által bevezetett településképi arculati kézikönyv és településképi rendelet ugyanakkor új helyzetet teremtett: azzal hogy minden településnek el kell(ett volna) készítenie a településképi arculati kézikönyvet és településképi rendeletét, így a sajátos megyei térség fenntartása okafogyottá vált.

3.6.2. MŰEMLÉKI ÉRTÉKEK, NEMZETI EMLÉKHELYEK, RÉGÉSZETI TERÜLETEK

A műemlékek és műemléki környezetben történő bármilyen tevékenység esetén, továbbá a régészeti területeket érintő tevékenység esetén a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény, valamint a kulturális örökség védelméről kapcsolatos szabályokról szóló 496/2016. (XII. 28.) Kormányrendelet előírásait kell figyelembe venni. A megye műemlékeit a *III. melléklet* és az alábbi térkép mutatja a Miniszterelnökség adatai alapján.

42. ábra: Védett értékek és régészeti területek

A megyét érintő régészeti területek adatait a Miniszterelnökség szolgáltatta. A régészeti területeket a fenti térkép és tartalmazza. A régészeti lelőhelyek 4 kategóriába sorolhatók be. 19 darab kiemelten védett és a fokozottan védett lelőhely található a megyében.

Kiemelten védett lelőhely:

- Jászberény – Szent Imre, Négyszállás I. és II., Cserő-halom, Belső-szőlők I. és II., Csege-lapos I. és II.
- Jászdózsa – Kápolnahalom
- Jászfelsőszentgyörgy – Pusztakerekudvar
- Szolnok – Vár, Guttenberg tér
- Tiszainoka – Csonkatorony
- Tószeg – Lapos-halom
- Törökszentmiklós – Tere-halom

Fokozottan védett lelőhely:

- Öcsöd – Kovás-halom
- Túrkeve – Lénárt-Bala, Hegyes.halom, Tere-halom, Névtelen-halom

A szakmai és az egyéb nyilvántartott régészeti lelőhelyek listáját a *IV. melléklet* tartalmazza.

3.6.3 NEMZETI EMLÉKHELYEK

A nemzeti emlékhelyek a magyar történelem legfontosabb helyszínei. A nemzeti emlékhely fogalmát a Köhtv. határozza meg:

A nemzet történelmében meghatározó jelentőséggel bíró helyszín, amely a magyar nemzet, illetve a magyar és az ország területén élő nemzetiségek összetartozását erősítő és identitásképző jellegénél fogva a nemzet önképében kiemelkedő fontossággal bír, továbbá amely országos jelentőségű állami megemlékezés színhelye lehet, és amelyet az Országgyűlés törvénnyel nemzeti emlékhellyé nyilvánít.

Jász-Nagykun-Szolnok megyében a rendelkezésre álló adatok szerint nem található nemzeti emlékhely.

3.6.4 MEGYEI ÉRTÉKTÁR

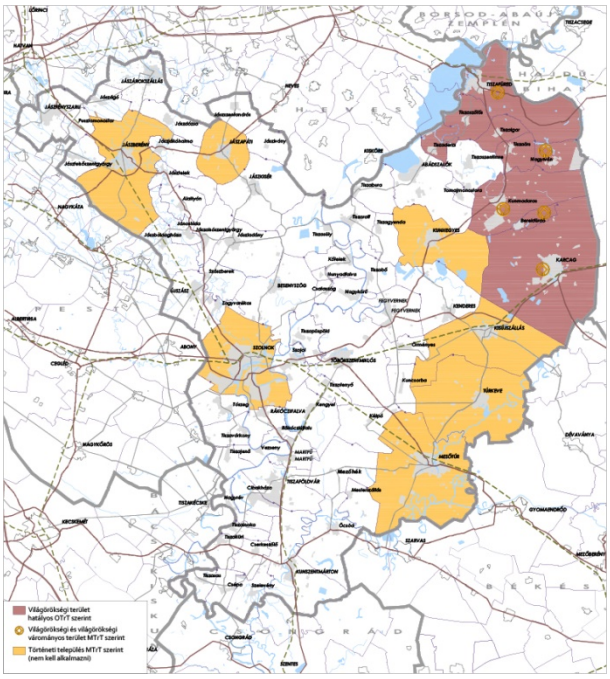
A területi tervezés szabályozásához – hasonlóan a műemlékekhez és régészeti területekhez – közvetlenül nem kapcsolódik, ugyanakkor az értékek között mindenképpen célszerű megemlíteni a megyei értéktárat. A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Közgyűlés a 620/2013. (XI.15.) számú határozatával elfogadta a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Értéktár Bizottság Szervezeti és Működési Szabályzatát, a 621/2013. (XI.15.) számú határozatával megválasztotta a Megyei Értéktár Bizottság elnökét. Jogszabályi alapja a magyar nemzeti értékekről és a hungarikumokról szóló 2012. évi XXX. törvény, és a nemzeti értékek és a hungarikumok gondozásáról 114/2013. (IV. 16.) Kormányrendelet. Elsődleges célja, hogy az egyes szervek összegyűjtsék, dokumentálják az értékvédelem alapjául szolgáló nemzeti értékeket, melyek az összetartozást, nemzeti tudatot erősítik. A Jász-Nagykun-Szolnok megyei értékleltár az értékleltárak szellemiségéből adódóan rendkívül vegyes: építészeti, tárgyi, kulináris, szellemi, természeti elemek egyaránt szerepelnek benne, mellyel tulajdonképpen komplex képet is kaphatunk a megyéről.

Jelenleg 65 tétel szerepel az értékleltárban, melyek közül az épített környezet értékeihez a Hortobágy-Berettyó hármas zsilip és árvízkapu, a Nagykun Kerületi Kapitányság Székháza (Kunszentmárton) , a Jászapáti könyvtár épülete, a Jászapáti Kisboldogasszony Plébániatemplom, a Kiss Pál Múzeum (Tiszafüred), az 1724-54 között épült, barokk stílusú Szolnok Belvárosi szentháromság Nagytemplom, a jászszentandrási Római Katolikus Templom freskói és szekkói, a jánoshidai Keresztelő Szent János születése templom (barokk templom) kapcsolódik.

3.7. VILÁGÖRÖKSÉGI ÉS VILÁGÖRÖKSÉGI VÁROMÁNYOS ÉRTÉKEK

A hatályos OTrT fogalommagyarázata szerint:

világörökségi és világörökségi várományos terület: országos területrendezési tervben megállapított, kiemelt térségi és megyei területrendezési tervekben alkalmazott övezet, amelybe a világ kulturális és természeti örökségének védelméről szóló, az Egyesült Nemzetek Oktatási, Tudományos és Kulturális Szervezete Általános Konferenciájának ülésszakán Párizsban, 1972. november 16-án elfogadott egyezmény kihirdetéséről szóló 1985. évi 21. törvényerejű rendelettel kihirdetett, a világ kulturális és természeti örökségének védelméről szóló egyezmény szerinti világörökségi listára felvett területek, valamint a világörökségi helyszínek szakmai feltételeinek megfelelő azon területek tartoznak, amelyeket Magyarország mint részes állam nevében jogszabály által felhatalmazott testület kiválasztott arra, hogy a világörökségi listára jelöltek legyenek.

43. ábra: Világörökségi és világörökségi várományos területek, Történeti települések

A világörökségi és világörökségi-várományos területek lehatárolása jelentősen megváltozott a megyei területrendezési terv 2011-es jóváhagyása óta. A 2011-ben hatályos OTrT-ben még „Kulturális örökségvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület övezetét" 2014-ben felváltotta a „világörökség és világörökség-várományos terület övezete. A hatályos OTrT a következő településeket jelöli ki az övezetben: **Berekfürdő, Karcag, Kunmadaras, Nagyiván, Tiszaderzs, Tiszafüred, Tiszaigar, Tiszaörs, Tiszaszőlős**.

3.7.1. HORTOBÁGYI NEMZETI PARK – A PUSZTA

A világörökségi helyszín kiemelkedő egyetemes értéke: pásztortársadalom által formált kultúrtáj kivételes fennmaradt példája, több ezer éves hagyományos tájhasználatok ép és látható nyomait tartja fenn, és az ember és természet közötti harmonikus kapcsolatot példázza.

Az egyes világörökségi helyszínek állapotának megőrzése érdekében az UNESCO kötelezte a társuló országokat, hogy kezelési tervet dolgozzanak ki. Ennek jogszabályi alapját a világörökségről szóló 2011. évi LXXVII. törvény és a kezelési tervek tartalmi követelményeiről és elfogadásuk módjáról szóló 315/2011. (XII. 27.) Kormányrendelet elfogadása teremtette meg. Ennek alapján elkészült A Puszta területére is a kezelési terv 2014-ben, melynek társadalmasítása, véglegesítése megtörtént.

A Puszta világörökségi terület által érintett földrészletek felsorolását és a kezelési terv szerinti korlátozásokat, tilalmakat, kezelési módokat a *IV. melléklet* tartalmazza.

3.7.2. MAGYARORSZÁGI TÁJHÁZAK HÁLÓZATA (VILÁGÖRÖKSÉG-VÁROMÁNYOS HELYSZÍN)

A Magyarországi tájházak hálózata világörökség-várományos helyszín 2000-ben került fel a tentatív listára. A magyarországi tájházak megőrizték az egykori népi építészet jellegzetességeit, egyúttal a valós helyszínen, komplex módon közvetítik azt a helyi kultúrát, mely évszázadokkal ezelőtt jellemző volt az adott térségben. Ezek a tájházak pontszerűen, szigetként, térben egymástól függetlenül ugyan, de együttesen azonos céllal működnek és hirdetik népi, kulturális örökségünket. A tájházak miközben közvetítik már-már elveszett népi

hagyományainkat, hozzájárulnak a helyi közösség gyökereinek megismeréséhez, erősítik annak önazonosság-tudatát. Végső soron összességében pedig bemutatják népi kultúránk sokszínűségét.

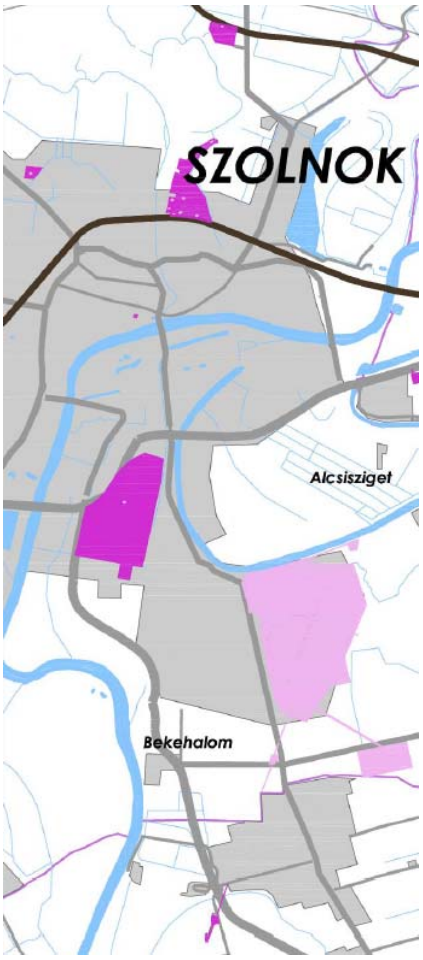
Magyarországon jelenleg közel 300 tájház található, ugyanakkor érthetően csak a szigorú kritériumoknak megfelelő tájházak lehetnek a világörökség-várományos helyszín tagja. Magas szakmai elvárásoknak megfelelően kerültek kiválasztásra azok a tájházak, amelyek a világörökség-várományos helyszín részét képezhetik. Ennek egyik kritériuma a műemléki szintű védettség, továbbá az a tény, hogy a benne található ingóságok kezelését a muzeális működési engedély kritériumrendszere szabja meg. A korábbi területrendezési terv készítésénél még 109 épületet, épületegyüttest tartottak országszerte erre alkalmasnak, megjegyezve, hogy a helyszínek lehatárolása még folyamatban van. Ez a folyamat már lezárulhatott, mert jellemzően csökkent a területrendezési tervi övezettel érintett településeknek az aránya. Arra vonatkozóan nem rendelkezünk információval, hogy hazánkban jelenleg hány tájházat tartanak világörökségre méltónak, ugyanakkor a megküldött adatok alapján Jász-Nagykun-Szolnok megyében a következő tájházak fogják alkotni a világörökség részét:

A megye műemléki védelem alatti épületei közül az alábbiak szerepelnek tájházként (múzeumként):

- Karcag: lakóház (Nagykunsági tájház) (azonosító: 5999, törzsszám: 3967)
- Karcag: Redemptus-porta (Kántor Sándor Fazekas Múzeum) (azonosító: 5996, törzsszám: 10915)
- Tiszafüred: Nyúzó Gáspár fazekasmester háza (azonosító: 6071, törzsszám: 8631)

3.8. HONVÉDELEM

A hatályos megyei területrendezési terv **kiemelt fontosságú meglévő honvédelmi terület övezetét** és **honvédelmi terület övezetét** határoz meg az OTrT-vel összhangban. Az előbbi országos szintű övezet, az utóbbi övezetet a megyei területrendezési terv jelöli ki. A kiemelt fontosságú honvédelmi terület fogalma az OTrT fogalommagyarázata alapján:

„országos területrendezési tervben megállapított, kiemelt térségi és megyei területrendezési tervekben alkalmazott övezet, amelyben a Magyarország védelmi képességeit alapvetően meghatározó vagy a NATO-tagságból eredő, valamint a nemzetközi szerződéseiben vállalt kötelességei teljesítéséhez szükséges építmények elhelyezésére vagy ilyen tevékenységek végzésére szolgáló területek találhatók".

A honvédelmi terület fogalma: *„kiemelt térségi és megyei területrendezési tervekben megállapított övezet, amely a Magyar Honvédség alapfeladatai rendeltetésszerű, szakszerű és jogszerű ellátásához szükséges építmények elhelyezésére vagy ilyen tevékenységek végzésére szolgál".*

Az OTrT előírásai szerint mindkét övezet esetében a területeket a **településrendezési eszközökben kell tényleges kiterjedésének megfelelően lehatárolni,** és a településszerkezeti tervben beépítésre szánt vagy beépítésre nem szánt különleges honvédelmi terület vagy erdőterület területfelhasználási egységbe kell sorolni.

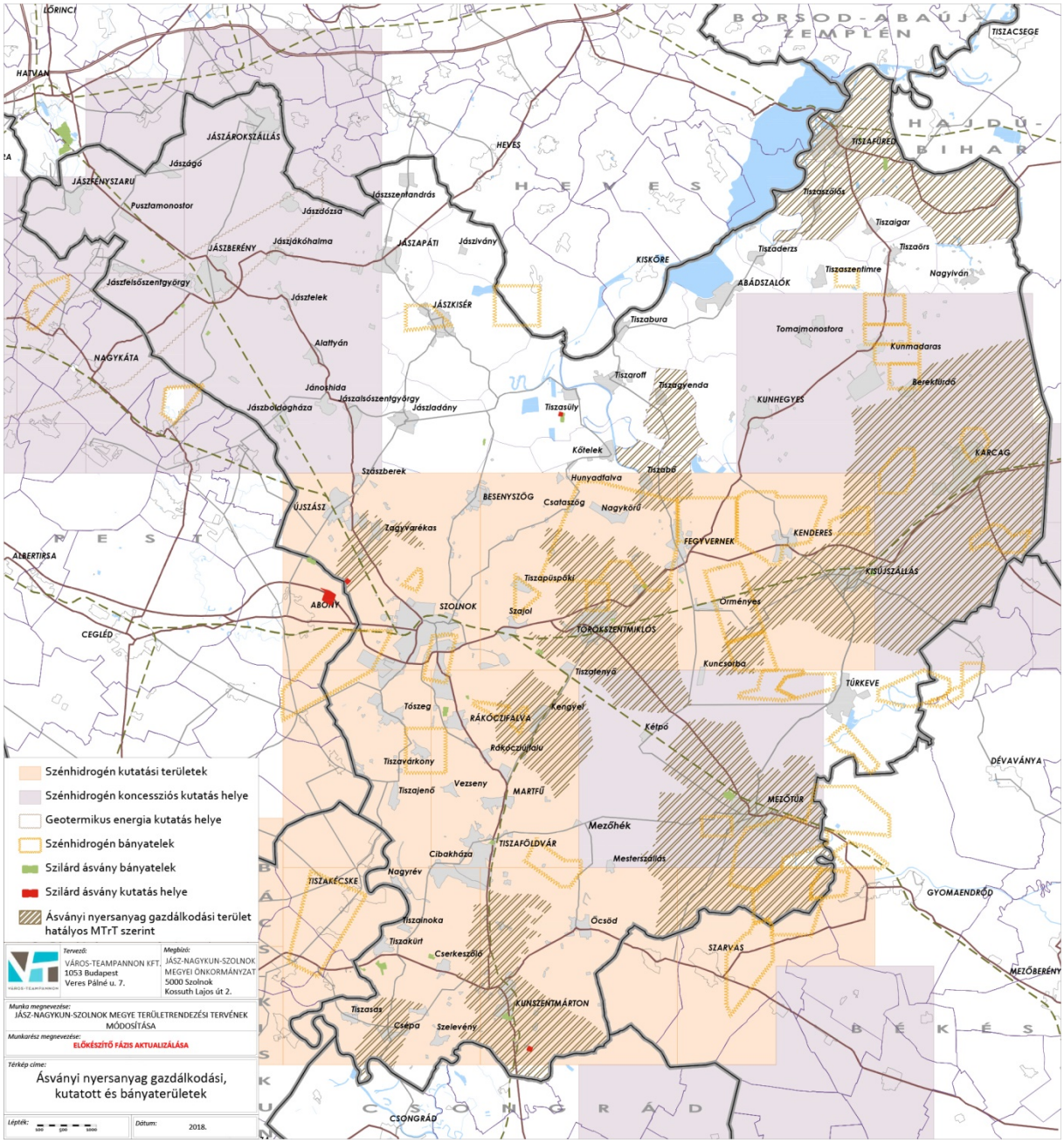
A megyei területrendezési tervben történő ábrázolás nehézkessége miatt (1:50.000-es léptékben telekszintű ábrázolás) újonnan az övezet lehatárolását már csak az érintett település közigazgatási területének megjelölésével lehet.

A Honvédelmi Minisztérium adatszolgáltatása szerint a megyében kiemelt fontosságú honvédelmi terület övezetébe tartozik Rákóczifalva, Szajol és Szolnok, honvédelmi terület övezetébe pedig Jászberény.

3.9. ÁSVÁNYVAGYON

3.9.1. ÁSVÁNYI NYERSANYAG GAZDÁLKODÁS

A korábbi megyei területrendezési terv meghatározta a megye ásványi nyersanyag gazdálkodási területek övezetével érintett településeket. Az érintett települések területén az állam kizárólagos tulajdonát képező, kutatással lehatárolt, de bányatelekkel le nem fedett, nyilvántartott ásványi nyersanyagvagyon területek (szénhidrogének és építőipari nyersanyagok) találhatók. A módosított OTrT szerint most már a megállapított bányatelekkel lefedett és bányatelekkel le nem fedett, az állam kizárólagos tulajdonát képező, az Országos Ásványanyag Nyilvántartás szerint nyilvántartott ásványi nyersanyagvagyon területei alapján kell besorolni a településeket.

44. ábra: Ásványi nyersanyag gazdálkodási. kutatott és bányaterületek

ÁSVÁNYI NYERSANYAGVAGYON

A megye teljes területe sík, ezért érclelőhelyek nem találhatók területén. A megye természeti adottságaiból következik, hogy elsősorban építő-, energiahordozó anyagok termelhetők ki, sőt Tiszasülyön gyógyiszap kinyerésére is van engedély. Emellett a megyében egyre több kőolaj, földgáz és széndioxid mezőt fedeznek fel. Pl. Szolnok térségében és a megye déli részén.

ÉPÍTŐANYAGOK

A megye területén jelentős a homok és agyagkitermelés, melyeket építkezésekhez használnak fel. Homokot termelnek elsősorban Szolnok, Törökszentmiklós, Tiszafüred, Cserkeszőlő közigazgatási területén és a Jászságban. Agyagbánya található Kisújszállás, Kunszentmárton, Mezőtúr, Tiszaföldvár, Tiszafüred, Tiszasüly, Törökszentmiklós közigazgatási területén.

SZÉNHIDROGÉNEK

A medencei területek tipikus nyersanyaga a kőolaj és a földgáz. Jelentősége az energia- és üzemanyag-termelés mellett a vegyipar esetében van. A szénhidrogének kitermelését egyre több településen a Magyar Olaj- és Gázipari Nyrt. végzi, kivéve Szolnok és attól északra lévő térségben. Földgázt Endrőd, Fegyvernek, Karcag, Kunmadaras, Nagykörű, közigazgatási területén termelnek ki. Szénhidrogént jóval több településen : Jászkisér, Karcag, Kenderes, Kisújszállás, Kunmadaras, Mezőtúr, Örményes, Pély, Rákóczifalva, Szolnok, Tiszaföldvár, Tiszapüspöki, Tiszaszentimre, Törökszentmiklós, Túrkeve. A megye területén jelentős számban tártak fel termálvizet a szénhidrogén kutató mélyfúrások során.

NYERSANYAGLELŐHELYEK

A megyére vonatkozó ásványi nyersanyag-gazdálkodással összefüggő adatokat a JNSZ Kormányhivatal Hatósági Főosztály Bányászati Osztálya bocsátotta rendelkezésünkre. A térképi állományt a Magyar Bányászati és Földtani Szolgálat honlapjáról (mbfsz.gov.hu) kértük le. Az MBFSZ által vezetett Országos Ásványvagyon Nyilvántartásban (OÁNy) a megye területén összesen 62 db bányatelek található és 3 kutatási terület. Ebből 33 db földgáz és szénhidrogén bányatelek 19 db településen található, 29 db. agyag és homok külfejtéses művelésű bányatelek 16 db településen található, mindkettő pedig 28 településen is fellelhető. A működő bányák pontos elhelyezkedését és kiterjedését a mellékelt térkép, a főbb adataikat a *V.1.-2. melléklet* mutatja. A táblázat alapján látható, hogy az adományozott jogok csak építési anyagok kitermelésére vonatkoznak.

A Bányászati Osztály megküldte a „megszűnt bányatelkek" listáját is *(V.3. melléklet),* de nem ismert, hogy ezen területek megismert nyersanyag készlete kimerült-e.

A hatályos MTrT szerint korábban 16 olyan terület volt nyilvántartva, ahol ásványi nyersanyag léte volt bizonyított összesen 12 településen (övezeti érintettség). Jelenleg a kutatási területek közül a 2020.02.28-ig érvényes Körös szénhidrogén kutatási terület, a megye déli részén, legalább 35 települést érint. A Tiszasülyi gyógyiszap kutatási terület és a Zagyvarékasi homok, képlékeny agyag kutatási terület a településen belül kis területet érint, előbbi 2019. 08.08-ig érvényes, utóbbi 2018.10.7-ig.

A táblázatokban és a térképeken látható adatok a 2018. április végi állapotot tükrözik.

3.10. HULLADÉKGAZDÁLKODÁS

A hulladékgazdálkodást megújító, a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény nyomán megalkotott országos hulladékgazdálkodási terv hatására javult mind a keletkező hulladékok megfelelő elhelyezésének helyzete, mind a korábbi települési hulladéklerakók rekultivációjának előrehaladása. A megyében kellő számú, és területileg megfelelő regionális hulladéklerakó létesült. A korábban kiépült komplex hulladékgazdálkodási rendszer átalakítása, országos területi integrációja jelenleg folyamatban van, mely 2019-ig fog megvalósulni (új gyűjtőkörzetek és hulladékgazdálkodási közszolgáltatók). A hulladékgazdálkodás közszolgáltatásának területén komoly változások várhatók, melyek elősegítik az EU Hulladék Keretirányelvével való összhang

megteremtését: hulladékképződés megelőzése, magasabb arányú hulladékhasznosítás. A hulladékgazdálkodási fejlesztések az elkülönített hulladékgyűjtési, szállítási és előkezelő rendszerre irányulnak. Az országos területi integráció alapján a 22 régióból Jász-Nagykun-Szolnok megyét 3 gyűjtőkörzet fogja érinteni: Zagyva-térsége Régió (Heves-Nyugat) 17 települést, a Szolnok Régió 42 települést és a Karcag-Tiszafüred Régió 18 települést fog kiszolgálni a megyében.

45. ábra: A megyét érintő integrált hulladékgazdálkodási rendszerek és hulladéklerakók

A megye településeinek hulladékát a Tiszafüred, Karcag, Jásztelek, Kétpó és Szelevény településeken kiépült regionális hulladéklerakókba szállítják. A regionális lerakókhoz kapcsolódóan kiépült a lakossági szelektív hulladékgyűjtés elősegítésének infrastruktúrája (gyűjtősziget, hulladék-gyűjtőudvar, házhoz menő szelektív gyűjtés csak részben), valamint átrakó-hulladéktömörítő állomás, MBH technológia (mechanikai-biológiai hulladékkezelés), hulladékválogató és komposztáló. A karcagi, szelevényi és tiszafüredi lerakóknál ez még nem épült ki teljes mértékben, itt szükséges a fejlesztés. Ezek a lerakók egyedi építményként szerepelnek a hatályos térségi szerkezeti tervben, és hagyományosan vidéki települési térségként kerültek kijelölésre.

A Jászsági- és dél-hevesi térség hulladéklerakója: Jásztelek területén 20 hektár nagyságú telep a Csátés-főcsatorna mellett helyezkedik el Jászkisér és Jászalsószentgyörgy határában egy tervezett térségi jelentőségű út mentén, mely a közeli M8 autópályával csomópontot alkot. Az átrakó-hulladéktömörítő állomás Jászberényben található.

A Szolnoki hulladékgazdálkodási rendszer hulladéklerakója: Kétpó regionális hulladéklerakó: a 46.sz. főút mentén, Mezőtúr határában található telephely 66 hektár nagyságú. Szolnoktól 50 km-re található. A kettős szigetelésű lerakóba évente 70-100.000 tonna hulladék elhelyezésére van lehetőség. A hulladéklerakó, hulladékválogató és a komposztáló 2007. január 1-től kezdte meg üzemelését. A Szolnok Térségi Hulladékgazdálkodási Rendszerhez tartozik még egy átrakóállomás és válogatócsarnok Szolnokon, 5 db hulladékgyűjtő udvar (Szolnok 2 db, Törökszentmiklós, Abony, Mezőtúr).

A rendszerhez 24 település tartozik: Szolnok, Mezőtúr, Törökszentmiklós, Abony, Túrkeve, Fegyvernek, Újszász, Rákóczifalva, Kenderes, Tószeg, Kengyel, Szajol, Zagyvarékas, Jászkarajenő, Tiszapüspöki, Tiszatenyő, Tiszavárkony, Tiszajenő, Örményes, Szászberek, Kétpó, Kuncsorba, Kőröstetétlen, Vezseny.

Tiszazugi Regionális Hulladékkezelő központ: Szelevény területén a 8,13 hektár nagyságú telephely a 4511. j. Tiszaug-Kunszentmárton összekötő út és a 44.sz. főút között fekszik Kunszentmártonhoz közel. Komposztáló, MBH technológia és hulladékválogató van, átrakó-hulladéktömörítő állomás nincs (utóbbi Szolnokon történik).

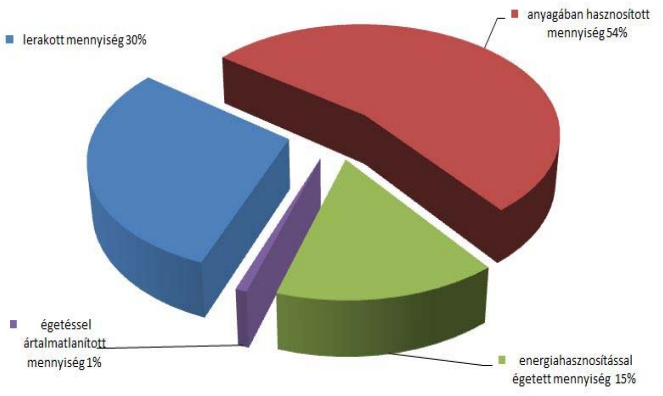
Tiszafüredi regionális hulladéklerakó: a 33. sz. főút mellett fekvő terület nagysága 62,65 hektár. MBH kezelés nincs, mely a lerakandó hulladék mennyiségét jelentősen csökkentené. Komposztáló, és hulladékválogató van, átrakó-hulladéktömörítő állomás nincs (utóbbi Mezőkövesden történik).

Karcagi regionális hulladéklerakó: 4.sz. főút és a tervezett elkerülő út között fekszik a 11,76 hektár nagyságú telephely. Komposztáló és ideiglenes MBH technológia van, átrakó-hulladéktömörítő állomás nincs.

Jelenleg több sikeres OHÜ (Országos Hulladékgazdálkodási Ügynökség) támogatási pályázat segítségével történik a kommunális hulladékgyűjtés, zöldhulladékgyűjtés, szelektív házhoz menő gyűjtés géppark fejlesztése a különböző térségekben. Ezáltal csökkenni fog a lerakásra kerülő csomagolóanyagok mennyisége és a lerakókban a biológiailag lebontható szervesanyag-tartalom.

A 1463/2016. (VIII.24.) Korm. határozatban nevesített „Karcag város, valamint a Tisza-tó térségének komplex hulladékgazdálkodási fejlesztése" nyertes projekt megvalósulásával jelentős előrelépés fog történni a hulladékgazdálkodás terén mindkét térségben. Tiszafüreden megvalósul az MBH technológia, Karcagon pedig a zöldhulladék-kezelés évtizedes problémájának megoldására fog komposztáló létesítmény épülni.

A megye 2018. évi környezetállapot értékelése alapján (KH Szolnoki Járási Hiv.) a megyében 2016. év során keletkezett hulladékok összes mennyisége 365 859 tonna volt (2% veszélyes hulladék), ebből a hulladéklerakók kb. 130 ezer tonna települési szilárd hulladékot vettek át. A megyében keletkezett hulladékok kezelésének módját jól szemlélteti az a grafikon, mely az elmúlt évekhez képest lényeges javulást mutat a hasznosítási arányban, mely főleg az építési-bontási hulladékok jelentős mennyiségének, valamint a települési hulladéklerakókon működő MBH technológiának köszönhető.

46. ábra: Hulladékok aránya

A KSH adatai alapján a megyében 2011 és 2017 között folyamatosan nőtt a közszolgáltatás keretében elszállított hulladék mennyisége (111,7 ezer tonnáról 113,1 ezer tonnára). Ennek valamivel kevesebb, mint 1%-a volt veszélyes hulladék, melynek jelentős része került újrahasznosításra. Az egészségügyi veszélyes hulladékok mellett jelentős mennyiségben keletkeznek olajhulladékok és folyékony üzemanyag hulladékok. Veszélyes hulladéklerakó és hulladékégető nem található a megye területén, azonban Szolnokon, Martfűn és

Törökszentmiklóson találhatók a nagyobb veszélyeshulladék-gyűjtő udvarok. A lerakott települési hulladék 2012 és 2016 között kb. 5000 tonnára csökkent. A szelektív hulladékgyűjtésben begyűjtött lakossági hulladékok mennyisége ugyanakkor erősen növekszik a KSH adatai szerint: 2012 és 2016 között 979 tonnáról 8 579 tonnára. Az anyagában hasznosított hulladék mennyisége 2012 óta négyszeresére nőtt, és az energiahasznosítás nélküli égetéssel ártalmatlanított hulladék 60%-kal csökkent. Az MBH kezelésből származó másodlagos és alternatív tüzelőanyag hasznosítása sajnos a meglévő kapacitások miatt sokszor a hulladéklerakókon kerül ártalmatlanításra, megkérdőjelezve az MBH technológia jelenlegi körülmények közötti létjogosultságát. A mezőgazdaságban és faiparban keletkező melléktermékek remekül hasznosíthatók hőtermelésre, melyek hozzájárulnak az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkenéséhez is.

Biogázkinyerő és gázkezelő, hasznosító rendszer csak a kétpói telepen található, de a többi telepnél a korszerűsítés és fejlesztés során már ezek is szerepelnek. A megyében működő hulladékhasznosító, feldolgozó telephelyek száma nőtt az elmúlt években, melyek Szolnokon, Jászberényben, Jászapátin, Mezőhéken és Jászjákóhalmán találhatók.

A bezárt települési/kistérségi hulladéklerakókat két ütemben rekultiválják, véglegesen pár év múlva zárják be őket. Jelenleg az alábbi rekultivációk valósultak meg 2011. óta:

Tisza-tavi Régió hulladékrekultiváció: 2013. májusában kezdődött 31 település lezárt hulladéklerakóján: Besenyőtelek, Borsodivánka, Egerfarmos, Egerlövő, Egyek, Nagyiván, Szentistván, Bükkzsérc, Füzesabony, Mezőkövesd, Mezőnyárád, Mezőtárkány, Poroszló, Sály, Szihalom, Szomolya, Tiszaigar, Abádszalók, Kunhegyes, Sarud, Tiszacsege, Tiszaderzs, Tiszafüred, Tiszagyenda, Tiszaörs, Tiszaszentimre, Tiszaszőlős, Tomajmonostora.

Továbbra is gondot jelentenek az illegális hulladéklerakók, elsősorban a régen bezárt lerakóknál, a nagyobb városokban. Állami támogatással több településen felszámolják az illegális lerakókat.

3.11. TERMÉSZETI ÉS KÖRNYEZETI KOCKÁZATOK

A természeti és környezeti kockázatok témaköre rendkívül széles kérdéskör, jelen elemzést a **területrendezés szintjén végezzük el.**

A megyei területrendezési tervben három olyan övezet határozható meg, amely a természeti és környezeti kockázatokra alapozva szabályokat határoz meg a területhasználatra. A három övezet a földtani veszélyforrás, a nagyvízi meder, és a rendszeresen belvízjárta terület övezete. A negyedik övezet a Vásárhelyi terv továbbfejlesztése keretében megvalósuló víz-kárelhárítási célú szükségtározók területe, közvetetten kapcsolódik a természeti és környezeti kockázatokhoz.

3.11.1. VIZEKKEL ÖSSZEFÜGGŐ KOCKÁZATOK

A **többletvizek kártékony hatása** jelentős környezeti kockázatot jelent, melyet területrendezési szempontból kell kezelni. Az árvízi kockázatkezeléssel (röviden ÁKK) összefüggő munka – a 2007/60/EK irányelvvel összhangban – 2010-ben indult és 2015-ig tartott, melynek egyik legfontosabb lépéseként elkészültek **a területi veszély- és kockázati térképek**, melyek a várható területi elöntéseket, a vagyoni, humán, ökológiai, örökségvédelmi kockázatokat elemezték. Ezt követően elkészültek a veszély és kockázatok csökkentését szolgáló **intézkedések**. A széleskörű társadalmasítást követően a Kormány a 1146/2016. (III. 25.) Kormányhatározatával fogadta el Magyarország Árvízi Országos Kockázatkezelési Tervét. Az alábbi térképek jól mutatják, hogy a Tisza völgye, különösen **a Közép-Tisza völgye az egyik legveszélyeztetettebb térség** az árvizek szempontjából. Az alábbi térképsorozat a különböző valószínűségek melletti potenciális elöntés mértékét mutatják be. A színek mélysége a várható elöntés magasságát jelölik (0-5 méter között).

1 ezrelékes valószínűségű potenciális elöntés (1000 évente 1x)

1% valószínűségű potenciális elöntés (100 évente 1x)

3,3% valószínűségű potenciális elöntés (30 évente 1x)

A főbb intézkedések között a következők szerepelnek (a teljesség igénye nélkül):

1. **Töltésáthelyezés** a hullámtér kiszélesítése érdekében (Zagyva-Tarnaközi, Fegyvernek-mesterszállási, Köröszugi, Tiszakécskei, Cibakházai ártéri öblözetet érintően[5])
2. **Töltésmagasítás** Tiszanagyfalu-tiszalöki, Laskó-Tisza-Zagyva-Tarna-közi, Borsóhalmi, Székeséri, Jászberényi, Jánoshidai, Szolnoki, Tiszakécskei, Tiszaörvényi, Fegyvernek-mesterszállási, Alcsiszigeti, Bivalytói, Cibakházi, Köröszugi, Jászfényszarui ártéri öblözetet érintően – ***A töltéseknek területbiztosítás szükséges a területrendezési tervben***
3. Árhullám csökkentés **oldaltározóban**, vésztározóban – ***Területrendezési tervben területbiztosítás szükséges***
4. **Ártéri, hullámtéri területhasználatok módosítása** ökológiai és természetvédelmi szempontok figyelembe vételével (művelési ág váltással)

Növényzet alakítása és fenntartása ökológiai és természetvédelmi szempontok figyelembe vételével

5. **Tervezett árapasztó csatorna** kialakítása - ***Területrendezési tervben területbiztosítás szükséges***
6. **Nyárigátak és depóniák elbontása** (Laskó-Tisza-Zagyva-Tarna-közi, Fegyvernek-mesterszállási ártéri öblözet)
7. **Övzátony rendezés** az árvíz gyorsabb levezetése érdekében (Laskó-Tisza-Zagyva-Tarna-közi, Fegyvernek-mesterszállási ártéri öblözet)
8. **Mederstabilizáció** (árvízvédelmi célú part- és mederbiztosítás)

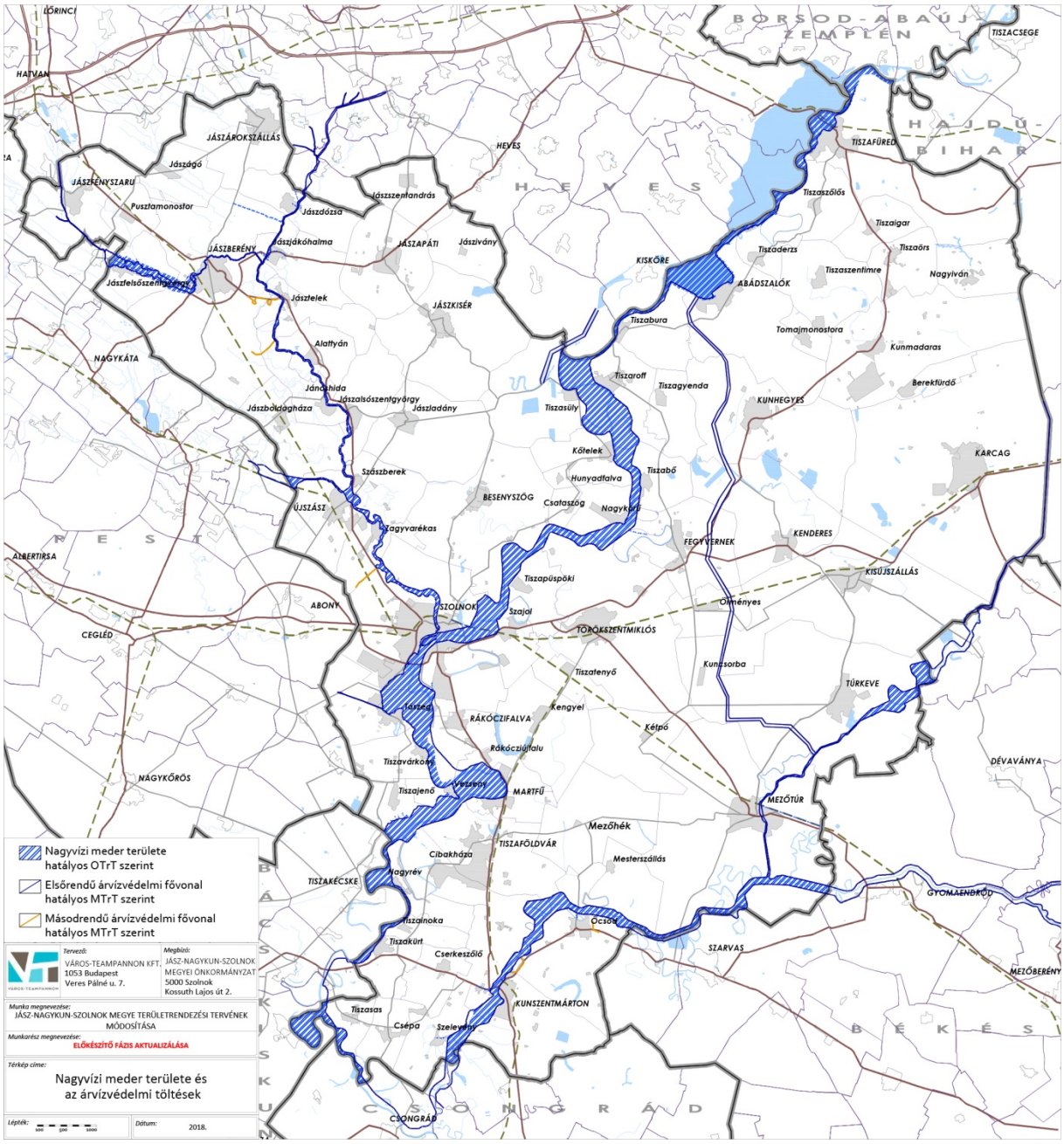
Az üdülőterületek (beépítésre szánt területek) rendezésében nem érintett a megye, viszont a területrendezés egyik kiemelt feladata, hogy a nagyvízi meder területét **meg kell hagyni beépítetlenül.** Ennek érdekében övezetként került meghatározásra a nagyvízi meder a területrendezési tervekben. Az OTrT legutóbbi módosításával országos övezetté vált.

A **szükségtározóknak** jelentős szerepe van a kiemelt veszélyhelyzetek kezelésében, elhárításában, hiszen szelepként működve a gátakra nehezedő nyomás csökkenthető, illetve elkerülhető, hogy töltésszakadás, vagy az árhullám töltésen történő átcsapása. A megyében időközben megépült a Nagykunsági, a Hanyi-Tiszasülyi és a Tiszaroffi árvízi tározó. A Hanyi-Jászsági árvízi tározó még nem valósult meg.

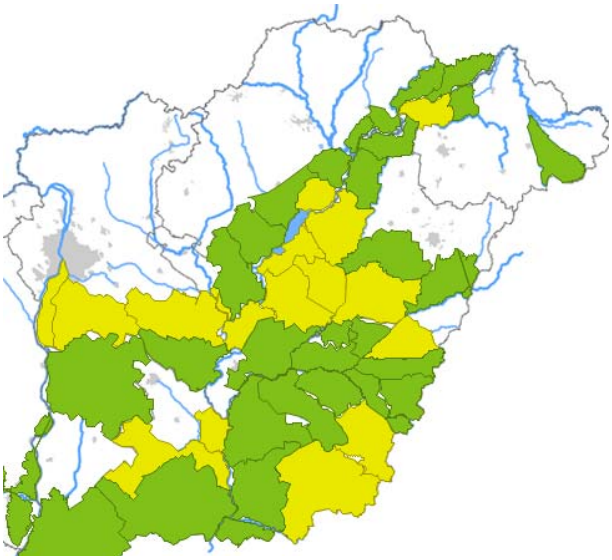
A kisebb vízfolyásokon további meglévő szükségtározó található: Zagyván és Tarnán a Borsóhalmi szükségtározó, valamint a Zagyván Jászberény térségében. Fontos megemlíteni az Ágotai-tározó szerepét a belvizek tárolásában.

[5] Az ártéri öblözetek és az elsőrendű árvízvédelmi fővonalak a 2011-ben készült vizsgálatokban részletesen bemutatásra kerültek

A szükségtározók nem állandó tározóknak tekinthetők, „száraz" üzemben **a mezőgazdasági művelés tovább folytatható.** Ugyanakkor a tározók üzembe helyezése esetén kártalanításra számíthatnak a tulajdonosok. Ezeknek a létesítményeknek nagy távon **akár a klímaváltozás negatív hatásainak ellensúlyozásában is jelentős szerepük lehet** hazánk vízháztartásának kiegyensúlyozása érdekében (állandó tározás).

47. ábra: Nagyvízi meder területe és az árvízvédelmi töltések

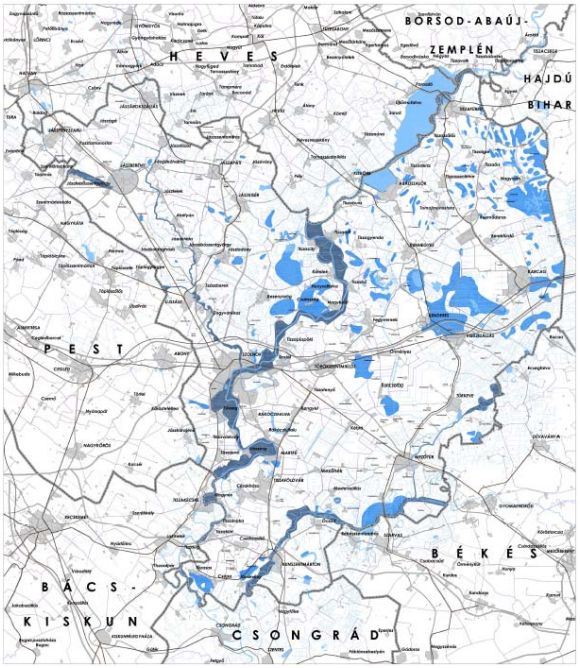
48. ábra: Aktuális belvíz elleni védekezés

Az előbbi kockázati térképek áttételesen jelzik a megye **belvíz veszélyeztetettségét is**, hiszen olyan alacsonyan fekvő területekről van szó, ahonnan **a lefolyás jóval nehézkesebb**, hosszabb csapadékos időszakot követően, vagy intenzívebb hóolvadás után mindig szükséges a belvízvédelmi szakaszokon a védekezés. Idén is ez volt a helyzet, a megye területén tavasszal mintegy 9 ezer ha-t öntött el a belvíz, a helyzetelemzés készítésekor is több belvízvédelmi szakaszon volt II. fokú (sárga színnel) illetve I. fokú (zöld színnel) védekezés. Ezért a probléma kezelése kiemelten fontos Jász-Nagykun-Szolnok megyében.

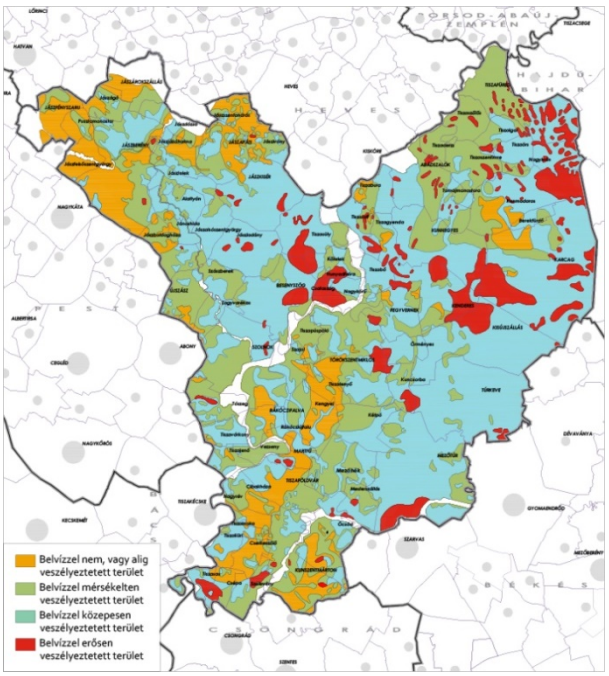
A megye területét több vízügyi igazgatóság működési területe is érinti, a legnagyobb a Közép-Tisza-Vidéki Vízügyi Igazgatóság, mely 10 belvízvédelmi szakaszt üzemeltet a megyét érintően. Ezen túl további hét belvízvédelmi szakasz érinti a megyét kisebb-nagyobb mértékben a szomszédos vízügyi igazgatóságok üzemeltetésében (ATIVÍZIG, TIKÖVÍZIG, KÖRKÖVÍZIG), melyeket a korábbi tervekhez készült vizsgálatok részletesen bemutattak.

A hatályos területrendezési terv is meghatározza **a rendszeresen belvízjárta területeket**, melynek alapja a Pálfai féle térkép. A Pálfai féle térkép több természeti tényező figyelembe vételével készült és négy kategóriát különböztet meg:

Veszélyeztetettségi kategória	Az elöntés relatív gyakorisága	Éves gyakoriság	Minősítés
I.	<0,05	legalább 20 évente	Belvízzel nem, vagy alig veszélyeztetett terület
II.	0,05-0,10	15-20 évente	Belvízzel mérsékelten veszélyeztetett terület
III.	0,11-0,20	5-15 évente	Belvízzel közepesen veszélyeztetett terület
IV.	>0,20	5 évnél gyakoribb	Belvízzel erősen veszélyeztetett terület

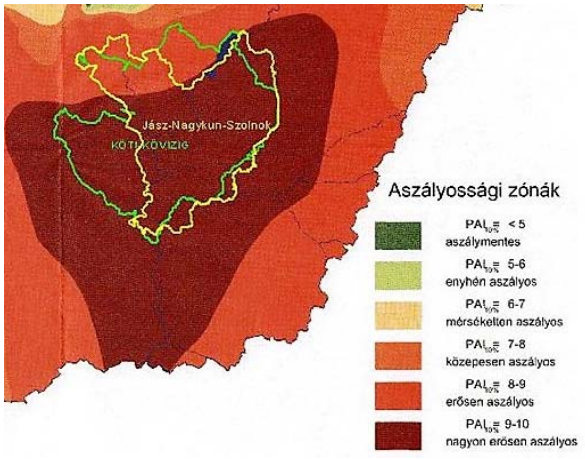

49. ábra: Nagyvízi meder (sötétkék) és rendszeresen belvízjárta terület (világoskék) hatályos megyei területrendezési terv alapján

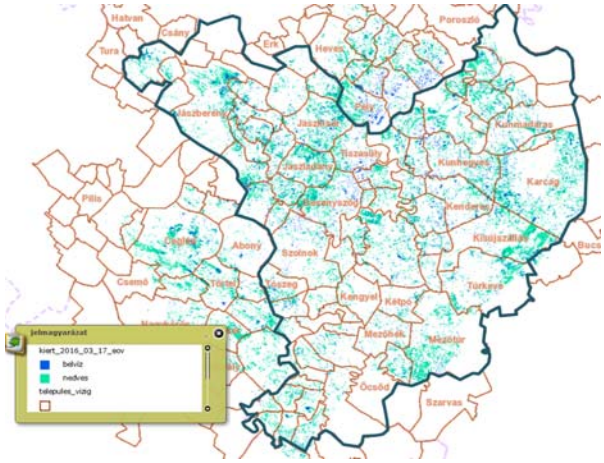

50. ábra: Pálfai féle belvíz-veszélyeztetettségi térkép

A térkép szerint a **legveszélyeztetettebb települések** a következők: Törökszentmiklós, Túrkeve, Tiszafüred, Martfű, Mesterszállás, Mezőtúr és a Jászság egyes települései (Jászladány, Jászjákóhalma, Jászberény).

51. ábra: Aszály-veszélyeztettség (forrás: KÖTIKÖVÍZIG)

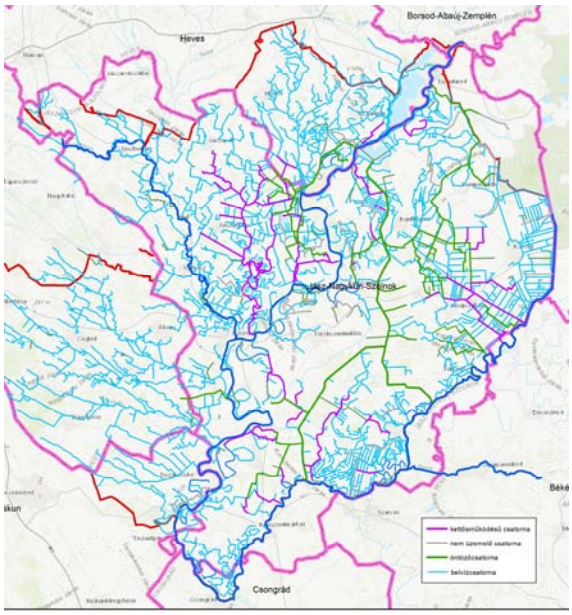

52. ábra: Belvízi elöntések az érintett településeken 2016. március 17-ei állapot szerint (forrás: KÖTIKÖVIZIG)

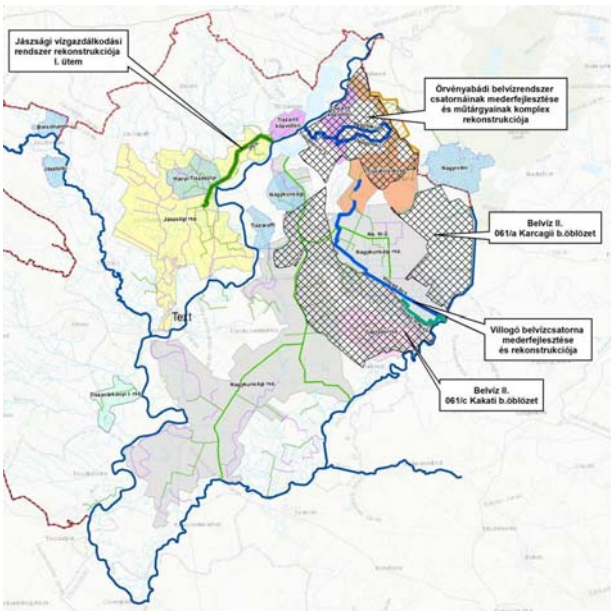
Belvizek tározásánál ki kell emelni a területrendezési terv léptékében releváns tározókat a Kecskeri tározót (1,85 millió m^3) és a X. tározót (1,85 millió m^3), de a folyók holtágait is belvíztározásra használják (pl.: Alsóréti Holt-Tisza, Alcsi Holt-Tisza, Cibakházi Holt-Tisza stb.). Ezek szerepe jelentős, hiszen a megküldött adatok alapján Jász-Nagykun-Szolnok megye jelentős része nagyon erősen aszályos kategóriába tartozik (lásd az alábbi ábrát).

A klímaváltozás kedvezőtlen hatásainak csökkentésére alkalmasak a belvíztározók, hiszen a többletvizek időszakos tárolása mellett a szárazabb időszakban a vízpótlásban lehet szerepük, ezzel valamilyen mértékben kiegyensúlyozva a rossz csapadékeloszlást. Megfelelő vízrendezéssel, belvízelvezető és vízpótló rendszerek működtetése mellett, az adottságokhoz illeszkedő **tájgazdálkodással**, a mikrodomborzatokban rejlő lehetőségekre alapozva, magasabb terméseredmények érhetők el.

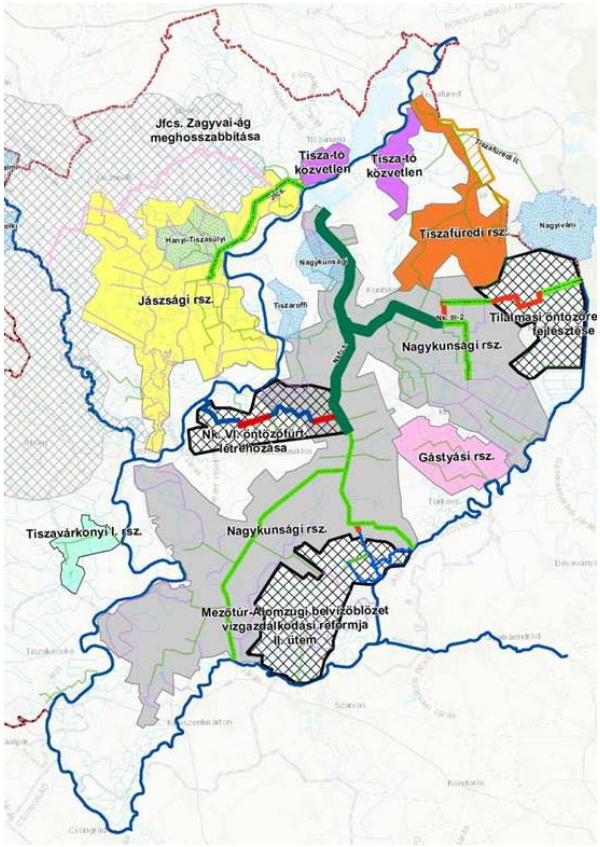
A hatékony vízgazdálkodást **kiterjedt csatornarendszer segíti**: Jász-Nagykun-Szolnok megye teljes területét sűrűn behálózzák (1074 csatornát sorol fel az adatszolgáltatás!!!). A következő ábrák a csatornarendszert, a tervezett és kivitelezés alatt álló fejlesztéseket mutatják be.

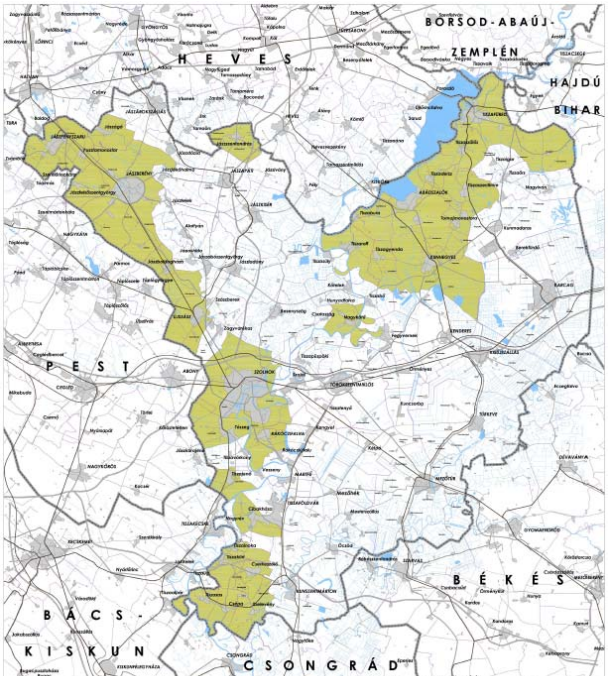
53. ábra: Csatornahálózati térkép (forrás: KÖTIKÖVÍZIG)

54. ábra: Megvalósítás alatt lévő projektek (forrás: KÖTIKÖVÍZIG)

Jfcs. Zagyvai-ág meghosszabbítása
Tisza-tó közvetlen
Tisza-tó közvetlen
Tiszafüredi rsz.
Jászsági rsz.
Tiszaroffi
Tiszaörs
Tiszaörs
Tiszaörs

3.11.3. EGYÉB KOCKÁZATOK

56. ábra: Szélrózióval érintett települések

A **termékeny talajréteg védelme érdekében** (és részben a levegő védelme érdekében) a 2011-es módosítás alapján készült megyei területrendezési terv tartalmazhatott **szélerózió** és **vízerózió** mérséklésével összefüggő övezeteket. A hatályos megyei tervben értelemszerűen vízeróziónak kitett terület övezete nem került meghatározásra, csak a széleróziónak kitett terület övezete. Az **övezetek kijelölése** arra szolgált, hogy a településrendezési eszközökben olyan területhasználat kerüljön kijelölésre a leginkább veszélyeztetett területeken, mely **mérsékeli a szélerózió mértékét**. Ez az övezet az OTrT 2013 végi módosításával törlésre került. Ugyanakkor a deflációs károk mérséklésében továbbra is ki kell emelni a megfelelő tájhasználatot, a deflációs terület hosszának csökkentésével (pl. mezővédő erdősávok, mezsgyék telepítésével).

A levegő minőségével kapcsolatosan a megyei területrendezési tervnek csak csekély befolyásolási lehetősége van. Területi léptékben **a légszennyezettségi zónákra** célszerű kitérni. A vonatkozó rendelet (4/2002. (X. 7.) KvVM rendelet) jelöli ki Magyarországon azokat a területeket, amelyeken belül a légszennyező anyagok koncentrációja egy bizonyos tartományba esik. Ezeket a területeket a rendelet légszennyezettségi zónákba, illetve agglomerációba sorolja. Hazánkban összesen 10 légszennyezettségi zóna, illetve agglomeráció található. A szennyezőanyagok koncentrációját, illetve a mérőpontok számát ezekre a zónákra vonatkoztatva kell meghatározni. A légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről szóló 4/2002. (X. 7.) KvVM rendeletében egyedül a megyeszékhely, **Szolnok** szerepel**.** Szolnokra a következő típusokat határozták meg légszennyező elemként:

Kén-dioxid	Nitrogén-dioxid	Szén-monoxid	PM_{10}	Benzol	Talajközeli ózon	PM10 Arzén (As)	PM_{10} Kadmium (Cd)	PM_{10} Nikkel (Ni)	PM_{10} Ólom (Pb)	PM_{10} benz(a)-pirén (BaP)
F	D	E	D	F	O-I	F	F	F	F	B

A zónák típusait a levegőterheltségi szint határértékeiről és a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértékeiről szóló 4/2011. (I. 14.) VM rendelet 5. melléklete határozza meg.

A megyei területrendezési terv módosításához a **Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztálya szolgáltatott adatokat** a szennyező anyagokra vonatkozóan (Lásd *VI. melléklet*). A kén-oxidok tekintetében 17 vállalkozás tekinthető jelentős szennyezőnek területi elhelyezkedésük változatos: Szolnok, Martfű, Mezőhék, Kisújszállás, Mezőtúr, Tiszafüred, Jászárokszállás, Mesterszállás, Karcag). Nitrogén-oxid kibocsátás tekintetében 21 vállalkozás tekinthetős jelentősnek, melyek Szolnokon, Jászberényben, Martfűn, Kisújszálláson, Kunhegyesen, Mezőtúron, Jászkiséren és Jászapátiban helyezkednek el. Szén-monoxid kibocsátás tekintetében 29 vállalkozás tekinthető jelentős szennyezőnek, melyek elhelyezkedése hasonló a kén-oxid szennyezőanyag kibocsátókéhoz. Szilárd anyag tekintetében 14 tevékenység tekinthető jelentős kibocsátónak, melyek Mezőhéken, Kisújszálláson, Túrkevén, Szolnokon, Mezőtúron, Törökszentmiklóson, Jászberényben, Jászfényszarun, Jászladányban, Karcagon találhatók.

3.12. ÉGHAJLATVÁLTOZÁS TERÜLETI VONATKOZÁSAI

Jász-Nagykun-Szolnok megyében is egyre inkább érzékelhetők a globális éghajlatváltozás jelei, melyek elsősorban az éves középhőmérséklet emelkedését és az éves csapadékmennyiség lassú csökkenését jelentik. Az elmúlt évtizedekben a szélsőséges időjárási jelenségek gyakorisága, intenzitása nőtt, gyakoribbá és tartósabbá váltak a nyári magas hőmérsékletek. Egyre kiszámíthatatlanabb az egyes évszakok csapadék mennyisége és a hőmérséklet ingadozása. Az éghajlat változékonysága és változása befolyásolja a termelési (mezőgazdaság, erdészet és halászat) és gazdasági ágazatok (energiatermelés, turizmus) valamint a természeti környezet tulajdonságait és szerepét. A hatások némelyike előnyös, de a becslések szerint a legtöbb esetben kedvezőtlen hatásai vannak. Európában például a déli területeket várhatóan súlyosabban érintik a változások, mint az északi területeket. Ez az eltérő mértékű érzékenység Magyarországon belül elsősorban az alföldi és a dombvidéki (hegyvidéki) területeken érzékelhető. Közép-Európában a várható változások: téli áradások növekvő száma és mértéke, terméshozam növekvő változékonysága, tőzeg tüzek növekvő száma. A csapadékmennyiség időbeli eloszlásában várható változás nyáron vízhiányt, míg télen áradásokat okozhat. Várhatóan növekszik a folyóvizeken levonuló árhullámok kockázata. A térségben az erdők termelékenysége várhatóan csökken, míg az erdő- és tőzegtüzek gyakorisága növekszik. A térség sérülékenységét jól példázza a 2003-as európai hőhullám, mely a XXI. század végén teljesen általános lesz. A hőhullámhoz társult csapadékhiány, szárazság az ökoszisztémák csökkenését is okozta, aminek hatására jelentős mennyiségű szén-dioxid került a légkörbe. A folyók rekord alacsony vízszintje zavart okozott a belvízi hajózásban, az öntözésben és az erőművek hűtésében.

A legjellemzőbb hatások a megyében a heves esőzések és aszály hatására bekövetkezett károk. Ide tartoznak a belvizes területek és az árvízi kockázatok.

Ahhoz, hogy lássuk a megye éghajlatváltozásának jeleit, ismerni kell a megye természeti és éghajlati adottságait is. Ehhez felhasználtuk a KEHOP projekt keretében 2017. novemberében kiadott Jász-Nagykun-Szolnok Megye Klímastratégiája tervezet helyzetértékelését.

A megye területének legjelentősebb része a mérsékelt övezet valódi mérsékelt övében fekszik, hiszen a Duna-Tisza köze és a Tiszántúl száraz kontinentális éghajlatú (K felé erősödő kontinentális hatással), éghajlata mérsékelten meleg-száraz, a középső területek szélsőséges vonásokat is mutatnak. Négy évszak van (tavasz, nyár, ősz, tél). A természetes növénytakaró a viszonyokhoz alkalmazkodva jellemzően a füves puszta, sztyeppe. Az átlagos évi hőmérséklet 9,5-10,5°C között változik. Az éghajlati sajátosságok miatt országos viszonylatban is igen melegek a nyarak, ugyanakkor hidegek a telek, tehát igen nagy a közepes hőingás. Igen jelentős a napfényes órák száma (kb. 2100 óra) és jelentős a hőösszeg is (kb. 3200-3300°C), ami remek lehetőséget jelent a napenergia felhasználás tekintetében. A csapadék kevés és egyenetlen eloszlású, gyakori a szárazság és az aszály. Országos viszonylatban az évi csapadékmennyiség igen alacsonynak mondható (kb. 500-550 mm), ami jelentősen megnehezíti az egyébként jó talajminőségű megyei termőföldek hasznosítását. Az utóbbi években megfigyelhető, hogy a globális felmelegedés miatt átalakulóban van az ország és ezáltal a megye éghajlata is, dél felől egyre jobban érződik a mediterrán klíma északi irányú terjeszkedése, és egyre szárazabb lesz a Kiskunság, a nyári erőteljes párolgás miatt a talajvízszintek is mélyre szállnak, így nagyobb igény mutatkozik a fejlett és hatékony öntözéstechnológiák bevezetésére.

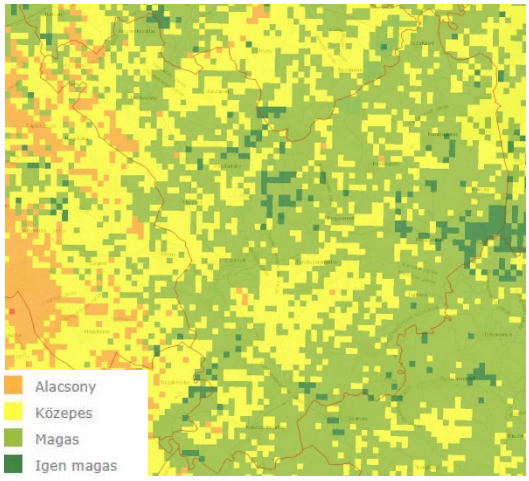
A klímaváltozás hatására Jász-Nagykun-Szolnok megyét és a környező megyéket is sújtja a kevesebb csapadék, de rendelkezésre állnak az adottságok és lehetőségek a vízutánpótlásra, hiszen a térség folyók völgyében helyezkedik el, területét sűrűn behálózza a csatornarendszer.

A szolnoki hőmérsékleti adatok szerint az elmúlt 66 évre vonatkozó évi középhőmérsékletek trendje emelkedő jellegű, 1984-2016 között mintegy 2°C emelkedést mutat. Az elmúlt 15 évben Szolnokon 12°C éves középhőmérséklet is előfordult. Az elkövetkező évtizedekben a felmelegedés várhatóan nyáron lesz a legmagasabb, 2050-ig az éves átlaghőmérséklet 1-2,5°C mértékben emelkedhet. A csapadék változékonyságának vizsgálata a 1901-1990 közötti időszakra csökkenő átlagos csapadékot mutatott ki. Azonban Szolnokon a csapadék adatok minimális mértékben, de emelkednek. A nyári időszakban az utóbbi 33 évben határozott emelkedés figyelhető meg, míg a téli időszakban csökken a csapadék.

A megye legtöbb környezeti konfliktust okozó tényezője, de egyúttal legfontosabb erőforrása a víz. Az árvíz, belvíz, és az aszály szinte folyamatosan követik egymást. A térséget ugyan sűrűn behálózzák a csatornák, azonban egyes csatornák állapota leromlott, így a vízelvezető képességük jelentősen lecsökken. Az árvízvédelmi fővédművek állaga folyamatosan avul, de a KÖTIVIZIG területén közvetlen védbiztonságot veszélyeztető hiányosság jelenleg nincs.

A Klímastratégia tartalmazza az üvegházgáz (ÜHG) leltárt is. Ennek eredménye, hogy a megye erdőterületei nem képesek elnyelni vagyis kompenzálni a különböző ágazatok kibocsátásait, az összes ÜHG 7%-át sem. A megye karbonnyelő kapacitása nagyon alacsony, a teljes kompenzációhoz 905 000 hektár erdőborítottságra lenne szükség (a megye teljes területe 558 000 hektár), tehát majdnem kétszerese kellene, jelenleg pedig a NÉBIH adatszolgáltatása alapján csak 36 787 hektár van.

A Nemzeti Alkalmazkodási Térinformatikai Rendszer (NATéR) egy multifunkciós térinformatikai rendszer, amely elősegíti a klímaváltozással kapcsolatos tervezést. Ennek egyik térképe mutatja meg, hogy a megyében hol, mennyire sérülékeny az erdő, mennyire tud alkalmazkodni a termőhelyi változásokhoz. Mivel a megye erdősültsége nagyon alacsony, a klímaváltozás hatásait a CO_2 megkötés miatt mindenképpen a magas alkalmazkodó képességű területeken való erdősítéssel kell csökkenteni.

57. ábra: Termőhely alkalmazkodó képessége

A jelentősebb ÜHG kibocsátók a lakossági gázfogyasztás, a tüzifa és szénfogyasztás, az egyéni közlekedés, a kérődző állatállomány (tejelő és nem tejelő szarvasmarha), hígtrágya emisszió, szerves- és műtrágya-emisszió és a hulladékkezelés.

A megye klímaváltozáshoz kapcsolódó veszélyeztetettségét nyolc tématerület segítségével vizsgálták. A nyolc terület közül négyben magas a megye érintettsége (árvíz, belvíz, turizmus, épített környezet), három kategóriában közepes (aszály, természeti értékek veszélyeztetettsége, erdők sérülékenysége), kettőben pedig alacsony (villámárvíz veszélyeztetettség, ivóvízbázisok veszélyeztetettsége). Ezek alapján Jász-Nagykun-Szolnok megye az ország kevésbé veszélyeztetett megyéi közé sorolható. A megyét elsősorban a károsan sok és károsan kevés víz érinti. A jövőt illetően előre jelezhető, hogy az árvízszintek további emelkedésével kell számolni, ami növeli a Tisza-völgy árvízi kockázatát. A KEOP forrásait felhasználva jelenleg folyamatban van Szolnok térségének és a Hármas-Körös jobb partjának árvízvédelmi fejlesztése, előkészítés alatt áll a Zagyva és Tarna komplex fejlesztése. A Vásárhelyi-terv továbbfejlesztése (VTT) programjához kapcsolódóan 2009-ben a tiszaroffi, 2012-ben a Hanyi-Tiszasülyi és a Nagykunsági árvízszint-csökkentő tározók átadására került sor.

A megyében ugyanúgy, mint más alföldi területen évente visszatérő probléma a belvíz, mely a korábbi fejezetben részletesen bemutatásra került.

Mivel a nyári aszály nagyobb károkat okoz a térségben a mezőgazdaságnak, mint a télvégén, kora tavasszal előforduló belvizek. Így a belvizek (többlet vizek) helyben tartása is kiemelt feladat. A megyében a Kecskeri és a X. tározók, valamint a holtágak vesznek részt a belvíztározásban, de bevonható a belvíz-, illetve az öntözőcsatornák medre is. A felmérések szerint medertározással együtt a megyében közel 100 millió m^3-nyi víz tározható, melynek jelenlegi kihasználtsága 17-19%.
A víztöbblet megfelelő víz- és tájgazdálkodással a térség

58. ábra: Belvízveszély a megyében

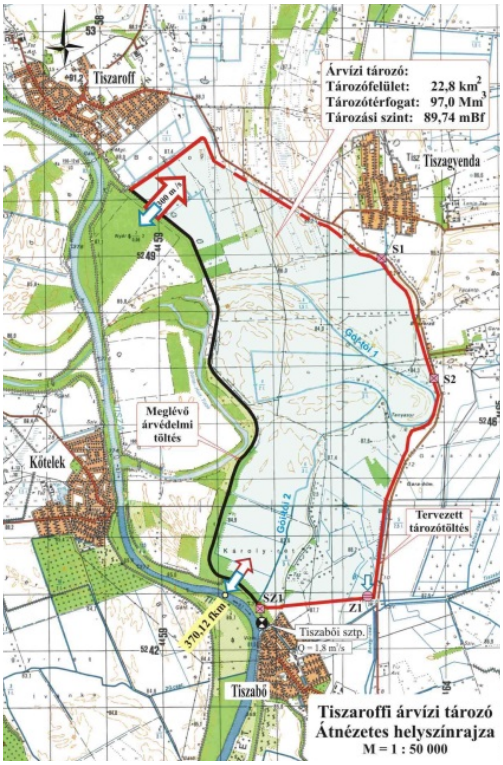
javára fordítható. A településeken általában ismerik a tájgazdálkodást, de elterjedtsége nem jellemző, legfeljebb a NATURA 2000-es területekhez köthető, illetve a nagykörűi ártéri tájgazdálkodási rendszer emelhető ki.

59. ábra: Nagykunsági tározó (átadva 2012-ben). Tározófelület: 40 km²; tározótérfogat: 99 millió m³ (forrás: www.vizugy.hu)

A tározó a Tisza bal partján a Tisza mai folyásától kissé távolabb a Nagykunsági-főcsatorna mentén a Fegyvernek-Mesterszállási ártéri öblözetben, a Tiszabura-Abádszalók közút, illetve a Tiszagyenda-Kunhegyes alsóbbrendű bekötőút közötti részen helyezkedik el. A terület 5 település (Tiszabura, Tiszaroff, Tiszagyenda, Abádszalók, Kunhegyes) külterületéhez tartozik, amelyek a Tiszafüredi kistérség részét képezik.

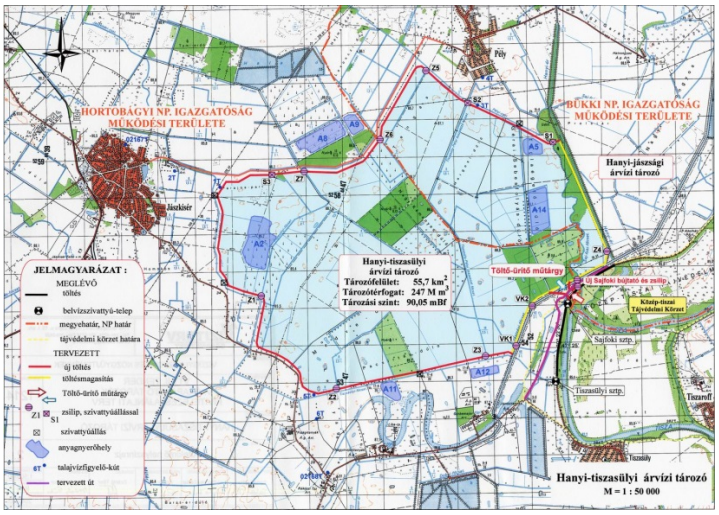
Az árvízszintek magasságának csökkentését szolgáló, töltésekkel körülhatárolt, szabályozható töltő és ürítő műtárgyakkal rendelkező tározó ***elsődlegesen: az árhullámoknak a Mértékadó árvízszintek alatt való tartásához járul hozzá, másodlagosan: lehetőséget teremt a természeti adottságokhoz jobban alkalmazkodó tájgazdálkodásra.***

60. ábra: Tiszaroffi tározó (balra, átadva 2009-ben, tározófelület: 22,8 km²; tározótérfogat: 97 millió m³), Nagykunsági tározó (forrás: www.vizugy.hu)

A tározó határait nyugatról a Tisza bal parti töltése, a többi irányban pedig új töltések és kisrészt magaspartok alkotják. A területen három önkormányzat érint: Tiszaroff, Tiszagyenda és Tiszabő. A projekt célkitűzése:

Az árvízszintek magasságának csökkentését szolgáló, töltésekkel körülhatárolt, szabályozható töltő és ürítő műtárgyakkal rendelkező tározó a Közép-Tisza vidékén ***elsődlegesen az árhullámoknak a mértékadó árvízszintek alatt való tartásához járul hozzá. A pályázatra benyújtott tervvel szemben, végül a tájgazdálkodás igényeinek megfelelő infrastrukturális beruházások nem kerültek kialakításra.***

61. ábra: Hanyi-Tiszasülyi tározó (átadás 2012-ben). Tározófelület: 56,7 km²; tározótérfogat: 247 millió m³ (forrás: www.vizugy.hu)

Az árvízi tározónak kijelölt területet Délen a Tiszasülyi-főcsatorna, délkeleten a Jászsági-főcsatorna, keleten a Hanyi-éri-főcsatorna, észak felől a Pélyi-csatorna, illetve a Pély-Jászkisér összekötő közút, nyugat felől pedig a Jászkiséri-csatorna határolja. A területen három önkormányzat érintett: Jászkisér, Tiszasüly és Pély.

Az árvízszintek magasságának csökkentését szolgáló, töltésekkel körülhatárolt, szabályozható töltő és ürítő műtárgyakkal rendelkező tározó a Közép-Tisza vidékén ***elsődlegesen az árhullámoknak a mértékadó árvízszintek alatt való tartásához*** járul hozzá, ***másodlagosan lehetőséget teremt a természeti adottságokhoz jobban alkalmazkodó tájgazdálkodásra.***

Aszályveszélyeztetettség szempontjából a megye középső részén találhatóak nem sérülékeny területek, míg a megye többi része döntően mérsékelten sérülékeny. Az éghajlatváltozás várható mezőgazdasági hatásainak becslésére termés-szimulációs modellel megállapították, hogy a tavaszi vetésű növények sérülékenyebbek, mint pl. a kukorica, és komoly terméscsökkenéssel kell számolni a távolabbi jövőben (2071 után) az egész országban. Ennek oka a magasabb légköri CO_2, a magasabb hőmérséklet miatt rövidülő termésidőszak és hiányos beporzás, nagyobb vízstressz[6]. Ugyanakkor az őszi vetésű növények (búza, árpa, repce) magasabb terméseket hozhatnak.

Vízbázis szempontjából a felszíni ivóvízbázisok hasznosítható vízkészlete (pl. Szolnoknál a Tisza) a hosszú forró és csapadékmentes időszakokban kritikus szintre fog csökkenni. A magasabb vízhőmérséklet pedig az eutrofizáció mértékét fokozza, ami az ivóvíztisztítás költségeit növeli meg. Sérülékeny ivóvízbázis 3 településen található, Szolnok, Jászfelsőszentgyörgy és Pusztamonostor területén. Továbbá a délnyugati sávban a sekély felszín alatti vizek klímaérzékenysége magas.

A megye turisztikai veszélyeztetettsége kb. 15%-kal haladja meg az országos átlagot a jelentősebb kitettség és a gyengébb alkalmazkodóképesség miatt. Elsősorban a szabadtéri rendezvények és a vízparti turizmus az erősen veszélyeztetett, de a városlátogató és kerékpáros turizmus, valamint a természetjáró és falusi turizmus is fokozott veszélyben van.

Jász-Nagykun-Szolnok megye épített környezetét érintően a lakóépületek vannak veszélyben a viharkárok miatt, mely 13%-kal haladja meg az országos átlagot. Ennek elsődleges oka a tanyás, aprófalvas településeken található nagyszámú elavult, 1945 előtt épült lakóépület, de a városok épületállományára is túlnyomó részt az 1990 előtt épült, sok esetben évtizedek óta felújítatlan családi ház a jellemző.

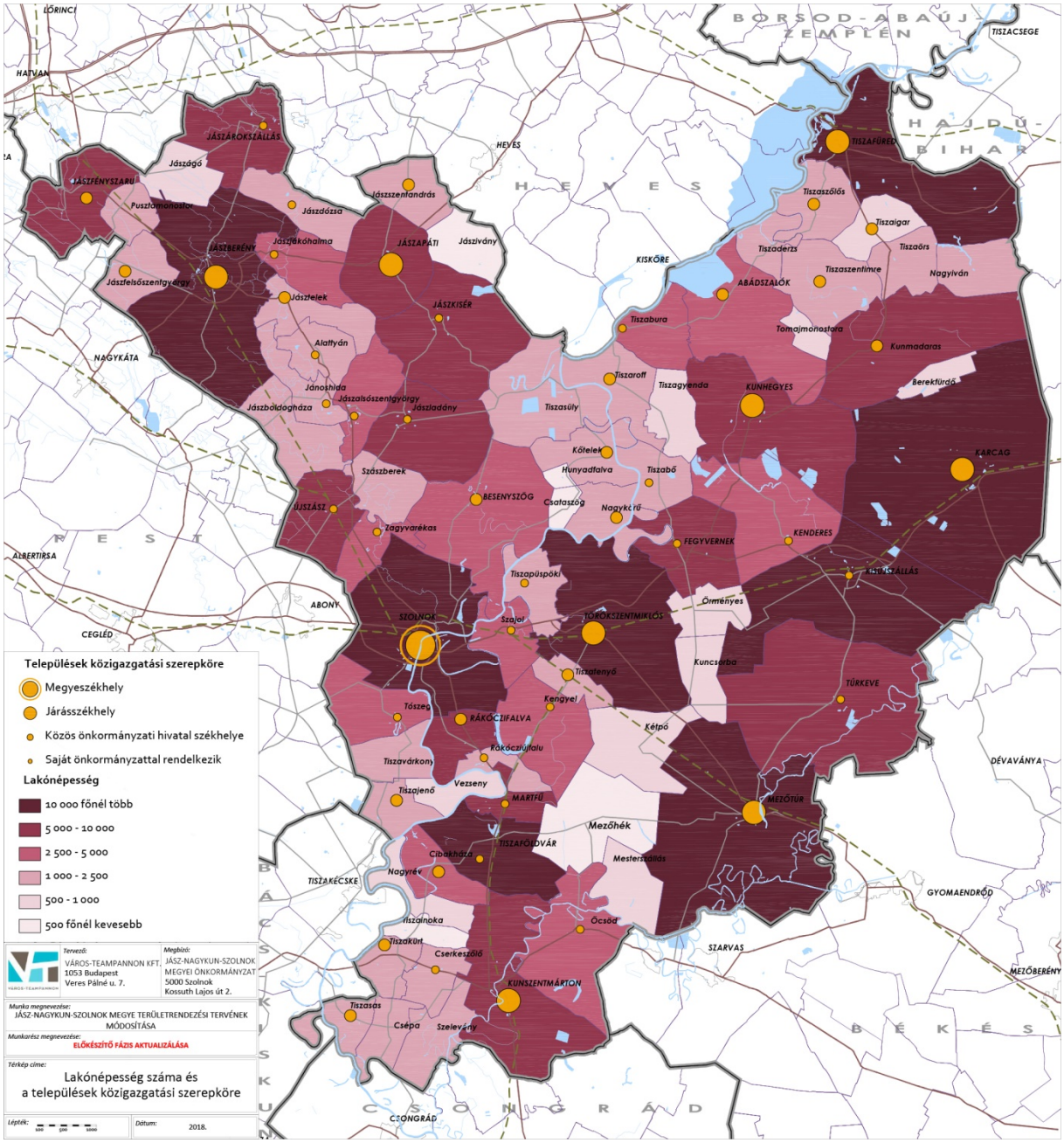
Jász-Nagykun-Szolnok Megye Klímastratégiája (KEHOP-1.2.0-15-2016-00005) a *„Klímastratégiák kidolgozásához kapcsolódó módszertan- és kapacitásfejlesztés, valamint szemléletformálás"* című felhívás keretein belül készült el, és került elfogadásra 2017-ben. Az ország, így a megye területe is a legmagasabb ökológiailag érzékeny kategóriába tartozik. Az általános védelem és a globális intézkedések mellett a megye helyben tenni kíván a klímavédelemért. *„Jász-Nagykun-Szolnok megye 2030-ra a globális klímaváltozás kihívásaira lokálisan összehangoltan reagáló klímatudatos humán tőkével, innovatív gazdasággal és a természeti erőforrásaival fenntartható módon gazdálkodó megyévé válik."* A célcsoportok első sorban a térség lakosságát, a gazdasági szervezeteket, közintézményeket tartalmazza. A klímatratégia célkitűzéseit a *VII. melléklet* tartalmazza.

[6] Vízstressz akkor lép fel, ha a vízigény kielégítése csak korlátozottan lehetséges (pl. kevesebb öntözés).

4. A MEGYE TÉRSZERKEZETE

4.1. TELEPÜLÉSRENDSZER

4.1.1. TELEPÜLÉSHÁLÓZAT

62. ábra: Lakónépesség száma és a települések közigazgatási szerepköre

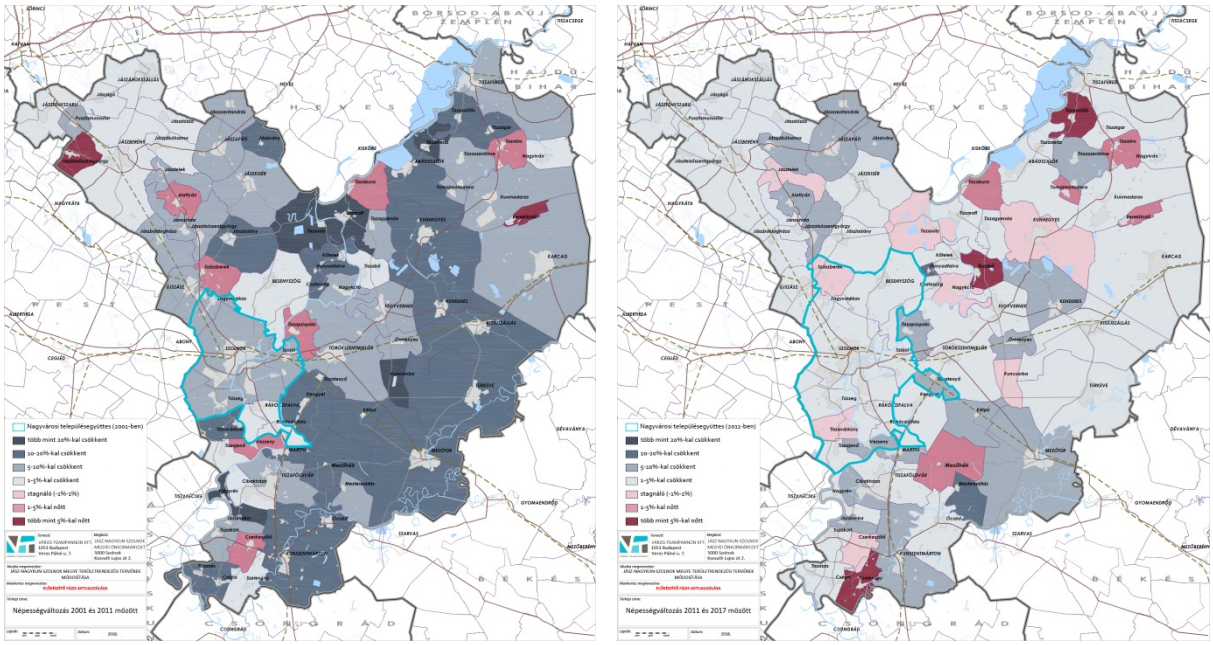
Jász-Nagykun-Szolnok megyében a Magyarország közigazgatási helynévkönyve szerint ***2016. január 1-én a települések száma 78.*** 1990 óta a megye településeinek száma eggyel csökkent (Tiszaug Bács-Kiskun megyéhez csatlakozott, ugyanakkor 5 új település jött létre a megyén belül: Berekfürdő elvált Karcagtól, Csataszög Nagykörűtől, Hunyadfalva Kőtelektől, Szelevény Kunszentmártontól, Tiszaszőlős Tiszafüredtől, az utóbbi kettő korábbi egyesülés megszűntetésével. 2005. óta újabb település nem jött létre. ***Önálló polgármesteri hivatalt 56 település működtet, ebből 21 Közös Önkormányzati Hivatalt is***.

Jász-Nagykun-Szolnok megye településrendszerét múltjából következően az erőteljes ***háromosztatúság*** (Jászság, Nagykunság, a ma Tisza-térségnek nevezhető korábbi Külső-Szolnok megye*)* és ennek megfelelő **hárompólusosság** jellemzi (Szolnok, Jászberény, Karcag). A többpólusosság elvileg kedvező feltételt biztosít a megyék többségénél kiegyenlítettebb fejlődésre, ám ***mindhárom központ a megye peremén*** helyezkedik el. Többek között erre is visszavezethető, hogy a megye középső, természeti-táji adottságai miatt is az átlagnál hátrányosabb térsége (árvíz-belvíz-aszályfenyegetettség) egyúttal az ország legrosszabb társadalmi-gazdasági pozíciójú térségeinek egyike is. Az egyébként sem túl erős **pólusok ráadásul kifelé „vonzódnak"**: ***Szolnok és Jászberény Budapest, Karcag, Debrecen irányába.*** A megye súlypontjában fekvő, (talán még éppen) 20 ezer lakosú ***Törökszentmiklós*** sem alkalmas arra, hogy a Tisza menti térséget dinamizálja. Szolnoktól északra **a Tisza menti települések drámai mértékben szenvedik meg ezt az excentrikus településrendszert**, de a külső szívóhatást az egyébként igen **sűrű városhálózatra és az egész megyére jellemző erőteljes népességfogyás** is jól mutatja.

Települések jogállása	Település-földrajzi kategóriák	Népességkategóriák	Települések száma (jan.1.)	
			2008	2017
megyei jogú város (1)	nagyváros	100 ezer főnél népesebb	–	–
	középváros	50-100 ezer lakosú középváros	1	1
városi jogállású település (21)	középváros	30-50 ezer lakosú középváros	–	–
	kisváros	20-30 ezer lakosú kisváros	3	2
		10-20 ezer lakosú kisváros	4	5
		5-10 ezer lakosú kisváros	9	11
		3-5 ezer lakosú kisváros	1	3
városi jogállású település			**18**	**22**
nagyközség (4)	nagyfalvak	5-10 ezer lakosú nagyközség	5	2
	középfalvak	4-5 ezer lakosú nagyközség	1	0
		2-4 ezer lakosú nagyközség	1	2
		2 ezer főnél kevesebb lakosú nagyközség	–	–
község (52)	nagyfalvak	5000 főnél népesebb községek	–	–
	középfalvak	1000-5000 lakosú községek	39	36
	Kisfalvak	500-1000 lakosú községek	9	11
	Aprófalvak	500 főnél kevesebb lakosú községek	5	5
			60	**56**

4. táblázat: Települések száma, jogállása, nagysága (2008. január 1; 2016. jan.1.) (forrás: Magyarország helységnévkönyve, 2008, 2017)

A megye ***markáns népességvesztése*** - ***2001-2017 között több mint 30 ezer lakos*** - ma közel azonos arányban sújtja a községeket és a városokat. Ám ez abszolút értékben azt jelenti, hogy míg a ***2011. évi népszámlálást követő 5 évben a városok lélekszáma közel 10 ezer fővel***, addig a ***községeké „csak" valamivel több, mint 3 ezer fővel csökkent***. 2001 és 2011 között a községek népessége még nőtt kb. 1500 fővel, ez a trend fordult meg a 2010-es éveket követően. Néhány községben még ma is nő, illetve nem csökken a népesség (Tiszabő, Berekfürdő, Tomajmonostora, Szászberek, Tiszasüly, Tiszavárkony, Tiszaörs, Tiszaszőlős).

63. ábra: Népességváltozás 2001-2011 és 2011-2017 között

4.1.2. VÁROSHÁLÓZAT

Jász-Nagykun-Szolnok megye, különösen, ha a szomszédos megyék határos területein lévő városokat is hozzászámítjuk, városokkal igen jól ellátott. A ***22 városból 8 a budapesti agglomerációval szomszédos Jászberényi (3) illetve Szolnoki*** **(5)** járásban, 4 a megye északkeleti részén lévő Karcagi (3) és Tiszafüredi (1) járásokban található. A megye déli-délkeleti részén lévő Kunszentmártoni, Törökszentmiklósi, Mezőtúri és a középső részén található Jászapáti és Kunhegyesi járások mindegyike 2-2 városi jogállású településsel bír.

A megye sajátos helyzetéből adódik, hogy ***városok sora veszi körül***: Bács-Kiskun megye területén ***Tiszakécske***; Csongrád megye területén Csongrád, Szentes; Békés megye területén Szarvas, Gyomaendrőd, Dévaványa; Hajdú-Bihar megye területén Püspökladány; Heves megye területén: Kisköre, Heves, Hatvan; Pest megye területén: Tura, Nagykáta, Abony.

Egyetlen középvárosa a megyeszékhely Szolnok, kevesebb, mint 72 ezer lakossal (2008-hoz képest kb. 3 ezer fővel csökkent a megyeszékhely népessége. A legközelebbi nagyváros, ***Kecskemét, Szolnoktól 63 km-re fekszik, országos főúti kapcsolat a két város között nincs.*** Elsőrendű főúti kapcsolat a ***97 km-re fekvő Budapesttel,*** valamint a ***129 km-re lévő Debrecennel*** van. Az ***M5-ös autópálya 67, az M3-as autópálya 76 km távolságra*** van a várostól, vagyis mindkét autópálya hatósugarán (is) kívül fekszik. ***A megye délnyugati részén élők számára Kecskemét Szolnoknál jobban elérhető, míg Tiszafüred és Karcag térségében élőknek Debrecen alternatíva*** (Karcag félúton van a két megyeszékhely között).

A megyében statisztikai értelemben tehát nincs városhiányos térség, de három járásban (Kunhegyesi, Kunszentmártoni, Jászapáti) nincs 10 ezer főnél népesebb város, itt a települések sok vonatkozásban a járáson kívüli központokra vannak utalva. Szolnok és Jászberény ***30 km-es körzetében 100 ezer főt meghaladó népesség koncentrálódik.*** A megye sajátos mezővárosias fejlődéséből következően keleti határa ***„kisváros-sort"*** alkot.

A megye népességének ugyan több mint a fele, 202 ezer fő, a ***22 városi jogállású településen*** él, de csak ***8 település népessége haladja meg a 10 ezer főt,*** ahol a ***népesség kevesebb, mint harmada, 115 ezer fő él***. ***Kilenc város járási székhely***, közös önkormányzati hivatalt ugyanezen városok egy része működtet. A többi ***13 városi jogállású településnek tehát térségi közigazgatási szerepköre nincs. Jelentősebb gazdasági-foglalkoztató szereppel a három pólus mellett a Jászság városai bírnak, a vasúthálózat még további néhány várost (és nagyközséget) ruház fel a mikrotérségi központnál jelentősebb súlyú közlekedési-logisztikai***

térségi szereppel: Mezőtúr, Kisújszállás, Újszász, Szajol, alárendeltebb szereppel Kunszentmárton. Turisztikai központként Tiszafüred tölt be jelentősebb térségi szervező szerepet.

4.1.3. NÉPESSÉG SZERINTI TELEPÜLÉSI TÉRSÉGTÍPUSOK

Településnagyság népesség szerint (fő)	Kis- és aprófalvak		Középfalvak, kisvárosok		Nagyfalvak, kisvárosok			Közép-város	Járás települ - lései összes en	Ebből város
	-499	500-999	1000-1999	2000-4999	5000-9999	10 000-19 999	20 000-29 999	30 000-		
Járás neve neve	**Települések száma**									
Jászapáti	1	–	2	3	3	–	–	–	9	2
Jászberényi	–	1	4	1	2	–	1	–	9	3
Karcagi	–	–	1	1	1	1	1	–	5	3
Kunhegyesi	–	2	1	3	1	–	–	–	7	2
Kunszentmártoni	1	1	4	3	1	1	–	–	11	2
Mezőtúri	1	2	–	–	1	1	–	–	5	2
Szolnoki	2	1	7	4	3	–	–	1	18	4
Tiszafüredi	–	1	4	–	1	1	–	–	7	1
Törökszentmiklósi	–	2	1	2	1	–	1	–	7	2
Megye összesen	**5**	**10**	**24**	**17**	**14**	**4**	**3**	**1**	**78**	**22**

5. táblázat: Településnagyság kistérségenként, települések népessége alapján (2007. dec. 31.) (forrás: Jász-Nagykun-Szolnok megye 2016. évi Helységnévkönyve alapján saját számítás)

A települések közül mindössze 5-nek a népessége nem éri el az 500 főt, további 11 népessége a 1000 főt, vagyis a települések ötöde kis- és aprófalu. Ez az egyébként jellemzően nagytelepüléseket magában foglaló megyében magas arány. ***A kistelepülések a megyében viszonylag egyenletesen elszórtan helyezkednek el, nem alkotnak külön térséget.*** Ez összefügg azzal, hogy keletkezésük több tényezőre vezethető vissza. Egy részük a ***Tisza menti magasan fekvő térszínek***en található kisebb település, ezek méretét vélhetően a térszín kiterjedése korlátozta. Másik csoportjukat a ***korábbi tanyákból önállósult települések*** alkotják, ilyenek a megye teljes területén előfordulhatnak.

A ***települések közel harmada 5000 főnél népesebb***. Ez egyrészt a ***Nagykunság sajátos településstruktúrájának***, másrészt az ***ipari falvak nagy számának*** köszönhető. Az utóbbiak a ***Jászság területén és Szolnok térségében*** találhatók.

A megye településhálózata ugyanakkor mentes a szélsőségektől: a 10 legnagyobb és a 10 legkisebb település átlagos népessége között kb. 30-szoros az eltérés, míg pl. Szabocs-Szatmár-Bereg megyében ugyanez a mutató 150-szeres. A települések „derékhadát", ahogy az aprófalvas térségektől eltekintve az ország egészében, az ***1-5 ezer lakosú falvak alkotják: 31 település, a megye településeinek közel fele*** tartozik ebbe a népességnagyság kategóriába.

4.1.4 TELEPÜLÉSSŰRŰSÉG SZERINTI TELEPÜLÉSI TÉRSÉGTÍPUSOK

A megye egyik sajátossága ***az igen ritka településhálózat***. Amíg Szabolcs-Szatmár-Bereg ***megyében*** 3,9, addig ***Jász-Nagykun-Szolnok megyében mindössze 1,4 település jut 100 km²-re.*** Ez az országos átlagnak (3,4) alig több mint harmada és az Észak-Alföldi régió átlagának is alig kétharmada.

A ***legnagyobb a településsűrűség a Kunszentmártoni járásban (2,0 település/100 km²),*** itt a települések átlagos nagysága közel 51 km2, illetve a Szolnoki járásban (1,9), itt az átlagos településnagyság 52,4 km2. ***Legkisebb a településsűrűség a Karcagi és a Mezőtúri járásokban (0,6 illetve 0,7 település/100 km²)***, itt az átlagos településnagyság 171,4 illetve 145,2 km2. A két járásban mindössze 5-5 település található. (Összehasonlításul: a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei Záhonyi járásban a településsűrűség ennek tízszerese, az átlagos településméret mindössze 13,3 km2).

A ***Karcagi és a Mezőtúri járások esetében a nagy településterületekhez jelentős tanyavilág párosul, így a ritka településhálózat csak igazgatási értelemben igaz, településföldrajzi értelemben nem*** (lásd a tanyás térségekről szóló alfejezetben).

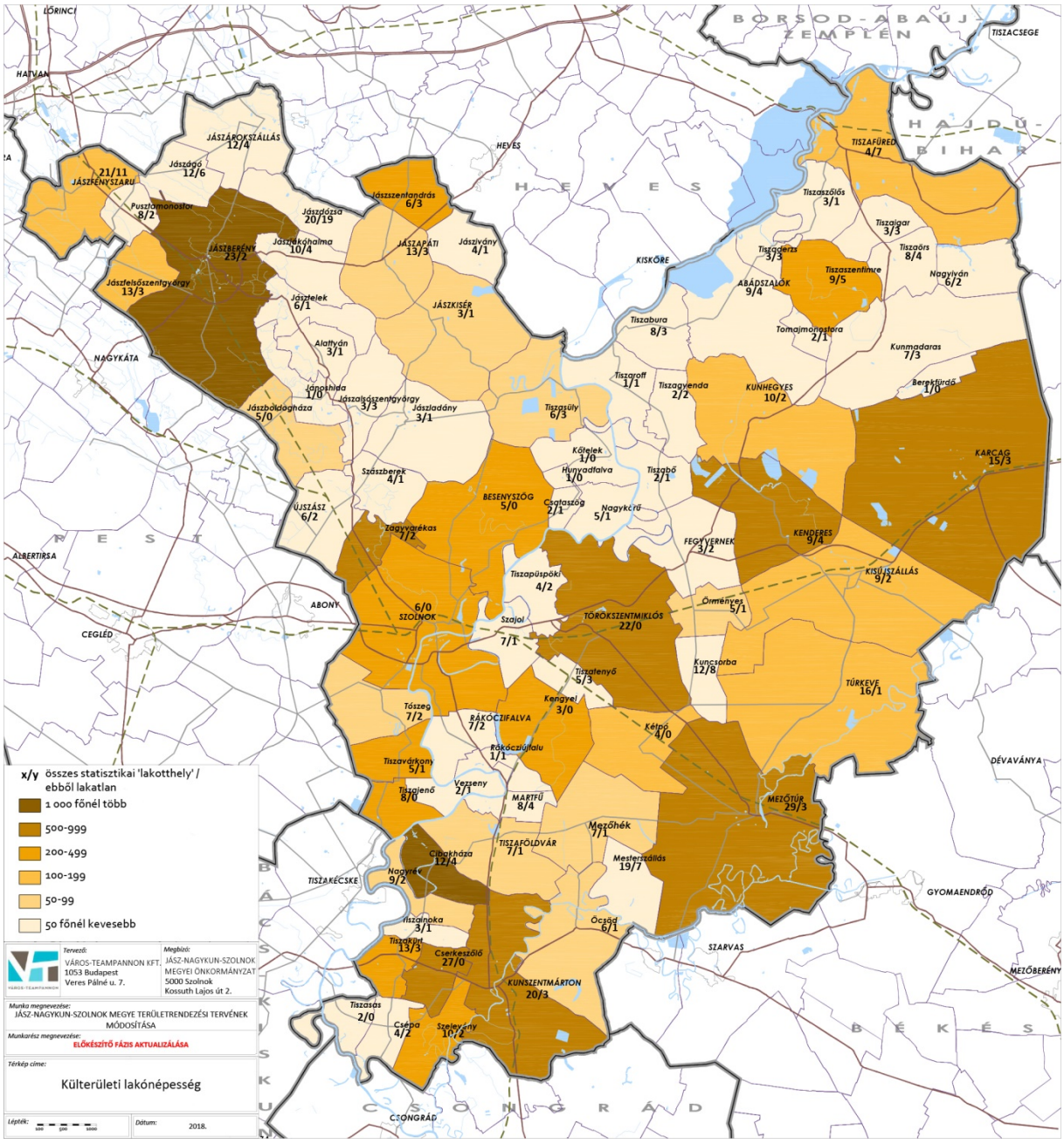
A megye népességének kevesebb, mint harmada (108 ezer fő)) él a ***közepesen sűrűn lakott – urbanizálódó - Szolnoki járásba***n (100 fő/km^2-t meghaladó sűrűség). A ***Szolnoki (relatív) koncentráció a 4-es út mentén Budapestig húzódó folytonos urbanizációs tengely utolsó jelentősebb sűrűsödése***. A sűrűsödés a 4-es illetve 411-es főút mentén (Cegléd-Nagykőrös közvetítésével) ***a Kecskemét nagyvárosi együttesre is rákapcsolódik***. A ***megyei átlagnál (67 fő/km^2) sűrűbben lakott Jászberényi járás*** (81 fő/km^2) is közvetlenül kapcsolódik a 31-es út menti, Budapestig tartó lineáris sűrűsödéshez. Az M3-as út irányában még nem alakult ki összefüggő, sűrűbben lakott tengely. A ***megye többi része még hazai értelemben is ritkán lakott, vidékies térség***nek számít.

4.1.5 KÖZPONTI BELTERÜLETEN KÍVÜLI 'LAKOTTHELYEK'

Jász-Nagykun-Szolnok megye külterületi lakott helyeiről a 2011. népszámlálás idején készült utoljára hivatalos közreadott felmérés. ***Míg 2001-ben a megye lakosságának 2,9 százaléka, 12 ezer fő élt a központi belterületen kívül, összesen 473 nem belterületi statisztikai „lakott helyen", addig 2011-ben már több mint 14 ezer fő, a megye népességének közel 4%-a.*** Ugyanezen időszakban ***a megye népessége közel 30 ezer fővel csökkent***!

Járás neve	A központi belterületen kívüli népesség összesen (fő)	Települések száma ahol a központi belterületen kívül élők száma a 100 főt meghaladja				Központi belterületen kívüli (összes/ténylegesen lakott) lakott helyek száma	Települések száma a központi belterületen kívüli statisztikai lakott helyek (lakott és nem lakott) száma szerint (db)				
		1000-1999 fő	500-999 fő	200-499 fő	100-199 fő		50-	20-49	10-19	5-9	100 főt meghaladó népességű központi belterületen kívüli lakott hellyel rendelkezik
Jászapáti	667	-	-	-	3	56/26	-	1	1	1	3
Jászberényi	3297	1	1	6	3	110/77	-	2	4	2	10
Karcagi	1327	-	-	1	1	41/29	-	-	1	3	2
Kunhegyesi	176	-	-	-	-	34/20	-	-	1	2	-
Kunszentmártoni	3719	1	1	2	5	113/96	-	2	3	3	8
Mezőtúri	1186	-	-	-	1	75/63	-	1	2	1	1
Szolnoki	2147	-	1	1	3	88/66	-	-	-	12	5
Tiszafüredi	524	-	-	1	1	39/18	-	-	-	4	2
Törökszentmiklósi	1223	-	-	2	1	54/38	-	1	1	2	3
Megye összesen	14266	2	3	13	18	610/433	-	7	13	30	34

6. táblázat: Jelentős külterületi népességű illetve jelentős számú külterületi lakott hellyel rendelkező települések száma kistérségenként, a jelenlegi járási határok szerint (2011. évi népszámlálás)

64. ábra: Központi belterületen kívüli' lakott helyek'

A külterületen és „egyéb" (tehát nem központi) belterületen élő népesség aránya a ***Kunszentmártoni kistérség (ma járás) területén volt 2001-ben a legnagyobb*** (9,2 %, 3,4 ezer fő), ***2011-ben pedig már meghaladta a 10%-ot*** (3,7 ezer fő). A Jászság területén (mai Jászapáti és Jászberényi járások) 3,6% volt ez az arány (3 ezer fő), ***2011-ben már 4,7%*** (3,9 ezer fő, melyből a Jászapáti járásban 2%, közel 700 fő; a Jászberényi járás területén 6,2%, 3,3 ezer fő). A ***Mezőtúri kistérségben/járásban*** 2001. évi 5,5%-ról (1,6 ezer fő) 2011-re ***4,2%-ra (1,2 ezer főre) csökkent*** a külterületen és egyéb belterületen élők száma. A Karcagi kistérség területén 2001-ben kevesebb mint ezer fő, a kistérség népességének kb. 2%-a, ma az azonos területű járás területén 2011-ben a népesség ***3%-a, 1,3 ezer fő élt*** a központi belterületen kívül.

A legkisebb külterületi és ún. egyéb belterületi népesség aránnyal a Tiszafüredi kistérség (mai Tiszafüredi és Kunhegyesi járás) bírt (1,0%, 380 fő). 2011. évi népszámláláskor a Tiszafüredi járás területén 520-an, a járás népességének 2,8%-a, a Kunhegyesi járás területén 180-an, a járás népességének valamivel kevesebb mint 1%-a élt a központi belterületen kívül. ***A központi belterületen kívül élő népesség tehát e két járás területén összesen kb. 80%-kal, több mint 300 fővel nőtt, miközben a teljes népesség ugyanitt közel 4800 fővel csökkent***.

A Szolnoki járás területén a 2001. évi ***1,8 ezerről*** 2011-re ***2,1 ezerre*** (2011. évi népesség 1,8-a%), a Törökszentmiklósi járás területén ***780-ról 1,2 ezerre*** (2011. évi népesség 3%-a) nőtt 2011-ben a központi belterületen kívül élők száma.

A megyében a külterületi lakott helyek magas aránya egyrészt a tanyás települési hagyományokra másrészt a volt zártkertek benépesülésére vezethető vissza (utóbbi jellegzetes példája Cserkeszőlő, Tiszaföldvár).

Olyan település, ahol 50-nél több központi belterületen kívüli lakott hely lenne, nincs a megyében. Összesen hét olyan település van, ahol a „külső" lakott helyeknek száma a 20-at meghaladja: a Jászság területén Jászdózsa, Jászberény és Jászfényszaru; a Nagykunság területén Mezőtúr; a Tisza mentén Törökszentmiklós, Kunszentmárton, Cserkeszőlő. 10-19 központi belterületen kívüli lakott hellyel bíró legtöbb település a Jászság területén, illetőleg Kunszentmárton területén található. A Szolnoki és Tiszafüredi járás településeinek egyikén sem éri el a központi belterületen kívüli lakott helyek száma a 10-t.

Az egyes statisztikai lakott helyek lakottsága az ezerhez közelítő lakosságszámúak és a lakatlanok közöti skálán mozgott 2001-ben. A 610 statisztikai lakott hely közel harmada, 177 laktalan volt 2011-ben. 1000-nél népesebb nem volt a megyében, 100 főt meghaladó népességű összesen 36 (2001-ben még csak 26!) A legtöbb 100 főt meghaladó népességű központi belterületen kívüli lakott hely a Jászberényi járás (10), a Kunszentmártoni (8) és a Szolnoki járás (5) területén található. A többi járásban 1-3 ilyen lakott hely volt, a Kunhegyesi járásban egy sem.

4.1.6. A TELEPÜLÉSHÁLÓZAT TERÜLETI STRUKTURÁLÁSA

A megye városainak mérete, gazdasági ereje, térszervező szerepe alapján megállapítható, hogy Jász-Nagykun-Szolnok megye településrendszerét a jelenlegi makroregionális városhálózat másod-harmadrangú elemei határozzák meg. A városhálózat jelentőségének megértése és felértékelése a megye számára számára mégis a kibontakozás egyik lehetőségét rejtheti magában. Ahogy más megyékben is, a településhálózat strukturálásának többféle lehetősége is kínálkozik, közülük Jász-Nagykun-Szolnok megyében a helyi társadalom kötődéseinek ismeretében leginkább a történeti táj- és igazgatási egységek szerinti tagolás látszik alkalmasnak egy fejlesztési szempontú elemzés számára. Ezek ugyanis azok a területi egységek, melyeken belül ebben az excentrikus rendszerben is esély lehet a belső kohézió erősítésére.

JÁSZSÁG

A ***történeti Jászság területén ma 5 városi jogállással rendelkező település*** található. Még egy község, Jászladány népessége haladja meg az 5 ezer főt és rendelkezik mikrotérségi szerepekkel. A Jászság városhálózata elsősorban a Hatvan (M3)-Jászberény-Szolnok-Szentes-Hódmezővásárhely-Szeged Zagyva és Tisza menti nyomvonalon fűződik be az Alföld városhálózatába, míg a Tápióságon keresztül erős szálak kötik a Budapesti agglomerációhoz. A Jászság „fővárosa" Jászberény, a térségben ugyanakkor több – mezotérségi viszonylatban jelentős – gazdasági szerepkörrel rendelkező város alkot – a Heves megyei Hatvannal együtt – egyfajta ***gazdasági agglomerációt***. ***Jelentős foglalkoztatói szereppel bír a Jászság számos községe is***, mintegy a jászsági gazdasági agglomeráció részeként: Alattyán, Jászalsószentgyörgy, Jászboldogháza, Jászdózsa, Jászjákóhalma, Jászladány, Jászszentandrás, Jászárokszállás, Jászfényszaru és Jászkisér. Keresett lakótelepülésként emelkedik ki a környezetéből Alattyán, Jászfelsőszentgyörgy és Pusztamonostor.

A Jászság a jelentős ipari foglalkoztatók ellenére is kimondottan ***vidékies jellegű***. Jászberény mezővárosi karakterét őrzi, ahol a középvárosi intézmények, főiskola, kórház jelen vannak. Az alacsony népességkoncentráció miatt azonban a városiasság egyéb jellemzői (kulturális, oktatási, szolgáltatási, kereskedelmi, turisztikai stb. kínálatok) korlátozottan vannak jelen. A többi város fokozottan funkcióhiányos. A városi funkciók hiányával indokolható, hogy a jelentős munkaerőpiaci kínálat ellenére is erőteljes elvándorlás jellemzi a térséget, ami a kiszolgáltatottabb, kevésbé mobil, kisebb vásárlóerővel bíró népesség koncentrációjának növekedését, a városi funkciók további csökkenését eredményezheti. ***A térségben a népességcsökkenés és a külterületi népesség növekedése egyidejűleg van jelen***.

NAGYKUNSÁG

A ***történelmi Nagykunság, mint egykori önálló igazgatási egység, hat mezővárosból – Karcag, Kisújszállás, Kunhegyes, Kunmadaras, Kunszentmárton, Túrkeve – állt***. Táji adottságok, közlekedésföldrajzi viszonyok alapján ma ***Kenderest és Mezőtúrt*** is a Nagykunság részének tekintjük. Az egykori mezővárosok közül Kunmadaras az egyetlen, amelyik nem városi jogállású település, noha a jelentős népességcsökkenés ellenére még mindig több mint 5 ezren lakják. Mezőtúrt – Kunszentmártonnal együtt – erős szálak kötik a ***Körös menti városhálózathoz*** (Békés megyei Dévaványa, Szeghalom, Szarvas és Gyomaendrőd, lazábban kapcsolódva a Csongrád megyei Szentes és Csongrád sorolható ide). ***Kunszentmárton és Kunhegyes hálózati kapcsolatai alapján inkább a Tisza-menti városhálózat része***, mint a Nagykunságé. A Nagykunság vizsgált városai közül ***Karcag és Mezőtúr 2013-tól járási hivatal székhelye***, a többi város közigazgatási szerepkör nélküli.

A népszámlálási adatok egyöntetűen azt mutatják, hogy a Nagykunság városait és községeit ***drámai mértékű népességcsökkenés*** jellemzi. ***A 2001-2011 között időszakban Karcag népessége 8,6%-kal, Kenderesé 12%-kal, Kisújszállásé 10,4%-kal, Mezőtúré 9,4%-kal csökkent***. Ugyanezen idő alatt ***a Karcagi járás külterületi népessége 30%-kal nőtt*** (a Mezőtúri járásban kismértékben csökkent).

Városi szerepkörök tekintetében (középfokú oktatás, egészségügy) szintén hasonló súlyúak, noha Karcag, földrajzi pozíciójánál fogva nagyobb vonzáskörzettel bír. A Nagykunság városai közül ***Karcag*** mellett ***Kisújszállás*** tölt be viszonylag jelentősebb gazdasági szerepet. A térség gazdasági arculatában a mezőgazdaság és a hozzá kapcsolódó ipari-szolgáltató tevékenység a meghatározó, Kisújszállás vasúti átszállóhely.

Annak ellenére, hogy a Nagykunság gyógyvízzel, jelentős természeti értékekkel (Hortobágyi NP), egyik másik település értékes műemlékkel, kulturális örökséggel rendelkezik, a ***térség turisztikai teljesítménye*** igen gyenge. turisztikában ***Berekfürdő*** emelkedik ki a térségből, térségi szinten ***Túrkevének*** van számottevő látogatottsága. A technikai sportok kedvelői **Kunmadaras**t fedezték fel, mint vonzó célpontot.

TISZA MENTE

A Tisza mente három meghatározó része a ***Tisza-tó térsége, a Szolnoki Tisza-szakasz és a Tiszazug***. A ***Tisza-tó*** térségének városai ***Tiszafüred és Abádszalók***. Mindkét város ***regionális forgalmi szerepű „hídfőváros"***, Tiszafüred a Heves megyei Poroszló nagyközséggel, Abádszalók pedig Kiskörével párban. A Tisza mente északi szegmenséhez tartozó ***Kunhegyesi járás tartósan az ország legszegényebb térségei közé tartozik.*** A Tisza-tó térsége minden kétséget kizáróan a „megye turisztikai zászlóshajója", a megye városaiban az ***1000 lakosra vetített kereskedelmi szálláshelyen töltött vendégéjszakák nagyságrendje 2016-ban, Tiszafüreden több mint négy és félszerese (6218), Abádszalókon másfélszerese (2011) a megyei átlagnak (1336).*** A községek közül csak háromnál mutatható ki jelentősebb turisztikai fogadókészség, a többi hagyományos vidékfunkciójú település. A Tisza-tó térség a viszonylag jelentős turisztikai vonzerő ellenére sem képes népességét megtartani: 2001 és 2011 között ***Tiszafüred népességének 5,4%-át, Abádszalók 9,1%-át, Kunhegyes 9,6 %-át vesztette el***, a községek népességcsökkenése, a ***Tiszafüredi és a Kunhegyesi járás népességcsökkenése 7,7 illetve 7,5% volt a két népszámlálás között***. Ugyanezen időszakban ***itt is az erőteljes külterületi népességnövekedés volt jellemző***.

A Tisza mente déli része, a ***Tiszazug*** városai ***Martfű (Szolnoki járás), Tiszaföldvár, Kunszentmárton***, Tiszafürednél egytől-egyig kisebb gazdasági súllyal, központi szereppel. Martfű erős szállal kötődik a Szolnok funkcionális térségéhez, foglalkoztató szererepe nagy hagyományokkal bír. ***Kecskemét kedvező foglakoztatási, beszállítási lehetőséget kínál a térségnek.*** A községek közül kiemelkedik ***Cserkeszőlő***, mely a megye második legjelentősebb turisztikai vonzerővel bíró települése a kereskedelmi vendégéjszakák alapján. A potenciálisan jelentős turisztikai vonzerőkkel, a Tiszazug térség városainál jelentősebb kisvárosi szolgáltatásokkal rendelkező, de igen gyenge turisztikai teljesítményű ***Csongráddal*** való kooperáció, a közös borvidék okán is a turisztikai teljesítmény jelentős növekedésének lehetőségével kecsegtet. ***Turisztikai vonzerő tekintetében relatíve jelentős Martfű pozíciója***, ahol a megye összes kereskedelmi vendégéjszakáinak 13%-a realizálódott. A város emellett még mindig viszonylag jelentős feldolgozóipari foglalkoztatási központ.

A térség népességfogyása, a relatíve kedvezőbb fekvés ellenére, a Tisza-tó térségéhez hasonlóan súlyos: 2001-2011 között a ***népességfogyás mértéke 8,1% volt. Kunszentmárton népessége 10,2%-kal, Martfűé 10%-kal, Tiszaföldvár népessége 7,1%-kal csökkent a két népszámlálás között***, miközben itt is markánsan nőtt a külterületi népesség.

A Szolnoki Tisza-szakasz városai ***Szolnok mellett a 20 ezer lakosú Törökszentmiklós, 6,3 ezer lakosú Újszász, a 6,5 ezer lakosú Fegyvernek,*** továbbá a ***megye agglomerációs városai Rákóczifalva (5,4 ezer lakos), Besenyszög (3,3 ezer lakos)***. A Tisza-menti településhálózatból némileg kilóg a ***Zagyva és a Tápió találkozásánál fekvő vasúti csomópont, Újszász***, mely funkcionálisan, de hagyományosan is Szolnok térségéhez vonzódik. A térség községei közül jelentősebb térségi szerepkörrel bír a vasúti csomópont ***Szajol*** *(2011-ben 3,8 ezer lakos)*, ***Tószeg*** *(4,4 ezer lakos),* melyek a település méretét jelentősen meghaladó jelentőségű foglalkoztatási szereppel bírnak.

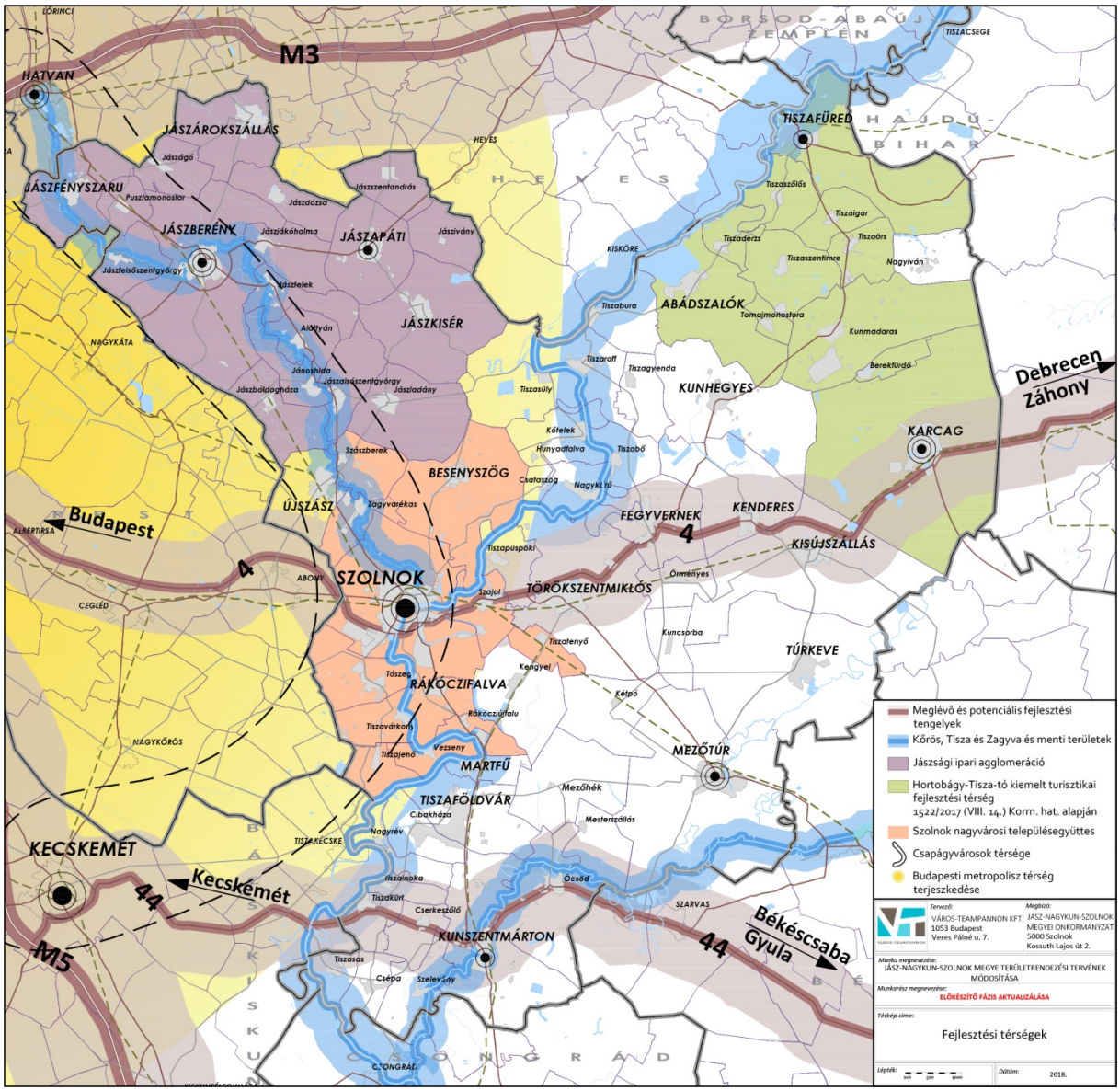
Szolnok funkcionális várostérsége vasúti csomóponti szerepe és Budapest relatív közelsége (Szolnok Budapest „csapágyvárosa"), diverzifikált gazdasági és térszervező szerepe miatt a ***megye húzótérsége***. Az ***OFTK térszerkezeti jövőképe Szolnok térségének kiemelkedő szerepet szán a fővárost tehermentesítő „40-80 km-es ipari/logisztikai gyűrűben", csakúgy, mint az ország kelet-nyugati súlyvonalában kialakuló urbanizációs tengelyben*** *(Szombathely-Veszprém Székesfehérvár-Dunaújváros-Kecskemét-Szolnok-Debrecen-(Nagyvárad)).* ***Szolnok-Szajol-Törökszentmiklós várostérség kapcsolja be a Tiszát a Budapest metropolisztérségbe***. Az M8 Kecskemét-Szolnok közötti szakaszának megépítése kiemelkedő fontossággal bírna: A ***Berlin-Bécs-Budapest-Kecskemét fejlődési tengely továbbgyűrűzését segíthetné a Tisza mente térségére***.

A Szolnoki Tisza-szakasz községhálózata – az említett „ipari-logisztikai falvakon" kívül alapvetően hagyományos vidéki jellegű település. A hagyományos vidékfunkciójú települések közül kiemelkedik a komplex tájgazdálkodás innovációs központjának tekinthető Nagykörű.

A 2001. évi és a 2011. évi népszámlálás, a megyén belüli relatíve kedvező helyzet ellenére, a Szolnoki járásban is ***népességcsökkenést*** mutatott ki (6,3%), még ha ez a csökkenés valamelyest mérsékeltebb is a megye többi részénél. A Törökszentmiklósi járásban viszont 8% volt a népességcsökkenés mértéke, ami a megyei átlagnál is magasabb. A városok mindegyikének csökkent a népessége 2001 és 2011 között. ***A két népszámlálás között a népesség*** Szolnokon 6%-kal, Törökszentmiklóson 7,9%-kal, Újszászon 7,4%-kal, Besenyszögön 4,3%-kal, Rákóczifalván 2,4%-kal, Fegyverneken 6,4%-kal csökkent. Eközben a ***külterületi népesség itt is markánsan nőtt***.

4.1.7 MEGLÉVŐ, ILLETVE POTENCIÁLIS FEJLESZTÉSI TENGELYEKRE, ZÓNÁKRA SZERVEZŐDŐ TELEPÜLÉSI TÉRSÉGEK

A fenti formai, identitás- és földrajzi összetartozás szempontok alapján meghatározott települési térségtípusok mellett, a ***megyén belüli szerepeik, pozíciójuk, lehetőségeik alapján sajátos csoportok***at alkotó települések is vizsgálandók. Ezek egyik csoportját alkotják a ***tengelyekre szerveződő települések*** alkotta tematikus-funkcionális térségek, másik csoportját az inkább halmazként vagy aggregátumként leírható ***tematikus-funkcionális térségek***.

65. ábra: Településegyüttesek, potenciális fejlődési tengelyek

JELENTŐS KÖZLEKEDÉSI FOLYOSÓK HATÁSTERÜLETE

Területfejlesztési „ökölszabályként" kezelhető, hogy egy autópálya a csomópontja 25-30 km-es körzetét tudja látványosan dinamizálni, a jól kiépített ráhordó tengelyekkel ugyanakkor ez a távolság akár 50 km-ig is bővíthető. A főutak legfeljebb az általuk érintett, esetleg azok közvetlen szomszédságában lévő településekre fejtenek ki kisebb-nagyobb fejlesztő hatást. Fel kell hívni azonban arra a figyelmet, hogy ez nem adottság, hanem lehetőség!

A megye legfontosabb közlekedési folyosói országos jelentőségű közutakat és vasútvonalakat egyaránt magukban foglalnak. E hagyományos, nagy múltú folyosók mentén található a megye városainak, és nagyközségeinek többsége, kivételt képez Túrkeve és Jászárokszállás, illetve Abádszalók. Közülük ***Jászárokszállás térségében már elvileg érvényesül az M3-as autópálya dinamizáló hatása***. Ugyanez, ha ***kisebb mértékben is, Jászberényre is*** érvényes. Fokozottan dinamizáló hatású a ***több országos útvonal találkozási pontjának térsége***. Ez a halmozódó hatás érvényesülhet – egyéb kedvező hatások és adottságok esetén - ***Szolnok, Jászberény, Kunszentmárton, Törökszentmiklós, Tiszafüred és a nagyközségek közül Fegyvernek esetében***.

A megye hatékony működése-működtetése és a környezetvédelmi megfontolások is azt indokolják, hogy ***a megyei területrendezési terv a jelentősebb forgalmi vonzatú fejlesztéseket ezekben a zónákban, a vasút által feltárt csomópontokban, továbbá a középtávon megvalósuló gyorsforgalmi nyomvonalak csomópontjaiban ösztönözze***.

A TISZA ÉS JELENTŐS MELLÉKFOLYÓI, MINT FEJLESZTÉSI ZÓNÁK

A vízparti fekvés sajátos adottságot, számos lehetőséget és veszélyt, kihívást jelent az érintett települések számára. A ***lehetőségek kihasználása és a veszélyek mérséklése azonos típusú megközelítéseket, szabályozást igényel, szoros egymásrautaltság mellett***. A lehetőségek kihasználásában fokozott szerep jut a ***vízparttal rendelkező városoknak, mikro-központoknak***, de a vízparttal nem rendelkező, ám a vízparti településeket ellátó városoknak, mikro-központoknak is. Harmadik szinten kiemelendő a vízparttal rendelkező járások koordináló szerepe. Különleges szerepet játszanak azok a települések, ahol ***a folyók a települési területet (is) átszelik vagy érintik***, itt a fejlesztési lehetőségek többrétegűek, szerteágazóbbak.

A ***Tisza-térség fejlesztésének – a településhálózat-fejlesztés, a vidékfejlesztés, a klímabiztonság és a turizmusfejlesztés integrációjára épülő – lehetőségét és irányát*** a hat érintett megye által ***2010-ben kidolgoztatott Tisza-stratégia*** határozta meg (készítette: Város-Teampannon Kft.lásd tervelőzmények). A megyében a Tisza-parttal rendelkező ***települések száma 31,*** közülük ***7 város***. Belterületi partszakasszal 4 város: Martfű, Szolnok, Abádszalók és Tiszafüred, illetve 8 község rendelkezik. További települések belterülete csatlakozik holtághoz.

Az M3-as autópálya továbbgyűrűző hatásának déli irányú kiterjesztésének lehetőségét kínálja a Zagyva-völgy fejlesztése, amely Szolnoknál éri el a Tiszát. ***Szolnok, Újszász, Jászberény és Jászfényszaru városok*** mellett még ***további 7 község*** érintett. A Zagyva-völgy komplex fejlesztése Heves és Nógrád megye számára eminens érdek az egykori ipari falvak, kisvárosok és a nógrádi megyeszékhely Salgótarján válságból való kitörése érdekében. Jász-Nagykun-Szolnok megyében a gazdaságilag (jelenleg) viszonylag erős ***Jászság és a megyeszékhely térség közötti kohézió és szinergia megerősítésének és a 4. ipari forradalomra való felkészülésnek*** egyik stratégiai eszköze lehet a Zagyva menti kapcsolatok sokoldalú megerősítése, ***specifikus Zagyva-völgyi innovatív gazdasági arculat*** kialakítása.

A ***Tiszazug és Kőrösök menti sűrű városhálózat, borvidék, kertgazdasági és turisztikai termálrégió*** megyehatáron átívelő összehangolt fejlesztési javaslatát tartalmazza a ***Mezőtúr térsége és Tiszazug térségfejlesztési előtanulmány*** (2013, készítette a Város-Teampannon Kft., lásd tervelőzmények). A ***térség fejlesztésében 7 Jász-Nagykun-Szolnok megyei település érdekelt, közülük 3 (Tiszaföldvár, Kunszentmárton, Mezőtúr) város***. Kunszentmárton rendelkezik belterületi Körös-part szakasszal.

DEBRECEN, HAJDÚSZOBOSZLÓ, HORTOBÁGY ÉS TISZA-TÓ KIEMELT TURISZTIKAI FEJLESZTÉSI TÉRSÉG (1522/2017 KORMÁNYHATÁROZAT)

A Tisza-tó Területfejlesztési Tanács illetőségi területe 73 településre terjed ki, melyből 21 Jász-Nagykun-Szolnok megyében, 4 kistérség területén található (további települések Hajdú-Bihar, Borsod-Abaúj-Zemplén és Heves megyéhez tartoznak). Az 1522/ 2017 Kormányhatározat döntött a Tisza-tó, a Hortobágy, Debrecen és Hajdúszoboszló turisztikai régió fejlesztéséről. ***A kormányhatározat 10-11 milliárd forintot irányoz elő a Világörökségi Hortobágy és a Tisza-tó térség fejlesztésére***, amely összeg Jász-Nagykun-Szolnok megye (Tisza-tó és Hortobágy), Hajdú-Bihar megye (Hortobágy), és Heves megye (Tisza-tó) területén kerül felhasználásra. Az előirányzott összesen 36 milliárd forint több mint 2/3-ából Debrecenben és Hajdúszoboszlón valósulnak meg fejlesztések.

TELEPÜLÉSEGYÜTTESEK, FUNKCIONÁLISAN ÖSSZETARTOZÓ, EGYÜTTMŰKÖDŐ TELEPÜLÉSEK TÉRSÉGEI

A KSH 2014-ben tette közzé a 2003. évi településegyüttes lehatárolások aktualizálását. A 2003-ban - a 2001. évi népszámlálás alapján - lehatárolt Szolnoki nagyvárosi településegyüttes települései: ***Szolnok (központi település), Rákóczifalva, Rákócziújfalu, Szajol, Tószeg, Zagyvarékas*** volt. A 2014. évi lehatárolás ennél jóval nagyobb területre terjed ki. A ***korábbi 6 település mellett magába foglalja: Besenyszög, Szászberek, Tiszajenő, Tiszatenyő, Tiszavárkony, Vezseny településeket*** (így összesen 12 település a központ Szolnokkal együtt). Kiterjedése a korábbi 371 km2-ről 660 km2-re növekedett. Népessége 2008. január 1-én 94 869 fő volt, 2017. január 1. én az új

lehatárolással érintett területen 100 ezren éltek. Ez azonban ugyanezen települések 2011. évi népességéhez képest 2%-os csökkenést jelent. Szolnok város népességcsökkenése ugyanez időszakban relatíve kisebb volt (1,6%), mint a településegyüttes többi településén (2,6%).

MUNKAERŐPIACI VONZÁSKÖRZETEK

Szintén a KSH által végzett vizsgálatokon alapul a munkaerőpiaci vonzáskörzetek lehatárolása, amely a nagyvárosi településegyüttes lehatárolásától eltérően, kizárólag a munkába járással összefüggő ingázási irányokat és távolságokat vizsgálta, a nagyvárosi településegyüttessel szemben kölcsönösségi alapon is (két közeli város között A-ból B-be és B-ből A-ba történő mozgások összeadódnak). A vizsgálat hátránya, hogy pillanatfelvétel: főleg kisebb, kevesebb munkáltatóval rendelkező települések térségében egy-egy foglalkoztató megtelepedése, vagy működésének befejezése, jelentősen átírhatja a körzethatárokat. Olyan munkaerőpiaci vonzáskörzet esetében, ahol sok munkáltató van, ott az ilyen esetek kompenzálódnak, nem írják át (jelentősen) a körzethatárokat. A 2014-ben készült lehatárolás 2001. évi és 2011. évi adatok alapján készült, azonos módszerekkel, így trendek megállapítása is lehetségessé vált. A vizsgálat előnye ugyanakkor, hogy a megyehatárokat figyelmen kívül hagyja, így a megyehatáron átívelő vonzáskörzetek is jól nyomon követhetők.

Jász-Nagykun-Szolnok megye esetében megállapítható, hogy a Tiszától nyugatra egyre kevesebb és egyre nagyobb munkerőpiaci vonzáskörzet alakul ki: a Jászberényi és a Szolnoki vonzáskörzet kelet felé „dagad". 2001-hez képest 2011-re beolvadt a korábban saját vonzáskörzettel rendelkező Martfűi, Törökszentmiklósi és Mezőtúri vonzáskörzet a Szolnokiba, míg a Jászberényi, a Hatvani és a Hevesi munkerőpiaci vonzáskörzetek „rovására" dagadt. A ceglédi beolvadt a Budapestibe, így a Budapesti munkerőpiaci vonzáskörzet, a Jászság után, 2011-re már itt is elérte Jász-Nagykun-Szolnok megye határát. Délnyugaton a Kecskeméti, délkeleten a Szarvasi munkerőpiaci körzet olvasztotta be a Szolnoki vonzáskörzet szempontjából perifériális településeket.

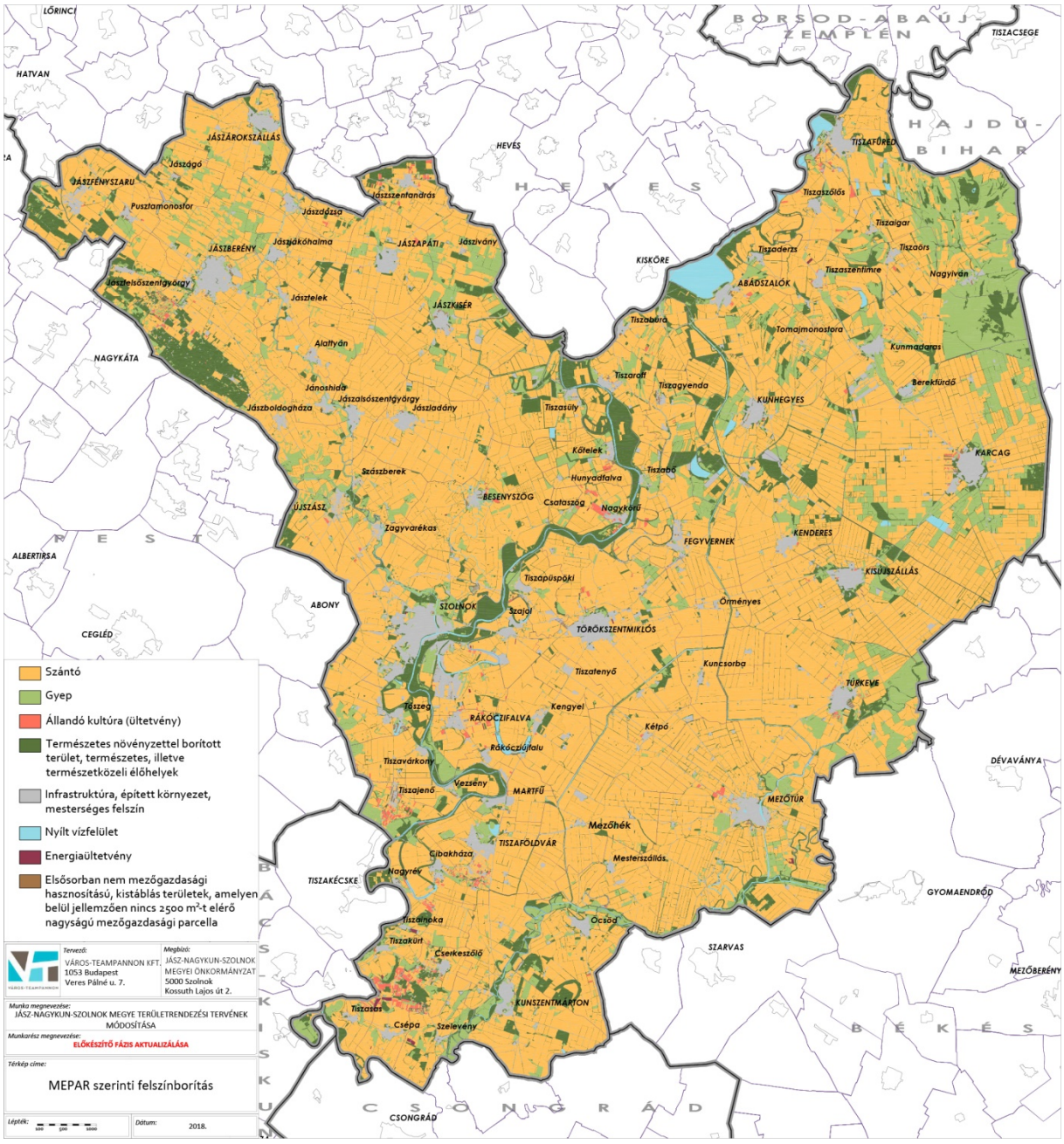
4.2. TERÜLETHASZNÁLAT

4.2.1. MEZŐGAZDASÁGI TÉRSÉG

Jász-Nagykun-Szolnok megye legnagyobb természeti erőforrása a mezőgazdasági termőterületek mérete és minősége, mely alapján Magyarország 3. legjelentősebb megyéje Békés és Tolna megye után. A megyében található az ország termőterületének 7%-a, a régió termőterületének 31,7%-a. A megye területének közel 70%-át a mezőgazdasági területfelhasználás, azon belül is kb. 380 ezer hektárral a szántó foglalja el, ami azt jelenti, hogy a megye legmeghatározóbb területfelhasználása a mezőgazdaság.

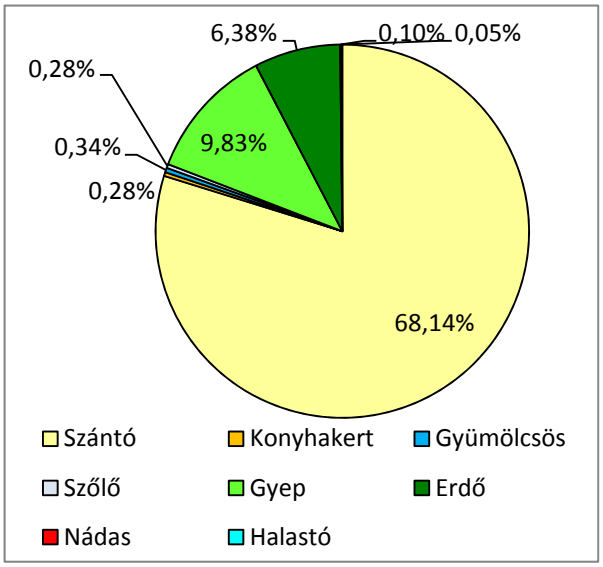
A területek mezőgazdasági művelését a MEPAR térkép is jól jellemzi (forrás: FÖMI 2018.). A művelés jellegét a területek termőhelyi adottságai határozzák meg. Jász-Nagykun-Szolnok megye területein a mezőgazdasági termelés az elsődleges, jelentős ipari tevékenység csak a nagyobb városokban található.

A hatályos térségi szerkezeti terv az OTrT által biztosított lehetőséggel élve a mezőgazdasági térség mellett a vegyes területfelhasználású térség összefüggő rendszerét is kijelölte, ahol azt a táj- és természetvédelmi szempontok is indokolták. A vegyes területfelhasználású térségben a mezőgazdasági és erdőgazdasági célú területfelhasználás egyaránt fontos. Ilyen vegyes terület a folyók – Tisza, Körös, Hortobágy-Berettyó, Zagyva – térségében és az árvízi tározók területén, valamint az erdőgazdálkodási térségek által halmozottan érintett, mozaikos területek, Jászfényszaru és Jászberény térségében. Vegyes területeket jelölt ki a terv a Tisza-tó közvetlen térségében is, mellyel hangsúlyozza a Tisza-tó üdülőkörzet partközeli területeinek táji érzékenységét.

66. ábra: MEPAR szerinti felszínborítás

A TERMŐFÖLDHASZNÁLAT VÁLTOZÁSA

67. ábra: Földterület művelési ág szerinti megoszlása Jász-Nagykun-Szolnok megyében, 2018 (forrás: FÖMI)

A megye termőföldhasználatának változásait az új Corine felszínborítás adatbázisa (jelenleg csak a Corine Land Cover 2006-2012 érhető el) nélkül nem tudjuk más megbízható adatok hiányában elvégezni, ezért most csak a KSH területi adataiból tudunk következtetni a változásokra. 2010 és 2017 között csökkent a konyhakert területe 17%-kal, a szőlő területe 7%-kal, és az erdő 1,2%-kal. Növekedett a gyep területe 12%-kal, a halastó pedig 11%-kal. A szántó terület nagysága is nőtt csekély mértékben, 3%-kal. A gyümölcsös és nádas területe nem változott. A művelés alól kivett terület a 2016-os évhez képest növekedett 1%-kal.

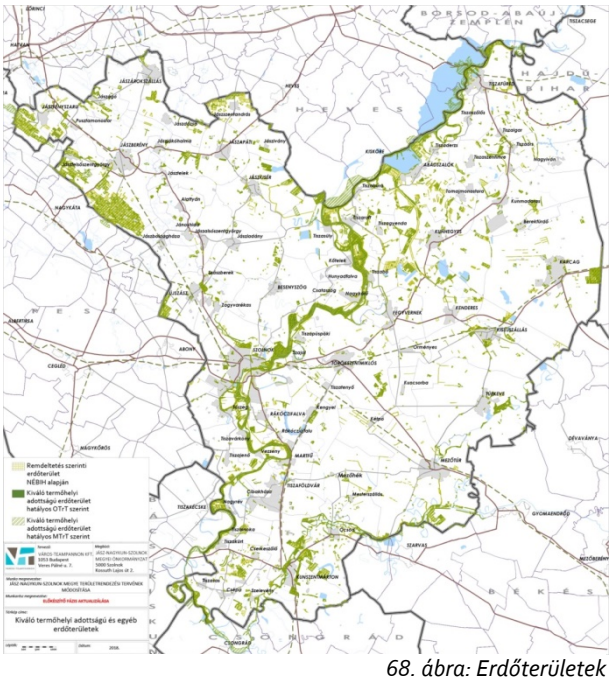
A FÖMI 2018. évi adatszolgáltatását feldolgoztuk egy diagramban és térképen is.

4.2.2. ERDŐGAZDÁLKODÁS

Jász-Nagykun-Szolnok megyében a kiváló talajadottságok miatt elsősorban a homogén kultúrtáj a meghatározó. A jellemzően ártéri síkság és csatornahálózattal mentesített ártér területén a nagy egybefüggő művelt szántóföldek között és legfeljebb a dűlőutak mentén található mezővédő erdősáv, fasor, mezsgye. Nagyobb összefüggő erdőterületek csak a folyók hullámtereiben és az árvízvédelmi töltések mentén találhatók. Az utóbbi években elsősorban a KÖTIVIZIG által végzett erdőtelepítéseknek köszönhetően gyarapodott a megye erdőállománya (töltés, csatorna mentén, hullámtérben, árapasztó tározók véderdői) felújítás és erdőtelepítés révén.

Jász-Nagykun-Szolnok megye területén belül az erdő művelési ágú terület nagysága a FÖMI 2018. évi adatszolgáltatása alapján 35 589 ha, az erdősültség nagyon alacsony, 6,3%, az ország megyéi közül a 2. legalacsonyabb. A korábbi vizsgálat kimutatta, hogy az erdő borítottság területi aránya a CORINE szerint 1990-hez képest 25%-kal nőtt, és 2006-ban 5,5 % volt. Ez azt jelenti, hogy 2006 óta kissé növekedett az erdő területe kb. 1%-kal, de az új CORINE nélkül pontosan nem tudjuk most mennyi az erdő borítottság.

A NÉBIH által szolgáltatott adatok szerint a megyében található elsődlegesen gazdasági, közjóléti és védelmi rendeltetésű erdő terület 2017-ben összesen 33 308 hektár volt. Egyéb besorolású erdő részlet 3479 hektár volt. A legnagyobb arányú a gazdasági rendeltetésű erdőterület 55,5%-kal, utána következik 33,5%-kal a védelmi célú erdő és 1,42%-kal a közjóléti erdő.

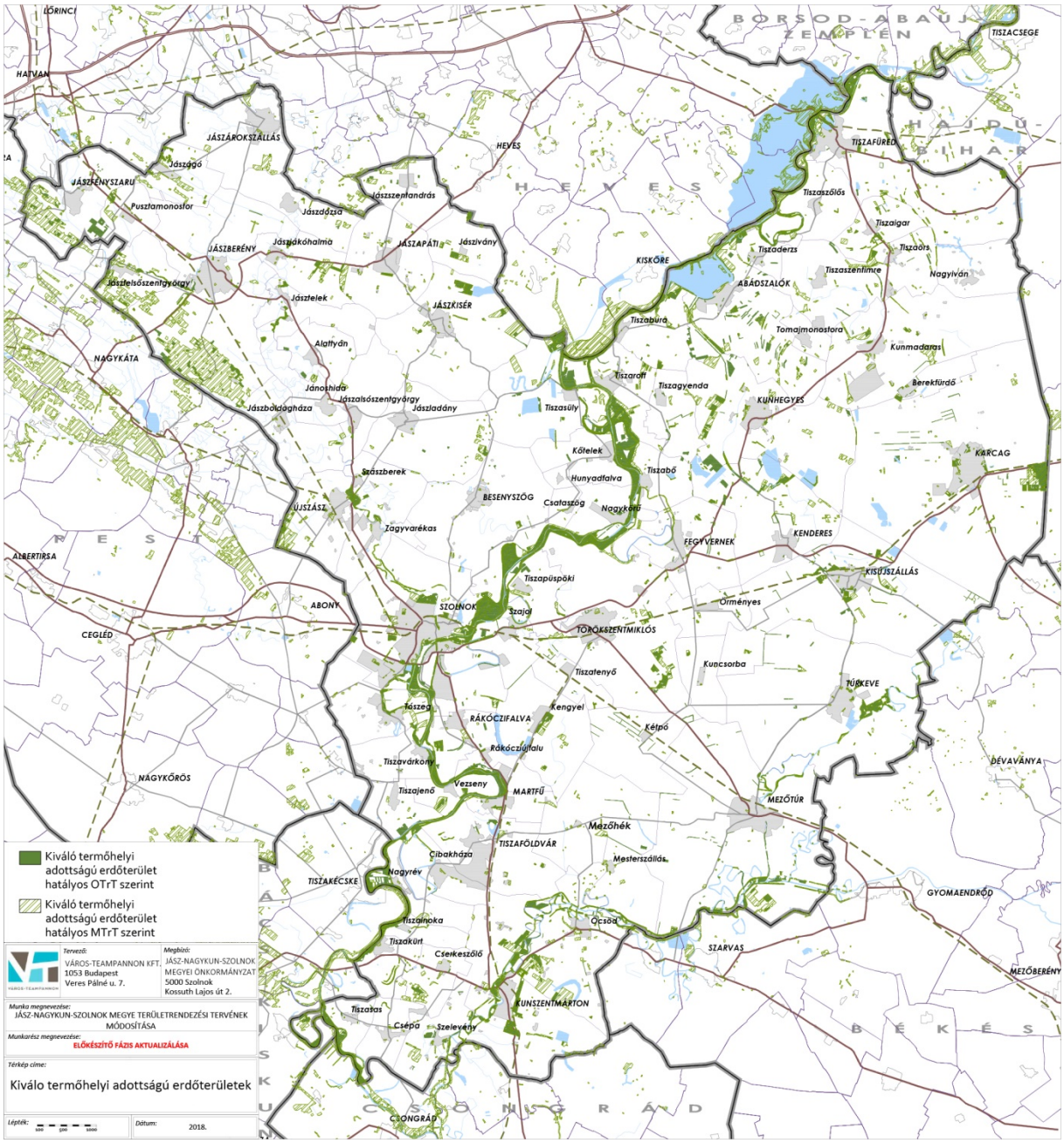
68. ábra: Erdőterületek

Jelenleg az erdőgazdálkodási célú térség területe az ökológiai hálózaton belül meghatározó, elsősorban a Tisza hullámterén és a Hármas-Kőrös mentén vannak összefüggő erdők. A hatályos térségi szerkezeti terven

is elsősorban itt találhatók az összefüggő nagyobb erdőgazdálkodási térségek. További jelentős erdőgazdálkodási térség található Pest megye határát követve Jászfényszaru és Jászberény térségében. A megye többi területén mozaikosan találhatók meg az erdőterületek. A hatályos térségi szerkezeti terv a mozaikosan már meglévő erdőterületeket Jászberény térségében kiegészítette nagyobb erdőgazdálkodási térségekké. Mivel az OTrT nem ad lehetőséget 50 ha-nál kisebb erdők jelölésére, így a hatályos terv csak az annál nagyobb erdőgazdálkodási térségeket ábrázolja. Így a szerkezeti terv nem tükrözi a megye valóságos erdősültségét, a meglévő összes erdőterületet.

KIVÁLÓ TERMŐHELYI ADOTTSÁGÚ ERDŐTERÜLETEK

A kiváló termőhelyi adottságú erdőterület övezetet és az erdőtelepítésre alkalmas terület övezetet a hatályos megyei terv tartalmazza - Hunyadfalva kivételével - az összes településen, de például Nagyiván területén fél hektár alatt van a kiterjedése. 11 településen 400 hektár felett van a kiváló termőhelyi adottságú erdőterület.

69. ábra: Kiváló termőhelyi adottságú erdőterületek

Ezek közül is kiemelkedik Tiszaroff, Tiszapüspöki és Kőtelek, mivel a település területének több, mint 10 %-a kiváló erdő övezetbe esik. A hatályos OTrT szerint 21 településen növekedett több mint 10 hektárral az övezet kiterjedése, ebből 5 településen több mint 50 hektárral: Szolnok, Jászfényszaru, Tiszafüred, Karcag, Jászkisér területén. Az övezet területének csökkenése 16 településen történt, ebből Jászberényben 56 hektár és további 7 településen 10 hektár feletti volt a csökkenés (Jászszentandrás, Jászdózsa, Tiszabő, Tiszaigar, Jászfelsőszentgyörgy, Tiszaroff, Jászalsószentgyörgy).

Összességében 916 hektárral nőtt az övezet kiterjedése a megyében.

Az OTrT fogalommeghatározása szerint az övezetbe:

„az őshonos fafajokból álló erdőtársulások fenntartására leginkább alkalmas és az erdő hármas rendeltetését - védelmi, gazdasági, közjóléti - egymással összhangban a legmagasabb szinten biztosítani képes erdőterületek tartoznak."

A mellékelt vizsgálati térkép az OTrT lehatárolását mutatja.

Az övezetre vonatkozóan az OTrT két szabályt tartalmaz.

Egyrészt, a külszíni bányatelek megállapítása és bányászati tevékenység engedélyezése a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó szabályok szerint lehetséges.

Másrészt, új beépítésre szánt terület nem jelölhető ki. A megye erdőkben való szegénysége miatt a kiváló termőhelyi adottságú erdőterületeken sem beépítésre szánt területek kialakítása, sem külszíni bányászat nem lenne szerencsés. Közvetlen települési térség mentén helyezkedik el az övezet több településnél is, pl. Szolnok, Martfű, Karcag, Kisújszállás, Jászberény, Nagykörű, Túrkeve, Kengyel esetében.

Az erdőtelepítésre alkalmas terület övezete adatszolgáltatás nélkül tervezői javaslatként került kijelölésre. Az övezet területének meghatározása során kiemelt szempont volt, hogy a megye szerkezeti tervén erdőgazdálkodási térségként kijelölt terület már meglévő erdőterületén kívüli területeket, erdőtelepítésre alkalmas területnek tekintette. Figyelembe vette továbbá a hatályos megyei terv által lehatárolt szélerózionak kitett homokos területeket, amelyeket ugyancsak erdőtelepítésre alkalmas területnek minősített a terv. Az erdőtelepítésre alkalmas terület övezetét a 2014. évi OTrT módosítása alapján már nem kell alkalmazni a térségi tervekben.

4.2.3. VÍZGAZDÁLKODÁS

A síkvidéki megye másik legmeghatározóbb területfelhasználása, a mezőgazdasági térség után, a vízgazdálkodási térség. Erőteljesen meghatározza a megye térszerkezetét a Tisza, a kisebb mellékfolyói a Zagyva (Tarna), valamint a déli részen a Hármas-Körös. A főbb folyók, és a három megyét érintő Tisza-tó turisztikai és ökológiai hálózatban betöltött szerepe vitathatatlan, a Tisza és Körös menti morotvákkal együtt védendő tájképi együttest alkotnak. A Tisza-tó ezen felül a vízenergia forrása is (Kiskörei vízerőmű), mely helyileg már Heves megye területén található. A folyók az ártéri tájgazdálkodás lehetőségét hordozzák magukban. A kapcsolódó árvíztározók ugyan nem részei a vízgazdálkodási térségnek, ugyanakkor az árvizek elleni védekezés mellett szintén lehetőséget adnak az ártéri tájgazdálkodásra, az ehhez szükséges beruházáselemek azonban rendre elmaradnak. A megye többi részén elsősorban a belvízvédelemmel és a mezőgazdasággal összefüggően találhatunk vízgazdálkodási területeket: a belvízelvezető árkok, a vízpótló rendszerek sűrűn behálózzák a megyét, ezekhez kapcsolódnak a belvízátorozók (pl. Ágotai-tározó), valamint a halastavak.

Összességében a vízgazdálkodási területek érzékeny, összefüggő rendszert alkotnak, melyek fenntartása, fejlesztésük elősegítése kiemelt területrendezési feladat is. A vízgazdálkodási térség és a mezőgazdasági térség egymásra erőteljesen hat, egymástól nem függetleníthetők, mely további lehetőséget kínál a megyének.

4.2.4. BEÉPÍTETT TERÜLETEK VÁLTOZÁSA

Az elmúlt hét évben folytatódott a beépített területek növekedése. A beépítés mértékének vizsgálatára a Google Earth 2011-ben és 2017-ben készült légi fotóját vizsgáltuk meg. Ez alapján megállapítható, hogy az elmúlt 7 év alatt 23 településen történt olyan jellegű beépítés, amelynek területrendezési szinten is jelentősége van. A beépítés többsége meglévő gazdasági üzemek bővítését, általában új csarnok, üzemi épület építését jelenti. A legjelentősebb mértékben Jászfényszaru és Tiszapüspöki településeken nőtt a beépített területek nagysága. Jászfényszaru esetében a meglévő ipari parkba települtek be új vállalkozások, Tiszapüspöki közigazgatási területén, a törökszentmiklósi közigazgatási határnál, az épülő M4 mellett, egy új, kukorica feldolgozó üzem épült fel az elmúlt két év alatt zöldmezős beruházásként, mely elsősorban élelmiszer és takarmány alapanyagokat állít elő GMO-mentes kukoricából (KALL Ingredients).

70. ábra: Jászfényszaru Ipari Park bővülése

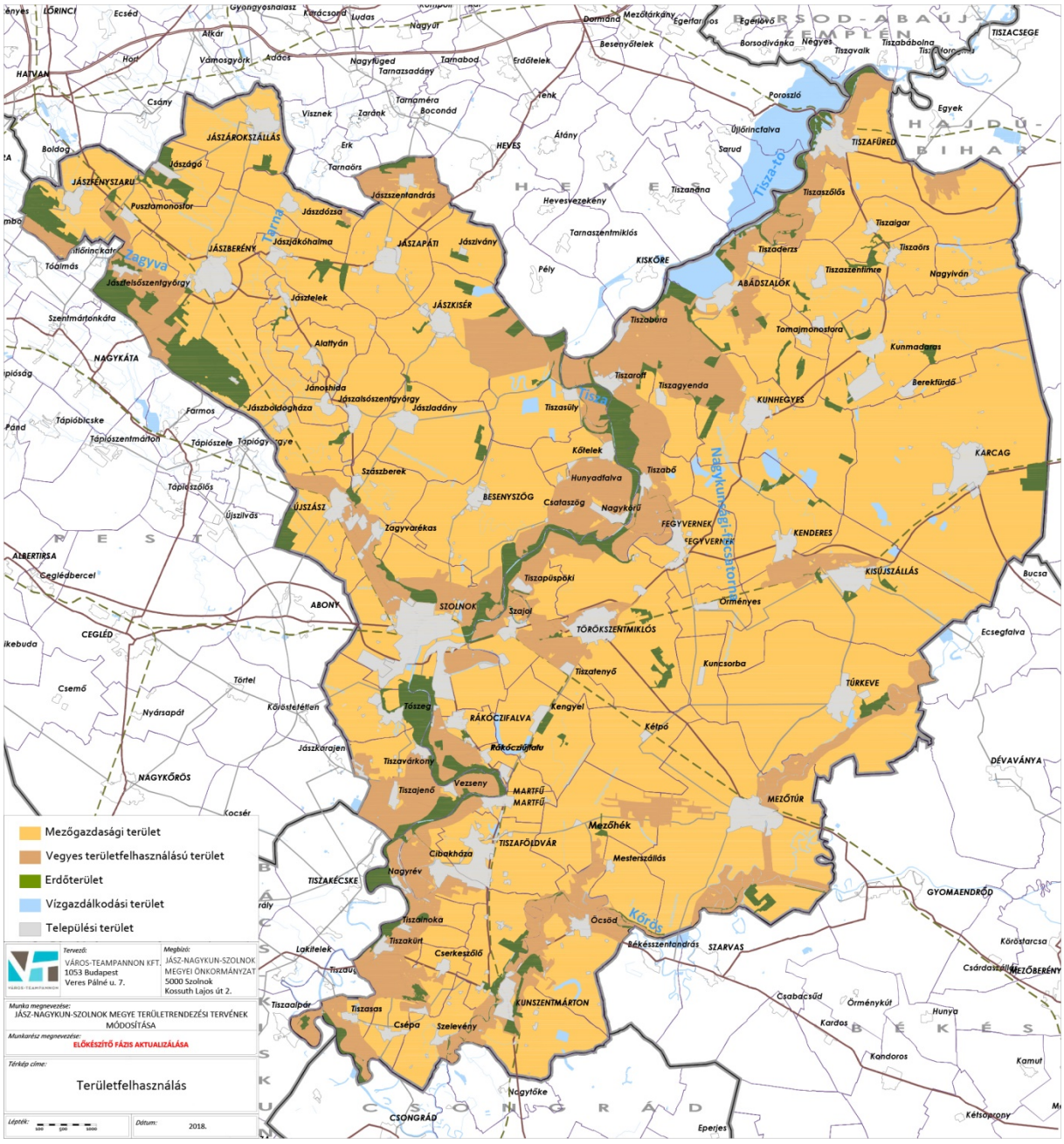
71. ábra KALL Ingredients területe Tiszapüspöki közigazgatási területén Törökszentmiklós mellett

Vizsgálataink szerint a fejlesztési területeken (zöldmezős beruházások) az elmúlt 7 évben közel 230 ha-nyi új terület épült be, zömmel mezőgazdasági területek felhasználásával. Az új fejlesztések szinte kivétel nélkül gazdasági rendeltetésűek voltak, új lakóterületek gyakorlatilag nem épültek ki (kevesebb, mint 0,5 ha), melynek legvalószínűbb oka, hogy elsősorban a már meglévő belterületek foghíj telkeit, felhagyott épületeit használhatták fel új lakóépületek elhelyezésére, mely területrendezési szinten már nem vizsgálható.

A következő táblázat a települések beépített területének növekedését mutatja be az elmúlt 7 évben (Forrás: Google Earth alapján saját vizsgálat a fejlesztési területek vizsgálatával)

Település megnevezése	Rendeltetés	Beépítés mértékének változása 2011-2017 között (ha)
Berekfürdő	lakó	0,5
	gazdasági	2,4
Jászapáti	gazdasági	6,0
Jászárokszállás	gazdasági	6,8
Jászberény	gazdasági	6,5
Jászfényszaru	gazdasági	40,0
Jászjákóhalma	gazdasági	1,6
Jászkisér	gazdasági	0,8
Jásztelek	gazdasági	3,3
Karcag	gazdasági	8,5
Kenderes	gazdasági	2,2
Kétpó	gazdasági	0,9
Kunhegyes	gazdasági	3,9

Település megnevezése	Rendeltetés	Beépítés mértékének változása 2011-2017 között (ha)
Mezőtúr	gazdasági	1,5
Nagyiván	gazdasági	9,1
Tiszaföldvár	gazdasági	8,1
Tiszafüred	gazdasági	4,5
	kemping	0,4
	üdülő	0,4
	lakó	0,2
Tiszainoka	gazdasági	2,6
Tiszaörs	gazdasági	4,7
Tiszapüspöki	gazdasági	82,7
Tószeg	gazdasági	2,5
Újszász	gazdasági	0,3
Zagyvarékas	gazdasági	1,3
Összesen		**230,4**

72. ábra: A megye területhasználata

4.3. KÖZLEKEDÉS

4.3.1.. A KÖZLEKEDÉSI HÁLÓZAT TÉRSZERKEZETI JELLEMZŐI

Szolnok a megyén belül egyértelműen a közlekedési hálózat központja. Budapesttől mért távolsága miatt a főváros körül sugarasan összefutó közlekedési hálózat dominanciája oldódik, és a nyílt háló elemei is megjelennek. A város az egyik ilyen hálózati gócpontban helyezkedik el (csapágyváros), melyet a Tisza keresztezése is kihangsúlyoz. Szolnok funkcionálisan együttműködik Szajollal és Törökszentmiklóssal, a három település a Tiszán átfutó közúti és vasúti nyalábok gyűjtő- és elosztópontja.

Szolnok térségének Budapesttel közúton és vasúton egyaránt kiterjedt és sokoldalú kapcsolatrendszere van, országos viszonylatban a „budapesti csápok" Szolnok irányában nyúlnak legtávolabbra. Itt nem csak a Budapest felé Cegléden, illetve Újszászon át haladó kapacitív vasútvonalakat kell megemlíteni, hanem a Jászberényen és Hatvanon át közvetetten Budapest, Salgótarján (-Losonc) és Szob (-Pozsony) felé tartó vasútvonalakat is, melyek Szolnokot önállóan is közvetlenül nemzetközi kapcsolatrendszerbe helyezik.

Közutat tekintve a budapesti kapcsolat a vasútinál szegényesebb. A 4-es főközlekedési út a hagyományos kapocs a megyeszékhellyel, de az M5-ös autópálya közelsége miatt racionális döntés volt az Újhartyán–Albertirsa közötti összeköttetés kiépítése a 4-es sz. út és az M5-ös autópálya között, mely továbbfolytatódik Szajolig, Ceglédet, Abonyt és Szolnokot helyi településelkerülő szakaszokkal megkerülve. Így Szolnokon, különösen az északi közúti Tisza-híd megépülése (M4) után már a megyeszékhely sokrétű kapcsolati rendszerének megfelelő, koncentrált tiszai átkelőkapacitás fog rendelkezésre állni, amely – indirekt módon – a város közlekedési hálózatban betöltött központi szerepét véglegesíti.

A vasúti hálózat karakteres térszerkezeti jellemzője, hogy a megyeszékhelytől délre és keletre a vasúti mellékvonalak szinte sematikus „létra"-elrendezésben épültek ki, azaz a fővonalak között, azokra nagyjából merőlegesen és egyenletes sűrűségben biztosítják az összeköttetést. A feltárt területek többnyire kis laksűrűségűek, a fővonali csatlakozási pontok másodlagos fontosságúak, így a „létra"-rendszerben az alacsony utaslétszám párosul a főirányokba történő átszállási kényszerrel. Ennek okán e vasúti mellékvonalak gazdaságos üzemeltetésének kérdése állandóan visszatérő kérdés marad. Ez alól kivétel a Szolnok-Kecskemét és a Szolnok-Kiskunfélegyháza vasútvonal, melyek főközpontokhoz csatlakoznak, és a Tisza mentén jobban belesimulnak a valós utazási igények áramlatába.

Főúthálózat tekintetében Szolnok erőteljes központképző hatása és a Tisza térszerkezeti kényszere érvényesül, azaz a megye gerinchálózata jellemzően sugaras elrendezésű. Ebben a rendszerben kivételt jelent a megye „karjait" északon és délen megközelítőleg kelet-nyugati irányban átmetsző 31-es és 44-es út. A mellékúthálózat ezt a rendszert nyílt hálóvá egészíti ki, melyben értelemszerűen a Tisza mentén hosszabb szakaszokon kapcsolati hiányok tapasztalhatók.

4.3.2. VONALAS RENDSZEREK, LÉTESÍTMÉNYEK

KÖZÚTI KÖZLEKEDÉS

A megyét érintő autópálya:

- Az M4 autóút a tervek szerint 2020-ban érheti el Szolnokot.

A megyét feltáró-átszelő 2 elsőrendű főút:

- 4. sz. főút: (Budapest – Cegléd) – Szolnok – Püspökladány – Debrecen – Hajdúhadház – Nyíregyháza – Kisvárda – Záhony – (Ukrajna) illetve a Püspökladánytól induló 42. sz. főút Berettyóújfalu-Biharkeresztes-Nagyvárad (Románia) irányába
- 44. sz. főút: Kecskemét (5. sz. főút) Kunszentmárton – Békéscsaba – Gyula – (Románia).

A megye területét feltáró-átszelő 7 másodrendű főút:

- 31. sz. főút: (Budapest – Nagykáta) – Jászberény – (Dormánd (33. sz. főút))
- 32. sz. főút: (Hatvan (M3)) – Jászberény – Szolnok (4. sz. főút)

- 33. sz. főút: (Füzesabony (3. sz. főút)) – Tiszafüred – (Debrecen (4. sz. főút))
- 34. sz. főút: Tiszafüred – Kunhegyes – Fegyvernek (4. sz. főút)
- 45. sz. főút: Kunszentmárton (44. sz. főút) – Szentes – Hódmezővásárhely
- 46. sz. főút: Törökszentmiklós (4. sz. főút) – Mezőtúr – (Gyomaendrőd – Mezőberény (47. sz. főút))
- 442. sz. főút: Szolnok (4. sz. főút) – Martfű – Tiszaföldvár – Kunszentmárton (44. sz. főút)

A megyében a közúti közlekedési infrastruktúra fejlesztését a gyorsforgalmi- és a főúthálózat rövid- és középtávú közútfejlesztéseinek 2022-ig történő megvalósításáról szóló 1505/2016. (IX.21.) Korm. határozat, a hosszú távú fejlesztési programját és nagytávú tervét a 1222/2011.(VI.2 9.) Korm. határozat és a 2012. évi CXIX. törvénnyel módosított 2003. évi CXXVIII. a gyorsforgalmi közúthálózat közérdekeltségéről és fejlesztéséről szóló törvény határozza meg.

A 2022-ig a megyében megvalósuló közútfejlesztéseket az alábbi táblázat tartalmazza:

4. Költségvetési forrásból megvalósítani tervezett közútfejlesztések megvalósításának tervezett ütemezése		
A tervezett projekt megnevezése	A megvalósítás tervezett kezdete	A megvalósítás tervezett befejezése
Békéscsaba megközelítése / M44 Lakitelek–Tiszakürt	2018. III. negyedév	2022. II. negyedév
Békéscsaba megközelítése, M44 Tiszakürt-Kondoros	2016. IV. negyedév	2019. III. negyedév
Szolnok megközelítése / M4 Cegléd–Abony közötti szakasz	2019. I. negyedév	2021. II. negyedév
Szolnok megközelítése / M4 Abony (Kelet) – Törökszentmiklós közötti szakasz (Szolnok északi elkerülő) megvalósítása új Tisza-híd megépítésével, előzmény lezárása, elszámolás	2018. I. negyedév	2020. IV. negyedév
(M8 nyomvonalán M7 Dunaújváros és Dunavecse–Kecskemét közötti szakasz fejlesztésének előkészítése)	*2018. I. negyedév*	*2022. IV. negyedév*

7. táblázat. A gyorsforgalmi- és a főúthálózat közé távú fejlesztései a megyében (Forrás: 2. melléklet az 1505/2016. (IX. 21.) Korm. határozathoz)

A hosszú távú, 2011-es kormányhatározat a megyében a következő útfejlesztéseket tartalmazza:

I. programciklus (munkaütemezés szerint 2011-2016)					
Út jele és száma	Úttípus	Műszaki tartalom	Sávszám	Hossz	Elkészült
M4	autópálya	Üllő–Törökszentmiklós (ny.)	2x2	89,8	részben
M8	autóút	Nagykőrös (d.)–Szolnok (ny.)	2x1	34,9	(2020.)
M44	autóút	Kunszentmárton(k.)–Kondoros(k.)	2x1	46,6	építés alatt
32	főút	Jászberény elkerülő (III.ütem)	2x1	3,9	–
II. programciklus (munkaütemezés szerint 2017-2020)					
Út jele és száma	Úttípus	Műszaki tartalom	Sávszám	Hossz	Elkészült
M4	autópálya	Törökszentmiklós (ny.)–Kisújszállás (ny.)	2x2	26,0	részben
III. programciklus (munkaütemezés szerint 2021-2024)					
Út jele és száma	Úttípus	Műszaki tartalom	Sávszám	Hossz	Elkészült
M4	autópálya	Kisújszállás–Berettyóújfalu	2x2	65,9	(2025-)
M44	autóút	M8 ap.–Kunszentmárton(k.)	2x2	47,4	–

IV. programciklus (munkaütemezés szerint 2025-2027)					
Út jele és száma	Úttípus	Műszaki tartalom	Sávszám	Hossz	Elkészült
M8	autóút	Szolnok(M4)–Jászalsószentgyörgy (k.)	2x1	16,7	–
32	főút	Jászalsószentgyörgy–Hatvan(elkerülők)	2x1	18,8	–
442	főút	Szandaszőlős–Rákóczifalva–Rákócziújfalu	2x1	14,0	–

8. táblázat. A gyorsforgalmi- és a főúthálózat hosszú távú fejlesztési programja a megyében (Forrás: 2. melléklet az 1222/2011. (VI. 29.) Korm. határozathoz)

E határozat alapján 15 év alatt összesen **363,9km** új nyomvonalú közút épülhet meg a megye területén.

A hatályos, 2008-ban módosított OTrT-be bekerült a 32-es főút Pusztamonostort elkerülő szakasza, melyet nem tartalmaznak a fenti kormányhatározatok. A hatályos OTrT és a készülő, felülvizsgálati szakaszban lévő OTrT-ben a megyében jelölt, tervezett közlekedési fejlesztések között nincs eltérés.

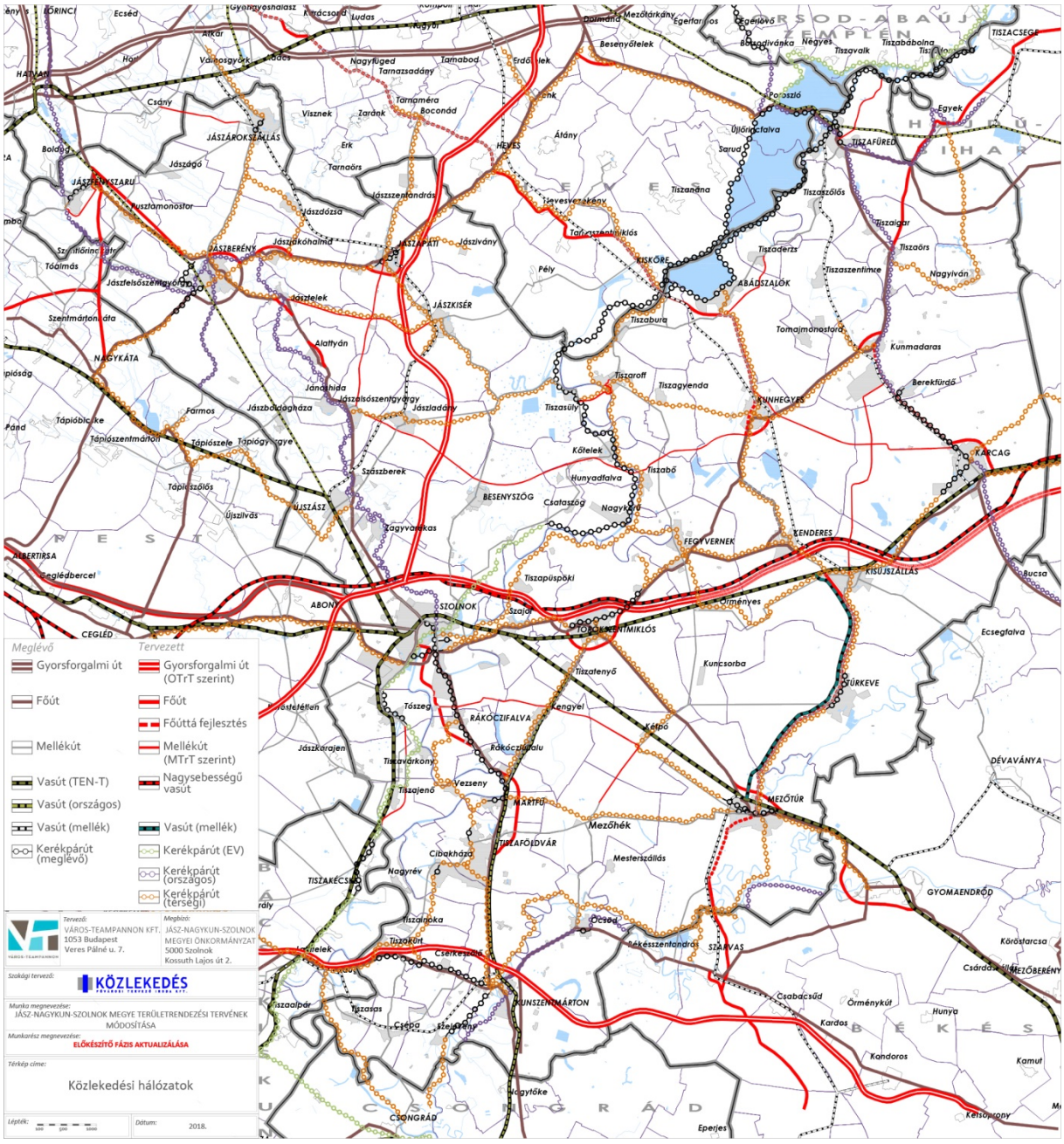
Az első programciklusban - 2011-2016 között ütemezett - felsorolt fejlesztések olyan mértékű késedelmet szenvedtek, hogy nagyrészt átcsúsztak a következő ciklusra, mely természetesen a következő ciklusokban előre jelzett beruházások további késedelmét is előrevetíti.

A közútfejlesztési prioritásokat értékelve látható, hogy a mindennapi üzemeltetés, kapacitásbővítés és a lakott területek elkerülése döntéshozói szempontból előrébb kerül a térszerkezetet tudatosan alakító, a területi munkamegosztás új helyszíneit létrehozó nyomvonalakhoz képest (Kecskemét–Szolnok). Ezáltal a megye térszerkezete (és annak hiányai is) jellemzően változatlanul megmarad, a meglévő problémák újratermelése, más helyszínre történő áthelyeződése várható.

Az alábbi táblázatban összefoglaljuk a jelenleg előkészítés / kivitelezés alatt álló, megyét érintő közútfejlesztési projekteket.

Közelmúltban befejezett beruházás				
Út jele és száma	**Úttípus**	**Műszaki tartalom**	**Hossz**	**Készültség/várható befejezés**
Kivitelezés alatt álló beruházás				
M4	gyorsforgalmi út	Albertirsa - Cegléd	14,4	Várható befejezés: 2019. szeptember
M44	autóút	Tiszakürt - Kunszentmárton	20,5	A kivitelezés mindhárom szakaszon 2018 januárjában kezdődött.
M44	autóút	Kunszentmárton - Csabacsűd	20,5	
M44	autóút	Csabacsűd - Kondoros	20,4	
A beruházás kivitelezői tendereztetése lezárult				
Út jele és száma	**Úttípus**	**Műszaki tartalom**	**Hossz**	**Elkészült**
M4	gyorsforgalmi út	Cegléd - Abony	17	A közbeszerzési eljárás 2018 januárjában zárult. *Várható befejezés: 2022. december*
Előkészítés alatt álló beruházás				
Út jele és száma	**Úttípus**	**Műszaki tartalom**	**Hossz**	**Elkészült**
M4	gyorsforgalmi út	Abony - Szolnok	26,6	A közbeszerzési eljárás elindult. *Várható befejezés: 2022. december*
M8	gyorsforgalmi út	Kecskemét - Nagykőrös	17	Megvalósíthatósági tanulmánnyal rendelkezik.

9. táblázat. A gyorsforgalmi- és a főúthálózat hosszú távú fejlesztési programja a megyében (forrás: https://nif.hu/projektek/reszletes-kereses/, http://magyarepitok.hu/)

73. ábra: A megye közlekedési hálózatának koncepciója (forrás: JNSZ MTrT)

VASÚTI KÖZLEKEDÉS

A megye közlekedésföldrajzi helyzete a vasúti infrastruktúraellátottság tekintetében kiemelkedően jó, Budapesttel két nemzetközi jelentőségű vasútvonal köti össze. Az ország egyik legnagyobb pályaudvara Szolnokon van, kiválóan alkalmas, mind személy, mind teherszállítást tekintve, a kelet- nyugat irányú belföldi és külföldi összeköttetésre.

Jász-Nagykun-Szolnok megye vasúti hálózatának gerincét a IV. sz. páneurópai folyosóhoz tartozó Hegyeshalom-Győr-Budapest-Újszász-Szolnok-Szajol-Békéscsaba-Lőkösháza és a TEN (Trans- European Networks) hálózathoz tartozó Budapest-Szolnok-Debrecen-Nyíregyháza-Záhony fővonal képezi.

A megye 78 településéből 42 rendelkezik vasútállomással, illetve vasúti megállóhellyel. A városok közül csak Túrkevének nincs vasúti kapcsolata. A megyét 11 vasútvonal 503 km hosszan hálózza be, melyből kétvágányú vonal 181 km, a villamosított szakaszok hossza 243 km. A megyében 66 állomás ill. megállóhely található.

A felújításból kimaradt a 2007-ben még prioritást élvező Szolnok–Szajol vonalszakasz a szabványtól eltérő vágánytengely-távolságú és ezért „tű fokaként" működő vasúti Tisza-híddal együtt és Szolnok állomás rekonstrukciója sem indult meg. A tervek elkészültek a **Szolnoki vasútállomás** teljes felújítására, de megvalósulásuk pontos dátuma még kétséges.

A 100-as vasútvonal felújításai rövid távon nem érintik a megyei szakaszt: 2018-ban folytatódhat a rekonstrukció a **Püspökladány–Ebes** szakasszal és a kabai cukorgyári rendező részleges rekonstrukciójával. 2018-2019-ben valósulhat meg az **Ebes-Debrecen-Apafa** átépítése, a megyeszékhely állomásának átmenő és peronos vágányaival együtt. Apafán megszűnik majd a személyforgalom, az állomást az iparvágányok kiszolgálásának megfelelően építik át. Szajol–Apafa között kiépül az ETCS 2 is. Villamosítással együtt járó felújítás várható **Püspökladány–Biharkeresztes** között 2018-19-ben.

A viszonylag ritkán lakott megyében külön problémakör a vasúti mellékvonalak helyzete. Mellékvonalnak teherbírásuk és a rajtuk elérhető sebesség miatt minősülnek, járataik jellemzően csak az első fővonali átszállóállomásig közlekednek, átmenő- és teherforgalom nincsen rajtuk. Helyzetüket legfőképpen a teherforgalom megszűnése rendítette meg. A vonatok ezeken a vonalakon csak lassan közlekedhetnek. Kevés mellékvonalon engedélyezett a 80 km/h sebesség (de még a 60 is), ellenben több vonalon közlekednek 40 km/h-val vagy még kisebb sebességekkel. Sokszor rossz a pálya vonalvezetése, a vonal távol esik a település központjától, csak a település szélét érinti. A vasúti közlekedés helyzetét a rugalmasabb autóbusz-közlekedés és az egyéni gépjárműhasználat elterjedése is súlyosbította. Több esetben az országhatár változása (Mátra-Körösvidéki HÉV), vagy csatlakozó vasúti kapcsolatok megszűnése (Kisújszállás–Dévaványa) során jelentéktelenedtek el.

Néhány összehasonlító adat az érintett mellékvonalakról (a Szolnok – Karcag nemzetközi jelentőségű vonalszakasz mutatószáma 2.147 fő/km):

Kál-Kápolna – Kisújszállás vonal: 74 km	érintett népesség: 19.230 fő, azaz 259 fő/km
Tiszafüred – Karcag vonal: 44km	érintett népesség: 10.730 fő, azaz 243 fő/km

A megyét érintő mellékvonalak, melyen a közlekedést ún. regionális vasutak biztosítják:

- (Vámosgyörk –) Jászárokszállás – Jászapáti – Újszász – Szolnok
- (Kál-Kápolna –) Abádszalók – Kisújszállás
- Karcag-Tiszafüred
- (Debrecen-) Tiszafüred (-Füzesabony)
- Mezőtúr- Pusztabánréve- (-Orosháza-Mezőhegyes)
- Szolnok-Tiszajenő alsó (-Lakitelek-Kiskunfélegyháza)
- (Kecskemét-Lakitelek-) Tiszasas-Kunszentmárton

KERÉKPÁROS KÖZLEKEDÉS

A megyében folyamatosan épül és bővül a kerékpárút-hálózat. Bár a megye földrajzi adottságai a kerékpáros közlekedés tekintetében nagyon kedvezőek (töltések, egyenletes szintkülönbség), a kiépített kerékpárutak száma alacsony, a hiányos regionális és országos hálózat akadályozza ezen közlekedési mód jelentősebb térnyerését.

Jelenleg 120 km hosszan 23 települést érint kerékpárút. Ezek főleg a települések legforgalmasabb belterületi szakaszain találhatók, 35,4 km az árvízvédelmi töltésen haladva (Abádszalók és környéke) turisztikai célokat szolgál. A Tisza-tó és környéke a kerékpárturizmus szempontjából az egyik legkiemelkedőbb térség.

A régióban a belterületi kerékpárutakon túl jelentős szerepe van a települések közötti közlekedést szolgáló, és a turisztikai jelentőségű kerékpárutaknak is. Belterületen kialakított kerékpárúttal rendelkezik – többek között – Jászberény, Jászárokszállás, Jászapáti, Karcag, Abádszalók, Szolnok, Tószeg, Tiszaföldvár, Tiszafüred, Törökszentmiklós, Mezőtúr, Rákóczifalva, Martfű. Településeket

összekötő főbb külterületi kerékpárutak: Szolnok-Rákóczifalva, Törökszentmiklós-Surjány, Karcag-Berekfürdő.

Az ***országos kerékpárút törzshálózat*** elemei közül a megyét – az Országos Területrendezési Terv alapján - *a* ***3. sz. Kelet-magyarországi és a 4. sz. Tiszamente kerékpárút*** érinti. A ***Tiszamente kerékpárút része a 11-es jelű Euro-Velo útvonalnak***.

- **3. Kelet-magyarországi kerékpárút:**
  - ***3.A:*** Budapest – Fót – Mogyoród – Szada – Gödöllő – Zagyvaszántó – Gyöngyöspata – Gyöngyös – Markaz – Kisnána – Egerszalók – Eger – Mezőkövesd – Poroszló – Tiszafüred – Hortobágy – Nádudvar – Hajdúszoboszló – Debrecen – Nyírábrány – Nyírbátor – Csengersima – Tiszabecs
- **4. Tiszamente kerékpárút (11-es jelű Euro Velo®):**
  - ***4.A***: (Szlovákia) – Tornyosnémeti – Hidasnémeti – Gönc – Telkibánya – Bózsva – Pálháza – Füzérradvány – Mikóháza – Sátoraljaújhely – Sárospatak – Bodrogolaszi –Vámosújfalu – Olaszliszka – Szegilong– Szegi – Bodrogkisfalud – Bodrogkeresztúr – Tarcal – Tokaj – Tiszaladány – Tiszatardos – Tiszalök – Tiszadada – Tiszadob – Tiszaújváros – Tiszapalkonya – Tiszatarján – Tiszakeszi – Ároktő – Tiszadorogma – Tiszabábolna – Poroszló – Sarud – Kisköre – Tiszasüly – Kőtelek – Nagykörű – Szolnok – Tószeg – Tiszavárkony – Tiszajenő – Tiszakécske –Lakitelek – Tiszaalpár – Csongrád – Baks – Ópusztaszer –Sándorfalva – Szeged – Röszke – (Szerbia)–
  - **4.B:** (Szlovákia) – Hollóháza – Füzérkomlós – Bózsva
  - ***4.C***: Tiszaújváros – Tiszacsege – Tiszafüred – Abádszalók – Kisköre

42. Alföldi kerékpárút:

Tiszafüred–Karcag–Füzesgyarmat–Szeghalom–Vésztő–Doboz–Sarkad

43. Körösvölgyi kerékpárút:

((Románia)–Gyula–Békéscsaba–Békés–Mezõberény–Gyomaendrőd–Szarvas–Öcsöd–Szelevény–Csongrád–Kiskunfélegyháza–Bugacpusztaháza)

31. Zagyvamenti kerékpárút:

Zagyvaszántó–Hatvan–Jászberény–Szolnok

32. Jászok, kiskunok földje kerékpárút:

Jászberény–Cegléd–Nagykőrös–Kecskemét–Bugacpusztaháza

A hatályos megyei területrendezési terv a következő kerékpárutakat tartalmazza, mint a ***térségi kerékpárút-hálózat*** elemei:

- (Hatvan) – megyehatár –Jászfényszaru – Jászberény – Jásztelek– Jászkisér
- (Nagykáta) – megyehatár –Jászberény- Jászapáti – megyehatár –(Heves)
- 3203. sz. út – Jászdózsa – 31. sz. főút
- (Boconád) – megyehatár –Jászszentandrás – Jászapáti – Jászkisér– 3224. sz. út
- Jászalsószentgyörgy – Jászladány –Tiszaroff – Kunhegyes – Kunmadaras
- Abádszalók – Kunhegyes – Kenderes –Kisújszállás – Túrkeve – Mezőtúr –(Szarvas)
- Szolnok – Martfű – Tiszaföldvár -Kunszentmárton – Szelevény –megyehatár – (Csongrád)
- (Lakitelek) – megyehatár – Tiszakürt –Kunszentmárton – Öcsöd – (Szarvas) –Mezőtúr [Túlakörös] – megyehatár –(43.Körösvölgyi kerékpárút)
- Rákóczifalva – Vezseny – Martfű –Mezőtúr – megyehatár –(Gyomaendrőd)
- (Abony) – megyehatár – Szolnok –Szajol – Törökszentmiklós – Kenderes –Kisújszállás – Karcag – megyehatár –(Püspökladány)
- Törökszentmiklós – Kétpó – Mezőtúr
- (Kisköre) – megyehatár – Tiszaroff –Tiszabő - Tiszapüspöki – Szolnok

- Tiszaörs – Nagyiván –Tiszafüred [Kócsújfalu] – (Egyek)
- Kisújszállás – Örményes – Fegyvernek –Nagykörű
- Törökszentmiklós – Martfű – Cibakháza– Tiszakürt
- (Vámosgyörk) – megyehatár –Jászárokszállás – Jászberény
- (Tápiógyörgye) – megyehatár –Újszász – Zagyvarékas
- Tiszaug - megyehatár

A ***megye Közlekedésfejlesztési Koncepciójának rövidtávú stratégiai programja*** kerékpárút-fejlesztésre a következő elemeket határozza meg:

- Tisza-tavi körgyűrű *(hossza: 29,0 km)*
- Tiszaug-Öcsöd *(hossza:21,0 km, ebből 18 km a megye területére esik)*
- Berekfürdő-Karcag *(hossza: 9,6 km)*
- Szolnok-Karcag I. ütem *(hossza: 25,0 km)*
- Abony-Tiszajenő *(hossza: 23,7 km, ebből 5,4 km a megye teürletére esik)*
- Szolnok-Tószeg *(hossza: 3,3 km)*
- Szolnok-Tiszakürt I. ütem *(hossza: 13,5 km)*

A koncepció a ***középtávú stratégiai programban*** pedig a következő új elemek építését sorolja fel:

- Szolnok-Tiszakürt II. ütem *(hossza: 21,0 km)*
- Szolnok-Karcag II. ütem *(hossza: 25,0 km)*
- Jászberény-Szolnok *(hossza: 44,0 km)*
- Szolnok-Dobapuszta *(hossza: 17,5 km)*
- Kőtelek-Tiszasüly *(hossza: 9,0 km)*
- Tószeg-Vezseny *(hossza: 8,2 km)*

A kormány 2017. év végén döntött arról, hogy támogatja azon kerékpárutak megépítését, amelyek építési engedéllyel rendelkeznek, így kivitelezésük indítható. A döntésben foglalt szakaszok kiegészítik a meglévő kerékpáros létesítményeket, ezáltal a meglévőnél nagyobb forgalmat generálhatnak.

Jász-Nagykun-Szolnok megyében Tószeg-Szolnok között a Tisza-menti töltéskorona és a töltést keresztező rámpák stabilizálása kerül megvalósításra.

A **2004/2017 (XII.22.) kormányhatározat** támogatást biztosít engedélyezési szintű kerékpárút tervek elkészítésére, a tervek között Jász-Nagykun-Szolnok megyében a Zagyva menti kerékpárút szerepel.

2018 tavaszán kezdődik a Poroszló és Tiszafüred közötti kerékpárút kiépítése – 9,1 km hosszon -, ezzel körbekerékpározhatóvá válik a Tisza-tó. A projekt várható befejezése 2019 nyara.

VÍZI KÖZLEKEDÉS

Az elmúlt években a közép-tiszai hajózás szinte teljesen visszafejlődött és helyzete továbbra is bizonytalan. A szállítási igények minimálisak, a korábban kiépített infrastruktúra elhasználódott. A csekély mértékű személyszállítás is csak előzetes megrendelés esetén lehetséges. Jelenleg menetrendszerinti személyszállítás nincs a folyó érintett szakaszán, mindössze időszakos, ill. alkalmi, elsősorban az idegenforgalomhoz kapcsolódó közlekedés bonyolódik le a Tiszán. Emellett a nyári időszakban jelentős a sporthajózás is, aminek ugyan központi területe a Felső-Tisza-vidék, de kismértékben kiterjed a Közép-Tisza-vidékre is. A teherszállítás csak alkalmi jelleggel valósul meg a Tisza megyét érintő szakaszán.

Jelenleg csak parti kikötésre van lehetőség, országos közforgalmi kikötő ill. medencés kikötő nem működik a megyében.

A tárca kezdeményezte a Tisza nemzetközi vízi úttá minősítését, valamint megkezdődött a szegedi kikötő fejlesztése, melynek következtében kedvező folyamatok megindulása várható a tiszai hajózás területén is. **A környezetvédelmi tárca az esetleges negatív ökológiai hatások megelőzését szolgáló beruházások megvalósítását a hozzájárulás feltételéül szabta.**

Figyelembe veendő, hogy **a Tisza térség integrált fejlesztésének elsődleges célja a táji rendszer működőképességének komplex biztosítása** és az ökológiai kritériumoknak megfelelő fenntartható társadalmi, gazdasági fejlődés feltételeinek megteremtése. Közlekedési szempontból, a természetvédelmi szempontokat is figyelembe véve, az alábbi célok elérése szükséges:

A Tisza turisztikai és személyhajózási lehetőségeinek – környezeti szempontokat integráló – megteremtése a kapcsolódó infrastruktúra hátterével együtt (kikötőfejlesztés, hajóépítés felélesztése),

A Tisza-térség külső elérhetőségének javítása és a perifériális helyzetben lévő területeken a belső közlekedési kapcsolatok javítása a vasúthálózat, főúthálózat, alsórendű közúthálózat, kerékpárutak és a folyami átkelések bővítésével, fejlesztésével.

A **Hortobágy-Berettyón és a Kőrösökön a hajózás feltételei** a hajóút kotrása, illetve a kikötői infrastruktúra hiánya miatt nincsenek biztosítva. A személyforgalom számára a megye területén áthaladó Tisza-szakaszon **Tiszafüred, Szolnok, Martfű, Tiszakürt, valamint Tiszaug területén állnak rendelkezésre személyforgalmi kikötők:**

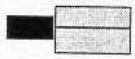
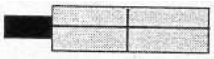
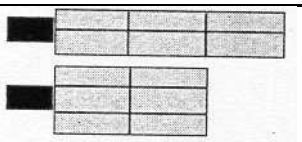
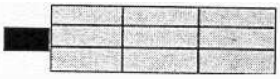
A **Tiszán jelenleg 4 helyen üzemel komp.** A Hármas-Körösön Mezőtúr város belterületén, önkormányzati tulajdonban működik komp.

TISZAI ÁTKELŐK		
Fkm	**Település**	**Teherbírás**
379,3	Tiszaroff -Tiszasüly	15 t
363,7	Nagykörű - Fegyvernek	20 t
302,2	Vezseny - Tiszaföldvár	20 t
289,0	Nagyrév- Tiszabög	személyátkelés
HÁRMAS-KÖRÖS ÁTKELŐK		
	Mezőtúr - Szarvas	20 t

10. táblázat: Kompátkelők adatai (forrás: www.tisza-to.hu, 2007)

A vízi út neve	A szakasz (fkm-fkm)	A vízi út osztálya
Tisza*	544-403 (Tokaj – Kisköre)	III
Tisza	403-254 (Kisköre – Csongrád)	II
Kettős- és Hármas-Körös*	23-0 és 91-0 (településekről nincs adat)	II
Hortobágy – Berettyó főcsatorna	7-0 (településekről nincs adat)	II

11. táblázat: Az OTrT a megyét érintő vízi utakat az alábbi osztályokba sorolja
*A *-gal jelölt szakaszok a megyét csak részben érintik*

A víziút osztálya	A víziúton közlekedtethető hajók, illetve tolt kötelékek ábrázolása	Magányos géphajó				Tolt kötelék			
		Hosszúság, m	Szélesség, m	Merülés, m	Hordképesség, tonna	Hosszúság, m	Szélesség, m	Merülés, m	Hordképesség, tonna
I		40	5	1,4	200	-	-	-	-
II		57	7,5	1,6	500	-	-	-	-
III		70	8,2	2	650-1 000	-	-	-	-
IV		85	9,5	2,5	1 000-1 500	85	9,5	2,5	1 500
V/A		95 110	11,4	2,5	1 500-3 000	110	11,4	2,5	1 600- 3 000
V/B		110	11,4	2,5	1 500-3 000	185	11,4	2,5	3 200- 6 000
VI/A		110	15	2,5	3 000-3 500	110	22,8	2,5	3 200- 6 000
VI/B		140	15	2,5	4 000-4 500	185	22,8	2,5	6 400- 12 000
VI/C		140	15	2,5	4 000-6 200	275 190	22,8 34,2	2,5	9 600- 18 000
VII		140	15	3,2	4 000-6 200	275	34,2	3,2	14 500- 27 000

12. táblázat: A hajózásra alkalmas természetes, illetve mesterséges felszíni víz osztályba sorolásához alapul szolgáló hajó, bárka, illetve tolt kötelék méretek

Az Országos Területrendezési Tervben a megye területén egy közforgalmú nemzetközi és országos jelentőségű kikötő (Szolnok) szerepel.

A nagy távlatban esetleg megvalósuló, a Duna és a Tisza vízi utak összekötését szolgáló csatorna Szolnok déli Tisza-szakaszán egy **új, medencés kikötő létesítését** tenné szükségessé, amely kikötő egyben egy logisztikai szolgáltató központ részévé is válhatna. Ezt a kikötőt az OTrT is felsorolja a közforgalmú nemzetközi és országos jelentőségű kikötőknél.

Néhány évvel ezelőtt **a Duna-Tisza csatorna terve** a közlekedési szerepe mellett, mint a Duna-Tisza közét érintő kedvezőtlen klímaváltozásra való válaszlépés egyik lehetősége került újra napirendre. Azonban 2010 után – ekkor egy megvalósíthatósági tanulmány készült - a csatorna megépítésének lehetősége nem merült fel.

LÉGI KÖZLEKEDÉS

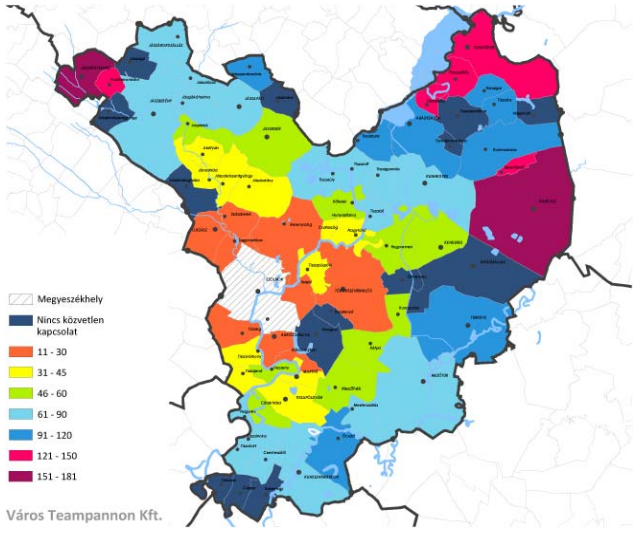
A megyében működő polgári repülőtér nincs, viszont a megye nyugati felétől 80 km-re van a Ferihegyi nemzetközi repülőtér. Jelenleg betonkifutóval rendelkező működő, katonai repülőtér Szolnokon, betonkifutóval rendelkező, nem működő katonai repülőtér Kunmadarason található. A szilárd burkolatú repülőtereken túl a megyében több, füves talajú reptér is rendelkezésre áll, melyeket elsősorban eseti belföldi repülések esetén használnak, valamint sportcélú repülésekhez.

Név	Forgalma	Tengerszint feletti magassága [m]	Mérete [mxm]	Felület
Kenderes	Nem nyilvános	84	600x200	fű
Kunmadaras	Nem üzemel	88	2500x70	beton
Szolnok (Opera)	Nem nyilvános	89	2000x70 2000x50	aszfalt, fű
Szolnok- Szandaszőlős	Nem nyilvános	85	1050x200	fű

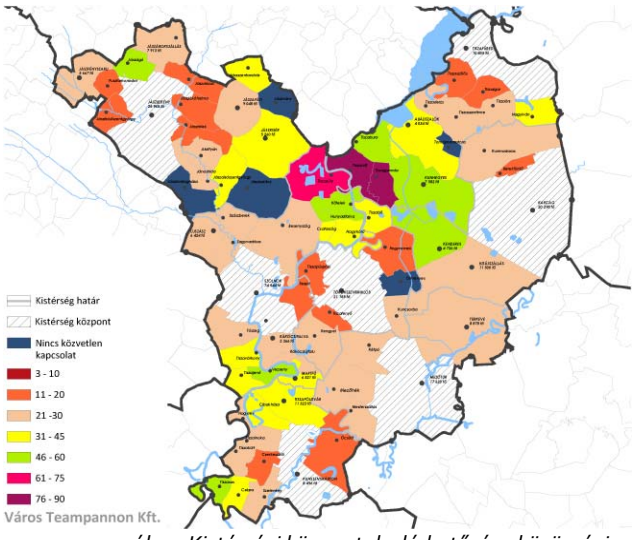
13. táblázat: Jász-Nagykun-Szolnok megye területén működő repülőterek fontosabb adatai (forrás:www.hungaryairport.hu, http://repuloterek.misi.eu/repuloterek)

Az OTrT a kunmadarasi repülőteret a kereskedelmi (nemzetközi) repülőtérré fejleszthető repülőterek közé, a szolnokit pedig a közös felhasználású katonai és polgári repülőterek közé sorolja. Hasonlóan az OTrT-hez a megye Közlekedésfejlesztési koncepciója is polgári szempontból a szolnoki, míg a légi áruszállítás, logisztika szempontjából a kunmadarasi repülőteret emeli ki, mindkét esetben megyehatáron átívelő szerepkörrel. Mindkét repülőtérre hasznosítási koncepció készült.

4.3.3. EGYÉNI ÉS KÖZÖSSÉGI KÖZLEKEDÉSI MEGKÖZELÍTHETŐSÉG

74. ábra: A megyeszékhely elérhetősége közösségi közlekedéssel – percben

75. ábra: Kistérségi központok elérhetősége közösségi közlekedéssel – percben

A megye összes települése egyéni közlekedéssel, szilárd burkolatú úton megközelíthető. Az úthálózat kialakítása folytán a megyeszékhely közvetlen vonalvezetésű útvonalakon érhető el.

A vasúthálózat kialakítása a közvetlen kapcsolatok szempontjából kedvezőtlen, ez érezteti is hatását az autóbusz-hálózat területi lefedettségében és igénybevételi adataiban. A vasúthálózat gerincvonalai, a Szolnok-Jászberény-Hatvan, a (Budapest)-Szolnok-Debrecen és a (Budapest)-Szolnok-Békéscsaba vonalak, az ezeken megvalósuló vegyes személy-, gyors- és IC-vonatforgalom a vasútvonalak vonzáskörzetében kielégítő eljutási időket és sűrűséget nyújtanak. A mellékvonalak közül a Szajol-Szentes vonalon ütemes menetrend szerint napi 13 vonatpár közlekedik, 1 óra 20 perces menetidővel, 64 km-es hosszon, megfelelő eljutási alternatívákat kínálva. A Szolnok-Kecskemét vonalon (67 km) a napi vonatpárok száma 6, egységesen három órás ütemben közlekednek, 1 óra 40 perces menetidővel, ez a rossz megjegyezhetőség és a nagy vonatmentes időintervallum miatt nem nevezhető utasbarátnak. Ugyanez igaz a Vámosgyörk-Újszász-Szolnok vonalra is (1 óra 40 perc, 78 km, 4 vonatpár/nap), ezen a vonalon néhány vonat esetében még az ütemesség is sérül, ami jelentősen lerontja a színvonalat.

Ennél jelentősen rosszabb a Kál-Kápolna-Kisújszállás és a Tiszafüred-Karcag vasútvonal helyzete. Előbbin a két végpont között 1 óra 40

perces menetidővel napi öt pár vonat, utóbbin egy órás menetidővel napi két pár vonat közlekedik (ráadásul rossz időfekvésben), így ez a két vasútvonal tulajdonképpen nem tartozik a közösségi közlekedés témakörébe. Mindkét vasútvonal két fővonal közötti kapcsolatot valósít meg, anélkül, hogy központi helyet érintene. Érintik még a megyét a Lakitelek-Kunszentmárton (napi 3 pár vonat, 50 perces menetidő) és a Mezőtúr-Orosháza (8 pár vonat, 1 óra 20 perc) vonalak is, periférikus fekvésük miatt ezek a vonalak a „kötelező minimum" jegyében éppen csak, hogy területfeltáró jelleggel bírnak. Ettől függetlenül utóbbi vonal kínálatinak mondható, kétórás ütemes menetrenddel rendelkezik.

A vasútállomások és megállóhelyek helyzete gyakran periférikus, egyes esetekben elérhetetlenül messze helyezkedik el a lakott területektől (Tiszavárkony, Berekfürdő, Abádszalók, Zagyvarékas), ezeken a helyeken a vasúti kapcsolat megléte ellenére szinte kizárólagos az autóbuszok szerepe. Az említett települések esetében: Tiszavárkony-Szolnok útvonalon napi 31 pár közvetlen buszjárat közlekedik Szolnokra 20-35 perces menetidővel, Berekfürdő-Karcag között napi 28 pár buszjárat közlekedik, átlagosan 20 perces menetidővel, Abádszalók és Szolnok között napi 7 pár közvetlen buszjárat közlekedik 2 órás menetidővel, Zagyvarékas és Szolnok között napi 33 pár buszjárat, átlagosan 20 perces menetidővel biztosítja a kapcsolatot.

Az autóbusz-hálózat kiterjedtségét és dominanciáját jól jellemzi, hogy a „példaszerűen" periférikus és kapcsolathiányos Tiszaroff autóbusz-összeköttetéseit napi 6 pár közvetlen szolnoki, 8 pár közvetlen kunhegyesi és 3 pár közvetlen kenderesi járatpár biztosítja.

4.4. ENERGETIKAI HÁLÓZATOK

4.4.1. ENERGETIKAI HÁLÓZATOK ELEMEI

Területrendezési szinten a következő energetikai hálózatoknak kell területet biztosítani:

Országos jelentőségű elemek:

- 750 kV-os , 400 kV-os, 220 kV-os átviteli hálózat távvezeték eleme
- Földgáz-, kőolaj-, termékvezeték
- egyéb országos erőmű

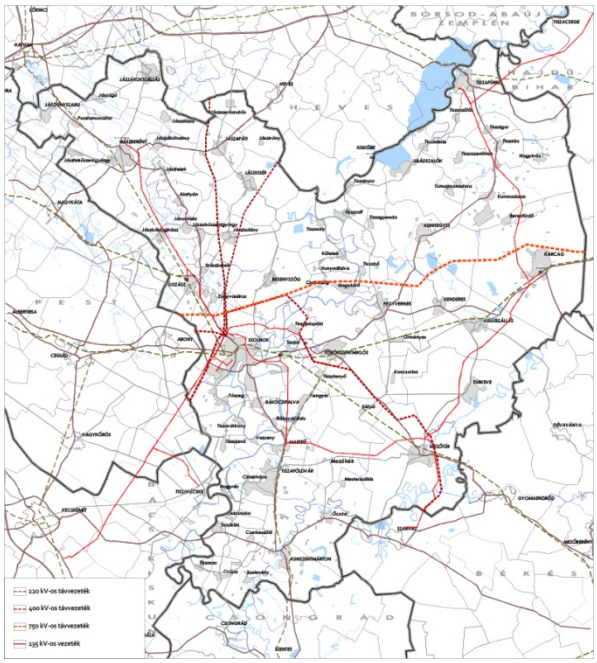
Térségi jelentőségű elemek:

- térségi ellátást biztosító 132 kV-os elosztó hálózati távvezeték
- földgázelosztó vezeték
- kiserőmű

A kategorizálásban az OTrT módosítást követően kisebb finomítás történt, a szénhidrogén szállító vezetékeket megkülönböztették, a 132 kV-os vezetékeket egy kategóriába olvasztották, illetve egyes földgázszállító vezetékek országos kategóriába kerültek. 50 MW-nál nagyobb erőművek továbbra sem tervezettek a megyében.

A hatályos megyei területrendezési terv két kiserőművet tervezett be. Korábban a szászbereki iparterületen terveztek biomassza erőművet, melynek építése 2008-ban megkezdődött, de 2009-ben teljesen leállt. A félig kész építmények jelenleg is a szántóterület közepén, elhagyatva állnak. A kiserőművi összevont engedéllyel rendelkező, 28 MW-os teljesítményre tervezett szolnoki biomassza erőmű építése ugyanakkor nem is kezdődött meg.

A törökszentmiklósi és mezőtúri szélerőművek jelenleg is működnek, teljesítményük nem éri el az 5 MW-ot.

76. ábra: Villamosenergia hálózat

77. ábra: Földgáz-, kőolajszállító vezeték, termékvezeték

4.4.2. ENERGIAELLÁTÁS

Az energiaellátás több energiaforrás igénybevételével történhet: hagyományos a fosszilis tüzelőanyagok, tűzifa, elektromos energia, a földgáz használata. A 2000-es években megindult megújuló energia felhasználás arányának növekedése továbbra is töretlen, bár az uniós átlagtól jelentősen elmaradunk (lásd később). Az energiaforrások felhasználása nagyobbrészt hőigényeket elégít ki, kisebb részben villamos-energiatermelés és a közlekedés motorja. A hőigények ¾-ét fűtésre és használati meleg víz előállításra használják. Hazánkban mind a távhő szolgáltatás, mind az egyedi fűtési módok terén ***a földgáz felhasználása jelentős*** *a* könnyű kezelhetősége és „tisztasága" miatt. Magyarország primer energiaszerkezetében 2015-ben is 43,8%-os aránnyal jelenik meg, de ez 2005 óta állandónak tekinthető.[7]

Az utóbbi másfél évtizedben a vezetékes gázfogyasztásban a 2000-es évek közepén volt a csúcspont, majd folyamatossá vált a csökkenés, mely regionálisan és országosan is hasonló tendenciával történt. 2016-ra Jász-Nagykun-Szolnok megyében a vezetékes gázfogyasztás a 2005-ös érték kevesebb, mint 2/3-ára esett vissza, mely hasonló az országos adatokhoz. Ennek hátterében először a 2010-es években az energiaárak elszabadulása, később az egyre inkább tudatosabb, hatékonyabb energiafelhasználás, az épületek energetikai fejlesztése áll, de az utóbbi években a megújuló energiaforrások használata is egyre inkább éreztetheti a hatását.

	2000	**2005**	**2010**	**2016**
Jász-Nagykun-Szolnok megye	**109,3**	**126,2**	**90,4**	**78,4**
Észak-Alföldi Régió	109,4	125,9	85,1	74,2
Ország	102,3	121,4	89,0	79,4

14. táblázat: Egy háztartási fogyasztóra jutó átlagos vezetékes gáz felhasználás havi átlaga 2000-2016 között, m^3 (forrás: KSH)

Jóval kisebb mértékű, de hasonló a tendencia a lakossági villamos-energiafelhasználásban, mely szintén az energiahatékonyság növekedésére vezethető vissza az energiatakarékos fénytestek elterjedésével. A csökkenés persze nem annyira látványos, mint a gázfogyasztásnál, hiszen a nyári meleg elleni védekezés hatékony eszköze (légkondicionáló) is terjedőben volt/van.

[7] Forrás: Energy Policies of IEA Countries, 2000 Review, OECD/IEA. Paris, 2000.

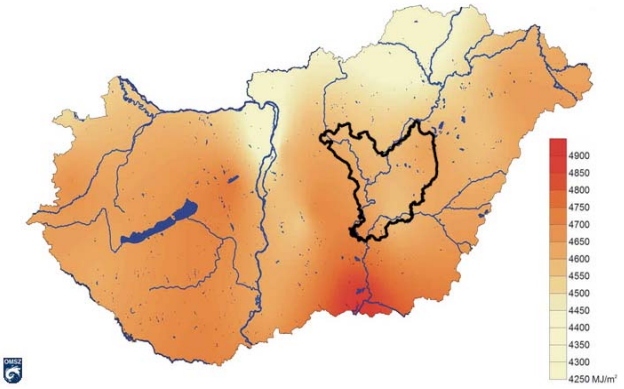
	2000	2005	2010	2016
Jász-Nagykun-Szolnok megye	**157,3**	**173,5**	**173,5**	**165,8**
Észak-Alföldi Régió	164,6	183,4	184,0	178,1
Ország	172,5	189,4	181,0	176,6

15. táblázat: Egy háztartási fogyasztóra jutó villamosenergia-felhasználás havi átlaga 2000-2016 között, kWh (forrás: KSH)

Továbbra is megállapítható, hogy megye jól ellátott földgázhálózattal, viszont Tiszabőt az elmúlt években sem kapcsolták a földgázelosztó rendszerre. Már 2010-ben a lakások közel 80%-a volt bekapcsolva a szolgáltatásba, mely nem növekedett az utóbbi években.

A meleg vízzel - távfűtéssel ellátott lakások aránya Magyarországon gyakorlatilag a rendszerváltozás óta változatlan, annak ellenére, hogy Európa számos országában fejlődik, mint ***a klímavédelmi célok egyik eszköze***. Finnországban például a lakosság 50%-a távfűtéses lakásban él, míg Magyarországon ez az arány 15%. A távfűtés népszerűtlensége annak magas költségével, és a lakótelepek problémáival függ össze (szabályozhatatlanság, elavult fűtési rendszerek, szigetelési hiányosságok stb.). A megyében közel 9000 lakás van bekapcsolva a használati meleg víz és távhő-szolgáltatásba, mely 2010 óta gyakorlatilag változatlan. Időközben 2012-ben Szolnok mellett Cserkeszőlőn is beindult a távfűtés szolgáltatás a geotermikus energiára alapozva. A beruházás Európai Uniós forrásból a KEOP keretében valósult meg, melynek keretén belül 1700 méternyi távvezetékpárt fektettek le. A közműszolgáltató a Cserkeszőlő Fürdő és Gyógyászati Központ, az elérhető üzletszabályzat szerint többek között a fürdőt, a termál lakóparkot és két társasházat lát el hőenergiával.

4.4.3. MEGÚJULÓ ENERGIÁK

78. ábra: A globálsugárzás (MJ/m²) átlagos évi összege Magyarországon (forrás: www.met.hu)

A megújuló energia alatt a nap, a szél, a földhő, a biomassza és a víz mozgási energiáját értjük. Az Európai Unió gazdasági stratégiájának részeként 2020-ra az energiafogyasztásban a megújuló energiaforrások 20%-os részarányát tűzte ki célul. ***Magyarország 2010-től 2020-ig érvényes Megújuló Energia Hasznosítási Cselekvési Terve (Nemzeti Cselekvési Terv: NCsT) szerint az ország bruttó energiafogyasztásának 14,65 %-t megújuló energiából vállalja előállítani.*** A „zöld-energia" ágazatot egyben a gazdasági fejlődés egyik kitörési irányának is tekinti a kormányzat (új munkahelyek). Felhasználási módjukat tekintve a megújuló energiák részarányát 2010-től 2020-ig a fűtés-hűtés terén 9 %-ról 18,9 %-ra, a villamos-energiában 6,7-ről 10,9 %-ra, a közlekedésben pedig 4,6-ról 10,0 %-ra kell emelni.

Az Európai Unióban átlagban az összes energiafelhasználás 16%-át tette ki a megújuló energia, Magyarországon ez 9,5% volt 2014-ben. Hazánkban a villamos-energiafogyasztás 7,3%-át fedezzük megújuló energiából, melynek nagyobb része biomasszából (54%) és szélenergiából (21%) származott. A napenergia hasznosítás részaránya 2014-ben még csak 2% volt, azonban várhatóan erőteljesen növekedni fog a támogatásoknak köszönhetően.

A megye területén általában 2000 óránál is több a napsütéses órák száma, ezért kiváló lehetőség adódik a ***napenergia*** hasznosítására. A hő közvetlen hasznosítása eddig is jellemző volt a mezőgazdaságban hagyományosan a fóliasátor és az üvegház üzemeltetésével. A nap hőenergiája közvetetten a többnyire tetőre szerelt napkollektorok alkalmazásával történhet. Legeredményesebben a távhőszolgáltatási rendszerek, vagy autonóm rendszerek kiegészítésére szolgálhat ez az energiafajta a legnagyobb besugárzási időszakban (melegvíz-előállítás, medence-fűtés), de ***komplex módon, a többi megújuló energiafajtával***

összehangoltan alkalmazva egész évben eredményesen kihasználható. A nap energiája villamos energia termelésére is használható napelemek, naperőművek telepítésével. A napelemek telepítése, az energia akkumulátorok segítségével jól tárolható, ugyanakkor elterjedését a magas ár gátolja. A napkollektorokhoz hasonlóan autonóm rendszerként épületek egyedi energiaellátását is biztosíthatja, így megoldást jelenthet az elektromos-energiával ellátatlan területeken. Nagyobb kapacitású naperőművek közvetlenül a hálózatba is betáplálhatnak. Kisebb naperőműveket csak elvétve, s csak helyi léptékben – épületeken – helyeznek el, nagyobb léptékű fejlesztések jelenleg nem ismertek.

Földtani okok következtében hazánkban (elsősorban az Észak- és Dél-Alföldön) kiválóak a geotermikus adottságok. Magyarországon a geotermikus potenciál legalább 60 PJ/év lehet. Termálvizet energetikai célra (üvegház, fóliasátor vagy közintézmény fűtésére), fürdők táplálására, állattartó telepek vízellátására, ipari célra egyaránt használnak, de bizonyos körzetekben nélkülözhetetlen szerepe van az ivóvízellátásban is.

Az EU Víz Keretirányelv, illetve az ennek megfelelő magyar szabályozás a felszín alatti vizek jó mennyiségi állapotának követelményeként írja elő, hogy a felszín alatti vízkivételek hatására a felszín alatti víztől közvetlenül függő szárazföldi ökoszisztémák nem károsodhatnak, nem következhet be az áramlási viszonyokban, a vízmozgás irányában olyan változás, amely jelentős és tartós vízminőség romlást okoz, valamint nem következhet be jelentős mértékben vízkivételhez kapcsolódó tartós süllyedés. A megye jelentős részét érintő porózus termál víztest a pt.2.1 Dél-Alföldi és pt.2.2 Észak-Alföldi, mennyiségi állapota gyenge. Ennek oka a kimutatott vízszintsüllyedés. Ezért a kizárólag energetikai célú vízhasznosítás esetén visszatáplálási kötelezettség áll fenn. Ez alól kizárólag termálvíz hasznosítás esete jelent kivételt, az üzemeltetőnek gondoskodnia kell az ártalommentes vízelvezetésről.

A geotermikus energia fűtési felhasználását a Cselekvési Terv 2020-ra a meglévő magas bázisról indulva is háromszorosára kívánja növelni, amelynek egyik eleme továbbra is a ***gyógyturisztikai lehetőségekkel (wellness) kombinált fürdő-rekonstrukciós és -fejlesztési program.*** Várhatóan megjelenik a ***villamosenergia-termelésre történő hasznosítás*** is.

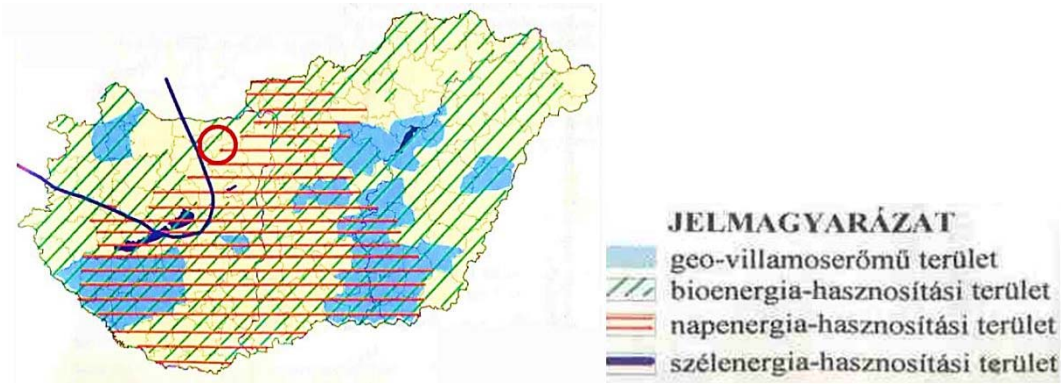
A ***szélenergia*** ipari méretű hasznosítása a 2000-es években az energiapolitika részévé vált: 2005 és 2010 között rohamosan növekedett a megtermelt szélenergia mennyisége (36 TJ-ról közel 2000 TJ-ra), elsősorban a Kisalföldön telepített szélturbinák hatására. Ezt követően a szélerőművek telepítése megállt a szigorú szabályozások következtében: az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/2012. (XII. 20). Kormányrendelet 10. § (4) bekezdése alapján beépítésre szánt területen, beépítésre szánt terület határától számított 12.000 méteren belül nem lehet elhelyezni szélerőművet, szélerőműparkot.

Kis léptékben (max. 0,5 MW teljesítmény) elhelyezhetők, megfontolandó szélmotorok, szélgenerátorok telepítése, mely jelentősen segítené az ellátatlan lakóépületek, lakóközösségek villamos energiával történő ellátását. Önmagában alkalmazva kevésbé megbízható az időjárási viszonyok változékonysága miatt, ezért napelemmel kiegészítve lehet fokozni a kisebb ellátórendszerek ellátásbiztonságát. Jelenleg Törökszentmiklóson és Mezőtúron működik szélerőmű.

A biomassza, mint megújuló energia felhasználása teszi ki az összes megújuló energiaforrás közel 2/3-át Magyarországon. A növényi termésből, növényi, állati hulladékokból, melléktermékekből, erdőgazdasági hulladékokból, energiaültetvényekből előállítható energiahordozó a biomassza, amely közvetlen elégetésével fűtési és használati meleg víz energiaigények elégíthetők ki, biogázzá alakítva hő- és villamosenergia-termelésre egyaránt alkalmas, bioetanollá alakítva üzemanyagként hasznosítható.

Biomasszát és biogázt szinte az egész ország területén, így Jász-Nagykun-Szolnok megyében is elő lehet állítani. Bár megújuló energiáról van szó, ugyanakkor megítélése kissé vitatott. Ennek oka, hogy ugyan a biomassza „megtermelése" során elnyelt, valamint az elégetés során felszabaduló szén-dioxid mennyisége közel azonos, viszont a két helyszín egymástól távol esik: a környezetterhelő kibocsátás a beépített területen történik, illetve ehhez hozzáadódik a szállításhoz kapcsolódó szennyező anyag kibocsátás is. Biogázüzem jelenlegi információink szerint Jászapátiban (Jászapáti 2000 Mezőgazdasági Zrt) és Tiszaszentimrén (Biogáz Unió Zrt) működik. Korábban két biomassza erőmű telepítését tervezték el (Szászberek, Szolnok), de a fejlesztések megálltak.

A vízenergia használata hazánkban nem jellemző a domborzati adottságok miatt, legfőképp egy sík területen nem lehet erre alapozni. A térséget tekintve ebben kivétel a Tisza és a Tisza-tó (Kiskörei víztározó), melyen egy 28 MW teljesítményű erőművet létesítettek. Az áramtermelés másodlagos cél, az erőmű fő feladata a Tisza-tó vízszintjének megfelelő szabályozása az üzemrendnek megfelelően. Maga az erőmű Heves megyében található.

79. ábra Megújuló energiaforrások hasznosítására javasolt területek (forrás: Pylon Kft.)

5. TÁRSADALOM

5.1. DEMOGRÁFIAI FOLYAMATOK

Jász-Nagykun-Szolnok megyére az országos átlagnál alacsonyabb népsűrűség jellemző. Az országban 2017-ban egy km2-re 105 fő jutott, míg a megyében 67 fő.

Az elmúlt évtizedek alatt a lakónépesség az országos átlagnál is nagyobb mértékben és folyamatosan csökkent. **A népességcsökkenés összege az utóbbi öt évben több mint 16 ezer fő.**

2016. elején 376.334-en, egy évvel később már közel 3 ezerrel kevesebben, 373.631-en éltek a megyében.

A népességcsökkenés a természetes fogyás és a vándorlási veszteség együttes következménye. Kevesebben születnek, mint ahányan elhalálozna, és kevesebben költöznek a megyébe, mint ahányan elköltöznek innen. Mindennek hatására nemcsak fogy a népesség, de a körösszetétele is kedvezőtlenül alakul. A népesség korösszetételének alakulására az **elöregedés** jellemző. Az elöregedés, vagyis az idősek arányának növekedése a teljes népességen belül, egyrészt az alacsony születésszámmal, másrészt az egyre növekvő várható élettartammal függ össze. Az országon belüli területi különbségeket tovább fokozza a fiatalabb, aktív korosztályba tartozók nagyobb mobilitása, a fejlettebb központi és dunántúli régiók irányába történő elvándorlása. Országon belül ebből a régióból a legmagasabb a lakosság **belföldi elvándorlása**. A megyében az ezer lakosra jutó vándorlási különbözet -3,6 fő 2015-ben, ami jobb a teljes régió -4,6-os átlagánál. A gyermek és aktívkorúak száma öt év alatt 5-5%-kal csökkent, míg a 65 év felettieké 4%-kal nőtt a megyében. Száz 0-14 évesre 2015-ben 177 60 éven felüli jutott, ami megegyezik az országos átlaggal, de jóval magasabb az Észak-alföldi régiót jellemző 150-es átlagánál.

Lakónépesség		2012	2013	2014	2015	2016
0-14 éves	fő	57 766	56 652	55 961	55 504	54 904
	részarány	*14,8%*	*14,7%*	*14,6%*	*14,6%*	*14,6%*
15-64 éves	fő	263 827	261 062	257 848	253 945	250 010
	részarány	*67,6%*	*67,5%*	*67,2%*	*66,8%*	*66,4%*
65 éves és az felett	fő	68 433	68 940	69 680	70 448	71 420
	részarány	*17,8%*	*17,8%*	*18,2%*	*18,5%*	*19,0%*
Összesen	fő	390 026	386 654	383 489	379 897	376 334

16. táblázat: Jász-Nagykun-Szolnok megye lakónépessége életkor szerint 2012-2016 (forrás: KSH; Jász-Nagykun-Szolnok Megye Gazdasági és Foglalkoztatás fejlesztési Stratégiája, 2017.)

A megye lakosságának területi eloszlása nem egyenletes, megoszlása és a népsűrűség mértéke összefüggésben van a helyi gazdaság fejlettségével, a munkalehetőségek számával. A lakosság 31%-a a Szolnoki járásban él. A Szolnoki, Jászberényi és a Törökszentmiklósi járásoknak magasabb a népsűrűsége, az itt található (ipari) nagyvállalatoknak és a megyeszékhelyen koncentrálódó közigazgatásnak, a fejlett közszolgáltatásoknak is köszönhetően.

Terület	Lakónépesség száma az év végén	Természetes fogyás (fő)	Vándorlási különbözet (fő)	Nyilvántartott álláskeresők száma összesen (fő)
Jász-Nagykun-Szolnok megye	373 631	-2 404	- 1 076	15 608
Jászapáti járás	31 612	-141	-121	1451
Jászberényi járás	49 878	-276	39	1158
Karcagi járás	41 618	-156	-298	2035
Kunhegyesi járás	20 074	-20	-105	1932
Kunszentmártoni járás	34 353	-216	-76	1874
Mezőtúri járás	26 444	-159	-176	847
Szolnoki járás	115 717	-519	-25	4258
Tiszafüredi járás	18 911	-128	-121	686
Törökszentmiklósi járás	35 024	-199	-193	1367

17. táblázat: Járások népességi adatai és az álláskeresők száma, 2016. (forrás: KSH, Tájékoztatási adatbázis, területi statisztika)

5.2. A LAKOSSÁG KÉPZETTSÉGE

A 2016. évi mikrocenzus adatai arról tanúskodnak, hogy Jász-Nagykun-Szolnok megye lakosságának iskolai végzettsége jelentős mértékben elmarad az országos átlagtól, ezen a téren nem történt számot tevő javulás (felzárkózás) a korábbi népszámlálási adatokhoz képest. Az elmaradás nem új keletű.

Legnagyobb elmaradás a diplomások arányában mutatkozik. A 25 évesnél idősebbek közül országos szinten minden negyedik-ötödik lakos felsőfokú végzettséggel rendelkezik. Jász-Nagykun-Szolnok megyében ez az arány jóval kisebb, kb. minden hatodik-hetedik megyei lakosnak van diplomája. Legmagasabb a diplomások aránya a régión belül Hajdú-Bihar megyében, Szabolcs-Szatmár megyében viszont az alacsony végzettségűek (legfeljebb általános iskola) aránya túlságosan magas.

Megyén belül a Szolnoki járás lakosainak iskolázottsága a legmagasabb, amitől alig marad el a Jászberényi és a Karcagi járásé. A megye többi járásában az előbbieknél lényegesen alacsonyabb az érettségizettek és a diplomások aránya.

Területi egység	Legfeljebb ált. isk. végzettségűek aránya a 15-X éves népességben, %	Szakmunkás, szakiskolai végzettségűek aránya a 15-X éves népességben, %	Érettségizettek aránya a 18-X éves népességben, %	Diplomások aránya a 25-X éves népességben, %
Ország összesen	26,5	20,9	33,4	22,8
Hajdú-Bihar megye	29,5	22,3	31,1	20,6
Jász-Nagykun-Szolnok megye	**33,6**	**24,4**	**29,5**	**15,3**
Szabolcs-Szatmár-Bereg megye	36,2	22,3	29,3	15,2

18. táblázat: Iskolai végzettség – területi összehasonlítás (forrás: KSH, mikrocenzus 2016)

5.3. SZAKKÉPZETT MUNKAERŐ

Jász-Nagykun-Szolnok megyében folyamatos fejlődés jellemzi az oktatás és a szakképzés területét. A szakképző iskolák képzési profiljában a legnagyobb részarányt a műszaki szakterület képviseli, de a humán, a gazdasági-szolgáltatási és az agrárszakterületek is jelentősek.

A megye több felsőfokú oktatási intézménnyel rendelkezik, melyek a következők:

- Szolnoki Főiskola (Szolnok),
- Szolnoki Főiskola Műszaki és Mezőgazdasági Fakultás (Mezőtúr),
- Szent István Egyetem Alkalmazott Bölcsészeti Kara (Jászberény).

2008-ban a tiszaligeti Campus épületegyüttesének átadása nagy lendületet adott a Szolnoki Főiskola fejlődésének. Az intézményben kereskedelmi, vendéglátóipari és külgazdasági szakemberek ezreit képezték/képzik magas szinten. A főiskola szoros kapcsolatot tart fenn a régió munkáltatóival és a gyakorlatközpontú képzések eredményeként korszerű és praktikus tudással rendelkező munkaerőt biztosít a piac számára.

5.4. GAZDASÁGI AKTIVITÁS – JÖVEDELMI VISZONYOK

Jász-Nagykun-Szolnok Megye 2017-ben készített Gazdasági és Foglalkoztatás Fejlesztési Stratégiája a KSH adatai alapján megállapítja, hogy a megyében a munkaképes korú népesség (15-74 éves) 61%-a az aktív[8] népesség körébe tartozik. A munkaerő-piaci részvétel aránya időszakos visszaesésekkel, de folyamatos emelkedést mutat. A gazdaságban elindult pozitív folyamatok ellenére azonban még mindig számottevő azoknak a száma, akik a munkaerőpiacról átmenetileg vagy tartósan kiszorultak.

A foglalkoztatottak száma 2016-ra elérte a 162.800 főt, amely öt év alatt 16%-kal, azaz 21.400 fővel emelkedett. A foglalkoztatási ráta 57,3%, amely még jelentősen elmarad az Európai Unió és Magyarország célkitűzésétől. A munkanélküliségi arány öt év alatt, 2016-ra, több mint felére, 6,1%-ra csökkent. 2017 végére a munkanélküliségi ráta tovább csökkent 5,5%-ra, országosan pedig 3,8% volt.

A Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer (TeIR) legutolsó adata szerint az adófizetők aránya száz állandó lakosra vetítve valamelyest magasabb, mint az országos átlag, 2014-ben közel 47%. Az egy lakosra jutó összes nettó jövedelem azonban elmarad az országos szinttől: 2014-ben a megyében 686 ezer Ft, országosan 782 ezer Ft.

6. GAZDASÁGI ADOTTSÁGOK VIZSGÁLATA

Jász-Nagykun-Szolnok megyében az egy főre jutó bruttó hazai termék 2016-ban 2 355 ezer Ft volt. Ez az országos átlagnak alig kétharmada. A megyék egy főre jutó GDP alapján felállított sorrendjében évek óta jellemzően a 15. helyet (+/-1) foglalja el a megye.

A GDP ágazati megoszlása alapján a mezőgazdaság, vad-, erdő- halgazdálkodás aránya 7,6%, amely a 2011-es évtől folyamatos növekedést mutat a szektorban tevékenykedő vállalkozások számának növekedésével párhuzamosan. Az ipar, építőipar aránya 41%, a tercier és kvaterner szektor aránya valamivel több, mint 51% a megyében.

A Megyei Területfejlesztési Ügynökség befektetés-ösztönző weblapja szerint az Alföld szívében elhelyezkedő Jász-Nagykun-Szolnok megye ideális befektetői helyszín[9], hiszen **kiváló termőföldi adottságokkal rendelkezik**. A mezőgazdasági termelésnek különösen kedvez a napsütéses órák magas száma,

[8] Gazdaságilag aktívak: a foglalkoztatottak és a munkanélküliek együtt

[9] A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei területfejlesztési Ügynökség weboldala, a JNSZ INVEST befektetés-ösztönzés céljára került létrehozásra. Naprakész információkkal segíti a megye gazdasági fejlődését, befektetési lehetőségekről, aktuális projektekről ad részletes tájékoztatást.

adottságainak köszönhetően **a megye az egyik legjelentősebb agrártermelő az országban**. A síkság jó minőségű talaja alkalmas a bioenergia létrehozásához szükséges alapanyagok megtermelésére, a területen a napban, a szélben és a termálvízben rejlő erő is kiválóan használható alternatív energiaforrásként.

A kiemelkedő mezőgazdasági adottságok mellett (ellenére) a megye **legnagyobb nettó árbevételt és termelési értéket felmutató ágazatai sorrendben, a feldolgozóipar (gépipar, élelmiszeripar, textilipar); a kereskedelem, és harmadik helyen a mezőgazdaság**. Jelenleg a megyében **12 ipari park, egy ipari zóna és egy vállalkozási övezet működik**. Az ipari parkokban közel 590 hektáron működő vállalkozások mintegy 5.000 főt foglalkoztatnak.

2017-ben a megyében megvalósult beruházások értéke kiugróan magas volt az ipar területén (61 md Ft), ezt követte az építőipar (19 md Ft) és a mezőgazdaság (13 md Ft). A megyei székhelyű gazdasági szervezetek 2017 folyamán 117 md Ft értékű új beruházást valósítottak meg, 39%-kal többet az egy évvel korábbinál.

A megye gazdasági szerkezetét tekintve átfogóan ipari-agrár jellegű. Területe stratégiailag két részre tagolható az erőteljesebb gazdasági potenciállal rendelkező Jászságra és Szolnokra, valamint a befektetők által még kevésbé ismert – de számos kiaknázatlan értékkel rendelkező - Tiszántúli kistérségekre.

A megye ipargazdaságának jelentőségét mutatja, hogy az Észak-alföldi Régió teljesítményéből a legnagyobb mértékben, mintegy 48%-kal részesedik. A megye gazdasági összteljesítményében meghatározó a feldolgozóipar szerepe, melynek 2015-ben 1 650 milliárd forint volt az összteljesítménye. Ezen belül húzó ágazat a gépipar, melynek 2015. évi árbevétele 1 296,5 milliárd forint, az összes nettó árbevétel 55%-a. A megye gazdasága az autóipari termékek gyártásával kapcsolódik a világpiachoz.

- A megyében sok neves vállalkozás biztosít munkát a helyieknek, ezek közül kiemelkednek a következők:
- Electrolux Lehel Hűtőgépgyár Kft., Jászberény (Háztartási villamos készülék gyártása)
- Jász-Plasztik Kft., Jászberény (akkumulátor, szárazelem gyártása)
- Bige Holding Kereskedelmi és Termelő Kft., Szolnok (Vegyi áru nagykereskedelme)
- Tisza-Coop Zrt. , Szolnok (Élelmiszer, ital, dohányáru vegyes nagykereskedelme)
- Emcon Technologies Gyártó Kft., Jászárokszállás (Közúti jármű, járműmotor alkatrészeinek gyártása)
- Claas Hungária Mezőgazdasági Gépgyártó Kft., Törökszentmiklós (Mezőgazdasági, erdészeti gép gyártása)
- Szatmári Kereskedelmi és Szolgáltató Kft., Jászberény (Vasáru-nagykereskedés)
- Coop Star Kereskedelmi Zrt., Jászberény (Élelmiszer jellegű bolti vegyes kiskereskedelem)
- Coop Szolnok Zrt., Szolnok (Élelmiszer jellegű bolti vegyes kiskereskedelem)
- Carrier Magyarország Hűtőberendezéseket Forgalmazó és Gyártó Kft., Jászárokszállás

Az összehasonlító adatokat a *VIII. melléklet* tartalmazza.

Az összehasonlítás legszembetűnőbb különbségei a megye javára a következők: Az egy lakosra jutó **ipari termelési érték többszöröse a régió másik két megyéjében mért teljesítményeknek, és közel 30 %-kal meghaladja az országos átlagértéket is. Az ipari értékesítés export aránya szintén kiugróan magas, több mint 83%**. A régión belül magasnak számít a beruházások egy lakosra jutó értéke (314 ezer Ft/fő), ugyanakkor ez jócskán elmarad az országos szinttől (533 ezer Ft/fő).

A megye gazdasága elsősorban az autóipari termékek gyártásával kapcsolódik a világpiachoz.

Alacsony a regisztrált vállalkozások ezer lakosra jutó értéke, és nagyon alacsony az tízezer lakosra jutó épített lakások száma a megyében. Az aktivitási arány, a foglalkozatási arány és a munkanélküliségi ráta Hajdú-Bihar megyével áll közel egy szinten, Szabolcs-Szatmár megye ebben a tekintetben is sereghajtó a régión belül. A gazdasági aktivitás és az alkalmazotti jövedelmek tekintetében az országos átlag alatt vannak a régió mutatói.

2013. július 15.-től az új közigazgatási egységek, a járások váltották fel a települések korábbi területi (kistérségi) besorolási rendjét. Jász-Nagykun-Szolnok megye 7 kistérsége összesen 9 járásközpont alá került besorolásra.

JÁRÁSOK RÖVID JELLEMZÉSE

- **Jászberényi és Jászapáti járás (volt Jászberényi kistérség)**: A térség igen fejlett elektronikai és gépiparral rendelkezik, amely jelentős beszállítói hálózattal párosul. . Ipari szempontból a megye legerősebb térsége. Az elmúlt években több multinacionális cég jelent meg a Jászságban, ennek köszönhetően a térség az egyik legdinamikusabban fejlődő területté vált a megyében. A Jászfényszarun működő Samsung Electronics Rt. magasan a többi vállalkozás fölé emelkedik, de a Jászberényben található, második és harmadik helyen álló Electrolux Lehel, illetve Jász-Plasztik Kft. gazdasági súlya is magasan meghaladja az utána következőket. E három cég forgalma együttesen a megyében működő cégek teljes üzleti forgalmának közel felét produkálta. A kis- és középvállalkozások számára egyre vonzóbbá válik a térség, növekszik az ipari parkok kihasználtsága, további lehetőségek rejlenek az un. tudásparkok kialakításában. Az M3-as autópályához közeli fekvés következtében a kistérség logisztikai szolgáltatások betöltésére is kiválóan alkalmas (Jászárokszállás).

  A Jászságban az ipar mellett a mezőgazdaság is jelentős szerepet játszik (szántóföldi növénytermesztés, fóliasátras kertészet, kistérségbe átnyúló hevesi dinnyetermelő táj). A kapcsolódó feldolgozóipar fejletlen. A Jászságban van az ország egyik legnagyobb szarvasgomba termőterülete.
- **Karcagi járás**: Klasszikus értelemben vett agrártáj, amelynek jelentős része mezőgazdasági hasznosításban van. Az adottságok alapvetően a gabonafélék termesztésének kedveznek, ezen túl a térség a hazai rizstermesztés és feldolgozás központja. Gazdasági szempontból fontos tényező a 2000 óta működő Karcagi Ipari Park, amely hagyományosan az élelmiszeripari, élelmiszer logisztikai ágazatokra fókuszált, azonban az idők változásával, még a gazdasági válság előtt kezdett el az Ipari Park vezetése új, ígéretes ágazatok után kutatni. Az élelmiszer gazdasági profilt jól kiegészítik az egyéb "zöld" ágazatok, így különösen a megújuló energiatermelés és a hulladék-újrahasznosítás (Ökopark). Itt található Berekfürdő 56 °C-os termál- és gyógyvize, valamint a karcagi gyógyvizű strandfürdő, amely kiválóan alkalmas számos betegség kezelésére.
- **Kunszentmártoni járás**: A területen a mezőgazdaság szerepe átlag feletti, a helyiek nagy része az agráriumban dolgozik. A térség természeti adottságai természetesen nagymértékben meghatározzák a terület mezőgazdaságát. A növénytermesztés fő termékei: a búza, a kukorica, a napraforgó és a repce. Az állattartásban főként a sertés, a szarvasmarha és a baromfi tartása jellemző. A járás területi és természeti adottságai miatt a bioenergia előállításához szükséges alapanyagok megtermelésére, szélerőművek felállítására kínál kivételes lehetőséget. A térség egyik legnagyobb vonzereje Cserkeszőlő, a helyi termál- és gyógyvízforrásokra települt fürdőkultúra. Az ipart illetően kijelenthető, hogy több, magas hozzáadott értéket képviselő cég települt meg a járásközpont ipari parkjában, melyek közül nem egy, kis családi vállalkozásból nőtte ki magát nagy nemzetközi cégek beszállítójává.
- **Mezőtúri járás**: A járás központja Mezőtúr, amely századok óta ipari és piaci központ a környező települések körében. Ebben a városban él a térség lakosságának több mint 60 százaléka. A területen igen jelentős a műanyag és elektromos alkatrészgyártás, valamint a gépipari tevékenység is, melynek nagy helyi hagyományai vannak. A Mezőtúri járás élen jár a mezőgazdasági termelésben, a termőterület közel 97 százaléka áll mezőgazdasági művelés alatt.
- **Szolnoki járás**: A megyeszékhely, Szolnok, jelentős gazdasági, kulturális, és egészségügyi központ. A járás gazdag megújuló természeti erőforrásokban, a területen - termál- ásvány- és gyógyvizek, rétegvizek, felszíni vizek – bőségesen találhatók, a mezőgazdasághoz is kedvező talajadottságokkal rendelkezik. A terület ipara hagyományosan a gépiparra épült, ami ma is jelentős gazdasági tényező. Új iparágak - bioenergetika, növényolajipar - meghonosításával nagy lendülettel fejlődik Szolnok és környéke. A város nagyon jó kedvezményeket ajánl az új befektetőknek.
- **Tiszafüredi és Kunhegyesi járás (volt Tiszafüredi kistérség)**: A megye legkedvezőbb turisztikai adottságokkal rendelkező járásai, ahol Magyarország második legnagyobb tava található. Tiszafüred a Tisza-tó „fővárosa", a régió idegenforgalmi központja. Míg Abádszalók inkább a tömegturizmus

helyszíne, szolgáltatásainak középpontjában a vízi sportok, a vendéglátóegységek állnak, addig Tiszafüred termálfürdője, kulturális kínálata, továbbá a Tisza-tavi Madárrezervátum, valamint a Hortobágyi Nemzeti Park a „Világörökség" részeként az ökoturizmus és a csendes pihenés, igényes kikapcsolódás kedvelőit csalogatja a térségbe. A sport és rekreáció fellendülését segíti az uniós támogatásból megvalósult kerékpárút, amely 74 km hosszan öleli körbe a Tisza-tavat.

- **Törökszentmiklósi járás**: A járás fekvése közlekedési szempontból kitűnő, mind a vasúti, mind a közúti elérhetőségét tekintve. A törökszentmiklósi ipari park kiépítésével - amelyben jelentős vállalkozások is megtelepedtek - megteremtődhetnek a helyi kisvállalkozókra épülő beszállítói hálózat kialakításának feltételei is. A térség kiváló minőségű földterülettel rendelkezik, így leginkább a mezőgazdasági hasznosítás dominál.

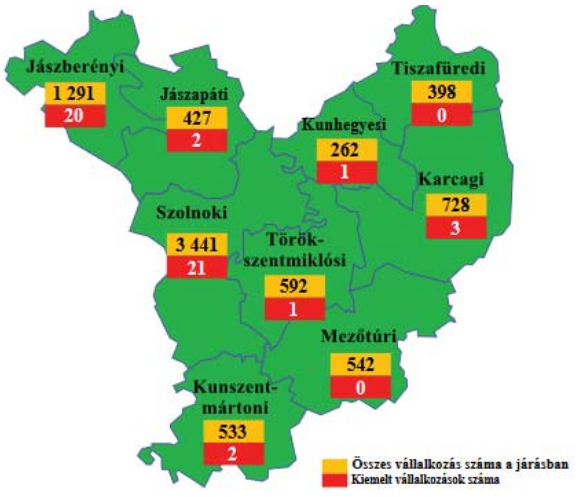
6.1. FŐBB GAZDASÁGI ÁGAZATOK, AZOK FEJLŐDÉSI IRÁNYAI

Jász-Nagykun-Szolnok megye legnagyobb árbevételű (belföldi értékesítés és export) ágazata a feldolgozóipar, amely a megye export teljesítményének kb. 97%-át realizálja a 2016. évi adatok szerint. Ezt követi a kereskedelemi ágazat, majd harmadikként a mezőgazdaság, mely utóbbi két ágazat export képessége sokkal csekélyebb. Negyedik és ötödik helyen a szolgáltatások, illetve az építőipar következik az árbevétel szerinti sorrendben.

Ágazat megnevezése	Belföldi értékesítés				Export			
	2015. év	2016. év	Index		2015. év	2016. év	Index	
	millió Ft		millió Ft	%	millió Ft		millió Ft	%
Mezőgazdaság	100 672	101 617	945	100,9	1 181	1 546	365	130,9
Bányászat	4 624	3 963	-661	85,7	1 952	379	-1 573	19,4
Feldolgozóipar	418 068	427 499	9 431	102,3	1 232 629	1 084 538	-148 091	88,0
Villamosenergia-ipar	14 745	14 652	-93	99,4	4	1	-3	25,0
Építőipar	78 937	64 864	-14 073	82,2	3 457	2 838	-619	82,1
Kereskedelem	323 189	326 841	3 652	101,1	14 772	15 143	371	102,5
Vendéglátás	11 340	11 661	321	102,8	9	0	-9	0,0
Szállítás, raktározás	47 237	51 496	4 259	109,0	11 438	11 036	-402	96,5
Szolgáltatás	85 642	80 341	-5 301	93,8	3 096	3 990	894	128,9
Összesen	1 084 454	1 082 934	-1 520	99,9	1 268 538	1 119 471	-149 067	88,2

19. Belföldi és külföldi értékesítés alakulása nemzetgazdasági ágazatonként – 2015-2016[10]

A megye gazdasági vállalkozásainak járásonkénti megoszlása:

A megye gazdaságát nagymértékben meghatározó cégek döntő többsége a megye nyugati részén található Szolnoki és Jászberényi járásban koncentrálódik.

A megye 50 legjelentősebb társas vállalkozásából 21 a Szolnoki járásban végzi tevékenységét. 20 vállalkozás a Jászberényi, 3 a Karcagi, 2-2 a Jászapáti, illetve a Kunszentmártoni járásban működik. A Kunhegyesi és a Törökszentmiklósi járásból 1-1 kiemelt gazdálkodó került be az ötven legnagyobb vállalkozás közé. A Mezőtúri és a Tiszafüredi járásban nem található kiemelt társas vállalkozás.

80. ábra: Vállalkozások megoszlása

[10] Az alábbiakban az egyes ágazatokra vonatkozó megállapítások a TOP 50 2017. Jász-Nagykun-Szolnok megye 50 legjelentősebb cége c. kiadványra támaszkodnak.

6.1.1. AGRÁRÁGAZAT

A megyei mezőgazdaság jelentősnek mondható, azonban a nagy mennyiségű és jó minőségű termőterületek, **a kedvező földrajzi fekvés, vízrajz és időjárási viszonyok ellenére sem tud nagymértékben hozzájárulni az egy főre jutó GDP értékének növekedéséhez. Ennek oka mind a növénytermesztést, mind az állattenyésztést vizsgálva elsősorban az alacsony szinten feldolgozott termékek magas aránya.**

Állattartás szempontjából az Észak-Alföldi régió vezető szereppel bír az ország egészhez viszonyítva. A KSH 2016. évi adatai alapján a növénytermesztés vonatkozásában általánosan megállapítható, hogy a megyében az Alföld természeti adottságainak köszönhetően az országos átlagtól eltérően a szántóterületek aránya magasabb, az erdőterületek aránya pedig alacsonyabb. Jelentősnek mondhatóak a gyepterületek, illetve a gyümölcsösök, a zöldség- és szőlőtermesztési, valamint a konyhakerti területek azonban elhanyagolhatóak. A szántóföldi kultúrák közül elsősorban a búza (durum, tavaszi, őszi), kukorica, silókukorica, napraforgó, zab, repce, szója és lucerna vetésterülete jelentős. Zöldségfélék közül elsősorban a zöldpaprika, vöröshagyma, zöldborsó és a paradicsom rendelkezik jelentősebb megyei volumennel. Általánosságban elmondható, hogy az időjárási ingadozásokat is figyelembe véve egy pozitív termelékenységi görbe rajzolódik ki az elmúlt 3 évi termésátlagok tekintetében. Mindezen emelkedő mezőgazdasági mutató ellenére azonban az egy főre eső megyei GDP-re való összes ráhatásuk igen alacsony.

2016-ban a **mezőgazdasági szektor**ba tartozó vállalkozások 103,2 milliárd forint nettó árbevételt értek el, 1,3 százalékkal többet, mint 2015-ben. A megyei árbevétel 4,7 százalékát az agrárgazdálkodók realizálták. Az ágazat külföldi piacokra történő értékesítése csekély mértékű, 1,5 milliárd forint. A megyei dolgozók 7,5 százalékának (4 991 fő) a mezőgazdasági szektor biztosított munkalehetőséget.

Növénytermesztés[11]:

- 2017-ben Jász-Nagykun-Szolnok megyében a szántó 52%-án, 175,4 ezer hektáron termesztettek gabonaféléket. Betakarított területük 54%-át búza, egynegyedét kukorica foglalta el.
- Az olajos magvúak közül a napraforgó jelentősége a legnagyobb a megyében, területe (86,2 ezer hektár) 2016-hoz képest több mint ötödével nőtt, ezáltal a szántó egynegyedét foglalta el. Termésmennyisége (236,8 ezer tonna) 27%-kal felülmúlta az egy évvel korábbit, ami az országos hozam 12%-át biztosította.
- A repce és lucerna területe és szemtermése is csökkent az egy évvel korábbihoz képest.
- A búza és a napraforgó egy hektárra vetített átlaghozama a legmagasabb volt 2000 óta.

Állattenyésztés[12]:

- A szarvasmarha-állomány 2014. év vége óta tartó csökkenése megállt. A gazdálkodók 49 ezer szarvasmarhát, ezen belül 22 ezer tehenet istállóztak, csaknem ugyanannyit, mint 2016. december elején. Száz hektár mezőgazdasági területre 13 szarvasmarha jutott, 3-mal kevesebb az országosnál.
- A sertések száma (272 ezer) egy év alatt 4,5%-kal bővült, és a hazai állomány 9,5%-át képviselte. Ennél több sertést csak Bács-Kiskun és Hajdú-Bihar megyében tartottak. Száz hektár mezőgazdasági területre 69 sertés jutott, 16-tal több az országosnál.
- A 78 ezer egyedből álló juh állomány 11%-kal alacsonyabb volt a 2016. december 1-jeinél. Az anyajuhok létszáma (52 ezer) egy év alatt ötödével csökkent.

Az év végi állatszámlálások időpontjában legutóbb 2009-ben volt magasabb a tyúkok száma a megyében. December 1-jén 898 ezer egyedet gondoztak, 18%-kal többet az egy évvel korábbinál. A teljes létszám 45%-át kitevő tojóállomány egy év alatt ugyanakkor 5,0%-kal mérséklődött.

[11] KSH, Fókuszban a megyék -2017. I.-IV. negyedév
[12] KSH, Fókuszban a megyék -2017. I.-IV. negyedév

6.1.2. ERDŐ- ÉS VÍZGAZDÁLKODÁS

A megye erdőgazdálkodását a 4.2.2. fejezet, vízgazdálkodását a 4.2.3. fejezet elemzi.

6.1.3. FELDOLGOZÓIPAR

Az elmúlt évekhez hasonlóan 2016-ban is a feldolgozóiparban működő vállalkozások érték el a legnagyobb nettó árbevételt a megyében, együttesen 1 512,0 milliárd forintot. A megyei értékesítés 68,7 százalékát, az exportnak pedig a 96,9 százalékát a szektor társas vállalkozásai bonyolították le.

Az ágazati értékesítés 71,7 százaléka, 1 084,5 milliárd forint külföldi piacokra irányult. A feldolgozóiparban alkalmazták a társas vállalkozások által foglalkoztatottak 45,0 százalékát.

A megyében a legnagyobb cégek a feldolgozóiparban tevékenykednek, a TOP 50 körben szereplő vállalkozások 70 százaléka is ebben a szektorban működik.

A feldolgozóiparon belül a gépgyártás a meghatározó, az iparág a feldolgozóipar nettó árbevételének 75,7 százalékát adta. A feldolgozóiparban tevékenységet végző 888 gazdálkodó közül 119 vállalkozás működött a gépgyártásban. A megyei értékesítés 52,0 százalékát, 1 145,2 milliárd forint nettó árbevétellel a gépgyártásban érdekelt vállalkozások adták. Az iparág gazdálkodói 905,4 milliárd forinttal a megyei export 80,9 százalékát állították elő. A gépipari vállalkozások a megyében foglalkoztatottak 22,2 százalékának, 14 723 főnek biztosítottak munkalehetőséget.

A gépgyártásnál nagyságrendileg kisebb súlyt képvisel az **élelmiszeripar** a megye feldolgozóiparában. Az élelmiszeripar 87,8 milliárd forint összegű értékesítést ért el 2016-ban. Az iparág árbevétele a megyei árbevétel 4,0 százalékát tette ki. Az élelmiszeripar 26,9 milliárd forint export árbevételt realizált. A foglalkoztatottak száma 2 306 volt.

6.1.4. KERESKEDELEM ÉS SZOLGÁLTATÁS

A **kereskedelem** 2016-ban is - 342,0 milliárd forint nettó árbevétellel - a megye (tartósan) második legnagyobb ágazata. Részaránya a megyei árbevételből 15,5 százalék. Az exportból származó árbevétel nem magas, 15,1 mrd. Ft, 2016-ban 2,6 százalékkal meghaladta a 2015-öst. Az ágazat a megyei munkavállalók 14,2 százalékát foglalkoztatta.

A **szolgáltatási szektor**ban érdekelt cégek nettó árbevétele 84,3 milliárd forint volt. A csökkenés 4,4 milliárd forintot tett ki, azonban egy olyan vállalkozás, amely 2015-re még 5,0 milliárd forint árbevételt mutatott ki, más megyébe tette át a székhelyét. Ettől eltekintve növekedés következett be az ágazatban.

A **vendéglátás** 3,5 százalékos növekedést követően 11,7 milliárd forint nettó árbevételt ért el, ezáltal a megye teljesítményének a 0,5 százalékát adta.

A **szállítási szektor** 62,5 milliárd forintos árbevételével realizálta a legnagyobb arányú, 6,5 százalékos növekedést. A bővülés több mint egynegyedét egy vállalkozás realizálta, amelynek 1 milliárd forinttal nőtt az árbevétele.

6.1.5. TURIZMUS

A hazai turisztikai piacon belül jelentős különbségek tapasztalhatók az egyes megyék teljesítményét illetően. Jász-Nagykun-Szolnok megye nem tartozik a turisztikai téren kiemelkedő forgalmú megyék közé. A kereskedelmi szálláshelyeken megszállt vendégek számát tekintve Jász-Nagykun-Szolnok megye - évről-évre kisebb változásokkal – rendre a 14. -15. helyen szerepel a 19 megye rangsorában, a megyében eltöltött vendégéjszakák számát tekintve pedig a 13.-14. helyezett.

A megyében jelentkező egy főre jutó idegenforgalmi adóbevételek elmaradnak az országos, ill. régiós átlagtól, de folyamatosan emelkedő tendenciát mutatnak az utóbbi években.

TERMÉSZETI ÉRTÉKEKRE ÉPÜLŐ TURIZMUS

Jász-Nagykun-Szolnok megye turisztikai kínálatát a természeti értékek, a termál- és gyógyfürdők, a kulturális rendezvények mellett a falusi vendégszeretet, az sport turizmus, a sajátos gasztronómia, illetve a történelmi múlt és a helyi hagyományok alapozzák meg.

A megyében kiemelkedő jelentőségű az egészségturizmus. A termálfürdők az év minden szakában kikapcsolódást nyújtanak a gyógyulni és pihenni vágyóknak. A **gyógyvizek** nemzetközi vonzerőt jelentenek, melyek közül a legismertebbek: **Berekfürdő, Cserkeszőlő**, jelentős még Tiszafüred, Martfű, Szolnok és Túrkeve.

A megyébe sok látnivaló csábítja az **ökoturizmus** kedvelőit: a legjelentősebb természeti értékek a Tisza-tó, a Tisza folyó és holtágai, a megyét érintő Hortobágyi Nemzeti Park, valamint a Körös-Maros Nemzeti Park, a Tiszakürti és a Tiszaigari arborétum. Ezek a területek számos lehetőséget kínálnak az aktív kikapcsolódásra, horgászatra, lovaglásra, kerékpározásra.

A helyiek számára fontos az **alföldi népi hagyományok** megőrzésének, bemutatásának szándéka, amely a falusi turizmus fejlesztésének alapját jelentheti. A települések rendkívül gazdagok népművészeti és iparművészeti hagyatékban, számos múzeum őrzi a múlt emlékeit.

Jász-Nagykun-Szolnok megye turisztikai kínálatát a természeti értékek, a termál- és gyógyfürdők, a kulturális rendezvények mellett a falusi vendégszeretet, az aktív turizmus, a sajátos gasztronómia, illetve a történelmi múlt és a régi mesterségek emlékei alapozzák meg.

A vadgazdálkodás a megye jövedelemtermelésében nem játszik jelentős szerepet. A vadgazdálkodási adattár összeírása szerint 2016-ban az összes bevétel 821 millió forint volt, míg a kiadások 868 millió forintra rúgtak. A külföldi bérvadászatból, illetve a külföldieknek nyújtott szolgáltatásokból származó bevétel az összes bevételeknek kb. 22 %-át tette ki. További bevételt az élő és lőtt vadak értékesítése, valamint a csekély mértékű pályázati támogatások hoznak. A vadászturizmus fejlesztésével még jelentős tartalékok használhatók ki.

A megyén belül a kereskedelmi szállásférőhelyek területi megoszlását járásonként mutatja be az alábbi táblázat, amely a TeIR adatbázis legutolsó, 2014. évi adatai alapján készült. 2014-ben összesen 13 451 kereskedelmi szállásférőhely volt a megyében. 183 641 vendég összesen 514 192 vendégéjszakát töltött el ebben az évben a megye területén, ezen belül a külföldi vendégek aránya 12,29% volt.

A táblázatban szereplő mindhárom indexált mutató igen nagy szórást mutat. A Tisza-tavi turizmusnak köszönhetően a Tiszafüredi járásban a legmagasabb az ezer lakosra jutó szállásférőhelyek száma és itt a legtöbb az ezer lakosra jutó vendégéjszakák aránya is. Látható ugyanakkor, hogy a vendégek túlnyomó többsége belföldi, külföldiek kevesen érkeznek ide.

Terület	Kereskedelmi szállásférőhelyek száma ezer lakosra	Vendégéjszakák száma ezer lakosra	Külföldiek által eltöltött vendégéjszakák aránya (%)
Magyarország	37,6	2479	48,78
Jászapáti járás	41,2	1044	25,13
Jászberényi járás	3,6	288	15,92
Karcagi járás	45,2	2558	22,14
Kunhegyesi járás	137,2	426	4,49
Kunszentmártoni járás	40,0	3676	11,88
Mezőtúri járás	12,0	573	27,79
Szolnoki járás	16,5	1021	15,06
Tiszafüredi járás	168,1	3948	15,02
Törökszentmiklósi járás	9,1	120	12,53

20. Kereskedelmi szállásférőhelyek Jász-Nagykun-Szolnok megyében, 2014. (forrás: KSH, STADAT; TeIR)

A Kunszentmártoni járás relatíve kevés szálláshelyén intenzív vendégforgalom zajlik, elsődlegesen a Cserkeszőlői gyógyfürdőnek köszönhetően, amely a Tisza-tavi turizmushoz hasonlóan, elsősorban belföldi látogatókat vonz. A Kunhegyesi járásban Abádszalók tekintélyes mértékű szállásférőhellyel rendelkezik ugyan, de ezek kihasználtsága meglehetősen alacsony. A gazdasági téren fejlett Jászberényi járásban feltűnően alacsony a kereskedelmi szálláshelyek száma és forgalma is a vizsgált esztendőben.

Turizmus[13]:

- 2017-ben Jász-Nagykun-Szolnok megye kereskedelmi szálláshelyeit 215 ezer vendég 592 ezer vendégéjszakára vette igénybe. A vendégek száma 10, a vendégéjszakáké 7,0%-kal meghaladta a 2016. évit.
- A vendégkör 87%-át a belföldiek adták, számuk 8,2%-kal, az általuk eltöltött éjszakáké pedig 7,4%-kal nőtt. A szálláshelyeken 23%-kal több külföldi vendéget regisztráltak, akik 5,3%-kal több vendégéjszakára maradtak, mint egy évvel korábban.
- A külföldiek közül a legtöbb vendégéjszakát (együttesen 56 ezret) a Lengyelországból és a Németországból érkezők foglalták. A lengyelek vendégforgalma 2,4%-kal emelkedett, a németeké 4,2%-kal csökkent.
- A vendégéjszakák 46%-a a szállodákban realizálódott. A szállodák vendégforgalma átlagot meghaladóan, 11%-kal bővült.
- A megyei kereskedelmi szálláshelyeken 2017-ben 5,4 milliárd forint bruttó árbevétel keletkezett, folyó áron 18%-kal több mint egy évvel korábban. Az összeg 62%-át a szállásdíjak, további 22 és 16%-át a vendéglátásból és az egyéb szolgáltatásokból származó bevételek adták.

6.2. A GAZDASÁG BELSŐ ÉS KÜLSŐ KAPCSOLATAI

A gazdaság külső és belső kapcsolatait egyrészt a beszerzési és felvevő piacok, másrészt a hierarchikus (beszállítói) és mellérendelt (TÉSZ, klaszter stb.) jellegű hálózatok jellemzik.

Elsősorban a multinacionális cégekre illetve leányvállalataikra jellemző a transznacionális, sőt Európán kívüli kapcsolatok fenntartása (Electrolux, Samsung, TM Zrt., Stadler járműjavító, AccelHunland, Claas-Hungaria, Contarex, KITE, Mezőgép stb.). A nagyobb ipari és mezőgazdasági vállalkozások országos piacra szállítanak és beszerzéseiket is többnyire itthon intézik, még ha a beszerzett termékek között gyakoriak az importból származóak is (pl. Martfű cipőgyártás). Az élelmiszeripar elsősorban a megyéből és a szomszédos megyékből szerzi be alapanyagait, ám országos piacra szállít. Az Agrárkamara tájékoztatása szerint a beszállítói hálózatok a felvásárlás, továbbértékesítés és feldolgozás területén az alapanyag-termesztők és termelők mintegy 70-80 %-át integrálják. Újszerű, innovatív non-profit kezdeményezés a hazai kistermelők mezőgazdasági termékeinek piacra juttatásában, különös tekintettel a biotermékekre, a háztáji feldolgozott termékekre a regionális hatókörű Szövetség az Élő Tiszáért Egyesület. A mezőgazdaság számára nagy jelentősége van az ún. TÉSZ szervezeteknek, illetve termelői csoportoknak, amelyekből számos működik a megyében.

A megye és kiemelten Szolnok földrajzi helyzetéből és hagyományaiból adódóan egyik lehetséges fejlesztési fő irány a logisztikai funkció lenne, de Szolnok pozíciója mindazonáltal nem túl kedvező. A logisztikai funkció fejlődését a térségben elsősorban a gyorsforgalmi kapcsolat hiánya hátráltatja.

KLASZTER TÍPUSÚ EGYÜTTMŰKÖDÉSEK

A klaszterszerveződések elsődleges „terepe” a régió. Az Észak-alföldi Termál Klaszter Egyesület 2005 szeptemberében alakult meg. Az Egyesület az Észak-alföldi régió területén működő termál- és gyógyturizmusban érintett természetes- és jogi személyek, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társaságok együttműködésére jött létre. majd 2013-ban „fuzionált” a Termál - Egészségipari Klaszterrel. A klaszter szervezet központja Debrecen. 2015 óta az „Akkreditált Innovációs Klaszter” birtokosa.

[13] KSH, Fókuszban a megyék -2017. I.-IV. negyedév

Jász-Nagykun-Szolnok megye érintett önkormányzatai és/vagy fürdői és szálláshelyei tagjai a klaszter szervezetnek (Berekfürdő, Cserkeszőlő, Mezőtúr, Martfű, Jászárokszállás, Kisújszállás).

2008-ban jött létre a INNOVA Észak-Alföld Regionális Fejlesztési és Innovációs Ügynökség Nonprofit Kft., továbbá 2010 óta Szolnok székhellyel az Innostrada virtuális innovációs Klaszter.

6.3. A MEGYE GAZDASÁGÁNAK VERSENYKÉPESSÉGÉT BEFOLYÁSOLÓ TÉNYEZŐK

„A versenyképesség a nemzetgazdaságok (regionális gazdaságok), vállalatok azon képessége, hogy bizonyos javakat, szolgáltatásokat másoknál kedvezőbb feltételekkel tudnak előállítani, nyújtani." „A régió versenyképessége nem más, mint nyitott gazdaságban a régiók képessége relatíve magas jövedelem és relatíve magas foglalkoztatottsági szint létrehozására." (Lengyel Imre, 2003).

Nem állnak rendelkezések a versenyképesség területi különbségeire vonatkozó országos, friss kutatások. Általánosságban elmondható, hogy jellemzően jobb a termelékenység a multinacionális, transznacionális vállalkozásoknál. A megye keleti és nyugati fele között jelentős különbségek mutatkoznak a foglalkoztatottsági szint, illetve jövedelem szint tekintetében és e két mutató jóval kedvezőbb a városokban, mint a falvakban.

A megvalósult versenyképesség egyik legfontosabb mutatója a megtermelt jövedelem, amit a *bruttó hazai termékkel (GDP)* szokás mérni.

Terület	*2012*		*2013*		*2014*		*2015*		*2016*	
	eFt/fő	*%*	*eFt/fő*	*%*	*eFt/fő*	*%*	*eFt/fő*	*%*	*eFt/fő*	*%*
J-N-Sz megye	1858	64,0	2002	65,5	2138	64,7	2200	63,6	2355	65,2
É-Alföld	1874	64,6	1933	63,2	2132	64,5	2213	63,5	2298	63,7
Ország	2901	100,0	3057	100.0	3303	100,0	3487	100,0	3609	100,0

21. Az egy lakosra jutó bruttó hazai termék (GDP) (eFt/fő) és az országos átlag %-ban (forrás: KSH) 2012 – 2016

Az országos átlaghoz képest Jász-Nagykun-Szolnok megye 64-65 % körül ingadozik, az Észak-Alföld régió átlagát hol egy kicsit meghaladva, hol meg attól kevéssé elmaradva.

A sikerességi faktorok gazdaságon belüli és gazdaságon kívüli tényezőket egyaránt magukban foglalnak és jellemzőjük a nagy komplexitás. Befolyásolásuk elsősorban gazdaságon kívüli eszközökkel lehetséges. Ebben a vonatkozásban a Jászság és a Szolnok térsége bír kiemelkedő helyzeti előnnyel. A Jászságban, amellett, hogy a közlekedési kapcsolatai a Budapest agglomerációval igen kedvezőek, sok évtizede jelen van a korszerű munkakultúra, a jól képzett munkaerő, továbbá fontos tényező a társadalomban a „jásztudat". Szolnok és térsége helyzeti előnye a megyeszékhelyek és térségük általánosan kedvezőbb pozíciójával, másrészt szintén a fővárosi agglomerációs térség könnyű elérhetőségével függ össze. Szolnok és térsége versenyképességéhez még mindig (bár csökkenő mértékben) hozzájárul az a közlekedés-földrajzi elosztószerep, amit évszázadokon át a város betöltött.

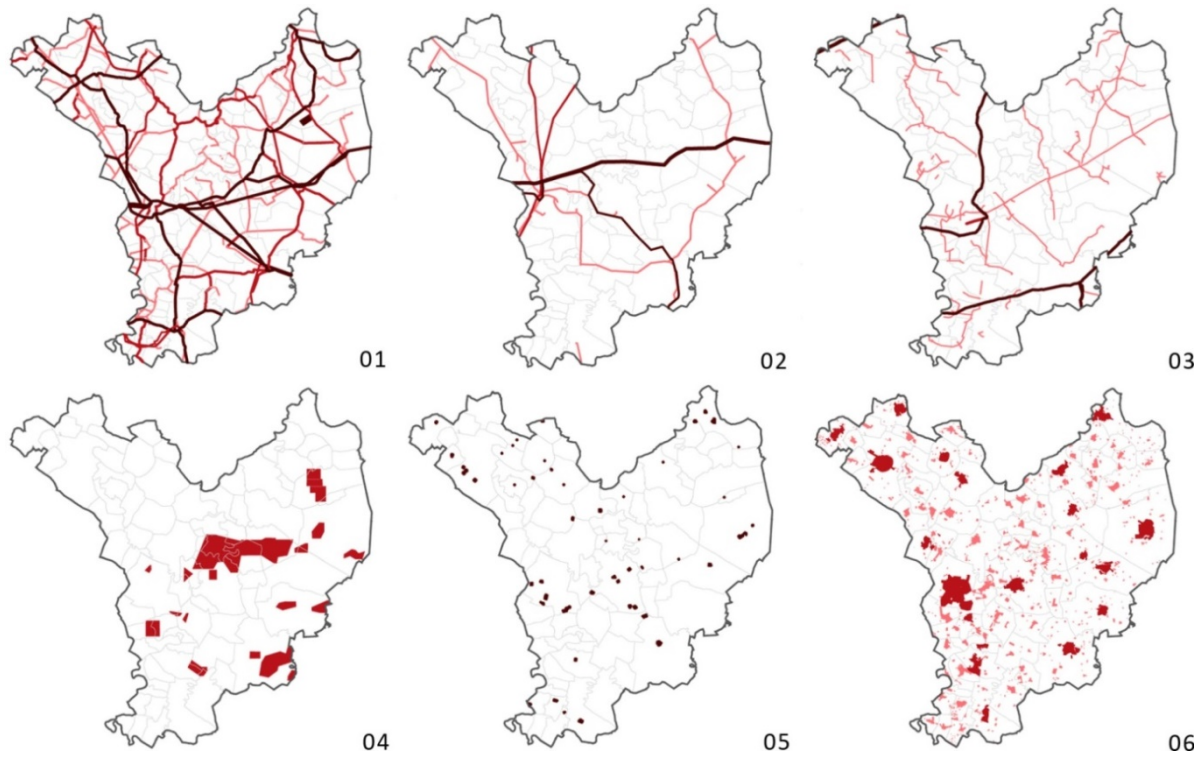
Jelentős hátránnyal bír a Tisza-tó térsége, ahol az elérhetőség nehézségein túl egy fiatal, 4 megye területére széttagolt fokozatosan szervesülő tájfejlődésről van szó, teljesen átalakított tájszerkezettel és ebből fakadóan megváltozott gazdasági lehetőségekkel. A társadalmi és intézményi tőke gyengesége hatványozottan jelentkezik a megye északkeleti részében, ahol a rendszerváltást követően a képzettek nagyarányú elvándorlása következett be és folyik mind a mai napig.

7. A TÁJ TERHELÉSÉNEK ÉS TERHELHETŐSÉGÉNEK MEGHATÁROZÁSA

A táj terhelésével és terhelhetőségével nagyon szoros kapcsolatban állnak az előző helyzetértékelési fejezetekben kifejtett térségi adottságok. A táj-terhelhetőség vizsgálatára alapozott fejlesztési koncepció célja a tájhasználat szempontjából kedvező ökológiai adottságokat nem veszélyeztető mértékű, korlátozott fejlesztés biztosítása.

Az adott táj terhelhetősége többféle tájhasználati mód szempontjából vizsgálható. Külön-külön javasolt vizsgálni a táj mezőgazdasági, erdőgazdasági vagy ipari termeléssel, üdülési vagy települési hasznosítással való terhelését és terhelhetőségét. Mindegyik tájhasználat esetében az ökológiai értékekre gyakorolt esetleges negatív hatásra kell koncentrálni. A tájanalízisnek nem része a tájképi adottságok vizsgálata és értékelése.

A táj terhelhetősége a terhelésekkel szembeni ellenállásával és a táj már elszenvedett terheléseinek összevetésével határozható meg. Szükséges meghatározni a táj érzékenységét (regenerálódó képességét) is. Ezért a vizsgálatok első részében a táj érzékenységét meghatározó szempontok felállítása a feladat. Az értékelés alapja a Budapesti Corvinus Egyetem Tájtervezési és Területfejlesztési Tanszékén a területrendezési tervekhez kidolgozott tájterhelhetőség vizsgálati módszertana volt, az abban meghatározott vizsgálati és értékelési javaslatokkal.

81. ábra: A tájat terhelő tényezők (forrás: Corine, JNSZ MTrT)

1. Közlekedési hálózat
2. Elektromos vezetékek
3. Szénhidrogén vezetékek
4. Szénhidrogén bányatelkek
5. Hulladéklerakó-helyek és bányaterületek, tájsebek
6. Települési térség

A „táj jellemzői" című fejezetben kerültek meghatározásra a megye tájszerkezeti egységei, melyek adottságaikat, tájhasználatukat tekintve összefüggő tájegységek és különböző érzékenységi szintűek. Az 5 tájszerkezeti egységen belül a mezőgazdasági táj a legkevésbé érzékeny, mivel itt nagy a mesterséges, módosított területek aránya és kevés a természetes, védelemben részesülő terület. A mezőgazdasági tájon belül viszont kiemelt figyelmet kell fordítani a meglévő erdők, véderdők ökológiai folyosók megőrzésére, és

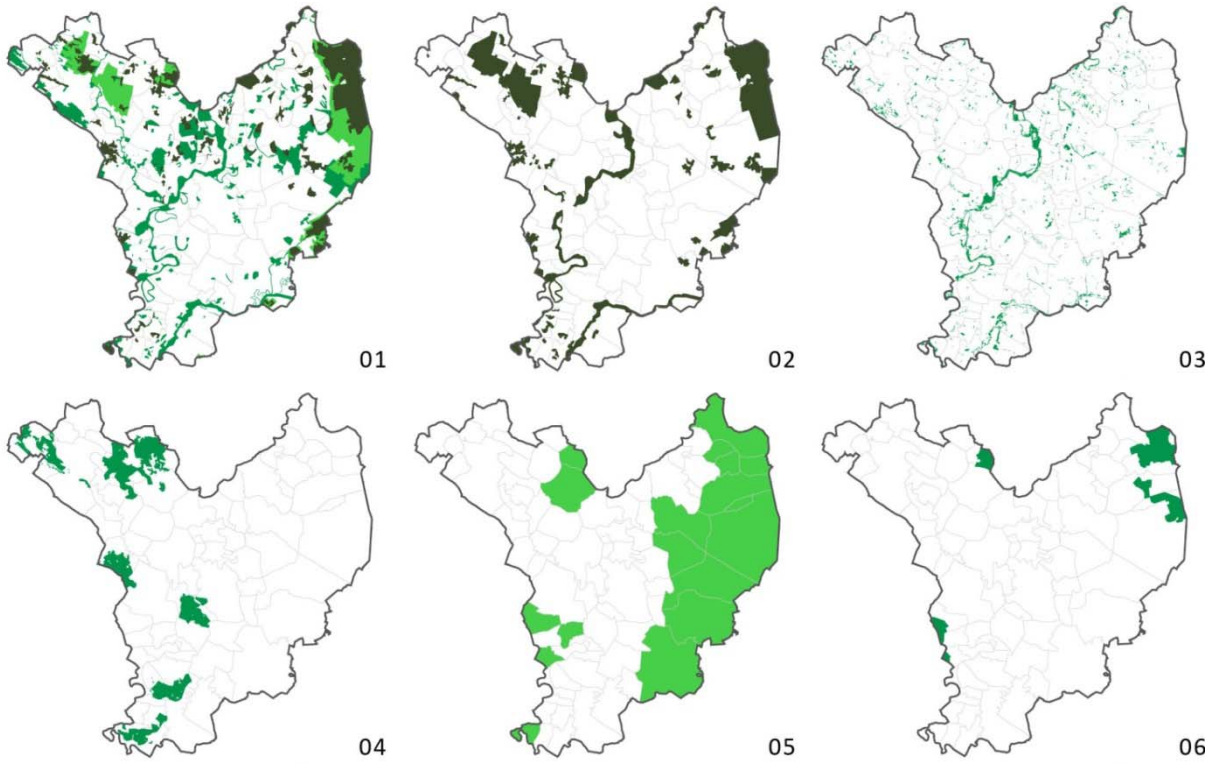
lehetőség szerinti bővítésére, az ipari területek és a lakott területek véderdősávval való térbeli elhatárolására. A tájterhelés vizsgálata során a megyében 12 terhelő tényező került figyelembe vételre, melyek az alábbi csoportosításban kerültek térképi megjelenítésre:

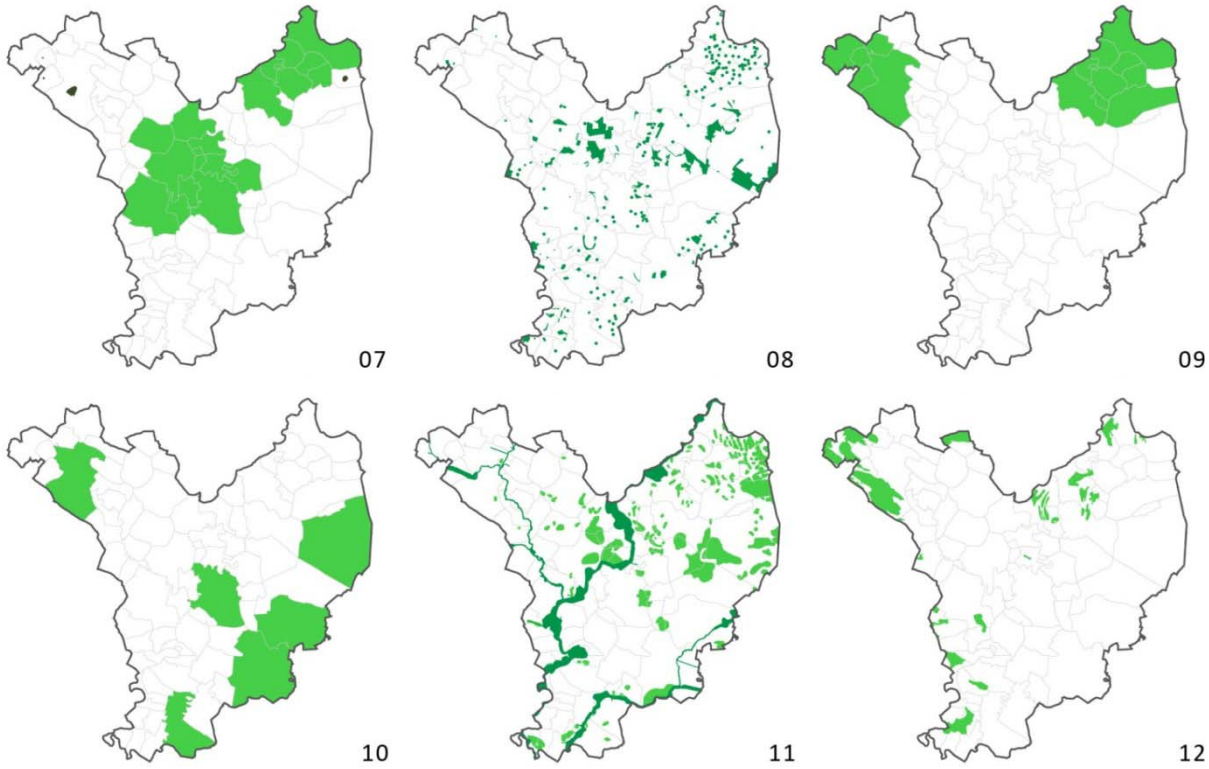
- közlekedési infrastruktúra: gyorsforgalmi utak, főutak, mellékutak, autópálya csomópontok, repülőtér, vasúthálózat;
- elektromos és szénhidrogén szállító vezetékek és szénhidrogén bányatelkek;
- települési térség: városok és községek beépített és beépítésre szánt területei;
- hulladéklerakó helyek, nyersanyag kitermelés területei, tájsebek (szilárd nyersanyag és szénhidrogén).

Az elemzés során nagyobb súlyt kaptak a hulladéklerakók, a vonalas létesítmények közül a nagyobb hatást gyakorló hálózati elemek, valamint a sérülés esetén súlyos károkat okozó szénhidrogén szállító vezetékek és a tájsebek. Összesen 4 kategóriába soroltuk az egyes területeket: erősen terhelt, fokozottan terhelt, közepesen terhelt, kevésbé terhelt.

A táj érzékenysége - a természeti és kulturális örökségi adottságok figyelembevételével - 18 érzékenységi tényező alapján került meghatározásra:

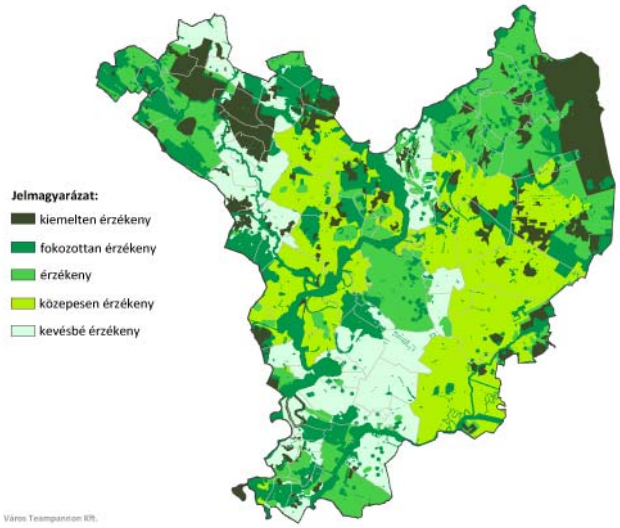
- ex lege védett területek: szikes tavak, lápok, kunhalmok;
- tanyás települések;
- Magas Természeti Értékű Területek;
- Kiemelten Érzékeny Természeti területek;
- Megyei területrendezési tervből: ökológiai hálózat elemei (magterület, ökológiai folyosó, pufferterület) és Natura 2000 területek; kiváló termőhelyi adottságú erdőterület és szántóterület, felszíni és kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőségvédelmi terület, nitrátérzékeny területek, rendszeresen belvízjárta területek, nagyvízi meder; szélerózióval érintett területek;

82. ábra: A táj érzékenységét meghatározó tényezők (forrás: Corine, JNSZ MTrT, KNPI, HNPI)

1. Ökológiai hálózat
2. Natura 2000 területek
3. Kiváló termőhelyi adottságú erdőterület
4. Kiváló termőhelyi adottságú szántóterület
5. Érzékeny Természeti Területek
6. MTÉT
7. Felszíni és kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőségvédelmi terület
8. Ex lege védett
9. Nitrátérzékeny települések
10. Hagyományos tanyás területek
11. Rendszeresen belvízjárta területek és nagyvízi meder
12. Szélerózióval érintett területek

83. ábra: Jász-Nagykun-Szolnok megye tájérzékenysége

Az egyes elemek közül nagyobb súlyt kaptak - a regenerálódó képességet is figyelembe véve - a természetvédelmi, földvédelmi, vízvédelmi célú, vagy kulturális örökség szempontjából védendő területek, kisebb súlyt a természetvédelmi típusú, de külön védelmet nem élvező elemek. Összesen 4 kategóriába soroltuk az egyes területeket: kiemelten érzékeny, fokozottan érzékeny, érzékeny, kevésbé érzékeny.

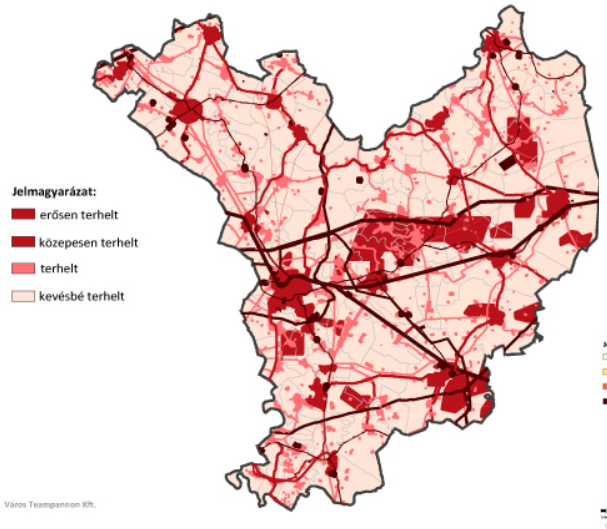
A különböző rétegek alapján kijelölt kategóriák és azok térképi megjelenítése szerint került meghatározásra a tájterhelés és tájérzékenység. Az érzékenységi skála egyik végén a legértékesebb területek (sötétzöld), a másik végén a természet- és környezetvédelem szempontjából legkevésbé értékes területek (fehér) helyezkednek el.

A terhelési skála egyik végén a legnagyobb mértékben igénybe vett területek (bordó), a másik végén legkevésbé roncsolt területek (világos) találhatók.

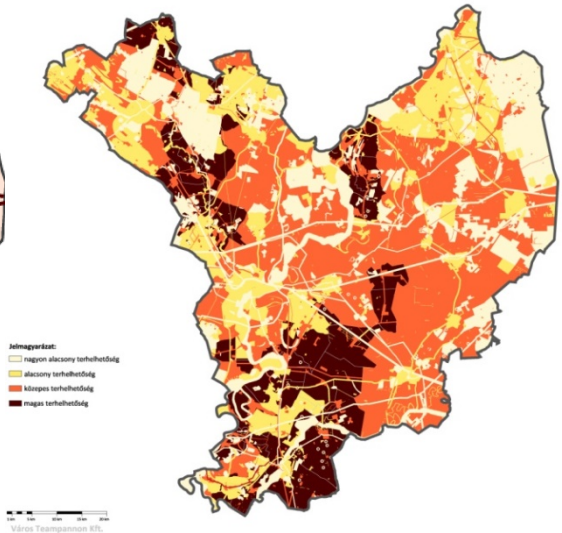
Az érzékenységi és terhelési kategóriákat összevetve készült el a négy részből álló terhelhetőségi skála. Sötétbarnával jelöltük a leginkább terhelhető területeket, melyek a megye legkevésbé érzékeny és

legkevésbé igénybe vett területeit fedik le. A világos színek jelzik azokat a területeket, amelyek a (leg)kevésbé terhelhetők. Ide tartoznak a nagyon érzékeny és jelentősen igénybe vett területek.

A vizsgálat eredményeként a következő tájak a legkevésbé terhelhetők: a nagyobb városok (már túlterheltek), a Tisza-tó (vízvédelem miatt), a Közép-Tiszavidék árterei, holtágai és a Hortobágy szikes legelői (természetvédelem miatt).

84. ábra: Jász-Nagykun-Szolnok megye tájterhelése

85. ábra: Jász-Nagykun-Szolnok megye tájterhelhetősége

8. A TERÜLETRENDEZÉSI TERV TERÜLETI HATÁSVIZSGÁLATÁNAK MEGKEZDÉSE

A hatásvizsgálat a területrendezési terv készítésének előrehaladtával, a terv céljainak meghatározását, illetve a szerkezeti terv kidolgozását követően, illetve azzal részben párhuzamosan fog az alábbi tartalommal elkészülni.

A területrendezési tervek megalapozását szolgáló területi (környezeti, társadalmi és gazdasági) hatásvizsgálat tartalmi követelményei

I. A területi (környezeti, társadalmi és gazdasági) hatásvizsgálat kidolgozásának ismertetése.
II. A területi terv (a továbbiakban: terv) céljainak ismertetése.
III. A terv célrendszerében foglaltak hatásai, különös tekintettel a környezeti, gazdasági, társadalmi fenntarthatóság szempontjaira.
IV. A szerkezeti terv módosításával összefüggő környezeti, társadalmi és gazdasági hatások:
1. A területfelhasználási kategóriák lehatárolásainak változásai okozta környezeti, társadalmi és gazdasági hatások:
1.1. Környezeti szempontból, különös tekintettel
a) természetre,
b) tájra,
c) termőföldre és talajra,
d) vízre,
e) épített környezeti és a kulturális örökségi értékekre,
f) világörökségi értékekre,
g) honvédelemre,
h) ásványvagyonra,
i) hulladékgazdálkodásra,
j) természeti és ember által előidézett kockázatokra;
1.2. Társadalmi szempontból, különös tekintettel a településrendszerre;
1.3. Gazdasági szempontból, különös tekintettel
a) mezőgazdaságra,
b) erdőgazdálkodásra,
c) vízgazdálkodásra,
d) energetikára,
e) közlekedésre.
2. A műszaki infrastruktúra elemeinek változásai okozta környezeti, társadalmi és gazdasági hatások (mint az 1.1., 1.2. és 1.3. pont).
V. A térségi övezetek módosításával összefüggő környezeti, társadalmi és gazdasági hatások (mint az 1.1., 1.2. és 1.3. pont).
VI. Összegzés: a terv jelentősebb hatásainak ismertetése, a feltárt konfliktusok értékelése.
VII. A feltárt konfliktusok feloldására, a káros hatások ellentételezésére vonatkozó javaslatok és egyéb intézkedések meghatározása.
VIII. Javaslat olyan környezeti, társadalmi és gazdasági szempontú előírásokra, feltételekre, amelyeket a terv által befolyásolt más terveknél figyelembe kell venni.

9. KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS JAVASOLT TEMATIKÁJA

Az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I. 11.) Kormányrendelet 8. § (2) bekezdése alapján a területrendezési terv tartalmi követelményeiről, valamint illeszkedésük, kidolgozásuk, egyeztetésük, elfogadásuk és közzétételük részletes szabályairól szóló 218/2009. (X. 6.) Kormányrendelet figyelembe vételével összeállítottuk Jász-Nagykun-Szolnok Megye Területrendezési terve módosítása javaslattevő fázisa környezeti értékelésének tematikáját.

A környezeti értékelés során csak a megyei tervezés kompetenciájába tartozó változások kerülnek értékelésre. A megyei területrendezési terv módosítása során a tervbe be kell építeni az OTrT által meghatározott országos jelentőségű műszaki infrastruktúra-hálózat elemeit és egyedi építményeket, valamint adatszolgáltatás alapján és a hatályos OTrT-vel összhangban ki kell jelölni az országos és térségi övezeteket. Így a vizsgálat során **általános szempont,** hogy csak azok a változások kerülnek értékelésre, melyeket a megyei területrendezési terv az országos jelentőségű elemeken felül jelölhet ki, azaz kompetenciája van (pl. térségi jelentőségű szerkezeti elemek változásai, egyedileg meghatározott övezetek javaslata).

1. A környezeti értékelés kidolgozási folyamatának ismertetése

1.1. Előzmények

1.2. Tematika

1.3. A területrendezési terv és a környezeti értékelés kapcsolódása

A javaslattevő fázisban elkészített területrendezési terv környezeti értékelése az egyeztetést követően kiegészül azzal, hogy a beérkezett vélemények hogyan érvényesülnek a terv véglegesítése során.

1.4. A területrendezési terv és környezeti értékelés egyeztetése során kapott vélemények hatása a terv alakulására

A területrendezési terv és a környezeti értékelés véleményeztetése után a véleményeket a területrendezési terv és a környezeti értékelés szempontjai szerint is értékelni kell, és a vélemények alapján kell a tervet és a környezeti értékelést véglegesíteni, illetve jóváhagyásra előkészíteni.

1.5. A környezet védelméért felelős szervek és az érintett nyilvánosság bevonása a tervezési folyamatba, a környezeti értékelés készítésébe

A környezeti értékelés ugyan azt a nyilvánosságot kapja, mint a területrendezési terv. A megye honlapján hozzáférhető lesz és meghatározott határidőn belül bárki véleményezheti.

1.6. A környezeti értékelés készítéséhez felhasznált adatok forrása.

A környezeti értékeléshez meghatározott forrás az OTrT, OTK, hatályos megyei területrendezési terv, megyei fejlesztési koncepció, ágazati adatszolgáltatások, jogszabályok.

2. A terv kidolgozásakor vizsgált változatok rövid ismertetése

2.1. A terv céljai, tartalmának összefoglaló ismertetése

A terv céljainak a területrendezéssel összefüggő magasabb szintű jogszabályokkal kell összhangban lennie. A terv tartalmát az OTrT határozza meg.

2.2. A terv összefüggése más releváns tervekkel, programokkal (OTrT, megyei területfejlesztési koncepció)

2.3. A változatok közötti választás indokai,

- A terv környezetvédelmi szempontból jelentős változásai a hatályos területi tervhez képest;
- A változatok közötti választás indoka, alátámasztása

Az Ország Szerkezeti Terve (OTrT) szerinti megyei térszerkezet és a terv szerint javasolt térszerkezet összehasonlító értékelése.

A hatályos megyei területrendezési terv szerinti térszerkezet és a terv szerint javasolt térszerkezet összehasonlító értékelése.

3. A terv környezeti hatásainak feltárása

3.1. A terv új javaslatainak összevetése a jelentősebb környezet- és természetvédelmi célokkal (pl. Nemzeti Környezetvédelmi Program, Nemzeti Természetvédelmi Alapterv)

3.2. A terv új javaslatainak (különösen a térségi jelentőségű elemek és az egyedileg meghatározott övezetek) hatása a környezeti elemekre, természeti erőforrásokra

- **a föld védelmére,**
- **a levegő védelmére,**
- **a vizek védelmére,**
- **a hulladékgazdálkodásra,**
- **a tájra,**
- **az épített környezetre,**
- **a kulturális örökség védelmére,**
- **az élővilágra – a biológiai sokféleségre.**

4. A tervben szereplő intézkedések környezeti hatékonyságának értékelése.

5. A terv hatása a terv által befolyásolt más tervekre.

A terv, hatással lehet a megyei fejlesztési programokra, a kistérségi fejlesztési programokra, településfejlesztési koncepciókra, településrendezési tervekre, megyei ágazati fejlesztési programokra.

6. A tervben szereplő javaslatok monitorozási lehetőségére vonatkozó javaslat.

A monitorozás meghatározóan a településrendezési terveken keresztül történhet.

7. A terv környezeti hatásainak összefoglaló értékelése.

MELLÉKLETEK

I. MELLÉKLET: NAGYOBB TELEPÜLÉSEKEN, VÁROSOKBAN JELÖLT NAGYOBB VOLUMENŰ FEJLESZTÉSEK 2011-ET KÖVETŐEN

Város	Tervező cég/vezető tervező	Eredeti TSZT elfogad-ásának éve	2011 óta történt jelentősebb változások	
			a területhasználatban (új beépítésre szánt terület)	a műszaki infrastruktúra-hálózatban
Szolnok	VÁTERV95 Kft. Tervező: Molnár Attila	2016	Új gazdasági terület kijelölése: 32. sz. főút mentén (kb. 50 ha) Meglévő Szolnoki ipari park bővítése (kb. 300 ha). Az ipari park kijelöléshez jelentős nagyságú erdőterület kijelölések A Szent István hídnál az egykori bányaterületek helyén 40 ha új gazdasági terület kijelölése Új különleges területek kijelölése: Turisztikai célú terület kijelölése a Fekete-városi Holt-Tisza mellett (kb. 60 ha) Intézményi terület kijelölése (gazdasági területből történő átsorolás – kb. 30 ha) Különleges terület a Homokbánya út mellett (kb. 35 ha)	Az M44 gyorsforgalmi út helye pontosításra került. Az ipari parkhoz kapcsolódóan iparvágányok helybiztosítása történik.
Abádszalók	EX! Építésziroda kft. Tervező: Gutman József	2005.	Nincs adat	Nincs adat
Besenyszög	Tervező: Kiszelovics Ildikó	2008.	Nem történt területrendezési jelentőségű változás	M4 beillesztéséhez kapcsolódó módosítás 2012-ben
Jászapáti	VÁTI Kht. Tervező: Havas Mária	2006.	Nem történt területrendezési jelentőségű változás	Nem történt változás a térségi elemekben
Jászárokszállás	Régió Kft. Tervező: Klein György	2010.	Tóháton visszasorolásra került a gazdasági terület.	Nem történt változás a térségi elemekben
Jászberény	Vátery95 Kft. Tervező: Molnár Attila	2010	Nincs adat	Nincs adat
Jászfényszaru	VÁTI Kft. Tervező: Paksi Szilvia	2018	A településszerkezeti terv leírása 211 módosítást sorol fel. A belterületi változtatások nem érintik a megyei tervet. A külterületen a mezőgazdasági és erdőgazdasági területek átértékelésre kerültek, a tanyás területek mindegyike kertes mezőgazdasági területbe (!) kerültek átsorolásra. Új jelentős méretű beépítésre szánt terület nem került kijelölésre, sőt inkább visszasorolások a jellemzők.	Az Albertirsa felé tervezett nagy távú főúti nyomvonalat tengellyel ábrázolják.
Jászkisér	Hazai Térségfejlesztő Rt.	2008	Nem történt területrendezési jelentőségű változás	Nem történt változás a térségi elemekben
Karcag	EX! Építésziroda Kft. Tervező: Gutman József	2001	Kisebb arányú gazdasági terület kijelölés a vasút mentén a bányatavaknál Gazdasági terület kijelölése lakóterület helyett mintegy 1400 ha-on a belterülettől nyugatra	Nem történt változás a térségi elemekben

Város	Tervező cég/vezető tervező	Eredeti TSZT elfogad-ásának éve	2011 óta történt jelentősebb változások	
			a területhasználatban (új beépítésre szánt terület)	a műszaki infrastruktúra-hálózatban
Kenderes	Településrendezési és Műszaki Társulás Tervező: Szinyei Béláné	2004	Nincs adat	Nincs adat
Kisújszállás	Cívisterv Tervező: Zsemberi István	2002	Nincs adat	Nincs adat
Kunhegyes	Kiszelovics és tsa Tervező: Kiszelovics Ildikó	2011	Nagy mértékű gazdasági terület visszasorolása a Tiszaszentimrei út mentén	Nem történt változás a térségi elemekben
Kunszentmárton	Kiszelovics és tsa Kft. Tervező: Kiszelovics Ildikó	2009	Sportterület fejlesztés a város dél-keleti részén (különleges sportterület) Kereskedelmi szolgáltató gazdasági terület kijelölése a város dél-keleti részén	M44 autópálya tervezett nyomvonala (tájékoztató elem) belterülettől északra
Martfű	Kiszelovics és tsa Kft. Tervező: Kiszelovics Ildikó	2008	Kisebb lakóterületi visszasorolások a Tisza mentén	Nem történt változás a térségi elemekben
Mezőtúr	Tervező: Szinyei Béláné	2002	Nincs adat	Nincs adat
Rákóczifalva	Tervező: Kiszelovics Ildikó	2011	Különleges terület – állatbemutató területe a Tisza mentén Gazdasági terület tudatos átrendezése a belterülettől délre a 442 sz. főút mentén: a közvetlenül a belterülethez csatlakozó fejlesztési területek visszasorolásra kerültek, attól délre a meglévő gazdasági területek között új gazdasági területek kerültek kijelölésre Lakóterületek visszasorolása mezőgazdasági területbe a település keleti részén	A 442 sz. főút elkerülőjének nyomvonala, mint nagy távú nyomvonal beépítésre került a tervbe
Tiszaföldvár	EX! Építésziroda Kft. Tervező: Gutman József	2004	Nem történt területrendezési jelentőségű változás	Nem történt változás a térségi elemekben
Tiszafüred	Kiszelovics és tsa Kft. Tervező: Kiszelovics Ildikó	2009	Nincs adat	Nincs adat
Törökszentmiklós	Régió Kft. Tervező: Klein György	2005	Nincs adat	Nincs adat
Túrkeve	Planner-T Kft.	2006	Nincs adat	Nincs adat
Újszász	Kiszelovics és társa Kft. Tervező: Kiszelovics Ildikó	2011	Különleges szabadidős terület kijelölése a Zagyva mentén Jelentős nagyságú gazdasági terület kijelölése a belterülettől délre a 32. sz. főút és a vasútvonal között	A Tápiómenti főút törlésre került

II.1. MELLÉKLET: A MEGYE TERÜLETÉRE ESŐ KÜLÖNLEGES MADÁRVÉDELMI TERÜLETEK:

Hevesi-sík	(HUBN10004)	Bükki Nemzeti Park Igazgatóság
Jászkarajenői puszták	(HUDI10004)	Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság
Hortobágy	(HUHN10002)	Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság
Bihar	(HUHN10003)	Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság
Közép-Tisza	(HUHN10004)	Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság
Jászság	(HUHN10005)	Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság
Dévaványai-sík	(HUKM10003)	Körös-Maros Nemzeti Park Igazgatóság
Tisza Alpár-Bokrosi ártéri öblözete	(HUKN10004)	Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság

II.2. MELLÉKLET: A MEGYE TERÜLETÉRE ESŐ KÜLÖNLEGES TERMÉSZETMEGŐRZÉSI TERÜLETEK:

Pusztamizsei-erdő	(HUHN20079)	Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság

II.3. MELLÉKLET: A MEGYE TERÜLETÉRE ESŐ KIEMELT JELENTŐSÉGŰ KÜLÖNLEGES TERMÉSZETMEGŐRZÉSI TERÜLETEK:

Pélyi szikesek	(HUBN20041)	Bükki Nemzeti Park Igazgatóság
Tápiógyörgye-Újszilvási szikesek	(HUDI20024)	Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság
Hajta mente	(HUDI20025)	Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság
Alattyáni Berki-erdő	(HUHN20074)	Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság
Alsó-Zagyva hullámtere	(HUHN20089)	Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság
Aranyosi-legelő	(HUHN20138)	Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság
Borsóhalmi-legelő	(HUHN20076)	Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság
Csépa-szelevényi gyepek	(HUHN20154)	Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság
Cserkei Nagy-fertő	(HUHN20155)	Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság
Hegyesbor	(HUHN20146)	Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság
Hencidai Csere-erdő	(HUHN20011)	Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság
Jászapáti-Jászkiséri szikesek	(HUHN20085)	Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság
Jászárokszállási szikesek	(HUHN20073)	Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság
Jászdózsai Pap-erdő	(HUHN20044)	Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság
Jászfényszarui-erdő	(HUHN20077)	Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság
Jászsági Zagyva-ártér	(HUHN20078)	Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság
Kecskeri-puszta és környéke	(HUHN20145)	Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság
Kenderesi legelő	(HUHN20144)	Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság
Közép-Tisza	(HUHN20015)	Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság
Kunszentmárton, Bábockai-legelő	(HUHN20152)	Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság
Mezőtúri Szandazugi-legelő	(HUHN20149)	Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság
Pásztói-legelő	(HUHN20148)	Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság
Szalóki Nagy-fertő	(HUHN20139)	Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság
Szelevényi Tó-köz	(HUHN20153)	Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság
Tiszaigar-Tiszaörsi Körtvélyes	(HUHN20141)	Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság

Tiszakürt-tiszainokai gyepek	(HUHN20158)	Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság
Tiszasasi Láp-legelő	(HUHN20156)	Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság
Tisza-tó	(HUHN20003)	Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság
Tiszaugi Körtvélyes és Bokros	(HUHN20157)	Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság
Újszász-Jászboldogházi gyepek	(HUHN20081)	Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság
Úrbéri-legelő	(HUHN20140)	Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság
Holt-Sebes-Körös	(HUKM20018)	Körös-Maros Nemzeti Park Igazgatóság
Tisza Alpár-Bokrosi ártéri öblözete	(HUKN20028)	Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság

III. MELLÉKLET: „MŰEMLÉKI VÉDELEM" BEJEGYZÉSŰ EMLÉKÁLLOMÁNY

Védett értékek	**db**
„EGYHÁZI" – eredet szerinti besorolás, függetlenül a jelenlegi használattól (pl. iskolaként működtetett régi rendház) Összesen:	**121 db**
„GYÜLEKEZETI ÉPÜLET"	
temetőkápolna: Jászapáti, Kunszentmárton, Tiszabura	3 db
iskolakápolna: Jászágó	1 db
görög katolikus kápolna: Szolnok	1 db
római katolikus kápolna: Jászberény, Szolnok	2 db
római katolikus templom: Abádszalók, Besenyszög, Cibakháza, Fegyvernek, Jánoshida, Jászalsószentgyörgy, Jászapáti, Jászárokszállás, Jászberény (2), Jászdózsa, Jászfelsőszentgyörgy, Jászfényszaru, Jászjákóhalma, Jászkisér, Jászladány, Jászszentandrás, Kenderes, Kunhegyes, Kunszentmárton, Mezőtúr, Nagyiván, Nagykörű, Szolnok, Tiszafüred, Tiszaigar, Tiszaörs, Tiszapüspöki, Tiszasüly, Tiszavárkony, Túrkeve	31 db
református templom: Abádszalók (2), Jászberény, Jászkisér, Karcag, Kenderes, Kisújszállás, Kunhegyes, Mezőtúr (2), Öcsöd, Szolnok, Tiszabura, Tiszaderzs, Tiszaföldvár, Tiszafüred, Tiszaigar, Tiszaroff, Tiszasas, Tiszaszőlős, Tiszavárkony, Törökszentmiklós, Túrkeve, Vezseny	24 db
evangélikus templom: Tiszaföldvár	1 db
magyar ortodox templom: Karcag	1 db
zsinagóga: Karcag, Kunszentmárton, Mezőtúr, Szolnok	4 db
ferences templom, rendház: Jászberény (2), Szolnok (2)	4 db
Gyülekezeti épület összesen:	**72 db**
„EGYÉB EGYHÁZI ÉPÜLET"	
római katolikus plébánia: Jászberény, Jászladány, Kunszentmárton, Tiszapüspöki	4 db
római katolikus rendház: Jánoshida	1 db
református parókia: Túrkeve	1 db
református iskola: Karcag, Mezőtúr	2 db
ferences iskola: Szolnok	1 db
Egyéb egyházi épület összesen:	**9 db**
„MŰALKOTÁS"	
Kálvária, kőkereszt: Jászapáti (3), Jászberény (5), Jászfelsőszentgyörgy, Jászladány, Szolnok	11 db
Nep.Szt.János: Fegyvernek, Jánoshida, Jászalsószentgyörgy, Jászapáti(2), Jászberény (2), Nagykörű, Szolnok	9 db
Máriaszobor-oszlop: Jászapáti, Jászárokszállás, Jászberény (2), Jászjákóhalma, Szolnok	6 db
Szentháromság: Jászapáti, Jászberény, Jászladány	3 db
Kőkép: Jászberény (3)	3 db
Egyéb szobor: Jászberény (Szt.Vendel), Jászfényszaru (Szt.Család), Szolnok (ülő Krisztus)	3 db
Sírkő: Jászapáti	1 db
Műalkotás összesen:	**37 db**
„ROM, TEMETŐ"	
Pusztatorony: Fegyvernek	1 db
Templomrom: Tiszaderzs	1 db
Zsidó temető: Tiszafüred	1 db

Rom, temető összesen:	**3 db**
„NÉPI ÉPÍTÉSZETI EMLÉK"	
Lakóház (porta, cseléd-, csőszház): Jászárokszállás, Jászberény (2), Jászdózsa, Jászfelsőszentgyörgy, Jászjákóhalma, Jásztelek, Karcag (4), Kenderes (2), Kunmadaras, Nagykörű (2), Szolnok, Tiszafüred, Tiszasas, Túrkeve	20 db
Présházak (és harangláb): Jászfelsőszentgyörgy (11)	11 db
Csárda: Karcag, Kisújszállás, Kunszentmárton, Nagyiván, Tiszafüred	5 db
Borház és pince: Cserkeszőlő	1 db
Istálló: Jászjákóhalma	1 db
Népi összesen:	**38 db**
„KÖZINTÉZMÉNY, VÁROSI ÉPÜLETEK"	
Hatóság, bíróság, börtön: Jászapáti, Jászberény (5), Kisújszállás, Kunszentmárton, Szolnok	9 db
Posta: Karcag, Kenderes	2 db
Kulturális intézmény: Kisújszállás (volt színház), Kunhegyes (Városi Könyvtár)	2 db
Fogadó, szálló, kaszinó: Jászárokszállás, Jászberény, Szolnok (4)	6 db
Lakóépült, bérház: Jászberény, Mezőtúr, Szolnok	3 db
Iskola: Jászágó, Szolnok	2 db
Közintézmény, városi épületek összesen:	**24 db**
„KASTÉLY, KÚRIA"	
kastély: Kenderes, Mezőtúr, Tomajmonostora, Törökszentmiklós, Újszász (2)	6 db
kúria: Jászapáti, Karcag, Mezőtúr, Tiszaderzs, Tiszaföldvár, Tiszafüred (2), Tiszaroff, Tiszaszőlős, Túrkeve	10 db
Kastély, kúria összesen:	**16 db**
„IPAR, MEZŐGAZDASÁG, KÖZLEKEDÉS, MŰTÁRGY"	
szélmalom: Karcag, Kengyel, Kunhegyes, Kunszentmárton	4 db
híd: Jászdózsa, Karcag	2 db
vasútállomás: Kenderes, Mezőtúr, Szolnok	3 db
víztorony: Szolnok (2)	2 db
Ipar, mezőgazdaság, közlekedés, műtárgy összesen:	**11 db**
„KÖZTÉRI MŰALKOTÁS"	
nádoroszlop: Jászberény	1 db
szolnoki csata emlékmű: Szolnok	1 db
Köztéri műalkotás összesen:	**2 db**

IV. MELLÉKLET: RÉGÉSZETI LELŐHELYEK

A szakmai régészeti lelőhelyek részletes listáját a CD melléklet tartalmazza.

Település	db szám
Abádszalók	24
Alattyán	9
Berekfürdő	2
Besenyszög	44
Cibakháza	30
Csataszög	3
Csépa	27
Cserkeszőlő	31
Fegyvernek	28
Hunyadfalva	2
Jánoshida	19
Jászágó	26
Jászalsószentgyörgy	12
Jászapáti	15
Jászárokszállás	16
Jászberény	65
Jászboldogháza	14
Jászdózsa	54
Jászfelsőszentgyörgy	37
Jászfényszaru	94
Jászivány	10
Jászjákóhalma	16
Jászkisér	42
Jászladány	3
Jászszentandrás	32
Jásztelek	13
Karcag	74
Kenderes	13
Kengyel	52
Kétpó	1
Kisújszállás	18
Kőtelek	7
Kuncsorba	4
Kunhegyes	12
Kunmadaras	18
Kunszentmárton	163
Martfű	12
Mesterszállás	94
Mezőhék	4
Mezőtúr	49
Nagyiván	44

Település	db szám
Nagykörű	23
Nagyrév	41
Öcsöd	199
Örményes	14
Pusztamonostor	16
Rákóczifalva	22
Rákócziújfalu	18
Szajol	14
Szászberek	5
Szelevény	74
Szolnok	85
Tiszabő	6
Tiszabura	23
Tiszaderzs	5
Tiszaföldvár	17
Tiszafüred	59
Tiszagyenda	20
Tiszaigar	7
Tiszainoka	34
Tiszajenő	7
Tiszakürt	43
Tiszaörs	13
Tiszapüspöki	25
Tiszaroff	10
Tiszasas	31
Tiszasüly	5
Tiszaszentimre	13
Tiszaszőlős	1
Tiszatenyő	1
Tiszavárkony	5
Tomajmonostora	6
Tószeg	7
Törökszentmiklós	64
Túrkeve	158
Újszász	27
Vezseny	3
Zagyvarékas	9
Nyilvántartott	
Jászfényszaru	1
Törökszentmiklós	1

IV. MELLÉKLET: RÉGÉSZETI LELŐHELYEK

SZAKMAI RÉGÉSZETI LELŐHELYEK

azonosító	megyekód	település	név
91671	BK	Tiszakécske	Óbög, Csárdaföld
29434	BK	Tiszaug	Kéménytető
56789	BK	Tiszaug	Akasztóhegy II.
3428	B	Békésszentandrás	Mogyorós-halom
3466	B	Békésszentandrás	Hármas-határ
3467	B	Békésszentandrás	Homok-hát-dűlő
3482	B	Békésszentandrás	Átalag-halom
3483	B	Békésszentandrás	Félbevágott-halom
4418	B	Gyomaendrőd	Bánffy-Bala - Gellai-tanya
4695	B	Gyomaendrőd	Csejt-puszta - Zubogó
4700	B	Gyomaendrőd	Szentmiklós-zug - Megyehatár
4701	B	Gyomaendrőd	Sárgaparti átjáró
6131	B	Szarvas	Gyilkos-halom
33468	Cs	Nagytőke	Belső-Ecser
58050	Cs	Nagytőke	Kis-Jaksor-ér
58054	Cs	Nagytőke	Kökény-zug, Nagy András-tanya
58058	Cs	Nagytőke	Határ-laponyag
58127	Cs	Szentes	Belső-Ecser
58130	Cs	Szentes	Ecseri-Kettős-halom
38371	HB	Egyek	Villongó-halom
59056	HB	Egyek	Tiszafüred-Lipcsei rész
30441	HB	Nádudvar	Ágota-halom
37538	H	Tarnaörs	Horgas-dűlő
37558	H	Tarnaörs	Tarnaörs, 5. lelőhely
37573	H	Tarnaörs	Tarnaörs, 31. lelőhely
37575	H	Tarnaörs	Tarnaörs, 3-3K lelőhely
54051	H	Vámosgyörk	Szilfa-lapos
63784	H	Vámosgyörk	Vízrejáró-dűlő
25465	JNSz	Abádszalók	Vasútállomás
25485	JNSz	Abádszalók	Homokbánya I.
25486	JNSz	Abádszalók	Homokbánya II.
32854	JNSz	Abádszalók	Kettős-halom
32855	JNSz	Abádszalók	Király-halom
32856	JNSz	Abádszalók	Csordás-halom
32857	JNSz	Abádszalók	Sas-halom
32858	JNSz	Abádszalók	Kis-Fás-halom
32859	JNSz	Abádszalók	Pap-halom
32860	JNSz	Abádszalók	Pap-halom
32861	JNSz	Abádszalók	Porcsakos-halom
32862	JNSz	Abádszalók	Puna-halom

32863	JNSz	Abádszalók	Szanyi-halom
32865	JNSz	Abádszalók	Szőlő-halom
32866	JNSz	Abádszalók	Harangi-halom
32867	JNSz	Abádszalók	Gulyás-halom
36035	JNSz	Abádszalók	Homokbánya
36038	JNSz	Abádszalók	Bere
36040	JNSz	Abádszalók	Zrínyi u.
65164	JNSz	Abádszalók	Szil-dűlő, Szili-halom
65166	JNSz	Abádszalók	Nagy és Kisajtósi-halom
72141	JNSz	Abádszalók	Szil-ér
77645	JNSz	Abádszalók	Szil-éri-halom
78303	JNSz	Abádszalók	Pusztatomaj, Angol-kert
25481	JNSz	Alattyán	Vörös Csillag Tsz-központ
28224	JNSz	Alattyán	Fekete-halom
28225	JNSz	Alattyán	Bíró-dűlő
78347	JNSz	Alattyán	Álomszög, Páskom
81381	JNSz	Alattyán	Nagyállás-dűlő I.
81383	JNSz	Alattyán	Nagyállás-dűlő II.
81385	JNSz	Alattyán	Kondás-alja I.
81387	JNSz	Alattyán	Kondás-alja II.
81419	JNSz	Alattyán	Kondás-alja III.
30762	JNSz	Berekfürdő	Pincés-halom
66140	JNSz	Berekfürdő	Veres Péter u 9.
29804	JNSz	Besenyszög	Fokorú-puszta
32938	JNSz	Besenyszög	Berek-ér
34714	JNSz	Besenyszög	Nagyfokorú I.
34716	JNSz	Besenyszög	Nagyfokorú II.
34720	JNSz	Besenyszög	Nagyfokorú III.
34721	JNSz	Besenyszög	Gólya-tanya
34724	JNSz	Besenyszög	Homoki-dűlő
36041	JNSz	Besenyszög	Fokorupuszta-tanya 77
36048	JNSz	Besenyszög	Hunyadi u.
46114	JNSz	Besenyszög	Fokorú-puszta 2.
46117	JNSz	Besenyszög	Fokorú-puszta 3.
46118	JNSz	Besenyszög	Fokorú-puszta 4.
46119	JNSz	Besenyszög	Fokorú-puszta 5.
46120	JNSz	Besenyszög	Fokorú-puszta, Szurmai-tanya
46146	JNSz	Besenyszög	Fokorú-puszta 6.
46153	JNSz	Besenyszög	Fokorú-puszta, Sasvári-tanya
46156	JNSz	Besenyszög	Ecseki-tanya
46159	JNSz	Besenyszög	Szórópuszta-ártér
46178	JNSz	Besenyszög	Nagy-Fokorú
46180	JNSz	Besenyszög	Nagy-Fokorú 3.
46181	JNSz	Besenyszög	Nagy-Fokorú 4.
46182	JNSz	Besenyszög	Nagy-Fokorú 5.

57808	JNSz	Besenyszög	Tiszagát
57810	JNSz	Besenyszög	Dobai-főcsatorna 1.
57813	JNSz	Besenyszög	Dobai-főcsatorna 2.
57814	JNSz	Besenyszög	Dobai-főcsatorna 3.
59752	JNSz	Besenyszög	Szórópuszta, Tiszai Hullámtér Projekt 1.
59753	JNSz	Besenyszög	Szórópuszta, Tiszai Hullámtér Projekt 2.
59754	JNSz	Besenyszög	Szórópuszta, Tiszai Hullámtér Projekt 3.
59755	JNSz	Besenyszög	Szórópuszta, Tiszai Hullámtér Projekt 4.
59756	JNSz	Besenyszög	Szórópuszta, Tiszai Hullámtér Projekt 5.
59758	JNSz	Besenyszög	Szórópuszta, Tiszai Hullámtér Projekt 6.
59759	JNSz	Besenyszög	Szórópuszta, Tiszai Hullámtér Projekt 7.
59760	JNSz	Besenyszög	Szórópuszta, Tiszai Hullámtér Projekt 8.
59761	JNSz	Besenyszög	Dobapuszta, Tiszai Hullámtér Projekt 9.
59762	JNSz	Besenyszög	Szórópuszta, Tiszai Hullámtér Projekt 10.
59763	JNSz	Besenyszög	Szórópuszta, Tiszai Hullámtér Projekt 11.
65328	JNSz	Besenyszög	Attila u. mögött, Holt-ág partja
65338	JNSz	Besenyszög	Nagy-fokorú-6
65464	JNSz	Besenyszög	Berek-ér-part
73215	JNSz	Besenyszög	Milléri-csatorna-part
78301	JNSz	Besenyszög	Milléri-főcsatorna partja, Dobó u.
80353	JNSz	Besenyszög	Árpás-ér I.
80355	JNSz	Besenyszög	Árpás-ér II.
30225	JNSz	Cibakháza	Nagy-hát
30226	JNSz	Cibakháza	Nagy-hát
30227	JNSz	Cibakháza	Nagy-hát
30228	JNSz	Cibakháza	Nagy-hát
30229	JNSz	Cibakháza	Nagy-hát
30230	JNSz	Cibakháza	Nagy-hát
30231	JNSz	Cibakháza	Nagy-hát
30232	JNSz	Cibakháza	Nagy-hát
30233	JNSz	Cibakháza	Kettes-halom
30234	JNSz	Cibakháza	Kettes-halom
30235	JNSz	Cibakháza	Kis-hegy
30236	JNSz	Cibakháza	Külso-székes
30237	JNSz	Cibakháza	Árvád
30238	JNSz	Cibakháza	Árvád
30239	JNSz	Cibakháza	Árvád
30240	JNSz	Cibakháza	Árvád
30241	JNSz	Cibakháza	Árvád
30242	JNSz	Cibakháza	Árvád
30243	JNSz	Cibakháza	Bánom-szőlők
30244	JNSz	Cibakháza	Bánom-szőlő
30245	JNSz	Cibakháza	Sár-szög
30246	JNSz	Cibakháza	Felső-rét
30247	JNSz	Cibakháza	Felső-rét

30248	JNSz	Cibakháza	Külso-székes-lapos
30249	JNSz	Cibakháza	Kettes-halom vidéke
30250	JNSz	Cibakháza	Kettes-halom vidéke
30251	JNSz	Cibakháza	Kettes-halom környéke
30252	JNSz	Cibakháza	Ugar
30253	JNSz	Cibakháza	Külso-székes
36916	JNSz	Cibakháza	Sáska-halom
38356	JNSz	Csataszög	Homokbánya
57811	JNSz	Csataszög	Dobai-főcsatorna 1.
57812	JNSz	Csataszög	Dobai-főcsatorna 2.
30318	JNSz	Csépa	Pókaházi-ér partja
30319	JNSz	Csépa	Ludas-dűlő
30320	JNSz	Csépa	Meleg-ér
30321	JNSz	Csépa	Pókaháza
30322	JNSz	Csépa	Hajlasi út
30323	JNSz	Csépa	Pókaházi-ér partja
30324	JNSz	Csépa	Pókaházi-ér partja
30325	JNSz	Csépa	Belterület
30326	JNSz	Csépa	Belterület
30327	JNSz	Csépa	Belterület
30328	JNSz	Csépa	Belterület
30329	JNSz	Csépa	Nagy-hát
30330	JNSz	Csépa	Holt-Tisza-part
30331	JNSz	Csépa	Compód
30332	JNSz	Csépa	Csipsár-part
30333	JNSz	Csépa	Csipsár-part
30334	JNSz	Csépa	Kun-halom
30335	JNSz	Csépa	Ferto-partja
30336	JNSz	Csépa	Compód
30337	JNSz	Csépa	Compód
30338	JNSz	Csépa	Compód
30339	JNSz	Csépa	Compód
30340	JNSz	Csépa	Compód
30341	JNSz	Csépa	Compód
30342	JNSz	Csépa	Nagy-hát
42833	JNSz	Csépa	Petőfi Tsz.
65642	JNSz	Csépa	Csörsz-árok
30255	JNSz	Cserkeszőlő	Szőlők
30256	JNSz	Cserkeszőlő	Csörge-halom
30257	JNSz	Cserkeszőlő	Peres
30258	JNSz	Cserkeszőlő	Peres
30259	JNSz	Cserkeszőlő	Peres
30260	JNSz	Cserkeszőlő	Peres
30261	JNSz	Cserkeszőlő	Bagi-homoki dűlő
30262	JNSz	Cserkeszőlő	Bagi-homoki dűlő

30263	JNSz	Cserkeszőlő	Bagi-homoki dűlő
30264	JNSz	Cserkeszőlő	Bagi-homoki dűlő
30265	JNSz	Cserkeszőlő	Határ út
30266	JNSz	Cserkeszőlő	Nyomás-dűlő
30267	JNSz	Cserkeszőlő	Nyomás-dűlő
30268	JNSz	Cserkeszőlő	Kisasszony-szőlő-dűlő
30269	JNSz	Cserkeszőlő	Kisasszony-szőlők
30270	JNSz	Cserkeszőlő	Kisasszony-szőlők
30271	JNSz	Cserkeszőlő	Homokbánya
30272	JNSz	Cserkeszőlő	Kisasszony-szőlők
30273	JNSz	Cserkeszőlő	Kisasszony-szőlők
30274	JNSz	Cserkeszőlő	Kisasszony-szőlők
30275	JNSz	Cserkeszőlő	Kisasszony-szőlők
30276	JNSz	Cserkeszőlő	Strandfürdő
32926	JNSz	Cserkeszőlő	Bába-halom
38276	JNSz	Cserkeszőlő	Román-Magyar Barátság TSz központja
66086	JNSz	Cserkeszőlő	Bába-tó I.
66090	JNSz	Cserkeszőlő	Bába-tó II.
66092	JNSz	Cserkeszőlő	Bába-tó III.
72749	JNSz	Cserkeszőlő	Kisasszony-szőlő III.
72751	JNSz	Cserkeszőlő	Kisasszony-szőlő IV.
72753	JNSz	Cserkeszőlő	Kisasszony-szőlő V.
90785	JNSz	Cserkeszőlő	Tiszainoka, Göböly-Járás–puszta
31726	JNSz	Fegyvernek	Pusztatorony
32817	JNSz	Fegyvernek	Fekete-halom
32818	JNSz	Fegyvernek	Mányai-halom
32819	JNSz	Fegyvernek	Kettős-halom
32820	JNSz	Fegyvernek	Nagy-Koller-halom
32899	JNSz	Fegyvernek	Eperjes-halom
37985	JNSz	Fegyvernek	Hillér
41848	JNSz	Fegyvernek	Büdös-halom
41849	JNSz	Fegyvernek	Szapárfalu alja
41850	JNSz	Fegyvernek	Csobánkai rét széle
42947	JNSz	Fegyvernek	Büdös-dűlői-halom
42949	JNSz	Fegyvernek	Büdös-dűlői-halom 2.
65168	JNSz	Fegyvernek	Polgár-földek-halom
65172	JNSz	Fegyvernek	Nepomuki Szent János szobor
65176	JNSz	Fegyvernek	Holt-Tisza-parti halom
65534	JNSz	Fegyvernek	Büdös-dűlő
65536	JNSz	Fegyvernek	Csatorna-köz
65688	JNSz	Fegyvernek	Kétárok-dűlő
70085	JNSz	Fegyvernek	Hosszú-föld I.
70733	JNSz	Fegyvernek	Hosszúföld II.
70737	JNSz	Fegyvernek	Hosszú-föld III.
72777	JNSz	Fegyvernek	Szapárfalu, Büdös-éri-főcsatorna-partja

72779	JNSz	Fegyvernek	Szapárfalu, Közép-major
72781	JNSz	Fegyvernek	Szapárfalu, Ősgyep
72783	JNSz	Fegyvernek	Település széle
89511	JNSz	Fegyvernek	Hársfa utca 14.
89727	JNSz	Fegyvernek	Közép-major
93559	JNSz	Fegyvernek	Belső-Csobánka
25454	JNSz	Hunyadfalva	Kisbögre-major
57815	JNSz	Hunyadfalva	Szennyvíztisztító telep
25473	JNSz	Jánoshida	Tótkér-puszta
25484	JNSz	Jánoshida	Tótkér
25505	JNSz	Jánoshida	Tótkéri-tanyák
35716	JNSz	Jánoshida	Puszta-Mizsei-tanyák II:
35718	JNSz	Jánoshida	Puszta-Mizsei-tanyák
35719	JNSz	Jánoshida	Puszta-Mizsei-tanyák V.
35721	JNSz	Jánoshida	Puszta-Mizsei-tanyák VI.
35722	JNSz	Jánoshida	Puszta-Mizsei-tanyák
35723	JNSz	Jánoshida	Puszta-Mizsei-tanyák VIII.
35724	JNSz	Jánoshida	Puszta-Mizsei-tanyák
35729	JNSz	Jánoshida	Tótkéri-tanyák II.
35730	JNSz	Jánoshida	Tótkéri-tanyák III.
36052	JNSz	Jánoshida	Plébánia templom
36055	JNSz	Jánoshida	Kis-halom
36058	JNSz	Jánoshida	Berek
42782	JNSz	Jánoshida	Portelek
81389	JNSz	Jánoshida	Zagyva-gát I.
81391	JNSz	Jánoshida	Zagyva-gát II.
81393	JNSz	Jánoshida	Zagyva-gát III.
32953	JNSz	Jászágó	Hegyes-halom II.
49227	JNSz	Jászágó	Benedek-dűlő
49229	JNSz	Jászágó	Határ-halom
49238	JNSz	Jászágó	Ágói-rét-dűlő
49241	JNSz	Jászágó	Ágói-rét-dűlő II.
49243	JNSz	Jászágó	Pap-halom
49245	JNSz	Jászágó	Bordás-tanya
49246	JNSz	Jászágó	Bordás-tanya II.
49272	JNSz	Jászágó	Ágói-patak
49274	JNSz	Jászágó	Bajuszkóró-dűlő
49278	JNSz	Jászágó	Hegyes-halom
49279	JNSz	Jászágó	Hegyes-halom-dűlő
49280	JNSz	Jászágó	Hegyes-halom-dűlő II.
49283	JNSz	Jászágó	Hegyes-halom-dűlő III.
49284	JNSz	Jászágó	Benedek-dűlő
49286	JNSz	Jászágó	URH-torony
49301	JNSz	Jászágó	Szentgyörgyi út
49302	JNSz	Jászágó	Telek-dűlő

49306	JNSz	Jászágó	Hegyes-halom-dűlő IV.
49307	JNSz	Jászágó	Ágói-patak II.
49309	JNSz	Jászágó	Ágói-patak III.
49310	JNSz	Jászágó	Hegyes-halom-dűlő V.
49313	JNSz	Jászágó	Benedek-dűlő II.
49314	JNSz	Jászágó	Két-Széki-Határ-halom
71165	JNSz	Jászágó	Ágói-patak-part II.
71167	JNSz	Jászágó	Ágói-patak-part I.
32955	JNSz	Jászalsószentgyörgy	Lyukas-halom
36064	JNSz	Jászalsószentgyörgy	Telek-dűlő
36065	JNSz	Jászalsószentgyörgy	Főtér
71171	JNSz	Jászalsószentgyörgy	Büge-dűlő
79715	JNSz	Jászalsószentgyörgy	Bogárzó-halom
80229	JNSz	Jászalsószentgyörgy	Fekete-halom
80231	JNSz	Jászalsószentgyörgy	Nádas-halom
80233	JNSz	Jászalsószentgyörgy	Pallagok
80235	JNSz	Jászalsószentgyörgy	Kapitány-dűlő
80237	JNSz	Jászalsószentgyörgy	Vadas
80239	JNSz	Jászalsószentgyörgy	Zöld-halom
81395	JNSz	Jászalsószentgyörgy	Csicsó-dűlő
25530	JNSz	Jászapáti	Kálmán-part
32893	JNSz	Jászapáti	Nagyállási út
32894	JNSz	Jászapáti	Alkotmány Tsz
32957	JNSz	Jászapáti	Akasztó-halom
32958	JNSz	Jászapáti	Alsónyomási-halom
38277	JNSz	Jászapáti	Gulyás-tanya
57559	JNSz	Jászapáti	Alsó-nyomás
57560	JNSz	Jászapáti	Fácán-telep
57561	JNSz	Jászapáti	Kakukk-dűlő
57562	JNSz	Jászapáti	Velemi Endre tsz
70495	JNSz	Jászapáti	Rossz-réti-dűlő
72733	JNSz	Jászapáti	Római katolikus templom környéke
78387	JNSz	Jászapáti	Gólya-dűlő út
86201	JNSz	Jászapáti	Gyenes-tanya
86203	JNSz	Jászapáti	Urbán-tanya
36067	JNSz	Jászárokszállás	Csőrsz-árok
39844	JNSz	Jászárokszállás	Szilfa-lapos dűlő
54050	JNSz	Jászárokszállás	Belső-szőlő-dűlő
54221	JNSz	Jászárokszállás	Vermek-halom
65636	JNSz	Jászárokszállás	Belső-szőlő I.
65644	JNSz	Jászárokszállás	Belső-szőlő II. (Szent Ilona-dűlő)
65646	JNSz	Jászárokszállás	Belső-szőlő III.
66790	JNSz	Jászárokszállás	Bika-rét-dűlő
66792	JNSz	Jászárokszállás	Tó-sor-dűlő
66794	JNSz	Jászárokszállás	Csörsz-árok-dűlő

71169	JNSz	Jászárokszállás	Szeméttelep
72143	JNSz	Jászárokszállás	Kopasz- domb
73159	JNSz	Jászárokszállás	Hegyes-hát
77409	JNSz	Jászárokszállás	Kopasz-domb II.
77411	JNSz	Jászárokszállás	Tó-hát-dűlő
78343	JNSz	Jászárokszállás	Móczár-tanya
25452	JNSz	Jászberény	Hűtőgépgyár
25504	JNSz	Jászberény	Muhari-tanya
28164	JNSz	Jászberény	Szent Pál-halom
31807	JNSz	Jászberény	Ferences udvar
32960	JNSz	Jászberény	Hegyes-halom
32961	JNSz	Jászberény	Négy-halom
32963	JNSz	Jászberény	Szent Imre-halom
35653	JNSz	Jászberény	Jászberény II.
35656	JNSz	Jászberény	Jászberény IV.
35660	JNSz	Jászberény	Alsómuszáj
35662	JNSz	Jászberény	Barna-tanya
35700	JNSz	Jászberény	Cserő-halomtól DNy-ra
35701	JNSz	Jászberény	Disznószög
35702	JNSz	Jászberény	Disznó-zug
35703	JNSz	Jászberény	Főtér
35704	JNSz	Jászberény	Gyári-bejáró
35705	JNSz	Jászberény	Gyári-bejáró út mellett
35706	JNSz	Jászberény	Hajtai-halom
35708	JNSz	Jászberény	Hudra-tanya
35710	JNSz	Jászberény	Nevada-tanya
35712	JNSz	Jászberény	Nyavalyka-part
35713	JNSz	Jászberény	Palánk-vár
35714	JNSz	Jászberény	Peresi földek
35715	JNSz	Jászberény	Puszta-Mizsei-tanyák
35717	JNSz	Jászberény	Puszta-Mizsei-tanyák III.
35726	JNSz	Jászberény	Szabadtéri Színpad
35727	JNSz	Jászberény	Szent Imre II.
35728	JNSz	Jászberény	Szent Imre III.
35731	JNSz	Jászberény	Tótkéri-tanyák IV.
35732	JNSz	Jászberény	Tótkéri-tanyák V.
35733	JNSz	Jászberény	Tótkéri-tanyák VI.
35734	JNSz	Jászberény	Világos-dűlő
35737	JNSz	Jászberény	Zagyva-part II.
35746	JNSz	Jászberény	Jásztelek I.
41227	JNSz	Jászberény	Ördögdűlő
41228	JNSz	Jászberény	Pócz-tanya
41263	JNSz	Jászberény	Vágóhíd
42783	JNSz	Jászberény	Erős-tanya
54216	JNSz	Jászberény	Sertés telep

54217	JNSz	Jászberény	Kiss-tanya
54218	JNSz	Jászberény	Kis Gyilkos-csatorna É-i partja
54219	JNSz	Jászberény	Kis-Gyilkos-csatorna D-i partja
54220	JNSz	Jászberény	Kovács-tanya
58870	JNSz	Jászberény	Zsombékos
59774	JNSz	Jászberény	Necső
65280	JNSz	Jászberény	Sas-halom
65282	JNSz	Jászberény	Újerdő VIII.
65284	JNSz	Jászberény	Dudás-halom, Cseh tanya III.
65286	JNSz	Jászberény	Tőtevény VII.
65288	JNSz	Jászberény	Rekettyés-tanyák II.
65290	JNSz	Jászberény	Porteleki-szőlők IV.
65292	JNSz	Jászberény	Alsómuszály X.
65294	JNSz	Jászberény	Jász-plasztiktól ÉNy-ra
65296	JNSz	Jászberény	Porteleki-szőlők VIII.
78769	JNSz	Jászberény	Lantos- föld (1. lelőhely)
80343	JNSz	Jászberény	Necső II.
81365	JNSz	Jászberény	Szent Pál-halom környezete
81369	JNSz	Jászberény	Vágó-járás I.
81371	JNSz	Jászberény	Vágó-járás II.
81373	JNSz	Jászberény	Vágó-járás III.
86167	JNSz	Jászberény	Kövér-tanya I.
86169	JNSz	Jászberény	Kövér-tanya II.
90453	JNSz	Jászberény	Csege-lapos III.
90455	JNSz	Jászberény	Palócz-tanya
93771	JNSz	Jászberény	Alsómuszáj, Homokbánya I.
36069	JNSz	Jászboldogháza	Csíkosi Fecske-tanya
41225	JNSz	Jászboldogháza	Baromfitelep
65178	JNSz	Jászboldogháza	Nagy-Kutyina
65180	JNSz	Jászboldogháza	Nagy-Kutyina
65182	JNSz	Jászboldogháza	Csíkos-dűlő
65184	JNSz	Jászboldogháza	Tápió-dűlő
65186	JNSz	Jászboldogháza	Koncsik-dűlő
65188	JNSz	Jászboldogháza	Csíkos-dűlő, Csíkos-csatorna- (Nagy-ér)-part
65190	JNSz	Jászboldogháza	Csíkos-csatorna-part
65192	JNSz	Jászboldogháza	Csíkos-dűlő
65194	JNSz	Jászboldogháza	Mányi-dűlő
65196	JNSz	Jászboldogháza	Mányi-dűlő
65198	JNSz	Jászboldogháza	Koncsik-dűlő
66957	JNSz	Jászboldogháza	Nagy-tanya
32969	JNSz	Jászdózsa	Dósai Nagy-halom
32970	JNSz	Jászdózsa	Közép-halom
36078	JNSz	Jászdózsa	Határ-dűlő
65838	JNSz	Jászdózsa	Zsinór-dűlő 4
65848	JNSz	Jászdózsa	Borbély-dűlő

65852	JNSz	Jászdózsa	Borbély-töltés
65854	JNSz	Jászdózsa	Pap-föld I.
65862	JNSz	Jászdózsa	Pap-föld II.
65866	JNSz	Jászdózsa	Pap-III.
65868	JNSz	Jászdózsa	Juhász-fertő-dűlő
65870	JNSz	Jászdózsa	Holt-Tarna-dűlő 1
65872	JNSz	Jászdózsa	Holt-Tarna-dűlő 2
65874	JNSz	Jászdózsa	Holt-Tarna-dűlő, Rajna-dűlő
65876	JNSz	Jászdózsa	Holt-Tarna-dűlő,Rajna dűlő
65878	JNSz	Jászdózsa	Rajna-dűlő
65880	JNSz	Jászdózsa	Serfőző-dűlő 3
65882	JNSz	Jászdózsa	Rajna-dűlő
65884	JNSz	Jászdózsa	Vermektől-D-re
65888	JNSz	Jászdózsa	Nagy-halom-dűlő 1
65892	JNSz	Jászdózsa	Serfőző-dűlő 1
65894	JNSz	Jászdózsa	Nagy-halom-dűlő 2
65898	JNSz	Jászdózsa	Nagy-halom-dűlő 3
65900	JNSz	Jászdózsa	Rajna-dűlő
65902	JNSz	Jászdózsa	Nagy-halom dűlő 4
65904	JNSz	Jászdózsa	Nagy-halom dűlő 5
65906	JNSz	Jászdózsa	Nagy-halom-dűlő 6
65908	JNSz	Jászdózsa	Kőkút-hát-dűlő
65910	JNSz	Jászdózsa	Serfőző-dűlő 2
65912	JNSz	Jászdózsa	Tarna-part
65914	JNSz	Jászdózsa	Rajna-dűlő, Közép -halom
65918	JNSz	Jászdózsa	Holt-Tarna-dűlő 3
65920	JNSz	Jászdózsa	Csengettyős
65924	JNSz	Jászdózsa	Székfolyás (Berényi-határ-dűlő)
65928	JNSz	Jászdózsa	Székfolyás (Berényi határ)
65930	JNSz	Jászdózsa	Berényi-határ-dűlő
65932	JNSz	Jászdózsa	Rajna-dűlő
65934	JNSz	Jászdózsa	Holt-Tarna-dűlő 4
65936	JNSz	Jászdózsa	Községi-temető
65938	JNSz	Jászdózsa	Görbe-éri-dűlő
65940	JNSz	Jászdózsa	Határ-dűlő
65942	JNSz	Jászdózsa	Pap-föld IV.
65946	JNSz	Jászdózsa	Pap-föld V.
65948	JNSz	Jászdózsa	Pap-föld VI.
65950	JNSz	Jászdózsa	Zsinór-dűlő 1
65952	JNSz	Jászdózsa	Zsinór-dűlő 2
65954	JNSz	Jászdózsa	Zsinór-dűlő 3
65956	JNSz	Jászdózsa	Vágó-járás (Bornyú-kút)
65958	JNSz	Jászdózsa	Vágó-járás (Bornyú-kút)
65960	JNSz	Jászdózsa	Visznek-tó-dűlő
65962	JNSz	Jászdózsa	Holt-Tarna-dűlő 5

65964	JNSz	Jászdózsa	Hosszú-hát-dűlő
65966	JNSz	Jászdózsa	Hosszú-hát-dűlő
82613	JNSz	Jászdózsa	Zsinór-dűlő II. (2. lelőhely)
89093	JNSz	Jászdózsa	Tarnaörs/Jászdózsa határa
20328	JNSz	Jászfelsőszentgyörgy	Pusztakerekudvar II.
25478	JNSz	Jászfelsőszentgyörgy	Kossuth Tsz-központja
35735	JNSz	Jászfelsőszentgyörgy	Zagyva-part
36085	JNSz	Jászfelsőszentgyörgy	Gépállomás
36086	JNSz	Jászfelsőszentgyörgy	Rókalyuk-dűlő
36087	JNSz	Jászfelsőszentgyörgy	Rókalyuk-dűlő II.
36090	JNSz	Jászfelsőszentgyörgy	Lucskos-rét
36093	JNSz	Jászfelsőszentgyörgy	Zagyva-part
36095	JNSz	Jászfelsőszentgyörgy	Almási-ér
36096	JNSz	Jászfelsőszentgyörgy	Kőhíd
36099	JNSz	Jászfelsőszentgyörgy	Lucskos-rét
36101	JNSz	Jászfelsőszentgyörgy	Szúnyogos
36102	JNSz	Jászfelsőszentgyörgy	2. sz. gyűjtőpont
36104	JNSz	Jászfelsőszentgyörgy	Zagyván túl
36108	JNSz	Jászfelsőszentgyörgy	Székes-dűlő
36111	JNSz	Jászfelsőszentgyörgy	Nagy út
36112	JNSz	Jászfelsőszentgyörgy	Szúnyogos-lapos
36113	JNSz	Jászfelsőszentgyörgy	Szúnyogos-lapos II.
36114	JNSz	Jászfelsőszentgyörgy	Szúnyogos-lapos III.
36115	JNSz	Jászfelsőszentgyörgy	Szúnyogos-lapos IV.
36117	JNSz	Jászfelsőszentgyörgy	Szúnyogos-lapos V.
36118	JNSz	Jászfelsőszentgyörgy	Szúnyogos-lapos VI.
36123	JNSz	Jászfelsőszentgyörgy	Szúnyogos-lapos VII.
36124	JNSz	Jászfelsőszentgyörgy	Szúnyogos-lapos VIII.
36127	JNSz	Jászfelsőszentgyörgy	Tóásó-tanya
36128	JNSz	Jászfelsőszentgyörgy	Kerekudvar
36130	JNSz	Jászfelsőszentgyörgy	Lénárd-tanya
36132	JNSz	Jászfelsőszentgyörgy	Lénárd-tanya II.
36133	JNSz	Jászfelsőszentgyörgy	Lénárd-tanya III.
36156	JNSz	Jászfelsőszentgyörgy	Lénárd-tanya IV.
36159	JNSz	Jászfelsőszentgyörgy	Lénárd-tanya V.
36160	JNSz	Jászfelsőszentgyörgy	Székes-dűlő
36162	JNSz	Jászfelsőszentgyörgy	Pap-halom
42832	JNSz	Jászfelsőszentgyörgy	Hentallér
70207	JNSz	Jászfelsőszentgyörgy	R. k. templom
75169	JNSz	Jászfelsőszentgyörgy	Felsőszentgyörgyi-dűlő, Zagyvamenti Tsz.
81363	JNSz	Jászfelsőszentgyörgy	Tacman-dűlő
32798	JNSz	Jászfényszaru	Gyöngyös-halom
32800	JNSz	Jászfényszaru	Kender-halom
32802	JNSz	Jászfényszaru	Nagy-bika-halom
32803	JNSz	Jászfényszaru	Pipis-halom

32804	JNSz	Jászfényszaru	Száraz-halom
38294	JNSz	Jászfényszaru	Fürst Sándor u. 42.
38295	JNSz	Jászfényszaru	Csont-halom
38296	JNSz	Jászfényszaru	Hegyes-halom II.
38297	JNSz	Jászfényszaru	Kozma-part
38298	JNSz	Jászfényszaru	Szék-halom
44145	JNSz	Jászfényszaru	Kopasz-domb
44151	JNSz	Jászfényszaru	Galga-torkolat, Tamusok hídja II.
44152	JNSz	Jászfényszaru	Pandalos, Csonthalmi-tanya
44153	JNSz	Jászfényszaru	Galga-torkolat, Tamusok hídja
44155	JNSz	Jászfényszaru	Borjú-járás
44156	JNSz	Jászfényszaru	Mérges-patak, Kórés-patak partja
44759	JNSz	Jászfényszaru	Vasútállomás
55303	JNSz	Jászfényszaru	Samsung parkoló
63380	JNSz	Jászfényszaru	Győri-tanya
69623	JNSz	Jászfényszaru	Vontatóhalom I.
69627	JNSz	Jászfényszaru	Vontatóhalom II.
69635	JNSz	Jászfényszaru	Vontatóhalom III.
69637	JNSz	Jászfényszaru	Barátok tava
69639	JNSz	Jászfényszaru	Ószőlő I.
69641	JNSz	Jászfényszaru	Ószőlő II.
69669	JNSz	Jászfényszaru	Nagybikahalom I.
69671	JNSz	Jászfényszaru	Nagybikahalom II.
69673	JNSz	Jászfényszaru	Rókalyukak I.
69675	JNSz	Jászfényszaru	Rókalyukak II.
69677	JNSz	Jászfényszaru	Lehel utca
69679	JNSz	Jászfényszaru	Templom
69683	JNSz	Jászfényszaru	Gyékényes
69685	JNSz	Jászfényszaru	Veres rét I.
69687	JNSz	Jászfényszaru	Veres rét II.
69693	JNSz	Jászfényszaru	Veres rét III.
69699	JNSz	Jászfényszaru	Veres rét IV.
69705	JNSz	Jászfényszaru	Újszőlő I.
69735	JNSz	Jászfényszaru	Újszőlők-Szőlőkalja I.
69737	JNSz	Jászfényszaru	Újszőlők-Szőlőkalja II.
69741	JNSz	Jászfényszaru	Virágoshalom I.
69743	JNSz	Jászfényszaru	Virágoshalom II.
69747	JNSz	Jászfényszaru	Virágoshalom III.
69755	JNSz	Jászfényszaru	Cserháti tanyák
69765	JNSz	Jászfényszaru	Csonthalom tanyák I.
69769	JNSz	Jászfényszaru	Csonthalom tanyák II.
69771	JNSz	Jászfényszaru	Csonthalom tanyák III.
69775	JNSz	Jászfényszaru	Csonthalom tanyák V.
69777	JNSz	Jászfényszaru	Tűzóltószertár
69779	JNSz	Jászfényszaru	Vontatóhalom IV.

69781	JNSz	Jászfényszaru	Vontatóhalom V.
69783	JNSz	Jászfényszaru	Ludas
69785	JNSz	Jászfényszaru	Újszőlő II.
69787	JNSz	Jászfényszaru	Szeméttelep I.
69789	JNSz	Jászfényszaru	Szeméttelep II.
69793	JNSz	Jászfényszaru	Útkereszteződés
69797	JNSz	Jászfényszaru	Nagybikahalom III.
69799	JNSz	Jászfényszaru	Hatvani határ
69803	JNSz	Jászfényszaru	Vontatóhalom VI.
69807	JNSz	Jászfényszaru	Vontatóhalom VII.
69809	JNSz	Jászfényszaru	Rusai tanya
69815	JNSz	Jászfényszaru	Kacsaró part
69817	JNSz	Jászfényszaru	Szilfa I.
69819	JNSz	Jászfényszaru	Szilfa II.
69821	JNSz	Jászfényszaru	Szilfa III.
69823	JNSz	Jászfényszaru	Kaji part
69827	JNSz	Jászfényszaru	Székhalom dűlő
69829	JNSz	Jászfényszaru	Székhalom dűlő - Bódis tanya
69833	JNSz	Jászfényszaru	Kórés - Hosszúhát I.
69835	JNSz	Jászfényszaru	Kórés - Hosszúhát II.
69837	JNSz	Jászfényszaru	Hosszúhát
69839	JNSz	Jászfényszaru	Kórés
69841	JNSz	Jászfényszaru	Csonthalom tanyák VI.
69851	JNSz	Jászfényszaru	Virágoshalom IV.
69855	JNSz	Jászfényszaru	Szegek- Népi dombok
69857	JNSz	Jászfényszaru	Szegek I.
69861	JNSz	Jászfényszaru	Szegek II.
69865	JNSz	Jászfényszaru	Kopasz agyagos
69889	JNSz	Jászfényszaru	Petőfi utca
69985	JNSz	Jászfényszaru	Boldogi határ
69997	JNSz	Jászfényszaru	Csörszárok
73157	JNSz	Jászfényszaru	Gyékényes II.
73849	JNSz	Jászfényszaru	Béke TSz.
73851	JNSz	Jászfényszaru	Gyékényes 3.
73853	JNSz	Jászfényszaru	Gyékényes 4.
76721	JNSz	Jászfényszaru	Nagy-Agyagos
81335	JNSz	Jászfényszaru	Csépe-lapos I.
81337	JNSz	Jászfényszaru	Csépe-lapos II.
81339	JNSz	Jászfényszaru	Vasútállomás
81341	JNSz	Jászfényszaru	Béke Tsz.
93405	JNSz	Jászfényszaru	Rácz-tanya
93407	JNSz	Jászfényszaru	Gyékényes 5.
93409	JNSz	Jászfényszaru	Virág utcától D-re I.
93411	JNSz	Jászfényszaru	Virág utcától D-re II.
93413	JNSz	Jászfényszaru	Virág utcától D-re III.

49427	JNSz	Jászivány	Nagy-gyep
49429	JNSz	Jászivány	Papp-dűlő
49430	JNSz	Jászivány	Papp-dűlő II.
49432	JNSz	Jászivány	Dósa-dűlő
49434	JNSz	Jászivány	Barattyús
49436	JNSz	Jászivány	Gólya-dűlő
49437	JNSz	Jászivány	Iványi-Ördöghát-dűlő
49438	JNSz	Jászivány	Belterület
49440	JNSz	Jászivány	Iványi-Ördöghát-dűlő II.
49442	JNSz	Jászivány	Iványi-Ördöghát-dűlő III.
25493	JNSz	Jászjákóhalma	Csárdadomb
36167	JNSz	Jászjákóhalma	Zagyva-Tarna szöglet
36168	JNSz	Jászjákóhalma	Kápolna-halom
36169	JNSz	Jászjákóhalma	Szeműd-halom
38358	JNSz	Jászjákóhalma	Hegyes-halom
55221	JNSz	Jászjákóhalma	Nevada-tanya
55223	JNSz	Jászjákóhalma	Félegyházi part
65630	JNSz	Jászjákóhalma	Öreg-szőlő II.
66959	JNSz	Jászjákóhalma	Gubics-tanya K
71187	JNSz	Jászjákóhalma	Öregszőlő
78977	JNSz	Jászjákóhalma	Félegyházi- part II.
78979	JNSz	Jászjákóhalma	Félegyházi- part III.
86193	JNSz	Jászjákóhalma	Bakter-szög
86195	JNSz	Jászjákóhalma	Béke-Tsz
86197	JNSz	Jászjákóhalma	Bodó-szög
86199	JNSz	Jászjákóhalma	Bacsói-dűlő
32971	JNSz	Jászkisér	Szőlő-halom
34722	JNSz	Jászkisér	Névtelen
34723	JNSz	Jászkisér	Rókás
57563	JNSz	Jászkisér	Ladányi út mente-dűlő
65546	JNSz	Jászkisér	Ördög-halom
65550	JNSz	Jászkisér	Ördög-hát dűlő II.
65552	JNSz	Jászkisér	Ördög-hát dűlő III.
65560	JNSz	Jászkisér	Csukás-hát
65562	JNSz	Jászkisér	Kőkút-hát dűlő II. - Rassang
65564	JNSz	Jászkisér	Nagy-Kapitány-rét I. - Rassang
65566	JNSz	Jászkisér	Szőlő-dűlő II.
65570	JNSz	Jászkisér	Homokos-part III.
65572	JNSz	Jászkisér	Szárcsás-part I.
65574	JNSz	Jászkisér	Fövenyes
65576	JNSz	Jászkisér	Pusztakürt-Templompart I.
65578	JNSz	Jászkisér	Pusztakürt-Templomkert II.
65582	JNSz	Jászkisér	Pusztakürt-Templomkert III.
65588	JNSz	Jászkisér	Tarna-folyás part III.
65590	JNSz	Jászkisér	Pap-halom

65594	JNSz	Jászkisér	Miklós-halom
65598	JNSz	Jászkisér	Ördög-hát dűlő IV.
65600	JNSz	Jászkisér	Ördög-hát dűlő V.
65602	JNSz	Jászkisér	Varsa-hely
65604	JNSz	Jászkisér	Parajos-part II/a.
65608	JNSz	Jászkisér	Fövenyes I.
65614	JNSz	Jászkisér	Járási-dűlő I.
65616	JNSz	Jászkisér	Járási-dűlő II.
65618	JNSz	Jászkisér	Szárcsás-part II.
65620	JNSz	Jászkisér	Határ-halom
66094	JNSz	Jászkisér	Magos-határ-dűlő
66961	JNSz	Jászkisér	MÁV Járműjavító
67677	JNSz	Jászkisér	Nagy-árka
67679	JNSz	Jászkisér	Parajos-part I.
67683	JNSz	Jászkisér	Parajos-part II/b.
67687	JNSz	Jászkisér	Parajos-part III.
67689	JNSz	Jászkisér	Ludas-oldal I.
67693	JNSz	Jászkisér	Ludas-oldal II.
67697	JNSz	Jászkisér	Parajos-part IV.
82513	JNSz	Jászkisér	Járási- dűlő
82515	JNSz	Jászkisér	Büt- hát I.
82517	JNSz	Jászkisér	Büt- hát II.
87899	JNSz	Jászkisér	Felső-vasúti megálló
32973	JNSz	Jászladány	Rácz-halom
66963	JNSz	Jászladány	Császár- dűlő
89021	JNSz	Jászladány	Császár- dűlő II.
32974	JNSz	Jászszentandrás	Katona-halom
62800	JNSz	Jászszentandrás	Meggyes, Kovács-tanya
62802	JNSz	Jászszentandrás	Meggyes, 31-es út
62804	JNSz	Jászszentandrás	Nagyállás, Jászapáti út, Egri út, Tüzép
62806	JNSz	Jászszentandrás	Alsó-tanya, Nagyállás
62808	JNSz	Jászszentandrás	Nagyállás
62810	JNSz	Jászszentandrás	Méneslapos, Sós-tanya
62812	JNSz	Jászszentandrás	Méneslapos, Első-sor
62814	JNSz	Jászszentandrás	Méneslapos, Jászapáti-Jászszentandrás-Tarnaörs hármashatár
62980	JNSz	Jászszentandrás	Méneslapos, Felső-tanyák, Juhász-tanya
62982	JNSz	Jászszentandrás	Méneslapos, Kóczián-tanya
62984	JNSz	Jászszentandrás	Méneslapos, Kis sor
62986	JNSz	Jászszentandrás	Meggyes
62988	JNSz	Jászszentandrás	Felső-tanya, Nemoda part, Nemoda domb, Novák tanya
62990	JNSz	Jászszentandrás	Felső tanya, Gyephár tanya
62992	JNSz	Jászszentandrás	Rózsa út 8., Sztasunkó Mihály kertje
62994	JNSz	Jászszentandrás	Nagyállás, Terjék-tó, Terjék-tanya
62996	JNSz	Jászszentandrás	Rózsa út, Csordajárás IV-es dűlő
62998	JNSz	Jászszentandrás	Meggyes, Jászapáti-Jászivány-Jászszentandrás hármashatár

63000	JNSz	Jászszentandrás	Járás-tanya, Romantik Park, Romantik Kemping
63002	JNSz	Jászszentandrás	Első sor, Jászapáti határ, Szeméttelep
63058	JNSz	Jászszentandrás	Csordajárás, Kertész út, Farkas tanya
63062	JNSz	Jászszentandrás	Alsó-tanya, Kossuth út
63086	JNSz	Jászszentandrás	Alsó-tanya
63092	JNSz	Jászszentandrás	Járás-tanya, André József tanyája
63130	JNSz	Jászszentandrás	Alsó-tanya II.
63132	JNSz	Jászszentandrás	Nagyállás, André-tanya
63134	JNSz	Jászszentandrás	Nagyállás, Első sor
63162	JNSz	Jászszentandrás	Nagyállás, Móricz tanya
71189	JNSz	Jászszentandrás	Nagy-lapos
86209	JNSz	Jászszentandrás	Bordás-tanya
86211	JNSz	Jászszentandrás	31. út, Jászszentandrási bekötő
28223	JNSz	Jásztelek	Kútlapos-dűlő
30690	JNSz	Jásztelek	Hosszú-dűlő
32976	JNSz	Jásztelek	Homokgödör-halom
35738	JNSz	Jásztelek	Nyárijárás-dűlő
70957	JNSz	Jásztelek	Túlát-dűlő
70961	JNSz	Jásztelek	Csapás-dűlő
70963	JNSz	Jásztelek	Pusztamizse
73181	JNSz	Jásztelek	Ördög-halom-dűlő, Farkas-tanya
75173	JNSz	Jásztelek	Cigány-ér
78345	JNSz	Jásztelek	Gátőr ház, György-tanya
81375	JNSz	Jásztelek	Falu széle
81377	JNSz	Jásztelek	Homokgödör-dűlő
81379	JNSz	Jásztelek	Gulya-járás
25515	JNSz	Karcag	Mezőgazdasági Kutatóintézet központja
25540	JNSz	Karcag	Bugyogói-halom
28294	JNSz	Karcag	Hegyesbori-Kis-halom
32758	JNSz	Karcag	Fekete-halom
32759	JNSz	Karcag	Apavárai-halom
32760	JNSz	Karcag	Asszonyszállási-halom
32762	JNSz	Karcag	Bócsai-halom
32763	JNSz	Karcag	Disznó-halom
32764	JNSz	Karcag	Gergely-halom
32765	JNSz	Karcag	Hegyesbori-Nagy-halom
32766	JNSz	Karcag	Kápolna-halom
32768	JNSz	Karcag	Kis-Gergely-halom
32769	JNSz	Karcag	Kis-Kettos-halom
32770	JNSz	Karcag	Kis-Péntek-halom
32771	JNSz	Karcag	Konta-halom
32772	JNSz	Karcag	Kontai-Kettős-halom
32773	JNSz	Karcag	Lozér-halom
32774	JNSz	Karcag	Magyarkai-halom
32775	JNSz	Karcag	Kis-Görgető-halom

32776	JNSz	Karcag	Nagy-Görgető-halom
32777	JNSz	Karcag	Kis-Orgonda-halom
32778	JNSz	Karcag	Nagy-Orgonda-halom
32779	JNSz	Karcag	Péntek-halom
32783	JNSz	Karcag	Szentmiklósi-halom
32784	JNSz	Karcag	Telek-halom
32785	JNSz	Karcag	Tibuc-halom
32786	JNSz	Karcag	Törökbori-halom
32787	JNSz	Karcag	Vágott-halom
32788	JNSz	Karcag	Vermes-halom
32789	JNSz	Karcag	Zádor-halom
32900	JNSz	Karcag	Tetves-halom
32901	JNSz	Karcag	Halas-tó
32902	JNSz	Karcag	Kecskeri-tó I.
32903	JNSz	Karcag	Kecskeri-tó II.
32904	JNSz	Karcag	Kecskeri-tó III.
32905	JNSz	Karcag	Kecskeri-tó IV.
32906	JNSz	Karcag	Bócsai-domb
32911	JNSz	Karcag	Bócsai Juhász-tanya
32912	JNSz	Karcag	Papné-halma
36944	JNSz	Karcag	Köves-part
36946	JNSz	Karcag	Tilalmasi Állami Gazdaság központja
36947	JNSz	Karcag	Ecsezug
36949	JNSz	Karcag	Kápolnás-halom
49363	JNSz	Karcag	Nagy-Pattog-halom
49373	JNSz	Karcag	Boros-legelői-halom
49374	JNSz	Karcag	Borosi-halom
49376	JNSz	Karcag	Tilalmasi-halom
49377	JNSz	Karcag	Zug-kerti-halom
49387	JNSz	Karcag	Nyugati-bekötőút melletti halom
49389	JNSz	Karcag	Csonka-dűlői-halom
49391	JNSz	Karcag	Nagy-legelői-halom
49401	JNSz	Karcag	Bengecseg-dűlői-halom
49406	JNSz	Karcag	Nagy-Cigány-halom
49409	JNSz	Karcag	Aranyos-halom
49410	JNSz	Karcag	Hármas-halom
49412	JNSz	Karcag	Egyes-halom
65580	JNSz	Karcag	Karcag belterület, Arany János u. 2/a környéke
65586	JNSz	Karcag	Ecse-zug
65596	JNSz	Karcag	Törő-tanya
65610	JNSz	Karcag	Sebes-éri-dűlő
68627	JNSz	Karcag	Kerékpárút 1 lh.
68629	JNSz	Karcag	Kerékpárút 2 lh.
68631	JNSz	Karcag	Kerékpárút 3 lh.
68633	JNSz	Karcag	Kerékpárút 4 lh.

71727	JNSz	Karcag	Halastó 2.
76957	JNSz	Karcag	Keserves, Hortobágy-Berettyó-főcsatorna partja
78555	JNSz	Karcag	Nagy-legelő, Puskás-tanya (1. lelőhely)
78557	JNSz	Karcag	Nagy-legelő, Tilalmasi és Kereszt út kereszteződése (2. lh.)
78573	JNSz	Karcag	Kerek-fenéki-halom
78721	JNSz	Karcag	Kiss-tanya, Kun-lapos (1. lelőhely)
87937	JNSz	Karcag	Sárrét I.
87939	JNSz	Karcag	Hegyesbori-fenék
87941	JNSz	Karcag	Csillag-úti-dűlő
87943	JNSz	Karcag	Csukai-tanya
25527	JNSz	Kenderes	Kulis
25528	JNSz	Kenderes	Kulis II.
25532	JNSz	Kenderes	Templom-domb
25533	JNSz	Kenderes	Telek-halom
25548	JNSz	Kenderes	Hármas-halom
32790	JNSz	Kenderes	Bán-halma
32892	JNSz	Kenderes	Kő-halom
36950	JNSz	Kenderes	Bánhalma-Fürst Sándor u.
67727	JNSz	Kenderes	Belső-földek
70323	JNSz	Kenderes	Kettős-halom
70329	JNSz	Kenderes	Névtelen halom
70331	JNSz	Kenderes	Névtelen-halom-dűlő
70333	JNSz	Kenderes	Bán-halom-dűlő
25534	JNSz	Kengyel	Csöbör-érpart
25535	JNSz	Kengyel	Pusztakengyel
32821	JNSz	Kengyel	Polgár-halom
32822	JNSz	Kengyel	Baghy-domb
32823	JNSz	Kengyel	Baghy-majori-halom
32824	JNSz	Kengyel	Beszélo-halom
32825	JNSz	Kengyel	Csemetekerti-halom
32826	JNSz	Kengyel	Godó-halom
32827	JNSz	Kengyel	Nagy-Kaszadér-halom
35293	JNSz	Kengyel	Baghy-homok
35294	JNSz	Kengyel	Baghy-major
35296	JNSz	Kengyel	Halastó
35297	JNSz	Kengyel	Baghy-major II.
35298	JNSz	Kengyel	Baghy-major III.
35299	JNSz	Kengyel	Baghy-major IV.
35300	JNSz	Kengyel	Bencsik János-tanya
35434	JNSz	Kengyel	Bódi-Kovács-tanya
35437	JNSz	Kengyel	Csorcsán-ér D-i kanyarulata
35442	JNSz	Kengyel	Csorcsán-ér K-i partja
35443	JNSz	Kengyel	Csorcsán-ér K-i partja II.
35452	JNSz	Kengyel	Csorcsán-ér Ny-i partja
35454	JNSz	Kengyel	Derzsi-gát

35455	JNSz	Kengyel	Derzsi-gát II.
35456	JNSz	Kengyel	Derzsi-gát III.
35457	JNSz	Kengyel	Faluszél
35458	JNSz	Kengyel	Fehér-tanya
35459	JNSz	Kengyel	Földvári-tanya
35460	JNSz	Kengyel	Gyepmester-telep
35461	JNSz	Kengyel	Tisza-meder VIII.
35462	JNSz	Kengyel	Katolikus kápolna
35463	JNSz	Kengyel	Kengyel-köz
35464	JNSz	Kengyel	Baghy-major V.
35467	JNSz	Kengyel	Kiskengyel-lapos
35469	JNSz	Kengyel	Kis-tanya
35475	JNSz	Kengyel	Mészáros-tanya
35477	JNSz	Kengyel	Mező Imre TSz majorjai
35478	JNSz	Kengyel	Petőfi u. 15.
35481	JNSz	Kengyel	Templom-domb
35484	JNSz	Kengyel	Tisza-meder
35485	JNSz	Kengyel	Tisza-meder II.
35487	JNSz	Kengyel	Tisza-meder III.
35488	JNSz	Kengyel	Tisza-meder IV.
35489	JNSz	Kengyel	Tisza-meder V.
35491	JNSz	Kengyel	Tisza-meder VI.
35492	JNSz	Kengyel	Tisza-meder VII.
35493	JNSz	Kengyel	Újtemető
35495	JNSz	Kengyel	Vigh-tanya
54179	JNSz	Kengyel	Cseber-ér-dűlő, nyugati part
54180	JNSz	Kengyel	Cseber-ér-dűlő, keleti part
65438	JNSz	Kengyel	Halas-tó-part, vasút-közút közti rész
76661	JNSz	Kengyel	Harkányi-Homokos-halom
76663	JNSz	Kengyel	Csemete-kert
32791	JNSz	Kétpó	Kis-Kaszadér-halom
32794	JNSz	Kisújszállás	Boleman-halom
32796	JNSz	Kisújszállás	Nagykerti-halom
32913	JNSz	Kisújszállás	Ravaszlyuk-halom
32967	JNSz	Kisújszállás	Bukó-halom
67709	JNSz	Kisújszállás	Tó-alja I.
67711	JNSz	Kisújszállás	Tó-alja II.
67715	JNSz	Kisújszállás	Bakosi-dűlő
67717	JNSz	Kisújszállás	Rét (Barabás-tanya közelében)
72967	JNSz	Kisújszállás	Csorba
76657	JNSz	Kisújszállás	Bodzás-ér 2.
76659	JNSz	Kisújszállás	Bodzás-ér 1.
77649	JNSz	Kisújszállás	Konta 1.
77651	JNSz	Kisújszállás	Konta 2.
77653	JNSz	Kisújszállás	Konta 3.

77655	JNSz	Kisújszállás	Konta 4.
77657	JNSz	Kisújszállás	Konta 5.
87933	JNSz	Kisújszállás	Sárrét I.
87935	JNSz	Kisújszállás	Sárrét II.
36951	JNSz	Kőtelek	Huszár-sarok
57816	JNSz	Kőtelek	Háj rét 1.
57817	JNSz	Kőtelek	Háj rét 2.
57818	JNSz	Kőtelek	Ady Szövetkezet
57819	JNSz	Kőtelek	Kőtelek 1.
57820	JNSz	Kőtelek	Kőtelek 2.
66018	JNSz	Kőtelek	Gulya-legelő
32808	JNSz	Kuncsorba	Csorbai-Kettos-halom
87355	JNSz	Kuncsorba	Táncsics Mihály út
92165	JNSz	Kuncsorba	Északi-iskola
92167	JNSz	Kuncsorba	Ady Endre út
32809	JNSz	Kunhegyes	Cibak-halom
32810	JNSz	Kunhegyes	Hármas-halom
32811	JNSz	Kunhegyes	Jaj-halom
32812	JNSz	Kunhegyes	Kettős-halom
32813	JNSz	Kunhegyes	Nagy-Purgány-halom
32917	JNSz	Kunhegyes	Jaj-halom lábánál
32918	JNSz	Kunhegyes	Nagyállás-halom
32921	JNSz	Kunhegyes	Kunhegyes 4. sz. lh.
32922	JNSz	Kunhegyes	Akasztó-halom
32923	JNSz	Kunhegyes	Fehér-halom
73143	JNSz	Kunhegyes	Kárászos-lapos
77647	JNSz	Kunhegyes	Vénkert I.
25514	JNSz	Kunmadaras	Iskola
25544	JNSz	Kunmadaras	Külso-Hármas-halom
25545	JNSz	Kunmadaras	Középső-Hármas-halom
25546	JNSz	Kunmadaras	Belső-Hármas-halom
25547	JNSz	Kunmadaras	Hatházi-dombja
32622	JNSz	Kunmadaras	Homokbánya
32688	JNSz	Kunmadaras	Kilences-lapos
32725	JNSz	Kunmadaras	Ecse-halom
32726	JNSz	Kunmadaras	Hatházi-halom
32727	JNSz	Kunmadaras	Kis-Darvas-halom
32728	JNSz	Kunmadaras	Kis-Füves-halom
32731	JNSz	Kunmadaras	Madarasi-határhalom
32732	JNSz	Kunmadaras	Nagy-Darvas-halom
32733	JNSz	Kunmadaras	Nagy-Füves-halom
32734	JNSz	Kunmadaras	Nagy-Köves-halom
35747	JNSz	Kunmadaras	Hajcsár út
72157	JNSz	Kunmadaras	Berek-dűlői-halom
85903	JNSz	Kunmadaras	Hajdú- háttól É- ra

28279	JNSz	Kunszentmárton	Vezér út
28280	JNSz	Kunszentmárton	Csökönyér
28358	JNSz	Kunszentmárton	Csárda-lapos
31531	JNSz	Kunszentmárton	Nagy-Jaksor-érpart
31532	JNSz	Kunszentmárton	Nagy-Jaksor-érpart
31533	JNSz	Kunszentmárton	Nagy-Jaksor-érpart
31534	JNSz	Kunszentmárton	Nagy-Jaksor-ér-part
31535	JNSz	Kunszentmárton	Nagy-Jaksor-ér-part
31536	JNSz	Kunszentmárton	Nagy-Jaksor-ér-part
31537	JNSz	Kunszentmárton	Nagy-éri-főcsatorna partja I.
31538	JNSz	Kunszentmárton	Nagy-ér K-i partja
31539	JNSz	Kunszentmárton	Nagy-ér Ny-i partja
31540	JNSz	Kunszentmárton	Nagy-Jaksor-érpart
31541	JNSz	Kunszentmárton	Nagy-Jaksor-érpart
31542	JNSz	Kunszentmárton	Nagy-Jaksor-érpart
31543	JNSz	Kunszentmárton	Nagy-Jaksor-érpart
31544	JNSz	Kunszentmárton	Nagy-Jaksor-érpart
31545	JNSz	Kunszentmárton	Nagy-Jaksor-érpart
31546	JNSz	Kunszentmárton	Nagy-Jaksor-ér-part
31547	JNSz	Kunszentmárton	Nagy-Jaksor-érpart
31548	JNSz	Kunszentmárton	Péter-szög
31549	JNSz	Kunszentmárton	Péter-szög
31550	JNSz	Kunszentmárton	Péter-szög
31551	JNSz	Kunszentmárton	Péter-szög
31552	JNSz	Kunszentmárton	Péter-szög
31553	JNSz	Kunszentmárton	Körös-gátnál, Brena-zuggal szemben
31554	JNSz	Kunszentmárton	Jaksori-dűlő
31555	JNSz	Kunszentmárton	Jaksori-dűlő
31556	JNSz	Kunszentmárton	Jaksori-dűlő
31557	JNSz	Kunszentmárton	Holt-Körös partja
31558	JNSz	Kunszentmárton	Kettős-halom
31559	JNSz	Kunszentmárton	Jaksori-dűlő
31560	JNSz	Kunszentmárton	Jaksori-dűlő
31561	JNSz	Kunszentmárton	Holt-Körös partja
31562	JNSz	Kunszentmárton	Holt-Körös partja
31563	JNSz	Kunszentmárton	Nagy-ér partja
31564	JNSz	Kunszentmárton	Nagy-ér partja
31565	JNSz	Kunszentmárton	Nagy-ér partja
31566	JNSz	Kunszentmárton	Nagy-ér partja
31567	JNSz	Kunszentmárton	Telek-part
31568	JNSz	Kunszentmárton	Telek-part
31569	JNSz	Kunszentmárton	Nagy-ér K-i partja
31570	JNSz	Kunszentmárton	Nagy-ér partja
31571	JNSz	Kunszentmárton	Nagy-ér K-i partja
31572	JNSz	Kunszentmárton	Nagy-ér K-i partja

31573	JNSz	Kunszentmárton	Nagy-éri főcsatorna keleti partja
31574	JNSz	Kunszentmárton	Vágott-halom
31575	JNSz	Kunszentmárton	Nagy-ér partja
31576	JNSz	Kunszentmárton	Nagy-ér partja
31577	JNSz	Kunszentmárton	Nagy-ér partja
31578	JNSz	Kunszentmárton	Nagy-ér partja
31579	JNSz	Kunszentmárton	Nagy-ér partja
31580	JNSz	Kunszentmárton	Nagy-ér partja
31581	JNSz	Kunszentmárton	Nagy-ér partja
31582	JNSz	Kunszentmárton	Vasúti elágazás
31583	JNSz	Kunszentmárton	Kékes-lapos partja
31584	JNSz	Kunszentmárton	Kékes-lapos partja
31585	JNSz	Kunszentmárton	Kékes-lapos partja
31587	JNSz	Kunszentmárton	Kékes-lapos partja
31588	JNSz	Kunszentmárton	Kékes-lapos partja
31589	JNSz	Kunszentmárton	Kékes-lapos I.
31590	JNSz	Kunszentmárton	Kékes-lapos partja
31591	JNSz	Kunszentmárton	Körös-part
31592	JNSz	Kunszentmárton	Körös-part
31593	JNSz	Kunszentmárton	Körös-part
31594	JNSz	Kunszentmárton	Nagy-ér
31595	JNSz	Kunszentmárton	Nagy-ér
31596	JNSz	Kunszentmárton	Kunszentmárton 67. lelőhely
31597	JNSz	Kunszentmárton	Veker-éri-főcsatorna partja
31598	JNSz	Kunszentmárton	Veker-éri-főcsatorna partja
31599	JNSz	Kunszentmárton	Nagy-halom
31601	JNSz	Kunszentmárton	Kunszentmárton 72. lelőhely
31602	JNSz	Kunszentmárton	Kunszentmárton 73. lelőhely
31603	JNSz	Kunszentmárton	Kovács-tanya
31604	JNSz	Kunszentmárton	Veker-ér partja
31605	JNSz	Kunszentmárton	Szék-hát
31606	JNSz	Kunszentmárton	Kunszentmárton 77. lelőhely
31607	JNSz	Kunszentmárton	Kunszentmárton 78. lelőhely
31608	JNSz	Kunszentmárton	Hármas-halom mellett
31609	JNSz	Kunszentmárton	Istvánháza-puszta
31610	JNSz	Kunszentmárton	Istvánháza-puszta
31611	JNSz	Kunszentmárton	Istvánháza-puszta
31612	JNSz	Kunszentmárton	Istvánháza-puszta
31613	JNSz	Kunszentmárton	Istvánháza-puszta
31614	JNSz	Kunszentmárton	Pusztaistvánháza
31615	JNSz	Kunszentmárton	Istvánháza-puszta
31616	JNSz	Kunszentmárton	Pusztaistvánháza
31617	JNSz	Kunszentmárton	Ivánka-halom
31618	JNSz	Kunszentmárton	Brena-lapos partja
31619	JNSz	Kunszentmárton	Köttön-halom

31620	JNSz	Kunszentmárton	Köttön-halom II.
31621	JNSz	Kunszentmárton	Kovács-halom
31622	JNSz	Kunszentmárton	Nagyéri-dűlő
31623	JNSz	Kunszentmárton	Telek-parti-dűlő
31624	JNSz	Kunszentmárton	Kulik-tanya felé
31625	JNSz	Kunszentmárton	Telek-part
31626	JNSz	Kunszentmárton	Telek-part
31627	JNSz	Kunszentmárton	Vekeri-dűlő
31628	JNSz	Kunszentmárton	Vekeri-dűlő
31629	JNSz	Kunszentmárton	Vekeri-dűlő
31630	JNSz	Kunszentmárton	Atrácsi-erdő
31631	JNSz	Kunszentmárton	Radics-halom
31632	JNSz	Kunszentmárton	Kékes-dűlő
31633	JNSz	Kunszentmárton	Köttön
31634	JNSz	Kunszentmárton	Köttön
31635	JNSz	Kunszentmárton	Nagy-éri-főcsatorna partja
31636	JNSz	Kunszentmárton	Nagy-éri-főcsatorna partja
31637	JNSz	Kunszentmárton	Nagy-éri-főcsatorna partja
31638	JNSz	Kunszentmárton	Nagy-éri-főcsatorna partja
31639	JNSz	Kunszentmárton	Istvánháza-puszta
31640	JNSz	Kunszentmárton	Papp-zug
31641	JNSz	Kunszentmárton	Nagy-Jaksor-érpart XV.
31642	JNSz	Kunszentmárton	Nagy-Jaksor-ér vidéke
31643	JNSz	Kunszentmárton	Nagy-Jaksor-érpart XVI.
31644	JNSz	Kunszentmárton	Nagy-Jaksor-érpart
31646	JNSz	Kunszentmárton	Nagy-Jaksor-ér vidéke
31648	JNSz	Kunszentmárton	Kékes-lapos II.
31672	JNSz	Kunszentmárton	Kungyalu-halom
31673	JNSz	Kunszentmárton	Körtvélyesi-dűlő
31674	JNSz	Kunszentmárton	Körtvélyesi-dűlő
31675	JNSz	Kunszentmárton	Bate-halom
31676	JNSz	Kunszentmárton	Holt-Körös
31677	JNSz	Kunszentmárton	Holt-Körös
31678	JNSz	Kunszentmárton	Holt-Körös
31679	JNSz	Kunszentmárton	Holt-Körös
31680	JNSz	Kunszentmárton	Csukati-dűlő
31681	JNSz	Kunszentmárton	Csukati-dűlő
31682	JNSz	Kunszentmárton	Csukati-dűlő
31683	JNSz	Kunszentmárton	Csukati-dűlő
31684	JNSz	Kunszentmárton	Csukati-dűlő
31685	JNSz	Kunszentmárton	Körös-gát
31686	JNSz	Kunszentmárton	Csukati-dűlő
31687	JNSz	Kunszentmárton	Holt-Körös
31688	JNSz	Kunszentmárton	Körös-gát
31689	JNSz	Kunszentmárton	Holt-Körös partja

31690	JNSz	Kunszentmárton	Holt-Körös partja
31691	JNSz	Kunszentmárton	Holt-Körös partja
31692	JNSz	Kunszentmárton	Holt-Körös partja
31693	JNSz	Kunszentmárton	Holt-Körös partja
31694	JNSz	Kunszentmárton	Holt-Körös partja
31695	JNSz	Kunszentmárton	Csukati-dűlő
31696	JNSz	Kunszentmárton	Csukati-dűlő
31697	JNSz	Kunszentmárton	Csukati-dűlő
31698	JNSz	Kunszentmárton	Csukati-dűlő
31737	JNSz	Kunszentmárton	Csukati-dűlő
38299	JNSz	Kunszentmárton	Ady E. u.2/A
38301	JNSz	Kunszentmárton	Téglagyár
60506	JNSz	Kunszentmárton	Gyalu-puszta I.
60507	JNSz	Kunszentmárton	Gyalu-puszta II.
60508	JNSz	Kunszentmárton	Kékes-lapos II.
60509	JNSz	Kunszentmárton	Holt-Körös-part
63100	JNSz	Kunszentmárton	Nagy-ér partja, (RL 2)
66134	JNSz	Kunszentmárton	Nagy-ér II.
66136	JNSz	Kunszentmárton	Nagy-ér I.
66138	JNSz	Kunszentmárton	Nagy-ér IV.
72737	JNSz	Kunszentmárton	Koplaló
72739	JNSz	Kunszentmárton	Határ-út, Nagy-éri-főcsatorna-partja
72741	JNSz	Kunszentmárton	Nagy-éri-főcsatorna, Keleti-part I.
72743	JNSz	Kunszentmárton	Nagy-éri-főcsatorna, Keleti-part III.
72745	JNSz	Kunszentmárton	Veker I.
72747	JNSz	Kunszentmárton	Ivánka
84653	JNSz	Kunszentmárton	Gyalui (1. sz.)- főcsatorna mellett
90777	JNSz	Kunszentmárton	Kékes-lapos III.
25490	JNSz	Martfű	Martfű I.számú lelőhely
25491	JNSz	Martfű	Martfű II.számú lelőhely
32830	JNSz	Martfű	Gyuris-halom
32834	JNSz	Martfű	Vágott-halom
36952	JNSz	Martfű	Tisza Cipőgyár
65236	JNSz	Martfű	Martfű, Csesz-dűlő I.
65240	JNSz	Martfű	Martfű, Csesz-dűlő II.
65242	JNSz	Martfű	Martfű, Csesz-dűlő III.
65246	JNSz	Martfű	Martfű, Csesz-dűlő IV.
65248	JNSz	Martfű	Martfű, Csesz-dűlő V.
65250	JNSz	Martfű	Martfű, Csesz-dűlő VI.
77637	JNSz	Martfű	Tisza-part
30063	JNSz	Mesterszállás	Hupa
30064	JNSz	Mesterszállás	Szegény-zug
30065	JNSz	Mesterszállás	Szegény-zug
30066	JNSz	Mesterszállás	Szegény-zug
30067	JNSz	Mesterszállás	Körös-part

30068	JNSz	Mesterszállás	Körös-part
30069	JNSz	Mesterszállás	Körös-part
30070	JNSz	Mesterszállás	Körös-gát
30071	JNSz	Mesterszállás	Körös-gát
30072	JNSz	Mesterszállás	Mesterszállás 7. sz. lelőhely
30073	JNSz	Mesterszállás	Mesterszállás 8. sz. lelőhely
30074	JNSz	Mesterszállás	Mesterszállás 9. sz.lelőhely
30075	JNSz	Mesterszállás	Mesterszállás 10. sz.lelőhely
30076	JNSz	Mesterszállás	Telek-part-dűlő
30077	JNSz	Mesterszállás	Telek-halom
30078	JNSz	Mesterszállás	Telek-halomtól D-re
30079	JNSz	Mesterszállás	Nyári-járás-dűlő
30080	JNSz	Mesterszállás	Nyári-járás-dűlő
30081	JNSz	Mesterszállás	Nyári-járás-dűlő
30082	JNSz	Mesterszállás	Nyári-járás-dűlő
30083	JNSz	Mesterszállás	Nyári-járás-dűlő
30084	JNSz	Mesterszállás	Nyári-járás-dűlő
30085	JNSz	Mesterszállás	Mesterszállás-dűlő
30086	JNSz	Mesterszállás	Mesterszállás-dűlő
30087	JNSz	Mesterszállás	Mesterszállás-dűlő
30088	JNSz	Mesterszállás	Mesterszállás-dűlő
30089	JNSz	Mesterszállás	Mesterszállás-dűlő
30090	JNSz	Mesterszállás	Mesterszállás-dűlő
30091	JNSz	Mesterszállás	Lackó-halom
30092	JNSz	Mesterszállás	Mesterszállás 27
30093	JNSz	Mesterszállás	Mesterszállás 28
30094	JNSz	Mesterszállás	Belterület
30095	JNSz	Mesterszállás	Rókalyukas-dűlő
30096	JNSz	Mesterszállás	Rókalyukas-dűlő
30097	JNSz	Mesterszállás	Rókalyukas-dűlő
30098	JNSz	Mesterszállás	Rókalyukas
30099	JNSz	Mesterszállás	Száraz-ér partja
30100	JNSz	Mesterszállás	Száraz-ér partja
30101	JNSz	Mesterszállás	Száraz-ér partja
30102	JNSz	Mesterszállás	Száraz-ér partja
30103	JNSz	Mesterszállás	Száraz-ér partja
30104	JNSz	Mesterszállás	Száraz-ér partja
30105	JNSz	Mesterszállás	Kis-siratói-határ
30106	JNSz	Mesterszállás	Száraz-ér partja
30107	JNSz	Mesterszállás	Száraz-ér partja
30108	JNSz	Mesterszállás	Száraz-ér partja
30109	JNSz	Mesterszállás	Száraz-ér partja
30110	JNSz	Mesterszállás	IV.sz. csatorna partja
30111	JNSz	Mesterszállás	IV.sz. csatorna partja
30112	JNSz	Mesterszállás	IV.sz. csatorna partja

30113	JNSz	Mesterszállás	Hupa
30114	JNSz	Mesterszállás	IV.sz. csatorna partja
30115	JNSz	Mesterszállás	Hupa
30116	JNSz	Mesterszállás	Hupa
30117	JNSz	Mesterszállás	Száraz-ér partja
30118	JNSz	Mesterszállás	Száraz-ér partja
30119	JNSz	Mesterszállás	Száraz-ér partja
30120	JNSz	Mesterszállás	Száraz-ér partja
30121	JNSz	Mesterszállás	Száraz-ér partja
30122	JNSz	Mesterszállás	Száraz-ér partja
30123	JNSz	Mesterszállás	Száraz-ér partja
30124	JNSz	Mesterszállás	Faluhatár
30125	JNSz	Mesterszállás	IV.sz. csatorna partja
30126	JNSz	Mesterszállás	IV.sz. csatorna partja
30127	JNSz	Mesterszállás	IV.sz. csatorna partja
30128	JNSz	Mesterszállás	IV.sz. csatorna partja
30129	JNSz	Mesterszállás	IV.sz. csatorna partja
30130	JNSz	Mesterszállás	IV.sz. csatorna partja
30131	JNSz	Mesterszállás	Rókalyukas V. dűlő
30132	JNSz	Mesterszállás	Rókalyukas V. dűlő
30133	JNSz	Mesterszállás	Rókalyukas VI. dűlő
30134	JNSz	Mesterszállás	Rókalyukas V. dűlő
30135	JNSz	Mesterszállás	IV.sz. csatorna partja
30136	JNSz	Mesterszállás	IV.sz. csatorna partja
30137	JNSz	Mesterszállás	IV.sz. csatorna partja
30138	JNSz	Mesterszállás	IV.sz. csatorna partja
30139	JNSz	Mesterszállás	IV.sz. csatorna partja
30140	JNSz	Mesterszállás	IV.sz. csatorna partja
30141	JNSz	Mesterszállás	IV.sz. csatorna partja
30142	JNSz	Mesterszállás	IV.sz. csatorna partja
30143	JNSz	Mesterszállás	IV.sz. csatorna partja
30144	JNSz	Mesterszállás	Rókalyukas IV. dűlő
30145	JNSz	Mesterszállás	Rókalyukas IV. dűlő
30146	JNSz	Mesterszállás	Rókalyukas IV. dűlő
30147	JNSz	Mesterszállás	Gyilkos-halomtól délre
30149	JNSz	Mesterszállás	Mesterszállás 84
30150	JNSz	Mesterszállás	Mesterszállás 85
30151	JNSz	Mesterszállás	Szegény-zug
65202	JNSz	Mesterszállás	Fekete-halom
87513	JNSz	Mesterszállás	Zug-part
87515	JNSz	Mesterszállás	Csetényi-dűlő
87517	JNSz	Mesterszállás	Csetényi-dűlő II.
87519	JNSz	Mesterszállás	Csetényi-dűlő III.
87521	JNSz	Mesterszállás	Rókalyukas-VI.-dűlő II.
32814	JNSz	Mezőhék	Hangács-halom

32815	JNSz	Mezőhék	Hék-halom
32816	JNSz	Mezőhék	Kalapos-halom
78279	JNSz	Mezőhék	Hék-halmi-dűlő, Arany-tanya
25500	JNSz	Mezőtúr	Újváros
25502	JNSz	Mezőtúr	Csugar
25551	JNSz	Mezőtúr	Bánom-kerti-téglagyár agyagbányája
25552	JNSz	Mezőtúr	Berettyó-parti-füzes
31529	JNSz	Mezőtúr	Lőtér
31649	JNSz	Mezőtúr	Ötöles út
31650	JNSz	Mezőtúr	Felsőrészi-dűlő
31651	JNSz	Mezőtúr	Felsőrészi-dűlő
31652	JNSz	Mezőtúr	Ökrös-dűlő I.
31653	JNSz	Mezőtúr	Ökrös-dűlő II.
31654	JNSz	Mezőtúr	Ötöles út
31655	JNSz	Mezőtúr	Pusztacsejte
31656	JNSz	Mezőtúr	4201. számú út
31657	JNSz	Mezőtúr	Szandazugi-csatorna
31660	JNSz	Mezőtúr	Alsórészi-halom
31661	JNSz	Mezőtúr	Átaleső-halom
31662	JNSz	Mezőtúr	Bári-halom
31663	JNSz	Mezőtúr	Bence-halom
31664	JNSz	Mezőtúr	Duca-halom
31665	JNSz	Mezőtúr	Gyilkos-halom
31666	JNSz	Mezőtúr	Kengyel-halom
31667	JNSz	Mezőtúr	Leski-halom
31668	JNSz	Mezőtúr	Pap-halom
31669	JNSz	Mezőtúr	Peresi-halom
31670	JNSz	Mezőtúr	Törő-halom
31671	JNSz	Mezőtúr	Vasadi-halom
36955	JNSz	Mezőtúr	Varjas-halom
36956	JNSz	Mezőtúr	Korhány-halom
41986	JNSz	Mezőtúr	Csorda-járás
41988	JNSz	Mezőtúr	Csorda-járás 2.
41990	JNSz	Mezőtúr	Nagy-Halom-dűlő
41991	JNSz	Mezőtúr	Danca környéke
41992	JNSz	Mezőtúr	Danca környéke 2.
59374	JNSz	Mezőtúr	Peresi-híd
59375	JNSz	Mezőtúr	Bogárzó I.
59376	JNSz	Mezőtúr	Bogárzó II.
66128	JNSz	Mezőtúr	Mezőtúr 1. (gázvezeték)
66130	JNSz	Mezőtúr	Mezőtúr 3. (gázvezeték)
72795	JNSz	Mezőtúr	Sós-tanya, Szandazug
78723	JNSz	Mezőtúr	Akasztó-ér partja (1. lelőhely)
80359	JNSz	Mezőtúr	Szakács- tanya
80653	JNSz	Mezőtúr	Méher- zug

87385	JNSz	Mezőtúr	Száraz-ér köze
87387	JNSz	Mezőtúr	Szőcs-tanya környéke
87389	JNSz	Mezőtúr	Marazd-ér Ny-i partja
87523	JNSz	Mezőtúr	Szőlő-sziget
89659	JNSz	Mezőtúr	Akasztó-halmi-dűlő
89661	JNSz	Mezőtúr	Endrődi gázüzemtől Ny-ra
93567	JNSz	Mezőtúr	Gyilkos-dűlő
32736	JNSz	Nagyiván	Bürök-halom
32737	JNSz	Nagyiván	Fő-Sarkad-halom
32738	JNSz	Nagyiván	Karsai-halom
32739	JNSz	Nagyiván	Kása-halom
38302	JNSz	Nagyiván	Nádfeldolgozó
38303	JNSz	Nagyiván	Kásahalmi-dűlő
38304	JNSz	Nagyiván	Tiszaőrsi műút
38305	JNSz	Nagyiván	Régi temető
38306	JNSz	Nagyiván	Tiszaőrsi műút II.
38308	JNSz	Nagyiván	Karsai-halom környéke
38309	JNSz	Nagyiván	Harmadik-dűlő
38310	JNSz	Nagyiván	Harmadik-dűlő II.
38311	JNSz	Nagyiván	Harmadik-dűlő III.
38312	JNSz	Nagyiván	Örsi (aszfalt) út
38313	JNSz	Nagyiván	Örsi (aszfalt) út II.
38314	JNSz	Nagyiván	Örsi (aszfalt) út III.
38315	JNSz	Nagyiván	Örsi (aszfalt) út IV.
38316	JNSz	Nagyiván	Örsi (aszfalt) út V.
38317	JNSz	Nagyiván	Homokbánya
38318	JNSz	Nagyiván	Közigazgatási határ
38320	JNSz	Nagyiván	Közigazgatási határ II.
38321	JNSz	Nagyiván	Közigazgatási határ III.
38322	JNSz	Nagyiván	Kishíd
38323	JNSz	Nagyiván	Kishíd II.
38327	JNSz	Nagyiván	Sarkad-halom környéke
38328	JNSz	Nagyiván	Sarkad-halom környéke II.
38329	JNSz	Nagyiván	Harmadik-dűlő IV.
38330	JNSz	Nagyiván	Körcsatorna
38331	JNSz	Nagyiván	Örsi (aszfalt) út VI.
38332	JNSz	Nagyiván	Tiszaörsi műút III.
38333	JNSz	Nagyiván	Sarkad-ér
38334	JNSz	Nagyiván	Sarkad-ér II.
38335	JNSz	Nagyiván	Sáros-ér
38336	JNSz	Nagyiván	Sáros-ér II.
38337	JNSz	Nagyiván	Sarkad-ér III.
38338	JNSz	Nagyiván	Rákóczi Ferenc út 63.
38339	JNSz	Nagyiván	Új-kút
65314	JNSz	Nagyiván	Mérges-halom

65316	JNSz	Nagyiván	Temető-dűlő, Sarkad-ér I.
65318	JNSz	Nagyiván	Temető-dűlő, Sarkad-ér II.
65322	JNSz	Nagyiván	Fekete-tanya (juhászat), Sarkad-ér
65324	JNSz	Nagyiván	Kis-Bence-lapos
65326	JNSz	Nagyiván	Sarkad-Mérges-Sáros-éri-főcsatorna
76341	JNSz	Nagyiván	Római katolikus templom, plébánia-kert
32623	JNSz	Nagykörű	Haladás u.30.
38340	JNSz	Nagykörű	Felszabadulás utca vége
38343	JNSz	Nagykörű	Homoki-szőlők
38344	JNSz	Nagykörű	Monostor-domb
38345	JNSz	Nagykörű	Tópart
38346	JNSz	Nagykörű	Felszabadulás u. 32.
38347	JNSz	Nagykörű	Kistelek
38348	JNSz	Nagykörű	Lapos-tó partja
38349	JNSz	Nagykörű	Marsi-part
38350	JNSz	Nagykörű	Vályogos
38351	JNSz	Nagykörű	Új-vályogos
38352	JNSz	Nagykörű	Pótlék, hereföld
38353	JNSz	Nagykörű	Miheller-tanya
38354	JNSz	Nagykörű	Gyalogföldek
38355	JNSz	Nagykörű	Cigel
38357	JNSz	Nagykörű	Karádi-hodály
57821	JNSz	Nagykörű	Sovány-dűlő major
57822	JNSz	Nagykörű	Nagykörű 1.
57823	JNSz	Nagykörű	Nagykörű 2.
57825	JNSz	Nagykörű	Nagykörű 3.
66144	JNSz	Nagykörű	Forrás-part
73147	JNSz	Nagykörű	Keskenyi
77639	JNSz	Nagykörű	Május 1. út, Bölcsöde
30343	JNSz	Nagyrév	Zsidó-halmi-dűlő
30344	JNSz	Nagyrév	Zsidó-halom
30345	JNSz	Nagyrév	Holt-Tisza-partja
30346	JNSz	Nagyrév	Holt-Tisza-partja
30347	JNSz	Nagyrév	Új-tag
30348	JNSz	Nagyrév	Új-tag
30349	JNSz	Nagyrév	Új-tag
30350	JNSz	Nagyrév	Új-tag
30351	JNSz	Nagyrév	Szík-oldal
30352	JNSz	Nagyrév	Szík-oldal
30353	JNSz	Nagyrév	Holt-Tisza-partja
30354	JNSz	Nagyrév	Szík-oldal
30355	JNSz	Nagyrév	Belterület
30356	JNSz	Nagyrév	Temeto
30357	JNSz	Nagyrév	Belső-sáp
30358	JNSz	Nagyrév	Belső-sáp

30359	JNSz	Nagyrév	Belső-sáp
30360	JNSz	Nagyrév	Belső-sáp
30361	JNSz	Nagyrév	Belső-sáp
30362	JNSz	Nagyrév	Nyárfás
30363	JNSz	Nagyrév	Nyárfás
30364	JNSz	Nagyrév	Holt-Tisza-part
30365	JNSz	Nagyrév	Holt-Tisza-partja
30366	JNSz	Nagyrév	Holt-Tisza-partja
30367	JNSz	Nagyrév	Holt-Tisza-partja
30368	JNSz	Nagyrév	Holt-Tisza-partja
30369	JNSz	Nagyrév	Holt-Tisza-partja
30370	JNSz	Nagyrév	Zsidó-halmi-dűlő
30371	JNSz	Nagyrév	Zsidó-halmi-dűlő
30372	JNSz	Nagyrév	Zsidó-halom
30373	JNSz	Nagyrév	Molnár P.-tanya
30374	JNSz	Nagyrév	Simon-tanya
30375	JNSz	Nagyrév	Zsidó-halmi-dulő
30376	JNSz	Nagyrév	Zsidó-halmi-dulő
30377	JNSz	Nagyrév	Zsidó-halmi-dulő
30378	JNSz	Nagyrév	Zsidó-halmi-dulő
30379	JNSz	Nagyrév	Mogyorós-sziget
30380	JNSz	Nagyrév	Belső-sáp
30381	JNSz	Nagyrév	Belső-sáp
87109	JNSz	Nagyrév	Zsidó-halmi-dűlő mellett
87111	JNSz	Nagyrév	Zsidó-halmi-dűlő
28167	JNSz	Öcsöd	Nagy-éri-focsatorna partja
28168	JNSz	Öcsöd	Nagy-éri-focsatorna partja
28169	JNSz	Öcsöd	Nagy-éri-focsatorna partja
28170	JNSz	Öcsöd	Nagy-éri-focsatorna partja
28171	JNSz	Öcsöd	Nagy-éri-dűlő
28172	JNSz	Öcsöd	Sóskúti-dűlő
28173	JNSz	Öcsöd	Sóskúti-dűlő
28174	JNSz	Öcsöd	Papp-erdo
28175	JNSz	Öcsöd	Papp-erdo
28176	JNSz	Öcsöd	Papp-erdo
28177	JNSz	Öcsöd	Papp-erdo
28178	JNSz	Öcsöd	Enyedi-tanya
28179	JNSz	Öcsöd	Öcsöd 1/14
28180	JNSz	Öcsöd	Kóródi-tanya
28181	JNSz	Öcsöd	Nagy-éri-dűlő
28182	JNSz	Öcsöd	Nagy-éri-dűlő
28184	JNSz	Öcsöd	Vásár-hát-dűlő
28185	JNSz	Öcsöd	Vásár-hát-dűlő
28186	JNSz	Öcsöd	Horga-völgy
28187	JNSz	Öcsöd	Vásár-hát-dűlő

28188	JNSz	Öcsöd	Vásár-hát-dűlő
28189	JNSz	Öcsöd	Vásár-hát-dűlő
28190	JNSz	Öcsöd	Horga-völgy partja
28191	JNSz	Öcsöd	Horga-völgy partja
28192	JNSz	Öcsöd	Horga-völgy partja
28193	JNSz	Öcsöd	Horga-völgyi-focsatorna partja
28194	JNSz	Öcsöd	Horga-völgyi-főcsatorna partja
28196	JNSz	Öcsöd	Horga-völgyi-focsatorna partja
28197	JNSz	Öcsöd	Horga-völgyi-focsatorna partja
28198	JNSz	Öcsöd	Horga-völgyi-főcsatorna partja
28199	JNSz	Öcsöd	Péter-zug
28200	JNSz	Öcsöd	Hármas-Körös partja
28201	JNSz	Öcsöd	Lukács-zug déli része
28202	JNSz	Öcsöd	Lukács-zug déli része
28203	JNSz	Öcsöd	Lukács-zug déli partja
28204	JNSz	Öcsöd	Horga-völgy déli partja
28205	JNSz	Öcsöd	Kegyes-halom
28206	JNSz	Öcsöd	Földes-Járandó
28207	JNSz	Öcsöd	Kiritó-keleti-főcsatorna partja
28208	JNSz	Öcsöd	Kiritó-keleti-főcsatorna partja
28209	JNSz	Öcsöd	Kiritó-keleti-focsatorna partja
28210	JNSz	Öcsöd	Kiritó-keleti-focsatorna
28211	JNSz	Öcsöd	Kiritó-keleti-focsatorna
28212	JNSz	Öcsöd	Kiritó-keleti-focsatorna
28213	JNSz	Öcsöd	Kiritó-keleti-focsatorna
28214	JNSz	Öcsöd	Kiritó-keleti-focsatorna
28215	JNSz	Öcsöd	Kiritó-keleti-focsatorna
28216	JNSz	Öcsöd	Kettos-halom
28217	JNSz	Öcsöd	Földes-Járandó
28218	JNSz	Öcsöd	Földes-Járandó
28219	JNSz	Öcsöd	Földes-Járandó
28220	JNSz	Öcsöd	Földes-Járandó
28221	JNSz	Öcsöd	Földes-Járandó
28222	JNSz	Öcsöd	Földes-Járandó
28226	JNSz	Öcsöd	Műút melléke
28227	JNSz	Öcsöd	Kiritó-keleti-focsatorna partja
28228	JNSz	Öcsöd	Kiritó-keleti-focsatorna partja
28229	JNSz	Öcsöd	Kiritó-keleti-focsatorna
28230	JNSz	Öcsöd	Kiritó-közi-Járandó
28231	JNSz	Öcsöd	Keleti faluvég
28232	JNSz	Öcsöd	Körös-part
28233	JNSz	Öcsöd	Körös-part
28234	JNSz	Öcsöd	Kis-zug
28235	JNSz	Öcsöd	Kis-zug
28236	JNSz	Öcsöd	Kis-zug

28237	JNSz	Öcsöd	Fűzfás-zug
28238	JNSz	Öcsöd	Nagyhéki-ér partja
28240	JNSz	Öcsöd	Nagyhéki-ér partja
28241	JNSz	Öcsöd	Nagyhéki-ér partja
28242	JNSz	Öcsöd	Nagyhéki-ér partja
28243	JNSz	Öcsöd	Nagyhéki-ér partja
28244	JNSz	Öcsöd	Nagyhéki-ér partja
28245	JNSz	Öcsöd	Nagyhéki-ér partja
28246	JNSz	Öcsöd	Nagyhéki-ér partja
28247	JNSz	Öcsöd	Nagyhéki-ér partja
28248	JNSz	Öcsöd	Nagyhéki-ér partja
28249	JNSz	Öcsöd	Nagyhéki-ér partja
28250	JNSz	Öcsöd	Nagyhéki-ér partja
28251	JNSz	Öcsöd	Nagyhéki-ér partja
28252	JNSz	Öcsöd	Nagyhéki-ér partja
28253	JNSz	Öcsöd	Nagyhéki-ér partja
28254	JNSz	Öcsöd	Nagyhéki-ér partja
28255	JNSz	Öcsöd	Nagyhéki-ér partja
28256	JNSz	Öcsöd	Nagyhéki-ér partja
28257	JNSz	Öcsöd	Szegény-zug
28258	JNSz	Öcsöd	Szegény-zug
28259	JNSz	Öcsöd	Szegény-zug III.
28260	JNSz	Öcsöd	Határút
28261	JNSz	Öcsöd	Határút
28262	JNSz	Öcsöd	Atrácsi-lapos partja
28263	JNSz	Öcsöd	Atrácsi-lapos partja
28264	JNSz	Öcsöd	Kis-Atrácsi-dűlő
28265	JNSz	Öcsöd	Atrácsi-csatorna partja
28266	JNSz	Öcsöd	Atrácsi-dűlő
28267	JNSz	Öcsöd	Atrácsi-csatorna partja
28268	JNSz	Öcsöd	Atrácsi-csatorna partja
28269	JNSz	Öcsöd	Atrácsi-csatorna partja
28270	JNSz	Öcsöd	Atrácsi-csatorna partja
28271	JNSz	Öcsöd	Veker-parti dűlő
28272	JNSz	Öcsöd	Határ-halom
28273	JNSz	Öcsöd	Homok-háti dűlő
28274	JNSz	Öcsöd	Csököny-éri dűlő
28275	JNSz	Öcsöd	Atrácsi-csatorna partja
28276	JNSz	Öcsöd	Öcsöd 1/91
28277	JNSz	Öcsöd	Öcsöd 1/92
28278	JNSz	Öcsöd	Csököny-ér
28281	JNSz	Öcsöd	Csököny-ér
28282	JNSz	Öcsöd	Horga-völgyi-focsatorna partja
28283	JNSz	Öcsöd	Horga-völgyi-focsatorna partja
28284	JNSz	Öcsöd	Horga-völgyi-focsatorna partja

28285	JNSz	Öcsöd	Horga-völgyi-focsatorna partja
28286	JNSz	Öcsöd	Horga-völgyi-focsatorna partja
28287	JNSz	Öcsöd	Földes-Járandó
28288	JNSz	Öcsöd	Földes-Járandó
28289	JNSz	Öcsöd	Öcsöd 103
28290	JNSz	Öcsöd	Közép-halom
28291	JNSz	Öcsöd	Atrácsi-dűlő
28292	JNSz	Öcsöd	Atrácsi-dűlő
28293	JNSz	Öcsöd	Bábockai-dűlő
28297	JNSz	Öcsöd	Körös-part
28298	JNSz	Öcsöd	Műút melléke
28299	JNSz	Öcsöd	Műút melléke
28300	JNSz	Öcsöd	Körös-gát
28301	JNSz	Öcsöd	Körös-part
28302	JNSz	Öcsöd	Körös-part
28303	JNSz	Öcsöd	Takács-zug
28304	JNSz	Öcsöd	Takács-zug
28305	JNSz	Öcsöd	Takács-zug
28306	JNSz	Öcsöd	Kincstári földek
28307	JNSz	Öcsöd	Kincstári földek
28308	JNSz	Öcsöd	Kincstári földek
28309	JNSz	Öcsöd	Kincstári földek
28310	JNSz	Öcsöd	Kincstári földek
28311	JNSz	Öcsöd	Muút melléke
28312	JNSz	Öcsöd	Földes-Járandó
28313	JNSz	Öcsöd	J.Molnár-tanya
28314	JNSz	Öcsöd	Öcsöd 1/125
28315	JNSz	Öcsöd	Öcsöd 1/126
28316	JNSz	Öcsöd	Kossuth TSz juh telepe
28317	JNSz	Öcsöd	Gácsi-tanya
28318	JNSz	Öcsöd	Csépai út mellett
28319	JNSz	Öcsöd	Csépai út mellett
28320	JNSz	Öcsöd	Öcsöd 2/120
28322	JNSz	Öcsöd	Öcsöd 2/122
28323	JNSz	Öcsöd	Öcsöd 2/123
28324	JNSz	Öcsöd	Öcsöd 2/124
28325	JNSz	Öcsöd	Öcsöd 2/125
28326	JNSz	Öcsöd	Öcsöd 2/126
28327	JNSz	Öcsöd	Nagyhéki-ér partja
28328	JNSz	Öcsöd	Nagyhéki-ér partja
28329	JNSz	Öcsöd	Körös-part
28330	JNSz	Öcsöd	Körös-part
28331	JNSz	Öcsöd	Házas-Járandó
28332	JNSz	Öcsöd	Házas-Járandó
28333	JNSz	Öcsöd	Szél-halom-dűlő

28334	JNSz	Öcsöd	Szél-halom-dűlő
28335	JNSz	Öcsöd	Földes-Járandó
28336	JNSz	Öcsöd	Öcsöd 136
28337	JNSz	Öcsöd	Öcsöd 137
28338	JNSz	Öcsöd	Szabadság TSz telepei
28339	JNSz	Öcsöd	Tolnai-dűlő
28340	JNSz	Öcsöd	Cseko-halom
28341	JNSz	Öcsöd	Tolnai-dűlő
28342	JNSz	Öcsöd	Tolnai-dűlő
28343	JNSz	Öcsöd	Két-halmi dűlő
28344	JNSz	Öcsöd	Két-halmi dűlő
28345	JNSz	Öcsöd	Öcsöd 145
28347	JNSz	Öcsöd	Határút III.
28348	JNSz	Öcsöd	Határút IV.
28349	JNSz	Öcsöd	Határút V.
28350	JNSz	Öcsöd	Csengedi-határ
28351	JNSz	Öcsöd	Csengedi-határ
28352	JNSz	Öcsöd	Földes-Járandó
28353	JNSz	Öcsöd	Gyiger-eleji dűlő
28354	JNSz	Öcsöd	Gyiger-eleji dűlő
28355	JNSz	Öcsöd	Holt-Körös partja
28356	JNSz	Öcsöd	Gyiger-eleji dűlő
28359	JNSz	Öcsöd	Holt-Körös partja
28360	JNSz	Öcsöd	Fuzfás-zug
28361	JNSz	Öcsöd	Körös-gát
28362	JNSz	Öcsöd	Útmelléke
28363	JNSz	Öcsöd	Gulya-járás
28364	JNSz	Öcsöd	Gulya-járás
28365	JNSz	Öcsöd	Nádudvari-tanya
28366	JNSz	Öcsöd	Szegény-zug
28367	JNSz	Öcsöd	Cserháti-dűlő
28368	JNSz	Öcsöd	Cserháti-dűlő
28369	JNSz	Öcsöd	Csorcsán-halmi dűlő
28370	JNSz	Öcsöd	Csorcsán-halmi dűlő
28371	JNSz	Öcsöd	Nagyhéki-ér partja
28372	JNSz	Öcsöd	Nagyhéki-ér partja
28373	JNSz	Öcsöd	Nagyhéki-ér partja
28374	JNSz	Öcsöd	Csorcsán-halom
28375	JNSz	Öcsöd	Műút melléke
28376	JNSz	Öcsöd	Tolnai-dűlő
28377	JNSz	Öcsöd	Tolnai-dűlő
28378	JNSz	Öcsöd	Horga-völgyi-focsatorna partja
32934	JNSz	Öcsöd	Pusztabábockai-halom
72755	JNSz	Öcsöd	Homok-hát-dűlő II.
65302	JNSz	Örményes	Örméyes- Csorba-dűlő

65304	JNSz	Örményes	Örményes-Nagy-Csorba XVI. dűlő
65306	JNSz	Örményes	Örményes-Nagy-Csorba XV-XVII. dűlő
65308	JNSz	Örményes	Örményes-Nagy-Csorba XVII. dűlő. Nagy-Partos
65310	JNSz	Örményes	Örményes-14. lelőhely
65312	JNSz	Örményes	Örményes -16. lelőhely
65698	JNSz	Örményes	Bíró-földek I.
65700	JNSz	Örményes	Bíró-földek II.
65702	JNSz	Örményes	Örményesi-dűlő
65704	JNSz	Örményes	Büdös-halom
71699	JNSz	Örményes	Falu széle
76947	JNSz	Örményes	Kepik-dűlő
87931	JNSz	Örményes	Szakállas-puszta
89725	JNSz	Örményes	Gépállomás
32978	JNSz	Pusztamonostor	Harasztos-halom
38324	JNSz	Pusztamonostor	Szele Flór-puszta
38325	JNSz	Pusztamonostor	Ficsorhalmi-dűlő
55229	JNSz	Pusztamonostor	Patikus-föld
55230	JNSz	Pusztamonostor	Határ-halom
55231	JNSz	Pusztamonostor	Barát-halom
55232	JNSz	Pusztamonostor	Kopasz-Agyagos-halom
55233	JNSz	Pusztamonostor	Sóstói-dűlő-iker-halom
55234	JNSz	Pusztamonostor	Túlát-halom
55235	JNSz	Pusztamonostor	Kútlapos-halom
55236	JNSz	Pusztamonostor	Benedek-dűlő
81343	JNSz	Pusztamonostor	Fácántelep
81345	JNSz	Pusztamonostor	Székes-ér partja
81353	JNSz	Pusztamonostor	Patikus-föld
81355	JNSz	Pusztamonostor	Vízmű
81361	JNSz	Pusztamonostor	Nagy-rét
25489	JNSz	Rákóczifalva	Kastélydomb
31733	JNSz	Rákóczifalva	A malom udvara
32691	JNSz	Rákóczifalva	Balázs Antal kertje
35752	JNSz	Rákóczifalva	Ősi Tiszameder
35753	JNSz	Rákóczifalva	Főút 11.
35754	JNSz	Rákóczifalva	Erdőparti határrész
35755	JNSz	Rákóczifalva	Petőfi u. 7.
50722	JNSz	Rákóczifalva	Bivaly-tói-csatorna partja, Bagi-föld
50723	JNSz	Rákóczifalva	Bagi-föld 2. lelőhely
50730	JNSz	Rákóczifalva	Bivaly-tói főcsatorna partja, Rokkant-föld
50731	JNSz	Rákóczifalva	Bivaly-tói-főcsatorna partja, Rokkant-föld II.
50732	JNSz	Rákóczifalva	Bagi-föld 5. lelőhely
50737	JNSz	Rákóczifalva	Varsány-puszta
50738	JNSz	Rákóczifalva	Bagi-föld 10. lelőhely
50740	JNSz	Rákóczifalva	Bagi-föld 11. lelőhely
54183	JNSz	Rákóczifalva	Kengyel-part

54184	JNSz	Rákóczifalva	Kengyel-part II.
54185	JNSz	Rákóczifalva	Felső-Varsány-puszta, Kengyel-part
56960	JNSz	Rákóczifalva	Bagi-föld 12. lelőhely
77641	JNSz	Rákóczifalva	Gorove-halom II.
77643	JNSz	Rákóczifalva	Gorove-halom I.
86253	JNSz	Rákóczifalva	Róka-halom
32829	JNSz	Rákócziújfalu	Dobos-halom
32831	JNSz	Rákócziújfalu	Preizik-halom
32832	JNSz	Rákócziújfalu	Preizik halom II.
32833	JNSz	Rákócziújfalu	Törvény-halom
35756	JNSz	Rákócziújfalu	Kengyel-part IV.
35757	JNSz	Rákócziújfalu	Pásztor-tanya
35758	JNSz	Rákócziújfalu	Kengyel-part
50733	JNSz	Rákócziújfalu	Csillag-föld
50734	JNSz	Rákócziújfalu	Bagi-föld 8/a lelőhely
50736	JNSz	Rákócziújfalu	Bagi-föld 8. lelőhely
54186	JNSz	Rákócziújfalu	Kengyel-part II.
54194	JNSz	Rákócziújfalu	Kengyel-dűlő
54204	JNSz	Rákócziújfalu	Kengyel-dűlő II.
54205	JNSz	Rákócziújfalu	Kengyel-part III.
54206	JNSz	Rákócziújfalu	Felsővarsány
54207	JNSz	Rákócziújfalu	Felsővarsány II.
67755	JNSz	Rákócziújfalu	Felsővarsány
67759	JNSz	Rákócziújfalu	Pató-dűlő
22759	JNSz	Szajol	Tenyő-puszta
22760	JNSz	Szajol	MOL-vezeték 15. lelőhely
22764	JNSz	Szajol	Major-köz
28295	JNSz	Szajol	Tenyo-halom
32605	JNSz	Szajol	MOL-telep I-II.
35496	JNSz	Szajol	4. sz. főút
35497	JNSz	Szajol	Felsőföld
35509	JNSz	Szajol	MOL-telep
35516	JNSz	Szajol	MOL-telep III.
35517	JNSz	Szajol	MOL-telep IV:
66534	JNSz	Szajol	Tinóka-ér
71701	JNSz	Szajol	Tinóka-ér partja
73149	JNSz	Szajol	Első-szántó
84041	JNSz	Szajol	Vasúti felüljáró
36959	JNSz	Szászberek	Felsőszászberek
65260	JNSz	Szászberek	Bíbic-táblák (Szászberek-Jászladány gázvezeték: 1.lh)
65262	JNSz	Szászberek	Nyilas vagy Berenta-dűlő (Szászberek-Jászladány gázv., 2.LH)
81397	JNSz	Szászberek	Gátőrház
89023	JNSz	Szászberek	Berenta-dűlő II.
25480	JNSz	Szelevény	Vasútállomás
30152	JNSz	Szelevény	Csipsár-part

30153	JNSz	Szelevény	Csipsár-part II.
30154	JNSz	Szelevény	Csipsár-part III.
30155	JNSz	Szelevény	Csipsár-part IV.
30156	JNSz	Szelevény	Öt-halom
30157	JNSz	Szelevény	Öt-halom II.
30158	JNSz	Szelevény	Csipsár-part V.
30159	JNSz	Szelevény	Demeter-part
30160	JNSz	Szelevény	Szőlős-halom
30161	JNSz	Szelevény	Hosszú-hát
30162	JNSz	Szelevény	Felső-földek
30163	JNSz	Szelevény	Peres
30164	JNSz	Szelevény	Peres II.
30165	JNSz	Szelevény	Szelevény 14. sz. lelőhely
30166	JNSz	Szelevény	Tó köze
30167	JNSz	Szelevény	Menyasszony-part
30168	JNSz	Szelevény	Brena-lapos partja
30169	JNSz	Szelevény	Brena-lapos partja II.
30170	JNSz	Szelevény	Sárga-part-oldal
30171	JNSz	Szelevény	Sárga-part-oldal II.
30172	JNSz	Szelevény	Sárga-part-oldal III.
30173	JNSz	Szelevény	Sárga-part-oldal IV.
30174	JNSz	Szelevény	Telek-part
30175	JNSz	Szelevény	Telek-part II.
30176	JNSz	Szelevény	Öt-halom III.
30177	JNSz	Szelevény	Telek-part III.
30178	JNSz	Szelevény	Felső-földek II.
30179	JNSz	Szelevény	Hosszú- dűlő I.
30181	JNSz	Szelevény	Hosszú-dűlő II.
30182	JNSz	Szelevény	Szelevény 33. sz. lelőhely
30183	JNSz	Szelevény	Szelevény 34
30184	JNSz	Szelevény	Szelevény 35. sz. lelőhely
30185	JNSz	Szelevény	Szelevény 36. sz. lelőhely
30186	JNSz	Szelevény	Szelevényi-rét
30187	JNSz	Szelevény	Szelevény 38. sz. lelőhely
30188	JNSz	Szelevény	Szelevény 39
30189	JNSz	Szelevény	Vadas
30190	JNSz	Szelevény	Vadas II.
30191	JNSz	Szelevény	Vadas III.
30192	JNSz	Szelevény	Szelevény 43
30193	JNSz	Szelevény	Szelevény 44
30194	JNSz	Szelevény	Demeter II.
30195	JNSz	Szelevény	Demeter III.
30196	JNSz	Szelevény	Demeter IV.
30197	JNSz	Szelevény	Tó-köze II.
30198	JNSz	Szelevény	Ökör-járás

30199	JNSz	Szelevény	Öt-halom IV.
30200	JNSz	Szelevény	Szelevény 51
30201	JNSz	Szelevény	Öt-halom V.
30202	JNSz	Szelevény	Öt-halom VI.
30203	JNSz	Szelevény	Szelevény 55
30204	JNSz	Szelevény	Öt-halom VII.
30205	JNSz	Szelevény	Öt-halom VIII.
30206	JNSz	Szelevény	Gugcso-tanya
30207	JNSz	Szelevény	Ökör-járás II.
30208	JNSz	Szelevény	Tüskös-hát
30209	JNSz	Szelevény	Tüskös-hát II.
30210	JNSz	Szelevény	Sárga-part-oldal V.
30211	JNSz	Szelevény	Menyóra
30212	JNSz	Szelevény	Menyóra II.
30213	JNSz	Szelevény	Menyóra III.
30214	JNSz	Szelevény	Menyóra IV.
30215	JNSz	Szelevény	Menyóra V.
30216	JNSz	Szelevény	Menyóra VI.
30217	JNSz	Szelevény	Menyóra VII.
30218	JNSz	Szelevény	Szőlős-halom alja
30219	JNSz	Szelevény	Tüskös-hát III.
30220	JNSz	Szelevény	Bivalyos
30221	JNSz	Szelevény	Hosszú-hát II.
30222	JNSz	Szelevény	Bivalyos II.
30223	JNSz	Szelevény	Belterület
30224	JNSz	Szelevény	Sziget
84655	JNSz	Szelevény	Ördög- árok
17036	JNSz	Szolnok	Irodaház
21136	JNSz	Szolnok	Beke Pál halma III. lelőhely
21137	JNSz	Szolnok	Beke Pál halma II. lelőhely
22755	JNSz	Szolnok	MOL-vezeték 30. lelőhely
22761	JNSz	Szolnok	MOL-vezeték 4. lelőhely
25456	JNSz	Szolnok	Zagyva-gát
25475	JNSz	Szolnok	Szandaszöllős V.
25508	JNSz	Szolnok	Kénsavgyár
25509	JNSz	Szolnok	Marx-park
25510	JNSz	Szolnok	Tisza-híd
25536	JNSz	Szolnok	Vöröshadsereg út 33.
25542	JNSz	Szolnok	Attila u.50.
25550	JNSz	Szolnok	Vízmű-telep és Városmajor út között
31808	JNSz	Szolnok	Szolnok I. homok
32835	JNSz	Szolnok	Beke Pál-halma
32939	JNSz	Szolnok	Szandaszőllős III.
32940	JNSz	Szolnok	Fekete város 2.
32941	JNSz	Szolnok	Szandaszöllős IV.

32942	JNSz	Szolnok	Fekete város
32943	JNSz	Szolnok	Szanda- Reptér
32944	JNSz	Szolnok	Pityó-part
32945	JNSz	Szolnok	Attila u.
35531	JNSz	Szolnok	Alcsi-sziget
35533	JNSz	Szolnok	Bástya u. 8.
35536	JNSz	Szolnok	Beke Pál-halma 1. sz. lelőhely
35537	JNSz	Szolnok	Fedett uszoda
35539	JNSz	Szolnok	Gettler telek
35543	JNSz	Szolnok	Házgyár
35545	JNSz	Szolnok	Hubay Ferenc u.
35546	JNSz	Szolnok	Kossuth L. u. 27.
35548	JNSz	Szolnok	Mártírok u. 4.
35572	JNSz	Szolnok	Művésztelep parkja
35575	JNSz	Szolnok	Strázsa-halom
35581	JNSz	Szolnok	Szandaszőlős
35583	JNSz	Szolnok	Szandaszöllős II.
35587	JNSz	Szolnok	Szandaszőlős
35588	JNSz	Szolnok	Személyi pályaudvar
35590	JNSz	Szolnok	Táncsics Mihály u.
35591	JNSz	Szolnok	Tiszameder, Tisza Szálló
35594	JNSz	Szolnok	Tiszaparti Gimnázium
35595	JNSz	Szolnok	Titász-telep
35598	JNSz	Szolnok	Tűzköves
35607	JNSz	Szolnok	Vártemplom
35613	JNSz	Szolnok	Zagyva-torkolat
46100	JNSz	Szolnok	Millér halastavak
46103	JNSz	Szolnok	Millér, Csapó-tanya
46105	JNSz	Szolnok	Millér, Csapó-tanya 2.
46106	JNSz	Szolnok	Fekete-város, Csapó-tanya
46111	JNSz	Szolnok	Fekete-város, Csapó-tanya 2.
46149	JNSz	Szolnok	Millér
46150	JNSz	Szolnok	Millér 2.
53917	JNSz	Szolnok	Zagyvapart
54181	JNSz	Szolnok	Szandaszőlős, Cseber-ér-dűlő
65264	JNSz	Szolnok	Lenin Tsz
65266	JNSz	Szolnok	Arany J. u.
65268	JNSz	Szolnok	Ságvári u 16
65270	JNSz	Szolnok	Ferences Templom
65272	JNSz	Szolnok	Beke-halmi-dűlő
65274	JNSz	Szolnok	Szandaszőlős közepe
65276	JNSz	Szolnok	Piroska(Paládics)
65278	JNSz	Szolnok	Dombos
65404	JNSz	Szolnok	Papp-tanya
65424	JNSz	Szolnok	Zagyva-part

65430	JNSz	Szolnok	Alcsi- puszta I-II.
65442	JNSz	Szolnok	Alcsi-puszta III.
65446	JNSz	Szolnok	Milléri-holtág-part I-II.
68727	JNSz	Szolnok	Palladics-puszta
71687	JNSz	Szolnok	Sas-halom-dűlő
75167	JNSz	Szolnok	Vár, Palánk vár
80043	JNSz	Szolnok	Zagyva- oldal- dűlő
81411	JNSz	Szolnok	Fekete-tanya
81413	JNSz	Szolnok	Szűcs-tanya
81415	JNSz	Szolnok	Zagyva-parti halom
81417	JNSz	Szolnok	Határ-menti halom
84101	JNSz	Szolnok	Kovács- tanya
84103	JNSz	Szolnok	Farmosi- tanya
84105	JNSz	Szolnok	Zagyva- part II.
84107	JNSz	Szolnok	Fácán- telep
84109	JNSz	Szolnok	Ondok- tanya
84111	JNSz	Szolnok	Alcsi- puszta IV.
84113	JNSz	Szolnok	Milléri-főcsatorna-partja
85527	JNSz	Szolnok	Puszta-Szanda
85883	JNSz	Szolnok	Besenyszögi út
91977	JNSz	Szolnok	Gumikeverő
93197	JNSz	Szolnok	Piroskai út
32836	JNSz	Tiszabő	Meleg-halom
32839	JNSz	Tiszabő	Tinta-halom
36969	JNSz	Tiszabő	Telek-halom
50754	JNSz	Tiszabő	Galamb
50755	JNSz	Tiszabő	Garahát
82329	JNSz	Tiszabő	Polgár- föld
32684	JNSz	Tiszabura	Alvég, a műút jobb oldalán
32685	JNSz	Tiszabura	Ledence
32896	JNSz	Tiszabura	Sőti-halom
56131	JNSz	Tiszabura	Tiszabura- Pusztataksony- Ledence (1-2. lh.)
56138	JNSz	Tiszabura	Taksony- telek I- II.
56153	JNSz	Tiszabura	Nagy-Ganajos-hát
56155	JNSz	Tiszabura	Lovászhát
56158	JNSz	Tiszabura	Felső-Nyakas-hát
56161	JNSz	Tiszabura	Felső-nyakas-halom
56162	JNSz	Tiszabura	Nyakas-ér
56163	JNSz	Tiszabura	Nyakas-halom
56164	JNSz	Tiszabura	Alsó-nyakas-dűlő
56165	JNSz	Tiszabura	Nyakas-halom környezete
56167	JNSz	Tiszabura	Kömlőfenék
75981	JNSz	Tiszabura	Pusztataskony-Ledence, Beeresztő zsilip (NKT 1B)
76529	JNSz	Tiszabura	Kis-Gajanos-hát
82519	JNSz	Tiszabura	Alsó- Nyakas- dűlő

82521	JNSz	Tiszabura	Markó- hát- dűlő
82523	JNSz	Tiszabura	Nagy- Keserű
82525	JNSz	Tiszabura	Nagy- Keserű
82527	JNSz	Tiszabura	Burai- Gyócs és Szilvahát
89741	JNSz	Tiszabura	Hegyes-hát I.
89743	JNSz	Tiszabura	Hegyes-hát II.
25464	JNSz	Tiszaderzs	Nefelejcs utca
31714	JNSz	Tiszaderzs	Templomrom
36970	JNSz	Tiszaderzs	Szőlősi u. 15.
36971	JNSz	Tiszaderzs	Sportpálya
93581	JNSz	Tiszaderzs	Bocskai István út
32947	JNSz	Tiszaföldvár	Göti-halom
32950	JNSz	Tiszaföldvár	Őze-halom
32951	JNSz	Tiszaföldvár	Töviskes-halom
36972	JNSz	Tiszaföldvár	Újtemető
36974	JNSz	Tiszaföldvár	Ér-halom mellett
36975	JNSz	Tiszaföldvár	Ér-halom
36978	JNSz	Tiszaföldvár	Ér-halom mellett II.
36980	JNSz	Tiszaföldvár	Ér-halom D-i vége
36981	JNSz	Tiszaföldvár	Téglagyár
36987	JNSz	Tiszaföldvár	10. lelőhely
36989	JNSz	Tiszaföldvár	Homok - Óvirághegy
36990	JNSz	Tiszaföldvár	Kalap út
36992	JNSz	Tiszaföldvár	13. lelőhely
52686	JNSz	Tiszaföldvár	Régi temető
66142	JNSz	Tiszaföldvár	Túri-úti dűlő
76535	JNSz	Tiszaföldvár	Homok - Kiss Mihály utca
76537	JNSz	Tiszaföldvár	Ókincsem I. út
25462	JNSz	Tiszafüred	Csákányszeg, Gyep
25472	JNSz	Tiszafüred	Csákányszeg
25501	JNSz	Tiszafüred	Majoros-halom
25518	JNSz	Tiszafüred	Ásott-halom
25519	JNSz	Tiszafüred	Fertői-halom
25525	JNSz	Tiszafüred	Kenderföldek
25537	JNSz	Tiszafüred	Lipcsei Tamás földbirtokos agyagbányája
32607	JNSz	Tiszafüred	Csontos-part I. lelőhely
32608	JNSz	Tiszafüred	Csontos-part II.lelőhely
32609	JNSz	Tiszafüred	Csontos-part III.lelőhely
32610	JNSz	Tiszafüred	Aszó-part
32686	JNSz	Tiszafüred	Temető-domb
32744	JNSz	Tiszafüred	Nagy-Bence-halom
32745	JNSz	Tiszafüred	Csengő-halom I.
32746	JNSz	Tiszafüred	Csengő-halom II.
32747	JNSz	Tiszafüred	Filagória-halom
32748	JNSz	Tiszafüred	Kilátó-halom

32749	JNSz	Tiszafüred	Kis-Bence-halom
32750	JNSz	Tiszafüred	Kis-Földvár-halom
32751	JNSz	Tiszafüred	Kondás-halom
32752	JNSz	Tiszafüred	Kosár-halom
32753	JNSz	Tiszafüred	Lyukas-halom
32755	JNSz	Tiszafüred	Nagy-halom
32756	JNSz	Tiszafüred	Nyíregyházi-halom
32757	JNSz	Tiszafüred	Rózsa-halom
32868	JNSz	Tiszafüred	Kócs-halom
32869	JNSz	Tiszafüred	Bodzás-halom
32870	JNSz	Tiszafüred	Dura-halom
32871	JNSz	Tiszafüred	Varga-halom
32872	JNSz	Tiszafüred	Balázs-halom
32873	JNSz	Tiszafüred	Csák-halom
32874	JNSz	Tiszafüred	Vadas-halom
32880	JNSz	Tiszafüred	Kakucsi-halom
32895	JNSz	Tiszafüred	Beke-halom
32897	JNSz	Tiszafüred	Nagy-Állás-halom
32898	JNSz	Tiszafüred	Szilhát-halom
32914	JNSz	Tiszafüred	Lukács-halom
32915	JNSz	Tiszafüred	Túzok-halom
32916	JNSz	Tiszafüred	Kétökrű-halom
32919	JNSz	Tiszafüred	Alsóréti-part
32920	JNSz	Tiszafüred	Aszó-part II.
32924	JNSz	Tiszafüred	Morotva-part
36174	JNSz	Tiszafüred	Jámbor-tanya
36184	JNSz	Tiszafüred	Külső Fokpart 29/A
41643	JNSz	Tiszafüred	Bodzás-part
59521	JNSz	Tiszafüred	Fertő-part
59522	JNSz	Tiszafüred	Hardicsa-dűlő I.
59523	JNSz	Tiszafüred	Hardicsa-dűlő II.
59525	JNSz	Tiszafüred	Hardicsa-dűlő III.
59526	JNSz	Tiszafüred	Hardicsa-dűlő IV.
65796	JNSz	Tiszafüred	Kócsújfalu, Homokbánya
72809	JNSz	Tiszafüred	Fok-alja
72945	JNSz	Tiszafüred	Kenderföldek 2.
72947	JNSz	Tiszafüred	Kenderföldek 3.
72949	JNSz	Tiszafüred	Tiszafüredi-főcsatorna-partja 1.
72951	JNSz	Tiszafüred	Tiszafüredi-főcsatorna-partja 2.
80883	JNSz	Tiszafüred	Tiszaörvény, Templom- domb
85331	JNSz	Tiszafüred	Kosárhát- halom
85333	JNSz	Tiszafüred	Porosállás- halom
32683	JNSz	Tiszagyenda	Bors-halom
32875	JNSz	Tiszagyenda	Gara-halom
32876	JNSz	Tiszagyenda	Hármas-halom

32878	JNSz	Tiszagyenda	Vágott-halom
50725	JNSz	Tiszagyenda	Lakhatom
50726	JNSz	Tiszagyenda	Telki iskola
50727	JNSz	Tiszagyenda	Búszerző II.
50728	JNSz	Tiszagyenda	Búszerző-halom
50752	JNSz	Tiszagyenda	Búszerző
56168	JNSz	Tiszagyenda	Gyócs
56169	JNSz	Tiszagyenda	Halom
56170	JNSz	Tiszagyenda	Névtelen kurgán
56171	JNSz	Tiszagyenda	Felső-Gyenda I.
56172	JNSz	Tiszagyenda	Felső-Gyenda II.
56173	JNSz	Tiszagyenda	Határ-dűlő
56193	JNSz	Tiszagyenda	Vágott-halmi dűlő
67367	JNSz	Tiszagyenda	Felsőgyenda
67369	JNSz	Tiszagyenda	Bors-halmi-dűlő
73353	JNSz	Tiszagyenda	Bors-halmi-dűlő II.
82333	JNSz	Tiszagyenda	Proletár- földek I.
25524	JNSz	Tiszaigar	Földvár-halom
32621	JNSz	Tiszaigar	Kettős-halom
32879	JNSz	Tiszaigar	Korda-halom
32881	JNSz	Tiszaigar	Dékány-halom
32968	JNSz	Tiszaigar	Csárda-halom
35759	JNSz	Tiszaigar	Rákóczi u. 1.
65794	JNSz	Tiszaigar	Kéntelen-szőlő
32933	JNSz	Tiszainoka	Fekete-halom
82099	JNSz	Tiszainoka	Téglaslapos- partja I. (MRT 2.)
82103	JNSz	Tiszainoka	Téglaslapos- partja II. (MRT 3.)
82105	JNSz	Tiszainoka	Téglaslapos- partja III., Kastély (MRT 4.)
82109	JNSz	Tiszainoka	Téglaslapos- partja IV. (MRT 5.)
82111	JNSz	Tiszainoka	Téglaslapos- partja V. (MRT 6.)
82113	JNSz	Tiszainoka	Reksza (MRT 7.)
82121	JNSz	Tiszainoka	Szajka- halom (MRT 8.)
82123	JNSz	Tiszainoka	Szőlők (MRT 9.)
82125	JNSz	Tiszainoka	Téglaslapos- partja VI. (MRT 10.)
82147	JNSz	Tiszainoka	Téglaslapos- partja VII. (MRT 11.)
82149	JNSz	Tiszainoka	Mogyorós- sziget (MRT 12)
82151	JNSz	Tiszainoka	Mogyorós- sziget II. (MRT 13)
82153	JNSz	Tiszainoka	Szőlős- sziget (MRT 14)
82155	JNSz	Tiszainoka	Szőlős- sziget II. (MRT 15)
82171	JNSz	Tiszainoka	Szőlős- sziget III. (MRT 16)
82173	JNSz	Tiszainoka	Szőlős- sziget IV. (MRT 17)
82175	JNSz	Tiszainoka	Szőlős- sziget V. (MRT 18), Prémalja
82177	JNSz	Tiszainoka	Falualja (MRT 19)
82179	JNSz	Tiszainoka	Premalja I. (MRT 20)
82181	JNSz	Tiszainoka	Premalja II. (MRT 21)

82183	JNSz	Tiszainoka	Premalja III. (MRT 22)
82185	JNSz	Tiszainoka	Premalja IV. (MRT 23)
82187	JNSz	Tiszainoka	Kis Hangács- halom (MRT 24)
82189	JNSz	Tiszainoka	Kis Hangács (MRT 25)
82191	JNSz	Tiszainoka	Homokbánya (MRT 26)
82193	JNSz	Tiszainoka	Buzás- sziget I. (MRT 28)
82199	JNSz	Tiszainoka	Templomkert (MRT 29)
82201	JNSz	Tiszainoka	Kastély (MRT 30)
82203	JNSz	Tiszainoka	Faluszél (MRT 31)
82205	JNSz	Tiszainoka	Szőlőút I. (MRT 32)
82207	JNSz	Tiszainoka	Buzás- sziget II. (MRT 33)
82209	JNSz	Tiszainoka	Buzás- sziget III. (MRT 34)
82211	JNSz	Tiszainoka	Buzás- sziget IV. (MRT 35)
25469	JNSz	Tiszajenő	Száraz-ér-part
65204	JNSz	Tiszajenő	Belterület I.
65206	JNSz	Tiszajenő	Belterület II.
65208	JNSz	Tiszajenő	Rákóczi út 61
65210	JNSz	Tiszajenő	Vártó-part
78709	JNSz	Tiszajenő	Bodzás- dűlő I.
78711	JNSz	Tiszajenő	Bodzás- dűlő II.
30277	JNSz	Tiszakürt	Tiszakürt 1
30278	JNSz	Tiszakürt	Áradvány
30279	JNSz	Tiszakürt	Áradvány
30280	JNSz	Tiszakürt	Áradvány
30281	JNSz	Tiszakürt	Nagy-sziget
30284	JNSz	Tiszakürt	Beszer-lapos Ny-i partja
30285	JNSz	Tiszakürt	Beszer-lapos Ny-i partja
30286	JNSz	Tiszakürt	Beszer-lapos Ny-i partja
30287	JNSz	Tiszakürt	Szőlők
30288	JNSz	Tiszakürt	Kisbokros
30289	JNSz	Tiszakürt	Kisbokros
30293	JNSz	Tiszakürt	Sziki-Kisföldek
30294	JNSz	Tiszakürt	Tó-part É-i része
30295	JNSz	Tiszakürt	Tó-part
30296	JNSz	Tiszakürt	Búzás-sziget
30297	JNSz	Tiszakürt	Tiszakürt 21
30298	JNSz	Tiszakürt	Tó-part
30299	JNSz	Tiszakürt	Tó-part
30300	JNSz	Tiszakürt	Műút
30301	JNSz	Tiszakürt	Búzás-sziget
30302	JNSz	Tiszakürt	Búzás-sziget
30303	JNSz	Tiszakürt	Földes-lapos partja
30304	JNSz	Tiszakürt	Homok
30305	JNSz	Tiszakürt	Földes-lapos partja
30306	JNSz	Tiszakürt	Földes-lapos partja

30307	JNSz	Tiszakürt	Földes-lapos partja
30308	JNSz	Tiszakürt	Földes-lapos partja
30309	JNSz	Tiszakürt	Belterület
30310	JNSz	Tiszakürt	Templom
30311	JNSz	Tiszakürt	Homoki-szőlők
30312	JNSz	Tiszakürt	Homoki-szőlők
30313	JNSz	Tiszakürt	Homoki-szőlők
30314	JNSz	Tiszakürt	Homoki-szőlők
30315	JNSz	Tiszakürt	Muszáj-szőlő
30316	JNSz	Tiszakürt	Muszáj-szőlők
30317	JNSz	Tiszakürt	Földes-lapos
66082	JNSz	Tiszakürt	Nagyrévi út I.
72845	JNSz	Tiszakürt	Zsilke- tanya
72847	JNSz	Tiszakürt	Földeslapos-Csukás-mellékcsatorna, Pincegazdaság
91787	JNSz	Tiszakürt	Beszer-lapos
91789	JNSz	Tiszakürt	Tüzép I.
91791	JNSz	Tiszakürt	Tüzép II.
91793	JNSz	Tiszakürt	Sziget
32882	JNSz	Tiszaörs	Faluvég-halom
32885	JNSz	Tiszaörs	Hegyes-halom
32888	JNSz	Tiszaörs	Nagy-állás-halom
35760	JNSz	Tiszaörs	Templomdomb
35761	JNSz	Tiszaörs	Plébániakert
35762	JNSz	Tiszaörs	Benzinkút
35763	JNSz	Tiszaörs	Homokhát-halom
35765	JNSz	Tiszaörs	Téglavető
35766	JNSz	Tiszaörs	Aradi u. 11.
35767	JNSz	Tiszaörs	Újtemető
35768	JNSz	Tiszaörs	Kilencesi-halom
89999	JNSz	Tiszaörs	Kis-Tag
90001	JNSz	Tiszaörs	Sós-kúti-Dűlő
22740	JNSz	Tiszapüspöki	Karancs-Háromág-dűlő
35523	JNSz	Tiszapüspöki	Karancs-Háromág-dűlő II.
53197	JNSz	Tiszapüspöki	Farkasdomb
65212	JNSz	Tiszapüspöki	Karancs-Háromág
65214	JNSz	Tiszapüspöki	Karancs-Háromág
65216	JNSz	Tiszapüspöki	Karancs-Útelágazás
65218	JNSz	Tiszapüspöki	Karancs-Háromág (nyugati rész)
65222	JNSz	Tiszapüspöki	Tinóka-ér-part
65224	JNSz	Tiszapüspöki	Tinóka-ér-part
65226	JNSz	Tiszapüspöki	Fehér-tó-part
65228	JNSz	Tiszapüspöki	Csatorna-part
65230	JNSz	Tiszapüspöki	Nagy-Szög-Sziget
65232	JNSz	Tiszapüspöki	Régi iskola
65468	JNSz	Tiszapüspöki	Holt-Tisza-part I.

65470	JNSz	Tiszapüspöki	Holt-Tisza-part II.
65528	JNSz	Tiszapüspöki	Felső-földek
65530	JNSz	Tiszapüspöki	Kásás
66372	JNSz	Tiszapüspöki	Karancs Három-ág
84115	JNSz	Tiszapüspöki	Fehér- tópart
84123	JNSz	Tiszapüspöki	Keleti- partoldal
89213	JNSz	Tiszapüspöki	Csacska-dűlő I.
89215	JNSz	Tiszapüspöki	Csacska-dűlő II.
93549	JNSz	Tiszapüspöki	Fehértó-part-felett
93551	JNSz	Tiszapüspöki	Fehértó-part-digógödrös
93553	JNSz	Tiszapüspöki	Rózsa-dűlő alatt
32682	JNSz	Tiszaroff	Vörös-tanya
32877	JNSz	Tiszaroff	Örvényes-halom
35769	JNSz	Tiszaroff	Ajtósi-part
50724	JNSz	Tiszaroff	Proletár-földek
50748	JNSz	Tiszaroff	Veres-tanyás földek
51259	JNSz	Tiszaroff	Tiszaroffi-tározó 2. lelőhely
82335	JNSz	Tiszaroff	Proletár- földek II.
82337	JNSz	Tiszaroff	Proletár- földek III.
82339	JNSz	Tiszaroff	Veres- tanyás- földek I.
82343	JNSz	Tiszaroff	Veres- tanyás- földek II.
32693	JNSz	Tiszasas	Kémény-hegy
32694	JNSz	Tiszasas	Kémény-hegy II.
32695	JNSz	Tiszasas	Kémény-hegy III.
32696	JNSz	Tiszasas	Rév
32697	JNSz	Tiszasas	Nyárfa-dűlő
32698	JNSz	Tiszasas	Kémény-tető IV.
32699	JNSz	Tiszasas	Lap-part
32700	JNSz	Tiszasas	Csillag-part
32701	JNSz	Tiszasas	Csillag-part
32702	JNSz	Tiszasas	Felvégi-terület
32703	JNSz	Tiszasas	Faluszél
32704	JNSz	Tiszasas	Kása-halom-dűlő
32705	JNSz	Tiszasas	Kása-halom
32706	JNSz	Tiszasas	Kása-halom-dűlő
32707	JNSz	Tiszasas	Nagy-osztás
32708	JNSz	Tiszasas	Tiszasas 16
32709	JNSz	Tiszasas	Holt-földek
32710	JNSz	Tiszasas	Domb-hát
32711	JNSz	Tiszasas	Kása-halom
32712	JNSz	Tiszasas	Nyárfa-dűlő
32713	JNSz	Tiszasas	Holt-földek
32714	JNSz	Tiszasas	Domb-hát
32715	JNSz	Tiszasas	Domb-hát
32716	JNSz	Tiszasas	Domb-hát

32717	JNSz	Tiszasas	Domb-hát
32718	JNSz	Tiszasas	Domb-hát
32719	JNSz	Tiszasas	Domb-hát
32720	JNSz	Tiszasas	Domb-hát
32721	JNSz	Tiszasas	Domb-hát
32722	JNSz	Tiszasas	Falu-határ
32723	JNSz	Tiszasas	Láp
22746	JNSz	Tiszasüly	MOL-vezeték 10. lelőhely
22749	JNSz	Tiszasüly	MOL-vezeték 11. lelőhely
22754	JNSz	Tiszasüly	MOL-vezeték 12. lelőhely
67705	JNSz	Tiszasüly	Nedves-dűlő
73939	JNSz	Tiszasüly	Sajfok
31700	JNSz	Tiszaszentimre	Simon-halom
31702	JNSz	Tiszaszentimre	Leke-halom
32676	JNSz	Tiszaszentimre	Állami Gazdaság
32678	JNSz	Tiszaszentimre	Baghy István földje
32679	JNSz	Tiszaszentimre	Felsőföld
32690	JNSz	Tiszaszentimre	Juhász István földje
32889	JNSz	Tiszaszentimre	Szökő-halom
32890	JNSz	Tiszaszentimre	Eperjes-halom
32925	JNSz	Tiszaszentimre	Kettős-halom
38359	JNSz	Tiszaszentimre	Bolond-halom
84649	JNSz	Tiszaszentimre	Homok- szőlő
85905	JNSz	Tiszaszentimre	Híd- zúg
93773	JNSz	Tiszaszentimre	Katymár-tanya
37423	JNSz	Tiszaszőlős	Réti-dűlő
32840	JNSz	Tiszatenyő	Mária-halom
25457	JNSz	Tiszavárkony	Hugyin-part
25470	JNSz	Tiszavárkony	Belterület 1.
36996	JNSz	Tiszavárkony	Kutya-halom
65220	JNSz	Tiszavárkony	Gát- melléke
82633	JNSz	Tiszavárkony	Határ- halom
32966	JNSz	Tomajmonostora	Porcsákos-halom
65234	JNSz	Tomajmonostora	Csillagos-halom
65238	JNSz	Tomajmonostora	Falu széle-halom
65244	JNSz	Tomajmonostora	Belterületi halom
65252	JNSz	Tomajmonostora	Telek-halom (Szilvás, abádszalóki határon)
65254	JNSz	Tomajmonostora	Magyary-tanyai halom
25507	JNSz	Tószeg	Telek
25543	JNSz	Tószeg	Ökör-halom
37650	JNSz	Tószeg	Nagylapos
65200	JNSz	Tószeg	Ürge-föld
65634	JNSz	Tószeg	Akadály-halom
79157	JNSz	Tószeg	Petőfi Tsz. I.
79159	JNSz	Tószeg	Petőfi Tsz. II.

25474	JNSz	Törökszentmiklós	Surján
32680	JNSz	Törökszentmiklós	Pusztaszakállas
32805	JNSz	Törökszentmiklós	Szenttamás
32806	JNSz	Törökszentmiklós	Szenttamás
32807	JNSz	Törökszentmiklós	Keresztes-halom
32844	JNSz	Törökszentmiklós	Csóri-halom
32850	JNSz	Törökszentmiklós	Pozderka-halom
32851	JNSz	Törökszentmiklós	Tinóka-halom
32891	JNSz	Törökszentmiklós	Keresztes-halom
37003	JNSz	Törökszentmiklós	Batthyány u. 54/a.
37005	JNSz	Törökszentmiklós	Erdősi I. u. 50.
37006	JNSz	Törökszentmiklós	Palánkvár
37007	JNSz	Törökszentmiklós	4-es út elkerülő
41846	JNSz	Törökszentmiklós	Kenderföld
41847	JNSz	Törökszentmiklós	Mányoki-föld
53198	JNSz	Törökszentmiklós	Décse-ér
53199	JNSz	Törökszentmiklós	Gázfogadó
53200	JNSz	Törökszentmiklós	Sándor-tanya
53201	JNSz	Törökszentmiklós	Hosszú-dűlő
53202	JNSz	Törökszentmiklós	Morotva-köz
55261	JNSz	Törökszentmiklós	Új-tábla-dűlő I.
55262	JNSz	Törökszentmiklós	Új-tábla-dűlő II.
59764	JNSz	Törökszentmiklós	Óballa, Tiszai Hullámtér Projekt 12.
65460	JNSz	Törökszentmiklós	Surjány
66400	JNSz	Törökszentmiklós	Kender-part
70895	JNSz	Törökszentmiklós	Hosszú-Ráta-dűlő
75183	JNSz	Törökszentmiklós	Óballa, Part-alja
76419	JNSz	Törökszentmiklós	Kis M.-tanya
76421	JNSz	Törökszentmiklós	Markó-tanya
76423	JNSz	Törökszentmiklós	Török-tanya
80241	JNSz	Törökszentmiklós	Tere-halom II.
80243	JNSz	Törökszentmiklós	Tere-halom III.
80357	JNSz	Törökszentmiklós	Tere-halom IV.
84117	JNSz	Törökszentmiklós	Kenderföldek
87357	JNSz	Törökszentmiklós	Surjány, Magaspart
87927	JNSz	Törökszentmiklós	Kis-Büdös-ér partja
87929	JNSz	Törökszentmiklós	Szakállas-puszta
93415	JNSz	Törökszentmiklós	Óballa faluszéle
93417	JNSz	Törökszentmiklós	Öntözött terület III.
93419	JNSz	Törökszentmiklós	Perjés-hát II.
93421	JNSz	Törökszentmiklós	Perjés-hát I.
93423	JNSz	Törökszentmiklós	Sziget-dűlő felett
93425	JNSz	Törökszentmiklós	Sziget-dűlő
93427	JNSz	Törökszentmiklós	Morostó
93431	JNSz	Törökszentmiklós	Szakállas telep II.

93433	JNSz	Törökszentmiklós	Szakállas telep III.
93525	JNSz	Törökszentmiklós	Karancs-dombhát I.
93527	JNSz	Törökszentmiklós	Karancs–dombhát II.
93529	JNSz	Törökszentmiklós	Villás-földnyelv
93531	JNSz	Törökszentmiklós	Öntözött-terület I.
93533	JNSz	Törökszentmiklós	Öntözött-terület II.
93535	JNSz	Törökszentmiklós	Utolsó-dűlő
93537	JNSz	Törökszentmiklós	Perjes-hát III.
93539	JNSz	Törökszentmiklós	Perjes-hát IV.
93541	JNSz	Törökszentmiklós	Perjes-hát V.
93543	JNSz	Törökszentmiklós	Perjes-hát VI.
93545	JNSz	Törökszentmiklós	Szakállas-Hosszú-ráta-dűlő II.
93547	JNSz	Törökszentmiklós	Szakállas-Hosszú-ráta-dűlő III.
93555	JNSz	Törökszentmiklós	Tere-halomtól nyugatra
93557	JNSz	Törökszentmiklós	Tere-halom Szivattyú teleptől délre
93561	JNSz	Törökszentmiklós	Csobánkai-rét
93563	JNSz	Törökszentmiklós	Hosszú-Ráta-dűlő V.
93565	JNSz	Törökszentmiklós	Hosszú-Ráta-dűlő IV.
93569	JNSz	Törökszentmiklós	Surjány - Dűlő-lapos I.
11941	JNSz	Túrkeve	Hortobágy-Berettyó-focsatorna
11942	JNSz	Túrkeve	Boroszló I.
11943	JNSz	Túrkeve	Boroszló II. - Botostanya
11944	JNSz	Túrkeve	Boroszló-part - Balai-rét
11945	JNSz	Túrkeve	Balai rév
11946	JNSz	Túrkeve	Simon-Bala - Holt-Berettyó partja
11947	JNSz	Túrkeve	Lyukas-halom
11948	JNSz	Túrkeve	Zichy-Bala - Berettyó-part
11949	JNSz	Túrkeve	Csudabalaimajor - Nyárfasor
11950	JNSz	Túrkeve	Vásári-Bala
11951	JNSz	Túrkeve	Vásári-Bala - Pozsártanya
11952	JNSz	Túrkeve	Vásári-Bala - Berettyó-gát
11953	JNSz	Túrkeve	Osváth-Bala
11954	JNSz	Túrkeve	Vásári-Bala - Szoboszlaitanya
11955	JNSz	Túrkeve	Villanykarós út I.
11956	JNSz	Túrkeve	Villanykarós út II.
11957	JNSz	Túrkeve	Liziczai-gát
11959	JNSz	Túrkeve	Zichy-Bala
11960	JNSz	Túrkeve	Zichy-halom
11964	JNSz	Túrkeve	Lénárt-Bala - Útelágazás
11965	JNSz	Túrkeve	Simon-Bala - Tibatanya
11966	JNSz	Túrkeve	Kengyel-fenéki-csatorna
11967	JNSz	Túrkeve	Zichy-Bala - Észak
11968	JNSz	Túrkeve	Zichy-Bala - Cserepes-halom
11969	JNSz	Túrkeve	Csudabalai-focsatorna déli sarka
11970	JNSz	Túrkeve	Csudabala

11971	JNSz	Túrkeve	Villanykarós út - Gesztitanya
11972	JNSz	Túrkeve	Gesztitanya melletti halom
11973	JNSz	Túrkeve	Osváth-Bala - Kovácstanya
11974	JNSz	Túrkeve	Osváth-Bala - Sallaitanya
11975	JNSz	Túrkeve	Feneki-ér-halmok I.
11976	JNSz	Túrkeve	Feneki-ér-halmok II.
11977	JNSz	Túrkeve	Osváth-Bala - Megyehatár
11978	JNSz	Túrkeve	Osváth-Bala - Huba
11979	JNSz	Túrkeve	Osváth-Bala - Huba
11980	JNSz	Túrkeve	Remete-halom
11981	JNSz	Túrkeve	Csillangó-halom
11982	JNSz	Túrkeve	Osváth-Bala
11983	JNSz	Túrkeve	Határ-halom
11984	JNSz	Túrkeve	Gabonás-ér - Benketanya
11985	JNSz	Túrkeve	Sártó-Gabonás-csatorna
11986	JNSz	Túrkeve	Sártó-Gabonás - Kovácstanya
11987	JNSz	Túrkeve	Sártó-Gabonás - Tóthtanya
11988	JNSz	Túrkeve	Kengyel-fenék - Digógödör
11989	JNSz	Túrkeve	Szakálastanya
11990	JNSz	Túrkeve	Csudabala - Benedektanya
11991	JNSz	Túrkeve	Csatorna-domb
11992	JNSz	Túrkeve	Akácos-halom I.
11993	JNSz	Túrkeve	Akácos-halom II.
11994	JNSz	Túrkeve	Akácos-halmok
11995	JNSz	Túrkeve	Léderer-tanya
11996	JNSz	Túrkeve	Gajsz-Bala - Kalmártanya
11997	JNSz	Túrkeve	Gajsz-Bala - Nádas-halom
11998	JNSz	Túrkeve	Vadász-Bala
11999	JNSz	Túrkeve	Újházi-dűlő
12000	JNSz	Túrkeve	Vadász-Bala - Focsatorna
12001	JNSz	Túrkeve	Digó-halom
12002	JNSz	Túrkeve	Vásári-Bala - Sárospart
12003	JNSz	Túrkeve	Vásári-Bala - Rizsföldek
12004	JNSz	Túrkeve	Osváth-Bala - Árvaitanya
12005	JNSz	Túrkeve	Osváth-Bala - Csurgó-part
12006	JNSz	Túrkeve	Huba
12007	JNSz	Túrkeve	Gát-halom
12008	JNSz	Túrkeve	Újházi-halom I.
12009	JNSz	Túrkeve	Újházi-halom II.
12010	JNSz	Túrkeve	Újházi-dűlő I.
12011	JNSz	Túrkeve	Újházi-dűlő II.
12012	JNSz	Túrkeve	Újházi-halom III.
12013	JNSz	Túrkeve	Lénárt-Bala - Gyomai út
12014	JNSz	Túrkeve	Osváth-Bala - Gátoldal
12015	JNSz	Túrkeve	Ördög-part

12016	JNSz	Túrkeve	Osváth-Bala - Feneki-oldal
12017	JNSz	Túrkeve	Feneki-Kis-halom
42531	JNSz	Túrkeve	Téglagyár
44325	JNSz	Túrkeve	Szeles-hát
44326	JNSz	Túrkeve	Görög-halom
44333	JNSz	Túrkeve	Görög-halom környéke
44334	JNSz	Túrkeve	Kis-Túrkedd
44335	JNSz	Túrkeve	Kadárcs, Berettyó-part
45712	JNSz	Túrkeve	Osvát-Bala, Zöld-tanya
65346	JNSz	Túrkeve	Túrkeddi
65396	JNSz	Túrkeve	Túrkeddi-szőlők
65414	JNSz	Túrkeve	Simon-bala
66536	JNSz	Túrkeve	Vecserke-halom
66538	JNSz	Túrkeve	Bodzáskert
66540	JNSz	Túrkeve	Túrkeddi-szőlő
66542	JNSz	Túrkeve	Túrkeddi-szőlő
66544	JNSz	Túrkeve	Túrkeddi-szőlő
66546	JNSz	Túrkeve	Túrkeddi-szőlő
66550	JNSz	Túrkeve	Kis-Túrkedd
66552	JNSz	Túrkeve	Legény-ér-part
66554	JNSz	Túrkeve	Holt-Berettyó, Ny-i part
66556	JNSz	Túrkeve	Póhamara
66558	JNSz	Túrkeve	Póhamara
66560	JNSz	Túrkeve	Kis-Póhamara
66564	JNSz	Túrkeve	Magas-halom
66566	JNSz	Túrkeve	Túrkeddi-kert
66568	JNSz	Túrkeve	Közép-halom
66570	JNSz	Túrkeve	Sárga-part
66572	JNSz	Túrkeve	Holt-Berettyó-part
66574	JNSz	Túrkeve	Ördögárok-föld
66576	JNSz	Túrkeve	Ördögárok-föld
66578	JNSz	Túrkeve	Ördögárok-föld
66580	JNSz	Túrkeve	Ördögárok-föld
66584	JNSz	Túrkeve	Ördögárok-föld
66586	JNSz	Túrkeve	Ördögárok-föld
66588	JNSz	Túrkeve	Ördögárok-föld
66590	JNSz	Túrkeve	Móric-föld
66592	JNSz	Túrkeve	Ördögárok-föld
66594	JNSz	Túrkeve	Ördögárok-föld
66596	JNSz	Túrkeve	Ördögárok-föld
66598	JNSz	Túrkeve	Ördögárok-föld
66600	JNSz	Túrkeve	Ördögárok-föld
66602	JNSz	Túrkeve	Szeles-hát
66606	JNSz	Túrkeve	Szeles-hát
66608	JNSz	Túrkeve	Szeles-hát

66610	JNSz	Túrkeve	Móric
66612	JNSz	Túrkeve	Móric
66616	JNSz	Túrkeve	Kis-Kabai-Földek
66618	JNSz	Túrkeve	Kis-Kabai-földi halom
66620	JNSz	Túrkeve	Nagy-Kaba
66622	JNSz	Túrkeve	Tökös-hát
66624	JNSz	Túrkeve	Tökös-hát
66626	JNSz	Túrkeve	Lőrinc-halom
66628	JNSz	Túrkeve	Pusztatúrpásztó
66630	JNSz	Túrkeve	Nagy-Kaba
66632	JNSz	Túrkeve	Nagy-Kaba
66634	JNSz	Túrkeve	Túrkeddi-kert
66636	JNSz	Túrkeve	Pásztó
66638	JNSz	Túrkeve	Póhamara
66640	JNSz	Túrkeve	Túrkedd
66642	JNSz	Túrkeve	Vadász-Bala
66644	JNSz	Túrkeve	Osvát-Balai-halom
66646	JNSz	Túrkeve	Régi Téglagyár
66648	JNSz	Túrkeve	Sárgaparti-halom
66650	JNSz	Túrkeve	Vénkerti-halom
66652	JNSz	Túrkeve	Pásztó-halom
66654	JNSz	Túrkeve	Póhamarai-halom
66758	JNSz	Túrkeve	Tere-zug
66760	JNSz	Túrkeve	Templom-zug
66762	JNSz	Túrkeve	Hímesd
66764	JNSz	Túrkeve	Terek-halom
66766	JNSz	Túrkeve	Farkas-zugi-halom
66768	JNSz	Túrkeve	Szeles-hát
66770	JNSz	Túrkeve	Szeles-hát
66772	JNSz	Túrkeve	Pusztatúrpásztó
66774	JNSz	Túrkeve	Boroszló
66776	JNSz	Túrkeve	Boroszló
66778	JNSz	Túrkeve	Remete-halom
66782	JNSz	Túrkeve	Szeles-hát
66784	JNSz	Túrkeve	Villanykarós-út
73943	JNSz	Túrkeve	Vecserke-part
73945	JNSz	Túrkeve	Toldi-kúti földek
76941	JNSz	Túrkeve	Szeles-hát-dűlő II.
76943	JNSz	Túrkeve	Toldi-kúti földek II.
76945	JNSz	Túrkeve	Toldi-kúti földek III.
82327	JNSz	Túrkeve	Cihat-zug
82331	JNSz	Túrkeve	Bánom-kerti-dűlő, a mezőtúri út mellett
37024	JNSz	Újszász	TBC szanatórium
37026	JNSz	Újszász	Tavasz u. 13.
37042	JNSz	Újszász	Dénes-halom

37044	JNSz	Újszász	Máté-halom
37045	JNSz	Újszász	Szarvas-halom
37046	JNSz	Újszász	Sas-halom
65452	JNSz	Újszász	Szarvas-halom dűlő
66965	JNSz	Újszász	Déneshalmi-dűlő
79269	JNSz	Újszász	Téglás- halom
79271	JNSz	Újszász	Rózsás- halom II.
79273	JNSz	Újszász	Újszász- Nagykáta- Budapest vasútvonal mellett
79275	JNSz	Újszász	Belterület, Tápió- part, Lapos- dűlő
79277	JNSz	Újszász	Nagy- Kutina
79279	JNSz	Újszász	Csíkos- ér D- i part
79281	JNSz	Újszász	Nagy- Kutina, Csíkos- ér É- i part
79283	JNSz	Újszász	Horgas I.
79285	JNSz	Újszász	Horgas II.
79287	JNSz	Újszász	Horgas III.
79289	JNSz	Újszász	Horgas IV.
79291	JNSz	Újszász	Zagyva D- i partja, vasút mente
79293	JNSz	Újszász	Szociális otthon
79295	JNSz	Újszász	Csíkos- ér É- i part
79297	JNSz	Újszász	Templom környéke
79299	JNSz	Újszász	Temető
79301	JNSz	Újszász	Gimnázium környéke
79303	JNSz	Újszász	Polgármesteri Hivatal környéke
79305	JNSz	Újszász	Cigány- halom
37028	JNSz	Vezseny	Köztemető
65256	JNSz	Vezseny	Kisdebrecen
65258	JNSz	Vezseny	Ciprus-sziget (KÖH-az.: 25516)
37030	JNSz	Zagyvarékas	Havas-tanyák
58972	JNSz	Zagyvarékas	Peti csárda
65340	JNSz	Zagyvarékas	Vasúti újtelep
81399	JNSz	Zagyvarékas	Gyepi-földek I.
81401	JNSz	Zagyvarékas	Gyepi-földek II.
81403	JNSz	Zagyvarékas	Belső-földek
81405	JNSz	Zagyvarékas	Lapos-dűlő I.
81407	JNSz	Zagyvarékas	Lapos-dűlő II.
81409	JNSz	Zagyvarékas	Lapos-dűlő III.
61188	P	Abony	Sashalom (Sas domb)
59651	P	Farmos	Szegedi-földek
59700	P	Farmos	Nagyúti-dűlő II.
60657	P	Nagykáta	Erek-köze XII.
60661	P	Nagykáta	Erek-köze, Oláh-tanya
26352	P	Tura	Agyagos mente
26533	P	Tura	Kórós
26534	P	Tura	Kórós

V. MELLÉKLET: A PUSZTA VILÁGÖRÖKSÉGI TERÜLET ÁLTAL ÉRINTETT FÖLDRÉSZLETEK ÉS A KEZELÉSI TERV SZERINTI KORLÁTOZÁSOK, TILALMAK, KEZELÉSI MÓDOK

Karcag: 02623

Kunmadaras: 0509/7, 0516, 0517/1, 0517/2, 0518, 0519, 0520, 0521, 0522, 0523, 0524, 0525/1, 0525/2, 0526, 0527/1, 0527/2, 0528/2, 0528/4, 0528/5, 0528/6, 0528/7, 0528/17, 0528/19, 0529/1, 0529/3, 0529/4, 0529/5, 0529/7, 0529/8, 0529/9, 0529/10, 0529/11, 0529/12, 0533, 0534, 0535, 0536, 0537, 0538.

Nagyiván: 011/2, 011/3, 014, 015, 016, 017, 018, 019, 020, 021, 022, 023, 024, 025, 026, 027, 028, 029, 030, 031, 032, 034, 035, 036, 037, 043, 045, 046/1, 046/2, 046/3, 046/4, 046/5, 047, 064, 065, 066, 067, 068, 069, 070, 071, 072, 073, 074, 083, 084, 085, 086, 087, 088

Tiszafüred: 010, 011, 012, 013, 016, 0156/1, 0156/2, 0156/3, 0156/4, 0156/5, 0156/6, 0157, 0160/2, 0160/3, 0160/4, 0160/5, 0160/6, 0161, 0162, 0163, 0164, 0165/2, 0165/3, 0165/4, 0166/2, 0166/5, 0166/6, 0166/7, 0166/8, 0166/9, 0166/10, 0166/11, 0167, 0168, 0169, 0170, 0171, 0172, 0173, 0174, 0175, 0176/1, 0176/2, 0177, 0178/1, 0178/2, 0179, 0180/1, 0180/2, 0181, 0182, 0183/1, 0183/2, 0184, 0185, 0186, 0191/1, 0191/2, 0191/3, 0191/4, 0191/5, 0191/6, 0191/7, 0191/8, 0192, 0193/1, 0198/1-2, 0199, 0200, 0201, 0202/1, 0202/2, 0203, 0204, 0205, 0206, 0207/1, 0207/2, 0208, 0209, 0210, 0211/1, 0211/2, 0211/5, 0211/6, 0211/7, 0212, 0213, 0214, 0226/2, 0227, 0228, 0229/1, 0229/2, 0230, 0231, 0232, 0241, 0243, 0244, 0245/1, 0340/1, 0341, 0342, 0343, 0344/1, 0344/3, 0344/4, 0344/5, 0345, 0346, 0347

A kezelési terv a következő szempontok szerint dolgozott ki korlátozásokat, tilalmakat, kezelési módokat:

- A tájat meghatározó természeti értékek
  - A tájra jellemző vízháztartás megőrzése, talajvízszint süllyedésének megállítása
  - Tájsebek felszámolása, kedvezőtlen tájhasználatok rehabilitációja
  - Hagyományos legeltetéses tájhasználat, mint az élőhelyek kezelésének eszköze
  - Egyéb élőhelymegőrzési, -kezelési módok
  - Invazív fajok elleni védelem
  - Madarak fészkelőhelyei zavartalanságának és kedvező táplálkozó területeinek biztosítása
  - Ökológiai csapdák kiküszöbölése
  - Őshonos erdőállományok kialakítása, helyreállítása
- TÁJKÉP, KIEMELKEDŐ EGYEDI LÁTVÁNYMINŐSÉG
  - A tájkép látvány egyensúlyának fenntartása, tájalkotó elemek sűrűsödésének megakadályozása
  - Az eredeti bélyeget hordozó pásztorépítmények megőrzése, új építmények hagyományőrző kialakítása, legjobb állapotának megőrzése
  - Kedvező térarányok kialakítása, nyíltság, töretlen látóhatár megőrzése, zavaró tájelemek felszámolása
  - Fényszennyezés csökkentése
  - Madarak táplálkozó és éjszakázó területek közötti mozgásának zavartalansága
- TÁJHASZNÁLAT
  - Hagyományos legeltetéses állattartás fejlesztése
  - Legeltetett állatlétszám optimalizálása, őshonos fajok és fajták arányának javítása
- RÉGÉSZETI ÖRÖKSÉG
  - Halmok állapotának megőrzése és javítása
  - Régészeti lelőhelyekre vonatkozó általános kezelési javaslatok
- MŰEMLÉKI ÉRTÉK
  - Műemléki értékek és környezetük fenntartása, helyreállítása, védelme
  - Eredeti bélyeget hordozó pásztorépítmények megőrzése – új építmények hagyományőrző kialakítása
  - Táj értékeinek megfelelő elhelyezkedési mód biztosítása
- TÁRGYI ÉS SZELLEMI ÖRÖKSÉG (pásztorhagyományok)
- EGYÉB KEZELÉSI MÓDOK
  - Bemutatás, látogatók fogadása, turizmus
  - Oktatás, ismeretterjesztés, társadalmi tudatosság növelése

A kezelési terv kormányrendeletet alapoz meg, melynek elfogadása azóta sem történt meg.

V.1. MELLÉKLET: MEGLÉVŐ BÁNYATELKEK– FÖLDGÁZ ÉS SZÉNHIDROGÉN ÁSVÁNYI NYERSANYAGOK

Koncessziós területek		
Település		**Nyersanyag**
Bucsa		szénhidrogén koncessziós terület
Jászárokszállás		szénhidrogén koncessziós terület
Mezőtúr		szénhidrogén koncessziós terület
Nagykáta		szénhidrogén koncessziós terület
Püspökladány		szénhidrogén koncessziós terület
Kőrös szénhidrogén kutatási terület		
Település		**Nyersanyag**
Endrőd	I.	földgáz bányatelek
Fegyvernek	I.	földgáz bányatelek
Farmos	II.	szénhidrogén bányatelek
Jászkisér	II.	szénhidrogén bányatelek
Karcag	I.	földgáz bányatelek
Karcag	II.	szénhidrogén bányatelek
Karcag	III.	szénhidrogén bányatelek
Karcag	IV.	szénhidrogén bányatelek
Kenderes	I.	szénhidrogén bányatelek
Kengyel	I.	szénhidrogén bányatelek
Kisújszállás	I.	szénhidrogén, széndioxid bányatelek
Kunmadaras	I.	földgáz bányatelek
Kunmadaras	II.	földgáz bányatelek
Kunmadaras	III.	földgáz bányatelek
Kunmadaras	IV.	földgáz bányatelek
Mezőtúr	III.	szénhidrogén bányatelek
Mezőtúr	IV.	szénhidrogén bányatelek
Mezőtúr	V.	szénhidrogén bányatelek
Nagykörű	I.	földgáz bányatelek
Örményes	I.	szénhidrogén bányatelek
Pély	I.	szénhidrogén bányatelek
Rákóczifalva	I.	széndioxid bányatelek
Szolnok	III.	szénhidrogén bányatelek
Szolnok	IV.	szénhidrogén bányatelek
Szolnok	V.	szénhidrogén bányatelek
Szolnok	VI.	szénhidrogén bányatelek
Tiszaföldvár	I.	szénhidrogén bányatelek
Tiszapüspöki	II.	szénhidrogén bányatelek
Tiszaszentimre	I.	szénhidrogén bányatelek
Törökszentmiklós	I.	szénhidrogén bányatelek
Túrkeve	I.	szénhidrogén bányatelek
Túrkeve	II.	szénhidrogén bányatelek
Túrkeve	III.	szénhidrogén bányatelek
Túrkeve	IV.	szénhidrogén bányatelek

V.2. MELLÉKLET: MEGLÉVŐ BÁNYATELKEK- SZILÁRD ÁSVÁNYI NYERSANYAGOK

Település		Nyersanyag
Tiszasüly	(0134/6 hrsz.)	gyógyiszap kutatási terület
Zagyvarékas	(048/13-15,17... hrsz.)	homok, képlékeny agyag kutatási terület
Cserkeszőlő	II.	homok, agyag külfejtéses művelésű bányatelek
Fegyvernek	I.	homok, agyag külfejtéses művelésű bányatelek
Jászberény	III.	homok külfejtéses művelésű bányatelek
Jászberény	IV.	homok külfejtéses művelésű bányatelek
Jászberény	V.	homok külfejtéses művelésű bányatelek
Jászfelsőszentgyörgy	II.	homok külfejtéses művelésű bányatelek
Jászladány	I.	homok külfejtéses művelésű bányatelek
Kisújszállás	I.	agyag külfejtéses művelésű bányatelek
Kunszentmárton	I.	agyag külfejtéses művelésű bányatelek
Kunszentmárton	II.	agyag külfejtéses művelésű bányatelek
Kunszentmárton	III.	homok, agyag, vegyes, kevert nyersanyag külfejtéses művelésű bányatelek
Mezőtúr	I	agyag külfejtéses művelésű bányatelek
Mezőtúr	II.	agyag külfejtéses művelésű bányatelek
Szolnok	X.	homok külfejtéses művelésű bányatelek
Szolnok	XI.	homok külfejtéses művelésű bányatelek
Szolnok	XII.	homok külfejtéses művelésű bányatelek
Tiszaföldvár	I.	agyag külfejtéses művelésű bányatelek
Tiszafüred	I.	agyag külfejtéses művelésű bányatelek
Tiszafüred	III.	homok külfejtéses művelésű bányatelek
Tiszakürt	I.	homok külfejtéses művelésű bányatelek
Tiszakürt	II.	homok, vegyes, kevert nyersanyag külfejtéses művelésű bányatelek
Tiszakürt	III.	homok, vegyes, kevert nyersanyag külfejtéses művelésű bányatelek
Tiszasüly	I.	agyag külfejtéses művelésű bányatelek
Tiszasüly	II.	iszap külfejtéses művelésű bányatelek
Tiszaszőlős	I.	homok külfejtéses művelésű bányatelek
Törökszentmiklós	V.	agyag külfejtéses művelésű bányatelek
Törökszentmiklós	VI.	homok külfejtéses művelésű bányatelek
Törökszentmiklós	VII.	homok, agyag külfejtéses művelésű bányatelek
Törökszentmiklós	VIII.	homok külfejtéses művelésű bányatelek

V.3. MELLÉKLET: MEGSZŰNT BÁNYATELKEK- SZILÁRD ÁSVÁNYI NYERSANYAGOK

Település		Nyersanyag
Cserkeszőlő	I.	homok külfejtéses művelésű bányatelek
Jászberény	I.	homok külfejtéses művelésű bányatelek
Jászberény	II.	homok külfejtéses művelésű bányatelek
Jászfelsőszentgyörgy	I.	homok külfejtéses művelésű bányatelek
Jászfényszaru	I.	homok külfejtéses művelésű bányatelek
Jászkisér	I.	agyag külfejtéses művelésű bányatelek
Jászszentandrás	II.	homok külfejtéses művelésű bányatelek
Jászszentandrás		homok külfejtéses művelésű bányatelek
Karcag	I.	agyag külfejtéses művelésű bányatelek
Martfű	I.	agyag külfejtéses művelésű bányatelek
Nagykörű	I.	homok külfejtéses művelésű bányatelek
Szajol	I.	homok külfejtéses művelésű bányatelek
Szolnok	I.	homok külfejtéses művelésű bányatelek
Szolnok	II.	homok külfejtéses művelésű bányatelek
Szolnok	III.	homok külfejtéses művelésű bányatelek
Szolnok	IV.	homok külfejtéses művelésű bányatelek
Szolnok	V.	homok külfejtéses művelésű bányatelek
Szolnok	VI.	homok külfejtéses művelésű bányatelek
Szolnok	VII.	homok külfejtéses művelésű bányatelek
Szolnok	VIII.	homok külfejtéses művelésű bányatelek
Tiszabő	I.	homok külfejtéses művelésű bányatelek
Tiszafüred	II.	homok külfejtéses művelésű bányatelek
Tiszafüred	IV.	homok külfejtéses művelésű bányatelek
Tiszagyenda	I.	homok külfejtéses művelésű bányatelek
Tiszagyenda	II.	homok külfejtéses művelésű bányatelek
Törökszentmiklós	II.	homok külfejtéses művelésű bányatelek
Törökszentmiklós	III.	homok külfejtéses művelésű bányatelek
Törökszentmiklós	IV.	homok külfejtéses művelésű bányatelek
Törökszentmiklós	V.	agyag külfejtéses művelésű bányatelek

(forrás: JNSZKH-Bányászati Osztály)

VI. MELLÉKLET: KIEMELT JELENTŐSÉGŰ SZENNYEZŐANYAGÚ TELEPHELYEK

Adatszolgáltató neve	Telephely település	Légszennyező anyag	Éves kibocsátás (kg)
Kén-oxidok légszennyező anyagra			
Kunsági Téglaipari Kft.	Kisújszállás	Kén-oxidok (SO_2 és SO_3) mint SO_2	14609.75
MÁV FKG Kft.	Jászkisér	Kén-oxidok (SO_2 és SO_3) mint SO_2	6382.98
DRENIK I-Iungary Kft.	Szolnok	Kén-oxidok (SO_2 és SO_3) mint SO_2	2243.76
Tiszaszentimrei Mg. Kft.	Tiszaszentimre	Kén-oxidok (SO_2 és SO_3) mint SO_2	1750.818
Derula KFT.	Szolnok	Kén-oxidok (SO_2 és SO_3) mint SO_2	963.6262
Bunge Zrt.	Martfű	Kén-oxidok (SO_2 és SO_3) mint SO_2	860.4241
Házi Piros Paprika Kft.	Mezőhék	Kén-oxidok (SO_2 és SO_3) mint SO_2	642.2196
ALFA - NOVA Bioenergia KFT.	Szolnok	Kén-oxidok (SO_2 és SO_3) mint SO_2	460.4634
Baracsi - Paletta 97. Kft.	Mezőtúr	Kén-oxidok (SO_2 és SO_3) mint SO_2	354.3073
Tisza-Balneum Kft.	Tiszafüred	Kén-oxidok (SO_2 és SO_3) mint SO_2	349.0848
Cargill Takarmány Zrt.	Karcag	Kén-oxidok (SO_2 és SO_3) mint SO_2	337.0828
Mester-Pig Sertéstenyésztő Kft.	Mesterszállás	Kén-oxidok (SO_2 és SO_3) mint SO_2	229.5773
Hidrogáz Kft.	Kisújszállás	Kén-oxidok (SO_2 és SO_3) mint SO_2	219.4706
Strabag Általános Építő Kft.	Szolnok	Kén-oxidok (SO_2 és SO_3) mint SO_2	154.8264
T-Plasz tik Kft	Jászladány	Kén-oxidok (SO_2 és SO_3) mint SO_2	147.5714
Bige Holding Kereskedelmi és Termelő Kf t.	Szolnok	Kén-oxidok (SO_2 és SO_3) mint SO_2	134.9
Baracsi - Paletta 97. Kft.	Mezőtúr	Kén-oxidok (SO_2 és SO_3) mint SO_2	121.2535
Kossuth 2006. Mg. Zrt	Jászárokszállás	Kén-oxidok (SO_2 és SO_3) mint SO_2	107.7762
Nitrogén-oxidok légszennyező anyagra			
Bunge Zrt..	Martfű	Nitrogén oxidok (NO és NO_2) mint NO_2	94866.43
Derula KFT.	Szolnok	Nitrogén oxidok (NO és NO_2) mint NO_2	22875
Jász-Plasztik Kft.	Jászberény	Nitrogén oxidok (NO és NO_2) mint NO_2	23428.85
MÁV-START Zrt	Szolnok	Nitrogén oxidok (NO és NO_2) mint NO_2	12156,53
ALFA - NOVA Bioenergia KFT.	Szolnok	Nitrogén oxidok (NO és NO_2) mint NO_2	6978.37
Alfa-Nova Energetikai Fejlesztő, Tervező és Vállalkozó Kft	Szolnok	Nitrogén oxidok (NO és NO_2) mint NO_2	5433.2
Házi Piros Paprika Kft.	Mezőhék	Nitrogén oxidok (NO és NO_2) mint NO_2	4478.226
KUNFERR Kft.	Kisújszállás	Nitrogén oxidok (NO és NO_2) mint NO_2	2522.687
Hidrogáz Kft.	Kisújszállás	Nitrogén oxidok (NO és NO_2) mint NO_2	2493.984
Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Hetényi Géza Kórház - Rendelőintézet Szolnok	Szolnok	Nitrogén oxidok (NO és NO_2) mint NO_2	2382.686
DRENIK Hungary Kft.	Szolnok	Nitrogén oxidok (NO és NO_2) mint	2361.531

		NO_2	
Mikroagro Bt.	Kunhegyes	Nitrogén oxidok (NO és NO_2) mint NO_2	2108.896
MONGOL-AGRÁR Zrt.	Mezőtúr	Nitrogén oxidok (NO és NO_2) mint NO_2	2094.238
Baracsi - Paletta 97. Kft.	Mezőtúr	Nitrogén oxidok (NO és NO_2) mint NO_2	3487,60
Cargill Takarmány Zrt.	Karcag	Nitrogén oxidok (NO és NO_2) mint NO_2	1922.587
MÁV FKG Kft.	Jászkisér	Nitrogén oxidok (NO és NO_2) mint NO_2	1758.158
Magyar Honvédség 86. Szolnok Helikopter Bázis	Szolnok	Nitrogén oxidok (NO és NO_2) mint NO_2	1688.129
Borbás Béla	Jászapáti	Nitrogén oxidok (NO és NO_2) mint NO_2	1438.839
KÁTAI GÁBOR KÓRHÁZ	Karcag	Nitrogén oxidok (NO és NO_2) mint NO_2	1379.528
Szolnok Megyei Jogú Város Intézményszolgálata	Szolnok	Nitrogén oxidok (NO és NO_2) mint NO_2	1287.602
Berény-Med Kft.	Jászberény	Nitrogén oxidok (NO és NO_2) mint NO_2	1021.58
Szén-monoxid szennyező anyagra			
Kunsági Téglaipari Kft.	Kisújszállás	Szén-monoxid	87997.81
Bunge Zrt.	Martfű	Szén-monoxid	74485.84
Derula KFT.	Szolnok	Szén-monoxid	34290.27
Kunhalom Agrária Mezőgazdasági Termelő Szolgáltató És Kereskedelmi Kft	Fegyvernek	Szén-monoxid	26466.78
Baracsi - Paletta 97. Kft.	Mezőtúr	Szén-monoxid	17010.37
MÁV-START Zrt.	Szolnok	Szén-monoxid	16934,81
ENER-G Energia Technológiai Zrt.	Kétpó	Szén-monoxid	7798.625
Alfa-Nova Energetikai Fejlesztő, Tervező és Vállalkozó Kft.	Szolnok	Szén-monoxid	6737.968
Bundy Kf t.	Jászárokszállás	Szén-monoxid	15149,63
Eagle Ottawa Hungary Kft.	Szolnok	Szén-monoxid	12826,61
Jász-Plasztik Kft.	Jászberény	Szén-monoxid	5499.521
Tiszaszentimrei Mg. Kft.	Tiszaszentimre	Szén-monoxid	5498.514
Jászberényi Kossuth Zrt.	Jászberény	Szén-monoxid	3937.792
KUNFERR Kft.	Kisújszállás	Szén-monoxid	3561.440
Gold Brikett Kft.	Jászladány	Szén-monoxid	3456.270
Házi Piros Paprika Kft.	Mezőhék	Szén-monoxid	2631.196
Bajor-Fa Kf t.	Jászalsószentgyörgy	Szén-monoxid	2411.836
Cargill Takarmány Zrt.	Karcag	Szén-monoxid	2259.046
Colas Út Zrt.	Jászberény	Szén-monoxid	2211.078
Hidrogáz Kft.	Kisújszállás	Szén-monoxid	2121.283
Tisza-Balneum Kft.	Tiszafüred	Szén-monoxid	1828.901
Konkoly Hús Kft.	Jászberény	Szén-monoxid	1736.694

Metis Mezőgazdasági Termelő, Szolgáltató Kft.	Tiszajenő	Szén-monoxid	1612.644
Cibakert Mezőgazdasági Kft.	Kétpó	Szén-monoxid	1609.147
Mikroagro Bt.	Kunhegyes	Szén-monoxid	1249.445
Strabag Általános Építő Kft.	Szolnok	Szén-monoxid	1190.493
JÁSZ-FÖLD Zrt.	Jászladány	Szén-monoxid	4542.880
KARAHÁT Sertéstenyésztő Kft.	Kisújszállás	Szén-monoxid	1076.076
Kaiser Food Kft.	Szolnok	Szén-monoxid	1031.677
Szilárd anyagra			
Bunge Zrt.	Szolnok	Szilárd anyag	13996.06
JÁSZ-FÖLD Zrt.	Jászladány	Szilárd anyag	19132.96
Derula Kft.	Szolnok	Szilárd anyag	9576,962
Cargill Takarmány Zrt.	Karcag	Szilárd anyag	7103.110
Házi Piros Paprika Kft.	Mezőhék	Szilárd anyag	2461.553
Kunsági Téglaipari Kft.	Kisújszállás	Szilárd anyag	2392.423
Búzavirág Kft.	Túrkeve	Szilárd anyag	1979.784
DRENIK Hungary Kft.	Szolnok	Szilárd anyag	1659.318
MONGOL-AGRÁR Zrt.	Mezőtúr	Szilárd anyag	2753,350
A2 IT ARAGO ZRT	Törökszentmiklós	Szilárd anyag	1309.352
Szatmári Malom Kft	Jászberény	Szilárd anyag	1231.816
KUNSÁGI MALOM KFT	Törökszentmiklós	Szilárd anyag	1212.021
Bige Holding Kereskedelmi és Termelő Kft.	Szolnok	Szilárd anyag	1127.964
Cserháti Vencel	Jászfényszaru	Szilárd anyag	1048.332

VII. MELLÉKLET: JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK MEGYE KLÍMAVÉDELMI CÉLKITŰZÉSEI

Mitigációs célkitűzések és intézkedések	
M-1. célkitűzés	közlekedésből származó ÜHG kibocsátásának csökkenése
M-2. célkitűzés	épületek energia-felhasználásának racionalizálása
M-3. célkitűzés	megújuló energia részarányának növelése az energiatermelésben
Adaptációs célkitűzések és intézkedések	
Átfogó célkitűzések	
ÁC-1. célkitűzés	Az ár- és belvizek elöntéseitől védett területek arányának min. 15%-kal történő növelése
ÁC-2. célkitűzés	A vízkészletek megtartásával (vízvisszatartás, tározás) érintett területek arányának min. 15%-kal történő növelése
ÁC-3. célkitűzés	A globális klímaváltozás okozta humán-egészségügyi terhelés mérséklésébe bevont lakosság számának növelése
ÁC-4. célkitűzés	Az inváziós fajok általi ökológiai veszélyeztetettséggel érintett JNSZ megyei területek helyreállításának min. 25%-kal történő növelése
ÁC-5. célkitűzés	Az ökológiai gazdálkodásba bevont területek nagyságának min. 15%-kal történő növelése
ÁC-6. célkitűzés	A megyei turisztikai kínálat klímaváltozáshoz történő alkalmazkodásának növelése a lakosság széles rétegeinek bevonásával
ÁC-7. célkitűzés	Városok klímatudatos fejlesztése
Specifikus adaptációs célkitűzések	
SC-1. célkitűzés	Turisztikai szempontból kiemelkedően fontos vizes élőhelyek megőrzése (főként a Tisza élő és holtágai vonatkozásában)
SC-2. célkitűzés	A klímaváltozás okozta problémákra való alkalmazkodás megteremtése a Tiszatónál
SC-3. célkitűzés	Az éghajlati feltételek várható jövőbeli alakulásával számolva a megye egyedülálló termálvízkészletének megóvása, az energetikai szempontú kiaknázásához szükséges feltételek megőrzése.
Szemléletformálási célkitűzések és intézkedések	
A megye szemléletformálási horizontális célja	
SZH-1 célkitűzés	2030-ig a JNSZ megyében élő lakosság min. 20%-os elérésével az országos átlagot meghaladó ütemben növekszik a klímatudatos környezetvédelmi akciók, beavatkozások száma. A célkitűzés eredményeként a klímatudatos beavatkozások a helyi innováció motorjává válnak.
Átfogó célkitűzések	
SZÁ-1. célkitűzés	A megyei helyzetelemzés által feltárt klímatudatos fogyasztói szokások hiányának csökkentését szolgáló megoldások alkalmazása.
SZÁ-2. célkitűzés	A megyei helyzetelemzés által feltárt klímatudatos fogyasztói szokások hiányának csökkentését szolgáló megoldások alkalmazása.
SZÁ-3. célkitűzés	A megyei ÜHG kibocsátás csökkentésére irányuló megoldások népszerűsítése a JNSZ megyében élő lakosság min. 15%-os elérésével.
SZÁ-4. célkitűzés	Helyi értékek klímatudatos megőrzésére irányuló védelmi megoldások és intézkedések ismertségének növelése a JNSZ megyei lakosság min. 15%-os elérésével.
SZÁ-5. célkitűzés	Az elmaradott JNSZ megyei térségek klímavédelmi érzékenyítési akciói a lakosság min. 20%-ának elérésével.

VIII. MELLÉKLET: ÖSSZEHASONLÍTÓ ADATOK (MEGYE – RÉGIÓ – ORSZÁG) 2017. I–IV. NEGYEDÉV[14]

Megnevezés	Hajdú-Bihar	Jász-Nagykun-Szolnok	Szabolcs-Szatmár-Bereg	Észak-Alföld	Ország
	megye				
Gazdasági aktivitás					
Aktivitási arány, %	60,6	60,3	62,4	61,2	62,1
Foglalkoztatási arány, %	57,6	57,0	57,3	57,3	59,8
Munkanélküliségi ráta, %	5,0	5,5	8,2	6,4	3,8
Alkalmazásban állók száma és keresete					
száma, ezer fő	130,4	94,9	128,5	353,8	3 026,9
számának indexe	101,1	100,6	99,0	100,2	101,6
havi bruttó átlagkeresete, Ft	243 986	241 633	207 139	229 994	297 017
havi bruttó átlagkeresetének indexe	114,0	116,9	116,3	115,6	112,9
havi nettó átlagkeresete, Ft	162 250	160 685	137 747	152 946	197 516
havi nettó átlagkeresetének indexe	114,0	116,9	116,3	115,6	112,9
Regisztrált vállalkozások					
Regisztrált vállalkozások száma	98 396	52 274	114 614	265 284	1 719 601
Regisztrált vállalkozások számának indexe	101,1	100,5	100,3	100,6	101,3
1000 lakosra jutó vállalkozás	186	141	205	182	176
Beruházás					
Teljesítményérték, millió Ft	146 043	116 740	117 880	380 664	5 217 362
Beruházások volumenindexe	123,0	139,0	121,8	127,1	123,4
Egy lakosra jutó teljesítményérték, ezer Ft	275,0	313,8	210,5	260,2	533,3
Ipar					
Termelés volumenindexe	97,2	111,2	112,1	107,7	104,7
Egy lakosra jutó termelési érték, ezer Ft	1 368,1	3 947,7	1 539,4	2 089,6	3 019,6
Termelés volumenindexe	97,5	109,8	112,4	106,7	104,4
Értékesítés volumenindexe	86,9	109,9	111,0	102,7	104,1
Ezen belül: belföldi	68,8	103,4	119,3	88,0	100,5
export	102,6	111,3	108,2	108,5	105,5
Értékesítésből az export aránya, %	63,4	83,2	73,1	75,5	71,6

[14] KSH, Jász-Nagykun-Szolnok letölthető táblázatai

Építőipar					
Termelés volumenindexe	127,5	121,7	125,9	125,4	127,0
Egy lakosra jutó termelési érték, ezer Ft	131,3	121,9	106,0	119,2	175,1
Lakásépítés					
Épített lakás	587	176	381	1 144	14 389
Épített lakások indexe	130,2	154,4	174,8	146,1	144,0
Tízezer lakosra jutó épített lakások száma	11,1	4,7	6,8	7,8	14,7
Turizmus					
Vendégek száma, ezer	518,1	215,1	172,8	906,0	11 843,6
Vendégek számának indexe	110,6	110,0	105,3	109,4	106,5
Vendégéjszakák száma, ezer	1 446,7	591,6	346,7	2 384,9	29 491,9
Vendégéjszakák számának indexe	106,0	107,0	103,6	105,9	106,7

JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK MEGYEI
KORMÁNYHIVATAL

SZOLNOKI JÁRÁSI HIVATAL
KÖRNYEZETVÉDELMI ÉS TERMÉSZETVÉDELMI FŐOSZTÁLY

Kovács Sándor elnök
részére

Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Közgyűlés

Szolnok
Kossuth L. u. 2.
5001

Iktatószám: JN-07/61/01928-2/2018.
Tárgy: Adatszolgáltatás
Melléklet: 1 pld. környezetállapot értékelés; 1 pld. táblázat
Ügyintéző: Donáth Zsolt
Telefon: 56/523-347

Tisztelt Cím 9-38/2018. számú levelében Főosztályunk adatszolgáltatását kérte, a készülő módosított Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Területrendezési Tervhez

A készülő Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Területrendezési Tervhez, az alábbi tájékoztatást és adatszolgáltatást adjuk:

Levegővédelmi szempontból:
A 2016. évre vonatkozó Légszennyezés mértéke éves bevallás alapján, a kiemelt jelentőségű szennyező anyag tekintetében jelentősnek minősülő telephelyek Jász-Nagykun-Szolnok megyében:

1. **Kén-oxidok légszennyező anyagra**

Adatszolgáltató neve	Telephely település	Légszennyező anyag	Éves kibocsátás (kg)
Kunsági Téglaipari Kft.	Kisújszállás	Kén-oxidok (SO2 és SO3) mint SO2	14609.75
MÁV FKG Kft.	Jászkisér	Kén-oxidok (SO2 és SO3) mint SO2	6382.98

DRENIK Hungary Kft.	Szolnok	Kén-oxidok (SO2 és SO3) mint SO2	2243.76
Tiszaszentimrei Mg. Kft.	Tiszaszentimre	Kén-oxidok (SO2 és SO3) mint SO2	1750.818
Derula KFT.	Szolnok	Kén-oxidok (SO2 és SO3) mint SO2	963.6262
Bunge Zrt.	Martfű	Kén-oxidok (SO2 és SO3) mint SO2	860.4241
Házi Piros Paprika Kft.	Mezőhék	Kén-oxidok (SO2 és SO3) mint SO2	642.2196
ALFA - NOVA Bioenergia KFT.	Szolnok	Kén-oxidok (SO2 és SO3) mint SO2	460.4634
Baracsi - Paletta 97. Kft.	Mezőtúr	Kén-oxidok (SO2 és SO3) mint SO2	354.3073
Tisza-Balneum Kft.	Tiszafüred	Kén-oxidok (SO2 és SO3) mint SO2	349.0848
Cargill Takarmány Zrt.	Karcag	Kén-oxidok (SO2 és SO3) mint SO2	337.0828
Mester-Pig Sertéstenyésztő Kft	Mesterszállás	Kén-oxidok (SO2 és SO3) mint SO2	229.5773
Hidrogáz Kft.	Kisújszállás	Kén-oxidok (SO2 és SO3) mint SO2	219.4706
Strabag Általános Építő Kft.	Szolnok	Kén-oxidok (SO2 és SO3) mint SO2	154.8264
T-Plasztik Kft	Jászladány	Kén-oxidok (SO2 és SO3) mint SO2	147.5714
Bige Holding Kereskedelmi és Termelő Kft.	Szolnok	Kén-oxidok (SO2 és SO3) mint SO2	134.9
Baracsi - Paletta 97. Kft.	Mezőtúr	Kén-oxidok (SO2 és SO3) mint SO2	121.2535
Kossuth 2006. Mg. Zrt	Jászárokszállás	Kén-oxidok (SO2 és SO3) mint SO2	107.7762

2. Nitrogén-oxidok légszennyező anyagra

Adatszolgáltató neve	Telephely település	Légszennyező anyag	Éves kibocsátás (kg)
Bunge Zrt.	Martfű	Nitrogén oxidok (NO és NO2) mint NO2	94866.43
Derula KFT.	Szolnok	Nitrogén oxidok (NO és NO2) mint NO2	22875
Jász-Plasztik Kft.	Jászberény	Nitrogén oxidok (NO és NO2) mint NO2	23428.85
MÁV-START Zrt	Szolnok	Nitrogén oxidok (NO és NO2) mint NO2	12156,53
ALFA - NOVA Bioenergia KFT.	Szolnok	Nitrogén oxidok (NO és NO2) mint NO2	6978.37
Alfa-Nova Energetikai Fejlesztő, Tervező és Vállalkozó Kft	Szolnok	Nitrogén oxidok (NO és NO2) mint NO2	5433.2
Házi Piros Paprika Kft.	Mezőhék	Nitrogén oxidok (NO és NO2) mint NO2	4478.226
KUNFERR Kft.	Kisújszállás	Nitrogén oxidok (NO és NO2) mint NO2	2522.687
Hidrogáz Kft.	Kisújszállás	Nitrogén oxidok (NO és NO2) mint NO2	2493.984
Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Hetényi Géza Kórház - Rendelőintézet Szolnok	Szolnok	Nitrogén oxidok (NO és NO2) mint NO2	2382.686
DRENIK Hungary Kft.	Szolnok	Nitrogén oxidok (NO és NO2) mint NO2	2361.531
Mikroagro Bt.	Kunhegyes	Nitrogén oxidok (NO és NO2) mint NO2	2108.896
MONGOL-AGRÁR Zrt.	Mezőtúr	Nitrogén oxidok (NO és	2094.238

		NO2) mint NO2	
Baracsi - Paletta 97. Kft.	Mezőtúr	Nitrogén oxidok (NO és NO2) mint NO2	3487,60
Cargill Takarmány Zrt.	Karcag	Nitrogén oxidok (NO és NO2) mint NO2	1922.587
MÁV FKG Kft.	Jászkisér	Nitrogén oxidok (NO és NO2) mint NO2	1758.158
Magyar Honvédség 86. Szolnok Helikopter Bázis	Szolnok	Nitrogén oxidok (NO és NO2) mint NO2	1688.129
Borbás Béla	Jászapáti	Nitrogén oxidok (NO és NO2) mint NO2	1438.839
KÁTAI GÁBOR KÓRHÁZ	Karcag	Nitrogén oxidok (NO és NO2) mint NO2	1379.528
Szolnok Megyei Jogú Város Intézményszolgálata	Szolnok	Nitrogén oxidok (NO és NO2) mint NO2	1287.602
Berény-Med Kft.	Jászberény	Nitrogén oxidok (NO és NO2) mint NO2	1021.58

3. <u>Szén-monoxid szennyező anyagra</u>

Adatszolgáltató neve	**Telephely település**	**Légszennyező anyag**	**Éves kibocsátás (kg)**
Kunsági Téglaipari Kft.	Kisújszállás	Szén-monoxid	87997.81
Bunge Zrt.	Martfű	Szén-monoxid	74485.84
Derula KFT.	Szolnok	Szén-monoxid	34290.27
Kunhalom Agrária Mezőgazdasági Termelő Szolgáltató És Kereskedelmi Kft	Fegyvernek	Szén-monoxid	26466.78
Baracsi - Paletta 97. Kft.	Mezőtúr	Szén-monoxid	17010.37
MÁV-START Zrt.	Szolnok	Szén-monoxid	16934,81
ENER-G Energia Technológiai Zrt.	Kétpó	Szén-monoxid	7798.625
Alfa-Nova Energetikai Fejlesztő, Tervező és Vállalkozó Kft.	Szolnok	Szén-monoxid	6737.968

Bundy Kft.	Jászárokszállás	Szén-monoxid	15149,63
Eagle Ottawa Hungary Kft.	Szolnok	Szén-monoxid	12826,61
Jász-Plasztik Kft.	Jászberény	Szén-monoxid	5499.521
Tiszaszentimrei Mg. Kft.	Tiszaszentimre	Szén-monoxid	5498.514
Jászberényi Kossuth Zrt.	Jászberény	Szén-monoxid	3937.792
KUNFERR Kft.	Kisújszállás	Szén-monoxid	3561.440
Gold Brikett Kft.	Jászladány	Szén-monoxid	3456.270
Házi Piros Paprika Kft.	Mezőhék	Szén-monoxid	2631.196
Bajor-Fa Kft.	Jászalsószentgyörgy	Szén-monoxid	2411.836
Cargill Takarmány Zrt.	Karcag	Szén-monoxid	2259.046
Colas Út Zrt.	Jászberény	Szén-monoxid	2211.078
Hidrogáz Kft.	Kisújszállás	Szén-monoxid	2121.283
Tisza-Balneum Kft.	Tiszafüred	Szén-monoxid	1828.901
Konkoly Hús Kft.	Jászberény	Szén-monoxid	1736.694
Metis Mezőgazdasági Termelő, Szolgáltató Kft.	Tiszajenő	Szén-monoxid	1612.644
Cibakert Mezőgazdasági Kft.	Kétpó	Szén-monoxid	1609.147
Mikroagro Bt.	Kunhegyes	Szén-monoxid	1249.445
Strabag Általános Építő Kft.	Szolnok	Szén-monoxid	1190.493
JÁSZ-FÖLD Zrt.	Jászladány	Szén-monoxid	4542.880
KARAHÁT Sertéstenyésztő Kft.	Kisújszállás	Szén-monoxid	1076.076
Kaiser Food Kft.	Szolnok	Szén-monoxid	1031.677

4. <u>Szilárd anyagra</u>

Adatszolgáltató nee	Telephely település	Légszennyező anyag	Éves kibocsátás (kg)
Bunge Zrt.	Szolnok	Szilárd anyag	13996.06
JÁSZ-FÖLD Zrt.	Jászladány	Szilárd anyag	19132.96
Derula Kft.	Szolnok	Szilárd anyag	9576,962
Cargill Takarmány Zrt.	Karcag	Szilárd anyag	7103.110

Házi Piros Paprika Kft.	Mezőhék	Szilárd anyag	2461.553
Kunsági Téglaipari Kft.	Kisújszállás	Szilárd anyag	2392.423
Búzavirág Kft.	Túrkeve	Szilárd anyag	1979.784
DRENIK Hungary Kft.	Szolnok	Szilárd anyag	1659.318
MONGOL-AGRÁR Zrt.	Mezőtúr	Szilárd anyag	2753,350
A2 IT ARAGO ZRT	Törökszentmiklós	Szilárd anyag	1309.352
Szatmári Malom Kft	Jászberény	Szilárd anyag	1231.816
KUNSÁGI MALOM KFT	Törökszentmiklós	Szilárd anyag	1212.021
Bige Holding Kereskedelmi és Termelő Kft.	Szolnok	Szilárd anyag	1127.964
Cserháti Vencel	Jászfényszaru	Szilárd anyag	1048.332

Az egységes környezethasználati engedélyköteles telephelyekről, valamint a hulladékgazdálkodási szempontból a kért információkat, a csatolt táblázat és a Főosztály által 2018. évben elkészített környezetállapot értékelése tartalmazza, amelyeket elektronikusan e-mail-ben megküldünk.
Hulladékgazdálkodási szempontból további információkhoz lehet jutni - akár mennyiségi adatok tekintetében is - az OKIR nyilvános adatbázisából, melynek elérési útvonala: **www.web.okir.hu**
Amennyiben a fentieken kívüli, vagy azoknál részletesebb adatokra van szükség, a kérdés pontos megfogalmazását követően természetesen állunk rendelkezésükre.

Szolnok, 2018. április 27.

Tisztelettel:

Dr. Bozó Andrea
hivatalvezető
nevében és megbízásából kiadmányozó:

Dr. Nemes Gábor
főosztályvezető

Értesül:
1. Címzett „Hivatali kapun keresztül" (JNSZMOH)
2. Címzett (elnok@jnszm.hu) „e-mail-ben"
3. Irattár

Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság
4024 Debrecen, Sumen u. 2. Telefon: (52) 529-920 Fax: (52) 529-940
Levelezési cím: 4002 Debrecen, Pf. 216. E-mail: hnp@hnp.hu
Adószám: 15323871-2-09 Bank: 10034002-01743654-00000000

Kérjük, válaszában hivatkozzon iktatószámunkra!

Kovács Sándor Úr
elnök

Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Közgyűlés

Szolnok
Kossuth Lajos utca 2.
5001

elnok@jnszm.hu

Ikt.sz.: 1762-2/2018
Ea.: Bereczki Csaba
Ügyintézés módja: e-mail
Melléklet: 1 csomagolt fájl a kért térképi állományokkal
Hiv.sz.: 9-35/2018
Irányítás: Mészáros János
Tárgy: JNSZ Megye területrendezési terv - adatszolgáltatás; tájékoztatás

Tisztelt Elnök Úr!

Hivatkozva a fenti tárgyú és iktatási számú megkeresésére az alábbi **tájékoztatást** adom.

Levelemhez elektronikus úton csatolva, csomagolt fájlként (1762_jnsz_trt.zip) küldöm Jász-Nagykun-Szolnok Megye vonatkozásában a megyei területrendezési terv elkészítéséhez rendelkezésemre álló alábbi térkép-fedvényeket (GIS shape formátumban):

- egyedi jogszabályokkal kihirdetésre került országos jelentőségű védett természeti területek (ojvtt.shp);
- kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területek (Natura 2000) (275/2004. (X. 8.) Kormányrendelet és 14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet) (n2k_kjtt.shp);
- különleges madárvédelmi terület (Natura 2000) (275/2004. (X. 8.) Kormányrendelet és 14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet) (n2k_kmt);
- a „természet védelméről" szóló 1996. évi LIII. törvény erejénél fogva (*ex lege*) védett kunhalmok (kunhalom_mvh_exlege.shp és kunhalom_hnpi_exlege.shp);
- a „természet védelméről" szóló 1996. évi LIII. törvény erejénél fogva (*ex lege*) védett földvárak (foldvar_exlege.shp);
- a „természet védelméről" szóló 1996. évi LIII. törvény erejénél fogva (*ex lege*) védett egyéb területek (exlege.shp).

Az egyedi tájértékek vonatkozásában kérem tekintse irányadónak az tajertektar.hu internetes oldalon található információkat.

Debrecen, 2018. április 25.

Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság DEBRECEN 14.

Tisztelettel:

Dr. Kovács Zita
igazgató

Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság

5000 Szolnok, Boldog Sándor István krt. 4.
Levelezési cím: 5002 Szolnok, Pf.: 63
Tel: (56) 501-900 Fax: (56) 501-951 E-mail: titkarsag@kotivizig.hu

Iktsz: KP-1483-002/2018
Ea: Némethné Benyus Teréz

Tárgy: Adatszolgáltatás a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Területrendezési Terv módosításához

Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Közgyűlés
Szolnok
Kossuth L. u. 2.
5001

Kovács Sándor
elnök úr
részére

Tisztelt Elnök Úr!

A Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság részére 2018. április 04-én megküldött *„adatszolgáltatás kérése a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Területrendezési Terv módosításához"* tárgyú megkeresésében közölte, hogy módosítják a megye hatályos területrendezési tervét. A módosításhoz adatszolgáltatásunkat kérte többek között a 282/2009. (XII.11.) Korm. rendelet alapján az országos vízminőség-védelmi terület országos övezetére, a nagyvízi meder és a Vásárhelyi-terv továbbfejlesztése keretében megvalósuló vízkárelhárítási célú szükségtározók területének országos övezetére, és a rendszeresen belvízjárta területek megyei övezetére vonatkozóan.

Az adatszolgáltatási kérelemre az alábbiakat nyilatkozzuk:

I. Jász-Nagykun-Szolnok megye az alábbi, igazgatóságunk kezelésében lévő, Vásárhelyi-terv továbbfejlesztése keretében megépült vízkárelhárítási célú szükségtározók területét érinti:

- Tiszaroffi árvízcsúcs-csökkentő tározó (egészében érintett)
- Hanyi-Tiszasülyi árvízcsúcs-csökkentő tározó (részben érintett)
- Nagykunsági árvízcsúcs-csökkentő tározó (egészében érintett)

Tervezett árvízcsúcs-csökkentő tározó:

- A Hanyi-Jászsági árvízcsúcs csökkentő tározó megépítése a Vásárhelyi Terv Továbbfejlesztése keretében tervezett, a Hanyi Tiszasülyi tározó mellett, a Jászsági öntöző főcsatorna és a Hanyi-ér ölelésében. A Tározó tervezett területe 37 km^2, befogadóképessége 145 millió m^3.

Az árvízcsúcs-csökkentő tározók területének lehatárolását .shp formátumban mellékelve megküldjük. (1. sz. melléklet)
A nagyvizi mederre vonatkozó adatokat a 2. sz. melléklet tartalmazza.

II. A KÖTIVIZIG működési területén lévő Jász-Nagykun-Szolnok Megyét érintő belvízöblözetek

025. Hanyi-Sajfoki belvízrendszer

A Hanyi-Sajfoki belvízrendszer a Tisza jobbpartján, a Bábere és a Milléri belvízöblözet között terül el, 553,0 km^2 a területe. Domborzata uralkodóan sík, csak az É-i rész Heves vonalától É-ra mutat némi átmenetet a hajlásos, dombvidéki jellegre. A felszín É-i irányból lejt D-DK-re. Átlagos felszínesés 0,50 m/km. Pély-Kisköre térségében már csak 0,1-0,2 m/km.

A fentiekből következően csak az É-i rész csatornahálózatának kedvezőek az esésviszonyai. A vízgyűjtő terület D-i részén a domborzati és talajviszonyok miatt a lefolyási viszonyok kedvezőtlenek. A csatornák túlnyomó többsége kisesésű, a terület belvízveszélyes. A Hanyi-Sajfoki belvízöblözet vegyes rendszerű,- ezen belül Sajfok gravitációsan és szivattyúsan is víztelenítheto - a Sajfoki szivattyútelep 8,0 m^3/s kapacitással, a Hanyi öblözet gravitációs levezetésű, de a Sajfokkal történt összekötés révén 2,1 m^3/s vízmennyiség levezetése megoldott. A Kanyari öblözet csak szivattyúsan víztelenítheto, 1,5 m^3/s kapacitással.

A belvízrendszer területébe DNY-i irányból benyúlik a **Hanyi-Tiszasülyi árvízszint csökkentő tározó** területe, amely elsősorban annak árvízi üzeme során befolyásolya a vízrendszer működését. A tározó teljes ürítése a Sajfoki főcsatorna mellett a Tiszasülyi-28-as, Csátés, Millér csatornákon keresztül lehetséges.

Az árvízi tározó általános adatai:

A vízkivétel helye: Tisza 387,90 fkm (jobb parti töltés 119+110 tkm)

MÁSZ: 90,25 mBf

Maximális tározási szint: 90,05 mBf

Tározótöltés koronaszint (burkolat nélkül): 91,05 mBf

Térfogat: 247 millió m^3

Vízfelület: 55,7 km^2

Átlagos vízmélység: 4,3 m.

Átlagos töltésmagasság: 2,9 m.

A 025. sz. belvízrendszer főcsatornái:

- Sajfoki főcsatorna: 32,9 km hosszban, főbefogadó a Tisza jp-i árvédelmi töltés 119+516 tkm szelvényében.
- Hanyi főcsatorna: 43,6 km hosszban, főbefogadó a Tisza jp-i árvédelmi töltés 120+486 tkm szelvényében.
- Kanyari csatorna: 5,0 km hosszban, főbefogadó a Tisza jp-i árvédelmi töltés 129+703 tkm szelvényében.

A 025. sz. belvízrendszer öblözetei:

- 025a Sajfoki öblözet
- 025b Hanyi öblözet

- 025c Kanyari öblözet.

- 025d Sámágyi öblözet.

026. Felsőszászberki belvízrendszer

A Felsőszászberki belvízrendszert É-on a 98-as (ÉVIZIG) és a 027-es (KÖTIVIZIG) belvízrendszer, K-en és D-en a 027-es Milléri belvízrendszer határolja. NY-on a természetes határa a Zagyva.

A terület síkvidéki jellegű, enyhe DNY-i lejtésű.

A vízrendszer területe 44,3 km^2.

A Holt-Zagyvába, mint főbefogadóba torkolló főműve:

119-es csatorna

- hossz: 14,09 km,

- befogadó: Holt-Zagyva,

- beömlés a befogadóba: gravitációs és szivattyús.

A csatorna üzemeltetője a Jászkisér és Vidéke Vízgazdálkodási Társulat, Jászkisér.

A vízrendszer egy öblözetből áll, ez a Felsőszászberki öblözet.

027. Milléri belvízrendszer

A vízrendszert É-on a 98-as (ÉVIZIG), K-en a 025-ös Hanyi-Sajfoki, DK-en a 028-as Dobai, D-en és DK-en a Tisza és a Zagyva, K-en a 026-os Felsőszászberki vízrendszer határolja. A vízrendszer domborzata uralkodóan sík, csak az É-i, Jászszentandrás körüli terület mutat némi hajlásos, dombvidéki jelleget. A felszín É-i irányból lejt D-DK felé. Átlagos felszínesés 0,50 m/km.

A vízrendszer területe: 627,3 km^2.

A belvízrendszer területébe ÉK-i irányból benyúlik a **Hanyi-Tiszasülyi árvízszint** csökkentő tározó területe, amely elsősorban annak feltöltésekor befolyásolya a vízrendszer működését. A tározó teljes ürítése a Sajfoki főcsatorna mellett a Tiszasülyi-28-as, Csátés, Millér csatornákon keresztül lehetséges.

A Tiszába, mint főbefogadóba ömlő csatornák:

- Millér

Hossz: 36,89 km.

Befogadó: Tisza jp. 70,1 tkm.

Beömlés a befogadóba: gravitációs és szivattyús.

- Tiszasülyi 28-as csatorna

Hossz: 14,77 km.

Befogadó: Tisza jp. 116,9 tkm,

Beömlés a befogadóba: gravitációs és szivattyús.

A Milléri belvízrendszer öblözetei:

- 027a Tiszasülyi
- 027b Milléri
- 027c Zagyva bp-i.

028. Dobai belvízrendszer

A Dobai belvízrendszer a Tisza jobb partján terül el. É-on a Tisza és a 025-ös Hanyi-Sajfoki, NY-on a 027-es Milléri belvízrendszer, D-en a Tisza határolja. A terület síkvidéki jellegű, a lejtés ÉD-i, illetve É-DNY-i.

A belvízrendszer területe: 181,0 km^2.

A Tiszába, mint főbefogadóba ömlő csatornák:

- Dobai

Hossz: 16,61 km.

Befogadó: Tisza jp. 87,5 tkm.

Beömlés a befogadóba: gravitációs és szivattyús.

- 19-es csatorna (üzemeltetője a Jászkiséri VGT)

Hossz: 11,45 km,

Befogadó: Tisza jp. 87,5 tkm

Beömlés a befogadóba: gravitációs és szivattyús.

A belvízrendszer egy öblözetből áll.

029. Zagyva jobbpart belvízrendszer

A Zagyva jobbpart vízrendszer a Zagyva jobb partján helyezkedik el. É-ról a 103-as (KDV-VIZIG), D-ről a 030-as Gerje-Perje vízrendszer határolja. A terület síkvidéki jellegű, enyhén a Zagyva felé lejt.

A vízrendszer területe: 172,3 km^2.

A Zagyvába, mint főbefogadóba torkolló csatornák:

- Tápió lecsapoló (forgalomképes, üzemeltetője a Jászkiséri VGT)

Hossz: 9,24 km,
Befogadó: Zagyva jp. 22,7 tkm,

Bevezetés a befogadóba: gravitációs és szivattyús.

- Határmenti

Hossz: 1,23 km.
Befogadó: Zagyva jp. 12,6 tkm.

Bevezetés a befogadóba: gravitációs és szivattyús.

- Kisgyepi
Hossz: 8,20 km.
Befogadó: Zagyva jp. 5,5 tkm.
Bevezetés a befogadóba: gravitációs és szivattyús.

- Eresztőhalmi I.

Hossz: 0563 km

Befogadó: Zagyva jobbpart

A belvízrendszer öblözetei:

- 029a Tápió jp.

- 029b Tápió lecsapoló

- 029c Határmenti

- 029d Eresztőhalmi

- 029e Kisgyepi.

030. Gerje-Perje belvízrendszer

A Gerje-Perje belvízrendszer a Tisza jobb partján helyezkedik el. ÉK-en a 029-es Zagyva jobbpart belvízrendszer, É-ÉNY-on a 103-as (KDV-VIZIG), NY-on a 016-ös (KDV-VIZIG) belvízrendszer határolja. Domborzati viszonyai változatosak (dombvidéki és síkvidéki). A terület a nagyesésű Duna-Tisza középhátságtól a Tisza völgyébe gravitál.

A belvízrendszer területe: 885,9 km^2.

Főbefogadóba (Tisza) torkolló főmű:

- Közös főcsatorna

Hossz: 8,2 km.

Befogadó: Tisza 55,4 tkm.

Bevezetés a befogadóba: gravitációs.

A belvízrendszer öblözetei:

- 030a Szolnok belsőségi
- 030b Görbeéri öblözet
- 030c Sivóárki öblözet
- 030d Gerje-Perje öblözet
- 030e Gerje-Perje lecsapoló
- 030f Tiszavárkonyi.

031. Körös-éri belvízrendszer:

A Körös-éri belvízrendszer a Tisza jobb partján helyezkedik el. A belvízrendszert É-ról a 030-as Gerje-Perje, D-ről a 032-es Tiszakécskei, NY-ról a 016-os belvízrendszer (ADUVIZIG) határolja.

A terület síkvidéki jellegű, enyhén a Tisza felé lejt, tehát a belvizek mozgása is ilyen irányú.

A belvízrendszer területe 480,9 km^2.

Főbefogadóba (Tiszába) torkolló főmű:

- Körös-ér

Hossz: 40,312 km.

Befogadó: Tisza jp. 30,7 tkm.

Bevezetés a befogadóba: gravitációs és szivattyús.

A belvízrendszer öblözetei:

- 031a Körös-ér
- 031b Vezsenyi
- 031c Pereghalmi.

049. Hortobágyi belvízrendszer

Az igazgatóság működési területére a belvízrendszerből a Németéri belvízöblözet esik.

Területe 62,2 km^2.

É-ról és ÉNY-ról Kunmadaras és a Tiszafüredi III-IV. ök. csatorna, NY-ról a Karcag-Tiszafüredi vasútvonal, D-ről az N-15. öntözőcsatorna és a Németéri belvízcsatorna határolja.

Talaja általában szikes, rossz vízbefogadó képességű.

A Hortobágy déli határvonala általában sík, sok helyen lefolyástalan területrészek jellemzik. Kis csatorna sűrűségű, a kiépített csatornahálózatból csak szivattyúsan emelhető be a víz a befogadóba.

051. Rekettyési belvízrendszer

A Rekettyési belvízrendszer a Zagyva jobb partján terül el. É-ról a 102-es vízrendszer (ÉVIZIG), a 96-os és 97-es vízrendszer (KDV-VIZIG), NY-ról a 103-as vízrendszer (KDV-VIZIG) határolja.

A terület felszíne hajlásos és az enyhén hajlásos kategóriába sorolható. A legmagasabb területek az É-i oldalon vannak. A terület egyenletesen lejt DK-i irányban. Az átlagos terepesés 0,8-0,85 m/km. A belvízrendszer területe 356,2 km^2.

A Zagyvába, mint főbefogadóba ömlő csatornák:

- Rekettyés
  Hossz: 23,63 km.

  Befogadó: Zagyva jp. 30,5 tkm.

  Bevezetés a befogadóba: gravitációs és szivattyús

- Kunere

  Hossz: 9,50 km.

  Befogadó: Zagyva jp. 40,8 tkm.

  Bevezetés a befogadóba: gravitációs és szivattyús

- Csonkás-ér (üzemeltető: Jászkisér és Vidéke VGT)

  Hossz: 2,17 km.

  Befogadó: Zagyva jp. 47,9 tkm.

  Bevezetés a befogadóba: gravitációs.

- Gyilkos I. (üzemeltető: Jászkisér és Vidéke VGT)

  Hossz: 5,50 km.

  Befogadó: Zagyva bp. 62,2 tkm.
  Bevezetés a befogadóba: gravitációs és szivattyús

- Székesér (üzemeltető: Jászkisér és Vidéke VGT)

  Hossz: 10,11 km.

  Befogadó: Zagyva bp. 81,0 tkm.

  Bevezetés a befogadóba: gravitációs.

A belvízrendszer öblözetei:

- 051a Rekettyés

- 051b Kunere
- 051c Csonkásér
- 051d Jászberény-Zagyva közti
- 051e Neszűri
- 051f Kóréséri
- 051g Nyugati-gyilkos
- 051h Keleti-gyilkos
- 051j Jászberény I.
- 051k Székesér
- 051l Mizágoshalmi
- 051m Szőlőkalja
- 051n Csányi

059. Örvényabádi belvízrendszer

Területe: 253,6 km^2.

Öblözetek: -

NY-on és ÉNY-on a Tisza balparti töltése, É-on és ÉK-en a Tiszafüredi III. és Tiszafüredi III-IV. öntöző-főcsatornák, D-en természetes vízválasztó és ÉK-i irányban a Tisza balparti töltése határolja. Talaja általában tiszai öntéstalaj.

Domborzata: általában sík terület, néhol helyi jellegű 5-6 m-es terephajlatok jellemzik. A vízgyűjtő terület főcsatornái a Tisza folyó felé gravitálnak. Gravitációs bevezetés lehetősége a Kiskörei duzzasztás miatt nincs.

060. Gyenda-Tiszabői belvízrendszer

Területe: 183,2 km^2.

Öblözetek:
- Mirhó-Gyócsi (60a) 93,4 km^2
- Ledencei (60b) 9,9 km^2
- Tólaposi (60c) 21,0 km^2
- Tiszabői (60d) 58,9 km^2.

É-on és NY-on a Tisza balparti töltése, K-en az Örvényabádi, DK-en a Hortobágy-Berettyó belvízöblözetek természetes vízválasztói, D-en a Fegyvernek-Szajoli belvízrendszer határolja.

Talaja általában réti agyag, kötött, szikfoltos, helyenként öntés talajú, változó vízvezetőképességű.

Alföldi síkterület, kis csatornasűrűség jellemzi. A vízgyűjtő főbefogadója a Tisza folyó. A felszínen, főleg a folyó mentén régi vízjárások vonulatai találhatók.

A terület belvízének elvezetése alacsony tiszai vízálláskor gravitációsan, magasabb vízállásoknál szivattyús beemeléssel történik.

A belvízrendszer Mirhó-Gyócsi öblözetében helyezkedik el a **Nagykunsági árvízszint csökkentő tározó.**

Az árvízi tározó általános adatai:

A vízkivétel helye:	Tisza bp. 138+742 tkm (Tisza 400,4 fkm)
MÁSZ:	90,59 mBf
Maximális tározási szint:	88,10 mBf
Tározótöltés koronaszint (burkolat nélkül):	89,10 mBf
Térfogat:	~ 99 millió m³
Vízfelület:	~ 40 km²
Átlagos vízmélység:	2,5 m.

A tározó töltés és leürítés magasvezetésű kialakítású csatornán keresztül történik.

A vízbeeresztő és leeresztő csatornának a vízbeeresztő műtárgytól a tározótérig vezető ~3,4 km hosszúságú szakasza töltésezett. A vízbeeresztés iránya szerinti jobb parti töltés végszelvénye a 3+467 fkm szelvénybe esik, itt csatlakozik a tervezett üzemi út 2+690 km szelvényéhez. A bal parti töltés végszelvénye a 3+368 fkm szelvényben található, és a tervezett tározótöltés 2+550 tkm szelvényéhez csatlakozik. A jobb parti töltés teljes hossza 3 452,7 m, a bal parti töltés 3 401,3 m.

A tározótér teljes víztelenítése a Mirhó-Gyócsi főcsatornán lehetséges.

A belvízrendszer Tiszaböi öblözetének Góí-tói részöblözetén helyezkedik el a **Tiszaroffi árvízszint csökkentő tározó** területe, amely a Góí-tói rendszer működését alapvetően megváltoztatja a tározó igénybevétele esetén. A tározó víztelenítése a Góí-tói 2-es csatorna és D-i műtárgyon keresztül lehetséges a Tiszába, vagy a Góí-tói szivattyúálláson keresztül a Góí-tói ök. csatorna-Tiszaböi főcsatorna-Tisza útvonalon keresztül.

Az árvízi tározó általános adatai:

A vízkivétel helye:	Tisza 370,12 fkm
MÁSZ:	89,94 mBf
Maximális tározási szint:	89,74 mBf
Tározótöltés koronaszint:	90,94 mBf
Térfogat:	97 millió m^3

Vízfelület:	22,8 km^2
Átlagos vízmélység:	4,3 m.
Átlagos töltésmagasság:	2,9 m.

061. Hortobágy-Berettyó jobb parti belvízrendszer

Területe: 968,3 km^2.

Öblözetek	- Karcagi	(61a)	211 km^2
	- Villogói	(61b)	343,6 km^2
	- Kakati	(61c)	413,7 km2

É-on az Örvényabádi belvízrendszer D-i és DK-i határvonala, K-en a Németéri belvízcsatorna és a Hortobágy-Berettyó, D-en és DNY-on a Gástyás I-es, NY-ról a Nagykunsági öntöző főcsatorna és a Gyenda-Tiszabői belvízrendszer D-i, DK-i határvonala övezi.

Talaja általában szikes réti és kilúgozott csernozjom, nagyrészt rossz vízbefogadó képességű, erősen víztartó talajok jellemzik. A kissé váltakozó domborzat mellett a "sík" jelleg és a viszonylag alacsony fekvés a meghatározó. A vízgyűjtőre jellemző a viszonylag magas csatornasűrűség és a hosszú, kisesésű csatornák.

A terület befogadója a Hortobágy-Berettyó főcsatorna. Kismértékben a gravitációs bevezetésre csak a duzzasztás (öntözővíz visszatartás) megkezdése előtt nyílik lehetőség.

062. Túrkeve-Mezőtúri belvízrendszer

A 062. sz. Túrkeve-Mezőtúr belvízrendszer a Hortobágy-Berettyó jobbpartja, a Hármas-Körös jobbpartja és a 063. sz. Mesterszállás-Bartapusztai belvízrendszer között terül el. Kiterjedése 361,2 km2.

Jellegzetes síkvidéki terület, átlagos terepesés 0,10-0,20 m/km. A talajadottságok változóak és a kis esésviszonyokból adódóan a lefolyási viszonyok elég kedvezőtlenek, fajlagos lefolyás 25,5 l/s/km^2.

A 062. sz. belvízrendszer vegyes rendszerű - ezen belül a *Túrkevei főcsatorna* -, 11,04 km hosszban gravitációsan vagy szivattyúsan vezeti le a vizeket a főbefogadóba a Hortobágy-Berettyó 20+603 tkm szelvényében a *Kiserdei I. és II. szivattyútelepek* segítségével (összes kapacitás 1,4 m^3/s). A *Túrkevei X.* csatorna 0,92 km hosszban, alacsony Hortobágy-Berettyó vízállásnál gravitációsan csapolja le a rendszert a Himesdi zsilipen át. Az **Álomzugi főcsatorna** 6,95 km hosszban a Hortobágy-Berettyó 9+543 tkm szelvényében lévő zsilipen vagy 1,6 m^3/s kapacitású szivattyútelepen keresztül vízteleníti a rendszert (Álomzugi szivattyútelep).

A **Mezőtúri VI.** főcsatorna 24,27 km hosszban vezeti a belvizeket a Hármas-Körös jp. 43+057 szelvényében lévő 0,8 m^3/s kapacitású szivattyútelephez, vagy kedvező Hármas-Körösi vízállás esetén a csatorna 0+360 szelvényében lévő Kútréti zsilipen keresztül vezeti le a vizeket. A rendszert alacsony vízállás esetén a Halásztelki zsilipen át is lehet vízteleníteni. Magas Kőrösi vízállásnál szivattyúsan lehet a vizeket a főbefogadóba

emelni a Halásztelki szivattyútelepen 2,0 m^3/s, a Csergettyűi szivattyútelepen 0,2 m^3/s, a Kisvízközi szivattyútelepen 0,8 m^3/s kapacitással (Forgalomképesek).

A rendszerben van az önkormányzat által átvett Halásztelki, Túrtői, Harcsási holtágak, melyek továbbra is megtartották elsődleges belvíztározói jellegüket. A belvízrendszerbe tartoznak még a Nagykunsági szivárgó rendszer szivattyútelepei 2,1 m^3/s összes kapacitással, melyeknek feladata a töltés test alatt átszivárgó vizek visszaemelése.

A 062. sz. belvízrendszer öblözetei:

- 062a Túrkevei-Kiserdei
- 062b Mezőtúr-Álomzugi
- 062c Mezőtúr-Halásztelki
- 062d Örményes I.

063. sz. Mesterszállás-Bartapusztai belvízrendszer

É-on a Törökszentmiklós-Karcag vasútvonal, K-en a 062. sz. belvízrendszer, D-en a Hármas-Körös jp.-i töltése, NY-on pedig a 064-065-066-os belvízrendszerek.

A belvízrendszer kiterjedése: 398,4 km^2.

A belvízrendszer jellegzetesen síkvidéki terület, átlagos terepesés 10-20 cm/km. A belvízrendszer 68 %-a jó vízvezető képességű vályogtalaj. Fajlagos lefolyás a területen 6,2 $l/s/km^2$.

A vízgyűjtőn keletkező belvizeket a Harangzugi I. főcsatorna és a Mesterszállási IV. csatorna vezeti a Harangzugi holtágba, melyből gravitációsan a Harangzugi zsilipen, szivattyúsan az 2,1 m^3/s kapacitású Harangzugi szivattyútelepen keresztül jut a főbefogadóba a Hármas-Körös 37+093 szelvényében.

A belvízrendszer másik levezetési lehetősége a Mesterszállási IV. csatornán (forgalomképes) keresztül gravitációsan, a Mesterszállási zsilipen keresztül szivattyúsan, a 0,3 m^3/s kapacitású Mesterszállási szivattyútelepen (Forgalomképes) keresztül a Hármas-Körös 39+199 szelvényében. A belvízrendszer belvíztározója a Harangzugi Holt-Körös. A belvízrendszerbe tartoznak még a Nagykunsági szivárgó rendszerek a szivattyútelepei, összes kapacitás 2,5 m^3/s-al, melyeknek feladata a töltés test alatt átszivárgó vizek visszaemelése.

A 063. sz. belvízrendszer öblözetei:

- 063a Mesterszállás-Bartapuszta.
- 063b Szenttamási.
- 063c Örményes II.

064. Fegyvernek-Szajoli belvízrendszer

A 064. sz. Fegyvernek-Szajoli belvízrendszert É-on a 060. sz. Gyenda-Tiszabői, K-en a Nagykunsági belvízrendszer, D-en és NY-on a Tisza balparti töltése határolja.

Kiterjedése 385,6 km^2

A terület jellegzetesen síkvidéki, több helyen mélyfekvésű, lefolyástalan területekkel, 10-20 cm/km-es átlagos terepeséssel. A belvízrendszer főbefogadója a Tisza. Az Óballai belvízcsatorna 6,69 km hossz után gravitációsan vagy szivattyúsan (az Óballai szivattyútelep, kapacitása 1,6 m^3/s) torkollik a Tiszába a 98+588 tkm szelvényben.

A Szajoli Holt-Tisza (Önkormányzati) vizét a szivattyútelep 0,5 m^3/s kapacitással a Tisza 89+930 tkm szelvényébe emeli be, csak szivattyús bevezetés. A Szajoli I. főcsatorna 15,29 km hossz után vagy gravitációsan a zsilipen, vagy szivattyúsan a Tinóka-éri szivattyútelepen keresztül 2,4 m^3/s kapacitással torkollik a Tiszába a 98+719 tkm szelvényben.

Az Alcsi Holt-Tisza vizét - mely a Kengyeli főcsatorna befogadója - kedvező tiszai vízállásnál gravitációsan is bevezethetjük a Tiszába. Magasabb tiszai vízállásnál a Tisza bp. 83+723 szelvényében épült szivattyútelepen keresztül 1,0 m^3/s víz juttatható a főbefogadóba.

A Bivalytói csatorna 7,06 km hossz után gravitációsan a Varsányi zsilipen át, vagy szivattyúsan a Varsányi szivattyútelepen keresztül 0,4 m^3/s kapacitással emelhet be a főbefogadóba a Tisza bp. 67+138 tkm szelvénybe.

A 064. sz. belvízrendszer öblözetei:

- 064a Fegyvernek-Büdöséri (Fegyverneki önkormányzat kezelésében)
- 064b Óballai
- 064c Szajoli
- 064d Alcsi-Tenyő-Kengyeli
- 064e Rákóczifalva-Szandai.

065. Cibaki-Tiszaugi belvízrendszer

A 065. sz. Cibakháza-Tiszaugi belvízrendszert É-on a Tisza bp. töltés és a 063. sz. Mesterszállási-Bartapusztai, K-en és D-en a 066. sz. Hármas-Körös jp-i belvízrendszer, NY-on pedig a Tisza bp-i árvédelmi töltése határolja.

Kiterjedése: 146,8 km^2.

A területre jellemző a síkvidéki jelleg. A csatornáknak nagyon kicsi az esése, átlag 10-20 cm/km, sok a régi mederfenék, mélyfekvésű terület. A belvízrendszer főbefogadója a Tisza. A Cibaki öblözet befogadója a Cibaki Holt-Tisza (Kezelő és üzemeltető: Cibakháza község Önkormányzata), melynek vizét csak szivattyúsan lehet a főbefogadóba emelni, a Cibaki I-II. szivattyútelep (Mezőtúr-Tiszazugi VGT üzemeltetésű) kapacitása 1,1 m^3/s a Tisza 44+199 tkm szelvényében.

A Tiszakürti csatorna (Mezőtúr-Tiszazugi VGT üzemeltetés) 4,9 km hossz után a Tiszakürti zsilipen keresztül gravitációsan, magas tiszai vízállások esetén a Tiszakürti szivattyútelepen keresztül 0,9 m^3/s kapacitással emeli be a vizeket a főbefogadóba a Tisza 29+649 tkm szelvényben.

A Sági-Böszörlaposi csatorna 6,93 km hosszban szállítja a vizeket a főbefogadóba, csak szivattyúsan lehet a vizeket a főbefogadóba emelni - a Tiszaugi szivattyútelep segítségével – 0,6 m^3/s kapacitással a Tisza 22+470 tkm szelvényében.

A holtágat átvette a Tiszaugi önkormányzat, de a belvíztározási funkciója megmaradt.

A 065. sz. belvízrendszer öblözetei:

- 065a Cibakházi

- 065b Tiszakürti

- 065c Tiszaugi.

066. Hármas-Körös jobbpart belvízrendszer

A Hármas-Körös jobbpart belvízrendszert É-ról a Tiszaföldvár-Mezőtúr közlekedési út, K-ről a Hármas-Körös jobbparti árvédelmi töltés, D-ről a Tisza balparti védtöltése és NY-ról a

065. sz. Cibakháza-Tiszaugi belvízrendszer határolja.

Kiterjedése: 256,9 km^2.

A Kungyalu II. belvízcsatorna 8,32 km hosszban gravitációsan szállítja a vizeket a Hármas-Körös 27+820 tkm szelvényében lévő zsilipen keresztül a hullámtéri holtágba.

Magas Hármas-Körösi vízállásnál a vizeket a Kungyalu II. szivattyútelep emeli a főbefogadóba 0,3 m^3/s kapacitással.

A Kungyalu I. főcsatorna 8,91 km hosszon szállítja a belvizeket a főbefogadóba a Hármas-Körös 22+599 tkm szelvényében, kedvező vízállás esetén gravitációsan, magas körösi vízállásnál a Kungyalu I. szivattyútelep segítségével 2,0 m^3/s kapacitással.

A Tóközei csatorna 7,7 km hosszban szállítja a vizeket a főbefogadóba a Hármas-Körös 10+058 tkm szelvényében. Kedvező vízállásnál adott a gravitációs bevezethetőség, magas körösi vízállásnál pedig működésbe lép a Tóközi I.+II. szivattyútelep 1,1 m^3/s kapacitással.

A Máma-Tőkefoki csatorna által levezetett belvizek kedvező Hármas-Körösi vízállás esetén gravitációsan bevezethetők a főbefogadóba a 4+359 tkm szelvényben. Magas vízállás esetén a Tőkefoki szivattyútelep segítségével emeljük a vizeket a főbefogadóba 2,1 m^3/s kapacitással.

A rendszerben még működik a Fekete Holt-Körösi szivattyútelep a Hármas-Körös 0+450 tkm szelvényében 0,3 m^3/s kapacitással a holtág vízszintjének tartása érdekében. A belvízrendszer összes csatornáját és szivattyútelepeit a Mezőtúr-Tiszazugi VGT üzemelteti.

A 066. sz. belvízrendszer öblözetei:

- 066a Kungyalu II.

- 066b Kungyalu I.

- 066c Tóközei

- 066d Tőkefoki.

Csíkosi öblözet

A 103-as KDV-VIZIG kezelésében lévő belvízrendszerből a KÖTIVIZIG területére esik a Csíkosi öblözet, amelynek területe 98,8 km^2.

Az öblözetet É-ról a 051-es Rekettyés (KÖTIVIZIG) belvízrendszer, NY-ról a 103-as (KDV-VIZIG), D-ről a 029-es Zagyva jobbparti (KÖTIVIZIG) vízrendszer határolja. Természetes K-i határa a Zagyva.

A terület síkvidéki jellegű, enyhén a Zagyva felé lejt.

Az öblözet területe: 46,5 km^2.

A Zagyvába, mint főbefogadóba torkolló csatorna:

- Csíkos belvízcsatorna

  Hossz: 5,24 km.

  Befogadó: Zagyva jp. 29,83 tkm.

  Bevezetés a befogadóba: gravitációs és szivattyús.

A II. fejezethez mellékletként csatoljuk az alábbiakat:

3. sz. melléklet:	Jász-Nagykun-Szolnok megyei csatornák (excel file)
4. sz. melléklet:	Csatornahálózat (térkép)
5. sz. melléklet:	Előkészített projektek (térkép)
6. sz. melléklet:	Megvalósítás alatt lévő projektek (térkép)
7. sz. melléklet:	Projekt leírás
8 sz. melléklet:	Jász- Nagykun-Szolnok megyei térképek
9. sz. melléklet:	TIKEVIR
10. sz. melléklet	rendszeresen belvízjárta terület

III. Felszín alatti vízkészlet-gazdálkodási témakörben az alábbi adatszolgáltatást adjuk:

A kérelemben megfogalmazott adatszolgáltatáson kívül az alábbi fejezetek szerepeltetését javasoljuk felszín alatti vízkészlet-gazdálkodási szempontból:

1. **GEOLÓGIA-HIDROGEOLÓGIA**

Felső – pannon képződmények

A jelenleg használatos szakirodalmak általában azt hangsúlyozzák, hogy a fekvőt képező alsó – pannon képződmények – különösen fiatalabb részükön – nyugalmas körülmények között egy többé – kevésbé sós vizű beltengerben rakódtak le, ezért ezek a finomszemcsés márgák, kőzetlisztek éles határral különülnek el a fedőjüket alkotó, homokos felső – pannon sorozattól.
Nos, az utóbbi évtizedekben rá kellett jönnünk arra, hogy a medence peremi és belső részein már az alsó – pannon végén eltűnt a viszonylag mély vizű tó együttes, helyét pedig a környező hegyvidékekről errefelé tartó folyók deltái, szegélyi mocsárvidékei vették át.
Elhatárolási nehézségeket okoz tehát, hogy a „valódi", a rodáni tektonikai fázishoz kötődő újabb, de már felső – pannon deltaépítési szakaszt a fekvőt alkotó homokoktól elkülöníthessük (ezek vastagsága kb. 80 – 1600 m között változik!), melyre leginkább a tárolt víz vegyelemzése alkalmas (az összes – oldott anyag az alsó-pannon rétegvizek átlagában 3000 – 5000 mg/l, klorid 600 – 1 500 mg/l), a kevés rendelkezésre álló ősmaradvány együttes kevert jellegű.

A kb. 8,9 millió évvel ezelőtt elkezdődő felső – pannon deltaépítési szakasz jellegzetességei az *alsó – tagozat* 90 – 170 m-nyi üledéksorozatán figyelhetők meg a legjobban: az összlet alsó harmada többnyire finomhomok – kőzetliszt és agyagcsíkokkal sűrűn laminált rész, mely néhány részkörzet kivételével vízadásra alkalmatlan. A fiatalabb felső kétharmad már többnyire vastag középszemcsés, néhol durvahomokos, aprókavicsos deltahomokokból áll, melyek a hévízkutak egyik fő telepítési bázisát alkotják. A tárolt víz oldott anyag tartalma legfeljebb 2000 – 2500 mg/l, a klorid pedig 300 – 500 mg/l alatt marad. Az alsó – tagozatba tartozó homokokat egyetlen helyen, Besenyszögön használják csak fel ivóvíz beszerzésre.

A *középső – tagozat* összlete az előzőnél lényegesen vastagabb (kb. 260 – 450 m), és többnyire 5 – 15 m-es, kitűnő vízadó képességű homokrétegeket tartalmaz. (átlagos hozam 800 – 1200 l/p között)
Ezek kifejlődése a részkörzetet feltöltő vízfolyás energiájától, vízbőségétől függ, így például a megye területét É – ÉNy-t felől elérő Zagyva, Gyöngyös és Tarna folyók a hegylábhoz közeli részeken még jelentős méretű homokrétegeket raktak le, de az Alattyán – Jászivány vonaltól DK-re ezek a homokok kivékonyodnak eliszaposodnak, így a Jászkisér – Jászladány környéki vályú vastag vízadó szintjei feltehetően már ős Dunai eredetűek. Hévizes- és ivóvizes kutakkal egyaránt termeltetik őket.
Az ős Duna nagy fontosságú homokrétegei a Martfűtől Csongrádig terjedő területen is uralják a rétegsorokat, keleti irányban a Mesterszállás – Öcsöd – Kunszentmárton vonalig feltárhatóak. Kizárólag hévízkutakat telepítenek rájuk.
Külön tárgyalandó a Tiszafüred – Tiszaroff – Besenyszög – Törökszentmiklós – Mezőtúr vonaltól keletre eső terület, melyet az ős Sajó – Hernád folyópáros töltött fel, a peremrészeken (lásd: Tiszaörs, Nagyiván, Berekfürdő) kavicsos, Kunhegyes – Kisújszállás vonaláig durvahomokos, utána pedig aprószemcsés – zömmel azonban agyagos, iszapos – üledékeivel.
A tárolt hévizet az egész területrészen gyógyvízként, fürdőkben hasznosítják.

A többnyire homokos felépítésű felső-pannon összletekre változóan 90 – 300 m vastag tarkaagyagos *felső – pliocén (levantei)* rétegsor települ, melynek homokjait csak egy részkörzetben, Jászkiséren termeltetik ivóvizes kutakkal.

Pleisztocén képződmények

2,4 millió évvel ezelőtt a megyeszerte tapasztalható nyugalmas tavi, mocsári üledékképződésnek újabb jelentős térszínsüllyedés vetett véget.

Akárcsak a felső-pannonban, az egyes részkörzetek itt is igen különböző mértékben süllyedtek meg, és az őket feltöltő, már korábban is meglevő ősfolyók pedig továbbra is igen eltérő hordalékszállító képességgel rendelkeztek.
Az É – ÉNy-t felől érkező kisebb vízfolyások (Zagyva, Tarna, Gyöngyös, Eger, Laskó) a következő 1,7 millió év során az un. „mögöttes területekről", vagyis a mai Szlovákiából érkeztek a megye jelenlegi felszínére, így a nagy távolság miatt durva hordalékukat már korábban lerakták.
Ez az oka annak, hogy még a Jászfényszaru – Jászberény – Jászjákóhalma peremi vonalon is – úgy az alsó- mint a középső – pleisztocénben – csak vékony aprószemcsés homokok rakódtak le vastagabb agyagok közé ékelve, gyakorlatilag vízbeszerzésre való alkalmasság nélkül.
Hasonló a helyzet a belsőbb medencerészeken (pl.: Jászság), ahol még a jelentősen süllyedő térszín sem tudott jelentősebb folyót magához vonzani – ha csak nem tekintjük annak az Újszász – Zagyvarékas – Jászladány környéki ős Duna oldalág átfolyást a maga 3 – 5 m-es iszapos homokjaival.
Ez az un. „Ceglédi" ős Duna oldalág Szolnok – Tiszaföldvár között is lerakott az alsó- és középső pleisztocénben néhány közepes vízadó képességű apró- és középszemcsés homokréteget, ezek vízadó képessége dél felé egyre kedvezőbb, a Jászság felé viszont rohamosan csökken, romló vízminőség mellett.
A megye Csongrád – Nagyrév – Kungyalu közötti részét már az ős Duna főmedre töltötte felső vastag homokjaival, aprókavicsaival, a kitermelhető vízmennyiséggel (1000 – 2500 l/p) tehát nincs is baj, annál inkább a víz gáz- és oldott anyag tartalmával, mely nem csak, hogy túl magas, de sok az arzén, a bór és az ammónia is, melyek a vízkezelést túl költségessé vagy szinte lehetetlenné teszik.
A főmeder egyre finomodó, vékonyodó homokjának szegélye Kungyalutól ÉK-re találkozik a már említett „Ceglédi" oldalág üledékeivel, melyek a Tiszatenyő – Kétpó – Mezőtúr – Öcsöd körzetet is uralják.
Érdekesen alakul a megye ÉK – K-i szegélye, melyet ekkor is az ős Sajó – Hernád töltött fel hordalékaival.
E vízadó rétegek kifejlődésének, vízadó képességének változása hasonlatos a felső – pannonéhoz: a Tiszafüred – Tiszaszentimre – Karcag vonalon belül vastagok és igen jó vízadó képességűek az alsó- és a középső – pleisztocén korú homokok (lásd: 800 – 2800 l/p max. hozamok), ez a tulajdonságuk a Tiszaroff – Kisújszállás sávig közepessé válik (500 – 1000 l/p), majd a vízadók teljesen eliszaposodva találkoznak a „ceglédi" Duna-ág üledékeivel Kétpó körzetében.
Ha a hozamokkal nincs is gond, a minőséggel annál inkább: szinte mindenhol kritikus a vas, a mangán, az arzén és a metán mennyisége, néhol (pl. Kisújszállás) a bór is nehezíti a felhasználást.
A kevés pozitív kivétel a Tiszaörs – Tiszaszentimre körzetben van, itt is leginkább az alsó és középső- pleisztocén határ homokrétegeinek vize mondható jónak.

Jelentősen megváltozott az ősvízrajzi helyzet 700 ezer évvel ezelőtt, a *felső – pleisztocén* kezdetén: az Északi – középhegység gyors kiemelkedésnek indult, ezért a most már onnan, jóval közelebbről érkező vízfolyások hordalékszállító energiája lényegesen megnőtt.
A megye ÉK – ÉNy-i peremvidékén felszaporodó kavicsrétegek (lásd: Jászfényszaru – Jászberény – Jászszentandrás környékét) jól mutatják e folyamatot, igaz, az egyes üledékciklusok anyagának jelentős különbözősége (kavicstól a finomhomokig) és a korlátozott területi kiterjedés (Jászboldogháza – Jászalsószentgyörgy a legtávolabbi települések) mind azt bizonyítja, hogy a kisebb folyók vízbősége (kicsi tápterület!) csak rövid ideig lehetett jelentős, és sokszor még így is csak szűk sávban.
Több vízmű jórészt ezekre a durvaszemcsés vízadókra települ, még akkor is, ha a megcsapolt réteg védettsége viszonylag csekély, a vas- és mangántartalom pedig magas, kezelést igényel.
Az alacsony oldott anyag tartalom (450 – 500 mg/l) és a Ca – Mg – hidrogénkarbonátos jelleg miatt az innen kitermelt víz ivásra és öntözésre egyaránt felhasználható.
A Tarna által feltöltött körzetek ennél kedvezőtlenebb helyzetben vannak, mivel a kis folyó durvaszemcsés üledékei még a Heves – Hevesvezekény vonalon sem terjednek túl, tehát meg sem közelítik Jász – Nagykun – Szolnok megye határait.

Teljesen más a helyzet a Zagyvarékas – Szolnok – Tiszaföldvár vonalon, mely messze van a hegylábaktól, ezért az első két süllyedési fázis során csak ritkán rakódott le kúttelepítésre alkalmas homokréteg.
Az utolsó kettőben már találhatók jelentősebbnek tartható aprószemcsés homok, de vizük erősen vasas, mangános és agresszív.
Tiszaföldvár – Csongrád között gyorsan vastagszik a felső – pleisztocén üledéktömeg (90 m-től 190 m-ig) és a Kuntszentmártonig terjedő térségben jelentős eltéréseket mutat az egyes süllyedési fázisok anyaga: a két idősebb általában agyagos, finomhomokos, a két fiatalabb már homokos, vízadásra is alkalmas.
A vízadó képesség persze igen gyenge, hiszen ezek a homokok már nem dunai eredetűek, utánpótlódási képességük, vízminőségük kedvezőtlen (vas, mangán, bór, metán).
Egész más a helyzet a megye keleti- és középső részén, melyet ekkor is az ős Sajó – Hernád töltött fel apró- és finomszemcsés homokjaival.
A folyóparos most is Tiszafüred – Túrkeve között terítette szét üledékei nagy részét, és elmondható, hogy e homokok vizét Törökszentmiklós – Kengyel – Mesterszállás vonaláig sok kút termeli ki.
Az erősen agresszív, széndioxidos víz minősége mindenhol rossz, elsősorban a vas és mangántartalom, néhol pedig az arzén és a bór miatt (lásd: Kisújszállás, Karcag), de a metángáz sem olcsóbbítja a vízkezelés költségét.
A folyóparos homokos hordaléka valószínűleg a Mezőtúr – Öcsöd vonalon is fellelhető, de itt már elsősorban az ős Körösök üledékei tárhatók fel. A vízadó képességük itt is közepes (250 – 500 l/p), a minőséget pedig a vas és mangántartalom, az agresszivitás rontja le jelentős mértékben.

2. VÍZGYŰJTŐ-GAZDÁLKODÁSI TERV VONATKOZÁSAI

A felszín alatti vizek állapotának minősítését a felszín alatti vizek vizsgálatának egyes szabályairól szóló 30/2004. (XII. 30.) KvVM rendelet alapján lett végrehajtva. Az állapotértékelés minden egyes víztestre elkészült. A mennyiségi és kémiai állapotot különböző tesztekkel vizsgálják, de nem mindegyik teszt alkalmazható minden egyes víztest esetében. A vizsgálatok módszere a VGT1-hez képest nem változott. Ha egyetlen teszt is azt mutatja, hogy egy víztest gyenge állapotú, akkor a víztest összességében a **gyenge** minősítést kapja, ekkor intézkedni kell annak érdekében, hogy a víztest ismét jó állapotba kerüljön. A gyenge minősítéssel szemben áll a **jó** minősítés. Amikor a víztest állapota a jó és a gyenge határán mozog, vagy negatív trend figyelhető meg, vagy a módszerek bizonytalansága miatt az állapot nem dönthető el egyértelműen, a víztest a **„jó, de gyenge kockázata"** minősítést kapta.

Mennyiségi jellemzés:

Víztestek mennyiségi állapota a VGT 2 alapján						
Víztest neve	**Víztest jele**	**FAV mennyiségi állapota** **Minősítés** **(5 teszt alapján)**	**A célkitűzések elérése** (figyelembe véve a megvalósítás és a hatás időszükségletét is)	**A célkitűzések elérése** (figyelembe véve a megvalósítás és a hatás időszükségletét is)	**Mentességi indokok**	**Érintett alegység** (a KÖTIVIZIG-re eső részeken)

Jászság, Nagykunság	p.2.9.2	gyenge, oka: -vízmérleg	a jó állapot elérhető, addig enyhébb célkitűzés fenntartása	2027+	G1, T2	2-9 2-10 2-18
Duna-Tisza köze - Közép-Tisza-völgy	p.2.10.2	jó	a jó állapot fenntartandó			2-9 2-10 2-12 2-18
Duna-Tisza közi hátság - Tisza-vízgyűjtő északi rész	p.2.10.1	jó	a jó állapot fenntartandó			2-10 2-12
Sajó-Takta-völgy, Hortobágy	p.2.8.2	gyenge, oka: -vízmérleg	a jó állapot elérhető	2027	T2	2-18
Északi-középhegység peremvidék	p.2.9.1	gyenge, oka: -vízszint süllyedése	a jó állapot elérhető, addig enyhébb célkitűzés fenntartása	2027+	G1	2-9 2-10
Duna-Tisza köze - Közép-Tisza-völgy	sp.2.10.2	gyenge, oka: -sz.földi és vizes FAVÖKO	a jó állapot elérhető	2027	T1, T2	2-9 2-10 2-12 2-18
Jászság, Nagykunság	sp.2.9.2	gyenge, oka: -vízmérleg	a jó állapot elérhető, addig enyhébb célkitűzés fenntartása	2027+	G1,T1, T2	2-9 2-10 2-18
Duna-Tisza közi hátság - Tisza-vízgyűjtő északi rész	sp.2.10.1	jó	a jó állapot fenntartandó			2-10 2-12
Északi-középhegység peremvidék	sp.2.9.1	gyenge, oka: -vízszint süllyedése	a jó állapot elérhető, addig enyhébb célkitűzés fenntartása	2027+	G1	2-9 2-10
Dél-Alföld	pt.2.1	jó, de gyenge kockázata, oka: -vízszint süllyedés	a jó állapot elérhető	2021	M1	
Észak-Alföld	pt.2.2	jó	a jó állapot fenntartandó			

Délkelet-Alföld	**pt.2.3**	**jó**	**a jó állapot fenntartandó**			
Északkelet-Alföld	**pt.2.4**	**jó**	**a jó állapot fenntartandó**			

A **p.2.9.2 víztest** gyenge minősítésének az oka, hogy az alegység területén a felszín alatti vízmérleg negatív, tehát a vízkivételek mértéke meghaladja a természetes utánpótlódás mértékét.

A **p.2.9.1 víztest** mennyiségi állapota a szintén gyenge minősítést kapott. Ennek oka, hogy az alegység területén lévő kutak vízszint értékeiben folyamatos csökkenés tapasztalható.

A **p.2.8.2 víztest** mennyiségi állapota gyenge minősítést kapott a vízmérleg teszt alapján. Ennek oka, hogy a víztestből kitermelt vízmennyiségek meghaladják a víztest vízkészletének utánpótlódási mennyiségét, emiatt a vízszintekben süllyedés tapasztalható. A víztestre „jó állapot elérhető" célkitűzés lett megállapítva, melynek elérése 2027-re várható, vagyis eddig jó állapotba kell kerülnie a víztestnek.

Az **sp.2.10.2. víztest** gyenge minősítésének oka, hogy a víztest esetében az alegység területén jelen vannak olyan felszín alatti víztől függő ökoszisztémák (FAVÖKO), amelyekre drasztikus hatást gyakorol, gyakorolhat a talajvízszint csökkenés. A jó állapotot 2027-ig kell elérni.

Az **sp.2.9.2 víztest** gyenge minősítésének az oka, hogy az alegység területén a felszín alatti vízmérleg negatív, tehát a vízkivételek mértéke meghaladja a természetes utánpótlódás mértékét.

Az **sp.2.9.1 víztest** mennyiségi állapota a szintén gyenge minősítést kapott. Ennek oka, hogy az alegység területén lévő kutak vízszint értékeiben folyamatos csökkenés tapasztalható.

Minőségi (kémiai) jellemzés:

A kémiai állapot minősítése a **monitoring kutakban észlelt küszöbértéket meghaladó koncentrációk feltárásán alapul**. Küszöbérték: az a szennyezőanyag koncentráció, amely esetén fennáll a veszélye az ún. receptorok (ember az ivóvízen és az élelmiszeren keresztül, vízi, vizes és szárazföldi ökoszisztémák) káros mértékű szennyeződésének. Küszöbértéket Magyarországon víztestenként és víztest-csoportonként a következő komponensekre határoztak meg: NO_3 (felszíni víz receptorra is, az EU szinten megállapított határértéknél szigorúbb értéket), NH_4, vezetőképesség, Cl és SO_4, TOC, Cd, Pb, Hg, peszticidek, tri- és tetraklór-etilén és AOX esetében országos szinten történt a küszöbérték meghatározása. A porózus termál, illetve zárt termál karszt víztestek esetében nem szükséges küszöbérték meghatározása, mert ezeket a rendelkezésre álló adatok szerint nem veszélyezteti emberi eredetű szennyeződés. A szerves szennyezést jelző indikátorok közül az AOX esetében a javasolt küszöbérték 20 µg/l, ami egyezik a Magyarországon az ivóvízre megadott határértékkel.

A jó állapot megőrzése szempontjából **kockázatosnak** számítanak azok a víztestek, ahol valamely szennyezőanyag víztestre vagy annak egy részére vonatkozó átlagkoncentrációja tartós emelkedő, vagy a hőmérséklet csökkenő tendenciát jelez. A **vízminőségi trendek** elemzésének célja, hogy

jelezze azokat a problémákat, amelyek a jelenleg még jó állapotú víztestek esetében felléphetnek, a már most is kimutatható jelentős és tartós koncentráció- vagy hőmérsékletváltozás miatt.

A felszín alatti víztestek szennyezettsége szempontjából darabszámukat és területi kiterjedésüket is tekintve a **diffúz eredetű szennyezettségek** a legjelentősebbek.

Magyarországon 2008-2013 évek között összesen 2338 peszticid kimutatás céljából vett vízmintát vizsgáltak, melynek során összesen 40 664 minta **növényvédőszer** hatóanyag kémiai analitikai vizsgálata történt. A mérések 80 féle peszticidre terjedtek ki. A vizsgálatok csupán **7 %-ban** volt mérhető koncentráció. A mérések fele a Triazin csoport hatóanyagait vizsgálta, ahol az átlagosnál magasabb a kimutatható szennyezőanyag aránya: 9%, azaz indokolt volt erre a csoportra nagyobb figyelmet fordítani. Az alegységhez rendelt víztesteken a növényvédőszer hatóanyaggal szennyezett minták nem voltak

Összefoglalóan elmondható, hogy a mérések alapján **peszticid** terheltség miatt **egyetlen víztest sem gyenge vagy „jó, de gyenge kockázata" minősítésű.**

A **pontszerű szennyező forrásokból** származó szennyezőanyagok esetében (szulfát, klorid, fémek, továbbá PAH, VOCl) a szennyezési csóvák kiterjedésének elemzése alapján azt mondható, hogy nem ismerünk jelentős kiterjedésű, a víztest egészének állapotát veszélyeztető pontszerű szennyező forrást, és a szennyező forrás okozta talajvíz szennyeződést. A szennyezőanyagok jelenléte az **ivóvizet szolgáltató vízbázisok** esetében azonban az emberi egészséget közvetlenül is veszélyeztetheti, ezért a víztesteken belül a vízbázisok kiemelt figyelmet kapnak az állapotértékelés során.

A vízbázisokat veszélyeztető szennyezőanyag túllépések értékelése a termelő kutak és az ivóvízbázisok védőterületeire eső megfigyelő kutak rendelkezésre álló valamennyi 2010 és 2012 közötti adata alapján készült.

Víztestek minőségi állapota a VGT 2 alapján						
Víztest neve	**Víztest jele**	**FAV kémiai állapota** **Minősítés** **(6 teszt alapján)**	**Víztestekre vonatkozó környezeti célkitűzések**	**A célkitűzések elérése** (figyelembe véve a megvalósítás és a hatás időszükségletét is)	**Mentességi indokok**	**Érintett alegység** (a KÖTIVIZIG-re eső részeken)
Jászság, Nagykunság	**p.2.9.2**	**jó**	**a jó állapot fenntartandó**			**2-9** **2-10** **2-18**
Duna-Tisza közi hátság - Tisza-vízgyűjtő északi rész	**p.2.10.1**	**jó**	**a jó állapot fenntartandó**			**2-10** **2-12**
Duna-Tisza köze - Közép-Tisza-völgy	**p.2.10.2**	**jó**	**a jó állapot fenntartandó**			**2-9** **2-10** **2-12** **2-18**
Sajó-Takta-völgy, Hortobágy	**p.2.8.2**	**jó**	**a jó állapot fenntartandó**			**2-18**

Északi-középhegység peremvidék	p.2.9.1	jó	a jó állapot fenntartandó			2-9 2-10
Duna-Tisza köze - Közép-Tisza-völgy	sp.2.10.2	jó	a jó állapot fenntartandó			2-9 2-10 2-12 2-18
Duna-Tisza közi hátság - Tisza-vízgyűjtő északi rész	sp.2.10.1	gyenge, oka: - trend vizsgálat (NO3, NH4), - diffúz szennyeződés	a jó állapot elérhető	2027	T2	2-10 2-12
Jászság, Nagykunság	sp.2.9.2	gyenge, oka: - trend vizsgála-felszíni vizek állapota t	a jó állapot elérhető	2027	T2	2-9 2-10 2-18
Északi-középhegység peremvidék	sp.2.9.1	gyenge, oka: - szennyezett vb.: NO3, SO4	a jó állapot elérhető	2027	T2	2-9 2-10
Dél-Alföld	pt.2.1	jó	a jó állapot fenntartandó			
Észak-Alföld	pt.2.2	jó	a jó állapot fenntartandó			
Délkelet-Alföld	pt.2.3	jó	a jó állapot fenntartandó			
Északkelet-Alföld	pt.2.4	jó	a jó állapot fenntartandó			

Az **sp.2.9.2** sekély porózus víztest minőségi állapota alapján gyenge minősítést kapott a trend vizsgálat és felszíni vizek állapota tesztek alapján. A víztestre „jó állapot elérhető" célkitűzés lett megállapítva, melynek elérése 2027-re várható.

Az **sp.2.9.1** víztest szintén gyenge állapotú lett mert a vízmű kutakban NO3 és SO4 szennyezést mutattak ki. Az alegység területén nincs ilyen szennyezés a vízmű kutakban.

Az sp.2.10.1. víztest gyenge kémiai minősítésének oka, hogy a víztesten a laboratóriumi vízkémiai vizsgálatok alapján az NO_3 és NH_4 koncentrációja növekedő tendenciát mutat. Cél ezeknek az értékeknek a csökkentése, a víztest jó minőségi állapotának elérése 2027-ig.

A mentességi indokok magyarázata:

- **G1**: Az intézkedéseket az adott víztesten nem éri meg megtenni a becsülhető pozitív és negatív közvetlen és közvetett hatások, illetve hasznok és károk, ráfordítások alapján, víztest szintű aránytalan költségek. VKI 4.5 mentesség enyhébb célkitűzés.
- **T1**: Ökológiai állapot helyreállása hosszabb időt vesz igénybe.
- **T2**: A felszín alatti víz állapot helyreállásának ideje hosszabb

3. VÍZKÉSZLET-GAZDÁLKODÁSI TÉRSÉGI TERV

A Vízkészlet-gazdálkodási Térségi Terv (továbbiakban: VKGTT) keretet szab és iránymutatást ad a vízkészleteket vagyonkezelő Vízügyi Igazgatóságoknak és az engedélyező vízügyi és vízvédelmi hatóságnak (Katasztrófavédelmi Igazgatóságok), valamint a Kormányhivatalokon belül további érintett hatóságoknak a környezet-, természet- és talajvédelmi szakterületeken. A VKGTT-k az Alföld területére, az öntözésfejlesztések fókuszterületére készülnek el az alábbi térkép szerint, amelyen 8 Vízügyi/Katasztrófavédelmi Igazgatóság és 10 megye érintett. A Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság terültére készült terv, amely Jász-Nagykun-Szolnok területét érinti, **igazgatóságunk honlapjáról letölthető.**

A Jász-Nagykun-Szolnok megyei területrendezési tervet, a fenti fejezetekkel való kiegészítését javasoljuk elkészíteni.

Fentieken túl, az alábbi mellékletek tartalmazzák a témakörben kért adatszolgáltatást :

- ivóvízbázisok (11. sz. melléklet)
- hévíz kutak (11. sz. melléklet)
- ásvány és gyógyvíz kutak (11. sz. melléklet)
- hidrogeológiai védőidomok (12. sz. melléklet)
- országos vízminőség védelmi terület (13. sz. melléklet)

IV. A Víziközmű szakágazati témakörben a következő adatszolgáltatást adjuk:

1. Ivóvízminőség-javító programok, folyamatban lévő és megvalósult fejlesztések

Az *Ivóvízminőség-javító Program I.* ütemében Jász-Nagykun-Szolnok megyében érintett települések: Kisújszállás, Kunmadaras, Tiszaszentimre, Jásztelek, Jászjákóhalma, Tiszapüspöki, Tiszagyenda, Besenyszög, Tiszabura, Nagyiván, Tomajmonostora. A projekt I. üteme 2008-ban fejeződött be, amely során 11 db település lakosságának egészséges ivóvíz való ellátása valósult meg.

Az *Ivóvízminőség-javító Program II.* ütemének előkészítő munkája 2005. évtől indult el, melynek keretében megtörtént az érintett településekre kiterjedő feltáró munka, majd 2006-2008 években elkészültek a megvalósíthatósági tanulmányok. A 2009-2010. évi egyeztetések és viták után kialakult a Program II. ütemében részt venni szándékozó települések köre, melyeket a következő táblázat tartalmaz:

	Projekt megnevezése	Érintett települések	érintett lakos szám (fő)	Érintett lakások szám (db)
1.	Berekfürdő ivóvízminőség-javítási projekt	Berekfürdő	977	792
2.	Jászalsószentgyörgy Ivóvízminőség-javítási projekt	Jászalsószentgyörgy	3256	1560
3.	Ivóvízminőség-javító beruházás Jászfelsőszentgyörgy településen	Jászfelsőszentgyörgy	1902	717

4.	Kunhegyes vízminőség-javítás és vízbázis fejlesztés	Kunhegyes	7660	3267
5.	Tiszajenő és Tiszavárkony ivóvízminőség-javító beruházása	Tiszajenő	1562	775
		Tiszavárkony	1529	590
6.	Tiszaörs és Tiszaigar ivóvízminőség-javító projekt	Tiszaörs	1378	654
		Tiszaigar	812	380
7.	Tiszaszőlős Község ivóvíz minőségének javítása a derogáció keretében	Tiszaszőlős	1618	651
8.	Abádszalók-Tiszaroff Ivóvízminőség-javító Projekt	Abádszalók	4 129	1838
		Tiszaroff	1 535	808
9.	Berettyó-Körös Ivóvízminőség-javító Projekt	Kétpó	661	235
		Mesterszállás	651	359
		Mezőhék	347	129
		Mezőtúr	16323	7528
		Túrkeve	8462	3715
10.	Csataszög, Hunyadfalva, Kőtelek, Nagykörű, Tiszasüly Ivóvízminőség-javító Projekt	Csataszög	288	124
		Hunyadfalva	169	95
		Kőtelek	1611	812
		Nagykörű	1579	806
		Tiszasüly	1 447	696
11.	Jászsági Ivóvízminőség-javító Önkormányzati Társulás	Alattyán	1 941	877
		Jánoshida	2 378	1119
		Jászapáti	8 406	3532
		Jászboldogháza	1 685	775
		Jászivány	356	210
		Jászkisér	5 285	2007
		Jászladány	5 485	2260
		Pusztamonostor	1 518	643
12.	Karcag-Kenderes Ivóvízminőség-javító Projekt	Karcag	19 880	7838
		Kenderes (Bánhalma)	4 365	1567
13.	Tiszazugi Ivóvízminőség-javító Önkormányzati Társulás	Cserkeszőlő	2 249	1198
		Csépa	1 600	816
		Kunszentmárton	8 202	3775
14.	Jászdózsa Ivóvízminőség-javító Projekt	Jászdózsa	2122	1145

A projekt II. üteme 2015-ben fejeződött be, melynek eredménye a 34 db település lakosságának egészséges ivóvízzel való ellátása.

A 272/2017. (IX.14) kormányrendelet 1. számú mellékletének 1. számú táblázata tartalmazza a további ivóvízminőség-javító programmal érintett településeket, melyek a következők: Jászszentandrás, Kengyel, Cibakháza, Tiszafüred.

2. Szennyvízcsatorna hálózat és szennyvíztisztító telepek elmúlt 8 évben megvalósult fejlesztések:

Abádszalók szennyvíztisztító telep és Kunhegyes csatornahálózat
Alattyán szennyvíztisztító telep és csatornahálózat
Hunyadfalva szennyvíztisztító telepének kapacitásbővítése
Fegyvernek szennyvíztisztító telep kapacitásbővítése és Örményes csatornahálózat
Jánoshida szennyvíztisztító telep és csatornahálózat

Jászberény szennyvíztisztító telep rekonstrukció és Jászjákóhalma csatornahálózat
Jászladány szennyvíztisztító telep és csatornahálózat
Jásztelek szennyvíztisztító telep és csatornahálózat
Tiszatenyő szennyvíztisztító telep, továbbá Tiszatenyő és Kengyel csatornahálózat
Tiszapüspöki csatornahálózat
Kisköre szennyvíztisztító telep hatásfokjavítás
Mezőtúr szennyvíztisztító telep új technológiai sorral való bővítése
Tiszaszentimre szennyvíztisztító telep és csatornahálózat
Túrkeve szennyvíztisztító telep új technológiai sorral való bővítése

3. **Folyamatban lévő fejlesztések a 272/2017. (IX. 14.) Korm. rendelet szerint**

Cibakháza szennyvíztisztító telep és csatornahálózat
Cserkeszőlő szennyvíztisztító telep
Jászfényszaru szennyvíztisztító telep és Pusztamonostor csatornahálózat
Kenderes szennyvíztisztító telep és csatornahálózat
Kunmadaras szennyvíztisztító telep és csatornahálózat
Törökszentmiklós szennyvíztisztító telep, továbbá Óballa, Szakállas, Surjány és Törökszentmiklós keleti részének csatornahálózata
Kuncsorba csatornahálózat kiépítése és rákötése a Fegyverneki szennyvíztisztító telepre
Tiszabura szennyvíztisztító telep és csatornahálózat
Tiszabő szennyvíztisztító telep és csatornahálózat

4. **Szennyvízelvezető hálózatok szükséges fejlesztései**

A csatornahálózattal ellátott településeken az Európai Unió 90% -os rákötési arányt határozott meg (de 100% -ot szeretne). Amelyik település ezt nem éri el az „nem megfelelő" agglomerációs besorolást kap. Javasoljuk ösztönző intézkedések megtételét a lakosság felé annak érdekében, hogy a települések megfelelő besorolást kapjanak.

A tervezés során figyelembe veendő vízügyi vonatkozású jogszabályok:

- A nagyvízi medret, illetve az árvízvédelmi töltések mentett oldali lábvonalától mért 110 m-es sávot érintő fejlesztéseknél: 83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet (a nagyvízi meder, a parti sáv, a vízjárta és a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról, hasznosításáról, valamint a folyók esetében a nagyvízi mederkezelési terv készítésének rendjére és tartalmára vonatkozó szabályokról).
- Az árvízvédelmi töltés létesítménnyel történő megközelítésénél, illetve keresztezésénél: 147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet (a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó általános szabályokról).
- Az árvízvédelmi töltés védősávjainak (a töltés lábvonalaitól számított 10-10 m) használatánál: 120/1999. (VIII. 6.) Korm. rendelet (a vizek és a közcélú vízilétesítmények fenntartására vonatkozó feladatokról).
- Az árvízvédelmi töltés környezetében végzett munkák esetén: 30/2008. (XII. 31.) KvVM rendelet (a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó műszaki szabályokról).
- A töltést keresztező műtárgyat a mértékadó árvízszint (MÁSZ) felett kell átvezetni, a töltést a MÁSZ+előírt biztonság szintre kell kiépíteni: 74/2014. (XII. 23.) BM rendelet (a folyók mértékadó árvízszintjeiről).

- 123/1997. (VII. 18.) Korm. rendelet a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízilétesítmények védelméről különös tekintettel a település ivóvízbázisára és a strandi kutakra.
- 201/2001. (X. 25.) Korm. rendelet az ivóvíz minőségi követelményeiről és az ellenőrzés rendjéről
- 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet a felszín alatti vizek védelméről
- 6/2009. (IV. 14.) KvVM-EüM-FVM együttes rendelet a földtani közeg és a felszín alatti víz szennyezéssel szembeni védelméhez szükséges határértékekről és a szennyezések méréséről
- 27/2004. (XII.25.) *„a felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken lévő települések besorolásáról”* KvVM rendelet

Szolnok, 2018. április 27.

Tisztelettel:

Háfra Mátyás
vízvédelmi és vízgyűjtő-gazdálkodási osztályvezető

9-54/2018

2018 ÁPR 20.

Lakcím 1.u
2-4

21 04.20.
4

JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK MEGYEI
KORMÁNYHIVATAL

SZOLNOKI JÁRÁSI HIVATAL
MŰSZAKI ENGEDÉLYEZÉSI, FOGYASZTÓVÉDELMI ÉS FOGLALKOZTATÁSI FŐOSZTÁLY
ÚTÜGYI OSZTÁLY

Mészáros János
Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzat
megyei főépítész
részére

Szolnok
Kossuth tér 9.
5000

Iktatószám: JNT/002/00275-1/2018
Tárgy: Tájékoztatás a JNSZ megyei Területrendezési Terv módosításához kért adatszolgáltatáshoz.
Melléklet: -
Ügyintéző: Gyányi László
Telefon: 56/514-410

Tisztelt Főépítész Úr!

A 9-41/2018. iktatási számú megkereső levelére az alábbiakat válaszolom.

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Szolnoki Járási Hivatala Műszaki Engedélyezési Fogyasztóvédelmi és Foglalkoztatási Főosztály Útügyi osztálya (mint közlekedési Hatóság) foglalkozik a Jász-Nagykun-Szolnok Megye területén megvalósuló és folyamatban lévő fejlesztésekhez kapcsolódó közlekedési vonalas létesítmények hatósági engedélyezésével és forgalomba helyezésével.

Felhatalmazásunk alapját a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. Tv adja meg.

A „Tv. 29/B. §. (1) szerint az utak építésének, forgalomba helyezésének és megszüntetésének engedélyezéséről szóló közlekedési hatósági eljárások megindítására irányuló kérelmet és annak mellékleteit, valamint a hiánypótlást az engedélyezésről szóló jogszabályban meghatározott formában és tartalommal kell benyújtani. Ha az eljárás során a közlekedési hatóság záradékolt tervdokumentációt köteles kiadni vagy a sajátos közlekedési építmények forgalomba helyezése előtt helyszíni ellenőrzésre van szükség, a közlekedési hatóság az eredeti papír alapú tervdokumentációk benyújtására hívhatja fel az ügyfelet."

A fenti bekezdésből adódóan hatóságunk csak papír alapú műszaki tervekkel rendelkezik. Digitális állománnyal semmilyen formában és kiterjesztésben nem rendelkezünk, ezért kérésének nem tudunk eleget tenni.

Hatóságunknál papír alapon (ezen tervek mennyisége kb. 3 m3) konkrét építési műszaki tervek találhatóak, melyek építési engedélyt kaptak. Digitalizálásukra hatóságunknak nincs lehetősége.

Az engedélyezett építmények/létesítmények megvalósulásukról csak a forgalomba helyezési engedélyezési eljárás megindításakor értesülünk.

A hálózatfejlesztési tervekről a települések vagy kistérségek rendezési és szabályozási terveinek módosításakor értesülünk, a munkában szakmai véleményünket minden esetben minden eljáráshoz megadtuk. Végeredményéről a hatályos rendezési tervekről az önkormányzatok pontos naprakész adatokkal rendelkeznek.

A Megyei Településrendezési Terv készítésének bármely szakaszában és egyeztetésének bármely fázisában a közlekedési hálózat fejlesztést érintő munkában véleményező szervezetként részt veszünk.

Szolnok, 2018. április 17.

Dr. Bozó Andrea
hivatalvezető
nevében és megbízásából kiadmányozó:

Pujcsi Péter
osztályvezető

Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Szolnoki Járási Hivatal * 95 *

2018 ÁPR 10.

JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK MEGYEI
KORMÁNYHIVATAL

HATÓSÁGI FŐOSZTÁLY
BÁNYÁSZATI OSZTÁLY

Kovács Sándor Jász- Nagykun- Szolnok Megyei Közgyűlés Elnöke
részére

Jász- Nagykun- Szolnok Megyei Önkormányzat

Szolnok
Kossuth L. u. 2.
5001

Iktatószám: JN/HF/BO/993-2/2018
Tárgy: Adatszolgáltatás
Melléklet:-
Ügyintéző: Krusoczkiné Kardos Ágnes
Telefon: (56) 512-312

Tisztelt Elnök Úr!

A Jász- Nagykun- Szolnok Megyei Területrendezési Terv módosításához kapcsolódó 9-33/2018. hivatkozási számú adatszolgáltatási megkeresésüket megkaptuk, melynek alapján a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Bányászati Osztály (továbbiakban: Bányafelügyelet) az alábbi tájékoztatást adja:

Az Országos Területrendezési Tervről szóló 2003. évi XXVI. törvény (továbbiakban: OTrT) alapján az *ásványi nyersanyagvagyon –terület: kiemelt térségi és megyei területrendezési tervekben megállapított övezet, amelyben a megállapított bányatelekkel lefedett és bányatelekkel le nem fedett, az állam kizárólagos tulajdonát képező, az Országos Ásványanyag Nyilvántartás szerint nyilvántartott ásványi nyersanyagvagyon területei találhatók.*

Jász- Nagykun- Szolnok megyében az ásványi nyersanyagvagyon terület lehatárolására, a figyelembe veendő bányászati területek aktualizált nyilvántartása pmf, pdf illetve xlsx formátumban, az érintett területek koordinátáival digitálisan elérhető a Magyar Bányászati és Földtani Szolgálat (MBFSZ) honlapján: www.mbfsz.gov.hu (Bányászati területek legfrissebb nyilvántartása).

Amennyiben shp, dxf, dwg formátumra van szükségük, akkor a Bányatelkek adatbázisa shp és dbf formátumban elérhető a www.mbfsz.gov.hu honlapról eseti adatszolgáltatási díj megfizetése ellenében.

Jász- Nagykun- Szolnok Megye közigazgatási területén az aktuális koncessziós területek, kutatási területek és bányatelkek az alábbiak:

Jászberény geotermikus energia koncessziós terület

Bucsa szénhidrogén koncessziós terület
Jászárokszállás szénhidrogén koncessziós terület
Mezőtúr szénhidrogén koncessziós terület
Nagykáta szénhidrogén koncessziós terület
Püspökladány szénhidrogén koncessziós terület

Körös szénhidrogén kutatási terület

Endrőd I.- földgáz bányatelek
Fegyvernek I.- földgáz bányatelek
Farmos II.- szénhidrogén bányatelek
Jászkisér II.- szénhidrogén bányatelek
Karcag I.- földgáz bányatelek
Karcag II.- szénhidrogén bányatelek
Karcag III.- szénhidrogén bányatelek
Karcag IV.- szénhidrogén bányatelek
Kenderes I.- szénhidrogén bányatelek
Kengyel I.- szénhidrogén bányatelek
Kisújszállás I.- szénhidrogén, széndioxid bányatelek
Kunmadaras I.- földgáz bányatelek
Kunmadaras II.- földgáz bányatelek
Kunmadaras III.- földgáz bányatelek
Kunmadaras IV.- földgáz bányatelek
Mezőtúr III.- szénhidrogén bányatelek
Mezőtúr IV.- szénhidrogén bányatelek
Mezőtúr V.- szénhidrogén bányatelek
Nagykörű I.- földgáz bányatelek
Örményes I.- szénhidrogén bányatelek
Pély I.- szénhidrogén bányatelek
Rákóczifalva I.- széndioxid bányatelek
Szolnok III.- szénhidrogén bányatelek
Szolnok IV.- szénhidrogén bányatelek
Szolnok V.- szénhidrogén bányatelek
Szolnok VI.- szénhidrogén bányatelek
Tiszaföldvár I.- szénhidrogén bányatelek
Tiszapüspöki II.- szénhidrogén bányatelek
Tiszaszentimre I.- szénhidrogén bányatelek
Törökszentmiklós I.- szénhidrogén bányatelek
Túrkeve I.- szénhidrogén bányatelek
Túrkeve II.- szénhidrogén bányatelek
Túrkeve III.- szénhidrogén bányatelek
Túrkeve IV.- szénhidrogén bányatelek

Tiszasüly (0134/6 hrsz.) – gyógyiszap kutatási terület
Zagyvarékas (048/13-15,17... hrsz.) - homok, képlékeny agyag kutatási terület

Cserkeszőlő II. - homok, agyag külfejtéses művelésű bányatelek
Fegyvernek I. - homok, agyag külfejtéses művelésű bányatelek
Jászberény III. - homok külfejtéses művelésű bányatelek
Jászberény IV. – homok külfejtéses művelésű bányatelek
Jászberény V. – homok külfejtéses művelésű bányatelek
Jászfelsőszentgyörgy II. – homok külfejtéses művelésű bányatelek
Jászladány I. – homok külfejtéses művelésű bányatelek
Kisújszállás I. – agyag külfejtéses művelésű bányatelek
Kunszentmárton I. – agyag külfejtéses művelésű bányatelek
Kunszentmárton II. – agyag külfejtéses művelésű bányatelek
Kunszentmárton III. - homok, agyag, vegyes, kevert nyersanyag külfejtéses művelésű bányatelek
Mezőtúr I. – agyag külfejtéses művelésű bányatelek
Mezőtúr II. – agyag külfejtéses művelésű bányatelek
Szolnok X. – homok külfejtéses művelésű bányatelek
Szolnok XI. – homok külfejtéses művelésű bányatelek
Szolnok XII. – homok külfejtéses művelésű bányatelek
Tiszaföldvár I. – agyag külfejtéses művelésű bányatelek
Tiszafüred I. – agyag külfejtéses művelésű bányatelek
Tiszafüred III. – homok külfejtéses művelésű bányatelek
Tiszakürt I. – homok külfejtéses művelésű bányatelek
Tiszakürt II. - homok, vegyes, kevert nyersanyag külfejtéses művelésű bányatelek
Tiszakürt III. - homok, vegyes kevert nyersanyag külfejtéses művelésű bányatelek
Tiszasüly I. – agyag külfejtéses művelésű bányatelek
Tiszasüly II. – iszap külfejtéses művelésű bányatelek
Tiszaszőlős I.- homok külfejtéses művelésű bányatelek
Törökszentmiklós I. – agyag külfejtéses művelésű bányatelek
Törökszentmiklós VI. – homok külfejtéses művelésű bányatelek
Törökszentmiklós VII. - agyag, homok külfejtéses művelésű bányatelek
Törökszentmiklós VIII. – homok külfejtéses művelésű bányatelek

Jász- Nagykun- Szolnok Megye közigazgatási területén a Bányafelügyelet nyilvántartása szerinti megszűnt bányatelkek a következőek:

Cserkeszőlő I.- homok külfejtéses művelésű bányatelek
Jászberény I.- homok külfejtéses művelésű bányatelek
Jászberény II.- homok külfejtéses művelésű bányatelek
Jászfelsőszentgyörgy I.- homok külfejtéses művelésű bányatelek
Jászfényszaru I.- homok külfejtéses művelésű bányatelek
Jászkisér I.- agyag külfejtéses művelésű bányatelek
Jászszentandrás II.- homok külfejtéses művelésű bányatelek
Jászszentandrás II.- homok külfejtéses művelésű bányatelek
Karcag I.- agyag külfejtéses művelésű bányatelek
Martfű I.-agyag külfejtéses művelésű bányatelek
Nagykörű I.- homok külfejtéses művelésű bányatelek
Szajol I.- homok külfejtéses művelésű bányatelek
Szolnok I.- homok külfejtéses művelésű bányatelek
Szolnok II.- homok külfejtéses művelésű bányatelek
Szolnok III.- homok külfejtéses művelésű bányatelek
Szolnok IV.- homok külfejtéses művelésű bányatelek
Szolnok IX.- homok külfejtéses művelésű bányatelek
Szolnok V.- homok külfejtéses művelésű bányatelek
Szolnok VI.- homok külfejtéses művelésű bányatelek
Szolnok VII.- homok külfejtéses művelésű bányatelek
Szolnok VIII.- homok külfejtéses művelésű bányatelek
Tiszabő I.- homok külfejtéses művelésű bányatelek
Tiszafüred II.- homok külfejtéses művelésű bányatelek
Tiszafüred IV.- homok külfejtéses művelésű bányatelek
Tiszagyenda I.- homok külfejtéses művelésű bányatelek
Tiszagyenda II.- homok külfejtéses művelésű bányatelek
Törökszentmiklós II.- homok külfejtéses művelésű bányatelek
Törökszentmiklós III.- homok külfejtéses művelésű bányatelek
Törökszentmiklós IV.- homok külfejtéses művelésű bányatelek
Törökszentmiklós V.- agyag külfejtéses művelésű bányatelek

Ezen bányatelkekről digitális térképi állomány nem áll rendelkezésre.

Az OTrT. alapján a *földtani veszélyforrás területe: kiemelt térségi és megyei területrendezési tervekben megállapított övezet, amelybe a lejtős tömegmozgásokkal, egyéb kedvezőtlen mérnökgeológiai adottságokkal és építésföldtani kockázatokkal jellemezhető területek, továbbá az emberi tevékenység hatására jelentkező vagy felerősödő kedvezőtlen földtani folyamatokkal és vízjárással összefüggő földtani veszélyek által érintett területek tartoznak.*

Jász- Nagykun- Szolnok megye területén földtani veszélyekkel, illetve ezek lehetőségével számolni kell a földtani felépítés miatt, melyet föltani szakembernek kell megállapítania.

Ehhez kapcsolódóan a felszínközeli ásványi-nyersanyag előfordulásokat Magyarország Földtani Térképe sorozatai és annak magyarázója tartalmazza. Ezen térkép sorozatok az MBFSZ-nél, 1145 Budapest, Columbus u. 17-23.; digitalizált formában is rendelkezésre állnak, illetve letölthetőek a https://map.mbfsz.gov.hu/ honlapról.

A földtani adottságokról az MBFSZ-nél (1145 Budapest, Columbus u. 17 - 23.) és az OTrT. alapján készült megyei területhasználati koncepcióban találhatóak adatok.

A Bányafelügyelet az eljárás további szakaszában részt kíván venni.

Az elfogadott dokumentációkat CD vagy DVD lemezen kérjük megküldeni adattárunk részére.

A Bányafelügyelet a kiemelt térségi és megyei területrendezési tervek, valamint a településrendezési tervek készítése során az országos, a kiemelt térségi és a megyei övezetek területi érintettségével kapcsolatosan állásfoglalásra kötelezett államigazgatási szervek köréről és az eljárás részletes szabályairól szóló 282/2009. (XII. 11.) Korm. rendelet 2. § (1). bek. alapján járt el.

A Bányafelügyelet jelen tájékoztatását a Magyar Bányászati és Földtani Szolgálatról szóló 161/2017. (VI.28.) Korm. rendelet 3. § (1) bekezdése és az 1. sz. melléklete szerinti illetékességi területén eljárva adta ki.

Szolnok, 2018. április 09.

Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal * 57 *

Tisztelettel:

Dr. Kállai Mária kormánymegbízott

nevében és megbízásából kiadmányozó:

Dr. Palicz András

bányakapitány, bányászati osztályvezető

Értesül:

1. Kovács Sándor Közgyűlés Elnöke 5001 Szolnok, Kossuth L. u.2.- postai úton tértivevénnyel.

2.Irattár.

0511

MINISZTERELNÖKSÉG
ÖRÖKSÉGVÉDELMI HATÓSÁGI FŐOSZTÁLY
ÖRÖKSÉGVÉDELMI NYILVÁNTARTÁSI OSZTÁLY

Kovács Sándor úr részére
közgyűlés elnöke

Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzat Közgyűlése
Szolnok
Kossuth L. u. 2.
5001

Iktatószám: ÖNYO/1459/2 (2018)
Hiv. szám: 9-32/2018.
Ügyintéző: Abonyi Roland
Tel. szám: 061-8967785
Melléklet:. xls táblázat, szerkeszthető térinformatikai állomány

Tárgy: Adatszolgáltatás településrendezési terv módosításához – Jász-Nagykun-Szolnok megye

Tisztelt Elnök Úr!

A Miniszterelnökség Örökségvédelmi Hatósági Főosztály Örökségvédelmi Nyilvántartási Osztályához (a továbbiakban: Nyilvántartási Osztály) 2018.05.09. napján érkezett kérelme nyomán csatoltan megküldöm Önnek a megkeresésében kért, Jász-Nagykun-Szolnok megye területére vonatkozó, nyilvántartott műemlékek, régészeti lelőhelyek és világörökségi és világörökségi várományos területek leíró adatait tartalmazó táblázatokat, valamint szerkeszthető térinformatikai állományokat.

Jelen adatszolgáltatás nem minősül az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 95. § (1) bekezdése szerinti hatósági bizonyítványnak.

Jelen levél mellékletében, illetve elektronikus úton megküldött adatszolgáltatás az adott eljárástípusban releváns adatokat tartalmazza, melyet a kérelmező településrendezés céljából használhat fel; egyéb – építésügyi hatósági hatáskörén kívüli – eljárásában nem alkalmazhat, valamint abból harmadik fél számára adatot szolgáltatni nem jogosult.

Kiadáskor hatályos adat. Igazgatási szolgáltatási díj fizetése alól mentesül.

A nyilvántartást vezető hatóság hatásköre és illetékessége a kulturális örökség védelmével kapcsolatos szabályokról szóló 68/2018. (IV.9.) Korm. rendelet 3. § (1) bekezdés c) pontján és a 10. § (1) bekezdésén alapul.

A hatáskör gyakorlója a nyilvántartást vezető hatóságaként Lázár János, a Miniszterelnökséget vezető miniszter, akinek a nevében a Miniszterelnökség Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 1/2014. (VII.23.) MvM utasítás 1. melléklet 79. § d) pontja és a 2. függelék 9.5.7. pontja alapján az Örökségvédelmi Hatósági Főosztály vezetője gyakorolja a kiadmányozási jogkört.

Budapest, 2018.05.10.

MINISZTERELNÖKSÉG Örökségvédelmi Nyilvántartási Osztály
P.H.

Dr. Buzinkay Péter
főosztályvezető

1014 Budapest, Táncsics M. u. 1., Postacím: 1357 Budapest, Pf. 6
telefonszám: +36-1-896-7778, e-mail cím: nyi@me.gov.hu

9-60/2018

2018 ÁPR 24

HONVÉDELMI MINISZTÉRIUM
HATÓSÁGI FŐOSZTÁLY
1135 Budapest, Lehel utca 35-37. • Postacím: 1555 Budapest Pf.: 70.
Telefon: 06 (1) 237-5556 • HM 27-933 • Fax: 06 (1) 237-5557 • HM 27-945
e-mail: hatosagihivatal@hm.gov.hu, web: http://hm.hatosagihivatal.kormany.hu

Nyt. szám: 4408-2/2018/h
Hiv. szám: 9-34/2018

1. számú példány

Kovács Sándor elnök
Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Közgyűlés

5000 Szolnok
Kossuth Lajos út 2.

Tárgy: Jász-Nagykun-Szolnok Megye területrendezési tervének módosítása
- övezeti lehatárolás, előzetes adatszolgáltatás

Tisztelt Elnök Úr!

Megkeresésükre értesítem, hogy a tárgyi dokumentációt megvizsgáltattam és azzal kapcsolatban az alábbi állásfoglalást adom:

Jász-Nagykun-Szolnok Megye közigazgatási területén az alábbi településeken HM vagyonkezelésű, honvédelmi érdeket szolgáló honvédelmi rendeltetésű ingatlanok találhatók.

1. Kiemelt fontosságú honvédelmi terület övezet lehatárolása

   Az Országos Területrendezési Tervről szóló 2003. évi XXVI. törvény (a továbbiakban: OTrT.) 12. § (1) bekezdés i) pont hatálya alá Rákóczifalva; Szajol; Szolnok települések tartoznak.

2. honvédelmi terület övezet lehatárolása

   Az OTrT. 12. § (2) bekezdés h) pont hatálya alá tartozó honvédelmi terület övezetével érintett települések: Jászberény

Tájékoztatom, hogy a fent nevesített településeken olyan honvédelmi rendeltetésű ingatlanok találhatók, amelyekre a honvédelmi tárca a hosszú távú, korlátozásmentes, honvédelmi célú használatára – a Magyar Honvédség alapfeladatai rendeltetésszerű, szakszerű és jogszerű ellátása, Magyarország védelmi képességeit alapvetően meghatározó vagy a NATO-tagságból eredő, valamint a nemzetközi szerződéseiben vállalt kötelességeinek teljesítése érdekében – továbbra is igényt tart.

Tájékoztatom továbbá, hogy a honvédelemről és a Magyar Honvédségről, valamint a különleges jogrendben bevezethető intézkedésekről szóló 2011. évi CXIII. törvény (a továbbiakban: Hvt.) 1. (1) szerint *„a honvédelem nemzeti ügy"*, továbbá a Hvt. 42. § (1) szerint a Honvédség szervezeteinek elhelyezéséhez, és feladatai ellátásához rendelkezésére bocsátott állami tulajdonú, a honvédelemért felelős miniszter által vezetett minisztérium vagyonkezelésében lévő ingatlanok elsődleges rendeltetése a honvédelmi feladatok ellátásának biztosítása.

A 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 4. § (2) bekezdése alapján a megye településeinek

a településrendezési eszközeit a megye területrendezési tervének a figyelembevételével és azzal összhangba kell majd elkészíteni, ezért ezzel összefüggésben is tájékoztatom a honvédelmi területekre vonatkozó főbb jogszabályi előírásairól:

- Az OTrT. 12/A. § (1) és (2) bekezdései értelmében megyei területrendezési tervek, valamint a településrendezési eszközök készítése során **a kiemelt fontosságú honvédelmi és honvédelmi terület övezete által érintett területeket a Honvédelmi Minisztérium előzetes adatszolgáltatása figyelembevételével kell lehatárolni, és a megyei területrendezési tervben a kiemelt fontosságú honvédelmi terület övezetet és a honvédelmi terület övezetet az érintett települések közigazgatási területének megjelölésével kell meghatározni.**
- Az OTrT. 16/C. § és 27. § alapján a kiemelt fontosságú honvédelmi terület és honvédelmi terület övezeteket **a településrendezési eszközökben kell tényleges kiterjedésének megfelelően lehatárolni**, és a településszerkezeti tervben beépítésre szánt vagy beépítésre nem szánt különleges honvédelmi terület vagy erdőterület területfelhasználási egységbe kell sorolni.
- A jogbiztonság fenntartása érdekében a településrendezési eszközökben a norma címzettjei számára, világosan, egyértelműen és a jogintézmények kiszámíthatóságát biztosítva – az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet (OTÉK.) 38. § (1) bekezdését figyelembe véve – **a jogalkotó kötelessége a honvédelmi érdeket (nemzeti érdeket) szolgáló területek korlátozásmentes működését szolgáló védőterületek kijelölése**, a környező, nem katonai területeken folytatott tevékenységek és területhasználatok biztosítása érdekében.
- Az OTÉK. 38. § (2) bekezdés szerint *„a védőterület kiterjedését, felhasználásának és beépítésének lehetőségét, módját és feltételeit a vonatkozó jogszabályok – ennek hiányában az illetékes hatóságok előírásai – alapján kell meghatározni. **A településrendezési eszközök készítése, felülvizsgálata vagy módosítása során a honvédelmi és katonai célú építmények működési és védőterületét a honvédelmi miniszter adatszolgáltatása alapján kell kijelölni.**"*
- Az OTÉK 32. § (2) bekezdés szerint, honvédelmi és katonai, valamint nemzetbiztonsági építmények valamennyi építési övezetben, illetve övezetben – a telek megengedett beépített területére és beépítési magasságára a rendeletben, továbbá a helyi építési szabályzatban meghatározott előírásokra tekintet nélkül – elhelyezhetők, továbbá az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (Étv.). 20. § (7) e) pontja szerint **a honvédelmi területre építési tilalom, korlátozás nem jelölhető ki.**
- Az OTÉK 24. § (1) bekezdés szerint **a különleges honvédelmi területen az elhelyezhető építmények rendeltetésük miatt jelentős hatást gyakorolnak a környezetükre, vagy a környezetük megengedett külső hatásaitól is védelmet igényelnek, ezért a különleges honvédelmi terület beépítési előírásait és a terület honvédelmi** funkcióját, célját a helyi építési szabályzatban minden esetben meg kell határozni.

Megkeresésükre felülvizsgáltuk a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei közgyűlés 18/2004. (XI.9.) számú önkormányzati rendeletével elfogadott Jász-Nagykun-Szolnok Megye területrendezési Tervét, valamint a 53/2011. (IV.29.) számú önkormányzati határozatát.

A felülvizsgálat eredményeképp tájékoztatom, hogy a hatályos megyei területrendezési terv nem településhatárosan és nem teljes körűen tartalmazza, hogy:

- A megye területén mely települések érintettek kiemelt fontosságú honvédelmi

területet és a honvédelmi terület övezeteivel.

- A megye területén lévő kiemelt fontosságú honvédelmi és honvédelmi terület övezettel és azok védőterületével érintett településeken a környező, nem katonai területeken folytatott tevékenységek és területhasználatok biztosítása érdekében a településrendezési eszközökben a honvédelmi érdeket szolgáló területek korlátozásmentes működését szolgáló védőterületeket ki kell jelölni.

Fentiekre figyelemmel kérem, hogy Jász-Nagykun-Szolnok Megye Területrendezési Tervének felülvizsgálata során a tervben:

- A fenti adatszolgáltatásom alapján a kiemelt fontosságú honvédelmi terület övezetekkel és honvédelmi területekkel érintett településeket az OTrT. 12/A. § (1) és (2) bekezdés és a területfejlesztési koncepció, a területfejlesztési program és a területrendezési terv tartalmi követelményeiről, valamint illeszkedésük, kidolgozásuk, egyeztetésük, elfogadásuk és közzétételük részletes szabályairól szóló 218/2009. (X.6) Korm. rendelet (továbbiakban: rendelet) 1. melléklet 1.2 ag) alpontja szerint térképi ábrázolással jelenítsék meg.
- A rendelet 7. mellékletének 3.7 pontja szerint a tervet előkészítő fázisban a Természeti és Épített környezet vizsgálat, honvédelem című alpontjában, valamint a rendelet 9/A. melléklet IV. 1.1 g) pontja szerint készítendő Megalapozó Vizsgálatban a környezeti szempontok vizsgálat tárgyú részében és a MÖK határozattal jóváhagyandó megyei területrendezési terv irányelvei és ajánlásai között is a honvédelem címszó alatt szíveskedjenek az alábbiakat megjeleníteni:

  „A honvédelmi területek korlátozásmentes fenntartása nemzeti érdek, továbbá ezen területekre a vonatkozó jogszabályok szerint:

  - *A környező, nem katonai területeken folytatott tevékenységek és területhasználatok biztosítása érdekében az érintett települések településrendezési eszközeiben a honvédelmi érdeket szolgáló területek korlátozásmentes működését szolgáló védőterületeket a Honvédelmi Minisztérium adatszolgáltatása alapján kell kijelölni.*
  - *A honvédelmi területekre építési tilalom, korlátozás nem jelölhető ki.*
  - *A honvédelmi rendeltetésű területek és az azokon elhelyezett, elhelyezhető építmények rendeltetésük miatt jelentős hatást gyakorolhatnak a környezetükre, vagy a környezetük megengedett külső hatásaitól is védelmet igényelnek, ezért a honvédelmi terület övezettel érintett település, vagy annak környezetében található településeken az esetleges védőterületi korlátozásokat a településrendezési eszközök készítése, felülvizsgálata során a Honvédelmi Minisztérium illetékes szervévnek adatszolgáltatása alapján pontosítani kell."*

Nyilatkozom, hogy **a további véleményezési eljárásban részt kívánok venni, a véleményezési dokumentációra elektronikus formában tartok igényt.**

Jelen állásfoglalást, mint a kiemelt térségi és megyei területrendezési tervek, valamint a településrendezési tervek készítése során az országos, a kiemelt térségi és a megyei övezetek területi érintettségével kapcsolatosan állásfoglalásra kötelezett államigazgatási szervek köréről és az eljárás részletes szabályairól szóló 282/2009. (XII. 11.) Korm. rendelet 1. sz. mellékletének 9. és 17. pontjában és a 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 9. sz. mellékletének 20. pontjában megjelölt államigazgatási szerv adtam ki, figyelemmel az épített

környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 7. § (2) m) pontjára.

Budapest, 2018. április 18.

P.H.

Tisztelettel:

Dr. Simicskó István

Magyarország honvédelmi minisztere
nevében és megbízásából

Tölgyesi József ezredes
honvédelmi hatósági osztályvezető

Készült: 2 példányban
Egy példány: 4lap
Ügyintéző (tel/fax): Bucsánszky Zoltán alezredes (tel.: +36 (1) 474-1111/27-749; HM 022-27-749; fax: +36 (1) 237-5557)
Kapják: 1. sz. pld.: Címzett
2. sz. pld.: Irattár

BUDAPEST FŐVÁROS
KORMÁNYHIVATALA

KORMÁNYMEGBÍZOTT

Kovács Sándor elnök
részére

Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzat Közgyűlése

Iktatószám:	BP/0900/2931-2/2018
Ügyintéző:	Némethné Meier Éva
Telefonszám:	+36 (1) 460-4245
E-mail:	meier.eva@bfkh.gov.hu
Tárgy:	Tájékoztatás megküldése

Ez a levél kizárólag elektronikusan kerül megküldésre!

elnok@jnszm.hu

Tisztelt Elnök Úr!

Hivatkozással a 9-28/2018 iktatószámon megküldött levelére tájékoztatom, hogy Budapest Főváros Kormányhivatalának - mint a kiemelt térségi és megyei területrendezési tervek, valamint a településrendezési tervek készítése során az országos, a kiemelt térségi és a megyei övezetek területi érintettségével kapcsolatosan állásfoglalásra kötelezett államigazgatási szervek köréről és az eljárás részletes szabályairól szóló 282/2009. (XII. 11.) Korm. rendelet 9. mellékletének értelmében a kiemelt térségi és a megyei területrendezési terv, valamint a megyei területrendezési terv hatálya alá tartozó település településrendezési eszközének készítése vagy módosítása során előzetes adatszolgáltatásra kötelezett államigazgatási szervnek - rendelkezésére állnak a kiváló-, jó termőhelyi adottságú szántóterületek, illetve az erdőtelepítésre javasolt erdőterületek vonatkozásában a lehatárolási adatok, amelyeket térítésmentesen szolgáltatunk.

Tekintettel arra, hogy a kiemelt térségi és megyei területrendezési tervek, valamint a településrendezési tervek készítése során a 282/2009. (XII.11.) Korm. rendeletet 2. § (1) bekezdése szerint az adatszolgáltatásra kötelezett államigazgatási szerv az előzetes adatszolgáltatást a kiemelt térségi területrendezési terv készítése vagy módosítása esetén a területrendezésért felelős miniszter vagy a megyei önkormányzat, valamint a megyei területrendezési terv készítése vagy módosítása esetén a megyei önkormányzat, illetve a településrendezési eszköz készítése vagy módosítása esetén a települési önkormányzat megkeresése alapján teljesíti, az adatokat egy web felületen tudjuk átadni Önöknek.

A web felület eléréséhez egy adatlapot állítunk ki egy vagy több kollégájának, akik csak felhasználónévvel és jelszóval tudnak ide belépni.

Kérem, hogy az adatlap elkészítéséhez szíveskedjenek megadni

az igénylő önkormányzat nevét
a felhasználó személy nevét
a felhasználó egyértelműen azonosítható, személyhez köthető hivatali e-mail címét.

Kérem, hogy a fenti adatokat közvetlenül Némethné Meier Éva kolléganőmnek szíveskedjenek megküldeni, a következő elérhetőségre: meier.eva@bfkh.gov.hu

Budapest, 2018. április „ 20 ”

Tisztelettel:

Budapesti Fővárosi Kormányhivatal

dr. György István

1139 Budapest, Teve u. 1/a-c. – 1364 Bp., Pf.: 234. – Telefon: +36 (1) 896-2433 – Fax: +36 (1) 237-4882
E-mail: kabinet.budapest@bfkh.gov.hu – Honlap: www.kormanyhivatal.hu

nébih
termőföldtől
az asztalig

Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal
Erdészeti Igazgatóság
1023. Budapest, Frankel Leó u. 42-44.
Telefon: +36 (1) 374-3201
erdeszeti@nebih.gov.hu
portal.nebih.gov.hu

Ikt. sz.:	*04.4/765-2/2018*
Tárgy:	*Tájékoztatás*
Ügyintéző:	*Kis Prumik Ágnes*
Elérhetőségek:	*06-1-3743250*
Mellékletek:	*-*
Hiv. szám:	*9-29/2018*

Kovács Sándor
részére

2018 ÁPR 12

Jász-Nagykun-Szolnok Megye Közgyűlésének Elnöke

Szolnok
Kossuth Lajos u. 2
5000
Levélcím: 5001 Szolnok Pf.:41

Tisztelt Elnök Úr!

Az Ön hozzánk érkezett adatszolgáltatást kérő levelére válaszolva az alábbiakban tájékoztatom.

Jász-Nagykun-Szolnok megye településrendezési eszközeinek készítése vagy módosítása során előzetes adatszolgáltatásra kötelezett államigazgatási szerv a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal. Az általa nyújtandó adatköröket *„a kiemelt térségi és megyei területrendezési tervek, valamint a településrendezési tervek készítése során az országos, a kiemelt térségi és a megyei övezetek területi érintettségével kapcsolatosan állásfoglalásra kötelezett államigazgatási szervek köréről és az eljárás részletes szabályairól”* szóló **282/2009. (XII. 11.)** Korm. rendelet tartalmazza.

A rendelet 4.§-a valamint az 1-3. melléklet 4. sora szerint, hatósági nyilvántartásom alapján, a következő tájékoztatást adom Önnek, a kiváló termőhelyi adottságú erdőterületekről és az erdőterületek rendeltetéséről, megyei területi bontásban, térképi formában, melyek az alábbi hivatkozásokról tölthetők le:

http://erdoterkep.nebih.gov.hu/tarhely/kiverdo/2017/kivalo_erdo_2017_JASZ-NAGYKUN-SZOLNOK_MEGYE.zip

http://erdoterkep.nebih.gov.hu/tarhely/rendeltetes/2017/rendeltetes_2017_JASZ-NAGYKUN-SZOLNOK_MEGYE.zip

Budapest, 2018. április 6.

Üdvözlettel:

Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal 74.

Wisnovszky Károly
igazgató

NEMZETI INFRASTRUKTÚRA FEJLESZTŐ ZRT.

Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Közgyűlés Elnöke

Kovács Sándor
elnök úr részére

Szolnok
Kossuth L. u. 2.
5001

Iktatószám: K-9667 /2018/
NIF-2682/2018/
Ügyintéző/előadó: Bartkó Gábor
Melléklet:

Tárgy: Jász-Nagykun-Szolnok Megye Területrendezési Tervének módosítása – **adatszolgáltatás kérése**

Tisztelt Elnök Úr!

Köszönettel vettük a 9-40/2018. iktatószámon megküldött értesítésüket, melyben tájékoztattak Jász-Nagykun-Szolnok Megye Területrendezési Tervének tervezett módosításáról.

Levelükben megfogalmazott kérésüknek eleget téve tájékoztatjuk, hogy a NIF Zrt.-nél, mint a Magyar Állam nevében eljáró építtetőnél, az alábbi fejlesztési projektek **érintik/érintették** Jász-Nagykun-Szolnok megye közigazgatási területét:

közúti csomópontok:

- **Jászberény, 31 - 32. sz. főutak csomópontjának körforgalommá történő átépítése (32. sz. főút 27+695 km szelvény)**
  Megvalósult projekt, átadva 2010. évben.

- **4. sz. főút 103+188 km. szelvényében, "turbó" körforgalmú csp. építése**
  Megvalósult projekt, átadva 2012. évben.

- **32. sz. főút – (Szolnok) Széchenyi körúti csomópont körforgalommá történő átépítése (71+340 km szelvény)**
  Megvalósult projekt, átadva 2010. évben.

- **32. sz. főút 63+126 km Zagyvarékas körforgalmú csomópont építése**
  Megvalósult projekt, átadva 2011. évben.

- **32. sz. főút 10+475 km Jászfényszaru körforgalmú csomópont építése**
  Megvalósult projekt, átadva 2008. évben.

közút 11,5 tonnás tengelyterhelésre történő burkolatmegerősítések:

- **31. sz. főút 11,5 tonnás burkolaterősítése I. ütem külterületi I-II-IV., VI. szakasz (69-003–74+910, 81+360-84+250, 87+550-95-800, 99-077-106-103) km szelvények között)**
  Megvalósult projekt, átadva 2015. évben.

- **31. sz. főút 11,5 tonnás burkolaterősítése II. ütem belterületi III, V. szakasz (84+250-87+550, 95+800-99+077 km szelvények között)**
  Megvalósult projekt, átadva 2015. évben.

- **33. sz. főút Heves és Jász - Nagykun - Szolnok megyei szakasz 11,5 t-s burkolatmegerősítése (0+000-37+780 km. sz. között) és 33. sz. főút melletti kerékpárút építése (35+111 – 38+110 km szelvények között)**
  Megvalósult projekt, átadva 2015. évben.

- **32. sz. főút 11,5 tonnás burkolaterősítése I. ütem (6+220 - 8+162,71 km szelvények között)**
  Megvalósult projekt, átadva 2015. évben.

- **32. sz. főút 9+024,96 km különszintű vasúti átjáróhoz kapcsolódó ívkorrekciók, közúti felüljáró és burkolat megerősítés 32. sz. főút 8+000-10+429 km szelvények között**
  Megvalósult projekt, átadva 2015. évben.

- **32. sz. főút 11,5 tonnás burkolaterősítése II, III, IV, V, VI, VII ütem (10+478-24+275, 28+450-46+732, 46+732-63+693, 63+693-67+765, 69+180-71+920, 72+140-80+569 km)**
  A projekt építési engedéllyel rendelkezik.

- **32. sz. főút melletti kerékpárút építés II, III, IV, V, VI, VII ütem (10+478-24+275, 28+450-46+732, 46+732-63+693, 63+693-67+765, 69+180-71+920, 72+140-80+569 km)**
  A projekt építési engedéllyel rendelkezik.

kerékpárút új nyomvonalon:

- **32. sz. főút Jász-Nagykun-Szolnok megyei szakasza melletti kerékpárút I. ütem építése (6+220 + 8+162,71 km szelvények között)**
  Megvalósult projekt, átadva 2015. évben.

- **32. sz. főút Jász-Nagykun-Szolnok megyei szakasza melletti kerékpárút II. ütem rész szakaszának építése (II.K1 kerékpárút 0+000 - 0+603 km. sz. között, II.K1-2 kerékpárút 0+000 - 0+058,49 km sz. között)**
  Megvalósult projekt, átadva 2015. évben.

közút új nyomvonalon:

- **Kisújszállás elkerülő az M4 gyorsforgalmi út nyomvonalán**
  Megvalósult projekt, átadva 2010. évben.

- **31-32. sz. főút Jászberény elkerülő szakasz III. ütem (északi)**
  A projekt jogerős építési engedéllyel és kiviteli tervekkel rendelkezik.

- **Szolnok megközelítése M4 Abony (Kelet) -Törökszentmiklós (Nyugat) közötti szakasz (Szolnok északi elkerülő) megvalósítása új Tisza-híd megépítésével**
  Az M4 autópálya Abony – Törökszentmiklós (Kelet) közötti szakasz 2013 októberében elindult építése 2015. április 1. leállításra került. A projekt műszaki terveinek módosítása szükséges, ami nem terjed ki nyomvonal- és keresztmetszeti kialakításokra.

  Jelenleg a kivitelezési munkákra irányuló közbeszerzés zajlik, ami magában foglalja a módosított műszaki tervdokumentáció elkészítését is. A kivitelezés várható befejezése 2020. év.

- **M4 Törökszentmiklós (Nyugat) – Püspökladány közötti szakasz építése**
  A projekt építési engedéllyel rendelkezik.

  Jelenleg, a tervezési munkákra irányuló közbeszerzés zajlik, ami magában foglalja az építési engedéllyel rendelkező tervek módosítását, a szükséges keresztmetszeti változások miatt.

- **M44 gyorsforgalmi út Szentkirály - Lakitelek – Tiszakürt közötti szakaszának építése**
  A projekt környezetvédelmi engedéllyel rendelkezik, az engedélyezési tervek, kiviteli tendertervek rendelkezésre állnak.

  Jelezzük, hogy az M44 gyorsforgalmi út, Lakitelek – Tiszakürt közötti szakasz építésére kiírt közbeszerzési eljáráson benyújtott ajánlatok kiértékelése van folyamatban.

- **M44 gyorsforgalmi út Tiszakürt – Kondoros közötti szakaszának építése**
  Kivitelezés alatt álló projekt, várható átadás 2019. évben.

  A 31-32 sz főút Jászberény elkerülő út III. ütem nyomvonalát és az M4, M44 gyorsforgalmi utak megyét érintő szakaszainak nyomvonalát elérhetővé tettük az alábbi tárhelyen:

  https://webdav.nif.hu/index.php/s/s13dLlCuhQaAbzv
  jelszó: **meNQNk7x** (lejárat: 2018.05.26)

közforgalmú vasút:

- **"Szűk keresztmetszet kiváltás előkészítése a MÁV hálózatán" Nagykáta - Újszász vasútvonalon**
  A projekt részletes megvalósíthatósági tanulmányának készítése zajlik jelenleg.

- **Szolnok - Szajol közötti vasúti vonalszakasz rekonstrukciója**
  Megvalósult projekt, átadva 2015. évben.

- **Szolnok vasútállomás rekonstrukciójának előkészítése**
  A projekt jogerős építési engedéllyel rendelkezik. Elrendelés hiányában, jelenleg nem történik további előkészítési tevékenység.

- **Szajol - Kisújszállás vasúti vonalszakasz rekonstrukciója**
  Megvalósult projekt, átadva 2015. évben.

- **Kisújszállás - Püspökladány vasúti vonalszakasz rekonstrukciója**
  Megvalósult projekt, átadva 2015. évben.

NEMZETI INFRASTRUKTÚRA FEJLESZTŐ ZRT.

A településfejlesztési dokumentumok és településrendezési eszközök készítése során esetlegesen felmerülő további kérdéseikben – az érintett országos közúti és vasúti infrastruktúra elemeivel kapcsolatban – állunk szíves rendelkezésükre.

Kapcsolattartó: Bartkó Gábor
tervkoordinációs mérnök
tel: (+36) 20 260 32 30
e-mail: bartko.gabor@nif.hu

Budapest, 2018. április 27.

Tisztelettel:

NIF Zrt.

Kertesi Tamás
műszaki igazgató

Kerszigeti Alex
projektiroda-vezető

9-53/2018

2018 ÁPR 20

Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal
1054 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 52. • Tel.: +36 1 459 7777 • www.mekh.hu

ENERGETIKÁÉRT FELELŐS ELNÖKHELYETTES

Ügyiratszám: VFEO-2482/ 2 /2018
Ügyintéző: Kovács Nelli
Telefon: 06-1-459-7781
E-mail: knelli@mekh.hu
Tárgy: Tájékoztatás

Kovács Sándor
elnök

Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Közgyűlés

Szolnok
Kossuth L. u. 2.
5001

Pf.:41

Tisztelt Elnök Úr!

A Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal (a továbbiakban: **Hivatal**) részére megküldött 2018. április 6-i keltezésű, 9-42/2018. számú, *„Adatszolgáltatás kérése a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Területrendezési Terv módosításához"* tárgyú megkeresésükre hivatkozással az alábbi tájékoztatást nyújtjuk.

Az Önök által kért adatokkal a Hivatal sajnos szöveges lista, illetve EOV digitális térképi állomány formájában sem rendelkezik.

A *villamos energiáról* szóló 2007. évi LXXXVI. törvény (a továbbiakban: **VET**) 25. § (1) bekezdése alapján az átviteli rendszerirányító kötelessége a villamosenergia-rendszer 132 kV-os és annál nagyobb feszültségű hálózatokra vonatkozó hálózatfejlesztési tervének (a továbbiakban: **Hálózatfejlesztési Terv**) elkészítése, az elosztói engedélyesek által készített tervek figyelembevételével. A Hálózatfejlesztési Tervben kell megjelölni az átviteli hálózatnak a következő tíz évben megépítendő vagy felújítandó elemeit, a már jóváhagyott fejlesztéseket, a következő három évben megvalósítandó beruházásokat, valamint ez utóbbiak tervezett ütemezését.

A Hálózatfejlesztési Terv a MAVIR Magyar Villamosenergia-ipari Átviteli Rendszerirányító Zártkörűen Működő Részvénytársaság honlapján a https://www.mavir.hu/web/mavir/halozattervezes helyen elérhető.

A Hálózatfejlesztési Terv egészen 2032-ig előretekintve (átviteli hálózat esetén 2032-ig, elosztói hálózat esetén 2022-ig) részletesen tartalmazza a hálózati engedélyesek által szükségesnek ítélt, közcélúként megvalósulónak javasolt tervezett hálózatfejlesztéseket.

Javasoljuk, hogy a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Területrendezési Terv módosításához szükséges további adatszolgálatás iránti kéréssel a területileg illetékes villamosenergia, illetve földgáz elosztói engedélyesekhez forduljanak.

A villamosenergia elosztóhálózattal kapcsolatban az **ÉMÁSZ Hálózati Kft.** (3525 Miskolc, Dózsa György utca 13.), valamint az **E.ON Tiszántúli Áramhálózati Zrt.** (4024 Debrecen, Kossuth utca 41.) tudhat részletes tájékoztatást nyújtani.

A földgáz elosztóhálózat fejlesztésével kapcsolatban a **TIGÁZ-DSO Földgázelosztó Kft.** (4200 Hajdúszoboszló, Rákóczi Ferenc út 184.) a területileg illetékes elosztói engedélyes, (aki rendelkezhet a kívánt információkkal).

Kérjük tájékoztatásunk szíves tudomásul vételét.

Budapest, 2018. április 17.

Üdvözlettel:

MAGYAR ENERGETIKAI ÉS KÖZMŰ-SZABÁLYOZÁSI HIVATAL

Dr. Grabner Péter

Kapják:

Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Közgyűlés	1 példány
MEKH VFAFO	1 példány
MEKH Irattár	1 példány

MOL Nyrt.
Downstream, Magyarország Logisztika
Csővezeték Üzemeltetés
H-2443 Százhalombatta, Olajmunkás u.2
t:+36 23 553 710
Cg. 01-10-041683 (Fővárosi Törvényszék Cégbirósága)

Kovács Sándor
Jász-Nagykun-Szolnok megyei közgyűlés elnöke

Szolnok
Pf.:41
H – 5001

Százhalombatta, 2018. 04. 12.
Iktatószám:. **DF100710-** 001/54/2018.
Ügyintézőnk:Tóth Mátyás Attila
Tel: 06 20 / 394 8682
E-mail: MatToth@mol.hu
Iktatási számuk: 9-43/2018.

Tárgy: ***Jász-Nagykun-Szolnok Megye területrendezési tervének módosításához adatszolgáltatás igénylése***
Üzemeltetői adatszolgáltatás

Tisztelt Kovács Sándor Úr!

A Társaságunkhoz megküldött levele alapján a következőkről tájékoztatjuk Önt:

Jász-Nagykun-Szolnok megye igazgatási területét érinti:

Távvezeték neve:	**Biztonsági övezet:**
- **Barátság II. DN600** kőolajvezeték	18 - 18 m.
- **Tiszaújváros – Százhalombatta DN200** termékvezeték	13- 13 m.
- **Százhalombatta-Szajol DN150** termékvezeték	13- 13 m.
- **Százhalombatta-Szajol DN300** termékvezeték	13- 13 m.
- **Szajol-Tiszaújváros DN200** termékvezeték	10- 10 m.
- **Szajol-Tiszaújváros DN300** termékvezeték	13- 13 m.

Felhívjuk figyelmét, hogy a távvezetékek biztonsági övezetén belüli tilalmakat és korlátozásokat az 1998. évi XLVIII. törvény végrehajtásáról szóló 203/1998. Korm. rendelet 19/A § tartalmazza, kérjük ezt a területrendezés során betartani szíveskedjen.

A bányaszolgalmi joggal érintett ingatlanon történő bármilyen beruházás, kivitelezés esetén munkát végezni csak az általunk jóváhagyott kiviteli terv birtokában lehetséges a MOL Nyrt. DS Logisztika Csővezeték Üzemeltetés (elérhetőségünk: 2443 Százhalombatta, Olajmunkás út 2.) szakfelügyelete mellett.

A településrendezési terv felülvizsgálatánál, kérjük vegye figyelembe, hogy új út kialakítása esetén az út és a vezetékeink nyomvonala nem eshet egybe, csak keresztezhetik egymást a 79/2005. GKM rendelet előírásai szerint.

Tájékoztatjuk továbbá, hogy a tárgyi beruházás tervezési területe érintheti a Földgázszállító Zrt. (8600 Siófok, Tanácsház utca 5. Simon Gyula, 06/20-922 6900, gysimon@fgsz.hu) vezetékeit. Adatszolgáltatásuk megszerzése végett szíveskedjen felvenni a kapcsolatot az üzemeltetővel.

A település területét érintő távvezetékek nyomvonala .dwg kiterjesztésben megküldésre került a elnok@jnszm.hu címre.

Üdvözlettel:

MOL Nyrt. Downstream, Logisztika MOL
Csővezeték Üzemeltetés
2443 Százhalombatta Pf.1.
2

Péterfalvi Ferenc
Csővezeték üzemeltetés MOL vezető

Virányi Tibor
Termék Távvezeték üzemeltetés MOL vezető

Kapják: Címzett
elnok@jnszm.hu
Irattár